

Begroting 2020

foto: ©Laurens Bouwrie

Gemeente Maastricht

t.b.v. Raadsvergadering 12 november 2019

Colofon
Programmabegroting 2020
Gemeente Maastricht

Samenstelling
Gemeente Maastricht
Concernzaken
Postbus 1992
6201 BZ Maastricht

INHOUDSOPGAVE

HOOFDSTUK 1	BELEIDSBEGROTING	6
1.1	INLEIDING	6
1.2	FINANCIËEL BEGROTINGSBEELD	9
1.3	INFOGRAPHICS	10
HOOFDSTUK 2	PROGRAMMAPLAN	13
LEESWIJZER		13
PROGRAMMA 1	VEILIGHEID	20
PROGRAMMA 2	VERKEER, VERVOER EN WATERSTAAT	26
PROGRAMMA 3	ECONOMIE	35
PROGRAMMA 4	ONDERWIJS	43
PROGRAMMA 5	SPORT, CULTUUR EN RECREATIE	49
PROGRAMMA 6	SOCIAAL DOMEIN	61
PROGRAMMA 7	VOLKSGEZONDHEID EN MILIEU	79
PROGRAMMA 8	VOLKSHUISVESTING, RUIMTELIJKE ORDENING EN STEDELIJKE VERNIEUWING	90
PROGRAMMA 0	BESTUUR EN ONDERSTEUNING	97
HOOFDSTUK 3	FINANCIËLE BEGROTING	109
3.1	TOELICHTING OP DE FINANCIËLE BEGROTING	109
3.2	UITGANGSPUNTEN VAN DE RAMINGEN	109
3.2.1	INDEXERING	109
3.2.2	ONVOORZIEN EN RISICOBUFFER	109
3.2.3	RENTE	110
3.3	VAN KADERBRIEF 2019 NAAR BEGROTING 2020	111
3.4	UITEENZETTING VAN DE FINANCIËLE SITUATIE	116
3.4.1	RESERVES EN VOORZIENINGEN	116
3.4.2	INVESTERINGSPERSPECTIEF	117
3.4.3	TAAKSTELLINGEN	123
HOOFDSTUK 4	VERPLICHTE PARAGRAFEN	124
4.1	LOKALE LASTENPARAGRAAF	124
4.1.1	INLEIDING	124
4.1.2	BELEID TEN AANZIEN VAN LOKALE HEFFINGEN	124
4.1.3	GERAAMDE INKOMSTEN VAN DE LOKALE HEFFINGEN	125
4.1.4	MAXIMAAL KOSTENDEKKENDE BELASTINGEN (PER BELASTING)	125
4.1.5	KOSTENDEKKENDE LEGES (IN TOTALITEIT)	128
4.1.6	ALGEMENE BELASTINGEN EN PARKEERBELASTING	130
4.1.7	LASTENDRUK BURGERS EN BEDRIJVEN	133
4.1.8	KWIJTSCHELDINGSBELEID	134
4.2	BEDRIJFSVOERING	136
4.2.1	BEDRIJFSVOERINGSPROGRAMMA/PROJECTEN	136
4.2.2	CIJFERS OVER BEDRIJFSVOERINGSTHEMA'S	138
4.3	WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEBEERSING	139
4.3.1	WEERSTANDSCAPACITEIT	139
4.3.2	RISICO-INVENTARISATIE	140
4.3.3	RATIO WEERSTANDSVERMOGEN	145
4.3.4	KENGETALLEN	145
4.4	FINANCIERING	147
4.4.1	INLEIDING	147
4.4.2	TREASURYBELEID	147
4.4.3	ONTWIKKELING VAN DE KORTE EN LANGE RENTE / RENTEVISIE	148
4.4.4	KASGELDLIMIET, FINANCIERINGSBEHOEFTE EN RENTERISICONORM	148
4.4.5	ONTWIKKELING LENINGPORTEFEUILLE	149
4.4.6	FINANCIERING ACTIVA EN RENTEOMSLAG	150
4.4.7	SCHATKISTBANKIEREN	150
4.4.8	WET HOUDBARE OVERHEIDSFINANCIËN	151
4.5	VERBONDEN PARTIJEN	151
4.5.1	KADERNOTA GOVERNANCE	151
4.5.2	RISICOANALYSE	152
4.5.3	DEELNEMINGEN	153

4.5.4	PUBLIEK-PRIVATE SAMENWERKING (PPS)	164
4.5.5	GEMEENSCHAPPELIJKE REGELINGEN	167
4.5.6	STICHTINGEN PERSONEELSBEHEER	177
4.6	DUURZAME KAPITAALGOEDEREN.....	178
4.7	GRONDBELEID	196
4.7.1	GROND- EN VASTGOEDBELEID ALGEMEEN	196
4.7.2	VIGERENDE BELEIDSKADERS	196
4.7.3	GROND- EN VASTGOEDBELEID IN RELATIE TOT DE PROGRAMMA'S	197
4.7.4	ONTWIKKELINGEN	197
	BIJLAGEN.....	202
BIJLAGE 1	SAMENSTELLING VAN HET COLLEGE VAN B&W.....	203
BIJLAGE 2	ORGANISATIESCHEMA IN 2020.....	205
BIJLAGE 3	GROOTSTEDELIJKE PROJECTEN.....	206
BIJLAGE 4	RESERVES EN VOORZIENINGEN	214
BIJLAGE 5	OVERZICHT INCIDENTELE BATEN EN LASTEN	225
BIJLAGE 6	OVERZICHT SUBSIDIES.....	229
BIJLAGE 7	EU SUBSIDIES	232
BIJLAGE 8	HERCALCULATIES GRONDEXPLOITATIES.....	234
BIJLAGE 9	BEREKENING EMU SALDO	235
BIJLAGE 10	OVERZICHT STRUCTURELE BATEN EN LASTEN.....	236
BIJLAGE 11	STAND VAN ZAKEN BURGERINITIATIEVEN.....	237
BIJLAGE 12	RAMING UITKERING GEMEENTEFONDS.....	239
BIJLAGE 13	LIJST MET GEBRUIKTE AFKORTINGEN.....	242

HOOFDSTUK 1 BELEIDSBEGROTING

1.1 Inleiding

Jao diech höbs us aon 't hart gelege
Jij ligt ons na aan het hart

Lang lukte het om het financiële plaatje van de stad die ons 'aon 't hart gelege' is, rond te krijgen zonder zware bezuinigingen of het verhogen van de lasten. Ook voor de zomer lukte het bij de kaderbrief tot een dekkend perspectief te komen. Dit met alle wensen uit het coalitieakkoord ingevuld, zowel in de exploitatie- als in de investeringssfeer. Die situatie is nu helaas anders. We hebben geconstateerd dat de kosten in het Sociaal Domein opnieuw zijn toegenomen. Ditmaal met een bedrag van 6,6 miljoen euro. Van het Rijk krijgen wij een bedrag van circa 180 miljoen euro voor het Sociaal. Daar legt Maastricht uit eigen middelen jaarlijks 13 miljoen euro op toe. Naast het toegenomen tekort blijkt dat het invullen van de 'draaiknoppen' binnen het Sociaal Domein – instrumenten om de uitgaven in toom te houden – nog niet tot resultaat leidt, en dat dit ook zeker niet op korte termijn te verwachten valt. Met andere woorden: de blijvende financiële druk op het Sociaal Domein leidt tot een structureel tekort van 10 miljoen euro. Weliswaar 1,6 procent van de totale begroting, maar toch een serieus probleem. Maastricht zal daardoor keuzes moeten maken. Voor een dergelijk tekort bestaat geen toverstaf.

We zullen de periode tot aan de kaderbrief gebruiken om voorstellen uit te werken hoe we dit tekort kunnen dekken. Dat we daarbij ideeën vanuit de gemeenteraad kunnen gebruiken, spreekt voor zich. De problematiek van Maastricht staat niet op zichzelf. Niet voor niets deed G40-voorzitter Paul Depla recent een beroep op de regering om meer geld vrij te maken voor gemeenten. De verantwoordelijkheden die gemeenten er de laatste jaren bij hebben gekregen, lopen niet in de pas met de financiële tegemoetkomingen vanuit het Rijk.

Omdat Maastricht uiteraard ook onze inwoners 'aon 't hart gelege' is, blijven we ook komend jaar Maastrichtenaars nauw betrekken bij ons beleid. 2020 wordt het jaar waarin de eerste Maastrichtse burgerbegroting het levenslicht zal zien. Onze inwoners kunnen daarmee rechtstreeks meepraten en meebeslissen over investeringen in hun buurt. Een nieuwe stap in burgerparticipatie. 2020 wordt ook het jaar van de verdere implementatie van de Omgevingswet, die in 2021 in werking treedt. Deze wordt voorafgegaan door de Omgevingsvisie die nog eind dit jaar op de agenda staat. Met de Omgevingsvisie worden keuzes gemaakt voor de ruimtelijke toekomst van de stad. Een strategische visie voor de fysieke leefomgeving die onze stad nog mooier, gezonder, duurzamer en aantrekkelijker moet maken en die bovendien keuzes maakt om onze leefomgeving te beschermen, te behouden en te beheren. Zo zorgen we ervoor dat Maastricht op ruimtelijk gebied klaar is voor de toekomst.

Samenwerken blijven we ook in de regio. Met onze directe burens, zoals de gemeente Meerssen, maar ook in Zuid-Limburg en de Euregio, waarbinnen de samen opgestelde agenda in 2020 gaat leiden tot uitvoeringsplannen. Dat we daarnaast met onze partners verder gezamenlijk optrekken in onder andere de verbetering van kenniseconomie en arbeidsmarkt, mobiliteit, cultuur en klimaat, energie en landschap, spreekt voor zich.

Daorum de hand us touwgestoke
Daarom de hand ons toegestoken

Sociaal en saamhorig blijft het uitgangspunt, waarbij het sociale gezicht van onze stad vooral wordt bepaald door de hulp aan kwetsbare medemensen. Hun geven we de benodigde steun in de rug. De mensen die het het hardst nodig hebben krijgen vanuit de gemeente 'de hand touwgestoke'. Jeugdzorg, Wmo en Participatiewet blijven de pijlers onder ons sociale beleid. Hierbinnen kijken we constant naar verbetering en kostenbesparing, maar de mens blijft centraal staan. Maastricht is ook in 2020 een stad voor iedereen. In Maastricht kunnen mensen met een beperking ook écht meedoen. Op het gebied van zorg en gezondheid werken we aan vernieuwing. Met Blauwe Zorg zetten we een beweging in gang waarmee we zorg toegankelijker en dichterbij de inwoner organiseren. Dat doen we met alle relevante zorgpartners. Bovendien maken we gebruik van een nieuwe kijk op gezondheid: gezond zijn is namelijk niet alleen de afwezigheid van ziekte, maar de som van diverse onderdelen van het leven van een persoon. Daarbij staan veerkracht, eigen regie en aanpassingsvermogen voorop. Het terugdringen van armoede blijft een belangrijk speerpunt voor dit college, en voor de hele gemeenteraad. Werk is daarbij

een factor van betekenis. Het optimaliseren en intensiveren van de re-integratie en het begeleiden van mensen naar (duurzaam) werk staat daarom voorop. We intensiveren (grensoverschrijdende) arbeidsbemiddeling en vergroten loopbaankansen en arbeidsparticipatie. De gemeentelijke organisatie loopt daarbij wat ons betreft voorop en daar gaan we dus mee aan de slag. Gemeente Maastricht wil een inspirerend voorbeeld zijn, juist op het gebied van het bieden van een zinvolle plek voor mensen met een (soms onoverbrugbare) afstand tot de arbeidsmarkt.

In 2020 maken we de woonprogrammering 2021-2026. Maastricht is een aantrekkelijke stad om te wonen voor iedereen, van student tot senior. Ook meer bewegen is van belang voor de gezondheid van de Maastrichtenaar. Bewegen is het nieuwe sporten, vandaar ook de ambitie om zoveel mogelijk inwoners aan het bewegen te krijgen. De gemeente stimuleert dit door de fysieke ruimte beweegvriendelijk in te richten. Onze sportorganisatie Maastricht Sport draagt daar aan bij door het organiseren van een veelheid aan bewegingsactiviteiten.

Op onderwijsgebied zijn de financiën geregeld om onze huisvesting te verbeteren. In 2020 wordt dat verder geconcretiseerd via de uitvoering van het integraal huisvestingsplan kindcentra en het vaststellen van het integraal huisvestingsplan voortgezet onderwijs. Uiteraard is onderwijs meer dan stenen, vandaar ook dat we komend jaar de Educatieve Agenda 2020-2024 voor Maastricht opstellen. In de lokale Educatieve Agenda worden afspraken tussen gemeente, onderwijs en kinderopvang vastgelegd

Meh heels dien kroen toch opgeriech
Maar hield je kroon toch overeind

Om de 'kroen' van Maastricht 'opgeriech' te houden, werken we ook in 2020 hard aan de verdere ontwikkeling van de stad. Op het gebied van veiligheid, duurzaamheid, bereikbaarheid, economie, onderwijs en cultuur worden in 2020 stappen gezet die onze stad klaar moeten maken voor de toekomst. Op veiligheidsgebied ligt de focus komend jaar op ondermijning, de integrale aanpak van veel voorkomende criminaliteit en overlast. Ook is er blijvende aandacht voor het verbeteren van de veiligheidsbeleving. Samen met onze partners werken we verder aan een veilige stad, waarin mensen zich ook veilig voelen.

Op het gebied van duurzaamheid blijft #missionzeromaastricht het credo. In 2020 worden daarvoor enkele belangrijke stappen gezet in regionaal verband met de Regionale Energiestrategie en in lokaal verband met de Transitievisie Warmte. Zo werken we binnen de Omgevingsvisie aan actieplannen voor fiets, parkeren en groen. Drie onderwerpen die veel inwoners raken, en alle drie van belang zijn voor het gezicht van onze stad. In het actieplan fiets komen concrete projecten die gaan bijdragen aan het stimuleren van het gebruik van de fiets. Daarnaast hebben we aandacht voor het fietsparkeren. In 2020 kiezen we locaties waar we additionele fietsstalvoorzieningen aanleggen. Beheer en handhaving zijn hier vanzelfsprekend een onderdeel van. Het parkeerplan gaat onder andere oplossingen bieden voor parkeren voor bewoners en forenzen. Het biedt nieuwe locaties voor Park&Ride en Park&Walk en voorziet in het verminderen van straatparkeren. Het Groenplan tot slot voorziet onder andere in plannen voor ons openbaar groen. Waar kunnen we de kwaliteit verbeteren of mogelijk uitbreiden? Wat kunnen we doen om de biodiversiteit te versterken? Alles gericht op het aantrekkelijker en groener maken van onze stad.

Ook de milieuzone blijft een aandachtspunt. We blijven pleiten op nationaal niveau om meer duidelijkheid te krijgen over de internationale afspraken tussen Nederland, België en Duitsland met betrekking tot handhaving van voertuigen. Zo gauw die duidelijkheid er is kan een raadsvoorstel worden voorbereid. In 2020 starten we met een nieuw inzamelsysteem voor het huisafval. Dat doen we gefaseerd, dus eerst het vaker (wekelijks) ophalen van het gft-afval en extra inzetten op communicatie, en daarna (afhankelijk van de ontwikkelingen) de volgende stappen. Daarmee willen we de hoeveelheid restafval in onze stad verder terugdringen. Groenonderhoud blijft een aandachtspunt. Met het verhogen van het onderhoudsniveau van het openbaar groen is een belangrijke stap gezet.

Op het gebied van economie gaan we een volgende fase in met de verbouwing van MECC Maastricht. We blijven inzetten op het aantrekken van zakelijk toerisme, met MECC Maastricht als belangrijke spil. Verder herijken we de economische visie Made in Maastricht in 2020, gaan we aan de slag met de visie Vrijtijdseconomie 2030 en actualiseren we de horecanota, het Evenementenbeleid en de visie Binnenstad. Op cultureel gebied presenteren we de nieuwe cultuurvisie. Cultuur maakt Maastricht, Maastricht maakt cultuur. Een visie die dient als richtlijn voor onze culturele ambities de komende tien

jaar. Bevorderen van de cultuurparticipatie door makers en meemakers en verhogen van de culturele aantrekkingskracht vormen in grote lijnen de ambities van de visie. Dat we daarbij ook investeren, spreekt voor zich. Zo maken we geld vrij voor een middenzaal, een locatie voor de philharmonie zuidnederland en spannen we ons in een goede toekomst voor onze broed- en vrijplaatsen.

En deilde dreufheid en plezeer En deelden droefheid en plezier

Laten we samen hopen dat 'dreufheid' ons zoveel mogelijk bespaard zal blijven in 2020. En laten we in de politiek het juiste voorbeeld geven aan onze stad. Respectvol met elkaar omgaan, met waardering voor elkaars mening, en op de bal gericht in plaats van op de man/vrouw. Dat verdient iedereen die zich inzet voor de publieke en politieke zaak, maar dat verdient bovenal de stad. De stad waar we allemaal zo trots op zijn. Waar inwoners, professionals, vrijwilligers, ondernemers en bestuurders de krachten bundelen. Waar ambities gepaard gaan met realisme. Waar André Rieu samengaat met Lucas & Steve, waar de sjeng even voornaam is als de expat, waar café en carrière en basiliek en universiteit hand in hand gaan. Een stad die we samen voorbereiden op een prachtige toekomst. Waar de kandidatuur voor het songfestival bewees dat we eendrachtig en dwars door alle bevolkingslagen en achtergronden heen het leven in onze prachtige stad konden vieren. En een stad die we op 27 april vol trots aan de koning en zijn familie laten zien. Kortom: In Maastricht gaan we samen ook in 2020 veel momenten van 'plezeer deile'.

Financieel perspectief

Voor de zomervakantie is de kaderbrief gepresenteerd inclusief de financiële consequenties. Daarna is gestart met het opstellen van het nieuwe budgettaire kader voor deze begroting, aangezien in de kaderbrief nog nader in te vullen posten waren opgenomen. Enkele nieuwe autonome/wettelijke ontwikkelingen hebben het kader verder negatief beïnvloed, met als uitschieter uiteraard de nadelen op het Sociaal Domein. De tijd om te komen tot een sluitend perspectief was minimaal en de uitdaging groot. Derhalve is in overeenstemming met de provinciale toezichthouder een algemene taakstelling opgenomen van 10,5 miljoen euro.

Het budgettaire kader had bij Kaderbrief 2019 nog een tekort van 1,5 miljoen euro in 2020 oplopend naar 1,7 miljoen euro in 2023 (zie eerste oranje balk paragraaf 3.3). Na de invulling van de taakstellingen uit de kaderbrief is het vertrekpunt voor de begroting een tekort van 2,1 miljoen euro in 2020 dalend naar 0,5 miljoen euro in 2023 (zie tweede oranje balk paragraaf 3.3). Met de nieuwe ontwikkelingen na de kaderbrief 2019 is ons tekort ruim 13 miljoen euro structureel (zie derde oranje balk paragraaf 3.3). Hiervoor hebben wij nog enkele dekkingsmogelijkheden gevonden, met als belangrijkste de algemene taakstelling van 10,5 miljoen euro.

Het budgettaire kader wordt negatief beïnvloed door enkele autonome ontwikkelingen, zoals algemene uitkering, Omnibuzz, accountantskosten en minder leges. Het grootste negatieve effect komt echter door de overschrijdingen op de budgetten van de jeugdzorg en de Wmo. Ook blijkt het invullen van de reeds bij het coalitieakkoord verlaagde 'draaiknoppen sociaal' moeilijk te realiseren. Voor beide taakvelden Wmo en Jeugdzorg is een stijgende instroom van cliënten de grootste verklaring van de overschrijding van de budgetten. Ook na de reeds gedane bijstelling van 13,5 miljoen euro structureel vanaf 2018 vanuit de algemene middelen. Deze problematiek is niet uniek voor Maastricht. Landelijk zijn vele gemeenten niet alleen in de knel gekomen door de decentralisatie van de Jeugdzorg en de Wmo (nieuw) maar ook door de spelregels van het Gemeentefonds (beter bekend als het trap-op-trap-af-systeem). Door de onderuitputting op de rijksbudgetten (niet bestede budgetten) worden gemeenten gekort doordat lagere rijksuitgaven leiden tot een lagere storting in het Gemeentefonds. Er wordt al sterk gelobbyd via het netwerk van de G40.

De komende tijd zal in het teken staan van het maken van keuzes en het creëren van politiek draagvlak voor deze keuzes. Wij zullen u als raad hierbij uiteraard betrekken. Bij de kaderbrief 2020 willen we dan ook komen met concrete voorstellen om deze algemene taakstelling in te vullen. Voor 2020 en 2023 presenteren wij nu al een sluitend perspectief, met in 2020 gebruik makend van een incidentele dekking van 2,15 miljoen euro.

Het college van burgemeester en wethouders biedt u bij deze de begroting voor 2020 aan.

1.2 Financieel begrotingsbeeld

Onderstaand volgt een samenvatting per programma van de lasten en baten per jaar. Het saldo van de baten en lasten is voor resultaatbestemming. Het geraamd resultaat is inclusief de stortingen in en onttrekkingen uit de reserves.

Samenvatting programmabegroting 2019 - 2023					
(bedragen in euro's)	2019	2020	2021	2022	2023
Lasten					
Programma 1 Veiligheid	15.015.517	16.874.079	16.929.459	17.071.894	17.070.285
Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat	24.869.822	28.389.673	25.492.585	25.183.353	24.943.753
Programma 3 Economie	13.950.716	15.402.344	13.646.828	11.511.868	10.714.667
Programma 4 Onderwijs	12.663.895	12.831.796	12.804.119	12.771.409	12.746.401
Programma 5 Sport, cultuur en recreatie	44.859.669	45.475.503	44.714.507	44.693.624	43.382.119
Programma 6 Sociaal Domein	374.323.258	388.282.446	385.223.599	381.268.939	380.116.074
Programma 7 Volksgezondheid en milieu	33.041.821	37.733.322	37.260.594	37.017.322	37.040.377
Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	22.026.686	24.203.573	13.570.490	13.599.127	13.502.768
Programma 0 Bestuur en ondersteuning	103.456.398	80.791.313	80.952.714	82.695.435	78.641.490
Totaal Lasten excl. toevoeging reserves	644.207.782	649.984.049	630.594.895	625.812.970	618.157.933
Baten	0	0	0	0	0
Programma 1 Veiligheid	399.931	406.996	406.996	406.996	406.996
Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat	10.284.598	10.238.484	10.238.484	10.238.484	10.238.484
Programma 3 Economie	2.054.455	2.163.111	2.163.111	2.163.111	2.163.111
Programma 4 Onderwijs	6.086.577	6.176.602	6.176.602	6.176.602	6.176.602
Programma 5 Sport, cultuur en recreatie	9.835.982	10.002.245	10.255.809	10.254.339	9.001.980
Programma 6 Sociaal Domein	212.306.841	214.520.252	214.520.252	214.520.252	214.520.252
Programma 7 Volksgezondheid en milieu	36.824.748	39.613.397	39.834.641	40.026.246	40.098.128
Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	18.493.100	16.020.385	12.261.298	10.243.762	9.365.705
Programma 0 Bestuur en ondersteuning	334.894.348	336.166.813	329.382.370	326.935.298	327.418.867
Totaal Baten excl. onttrekking reserves	631.180.579	635.308.287	625.239.564	620.965.091	619.390.126
Totaal saldo van baten en lasten	-13.027.202	-14.675.763	-5.355.331	-4.847.879	1.232.193
Toevoeging reserves	28.097.040	24.936.335	23.961.290	23.220.674	22.901.754
Onttrekking van reserves	41.124.242	39.650.098	26.178.621	26.735.553	22.502.561
Geraamd resultaat	0	38.000	-3.138.000	-1.333.000	833.000

BEGROTING 2020 IN ÉÉN OOGOPSLAG

INKOMSTEN / TOTAAL 676,9 MILJOEN EURO

VAN HET RIJK / 265,8

LOKALE HEFFINGEN / 91,8

ONTTREKKING RESERVES / 39,6

ANDERE INKOMSTENBRONNEN / 279,7

(bv. Grondexploitatie, projecten, huren, bijdragen derden, doorbelastingen jeugd)

UITGAVEN / TOTAAL 676,9 MILJOEN EURO

BESTUUR EN ONDERSTEUNING / 82,8

VEILIGHEID / 16,9

VERKEER, VERVOER EN WATERSTAAT / 28,4

ECONOMIE / 15,4

ONDERWIJS / 12,8

SPORT, CULTUUR EN RECREATIE / 45,5

SOCIAAL DOMEIN / 388,3

VOLKSGEZONDHEID EN MILIEU / 37,7

VOLKSHUISVESTING, RUIMTELIJKE ORDENING EN STEDELIJKE VERNIEUWING / 24,2

TOEVOEGING RESERVES / 24,9

Bedragen in miljoenen euro's

GEMIDDELDE LASTEN IN 2020

	GEMIDDELD OZB TARIEF WONINGEN	€ 264,66
	RIOOLHEFFING EIGENAAR	€ 144,55
	RIOOLHEFFING GEBRUIKER	€ 50,27
	AFVALSTOFFENHEFFING (per gemiddeld huishouden)	
	VASTRECHT	€ 299,03
	RESTZAKKEN (30 restzakken van 50L)	€ 29,40
	HONDENBELASTING	
	EERSTE HOND	€ 90,22
	TWEEDE HOND	€ 130,01

SPEERPUNTEN 2020 (en verder)

Maastricht: onbegrensd en ontspannen

AANTREKKELIJKE STAD

Investeren in culturele huisvesting

Middenzaal, locatie voor philharmonie

Nieuwe cultuurvisie

Cultuur Maakt Maastricht, Maastricht Maakt Cultuur

Veilige stad

Focus op ondermijning, integrale aanpak van veelvoorkomende criminaliteit en overlast. Blijvende aandacht voor het verbeteren van de veiligheidsbeleving

Beste uit afval

Invoering eerste fase nieuw systeem afvalinzameling (gft elke week)

SOCIALE EN SAAMHORIGE STAD

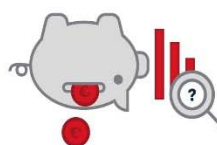
Stad voor iedereen

Werken aan een stad waar mensen met een beperking écht mee kunnen doen

Zorg is maatwerk

Ondersteuning op maat en vertrouwen in onze burgers en professionals

Terugdringen armoede

Brede aanpak van de dieperliggende factoren die armoede veroorzaken

Woonprogramming 2021 - 2026

Voldoende aanbod: van student tot senior

DUURZAME EN BEREIKBARE STAD

Regionale energie-opwekking en warmtevisie

In gesprek met inwoners en betrokkenen, concepten gereed

Actieplannen Omgevingsvisie

Actieplan fiets, parkeren en groen

Omgevingswet

2020 verdere implementatie

Bewegvriendelijke omgeving

Meer mensen buiten in beweging in de openbare ruimte

Positieve Gezondheid

Een integrale aanpak van gezondheid in de buurt met de pilot Blauwe Zorg

ECONOMISCH STERKE STAD

Aantrekkelijke congressstad

Nieuwe fase verbouwing MECC

Aan het werk

Op alle mogelijke manieren én grensoverschrijdend mensen begeleiden naar werk

Made in Maastricht

Herijking economische visie Made in Maastricht

Pilot Airbnb

Grip op toeristische verhuur woningen

SLIMME EN LERENDE STAD

Educatieve Agenda

Opstellen Educatieve Agenda voor Maastricht 2020 -2024

School van de toekomst

Uitvoering integraal huisvestingsplan kindcentra en vaststellen integraal huisvestingsplan voortgezet onderwijs

OPEN STAD

Introductie van een burgerbegroting

De inwoner aan zet

Uitvoering agenda Euregio

Gezamenlijke aanpak Euregioonale projecten

STAAT VAN DE STAD Hoe gaat het met Maastricht?

BEVOLKINGSONTWIKKELING

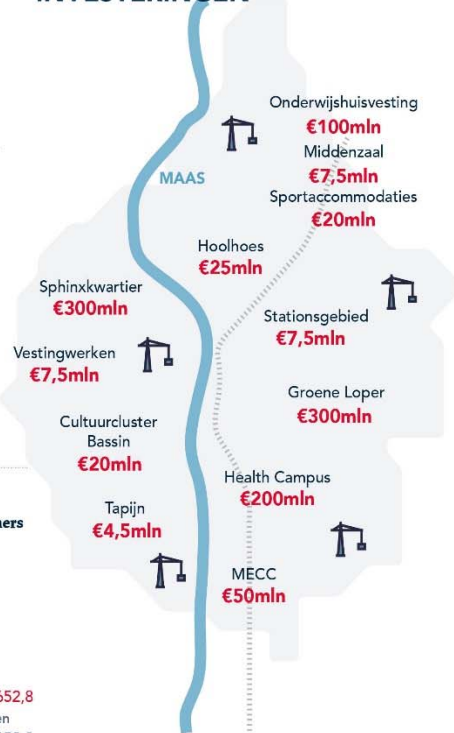
ALGEMENE INKOMSTEN EN UITGAVEN

SOCIALE ZEKERHEID EN RE-INTEGRATIE

INVESTERINGEN

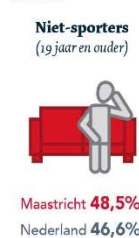
VERKEER EN MOBILITEIT

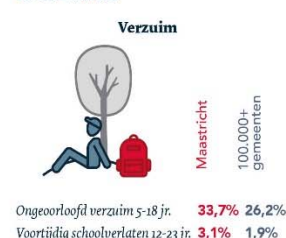
KUNST EN CULTUUR

SPORT

ONDERWIJS

JONG EN INTERNATIONAAL

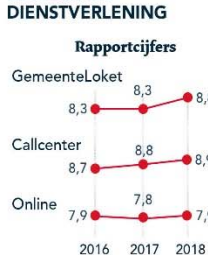
WONEN

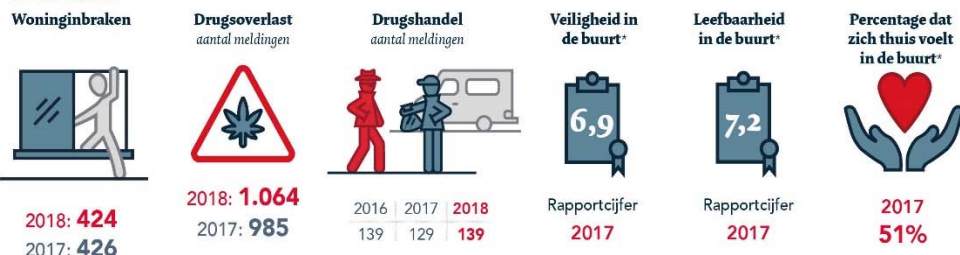
NATUUR, MILIEU EN AFVAL

BESTUUR EN DIENSTVERLENING

IN DE BUURT

Bronnen: meest actuele gegevens volgens Telos, CBS, ZKA, Beerda, Marlet, Maastricht in Cijfers en waarstaatjegemeente.nl, beleidscijfers politie, veiligheidsmonitor, Stimulansz. *niet jaarlijks gemeten

HOOFDSTUK 2 PROGRAMMAPLAN

Leeswijzer

Verbetertraject kwaliteit programmaplan

Motie betere verbinding tussen beleid en financiën in begroting

De raad heeft tijdens het behandelen van de Maastrichtse Programmabegroting 2017 aangegeven in de begroting behoefte te hebben aan een betere verbinding tussen beleid en financiën en meer informatie te willen bij de financiële cijfers.

Dit komt naar voren uit de bij de begroting 2017 door de raad aangenomen motie met het dictum:

- Op een voor de raad betere wijze verantwoording af te leggen door de jaarrekening te koppelen aan de begroting, niet alleen op inhoud maar ook op financiën (realisatie en kosten);
- De middelen in toekomstige begrotingen te koppelen aan SMART geformuleerde doelen en daarbij behorende acties;
- De raadscommissie begroting en verantwoording (BenV) om advies te vragen dan wel te betrekken in het vormgeven van deze opzet indien het niet mogelijk is met de gehanteerde opzet van de begroting.

Vanuit de motie heeft de commissie BenV de opdracht gekregen dit proces op te pakken.

Herziene Besluit Begroting en Verantwoording

In 2016 is het besluit Begroting en verantwoording Provincies en Gemeenten (verder BBV) gewijzigd.

Eén van de wijzigingen is een landelijk uniforme financiële indeling.

Nieuwe programma-indeling

Het college ontving in 2018 naar aanleiding van bovenstaande motie en wijziging vanuit het BBV het verzoek van de commissie BenV de indeling en opbouw van het Maastrichtse programmaplan in een aantal scenario's uit te werken. Het door de commissie gewenste scenario voor het programmaplan van begroting 2019 en volgende is in de raadsvergadering van 13 maart 2018 geaccordeerd. Besloten is een programma-indeling te volgen die volledig aansluit bij de 9 BBV-hoofdmaakvelden.

De 9 programma's zijn:

1. Veiligheid
2. Verkeer en vervoer
3. Economie
4. Onderwijs
5. Sport, cultuur en recreatie
6. Sociaal domein
7. Volksgezondheid en milieu
8. Volkshuisvesting, Ruimtelijke ordening en Stedelijke Vernieuwing (VHROSV)
0. Bestuur en ondersteuning

Verbeterpunten

In haar brief van 19 maart 2018 geeft de commissie BenV aan dat het college al veel werk heeft verzet om de begroting qua leesbaarheid en controleerbaarheid voor de raad te verbeteren. Toch constateert de commissie dat er nog stappen zijn te zetten: het komen tot een leesbare en controleerbare begroting is immers een langgerekt proces.

Door de commissie BenV genoemde verbeterpunten zijn o.a.:

- *Opbouw programma*
Bouw elk programma (BBV-hoofdmaakveld) op in lijn met de BBV-taakvelden. Door een programma op deze wijze op te bouwen krijgt de raad beter zicht op de koppeling tussen beleid en financiën. Ander voordeel is dat de raad Maastricht hierdoor beter kan vergelijken met andere gemeenten die ook werken met de BBV-indeling.

voorbeeld

Bouw programma 4 Onderwijs op in lijn met de eronder liggende taakvelden 4.1 Openbaar basisonderwijs, 4.2 Onderwijshuisvesting en 4.3 Onderwijsbeleid & Leerlingenzaken.

- *Prestaties*
 - Concretiseer de prestaties per jaar naar bevoegdheden raad en bevoegdheden college. Voor de raad wordt dan inzichtelijk waar zij beïnvloedingsruimte heeft. Welke besluiten worden van de raad verwacht?
 - Geef aan wanneer bepaalde prestaties in het jaar worden gerealiseerd, zodat de raad de prioritering kan beïnvloeden.
- *Doelstellingen*
 - Formuleer doelstellingen meer SMART.
 - Zorg dat doelstellingen beter gekoppeld kunnen worden aan financiën.
- *Maastrichtse indicatoren.*
 - Verbeter de bestaande indicatoren, benoem nieuwe en schrap oude indicatoren die niet langer indicatief zijn voor de te behalen doelen.
 - Geef bij de Maastrichtse beleidsindicatoren ook de ambitie weer (niet alleen de realisatiecijfers).
- *Omvang programma's*
Ben beknopt, maar wel helder. Totale begroting tot op heden steeds een lijvig boekwerk, hierdoor is het aannemelijk dat een raadslid door de bomen het bos niet meer ziet.
- *Jaarrekening*
Zorg dat het programmaplan in de begroting en de verantwoording ervan in de rekening identiek zijn qua opbouw (van belang voor controlerende rol raad).

Pilot programma's nieuwe stijl

In overleg met de commissie BenV heeft het college in begroting 2019 bij wijze van pilot twee van de negen programma's op een geheel nieuw wijze uitgewerkt. Alle door de commissie genoemde verbeterpunten zijn daarbij betrokken.

Vanuit de raad is positief gereageerd op de pilotuitwerking. Reden voor het college om alle programma's in voorliggende begroting 2020 op deze wijze uit te werken.

Keuze Maastrichtse indicatoren

Verzoek van de commissie BenV bij bovengenoemd verbeterpunt 'Maastrichtse indicatoren' was om hen bij de verbetering te betrekken. In lijn hiermee heeft het college in 2019 op meerdere momenten mogelijke Maastrichtse indicatoren bij een aantal programma's in Begroting 2020 gedeeld met de commissie.

Programmaopbouw

Algemeen

Taakvelden

Gemeenten geven hun geld uit aan een breed scala aan deelterreinen, variërend van bijvoorbeeld onderwyshuisvesting, tot de gemeentelijke plantsoendienst of de jeugdzorg. Om te zorgen dat deze uitgaven geaggregeerd kunnen worden en vergeleken kunnen worden tussen gemeenten heeft het rijk in het herziene Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) een uniforme set van 48 eenheden gedefinieerd. Deze eenheden noemen we de 'taakvelden', die op hun beurt weer geclusterd kunnen worden in 9 hoofd-taakvelden (onze 9 programma's).

Om het inzicht in de relatie tussen de 3 w-vragen (Wat willen we bereiken?, Wat gaan we daarvoor doen? en Wat mag het kosten?) te verbeteren is elk programma zowel beleidsmatig als financieel op taakveld-niveau uitgewerkt.

BBV-indicatoren

In het herziene BBV is voorgeschreven dat gemeenten een basisset van beleidsindicatoren hanteren voor de begroting en rekening. Om inzicht te krijgen hoe Maastricht scoort in vergelijking met andere gemeenten is bij elke BBV-indicator naast de Maastrichtse score ook de gemiddelde score weergegeven van gemeenten met een inwoneraantal tussen 100.000 en 300.000. Op www.waarstaatjegemeente.nl kunnen ook andere vergelijkingen worden gemaakt.

Beleidsmatige context

Geeft een overzicht van de strategische beleidsnota's, die een sterke relatie vertonen met het programma.

Per taakveld

Wat willen we bereiken?

Beschrijft het doel van het taakveld op strategisch niveau.
Maastrichtse effectindicatoren zijn (indien mogelijk) eveneens opgenomen.

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

Onder dit kopje is aangegeven welke prestaties het college meerjarig uitvoert.
Maastrichtse prestatie-indicatoren zijn (indien mogelijk) eveneens opgenomen.

Wat zijn de aandachtspunten in 2020?

Voor de raad? En voor het college? Een antwoord op deze vragen wordt onder dit kopje gegeven onder de subkopjes 'Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)' en 'Uitvoering (collegebevoegdheden)'. Merk op, dat een subkopje alleen is opgenomen indien van toepassing.

Welke verbonden partij speelt een rol?

Geeft aan welke verbonden partij een bijdrage levert aan de realisatie van de doelstellingen van het taakveld. Het kopje is alleen opgenomen indien van toepassing.

Wat mag het kosten?

Onder dit kopje volgt een totaaloverzicht van de lasten en baten per taakveld en een toelichting van de belangrijkste ontwikkelingen.

Totaaloverzicht kosten programma

Omvat het totaaloverzicht van het programma inzake lasten, baten en belangrijke ontwikkelingen.

Verbinding tussen hoofdlijnenakkoord coalitie 2018-2022 en programmaplan begroting

Het hoofdlijnenakkoord van de coalitie 2018-2022 schetst zeven toekomstperspectieven voor onze stad en regio in 2030. Daaraan hebben we concrete doelstellingen voor de periode 2018-2022 gekoppeld. Met deze doelstellingen beogen we onze stad iedere dag een stapje vooruit te brengen, zodat de inwoners aan het eind van de coalitieperiode een merkbare verandering voelen. Dat maken we meetbaar met indicatoren.

In onderstaand overzicht wordt per doelstelling en indicator uit het hoofdlijnenakkoord beknopt weergegeven met welk begrotingsprogramma de doelstelling of indicator de meeste raakvlakken heeft.

Hoofdlijnenakkoord coalitie 2018 – 2022		Programmaplan Begroting
Open stad		Programma
Doelstellingen (beknopt)		
A1	Burger- en overheidsparticipatie	0 Bestuur en ondersteuning
A2	Burgerbegroting	0 Bestuur en ondersteuning
A3	Euregio agenda	0 Bestuur en ondersteuning
A4	Working on Europe	0 Bestuur en ondersteuning
A5	Opgavegericht werken	0 Bestuur en ondersteuning
A6	SSC	0 Bestuur en ondersteuning
A7	Verbeteren integraal werken en dienstverlening	8 VHROSV
A8	Stadsvisie	0 Bestuur en ondersteuning
A9	Actief uitdragen kernwaarden	0 Bestuur en ondersteuning
Te ontwikkelen indicatoren		
	Mate van betrokkenheid inwoners irt lokale lokaal bestuur	0 Bestuur en ondersteuning

Herkenbaarheid inwoners van (eu)regionale samenwerkingsagenda	0 Bestuur en ondersteuning
---	----------------------------

Sociale en saamhorige stad		Programma
Doelstellingen (beknopt)		
B1	Intensiveren transformatie sociaal domein	6 Sociaal domein
B2	Alternatieven aanbesteding en subsidies	6 Sociaal domein
B3	Basis op orde voor succesvolle re-integratie	6 Sociaal domein
B4	Afstand tot de arbeidsmarkt	0 Bestuur en ondersteuning
B5	50-gezinnen	6 Sociaal domein
B6	Aanvalsplan armoede	6 Sociaal domein
B7	Intensivering schuldhulpverlening	6 Sociaal domein
B8	Flexibele schil studentenhuysvesting	8 VHROSV
B9	Innovatieve woonvormen	8 VHROSV
B10	Woningsplitsing	8 VHROSV
B11	Gemengde buurten	8 VHROSV
B12	Welcome en tolerante stad	6 Sociaal domein
B13	Kloppend hart	6 Sociaal domein
B14	Voldoende en betaalbare woningen	8 VHROSV
Te ontwikkelen indicatoren		
	Geluksindicator, mate van algeheel welbevinden	6 Sociaal domein
	Armoede-indicator	6 Sociaal domein

Duurzame en bereikbare stad		Programma
Doelstellingen (beknopt)		
C1	Klimaatneutrale organisatie	7 Volksgezondheid en milieu
C2	Brede duurzaamheidsagenda	7 Volksgezondheid en milieu
C3	Woningen van het gas	7 Volksgezondheid en milieu
C4	Milieuzone	7 Volksgezondheid en milieu
C5	Emissieloze stadsdistributie	7 Volksgezondheid en milieu
C6	Optimalisatie afvalinzameling	7 Volksgezondheid en milieu
C7	Aanpassing parkeergarage's tbv E-auto's	7 Volksgezondheid en milieu
C8	Uitvoeringsprogramma MEA	7 Volksgezondheid en milieu
C9	Zonneweides	7 Volksgezondheid en milieu
C10	Zonnepanelen op gemeentelijk vastgoed	7 Volksgezondheid en milieu
C11	Laadpalen	7 Volksgezondheid en milieu
C12	Eigen oplaadpunten	7 Volksgezondheid en milieu
C13	Hanteerbare woonlasten door verduurzaming	7 Volksgezondheid en milieu
C14	Duurzaamheid als economische kans	3 Economie
C15	Beroepsonderwijs betrekken bij duurzaamheidstransitie	3 Economie
C16	Duurzaamheidsdoelstellingen aankoopbeleid	7 Volksgezondheid en milieu

C17	Nationaal groene energie	7 Volksgezondheid en milieu
C18	Vergroenen Openbare ruimte	5 Sport, cultuur en recreatie
C19	Onderhoudsniveau groen verhogen	5 Sport, cultuur en recreatie
C20	Terugdringen restafval	7 Volksgezondheid en milieu
C21	Vergroenen eigen omgeving	5 Sport, cultuur en recreatie
C22	0-emissie gemeentelijk wagenpark	7 Volksgezondheid en milieu
C23	Groenbonus	5 Sport, cultuur en recreatie
C24	Brede mobiliteitsagenda	2 Verkeer, vervoer en waterstaat
C25	Nieuw verkeerscirculatieplan	2 Verkeer, vervoer en waterstaat
C26	Uitstekende P&R voorzieningen en meer fietsenstallingen	2 Verkeer, vervoer en waterstaat
C27	Omzetten parkeerruimte	2 Verkeer, vervoer en waterstaat
C28	Oplossing vrachtverkeer uit België	2 Verkeer, vervoer en waterstaat
C29	Maastricht Bereikbaar	2 Verkeer, vervoer en waterstaat
C30	Tram	2 Verkeer, vervoer en waterstaat
C31	Stad en spoor	2 Verkeer, vervoer en waterstaat
C32	Lange afstandsbussen	2 Verkeer, vervoer en waterstaat
C33	Reservering einde exploitatieperiode parkeergarage's	2 Verkeer, vervoer en waterstaat
Te ontwikkelen indicatoren		
	CO2-voetafdruk van de stad	7 Volksgezondheid en milieu
	Verhouding duurzame energie in relatie tot het totale energieverbruik.	7 Volksgezondheid en milieu
	Verschuiving tussen gebruik van verschillende mobiliteitsvormen	2 Verkeer, vervoer en waterstaat

Slimme, lerende stad		Programma
Doelstellingen (beknopt)		
D1	Onderwijstafel en LEA	4 Onderwijs
D2	Integraal HuisvestingsPlan	4 Onderwijs
D3	Versterking profiel als internationale universiteitsstad	0 Bestuur en ondersteuning
D4	Lobby UM	0 Bestuur en ondersteuning
D5	Aantrekkelijk vestigingsklimaat	3 Economie
D6	Verbreding science profiel UM	0 Bestuur en ondersteuning
D7	Studentenstad	3 Economie
D8	Toepassen kennis en innovatie	3 Economie
D9	Onbegrensde euregionale kennisregio	0 Bestuur en ondersteuning
D10	Einsteintescoop	0 Bestuur en ondersteuning
D11	Detachering personeel	0 Bestuur en ondersteuning
D12	Onderzoek vestigings- en vertrekmotieven	3 Economie
Te ontwikkelen indicatoren		
	Percentage Maastrichtse kinderen dat in Maastricht naar school gaat.	4 Onderwijs
	Percentage inwoners dat opleiding volgt.	4 Onderwijs
	Gemiddeld opleidingsniveau.	4 Onderwijs

	Mate van vervroegde schooluitval.	4 Onderwijs
	Mate waarin studenten zich thuis voelen	3 Economie

Gezonde stad		Programma
Doelstellingen (beknopt)		
E1	Transformatie sociaal domein	6 Sociaal domein
E2	Sociaal domein financieel in Balans	6 Sociaal domein
E3	Structurele instelling SIF	6 Sociaal domein
E4	Alternatieve vormen aanbesteding	6 Sociaal domein
E5	Verdere ontschotting	6 Sociaal domein
E6	Positieve gezondheidsbenadering	6 Sociaal domein
E7	Blauwe zorg	6 Sociaal domein
E8	1 gezin-1 plan- 1 regisseur	6 Sociaal domein
E9	Regie toegang jeugdzorg	6 Sociaal domein
E10	Vergaande samenwerking partijen cliëntondersteuning etc	6 Sociaal domein
E11	Steunpunt mantelzorg	6 Sociaal domein
E12	Kennisinstellingen inzetten bij verbetering preventieve gezondheid	6 Sociaal domein
E13	Stimuleren sporten, bewegen en recreëren	5 Sport, cultuur en recreatie
E14	Ondersteuning sportevenementen	5 Sport, cultuur en recreatie
E15	Borgstelling sportverenigingen	5 Sport, cultuur en recreatie
E16	Bredere maatschappelijke rol Maastricht sport	5 Sport, cultuur en recreatie
E17	Toegankelijkheid gebouwen	6 Sociaal domein
E18	Integreren aandacht voor ouderen	6 Sociaal domein
Te ontwikkelen indicatoren		
	Positieve gezondheidsscore	6 Sociaal domein
	Aantal beweegkilometers (of alternatief)	5 Sport, cultuur en recreatie

Economisch vitale stad		Programma
Doelstellingen (beknopt)		
F1	ESZL	3 Economie
F2	Aanhaken bij provinciaal aanvalsplan arbeidsmarkt	3 Economie
F3	Vergroten arbeidsparticipatie	3 Economie
F4	Leerwerktrajecten	0 Bestuur en ondersteuning
F5	Uitdragen aantrekkelijk vestigingsklimaat nieuwe bewoners	0 Bestuur en ondersteuning
F6	Bevorderen aantrekkelijk vestigingsklimaat	3 Economie
F7	Versterking MCB	3 Economie
F8	Evaluatie hotelbeleid en invoer regels Airbnb	3 Economie
F9	Stationsstraat	2 Verkeer, vervoer en waterstaat
F10	Impuls creatieve maakindustrie	3 Economie
F11	Stimuleren circulaire economie	3 Economie

F12	Smart cities	0 Bestuur en ondersteuning
F13	Integrale dienstverlening voor ondernemers	3 Economie
F14	Duurzaamheid als economische kans	3 Economie
Te ontwikkelen indicatoren		
	Mate van arbeidsparticipatie	6 Sociaal domein
	Aantal startups	3 Economie
	Europees Innovatie Scorebord (regionaal)	3 Economie

Aantrekkelijke stad		Programma
Doelstellingen (beknopt)		
G1	Verstevigen culturele ketens	5 Sport, cultuur en recreatie
G2	Meer grip en sturing op gemeentelijke instellingen	5 Sport, cultuur en recreatie
G3	Meer ontplooiingsmogelijkheden theater.	5 Sport, cultuur en recreatie
G4	Onderzoeken verdere verzelfstandiging theater.	5 Sport, cultuur en recreatie
G5	Philharmonie Zuid	5 Sport, cultuur en recreatie
G6	Middenzaal	5 Sport, cultuur en recreatie
G7	Presentatie collecties	5 Sport, cultuur en recreatie
G8	Herbestemming ENCI	8 VHROSV
G9	Educatieve presentatie in ENCI	5 Sport, cultuur en recreatie
G10	Cultureel aantrekkelijke Euregio	5 Sport, cultuur en recreatie
G11	Speerpunten cultureel aantrekkelijke regio	5 Sport, cultuur en recreatie
G12	Onderzoek regels en voorschriften evenementen	3 Economie
G13	Sturen op evenementenbeleid en -locaties	3 Economie
G14	Meerjarenprogramma veiligheid	1 Veiligheid
G15	Uitdragen veiligheidscijfers gericht op hogere veiligheidsbeleving	1 Veiligheid
G16	PvA meertaligheid gemeentelijke communicatie	0 Bestuur en ondersteuning
G17	Mensen optimaal bereiken	0 Bestuur en ondersteuning
G18	Uitbreiden digitale berichtenservice	0 Bestuur en ondersteuning
G19	Positioneren en profileren Maastricht	0 Bestuur en ondersteuning
Te ontwikkelen indicatoren		
	Mate van cultuurparticipatie	5 Sport, cultuur en recreatie
	Veiligheidsbeleving	1 Veiligheid
	Klanttevredenheid vergunningverlening	3 Economie
	Beeld (naamsbekendheid en imago) van Maastricht bij bezoekers en (potentiële) bewoners	0 Bestuur en ondersteuning

Programma 1 Veiligheid

Taakvelden

- 1.1 Crisisbeheersing en brandweer
- 1.2 Openbare orde en veiligheid

BBV-indicatoren ¹	Jaar ²	Maastricht	Gemeenten 100.000 - 300.000
Aantal verwijzingen Halt per 10.000 jongeren 12-17 jaar	2018 ^{2a}	178	130
Aantal winkeldiefstallen per 1000 inwoners	2018 ^{2b}	3,1	3,4
Aantal geweldsmisdrijven per 1000 inwoners	2018 ^{2b}	6,1	5,8
Aantal diefstallen uit woning per 1000 inwoners	2018 ^{2b}	3,5	2,9
Aantal vernielingen en beschadigingen in de openbare ruimte per 1000 inwoners	2018 ^{2b}	7,1	6,4

1) De BBV-indicatoren zijn wettelijk verplichte indicatoren. Gelet op het profiel van Maastricht (o.a. toerisme, studenten, evenementen, grensligging) is bij een cijfermatige één op één vergelijking van Maastricht met andere gemeenten soms een nadere duiding noodzakelijk. Daar waar de BBV-indicatoren bijvoorbeeld gerelateerd zijn aan het aantal inwoners, verblijven in Maastricht, naast de eigen inwoners, dagelijks een groot aantal bezoekers in de stad. Dit kan effect hebben op de cijfers.

Het rijk heeft in 2018 de BBV indicator 'Aantal harde kern jongeren per 10.000 inwoners 12-24 jaar' laten vervallen.

2) Bron: 'waarstaatjegemeente.nl versie 18-8-2019 waarbij geldt: (2a) Bureau Halt; (2b) CBS.

Beleidsmatige context

- Hoofdlijnenakkoord coalitie 2018 – 2022
Doelstellingen (beknopt)
G14 *Meerjarenprogramma Veiligheid*
G15 *Uitdragen veiligheidscijfers gericht op hogere veiligheidsbeleving*
- Meerjarenprogramma Veiligheid Maastricht 2019-2022 (raad, 19 maart 2019)
- Meerjarenprogramma Handhaven Openbare Ruimte 2015-2019 (raad, juni 2015)

1.1 Crisisbeheersing en brandweer

Wat willen we bereiken?

Samen met de Veiligheidsregio Zuid-Limburg (VRZL) zet de gemeente in op het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten en rampen.

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

De VRZL zorgt hierbij voor een efficiënte en kwalitatief hoogwaardige organisatie en uitvoering van de brandweertzorg, geneeskundige hulpverlening en crisisbeheersing en rampenbestrijding (inclusief bevolkingszorg) binnen haar werkgebied.

De gemeente Maastricht draagt via een financiële bijdrage bij aan de instelling en instandhouding van de VRZL. Voorts draagt de gemeente zorg voor de lokale inzet van personele capaciteit (piketregeling) ten behoeve van de crisisorganisatie van de VRZL.

Het algemeen bestuur van de VRZL (waarin Maastricht zitting heeft) stelt ten minste eenmaal in de vier jaar een regionaal beleidsplan vast ten aanzien van de taken van de VRZL. Voorafgaand aan de vaststelling overlegt de burgemeester met de gemeenteraad over het ontwerpbeleidsplan. Het beleidsplan is gebaseerd op een door het bestuur van de VRZL vastgesteld risicoprofiel. Dit risicoprofiel wordt

vastgesteld na overleg met de raden van de deelnemende gemeenten, waarbij het bestuur de raden tevens verzoekt hun wensen kenbaar te maken omtrent het in het beleidsplan op te nemen beleid. De jaarlijkse planning en verantwoording van de VRZL vindt plaats via de begroting en de rekening. Voordat dezen door het algemeen bestuur worden vastgesteld, worden de raden van de deelnemende gemeenten om hun zienswijze gevraagd.

Wat zijn de aandachtspunten in 2019/2020?

Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)

- De veiligheidsregio zit in 2019 in een overgangsjaar. In vierde kwartaal 2019 wordt het regionaal beleidsplan voor de jaren 2020-2023 ter zienswijze voorgelegd aan de raden van alle deelnemende gemeenten. Onderdeel van dit plan zijn o.a. een nieuw risicoprofiel en dekkingsplan. Om te zorgen dat de brandweer in deze periode toekomstbestendig blijft wordt vanaf 2020 de oude, voornamelijk historisch bepaalde, verdeelsleutel in een periode van 4 jaar geleidelijk losgelaten en ingeruild voor een sleutel die gelijke tred houdt met het gemeentefonds.
- Ter zienswijze ontvangt de raad in tweede kwartaal 2020 via Rekening 2019 de verantwoording van de VRZL.
- Ter zienswijze ontvangt de raad in derde kwartaal 2020 via de Begroting 2021 de planning van de VRZL.

Welke verbonden partij speelt een rol?

Veiligheidsregio Zuid-Limburg (VRZL)
Zie hierboven.

Wat mag het kosten?

CRISISBEHEER EN BRANDWEER (1.1)					
	2019	2020	2021	2022	2023
LASTEN	8.415.097	9.932.595	9.956.263	10.098.986	10.197.664
BATEN	293.262	297.661	297.661	297.661	297.661
SALDO	-8.121.835	-9.634.934	-9.658.602	-9.801.325	-9.900.003

1.2 Openbare orde en veiligheid

Wat willen we bereiken?

Een zo veilig mogelijk Maastricht in 2022: een stad waar criminaliteit, misdaad en overlast zo weinig mogelijk voorkomen en waar inwoners, ondernemers en bezoekers vanuit een zo veilig mogelijk gevoel kunnen wonen, werken en verblijven.

Meer specifieke afgeleide doelen richting 2022 zijn:

- een verdere daling van het slachtofferschap van delicten objectieve veiligheid
- een percentage inwoners van Maastricht dat zich wel eens onveilig voelt in de buurt dat gelijk is aan of lager is dan 25 procent. En een Maastrichtse rapportcijfer voor de veiligheid in de buurt dat gelijk is aan dan wel hoger is dan een 7.
- het vanuit een integrale werkwijze (één organisatie, één aanspreekpunt) werken aan de veiligheid en veiligheidsbeleving in een aantal (pilot)buurten.

Effectindicatoren	Realisatie	Realisatie	Begroting	Begroting
	2017	2018	2020	2022
Schaalscore per 1000 inwoners: totale slachtofferschap delicten ^{1, 2}	45,3	38,5	<< 45,3	<< 45,3
% inwoners dat zich wel eens onveilig voelt in de buurt ³	25,9	Geen meting	<< 25,9	≤ 25,0
rapportcijfer veiligheid in buurt ³	6,9	Geen meting	≥ 6,9	≥ 7,0
% inwoners dat tevreden is over functioneren gemeente met betrekking tot aanpak leefbaarheid en veiligheid ⁴	31	Geen meting	33	35
Schaalscore per 1000 inwoners: sociale kwaliteit ^{5,2}	17,9	20,2	<< 17,9	<< 17,9

- 1) Delicten vallend onder objectieve veiligheid: woninginbraak, openlijk geweld, bedreiging, mishandeling, straatroof, overval woning, inbraak garage/schuur/box, zakkenrollerij, autokraak, autodiefstal, (brom)fietsendiefstal. Bron: Maastrichts Informatieknooppunt (MIK, politiecijsers); De opbouw van deze schaalscore wijkt op onderdelen af van de opbouw zoals gehanteerd in het MJP Veiligheid. Enkele delictvormen waarop wij als gemeente geen sturing/invloed hebben, zijn verwijderd (moord, zedenmisdrif, diefstal water, overige vermogensdelicten en diefstal overige voertuigen).
- 2) De indicator is gericht op een trendmatig effect met als doel elk volgend jaar een verdere daling of stijging van de realisatie van het voorgaande jaar te bereiken. Aangezien vaststelling van de begroting plaatsvindt voor aanvang van dit begrotingsjaar, is op het moment van deze vaststelling het realisatiecijfer van het voorgaande jaar nog niet bekend. Vandaar dat als realisatiecijfer een jaar eerder is opgenomen.
- 3) Deze indicator hoort bij de toezegging in het coalitieakkoord een indicator te ontwikkelen die aangeeft wat de veiligheidsbeleving is. Bron van de indicator is de Integrale Veiligheidsmonitor (IVM). Deze landelijke monitor is met ingang van 2017 een tweejaarlijks (in oneven jaren) terugkerend bevolkingsonderzoek naar veiligheid, leefbaarheid en slachtofferschap.
- 4) Bron: Integrale Veiligheidsmonitor (IVM);
- 5) De schaalscore sociale kwaliteit omvat per 1000 inwoners het totaal van gemelde overlast van: burengerucht, overlast personen met verward gedrag, overlast zwervers en drugsoverlast. Indicatorbron: (MIK, politiecijsers).

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

Uitvoeren Meerjarenprogramma veiligheid Maastricht 2019-2022 (MJP veiligheid)

Voor de periode 2019-2022 heeft de raad de volgende prioritaire veiligheidsthema's vastgesteld:

- een centrale focus op de aanpak van ondermijnende criminaliteit
- het voortzetten van de aanpak van veelvoorkomende criminaliteit
- een samenhangende aanpak van veiligheidsgerelateerde overlast
- voortdurende aandacht voor veiligheidsbeleving

Zowel vanuit een repressieve inzet (waaronder handhaving van de openbare orde) als preventieve maatregelen en in verbinding met en betrokkenheid van andere (interne) domeinen, inwoners en professionele en maatschappelijke partners, wordt hier jaarlijks structureel op ingezet. De raad wordt via de P&C-cyclus en tussentijdse rapportages op de hoogte gehouden van de voortgang van het MJP Veiligheid.

Ondermijnende criminaliteit

We zetten de integrale aanpak tegen ondermijnende personen en criminele samenwerkingsverbanden voort. Enerzijds door de inzet van onze lokale instrumenten (zoals Wet Bibob, Flexteam) en de integrale aanpak samen met onze ketenpartners en anderzijds door het zichtbaarder maken van ondermijnende fenomenen. Door gerichte voorlichting en informatie zetten wij in op het vergroten van de awareness en meldingsbereidheid van onze inwoners over signalen van ondermijning in hun buurt.

Veelvoorkomende criminaliteit

We zetten de plannen van aanpak High Impact Crime (HIC) en andere vermogenscriminaliteit voort (zoals de integrale aanpak van woninginbraak, straatroof, overvallen etc.). Hierbij blijven we inzetten op het versterken van preventie, ondermeer door invoer van het Digitaal Opkopers Register, bestuurlijke maatregelen en predictive policing (informatiegestuurd voorspellen van criminaliteit).

Veiligheidsgerelateerde overlast

Overlast die een duidelijke effect heeft op de openbare orde en veiligheid wordt in nauw overleg met de verschillende partners zoals woningcorporaties, veiligheidshuizen en politie van een structurele en gerichte aanpak voorzien. Deze aanpak kan gebiedsgericht (buurt of straat) of themagericht zijn. Betrokkenheid van onze inwoners hierbij is een vanzelfsprekendheid. Veelplegers van overlast en criminaliteit worden vanuit het Veiligheidshuis gericht benaderd: inzet is om hen vanuit een persoonsgerichte aanpak door een combinatie van drang en dwang (veiligheid, zorg, strafrecht) op het rechte pad te krijgen en te houden.

Veiligheidsbeleving

Vanuit de 'Maastrichtse Aanpak' van veiligheidsbeleving (zie RIB 17 juni 2019) werken wij opgave- en gebiedsgericht aan het verbeteren van de veiligheidsbeleving in stad en buurt.

Handhaven openbare ruimte

We handhaven conform de prioriteiten zoals die in het jaarplan Handhaven Openbare Ruimte zijn vastgesteld.

Wat zijn de aandachtspunten in 2020?

Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)

- *Handhaving openbare ruimte*
Vaststellen in eerste kwartaal 2020 Meerjarenprogramma Handhaving Openbare Ruimte (HOR) 2020-2023. In dit meerjarenprogramma is de verbinding en afstemming van handhaving Openbare ruimte in relatie tot het veiligheidsdomein (MJP Veiligheid) en de daarin opgenomen prioriteiten verder uitgewerkt.
- *Prostitutiebeleid*
Vaststellen in derde kwartaal 2020 een gewijzigde APV waarin o.a. gewijzigde bepalingen prostitutiebeleid.

Uitvoering (collegebevoegdheden)

Bestrijden ondermijnende criminaliteit

- Voortzetten project 'Vastgoed in Beeld'. Dit project richt zich op de ontwikkeling van een (data-gedreven) model om te detecteren welke locaties in Maastricht gebruikt worden door (drugs)criminelen. Criminelen hebben namelijk altijd vastgoed nodig om hun criminele activiteiten te ontplooiën en hun crimineel geld te benutten (hennepplantages, witwassen, mensenhandel). Aan de hand van de verkregen gegevens worden maatregelen getroffen, zowel preventief als repressief, om de ondermijnende criminaliteit een halt toe te roepen. Vanuit dit project wordt aansluiting gezocht bij de landelijke Citydeal Zicht op Ondernijning.
- Voortzetten informatiegestuurd (lokale) aanpak ondernijning met als belangrijke basis het Integraal Ondernijningsbeeld, de Maastrichtse ondernijningstafel (MOT), de lokale werkgroep ondernijning en het RIEC-netwerk;
- Voortzetting en intensivering van de controle/opsporing van illegale prostitutie en arbeidsuitbuiting (ketenaanpak mensenhandel);
- Vergroten weerbaarheid ondernijning (communicatie-aanpak). Vanuit een daartoe opgesteld actieplan zetten wij in op vergroting van de maatschappelijke weerbaarheid tegen ondernijning. Inwoners worden geïnformeerd over wat te doen bij signalen van ondernijning in de buurt; hoe herken ik die? Waar kan ik ze veilig melden? Hoe kan ik mij weren tegen criminele invloeden in mijn buurt?.

Voorkomen veelvoorkomende criminaliteit

- Versterking inzet integrale middelen voorkomen veelvoorkomende criminaliteit, onder andere door inzet van het Digitaal Opkopers Register (DOR) waarbij opkopers van goederen verplicht worden deze in een inkoopregister te registreren;

Aanpak veiligheidsgerelateerde overlast

- Naast voortzetting van de integrale aanpak van veiligheidsgerelateerde overlast, vindt in 2020 de uitrol plaats van een vernieuwde aanpak van drugshandel in de openbare ruimte. Dit teneinde de effectiviteit van de huidige aanpak straathandel te vergroten.

Verbeteren veiligheidsbeleving

- Opgave- en gebiedsgericht werken aan het verbeteren van de veiligheidsbeleving in stad en buurt. Wij focussen hierbij extra op de veiligheidsbeleving in vijf geprioriteerde buurten: Mariaberg, Pottenberg, Wittevrouwenveld, Nazareth en Limmel.

Handhaven openbare ruimte

- De pilot gebiedsgerichte operationele aanpak (pilot Wittevrouwenveld) is succesvol afgerond. In het kader van deze pilotaanpak hebben professionals (zoals wijkgebonden medewerkers handhaven openbare ruimte, wijkagent van politie en een afvaardiging van het buurtkader) samen met buurtbewoners concrete en beïnvloedbare overlastsituaties besproken en van een oplossingsrichting voorzien. Gelet op dit succes wordt deze gebiedsgerichte aanpak in 2020 voortgezet en uitgebreid naar andere gebieden. De invulling hiervan wordt opgenomen in het Meerjarenprogramma Handhaven Openbare Ruimte 2020 -2023 (besluitvorming Q1 2020).

Andere aandachtspunten

- Experiment gesloten coffeeshopketen: afhankelijk van de toekenning van de status “experimenteer-gemeente” vindt in 2020 voorbereiding plaats van het Experiment gesloten coffeeshopketen.
- Verbinding veiligheid en zorg: een goede verbinding tussen veiligheid en zorg op lokaal en regionaal niveau is ook in 2020 uitgangspunt bij het werken aan radicalisering, drugsoverlast, personen met verward gedrag, families met een meervoudige problematiek, huiselijk geweld en kwetsbare jeugd. De procesmanager “veiligheid en zorg”, het Veiligheidshuis en Veilig Thuis zijn hierbij belangrijke verbindende schakels.
- In 2020 wordt integraal uitwerking en uitvoering gegeven aan een plan van aanpak op het hele gezin rondom Top X-personen ter voorkoming van intergenerationele problematiek alsmede de aanpak van de huisvesting van moeilijk plaatsbaren.

Welke verbonden partij speelt een rol?

Regionaal Informatie en Expertise Centrum (RIEC) Limburg

Het RIEC stimuleert en ondersteunt de geïntegreerde aanpak van georganiseerde criminaliteit.

Wat mag het kosten?

OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID (1.2)	2019	2020	2021	2022	2023
LASTEN	6.600.421	6.941.484	6.973.196	6.972.908	6.872.621
BATEN	106.669	109.336	109.336	109.336	109.336
SALDO	-6.493.752	-6.832.148	-6.863.860	-6.863.572	-6.763.285

Totaaloverzicht kosten programma

Wat mag het kosten?

Onderstaand volgt een totaaloverzicht van de lasten en baten per taakveld.

PROGRAMMA 1 : VEILIGHEID					
	2019	2020	2021	2022	2023
CRISISBEHEER EN BRANDWEER (1.1)	8.415.097	9.932.595	9.956.263	10.098.986	10.197.664
OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID (1.2)	6.600.421	6.941.484	6.973.196	6.972.908	6.872.621
TOTAAL LASTEN	15.015.517	16.874.079	16.929.459	17.071.894	17.070.285
	2019	2020	2021	2022	2023
CRISISBEHEER EN BRANDWEER (1.1)	293.262	297.661	297.661	297.661	297.661
OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID (1.2)	106.669	109.336	109.336	109.336	109.336
TOTAAL BATEN	399.931	406.996	406.996	406.996	406.996
	2019	2020	2021	2022	2023
CRISISBEHEER EN BRANDWEER (1.1)	-8.121.835	-9.634.934	-9.658.602	-9.801.325	-9.900.003
OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID (1.2)	-6.493.752	-6.832.148	-6.863.860	-6.863.572	-6.763.285
TOTAAL SALDO	-14.615.587	-16.467.083	-16.522.463	-16.664.898	-16.663.289

De belangrijkste ontwikkelingen in bovenstaande cijfers zijn in de volgende tabellen toegelicht.

Toelichting belangrijke ontwikkelingen

Voor een tekstuele toelichting van deze investeringen en intensivering/ bezuinigingen wordt verwezen naar de financiële begroting, hoofdstuk 3.

<i>Investerings programma 1 (bedragen x € 1.000)</i>			2019	2020	2021	2022	2023
Cameratoezicht	Rendabel	10	20				

<i>Intensivering N / Bezuiniging V programma 1 (bedragen x € 1.000)</i>	2020	2021	2022	2023
VRZL	581 N	581 N	581 N	681 N
Veilig thuis/GGD	356 N	356 N	356 N	356 N
Verhogen veiligheidsbeleving	0	0	0	100 V
Veilig thuis	258 N	390 N	390 N	390 N

Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat

Taakvelden

- 2.1 Verkeer en vervoer
- 2.2 Parkeren
- 2.3 Recreatieve havens
- 2.4 Economische havens en waterwegen
- 2.5 Openbaar vervoer

BBV-indicatoren

Het rijk heeft in 2018 besloten dat de twee BBV indicatoren voor programma 2 'aantal ziekenhuisopnamen na verkeersongeval met een motorvoertuig' en 'aantal ziekenhuisopnamen na verkeersongeval met een fietser' zijn vervallen.

Beleidsmatige context

- Hoofdlijnenakkoord coalitie 2018 – 2022
 - Doelstellingen (beknopt)*
 - C24 Brede mobiliteitsagenda*
 - C25 Nieuw verkeerscirculatieplan*
 - C26 Uitstekende P&R voorzieningen en meer fietsenstallingen*
 - C27 Omzetten parkeerruimte*
 - C28 Oplossing vrachtverkeer uit België*
 - C29 Maastricht Bereikbaar*
 - C30 Tram*
 - C31 Stad en spoor*
 - C32 Lange afstandsbussen*
 - C33 Reservering einde exploitatieperiode parkeergarages*
 - F9 Stationsstraat*
- Structuurvisie 2030 [raad, april 2012]
- Stadsvisie 2030 [raad, juni 2008]
- Nota Integraal Beheer Openbare Ruimte (IBOR) 2017 [raad, maart 2017]

2.1 Verkeer en vervoer

Wat willen we bereiken?

Streven is een duurzaam bereikbare stad die leefbaar is voor haar inwoners. Een stad met robuuste en veilige netwerkstructuren waarbij de verharde openbare ruimte veilig en schoon is. We willen de multimodale bereikbaarheid van centrumgebieden verbeteren en een verschuiving naar meer duurzame vervoerswijzen met een toenemend gebruik van actieve vervoerswijzen (fiets en lopen).

Effectindicatoren		Realisatie	Realisatie	Begroting	Begroting
		2017	2018	2019	2020
Aandeel van het gebruik van actieve vervoerswijzen en OV ^{1,2}	In Maastricht	66%	-	-	66%
	Van en naar Maastricht	29%	-	-	29%

- 1) Deze indicator hoort bij de toezegging in het coalitieakkoord een indicator te ontwikkelen die aangeeft wat de verschuiving is tussen het gebruik van verschillende mobiliteitsvormen. Meetbron is de mobiliteitsmonitor Maastricht.
- 2) De raad zal via een tweejaarlijkse separate mobiliteits- en verkeersmonitor geïnformeerd worden over de ontwikkelingen op het gebied van Mobiliteit. De indicator in de tabel is gebaseerd op het gemiddelde van een periode van vijf jaar i.v.m. de betrouwbaarheid van de data.

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

Monitoring en beleidsontwikkeling

De ontwikkelingen op het gebied van mobiliteit, inclusief het meten van verkeerstromen en parkeren, worden jaarlijks gemeten en tweejaarlijks gepresenteerd in een mobiliteits- en verkeersmonitor. Onderdeel van de verkeersmonitor is zicht op de omvang van het vrachtverkeer in Maastricht-West.

Op basis van deze ontwikkelen kan een verandering plaatsvinden in de beleidsvoornemens of projecten en maatregelen

Voor de opgave voor het verduurzamen van het mobiliteitssysteem, waaronder het stimuleren van elektrisch rijden en de uitrol van laadpunten wordt verwezen naar de separaat opgestelde klimaatbegroting.

Uitvoeren van het Mobiliteitsprogramma

Elk jaar worden onder de noemer van het mobiliteitsprogramma kleine- en middelgrote infrastructurele projecten uitgevoerd die met name gericht zijn op het verbeteren van de verkeersveiligheid en het stimuleren van het gebruik van het openbaar vervoer en fiets. Het programma wordt jaarlijks gevoed vanuit het MJIP met een bedrag van € 590.000 en de insteek is om daar waar mogelijk de financiering van de onderliggende projecten aan te vullen met (provinciale) subsidies of bijdragen van derden.

Stimuleren van slimme en duurzame mobiliteit

Om slimme en duurzame mobiliteit te stimuleren werken wij binnen het programma Maastricht Bereikbaar samen met regionale overheden en het Rijk in PPS-verband met werkgevers, (logistieke) dienstverleners, ondernemers en mobiliteitsaanbieders. Doel is het beheersen van de groei van de automobilititeit, het reduceren van de CO2 en het verbeteren van de vitaliteit van werknemers.

Beheer verkeersmanagementsystemen en topdagenregime

Om het verkeer dagelijks in goede banen te leiden wordt gebruik gemaakt van diverse (technische) systemen en voorzieningen. Deze voorzieningen betreffen o.a. verkeersregelinstallaties, selectieve afsluitingen, bewegwijzering en straatmeubilair. Om deze voorzieningen technisch en functioneel in orde te houden is het noodzakelijk deze voorzieningen te beheren, te onderhouden en aan het einde van hun (technische) levensduur te vervangen.

Als gemeente coördineren wij het zogeheten topdagenregime voor 25 tot 35 dagen in het jaar waarop het huidige verkeerssysteem ontoereikend is om het verkeersaanbod te verwerken. Hierbij wordt intensief samengewerkt met Q-park, Arriva, de nood- en hulpdiensten en het platform Maastricht Bereikbaar. Op deze dagen is het verkeersaanbod dusdanig groot dat additionele maatregelen wenselijk zijn als aanvulling op de reguliere verkeersmanagementsystemen, zoals het inzetten van verkeersregelaars en doelgroepgericht communicatie.

Stad en Spoor / Stationsomgeving

Met de door de raad vastgestelde Ambitienota 'Over het spoor' (feb. 2019) zijn de kansen en mogelijkheden voor de stationsomgeving op sociaal, economisch en ruimtelijk vlak in beeld gebracht. De drie beschreven strategische doelen geven richting en bieden houvast bij het toekomstbestendig maken van het hele gebied en leveren een bijdrage aan het vormgeven van het multimodale OV knooppunt Maastricht, met bijzondere aandacht voor duurzaam vervoer en actieve vervoerswijzen. Met onze partners NS, ProRail, Arriva, Maastricht Bereikbaar, provincie Limburg en Projectbureau A2 werken we intensief samen aan deze integrale gebiedsontwikkeling die opgenomen is in de Ontwerp Omgevingsvisie Maastricht. Als gemeente initiëren en coördineren we de samenwerking, geven we richting aan de inhoudelijke ambities en bewaken de samenhang en integratie van de diverse belangen in het gebied.

Kleinschalige infrastructurele maatregelen en aanpak en voorkomen verkeersonveilig gedrag

Na aanleiding van meldingen die binnen komen voeren we kleine wijzingen door in de infrastructuur om ergernissen ten aanzien van fiets, parkeren en verkeersveiligheid te verminderen. Ook leveren wij een bijdrage aan veilig verkeersgedrag en veilige schoolomgevingen.

Uitvoeren meerjarenprogramma groot onderhoud verhardingen

Wij onderhouden structureel de verhardingen en de openbare verlichting binnen de gemeente (dagelijks en groot onderhoud). Dat onderhoud is gebaseerd op de Omgevingsvisie, de Nota Integraal Beheer Openbare Ruimte, de Leidraden Verhardingen 2014-2018/ 2019-2023 en de Leidraden Openbare Verlichting 2015-2019/ 2020-2024. In de paragraaf kapitaalgoederen staat de meerjarenplanning van het groot onderhoud van wegen/ verhardingen en de openbare verlichting.

Toetsen, adviseren

Door het jaar heen komen er diverse initiatieven binnen bij de gemeente zoals bouwplannen, gebiedsontwikkelingen, evenementen en onderhoud en aanleg van kabels en leidingen. Bijna al deze plannen hebben een effect op het mobiliteits- en verkeerssysteem. Afhankelijk van de rol die de gemeente heeft en de fase waarin in het project verkeert toetsen wij deze plannen of adviseren wij hierin. Verder komen er andere meldingen binnen die binnen de daar voorgestelde termijnen van een reactie worden voorzien.

Wij reguleren de openbare ruimte door het uitgeven/beoordelen van vergunningen voor o.a. inritten, aanleg kabels en leidingen, standplaatsen, het tijdelijk plaatsen van voorwerpen op de openbare weg en door handhaving. Zo bereiden wij (in samenwerking met andere Limburgse gemeenten) de Overeenkomst Gemeenten Nutsbedrijven (OGN) 2021 voor. Wij streven er naar om de OGN 2021 per 1 januari 2021 te laten ingaan, ter vervanging van de OGN 2011. Wij zorgen permanent (24/7) voor het toezicht van de Maasboulevardtunnel zodat de veiligheid van die tunnel gewaarborgd is.

Onderhoud en beheer

Om de kwaliteit van de openbare ruimte te waarborgen op de afgesproken (CROW) niveaus plegen wij structureel onderhoud aan verhardingen, civiele kunstwerken, infrastructurale elementen en openbare verlichting. Ook het schoonhouden van de openbare ruimte en de gladheidsbestrijding valt hieronder. Om de sturing op het beheer van de openbare ruimte te faciliteren wordt het kwaliteitsniveau structureel jaarlijks gemonitord).

Prestatie-indicatoren	Realisatie	Begroting	Begroting
	2018	2019	2020
CROW-kwaliteitsniveau openbare ruimte			
• Verhardingen hoofdwegen en voetgangersgebied	A	B	B
• verhardingen rest	A/B	B	C
• schoon binnen de singels	A	A	A
• schoon buiten de singels	A	B	B
• openbare verlichting	A	B	B
• civiele kunstwerken	Veilig	Veilig	Veilig

Mobiliteit in relatie tot integrale projecten

Aanpassingen aan infrastructuur komen ook voort uit diverse integrale projecten die door de Gemeente en/of haar partners worden uitgevoerd. Meestal zijn dit langlopende projecten over meerdere jaren met hun eigen projectorganisatie, opgave en begroting.

Wat zijn de aandachtspunten in 2020?

Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)

- Vaststellen in eerste kwartaal 2020 Omgevingsvisie. In deze visie worden ook de kaders vastgelegd voor het mobiliteitsbeleid.
- In het najaar van 2019 zullen in het BO-MIRT inhoudelijke en financiële afspraken gemaakt worden over een meerjarenprogramma tot en met 2022 tussen Rijk en Regio (Provincie Limburg, Gemeente Maastricht, Sittard-Geleen, Heerlen en regio Parkstad). In eerste kwartaal 2020 wordt het meerjarenprogramma aan de Raad ter besluitvorming voorgelegd inclusief het voteren van de gereserveerde financiële middelen.
- Met name op de Tongerseweg wordt veel overlast van (vracht)verkeer ondervonden. Begin 2019 is gestart met het monitoren van de verkeersbewegingen in Maastricht-West en is het overleg gestart met de Belgische buurgemeenten over de verkeersstromen en mogelijke maatregelen in het totale verkeerssysteem op basis van deze gegevens. Dit leidt in vierde kwartaal 2020 tot een concreet voorstel over maatregelen op de Tongerseweg en in Maastricht-West.

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Actieplan fiets. Als uitwerking van de omgevingsvisie stellen we een plan vast met welke projecten we invulling gaan geven op het bereiken van de doelen uit de visie
- Actieplan fietsparkeren centrum. In dit plan gaan we vaststellen op welke locaties we additionele fietsstallingen zullen gaan aanleggen. Onderdeel van dit plan is ook hoe we omgaan met beheer en handhaving.
- Transferknelpunt (passerelle) onderzoek. In opdracht van het BO-MIRT (ministerie van I&W) onderzoekt ProRail verschillende alternatieven voor de huidige passerelle bij station Maastricht. Zowel een tunnel als een verbeterde passerelle worden hierbij uitgewerkt. De gemeente wordt inhoudelijk betrokken bij het plan van aanpak en de uitvoering van het onderzoek waarvan de resultaten eind 2020 worden verwacht.
- Verkeersstudie stationsomgeving. We voeren een verkeersstudie uit naar de gewenste verkeersstructuur in Wyck en rondom het station inclusief bus routing. Dit moet leiden tot een visie op de gewenste verkeersstructuur.
- Snelle fietsroute Maastricht – Sittard en Verbindingsas Maastricht – Valkenburg. In 2020 zal een uitvoeringsbesluit getekend worden door de deelnemende partners voor het aanleggen van de fietsroute.
- Recreatieve fietsroute Maastricht – Vaals (Aken). In 2020 zal een uitvoeringsbesluit getekend worden door de deelnemende partners voor het aanleggen van de fietsroute.
- Ronde Nobellaan – Gentelaan. Na ingebruikname van het vernieuwde Noorderbrugtracé blijkt dat de hier gelegen rotonde de hoeveelheid verkeer niet kan verwerken. Daarnaast is dringend groot onderhoud nodig aan deze rotonde. Middels een (verkeers)studie zal bepaald worden welke oplossing hier het beste gekozen kan worden. Uitvoering is vervolgens voorzien in 2021.
- Vaststellen Leidraad Openbare Verlichting 2020-2024.
- Vaststellen Leidraad Civieltechnische kunstwerken.
- Uitvoeren Mobiliteitsprogramma:

Voorgenomen projecten	Aanleiding	Maatregel
Köbbesweg	Verkeersveiligheid en fiets	Aanpassingen om oversteekbaarheid voor fietsers te verbeteren en om de snelheid van het gemotoriseerd verkeer te verlagen
Grote Gracht	Verkeersveiligheid en fiets	Opheffen van parkeervakken
Koningin Emmaplein	Verkeersveiligheid en fiets	Aanpassen bochten om zicht vanuit auto op aankomende fietser te verbeteren
Willem Alexanderweg	Openbaar vervoer	Realiseren van bushaltes
Randwycksingel - Duboisdomein	Verkeersveiligheid	Verbeteren van de fietsoversteek
Fietscomfort en veiligheid	Verkeersveiligheid en fiets	Eerste fase van het verwijderen van onnodige of onwenselijke obstakels op fietspaden en het verbeteren van fietspadverhardingen in samenhang met de aanpak wortelopdruk
Dr. Bakstraat	Verkeersveiligheid en fiets	Opheffen rechtsafer richting winkelcentrum, vanwege gewijzigde entree en verbeteren fietsoversteek bij Mercatorplein
Post onvoorzien	Diversen	Kleinschalige maatregelen die inspelen op de actualiteit

- Vervangingsprogramma verkeersmanagement:

Voorgenomen projecten	Aanleiding	Maatregel
Verkeersregelinstallatie Maasboulevard – Graanmarkt	Vervanging en fiets	Vervanging van de verkeersregelinstallatie, inclusief infrastructurele aanpassingen om de positie van de fiets te verbeteren worden meegenomen
Verkeersregelinstallatie Maasboulevard – Maastrichter Grachtstraat	Vervanging	Vervanging van de verkeersregelinstallatie
Verkeersregelinstallatie Maasboulevard - Expeditiehof	Vervanging	Vervanging van de verkeersregelinstallatie
Selectieve afsluiting Boschstraat	Vervanging	Vervanging van de selectieve toegang met een toegangssysteem op basis van kentekens
Selectieve afsluiting Het Bat	Vervanging	Vervanging van de selectieve toegang met een toegangssysteem op basis van kentekens
Selectieve afsluitingen Vrijthof	Vervanging	Vervanging van de selectieve toegangen met een toegangssysteem op basis van kentekens

Wat mag het kosten?

VERKEER EN VERVOER (2.1)	2019	2020	2021	2022	2023
LASTEN	19.356.032	22.269.311	19.752.517	19.748.204	19.633.192
BATEN	174.408	179.724	179.724	179.724	179.724
SALDO	-19.181.624	-22.089.587	-19.572.793	-19.568.480	-19.453.468

2.2 Parkeren

Wat willen we bereiken?

Vanuit duurzaamheid en bereikbaarheid van de stad wordt parkeren ingezet als een sturingselement om duurzame vervoerswijzen te stimuleren en om interne autoverplaatsingen in de stad te verminderen. Om daarmee de druk op het hoofdwegennet te verminderen en de kwaliteit van de openbare ruimte te verbeteren. Bezoekers van de stad worden steeds meer verleid om aan de rand van de stad en/of in de goed bereikbare parkeergarages te parkeren (ringenmodel). Streven is een verdere uitbouw (locaties en omvang) van P&R-voorzieningen aan de randen van de stad en tevens een groter aanbod aan fietsparkeerplaatsen. Dit streven in combinatie met het reduceren van het aantal parkeerplaatsen in het centrum kan pas op langere termijn gerealiseerd worden. Daarmee is de ambitie in de begroting voor 2020 gelijk aan die van 2018 en 2019.

Effectindicatoren	Realisatie	Begroting	Begroting
	2018	2019	2020
Aantal parkeerplaatsen op afstand (P+W en P+R) ¹	945	945	945
Aantal openbare parkeerplaatsen in het centrum ¹	7.600	7.600	7.600

1) De raad wordt via een tweejaarlijkse separate mobiliteits- en verkeersmonitor geïnformeerd over de ontwikkelingen op het gebied van Mobiliteit. De ontwikkelingen op het gebied van parkeren zijn hier onderdeel van.

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

Parkeerregulering

Met parkeerregulering van straatparkeren als beleidsinstrument gaan we sturen om de juiste doelgroepen op de juiste plek te laten parkeren. Dit is nodig om onevenwichtig gebruik van de parkeercapaciteit te realiseren of bovenmatige parkeerdruk in wijken aan aanpakken of om de doelen vanuit de Omgevingsvisie te realiseren.

Exploitatie, beheer en onderhoud straat parkeren en P+R terrein(en)

Met goed beheer en onderhoud van parkeervoorzieningen en bijbehorende apparatuur zoals parkeerautomaten zorgen we voor goed functionerende voorzieningen.

Monitoren afspraken met Q-park

Ter uitvoering van de Samenwerkingsovereenkomst (SOK) is de stuurgroep PPS Parkeren (van gemeente en Q-Park) verantwoordelijk voor afsprakenbeheer voortkomend uit de SOK en voor afstemming van parkeerbeleid. Voor zover niet strijdig met de SOK gaat de stuurgroep mogelijkheden om fietsparkeren en laden van elektrische auto's in de parkeervoorzieningen benutten. In het Parkeerplan gaan we vooruitkijken naar de periode van na de SOK (2032) om dan een duurzame visie op de toekomst te hebben ten aanzien van het gebruik van de parkeergarages.

Fietshandhaving

Met een gerichte handhaving op weesfietsen, fietswrakken en fout gestalde fietsen bij hotspots zorgen we ervoor dat we de overlast van geparkeerde fietsen beperken. Dit doen we via de, in samenwerking met Maastricht Bereikbaar ontwikkelde, drietrapsraket: informeren, aanspreken en handhaven. De ervaringen tot op heden leren dat deze opgave vraagt om een structurele aanpak.

Exploitatie, beheer en onderhoud van fietsparkeerplaatsen

We bieden fietsers de mogelijkheid om hun fiets te stallen onder toezicht in de stallingen aan de Kesselskade en Markt.

Wat zijn de aandachtspunten in 2020?

Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)

- In eerste kwartaal 2020 vaststellen omgevingsvisie. In deze visie worden ook de kaders vastgelegd voor het mobiliteitsbeleid inclusief onze visie op parkeren.

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- We stellen stadsbreed een parkeerplan vast. Onderdelen hiervan zijn:
 - Maatregelen voor het stimuleren van parkeren op afstand voor bezoeken forenzen
 - Locatiekeuzes van extra P+R en P+W voorzieningen
 - Plan van aanpak verminderen straatparkeren bij voldoende draagvlak om ruimte te maken voor groen, fietsen, ontmoeten spelen
 - Maatregelen voor flexibeler omgaan met parkeernormen
 - Aanpak om meer clusterwijze parkeervoorzieningen te krijgen bij (her)nieuwbouw door bijvoorbeeld het creëren van mobiliteitshubs.
- In 2020 starten we met de eerste fasen van de invoering van de scanauto voor handhaving op straat.
- Upgrade fietsstaling Kesselskade. In deze stalling zullen we de elektriciteitsvoorziening upgraden zodat de voorzieningen voor het opladen van E-bike gebruikt kunnen worden het fietsparkeersysteem gaat functioneren.

Wat mag het kosten?

PARKEREN (2.2)	2019	2020	2021	2022	2023
LASTEN	5.450.368	6.055.898	5.675.604	5.370.685	5.246.097
BATEN	10.110.190	10.058.760	10.058.760	10.058.760	10.058.760
SALDO	4.659.822	4.002.862	4.383.156	4.688.075	4.812.663

2.3 Recreatieve havens

Wat willen we bereiken?

Toegankelijke recreatieve havens (Bassin en jachthaven Hoge Kanaaldijk).

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

Onderhoud en baggeren

We zijn verantwoordelijk voor het onderhoud en het baggeren (gemiddeld 1x per 10 jaar). Beide havens zijn in erfpacht uitgegeven. Het onderhoud voor de jachthaven wordt door de hier gevestigde clubs gedaan. Bij het Bassin gebeurt het door de exploitatiemaatschappij 'Bassin BV'.

Wat zijn de aandachtspunten in 2020?

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Afstemming met erfpachtnemers. Bij de jachthaven gaan we de toestand van de waterbodem in beeld brengen om te bepalen wanneer baggeren weer noodzakelijk is. In en rond het Bassin wordt de komende periode nieuwe verlichting aangebracht door Bassin BV.

Welke verbonden partij speelt een rol?

Exploitatiemaatschappij 't Bassin BV

Deze exploitatiemaatschappij voert naast gebiedsmanagement en exploitatie ook het beheer en (gedeeltelijk) onderhoud van het Bassin zodat voorwaarden worden geschapen voor een dynamische haven voor recreatief gebruik met hoogwaardige voorzieningen.

Wat mag het kosten?

RECREATIEVE HAVENS (2.3)	2019	2020	2021	2022	2023
LASTEN	63.422	64.464	64.464	64.464	64.464
BATEN	0	0	0	0	0
SALDO	-63.422	-64.464	-64.464	-64.464	-64.464

2.4 Economische havens en waterwegen

Wat willen we bereiken?

Toegankelijke economische havens (Beatrixhaven).

Wat gaan we daarvoor doen?

Onderhoud en baggeren.

In de afgelopen jaren zijn bij de revitalisering van de Beatrixhaven kades gerealiseerd die in erfpacht zijn uitgegeven aan de aangrenzende bedrijven. Zij verzorgen het onderhoud. Wij monitoren de waterbodem en baggeren periodiek.

Wat zijn de aandachtspunten in 2020?

Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)

- In 2020 wordt verkend of het wenselijk is om via een havenverordening (kosten)regulering te bewerkstelligen.

2.5 Openbaar vervoer

Wat willen we bereiken?

Het streven is een toename van het gebruik van openbaar vervoer als duurzame vervoerswijze en als onderdeel van ketenverplaatsingen in combinatie met P+R voorzieningen.

Effectindicatoren		Realisatie	Begroting	Begroting	Begroting
		2017	2018	2019	2020
Aandeel van het gebruik van OV ^{1,2}	In Maastricht	3%	-	3%	3%
	Van en naar Maastricht	15%	-	15%	15%

- 1) Bron: Mobiliteitsmonitor Maastricht
- 2) De raad zal via een tweejaarlijkse separate mobiliteits- en verkeersmonitor geïnformeerd worden over de ontwikkelingen op het gebied van Mobiliteit. De indicator in de tabel is gebaseerd op het gemiddelde van een periode van vijf jaar i.v.m. de betrouwbaarheid van de data.

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

Stimuleren gebruik openbaar vervoer

Wij ondersteunen de Provincie Limburg bij de realisatie van de gedeelde ambities uit haar railagenda (waaronder het doortrekken van de drielandentrein naar Luik). Verder nemen we deel aan de uitvoering van het programma Zuid Limburg Bereikbaar met als opgave om het gebruik van het OV te stimuleren. Ook ondersteunen wij Arriva met het uitvoeren van haar concessie en zijn we betrokken bij de diverse integrale projecten zoals:

- Stad en Spoor / Stationsomgeving (zie taakveld 2.1)
- Tram Maastricht Hasselt (zie bijlage 3 "Grootstedelijke projecten")
- Uitbreiding station Maastricht Noord met aanleg perrons op spoorlijn Maastricht – Roermond

Wat zijn de aandachtspunten in 2020?

Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)

- Vaststellen in eerste kwartaal 2020 omgevingsvisie. In deze visie worden ook de kaders vastgelegd voor het mobiliteitsbeleid inclusief onze visie op het openbaar vervoer.
- Stad en Spoor / Stationsomgeving. Zie taakveld 2.1.

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Tram Maastricht Hasselt. Zie bijlage 3 "Grootstedelijke projecten".

Totaaloverzicht kosten programma

Wat mag het kosten?

Onderstaand volgt een totaaloverzicht van de lasten en baten per taakveld.

PROGRAMMA 02: VERKEER, VERVOER EN WATERSTAAT					
	2019	2020	2021	2022	2023
VERKEER EN VERVOER (2.1)	19.356.032	22.269.311	19.752.517	19.748.204	19.633.192
PARKEREN (2.2)	5.450.368	6.055.898	5.675.604	5.370.685	5.246.097
RECREATIEVE HAVENS (2.3)	63.422	64.464	64.464	64.464	64.464
TOTAAL LASTEN	24.869.822	28.389.673	25.492.585	25.183.353	24.943.753
	2019	2020	2021	2022	2023
VERKEER EN VERVOER (2.1)	174.408	179.724	179.724	179.724	179.724
PARKEREN (2.2)	10.110.190	10.058.760	10.058.760	10.058.760	10.058.760
RECREATIEVE HAVENS (2.3)	0	0	0	0	0
TOTAAL BATEN	10.284.598	10.238.484	10.238.484	10.238.484	10.238.484
	2019	2020	2021	2022	2023
VERKEER EN VERVOER (2.1)	-19.181.624	-22.089.587	-19.572.793	-19.568.480	-19.453.468
PARKEREN (2.2)	4.659.822	4.002.862	4.383.156	4.688.075	4.812.663
RECREATIEVE HAVENS (2.3)	-63.422	-64.464	-64.464	-64.464	-64.464
TOTAAL SALDO	-14.585.224	-18.151.189	-15.254.101	-14.944.869	-14.705.269

De belangrijkste ontwikkelingen in bovenstaande cijfers zijn in de volgende tabellen toegelicht.

Toelichting belangrijke ontwikkelingen

Voor een tekstuele toelichting van deze investeringen en intensivering/ bezuinigingen wordt verwezen naar de financiële begroting, hoofdstuk 3.

Investerings programma 2 (bedragen x € 1.000)			2019	2020	2021	2022	2023
Mobiliteit (reguliere mob. programma)	MJIP	20	1.472	590	590	590	590
Verminderen overlast door vrachtverkeer Maastricht-We	MJIP	25	2.500				
Tram	Rendabel	30	1.000				
VRI's	Rendabel	15	3.235	246	1.636	246	348
Parkeren	Rendabel	div.	4.436	200	180		
Kwalitatieve impuls Stationsstraat/autoluwer Wyck	MJIP	40	1.000	1.000	3.000	1.000	
Continueren Maastricht Bereikbaar	MJIP	25	2.000	1.000	1.000	1.000	
Lange afstand bussen	MJIP	40	300				
Fietsenstallingen & P&R	MJIP	40			500	3.000	1.500
Openbare Verlichting	Rendabel	div.	4.378				2.979

Intensivering N / Bezuiniging V programma 2 (bedragen x € 1.000)	2020	2021	2022	2023
Areaaluitbreidingen	270 N	332 N	332 N	332 N
Fietshandhaving stationsomgeving	70 N	70 N	70 N	70 N
Autoloze zondag	65 V	65 V	65 V	65 V
Verminderen overlast vrachtverkeer Maastricht-West	25 V	25 V	25 V	25 V
Sparen voor overname Q-park	200 V	200 V	200 V	200 V

Programma 3 Economie

Taakvelden

- 3.1 Economische ontwikkeling
- 3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur
- 3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen
- 3.4 Economische promotie

BBV-indicatoren	Jaar ¹	Maastricht	Gemeenten 100.000 - 300.000
Index functiemenging (FMI) voor wonen en werken ²	2018 ^{1a}	54,4	55,8
Aantal vestigingen van bedrijven per 1000 inwoners van 15 t/m 64 jaar	2018 ^{1b}	126,6	134,1

1) Bron 'waarstaatjegemeente.nl versie 18-08-2019 waarbij geldt: (1a) CBS BAG/LISA, (1b) LISA.

2) FMI: 0% (milieu met alleen woningen), FMI: 50% (gemengd milieu waarbij aantal banen gelijk is aan aantal woningen), FMI: 100% (milieu met alleen bedrijven).

Beleidsmatige context

- Hoofdlijnenakkoord coalitie 2018 – 2022
 - Doelstellingen (beknopt)*
 - C14 Duurzaamheid als economische kans*
 - C15 Beroepsonderwijs betrekken bij duurzaamheidstransitie*
 - D5 Aantrekkelijk vestigingsklimaat*
 - D7 Studentenstad*
 - D8 Toepassen kennis en innovatie*
 - D12 Onderzoek vestigings- en vertrekmotieven*
 - F1 ESZL*
 - F2 Aanhaken bij provinciaal aanvalsplan arbeidsmarkt*
 - F3 Vergroten arbeidsparticipatie*
 - F6 Bevorderen aantrekkelijk vestigingsklimaat*
 - F7 Versterking MCB*
 - F8 Evaluatie hotelbeleid en invoer regels Airbnb*
 - F10 Impuls creatieve maakindustrie*
 - F11 Stimuleren circulaire economie*
 - F13 Integrale dienstverlening voor ondernemers*
 - F14 Duurzaamheid als economische kans*
 - G12 Onderzoek regels en voorschriften evenementen*
 - G13 Sturen op evenementenbeleid en -locaties*
- Visie op de binnenstad 2030 (raad, 9 juni 2015)
- Ruimte voor Ondernemen, Van bedrijventerreinen naar Bedrijvenparken en Stedelijke werklocaties (raad, 19 nov.2013)
- Structuurvisie Brightlands Maastricht Health Campus (raad, 16-12-2014)
- Evaluatie & Actualisatie Hotelbeleid (raad, 27 november 2018)
- Programma Creatieve Industrie (raad, 12 januari 2015)
- Evenementennota (raad, 31 mei 2016)
- Horecabeleid Maastricht 2016-2019 (raad, 31 mei 2016)
- Detailhandelsvisie 2016 (raad, 13 december 2016)

3.1 Economische ontwikkeling

Wat willen we bereiken?

Maastricht streeft naar een duurzame, internationaal georiënteerde kennis- en maakeconomie, waarin voor burgers banen op alle niveaus bereikbaar zijn en blijven. Tegelijkertijd willen we dat er voldoende en passend geschoolde arbeidskrachten zijn om onze ondernemingen te kunnen voorzien van de gevraagde werknemers. We ambieren een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor het behouden en aantrekken van economische bedrijvigheid en instellingen. We willen ruimte creëren voor ondernemerschap ten behoeve van een duurzame sterke (regionale) economie. We streven naar participatie van iedereen, zodat

mensen en ondernemingen kunnen groeien, zich ontwikkelen en ook de weerbaarheid toeneemt. We willen cultuur in relatie tot economie versterken en vergroten de zichtbaarheid van creatief Maastricht voor een aantrekkelijk woon- en leefklimaat. Verder is de stad nationaal een top winkelstad en wil in de top-3 blijven.

Effectindicatoren ⁵		Realisatie	Begroting ⁶
		2018	2020
Aantal oprichtingen en werkgelegenheidseffect ^{1,2}	<ul style="list-style-type: none"> • Vestigingen • Werkzame personen 	979 1373	980 1375
Aantal opheffingen en werkgelegenheidseffect ¹	<ul style="list-style-type: none"> • Vestigingen • Werkzame personen 	-588 -1437	-550 -1350
Aantal gevestigde bedrijven en werkgelegenheidseffect ¹	<ul style="list-style-type: none"> • Vestigingen • Werkzame personen 	274 914	275 915
Aantal vertrekkende bedrijven en werkgelegenheidseffect ¹	<ul style="list-style-type: none"> • Vestigingen • Werkzame personen 	-266 -528	-250 -475
Groeiende bedrijven en werkgelegenheidseffect ^{1,3}	<ul style="list-style-type: none"> • Vestigingen • Werkzame personen 	795 3268	795 3275
Krimpende bedrijven en werkgelegenheidseffect ¹	<ul style="list-style-type: none"> • Vestigingen • Werkzame personen 	514 -1497	500 -1400
Totaal aantal bedrijven en werkgelegenheidseffect ¹	<ul style="list-style-type: none"> • Vestigingen • Werkzame personen 	10.676 73.772	10.736 76.112
Plaats Maastricht in landelijke lijst van winkelsteden ⁷		Top 3	Top 3
Mate van thuisgevoel van studenten in de stad ⁴	(Zeer) prettig	90,4%	≥90,4 %

1. Bron: LISA en Vestigingsregister Limburg
2. Deze indicator hoort bij de toezegging in het coalitieakkoord een indicator te ontwikkelen die aangeeft wat het aantal startups is en het verschil weergeeft tussen start ups en startende bedrijven. Bron van de indicator is CBS en LISA.
3. De indicator Europees Innovatie Scorebord is benoemd in het coalitieakkoord. Er wordt bekeken of een vertaling van het Europees Innovatie Scorebord op Maastrichts niveau haalbaar is.
4. Deze indicator hoort bij de toezegging in het coalitieakkoord een indicator te ontwikkelen die aangeeft in welke mate studenten zich thuis voelen in de stad. Bron van de indicator is de buurtmonitor 2018 onder studenten en scholieren. Deze buurtmonitor wordt 1 keer per 4 jaar zeer uitgebreid uitgevoerd, waarbij er o.a. onder studenten en scholieren diverse onderdelen over de beleving van de stad en de buurt aan bod komen. Het percentage in deze tabel is gebaseerd op de vraag hoeveel studenten en scholieren het wonen in hun buurt als prettig ervaren.
5. We nemen in de begroting 2021 in deze tabel een indicator op, die aansluit bij onze toezegging in het coalitieakkoord een indicator te ontwikkelen die klanttevredenheid vergunningverlening weergeeft.
6. Cijfers voor 2020 zijn nog niet beschikbaar. In verband met AVG wetgeving is het mogelijk dat de cijfers voor 2020 beperkter beschikbaar zullen zijn.
7. Maastricht wil tot de belangrijkste en aantrekkelijkste winkelsteden van Nederland behoren. Het gevarieerd winkelaanbod en voldoende kwalitatief goede horeca zijn daarvoor onontbeerlijk. Op instandhouding of versterking daarvan richt de stad haar inspanningen. Er zijn vele verschillende lijsten in omloop met een ranking van de Nederlandse winkelsteden. Deze lijsten zijn weinig wetenschappelijk en vooral gericht op meningen en tips van toeristische sites. In het kader van de komende onderzoeksvraag naar de ontwikkelig van retail in Maastricht zal dit aspect worden meegenomen.

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

Economische samenwerking en ondersteunen MKB

We hechten aan een goede en sterke regionale economie en dus ook regionale samenwerking op dit gebied, ongeacht de vorm. Voor de versterking van de regionale kennis en innovatie ontwikkeling subsidiëren wij in 2020 ESZL en dragen bij door de inzet van een programmamanager MKB en stimuleren samenwerking tussen bedrijfsleven en kennis- en onderzoeksinstellingen. Met de regio zetten we in op speerpuntsectoren (voor Maastricht zijn dat leisure, techniek en customer service centers). We geven uitvoering aan het uitvoeringsprogramma arbeidsmarktbeleid vanuit regionale afstemming.

Ondersteunen campusontwikkeling

We ondersteunen de campusontwikkeling op de Brightlands Maastricht Health Campus. Spin offs en nieuw life sciences vestigers worden intensief begeleid bij het vinden van nieuwe huisvesting en in de aansluiting bij (MKB) ondernemersnetwerken. De gebiedsontwikkeling op de Brightlands Maastricht Health Campus is tevens gericht op het verstevigen van de internationale positie van de Campus en op ontwikkelingen van nieuwe Life Science bedrijfsactiviteiten.

Versterken clusterontwikkeling

We versterken de clusters Steelport, Leisure en Customer Service Valley (CSV) door financiële ondersteuning om projecten en structuren te realiseren. Dit resulteert met name in het aanjagen van activiteiten en projecten op het gebied van arbeidsmarkt, bereikbaarheid, employer branding en duurzaamheid. Binnen het Steelport cluster worden nadere accenten gelegd op de optimalisatie van verkeersmodaliteiten (weg, spoor en water) én samen met MEA op CO2 vermindering en energiebesparing. Bij CSV ligt de nadruk op (employer) branding en arbeidstoeleiding.

Uitvoering plan van aanpak starters, start ups, incubators, broedplaatsen

De gemeente heeft een wettelijke taak (krediet en uitkering) voor begeleiding van starters vanuit de bijstand. Voor uitstroom uit de WerkloosheidsWet zetten we het middel StartersCentrum en een proeftijd in. Met voorlichting, bijeenkomsten, workshops en advies faciliteren we starters zich beter voor te bereiden op hun start op de arbeidsmarkt.

Kennisinstellingen en onderwijsinstellingen aan de stad verbinden

Er worden met (internationale) kennisinstellingen en onderwijsinstellingen aan de hand van een gezamenlijke agenda ambities vastgesteld en waar mogelijk gezamenlijke projecten uitgevoerd. Een van de onderdelen daarin is programma Studentenstad waarin enerzijds aandacht is voor het faciliteren van studenten en anderzijds de mogelijkheden die er zijn om studenten en de kennisinstellingen meer aan de stad te verbinden. Samen met de UM participeert de gemeente in het project Match om de binding van studenten met inwoners te versterken. Hierbij liggen er verbindingen met diverse andere programma's en projecten (Working on Europe, branding).

Uitvoering plan van aanpak Creatieve (maak)industrie

We versterken de bijdrage van cultuur aan een bloeiende economie en een aantrekkelijk vestigingsklimaat door uitvoering te geven aan het plan van aanpak Creatieve (maak)industrie. Er worden onder meer projectsubsidies verstrekt voor versterking van zichtbaarheid, ondernemerschap en netwerkvorming (via de subsidieregeling Creatieve Maakindustrie Maastricht 2019-2022), opdrachten gegeven aan vastgoedpartijen om ruimte te bieden voor creatieve makers (werkbudget ruimte voor makers), budget voor onderzoek wordt ter beschikking gesteld (werkbudget) evenals een algemeen werkbudget.

Subsidieren van economie versterkende evenementen

Het subsidiëren van (internationale) evenementen met economische waarde, nieuwkomers en aanwezige bevolking verbinden via nieuwe evenementen en nieuwe cultuuruitingen.

Integrale dienstverlening aan ondernemers

Om ondernemers beter te faciliteren investeren we in een integrale dienstverlening vanuit de ambtelijke organisatie naar deze ondernemers toe, groot en klein. Hiertoe ondersteunen we nieuwe winkelconcepten en integrale ontwikkelplannen voor winkelcentra en toetsen dit aan bestaand beleid. Verder bouwen we voort op de visie op de binnenstad en sluiten aan op bestaand binnenstad beleid door middel van het ondersteunen van initiatieven van binnenstadondernemers. Daarnaast toetsen we initiatieven en ontwikkellocaties aan beleidskaders (zoals de economische visie, structuurvisie, visie binnenstad, detailhandelsnota, horecanota, hotelbeleid, bedrijventerreinenvisie, SVREZL).

Ondersteunen lobby voor internationale verbindingen

We ondersteunen de lobby van de provincie voor het verbeteren van onze internationale verbindingen. Vanuit economisch oogpunt steunen wij de lijnverbinding-MAA door samenwerking met initiatiefnemers op gebied van contacten met ondernemers en ondernemersnetwerken. Ook zijn we lid van de Uitgiftecommissie bedrijventerreinen MAA. Voor de internationale verbindingen per spoor en weg verwijzen wij naar mobiliteit in programma 2.

Wat zijn de aandachtspunten in 2020?

Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)

- Vierde kwartaal vaststellen herijking Economische visie Made in Maastricht. De Economische visie geeft aan hoe de stad vanuit een eigen visie en verantwoordelijkheid met partners gaat werken aan het economisch beleid. Waar de prioriteiten liggen en waar de kansen.
- Tweede kwartaal vaststellen Visie Vrijtijdseconomie 2030: Op zuid Limburgse schaal is een visie vrijetijdseconomie in de maak. Wij participeren in dat proces. Binnen deze visie worden gezamenlijke acties en ambities geformuleerd. Opvolgend zal er een uitvoeringsprogramma worden uitgewerkt dat op een latere datum wordt vastgesteld.
- Tweede kwartaal vaststellen geactualiseerde horecanota: Het horecabeleid wordt geactualiseerd. Het restrictieve karakter van het beleid verandert niet. Nieuwe initiatieven voor niet-horecapanden worden getoetst aan de hand van 4 criteria: Unicitéit, Kwaliteit, Behoeftte en Bijzonder.
- Derde kwartaal vaststellen geactualiseerd evenementenbeleid: In 2020 vindt er een actualisatie op bepaalde punten plaats van het huidige evenementenbeleid aan de hand van evaluatieve momenten.
- Tweede kwartaal vaststellen evaluatie en actualisatie visie Binnenstad: De Visie op de Binnenstad en het uitvoeringsprogramma (2015) worden geëvalueerd en waar nodig geupdate.
- Eerste kwartaal vaststellen evaluatie en continuering Economische Samenwerking Zuid-Limburg: in 2020 dient de samenwerking gevalueerd te worden en dienen alle gemeenten een nieuwe besluit te nemen over de continuering van de samenwerking en de vorm waarin.

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Vaststellen jaarprogramma evenementen 2021. Het jaarprogramma is afgestemd met alle relevante partijen zoals politie, vergunningen, Centrummangement, communicatie, omwonenden, etc.
- Evaluatie visie bedrijventerreinen: Met name de marktontwikkelingen op het gebied van vraag en aanbod van terreinen is aanleiding tot deze evaluatie. Waar nodig wordt deze visie geupdate.
- Monitoren pilot toeristische woningverhuur: De gemeenteraad heeft eind 2018 het college opdracht gegeven een pilot in te stellen om zo inzicht te verkrijgen in de toeristische woningverhuur.
- Vaststellen plan van aanpak circulaire economie: De aanpak circulaire economie zal bestaan uit te beginnen een onderzoek op welke wijze een regionaal grondstoffenplan te realiseren.

Welke verbonden partij speelt een rol?

Stichting Economische Samenwerking Zuid Limburg (ESZL)

Economische Samenwerking Zuid Limburg (ESZL) werkt als triple-helix netwerk aan het versterken van de regionale economie. Het strategisch actieplan 'Randstad Zuid Limburg' en de daarin geformuleerde strategische opgaven vormen de inhoudelijke onderlegger voor een gezamenlijke regionale agenda door de inzet van drie gezamenlijke meerjarige programma's: Onderwijs & Arbeidsmarkt, MKB, Economie & Vestigingsklimaat. Door de inzet van programmamanagement wordt regie gevoerd door het aanjagen, verbinden en faciliteren (kennis/middelen/stakeholders) van initiatieven/projecten die bijdragen aan de geformuleerde doelstellingen binnen deze drie programma's.

MECC Maastricht BV

Doel van het MECC Maastricht BV is het exploiteren van een expositie- en congrescentrum als motor in de regionale economie. Hierbij wordt er ruimte en invulling gegeven aan het zakelijk toerisme en een podium geboden voor het brede ondernemersveld om zich te presenteren en kennis te delen. MECC is als congrescentrum de primaire locatie voor congressen en beurzen voor de Brightlands campussen waar cruciale kennisontwikkeling, -deling en -valorisatie plaats vindt. Naast de internationale promotie van de stad is MECC voor de congres- en beursbezoeker de stepping stone naar bestedingen in de stad.

Exploitatie Maatschappij Maastricht (EMM) BV

De primaire doelstelling van EMM is de bevordering van bedrijvigheid in Maastricht in het algemeen en van toerisme in het bijzonder.

Wat mag het kosten?

ECONOMISCHE ONTWIKKELING (3.1)	2019	2020	2021	2022	2023
LASTEN	4.763.713	5.042.282	4.561.044	4.557.283	4.554.403
BATEN	234.064	246.435	246.435	246.435	246.435
SALDO	-4.529.649	-4.795.847	-4.314.609	-4.310.848	-4.307.968

3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur

Wat willen we bereiken?

Ons streven is ruimte voor bedrijvigheid. Onze werklocaties en bedrijventerreinen moeten tegemoet komen aan de flexibele behoefte aan ontwikkelruimte van onze (grotendeels) MKB-bedrijvigheid. Hierin werken we nauw samen met de regio als één gemeente en met een veelheid aan partners zoals kennisinstellingen, LIOF, SIM, etc.

Specifiek voor de ontwikkeling van Maastricht als kennisstad scheppen we de fysieke condities voor huisvesting van (internationale) kennisinstellingen.

Wat gaan we daar (meerjarig) voor doen?

Ontwikkeling en (tijdelijke) exploitatie van kanoorlocaties en bedrijfsterreinen

Wij ontwikkelen en revitaliseren bedrijventerreinen en exploiteren kleinschalig bedrijfsverzamelgebouwen. Zie hiervoor ook paragraaf 4.7 inzake grondbeleid.

Subsidieren huisvesting internationale instellingen

We bieden advisering en/of financiële ondersteuning op het gebied van huisvesting en activiteiten aan internationale instituten, o.a. aan European Institute of Public Administration [EIPA], United Nations University - Maastricht Economic and social Research and training centre on Innovation and Technology [UNU-MERIT], Maastricht School of Management [MSM], United World College [UWC], European Journalism Centre [EJC], European Association of Distant Teaching Universities [EADTU], Confucius Instituut Maastricht.

Aandachtspunten 2020

Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)

- Onder voorbehoud van de gevolgen van de vernietiging van de 'Programmatische Aanpak Stikstof (PAS)' vaststellen in 2020 Bestemmingplan bedrijventerrein Lanakerveld t.b.v. Zonneweide.
- Onder voorbehoud van de gevolgen van de vernietiging van de 'Programmatische Aanpak Stikstof (PAS)' vaststellen in 2020 Bestemmingsplan ENCI-gebied .

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Uitgifte kavels. Indien opportuun vindt uitgifte plaats bij bedrijventerrein Maastricht Zuid en Beatrixhaven (afhankelijk van vraag).

Wat mag het kosten?

FYSIEKE BEDRIJFSINFRASTRUCTUUR (3.2)	2019	2020	2021	2022	2023
LASTEN	5.652.102	6.646.571	5.772.676	3.641.837	2.850.101
BATEN	0	0	0	0	0
SALDO	-5.652.102	-6.646.571	-5.772.676	-3.641.837	-2.850.101

3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen

Wat willen we bereiken?

De gemeente Maastricht streeft naar een optimaal leefklimaat voor burgers, bedrijven en organisaties, nu en in de toekomst en stemt de dienstverlening hier zo goed mogelijk op af. Maastricht is een ondernemersvriendelijke gemeente die aantrekkelijk is voor (internationale) kenniswerkers, grenswerkers en praktijkgerichte werkers. We benutten onze Euregionale ligging door het bevorderen van grensoverschrijdende arbeidsparticipatie. We zijn toegankelijk voor de gevestigde en nieuwe ondernemers in de stad, en hebben een goed vestigingsklimaat voor startende ondernemers.

Wat gaan we daar (meerjarig) voor doen?

Financieren Maastricht International Centre

Maastricht International Centre is hét service- en expertisecentrum voor werken en wonen over grenzen. Het bundelt dienstverlening en werkt voor werknemers en werkgevers uit heel Zuid-Limburg. Het Expat Centre Maastricht Region en het Grensinfopunt Maastricht zijn fundamentele onderdelen van het Maastricht International Centre voor de dienstverlening aan internationale (kennis)werkers en grenswerkers. Zij zijn gevestigd op één locatie en werken intensief samen, ook met de andere diensten die vanuit het Maastricht International Centre worden aangeboden, zoals de service grensoverschrijdende arbeidsbemiddeling. De groei van het aantal kenniswerkers, arbeidsmigranten en grenswerkers maakt het noodzakelijk dat MIC meegroeit en doorontwikkelt. Met de Immigratie en Naturalisatie Dienst is een pilot gestart om *alle* internationale kenniswerkers (dus ook niet-EU lidstaten) die in Zuid-Limburg komen wonen versneld te kunnen (pré)inschrijven en een verblijfsvergunning uit te reiken. Om ondernemingen als klant te helpen kenniswerkers, arbeidsmigranten en grenswerkers makkelijker aan te trekken en te behouden wordt er voorlichting op locatie aan HRM managers en internationale medewerkers gegeven. Zo zetten we actief in op het ontzorgen van werkgevers.

Bedrijfscontactpunt

Het Bedrijfscontactpunt (BCP) spant zich maximaal in economische ontwikkeling en bedrijvigheid te stimuleren en te faciliteren. Voor ondernemers en ondernemingen is een gemeente een verzameling van vele loketten en ingangen. Het Bedrijfscontactpunt begeleidt ondernemers en ondernemingen bij hun vragen binnen de gemeente, functioneert als eerste aanspreekpunt, geeft advies en begeleidt huisvestingsvraagstukken. Ondernemersbelangen worden door het Bedrijfscontactpunt via verslagen en analyses in beeld gebracht. De activiteiten van het BCP zijn terug te vinden in het Jaarverslag BCP dat jaarlijks wordt toegezonden aan de Raad.

Zelfstandigenloket

Voor startende bedrijven is er het Zelfstandigenloket (voor uitkeringsgerechtigden) en het StartersCentrum (voor alle anderen). In samenwerking worden voorlichtingen, workshops en adviestrajecten georganiseerd.

Wat zijn onze aandachtspunten in 2020?

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Vaststellen jaarverslag BCP 2019.

Wat mag het kosten?

BEDRIJVENLOKET EN BEDRIJFSREGELINGEN (3.3)	2019	2020	2021	2022	2023
LASTEN	266.981	270.986	270.986	270.986	270.986
BATEN	0	0	0	0	0
SALDO	-266.981	-270.986	-270.986	-270.986	-270.986

3.4 Economische promotie

Wat willen we bereiken?

We promoten Maastricht als internationale kennisstad, complete cultuurstad, werk- en bezoekstad. Door middel van economische promotie zetten we in op het versterken van Maastricht als ontmoetingsstad en het vergroten en verlengen van het zakelijk en toeristisch verblijf. We willen meer economische activiteiten in de stad door bedrijvigheid te stimuleren en meer economische dynamiek in de stad te krijgen.

Effectindicatoren ¹	Realisatie	Begroting
	2018	2020
Aantal overnachtingen zakelijk	440.000	480.000
Aantal overnachtingen toeristisch	880.000	970.000

1. Bron: CBS

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

Ondersteuning van de werving van congressen en beurzen

We ondersteunen de acquisitietaak van het Maastricht Congres Bureau (MCB). Dit doen we door bij te dragen in de exploitatie van het MCB en door aan het MCB via het 'convenant meeropbrengsten toeristenbelasting' middelen ter beschikking te stellen toegespitst op de acquisitie van congressen en beurzen, in het bijzonder t.a.v. de topsectoren. MCB werkt hiervoor nauw samen met het MECC als congreslocatie.

Subsidiëren economische promotie en marketing

Samenwerken met en subsidiëren van Maastricht Marketing en Centrum Management om samen bezoekers naar de stad en haar ondernemers te trekken. Tevens subsidiëring van specifieke majeure projecten/activiteiten die het imago van de stad versterken en/of tot meer (overnachtende) bezoekers leiden, zoals TEFAF, Flikken Maastricht en Magisch Maastricht.

Wat zijn onze aandachtspunten in 2020?

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Vaststellen aanscherping en continuering convenant Maastricht Marketing
- Vaststellen verdere uitwerking van Tefaf & the City en daardoor TEFAF nog beter verbinden aan de stad.
- Vaststellen plan van aanpak Passion (als we winnen – oktober 2019): Maastricht als hostcity voor The Passion, waarbij de stad op nationale televisie wordt gepresenteerd aan een miljoenenpubliek.

Wat mag het kosten?

ECONOMISCHE PROMOTIE (3.4)	2019	2020	2021	2022	2023
	LASTEN	3.267.920	3.442.505	3.042.122	3.041.762
BATEN	1.820.391	1.916.676	1.916.676	1.916.676	1.916.676
SALDO	-1.447.529	-1.525.829	-1.125.446	-1.125.086	-1.122.501

Totaaloverzicht kosten programma

Wat mag het kosten?

Onderstaand volgt een totaaloverzicht van de lasten en baten per taakveld.

PROGRAMMA 3 ECONOMIE					
	2019	2020	2021	2022	2023
ECONOMISCHE ONTWIKKELING (3.1)	4.763.713	5.042.282	4.561.044	4.557.283	4.554.403
FYSIEKE BEDRIJFSINFRASTRUCTUUR (3.2)	5.652.102	6.646.571	5.772.676	3.641.837	2.850.101
BEDRIJVENLOKET EN BEDRIJFSREGELINGEN (3.3)	266.981	270.986	270.986	270.986	270.986
ECONOMISCHE PROMOTIE (3.4)	3.267.920	3.442.505	3.042.122	3.041.762	3.039.177
TOTAAL LASTEN	13.950.716	15.402.344	13.646.828	11.511.868	10.714.667
	2019	2020	2021	2022	2023
ECONOMISCHE ONTWIKKELING (3.1)	234.064	246.435	246.435	246.435	246.435
FYSIEKE BEDRIJFSINFRASTRUCTUUR (3.2)	0	0	0	0	0
BEDRIJVENLOKET EN BEDRIJFSREGELINGEN (3.3)	0	0	0	0	0
ECONOMISCHE PROMOTIE (3.4)	1.820.391	1.916.676	1.916.676	1.916.676	1.916.676
TOTAAL BATEN	2.054.455	2.163.111	2.163.111	2.163.111	2.163.111
	2019	2020	2021	2022	2023
ECONOMISCHE ONTWIKKELING (3.1)	-4.529.649	-4.795.847	-4.314.609	-4.310.848	-4.307.968
FYSIEKE BEDRIJFSINFRASTRUCTUUR (3.2)	-5.652.102	-6.646.571	-5.772.676	-3.641.837	-2.850.101
BEDRIJVENLOKET EN BEDRIJFSREGELINGEN (3.3)	-266.981	-270.986	-270.986	-270.986	-270.986
ECONOMISCHE PROMOTIE (3.4)	-1.447.529	-1.525.829	-1.125.446	-1.125.086	-1.122.501
TOTAAL SALDO	-11.896.261	-13.239.233	-11.483.717	-9.348.757	-8.551.556

De belangrijkste ontwikkelingen in bovenstaande cijfers zijn in de volgende tabellen toegelicht.

Toelichting belangrijke ontwikkelingen

Voor een tekstuele toelichting van deze investeringen en intensivering/ bezuinigingen wordt verwezen naar de financiële begroting, hoofdstuk 3.

Investerings programma 3 (bedragen x € 1.000)				2019	2020	2021	2022	2023
International Students Club	MJIP	25		400				

Intensivering N / Bezuiniging V programma 3 (bedragen x € 1.000)	2020	2021	2022	2023
Einstein telescoop	PM	PM	PM	PM
Bijdrage ESZL halveren	0	385 V	385 V	385 V
Euregionale samenwerkingsagenda	0	0	150 V	150 V
Smart-city	PM	PM	50 V	50 V

Programma 4 Onderwijs

Taakvelden

- 4.1 Openbaar basisonderwijs
- 4.2 Onderwijshuisvesting
- 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken

BBV-indicatoren	schooljaar ¹	Maastricht	Gemeenten 100.000 - 300.000
<i>Absoluut verzuim</i> aantal leerplichtigen dat niet staat ingeschreven op een school, per 1000 inwoners van 5 – 18 jaar	2016/2017	0	2,5
<i>Relatief verzuim</i> % leerplichtigen dat wel staat ingeschreven op een school, maar dat ongeoorloofd afwezig is, per 1000 inwoners van 5 – 18 jaar	2016/2017	33,7	25,6
<i>Vsv-ers</i> % leerlingen VO en MBO van 12 - 23 jaar, dat voortijdig dus zonder startkwalificatie het onderwijs verlaat	2016/2017	3,1	2,1

1) Bron: 'waarstaatjegemeente.nl versie 18-8-2019 waarbij geldt gegevens afkomstig van DUO/Ingrado.

Beleidsmatige context

- Hoofdpijnenakkoord coalitie 2018 – 2022
 - Doelstellingen (beknopt)*
 - D1 Onderwijstafel en LEA*
 - D2 Integraal Huisvestingsplan*
- Onderwijsvisie 2019
- Beleidsplan Jeugd (2019)
- Toekomstagenda Sociaal Domein Maastricht Heuvelland (raad, 19 januari 2016)
- Integraal Huisvestingsplan Integrale Kindcentra Maastricht 2019-2024 (raad, oktober 2019)
- Beleid Participatiewet met bijbehorende verordeningen (raad, 17 mei 2016)

4.1 Openbaar basisonderwijs

Het bevoegd gezag over het openbaar onderwijs in Maastricht is verzelfstandigd en overgedragen aan de schoolbesturen KomLeren en LVO.

Wat willen we bereiken?

Behoud van de wezenskenmerken van het openbaar onderwijs

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

Toeziën op de wezenskenmerken.

De gemeenteraad heeft het begrotingsrecht over de huisvesting van het (openbaar) onderwijs en het overlegrecht over de jaarstukken van deze schoolbesturen en gebruikt dat jaarlijks.

De raad keurt hun statuten goed en doet een bindende voordracht voor de toezichthouders met het aandachtsgebied openbaar onderwijs van deze besturen wanneer dat aan de orde is.

Wat zijn de aandachtspunten in 2020?

Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)

- Zienswijzen geven op begroting en rekening LVO en KomLeren.
- Bindende voordracht nieuw lid RvT van LVO op kwaliteitszetel Openbaar Onderwijs.

4.2 Onderwijshuisvesting

De gemeente heeft de wettelijke plicht om te voorzien in voldoende huisvesting voor het onderwijs binnen haar grenzen, de zogenaamde zorgplicht Onderwijshuisvesting.

Wat willen we bereiken?

Goede en bij de tijd passende onderwijshuisvesting.

De gemeente heeft samen met de schoolbesturen een verantwoordelijkheid waar het gaat om het investeren in de kwaliteit van de onderwijshuisvesting. Er is hierbij sprake van een gedeelde verantwoordelijkheid omdat de verantwoordelijkheid voor het onderhoud van de schoolgebouwen bij de schoolbesturen ligt.

Als gevolg van ontgroening/krimp hebben gemeente en schoolbesturen beiden de verantwoordelijkheid genomen om de ontstane leegstand in schoolgebouwen weg te werken, schoolgebouwen toekomstbestendig te maken en te verduurzamen (BENG en Frisse scholen). Beoogd effect is om daarmee voor schoolbesturen de materiële instandhouding van schoolgebouwen beter in overeenstemming te brengen met de normbekostiging die zij daarvoor van het rijk ontvangen, zodat er meer middelen geïnvesteerd kunnen worden in de kwaliteit van onderwijs en zorg.

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

Integraal plannen en realiseren.

Met schoolbesturen PO en kinderopvangorganisaties wordt invulling gegeven aan het integraal huisvestingsplan (IHP) voor Integrale Kindcentra 0-13 (en op termijn speciaal onderwijs). Dit (spreidings)plan is herijkt en in 2019 vastgesteld.

Met het schoolbestuur VO is vanuit het in 2018 opgestelde Masterplan VO gewerkt aan de uitwerking van het eindscenario (vastgesteld door LVO en Raad) in een Huisvestingsplan VO, dat in 2020 aan de raad ter vaststelling zal worden voorgelegd. Daaraan gekoppeld wordt de realisatie van vijf Beroepscolleges VMBO (bovenbouw)-MBO (onderbouw) in samenwerking met het bedrijfsleven voorbereid.

Voor het (voortgezet) speciaal onderwijs is er regionaal een bestuurlijk platform ingericht dat een voorstel zal uitwerken voor regionale spreiding (concentratie) van speciale onderwijsvoorzieningen en voor meer inclusief onderwijs in de reguliere setting.

Uitwerking van de huisvestingsplannen gebeurt op grond van de verordening 'voorzieningen onderwijshuisvesting Maastricht 2017' in jaarprogramma's, via aanvragen van schoolbesturen die op het Programma OHV en het Overzicht OHV geplaatst worden en daarna in de begroting verwerkt worden. In voorkomende gevallen is het college bevoegd te beslissen op aanvragen met een spoedeisend karakter.

Prestatie-indicator	Realisatie	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2018	2020	2021	2022	2023
Herschikking PO via IHP	29	28	26	25	23
Herschikking VO via IHP	7	7	5	5	4
Herschikking (V)SO via IHP	6	6	5	3	1

Wat zijn de aandachtspunten in 2020?

Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)

- Vaststellen in vierde kwartaal 2019 geactualiseerd Integraal Huisvestingsplan PO/Kindcentra Maastricht.
- Vaststellen in tweede kwartaal 2020 Integraal Huisvestingsplan herinrichting VO inclusief Beroepscolleges.
- Vaststellen nieuwe verordening onderwijshuisvesting (in afwachting van rijksbeleid).
- Toekennen jaarlijks van benodigde middelen Onderwijshuisvesting (OHV) conform vastgestelde IHP's door raad bij vaststellen begroting.

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Uitvoeren van Programma onderwijshuisvesting 2020 voor BO, SO en VO.
- Opstellen van Programma en Overzicht onderwijshuisvesting 2021 voor BO, SO en VO door college van B&W (na voeren van Op Overeenstemming Gericht Overleg (OOGO) met schoolbesturen).

Wat mag het kosten?

ONDERWIJSHUISVESTING (4.2)	2019	2020	2021	2022	2023
LASTEN	4.404.878	4.437.756	4.409.317	4.376.692	4.351.769
BATEN	300.000	307.500	307.500	307.500	307.500
SALDO	-4.104.878	-4.130.257	-4.101.818	-4.069.193	-4.044.270

4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken

Partner van het onderwijsveld

Naast de toezichtfunctie op het openbaar onderwijs en de fysieke zorgplicht voor onderwijshuisvesting voert de gemeente aangaande onderwijsbeleid en leerlingenzaken nog enkele wettelijke taken uit, zoals Leerplicht/RMC, Voorkomen van Voortijdig Schoolverlaten, bestrijden van Onderwijsachterstanden, tegengaan van segregatie, afstemmen van Passend Onderwijs en Jeugdhulp en Leerlingenvervoer. Vanwege het maatschappelijk belang van onderwijs en de evidente relatie van onderwijs met het gemeentelijk beleid in het Sociaal Domein (Jeugd, WMO en Participatie) en met Economie en Arbeidsmarktbeleid, zetten wij naast deze wettelijke taken ook in op een intensieve samenwerking met de bevoegde gezagsorganen in het onderwijs en andere relevante partners. Dat doen wij op de schaal van de stad, het Heuvelland en Zuid-Limburg.

Wat willen we bereiken?

Samen met de bevoegde gezagsorganen in het onderwijs en andere relevante kindpartners zorgen voor een kwalitatief hoogwaardige pedagogische basisinfrastructuur in de stad, waarin ieder individu zich thuis voelt en zijn talenten kan ontwikkelen om vervolgens volwaardig deel te kunnen nemen aan de samenleving.

Daarmee zorgen wij ervoor dat het onderwijs partner is in ons lokale sociale domein om samen met ons de in gang gezette transitie verder vorm te geven.

Zo worden Kindcentra niet alleen de nieuwe huisvesting voor scholen en kinderopvang, maar voor passend onderwijs en jeugdhulp ook de vindplaats én werkplaats in de buurt om thuisnabij inclusiever onderwijs en opvang waar te maken, waarbij de samenwerking tussen (passend) onderwijs en jeugdhulp geïntensiveerd wordt door samen doelgroeparrangementen Onderwijs Jeugdhulp in te richten.

Met de concentratie van voorzieningen in een nieuwe spreiding van Kindcentra en Voortgezet Onderwijs (als antwoord op de leegstand/krimp) wordt tevens een gedeelte van de ontstane segregatie en tweedeling in arme en rijke scholen weggewerkt en worden de kindcentra en scholengemeenschappen qua leerlingenpopulatie een betere afspiegeling van de heterogene opbouw van de samenleving in de wijk / stad.

In het sociale domein past ook de aandacht voor de afstemming tussen passend onderwijs en participatie om meer kwetsbare jongeren met een grote afstand tot werk te scholen en toe te leiden naar werk (Project Voordeel&Vervolg) en aandacht te hebben voor laaggeletterdheid en een Leven Lang Leren.

Het onderwijs moet ook zijn maatschappelijke taak kunnen vervullen om voldoende aanbod te leveren dat past bij de veranderende vraag op de arbeidsmarkt en is daarmee een onmisbare schakel in (Eu-) regionaal en lokaal economisch beleid.

Verder wil de gemeente graag op vele belendende beleidsterreinen (sport en bewegen, gezondheid, veiligheid, burgerschapszin, kunst en cultuur, natuur en milieu) bij haar beleidsuitvoering een relatie leggen met schoolgaande jeugd. De relevante thema's daarbij zijn met het onderwijsveld afgestemd in een Lokale Educatieve Agenda (LEA).

Effectindicatoren		
	Realisatie	Begroting
	2016-2017	2019-2020
Aantal leerplichtigen van 5 – 18 jaar ¹	11.972	11.759
Aantal uitgeschreven leerlingen zonder startkwalificatie (VSV) ²	251 ³	95
	Realisatie	Begroting
	2018	2020
Onderwijsniveau ⁴		
% inwoners van 15 tot 75 jaar met laag opleidingsniveau	28	28
% inwoners van 15 tot 75 jaar met gemiddeld opleidingsniveau	38	38
% inwoners van 15 tot 75 jaar met hoog opleidingsniveau	34	34
Van alle peuters het percentage peuters dat deelneemt aan VVE	84	85
Van alle peuters met een VVE-indicatie het % peuters dat deelneemt aan VVE	72	74

- 1) Deze indicator hoort bij de toezegging in het coalitieakkoord een indicator te ontwikkelen die aangeeft wat het aantal leerplichtige leerlingen in Maastricht is (krimpindicator). Bron van de indicator is Jaarverslag Leerplicht/RMC.
- 2) Deze indicator hoort bij de toezegging in het coalitieakkoord een indicator te ontwikkelen die aangeeft wat de mate is van vervroegde schooluitval.
- 3) Het hoge cijfer in schooljaar 2016-2017 wordt deels verklaard uit de grote toename van verzuim van vluchtelingen in 2017 op de Eerste Opvang Anderstaligen (EOA).
- 4) Deze indicator hoort bij de toezegging in het coalitieakkoord een indicator te ontwikkelen die aangeeft wat het gemiddeld opleidingsniveau is. Bron van de indicator is CBS (leeftijdsgroep: beroeps- en niet beroepsbevolking). Laag opleidingsniveau = basisonderwijs, vmbo, 3-jaar HAVO of VWO, mbo-1. Gemiddeld opleidingsniveau = HAVO, VWO, mbo-2, mbo-3, mbo-4. Hoog opleidingsniveau = HBO, WO.

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

Een educatief partnerschap aangaan met schoolbesturen en kindpartners

Daarbij wordt ingezet op:

- Het samen met de schoolbesturen inrichten van vaste overlegtafels (stuurgroepen).
- Opstellen van Lokale Educatieve Agenda als gezamenlijke uitvoeringsagenda.
- Afstemmen van de transities passend onderwijs en jeugdhulp op weg naar inclusie en een sterkere pedagogische basisondersteuning realiseren.
- Intensiveren van de samenwerking met en tussen partijen op en rond de school (Inclusie) om de noodzaak te voorkomen om steeds vormen van ondersteuning in te moeten zetten vanuit Jeugdwet, WMO en Participatiewet en het daarvoor aanpassen van de bestuurlijke overlegstructuren.
- Aanpakken van segregatie en stimuleren van integratie en inclusie door inrichting van Integrale Kindcentra en herschikking van het Voortgezet Onderwijs en (Voortgezet) Speciaal Onderwijs.
- Effectieve uitvoering van het gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid gekoppeld aan armoedebestrijding.
- Ondersteunen van het onderwijs bij dagarrangementen en verlengde leertijd vanuit een Lokale Educatieve Agenda (cultuureducatie; bewegen, sport en gezondheid; natuur- en milieueducatie; veiligheid en burgerschapszin) als onderdeel van de Trendbreuk Gezondheid en de Gelijke kansen Alliantie (OCW).
- Uitvoering van wettelijke leerplicht- en RMC-taken (team Onderwijs) in samenwerking met team Jeugd en team Participatie (Jongerenteam SZMH) vanuit Integrale Gebiedsgewijze Teams en via Knooppunten op scholen in netwerkorganisaties met andere partners en het voorliggend veld.
- Voorkomen en bestrijden van voortijdig schoolverlaten via regionale afspraken (Regionaal Programma VSV en aandacht voor kwetsbare jongeren).
- Efficiënt en steeds adaptiever leerlingenvervoer passend bij de transformaties Passend Onderwijs en Jeugdhulp.
- Een betere aansluiting van het onderwijs op de lokale arbeidsmarkt (doorgaande leerlijnen VMBO-MBO in Beroepscolleges, die aansluiten bij sectorplannen Arbeidsmarkt Andersom en Voordeel & Vervolg) in aansluiting op beleid en uitvoering Participatiewet.

Wat zijn de aandachtspunten in 2020?

Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)

- Vaststellen in vierde kwartaal 2019 Onderwijsvisie.
- Vaststellen in tweede kwartaal 2020 Lokale Educatieve Agenda.

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Vaststellen jaarverslag leerplicht/RMC/VSV 2018-2019 van Team Onderwijs SZMH.
- Aanbieden van leerlingenvervoer via verbonden partij (zie hierna).
- Uitvoeren van leerplicht- en RMC-taken via verbonden partij (zie hierna).
- Inrichten integraal gebiedsgewijs werken SZMH (Team Onderwijs, Team Jeugd, Team WMO) op buurt en schoolniveau (school als buurt; school als werkplaats).
- Voeren van OOGO Passend Onderwijs-Jeugdhulp van Portefeuillehouders Onderwijs/Sociaal Domein MH met onderwijsbestuurders ten einde tot gezamenlijke ontwikkel- en uitvoeringsagenda te komen (wordt voorbereid en afgestemd op schaal van ZL).
- Implementeren van Knooppunten Onderwijs-Jeugdhulp in Kindcentra, (V)SO, VO en MBO.
- Bevorderen implementatie, effectmeting en evaluatie van onderwijsbeleid door vastleggen van uitvoeringsafspraken in een Samenwerkingsovereenkomst met SZMH (opgavegericht werken).
- Uitvoeren van onderwijsachterstandenbeleid: subsidiëren van vroegtijdige taalinterventies (VVE) in de voorschoolse peuteropvang, van de doorgaande (VVE-) lijn voorschoolse peuteropvang – vroegschoolse aanpak in Integrale Kindcentra en van Taalactiviteiten in het basisonderwijs.
- Aanpakken van segregatie en stimuleren van integratie en inclusief onderwijs door inrichting van Integrale Kindcentra en herschikking van het Voortgezet Onderwijs.
- Inkopen van educatieve trajecten voor volwasseneneducatie.
- Subsidiëren en ondersteunen van de dagarrangementen en verlengde leertijd in Integrale Kindcentra en VO conform de Lokale Educatieve Agenda (LEA) door onze uitvoeringsorganisaties (Kumulus, Maastricht Sport, Trajekt, CNME, Veiligheidshuis).
- Faciliteren en ondersteunen van onderwijsinnovaties.
- Uitvoeren van de strategische agenda Euregionaal Onderwijs (stuurgroep en expertteam).
- Samen met de gemeenten Sittard-Geleen en Heerlen uitvoeren van de RMC maatregelen zoals opgenomen in het Regionaal Programma VSV met het rijk en het onderwijsveld voor de periode 2017-2020 en opstellen van nieuw Regionaal Programma VSV 2020-2024.

Welke verbonden partij speelt een rol?

GR-Leerlingenvervoer

Uitvoeren van de Gemeenschappelijke Regeling-Leerlingenvervoer: voor de gemeenten Maastricht, Eijsden-Margraten, Meerssen, Valkenburg aan de Geul, Gulpen-Wittern en Vaals voert Maastricht de gemeenschappelijke regeling leerlingenvervoer uit. Naast onder andere het opstellen van de verordening, beschikkingen en contractmanagement verzorgen, betekent het concreet dat we leerlingen vervoeren naar de voor hen dichtstbijzijnde en meest toegankelijke school via voor de leerling “passend” vervoer, rekening houdend met financieel economische aspecten en een zo effectief mogelijke reistijd voor kinderen.

GR-Leerplicht/RMC

Voorkomen van schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten (preventie) door het als centrumgemeente uitvoeren van de leerplichtwet (handhaven) en participatie in keten- en zorgnetwerken. Speciale aandacht is er voor het opsporen en aanpakken van risicoverzuimers en voortijdige schoolverlaters via trajectbegeleiding.

Verder coördineren we in samenspraak met contactgemeente Heerlen en contactschool SVOPL de regionale beleidsaanpak VSV en sturen we op de verbinding in de zorgaanpak in scholen en de verbinding van onderwijsinnovaties zoals Focus op Vakmanschap (MBO) en Passend Onderwijs (PO, VO en MBO), met beleidsmaatregelen VSV en Aanpak Jeugdwerkloosheid (en inzet middelen), in afstemming met regionaal Arbeidsmarktbeleid en uitvoering van Participatiewet en Jeugdwet.

Wat mag het kosten?

ONDERWIJSBELEID EN LEERLINGZAKEN (4.3)	2019	2020	2021	2022	2023
LASTEN	8.259.017	8.394.039	8.394.801	8.394.716	8.394.631
BATEN	5.786.577	5.869.102	5.869.102	5.869.102	5.869.102
SALDO	-2.472.440	-2.524.937	-2.525.699	-2.525.614	-2.525.529

Totaaloverzicht kosten programma

Wat mag het kosten?

Onderstaand volgt een totaaloverzicht van de lasten en baten per taakveld.

PROGRAMMA 4 ONDERWIJS	2019	2020	2021	2022	2023
ONDERWIJSHUISVESTING (4.2)	4.404.878	4.437.756	4.409.317	4.376.692	4.351.769
ONDERWIJSBELEID EN LEERLINGZAKEN (4.3)	8.259.017	8.394.039	8.394.801	8.394.716	8.394.631
TOTAAL LASTEN	12.663.895	12.831.796	12.804.119	12.771.409	12.746.401
	2019	2020	2021	2022	2023
ONDERWIJSHUISVESTING (4.2)	300.000	307.500	307.500	307.500	307.500
ONDERWIJSBELEID EN LEERLINGZAKEN (4.3)	5.786.577	5.869.102	5.869.102	5.869.102	5.869.102
TOTAAL BATEN	6.086.577	6.176.602	6.176.602	6.176.602	6.176.602
	2019	2020	2021	2022	2023
ONDERWIJSHUISVESTING (4.2)	-4.104.878	-4.130.257	-4.101.818	-4.069.193	-4.044.270
ONDERWIJSBELEID EN LEERLINGZAKEN (4.3)	-2.472.440	-2.524.937	-2.525.699	-2.525.614	-2.525.529
TOTAAL SALDO	-6.577.318	-6.655.194	-6.627.517	-6.594.807	-6.569.799

De belangrijkste ontwikkelingen in bovenstaande cijfers zijn in de volgende tabellen toegelicht.

Toelichting belangrijke ontwikkelingen

Voor een tekstuele toelichting van deze investeringen en intensivering/bezuinigingen wordt verwezen naar de financiële begroting, hoofdstuk 3.

<i>Investerings programma 4 (bedragen x € 1.000)</i>			2019	2020	2021	2022	2023
Onderwijshuisvesting	MJIP	40	9.532	5.050	4.000	12.000	30.000
Onderwijshuisvesting	Rendabel	40	1.529				

Taakvelden

- 5.1 Sportbeleid en activering
- 5.2 Sportaccommodaties
- 5.3 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie
- 5.4 Musea
- 5.5 Cultureel erfgoed
- 5.6 Media
- 5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie

BBV-indicatoren	Jaar ¹	Maastricht	Gemeenten 100.000 - 300.000
% inwoners van 19 jaar en ouder dat niet minstens één keer per week sport	2016 ^{1a}	48,5	46,6

1) Bron: 'waarstaatjegemeente.nl versie 18-8-2019 waarbij geldt dat cijfers afkomstig zijn uit Gezondheidsmonitor (GGD- en, CBS en RIVM; meting is elke 4 jaar).

Beleidsmatige context

- Hoofdlijnenakkoord coalitie 2018 – 2022
 - Doelstellingen (beknopt)*
 - C18 Vergroenen Openbare ruimte*
 - C19 Onderhoudsniveau groen verhogen*
 - C21 Vergroenen eigen omgeving*
 - C23 Groenbonus*
 - E13 Stimuleren sporten, bewegen en recreëren*
 - E14 Ondersteuning sportevenementen*
 - E15 Borgstelling sportverenigingen*
 - E16 Breder maatschappelijke rol Maastricht sport*
 - G1 Verstevigen culturele ketens*
 - G2 Meer grip en sturing op gemeentelijke instellingen*
 - G3 Meer ontplooiingsmogelijkheden theater.*
 - G4 Onderzoeken verdere verzelfstandiging theater.*
 - G5 Philharmonie Zuid*
 - G6 Middenzaal*
 - G7 Presentatie collecties*
 - G9 Educatieve presentatie in ENCI*
 - G10 Cultureel aantrekkelijke Euregio*
 - G11 Speerpunten cultureel aantrekkelijke regio*
- Structuurvisie 2030 (raad, 29 mei 2012)
- Sport
 - Sportnota 2020 "Mee@bewegen" (raad, 21 mei 2013)
 - Nota Spreidingsplan Buitensportaccommodaties (raad, 26 februari 2008)
 - Nota toekomstbestendige binnensportaccommodaties (raad, 21 april 2015)
 - Tarievennota Sport (raad, 28 november 2017)
 - Nota actualisatie Sportaccommodatiebeleid (raad, 27 februari 2018)
- Cultuur
 - Rijksbeleid: Cultuurbrief minister "Uitgangspunten Cultuurbeleid 2021-2024".
 - Maastricht, Stad van Culturele Carrières (raad, oktober 2008)
 - Nota Popbeleid (raad 27 februari 2018)
 - Profielplan Stedelijke Cultuurregio Zuid (raad, november 2018)
 - Cultuurvisie Maastricht: (raad, november 2019)
- Cultureel erfgoed
 - Springlevend Verleden, Beleidsnota Cultureel Erfgoed (raad 29 mei 2007)
 - Vestingvisie (raad 25 januari 2011)
 - Welstandsnota Maastricht 2018 (raad, 30 januari 2018)
 - Monumentenverordening Maastricht 1994, 1e wijziging (raad, 2 december 2011)

5.1 Sportbeleid en activering

Wat willen we bereiken?

Meer Maastrichtenaren laten sporten en bewegen.

Effectindicatoren	Realisatie	Realisatie	Begroting
	2014	2018	2020
% Maastrichtenaren van 18+ jaar dat tenminste 12 keer per jaar deelneemt aan sport ^{1,3}	59	60	>65
% Maastrichtenaren van 18+ jaar dat op tenminste 5 dagen per week een half uur matig intensieve lichamelijke activiteit verricht ^{2,3}	48	58	>53 ⁴

5) RSO norm (schooltijd telt niet, vakanties wel).
6) NNGB norm.
7) Deze indicator hoort bij de toezegging in het coalitieakkoord een indicator te ontwikkelen die aangeeft in welke mate er wordt bewogen in de stad.
8) Ambitie in Sportnota 2020.

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

Verbeteren sport- en bewegingscultuur

Uitgangspunt is Sportnota 2020. In de daaruit voortvloeiende uitvoeringsnota sport- en bewegingsstimulering zijn de programmaliijnen op de thema's onderwijs, participatie, gezondheid, sport en evenementen /activiteiten nader uitgewerkt. Prioriteit ligt bij inzet in buurten en leeftijdsgroepen die onder het Maastrichts gemiddelde scoren qua sport- en beweegparticipatie.

We werken toe naar toevoeging van bewegen en sporten als onderdeel van niet primair op sport gerichte beleidsterreinen zoals de omgevingsvisie, gezondheid, onderwijs en sociale participatie.

In het jaarplan van Maastricht Sport wordt het uitvoeringsprogramma voor sport- en bewegingsstimulering voor gezondheid, onderwijs, sociale participatie, sport en evenementen/activiteiten jaarlijks uitgewerkt.

Brede regeling Combinatiefunctionarissen

Vanuit de specifieke rijksuitkering (SPUK) Combinatiefunctionarissen Sport is de regeling voor inzet van een functionaris binnen de pijlers onderwijs, sociale participatie, gezondheid en evenementen/activiteiten verruimt.

Ondersteunen verenigingen

Vanuit verenigingsondersteuning bieden we algemene verenigingsondersteuning en maatwerkondersteuning aan. Hierbij moet duidelijk zijn dat de vereniging zelf geen oplossing kan vinden en dat deze ondersteuning ook niet geboden kan worden door sportbonden of collegaverenigingen.

Maastricht Sport onderzoekt of en op welke wijze ze ondersteuning en advies kunnen bieden aan sportverenigingen die toewerken naar een bredere maatschappelijke rol van de sportvereniging. Ook zetten we het instrument van borgstelling in bij investeringen door sportverenigingen in samenwerking met de Stichting Waarborgfonds Sport.

Ondersteuning evenementen met sport- en beweegstimulering als effect

In overleg met de provincie bekijken we welke sportevenementen we kunnen ondersteunen. Daarbij is onze insteek het stimuleren van de sport- en beweegdeelname en het bevorderen van breedtesport. De gemeente faciliteert de sportevenementen in de stad door de organisatoren daarvan te adviseren over ondermeer regelgeving.

De sportevenementen Ironman en Amstel Gold Race worden financieel ondersteunt uit oogpunt van vrijetijdseconomie (economische spin-off). Het sportevenement Tour de Dumoulin wordt vanwege de breedte sport financieel ondersteunt voor een jaarlijks bedrag van € 50.000 over de periode 2019-2022.

Wat zijn de aandachtspunten in 2020?

Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)

- Vaststellen in tweede kwartaal 2020 uitvoeringsnota 'Beweegvriendelijk Maastricht'. De nota wordt vanwege de nauwe relatie met de Omgevingsvisie, pas voorgelegd aan de raad nadat u de

omgevingsvisie reeds heeft vastgesteld. Doel van de nota 'Bewegvriendelijk Maastricht' is ervoor te zorgen dat elke Maastrichtenaar een bewegvriendelijke leefomgeving heeft, die faciliteert, stimuleert en uitdaagt om te sporten en bewegen en zo bijdraagt aan de actieve en gezonde levensstijl.

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Vaststellen nota Lokaal Sportakkoord in eerste kwartaal 2020. De raad wordt over de inhoud van de nota geïnformeerd via een raadsinformatiebrief.
In 2018 heeft minister Bruins samen met vertegenwoordigers van de sport, gemeenten en andere organisaties het eerste Nationale Sportakkoord "Sport verenigt Nederland" getekend. Ambities hierin zijn: Inclusief sporten en bewegen; Duurzame sportinfrastructuur; Vitale sport- en beweegaanbieders; Positieve sportcultuur; Van jongs af aan vaardig in bewegen; Topsport inspireert. Doel van het akkoord is deze ambities te vertalen naar de lokale en sportspecifieke context en te komen tot regionale en/of lokale akkoorden. Het lokale sportakkoord is een set aan afspraken tussen gemeente, sportaanbieders en maatschappelijke partners en eventueel bedrijfsleven en fondsen. Een sportakkoord is geen doel op zichzelf, maar een middel om organisaties met elkaar te verbinden, gezamenlijke afspraken te maken om de sport duurzaam te maken en uiteindelijk meer mensen in beweging te krijgen en houden.
- Vaststellen nota Bewegingsstimulering in tweede kwartaal 2020. De raad wordt over de inhoud van deze nota geïnformeerd via een raadsinformatiebrief. In de nota wordt het uitvoeringsprogramma voor sport-bewegingsstimulering over de periode 2020-2023 beschreven. Het betreft mede een actualisatie van de uitvoeringsnota sport- en bewegingsstimulering uit 2013.

Wat mag het kosten?

SPORTBELEID EN ACTIVERING (5.1)	2019	2020	2021	2022	2023
LASTEN	2.769.258	3.015.736	2.980.922	2.980.922	2.520.814
BATEN	0	0	0	0	0
SALDO	-2.769.259	-3.015.737	-2.980.923	-2.980.923	-2.520.814

5.2 Sportaccommodaties

Wat willen we bereiken?

Sport- en beweegvoorzieningen die aansluiten bij de behoefte in de stad

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

Efficient beheer, onderhoud en exploitatie van sportaccommodaties

We zetten onze sportaccommodaties, waaronder het Geusseltbad, op zo'n manier in dat ze tegemoet komen aan en in evenwicht zijn met de wensen, behoeften, vraag, gedragspatronen van onze klanten en we daarbij ook rekening houden met de financiële mogelijkheden. We streven daarbij naar een optimale bezetting van alle sportaccommodaties.

Tarievennota

Met ingang van sportseizoen 2019 – 2020 is het harmonisatiemodel geïmplementeerd. In seizoen 2020-2021 wordt conform raadsbesluit het Taakstellingstarief A ingevoerd.

Wat zijn de aandachtspunten in 2020?

Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)

- *Tweede tranche toekomstbestendige binnensportaccommodaties 2020-2030*
Vaststellen nota 'Tweede tranche toekomstbestendige binnensportaccommodaties 2020-2030'. In verband met de zorgplicht voor het bewegingsonderwijs van PO en VO scholen wordt deze nota aan de raad voorgelegd, 3 maanden nadat de raad een besluit heeft genomen over de onderwijsontwikkelingen PO en VO. Doel van deze nota is te komen tot binnensportaccommodaties die beter tegemoet komen aan de wensen, behoeften, vraag, gedragspatronen en financiële mogelijkheden van de toekomst. In het raadsvoorstel zijn o.a opgenomen een voorstel optimalisatie spreiding binnensport accommodaties Maastricht 2030, een meer jaren investeringsplan 2020-2030 (inclusief

de thema's duurzaamheid en toegankelijkheid), een minimale bezettingsnorm voor elke accommodatiesoort, een beeld van de gymzaal van de toekomst en het transitieplan van sporthal De Heeg.

- **Beweegvriendelijk Maastricht**

In 2020 wordt drie maanden na het raadsbesluit over de omgevingsvisie de beleidsnota Beweegvriendelijk Maastricht ter besluitvorming voorgelegd aan de Raad. Deze nota is een verdere uitwerking van de vastgestelde principes, maatregelen en uitgangspunten rondom sporten en bewegen zoals die zijn opgenomen in de omgevingsvisie. Doel van de nota is het creëren van een beweegvriendelijke omgeving. Dit is een omgeving met voorzieningen (plekken) in de openbare ruimte waar mensen spelen, bewegen, sporten, ontmoeten en zich verplaatsen. Waarin gebruikers worden gestimuleerd zich actief te verplaatsen en bewegen, te spelen en te sporten. En waar aan de voorzieningen een activiteitenaanbod is gekoppeld, zodat de voorziening duurzaam gebruikt wordt. We schetsen een toekomstbeeld van wat beweegvriendelijk Maastricht is en hoe we dat gefaseerd tot 2030 gaan realiseren op de verschillende schaalniveaus (stad, stadsdeel en buurt).

- Conform toezegging in de raadsnota 'Actualisatie sportaccommodaties' wordt, als de buitensportverenigingen in Maastricht West een gezamenlijk plan indienen, dit ter vaststelling voorgelegd aan de raad. Uitgangspunt hierbij is concentratie van buitensportlocaties.

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Buitensport. Er wordt onderzocht in hoeverre het (tijdelijke) Bikepark aan de Groene Loper mogelijk op een andere locatie kan worden gecontinueerd.

Welke verbonden partij speelt een rol?

Stichting Personeelsbeheer Sport

Het in dienstbetrekking hebben en houden van medewerkers. Desbetreffende medewerkers te detacheren aan de sportorganisatie van de gemeente Maastricht met al daartoe behoort of daartoe gediensig is. Voor meer details zie hoofdstuk 4 paragraaf Verbonden Partijen.

Wat mag het kosten?

SPORTACCOMMODATIES (5.2)	2019	2020	2021	2022	2023
LASTEN	9.488.966	9.070.603	8.877.849	8.863.179	8.089.383
BATEN	4.062.470	4.053.422	4.143.396	4.143.396	2.892.467
SALDO	-5.426.496	-5.017.181	-4.734.453	-4.719.783	-5.196.916

5.3 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie

Wat willen we bereiken?

Maastricht is een aantrekkelijke stad met een verrassend stedelijk cultureel klimaat voor bewoners en bezoekers waar een culturele carrière voor iedereen mogelijk is. We willen het meedoen aan en het meemaken van cultuur bevorderen. Hierbij hebben we aandacht voor mensen die nog niet bereikt worden. Iedere Maastrichtenaar moet zijn verhaal kunnen vertellen en moet daartoe over de basisvaardigheden kunnen beschikken om mee te doen en mee te maken. We streven dus naar een inclusief cultuurbeleid.

Effectindicatoren	Realisatie 2017	Realisatie 2018	Begroting 2020
Aantal bezoekers gesubsidiëerde professionele instellingen ¹	927.500	Niet gemeten	≥
Aantal BIS-instellingen per 4 jaar ²	6	6	6
% Cultuurbeoefening v.a. 6 jaar ³	62%	Niet gemeten	≥

1) Bron: Cultuurmonitor Maastricht 2017 (tweejaarlijkse meting).

2) BIS=landelijke basisinfrastructuur. Bron: Raad voor cultuur (vierjaarlijkse meting).

3) Deze indicator hoort bij de toezegging in het coalitieakkoord een indicator te ontwikkelen die aangeeft in welke mate er sprake is van cultuurparticipatie. Bron: Cultuurmonitor Maastricht 2017 (tweejaarlijkse meting).

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

Bevorderen cultuurparticipatie door het aanbieden van informatie-, educatie- en presentatiemogelijkheden.

Ter bevordering van meedoen aan en meemaken van cultuur door iedereen ondersteunen we de georganiseerde en de niet-georganiseerde amateurkunst- en cultuurbeoefening. Dit doen we door middel van structurele subsidies voor amateurmuziek- en zangverenigingen. Daarnaast bieden we een subsidie-regeling voor projecten die de (vernieuwing van) cultuurparticipatie bevorderen, stadsbreed en in de buurten.

Het steunpunt Kunstactief (onderdeel van kumulus) ondersteunt het amateurkunstenveld op basis van het beleid cultuurparticipatie zoals vastgelegd in de cultuurvisie 2030 en ondermeer door middel van de kunstactiefhal (productie en opslag) en een webplatform.

Voor projecten die een bijdrage leveren aan de ontwikkeling van de sector en projectsubsidies is er de regeling 'Impulsgelden popsector'. Voor kansarme kinderen en jongeren zetten we het Jeugdfonds Cultuur in om actieve deelname aan kunst en cultuur mogelijk te maken. Jong talent wordt ondersteund door het prinses Christina Concours.

Voor educatiemogelijkheden en informatie over cultuur bieden we vanuit Centre Ceramique en Kumulus in onderlinge samenhang:

- Een bibliotheekvoorziening met een open ontmoetingsplek (stadshal) voor ondermeer debat, informatieuitwisseling, thematische expositie's en de presentatie van Maastrichts erfgoed.
- Educatieve mogelijkheden (cursussen, workshops) op het gebied van kunst en cultuur in Centre Ceramique en Kumulus en op locatie, via projecten zoals 'Toon je talent' in het onderwijs en de 'kunstketel' voor het activeren van jongeren in de wijken.

Bevorderen presentatie en productie van kunst en cultuur

Voor een breed toegankelijke presentatie van kunst en cultuur bieden we:

- Vanuit het Theater aan het Vrijthof een breed en divers toegankelijk aanbod voor bewoners en bezoekers. Daarbinnen bieden we een (inter)nationaal kwaliteitsaanbod van topproducties en festivals. We faciliteren de voorstellingen en de concerten van de vier huisgezelschappen Toneelgroep Maastricht, philharmonie zuidnederland, Opera Zuid en Sallydanzgezelschap Maastricht.
- Met een volwaardig poppodium, de Muziekgieterij, en een jaarlijks popfestival maken wij een breed en divers aanbod op het gebied van popmuziek en dance mogelijk.
- Met Lumière Cinema een compleet filmhuis-aanbod.
- Met Mares realiseren we een van de 7 landelijk erkende en mede gefinancierde presentatie instellingen voor Beeldende kunst.
- Daarnaast ondersteunen we de presentaties van: Jazz Maastricht, Bureau Europa, de Nederlandse Dansdagen, Muscia Sacra en Studium Chorale (voor een volledige lijst van subsidies zie bijlage 6).
- Voor de presentatie van kunst in de openbare ruimte (Kior) kunnen wij initiatieven uit de stad medeondersteunen. Daarnaast zorgen wij voor het beheer van de bestaande collectie kunst in de openbare ruimte.

Maastricht is een stad van makers. Daarom steunen wij **producerende** organisaties: Toneelgroep Maastricht, Sally dansgezelschap Maastricht, philharmonie zuidnederland, Opera Zuid, Hoge Fronten Fashion Clash, Viewmaster en Cinesud.

Talentontwikkeling steunen we direct door bij te dragen aan Intro in situ, Jan Van Eyck en Via zuid (voor een volledige lijst van subsidies zie bijlage 6).

Handhaven Maastricht als landelijk Cultureel Brandpunt

Vanuit het Rijk krijgt een select aantal steden de status van cultureel brandpunt. Deze status is het gevolg van een nagenoeg complete culturele infrastructuur van opleidingen, professionele presentatie en productie instellingen met daarvoor een belangrijk aandeel rijksfinanciering. Maar dit schept ook verplichtingen in de vorm van gemeentelijke inzet en matching en behoefte van de instandhouding van deze infrastructuur.

Om deze status te handhaven faciliteren (o.a. huisvesting) en subsidiëren we de in samenspraak met het Rijk aangewezen en gesubsidieerde professionele instellingen (6 instellingen en evenementen voor de periode 2017-2020). Verder geven we uitvoer aan de proeftuinen van de Stedelijke Cultuurregio Zuid

Dans, Film en Ruimte voor Makers en ondersteunen deze samen met de partnersteden, de provincie en het rijk door middel van subsidies. Deze proeftuinen komen voort uit de afspraken van de Stedelijke Culturregio Zuid met de provincie en de landelijke overheid. Vanaf 2021 zal deze regeling in de vorm van een “matchingsregeling” tussen de Stedelijke Culturregio Zuid, de provincie en de landelijke overheid worden voortgezet

Versterken culturele aantrekkingskracht

De aantrekkelijkheid van de stad wordt met name bepaald door het in standhouden van een complete infrastructuur voor kunst en cultuur (zie hierboven).

Daarnaast investeert Maastricht in startende culturele ondernemingen en in de verblijfskwaliteit voor “artists in residence” door het ondersteunen van de creatieve industrie: verbeteren van de zichtbaarheid, de uitbouw van netwerken, het stimuleren van ondernemerschap en het faciliteren van talent. Dit wordt gerealiseerd via het actieprogramma creatieve maakindustrie. Via de opdracht aan Stichting Ateliers Maastricht houden we de voorraad ateliers bereikbaar en betaalbaar voor startende kunstenaars zodat zij zich kunnen binden aan de stad.

We investeren ook in de fysieke versterking van de gemeentelijke culturele infrastructuur in Centre Céramique (integratie Muziekschool en vergroten toegankelijkheid), in het Theater aan het Vrijthof (toneeltechniek en middenzaal) en in het tijdelijk of permanent presenteren van erfgoedcollecties.

Wat zijn de aandachtspunten in 2020?

Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)

- Investeringsbesluit voor de realisering van de middenzaal in het Theater aan het Vrijthof ten behoeve van presentiemogelijkheden voor amateerkunsten, en ter verbetering van de efficiency van het theater (dislocatie Ainsi kan vervallen en de programmering in de grote zaal van het theater krijgt meer ruimte).
- Investeringsbesluit zelfstandige huisvesting Philharmonie zuidnederland (PZN), ten behoeve van de optimalisering van de repetitiefaciliteit voor de PZN en voor de veruiming van de programmeringsmogelijkheden van de grote zaal van het Theater aan het Vrijthof.

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Implementatie nieuwe cultuurvisie die door de raad eind 2019 is vastgesteld.
- Vaststelling nieuw subsidiekader voor professionele instellingen voor de cultuurplanperiode 2021-2024.
- Vaststelling nieuwe beleidsregels voor cultuurparticipatie (inclusief amateerkunsten) gebaseerd op de nieuwe cultuurvisie.
- Inzet van middelen voor presentatie van erfgoedcollecties.
- Uitwerking beleid ten aanzien van vrijplaatsen/broedplaatsen.

Welke verbonden partij speelt een rol?

Stichting Culturele en Civiele Dienstverlening Kunsten (SCCDK)

Deze verbonden partij voert civiele diensten (horeca) uit voor het Theater aan het Vrijthof. Tevens organiseren zij in opdracht en voor rekening en risico van het Theater aan het Vrijthof culturele evenementen in Maastricht. Voor meer details zie hoofdstuk 4 paragraaf Verbonden Partijen.

Wat mag het kosten?

CULTUURPRESENTATIE, CULTUURPRODUCTIE EN CULTUURPARTIJEN	2019	2020	2021	2022	2023
LASTEN	15.614.326	15.975.353	15.892.548	15.880.468	15.835.421
BATEN	5.123.800	4.719.466	4.719.466	4.719.466	4.719.466
SALDO	-10.490.526	-11.255.888	-11.173.083	-11.161.003	-11.115.956

5.4 Musea

Wat willen we bereiken?

Omdat deze periode bepalend is geweest voor de ontwikkeling van stad in haar compacte omgeving willen we bewoners en bezoekers op aantrekkelijke en toegankelijke wijze informeren over de natuurhistorie in Maastricht en omgeving, met name over de periode van het Maastrichtiën en de vondsten van 'Bèr' en 'Carlo'.

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

Binnen het Natuurhistorisch Museum Maastricht bieden we een inzicht in natuurhistorie voor bewoners en bezoekers met daarbij specifieke aandacht voor de lokale natuurhistorie, het Maastrichtiën en actieve beleving van de wetenschap door middel van permanente en wisselexposities en in de vorm van het Sciencelab en het Educatielab.

Wat zijn de aandachtspunten in 2020?

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Oplevering rapport verkenning mogelijkheden presentatie natuurhistorie in ENCI groeve.

Wat mag het kosten?

MUSEA (5.4)	2019	2020	2021	2022	2023
LASTEN	292.066	296.319	296.288	296.257	296.225
BATEN	110.622	113.387	113.387	113.387	113.387
SALDO	-181.444	-182.932	-182.901	-182.870	-182.838

5.5 Cultureel erfgoed

Wat willen we bereiken?

We waarderen ons cultureel erfgoed, dit is van belang voor de identiteit, de ruimtelijke kwaliteit en de eigenheid van de stad, en als kunstuiting op zich, ook is het een belangrijke economische factor.

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

Bescherming en instandhouding

We adviseren bij plan- en gebiedsontwikkelingen en bouwinitiatieven op het gebied van cultureel erfgoed (monumenten en archeologie). We beoordelen aangevraagde vergunningen in dezen. We brengen kennis over cultuurhistorie en erfgoed in bij plan-, gebiedsontwikkeling en visievorming. Verder concretiseren we het actieplan 'erfgoed bewust, bewaard, bemind' en de vestingvisie in (jaar)programma's.

Kennisontwikkeling en -overdracht

We ontwikkelen en delen kennis over de geschiedenis van de stad om het verhaal te kunnen vertellen. Dit doen we in nauwe communicatie met ergoedpartners en burgers maar ook internationale kennisnetwerken zoals Vicusgroep, EAA, CHNT, EFFORTS en MERAC. We ontsluiten en analyseren de beschikbare informatie in archeologische dossiers en rapporten. Ook faciliteren we derden bij onderzoek naar de geschiedenis van onze stad. Verder maken we ons erfgoed zichtbaarder door deelname aan (eu)regionale projecten zoals Via Belgica en Terra Mosana, maar ook door eigen presentaties en exposities in bijvoorbeeld Centre Céramique en applicaties zoals de culturele biografie

Stimuleren van de inzet van erfgoed bij transformaties en gebiedsontwikkelingen

In het kader van de ontwikkelingen van de Omgevingswet zorgen we dat erfgoed nadrukkelijk benut wordt bij transformaties en gebiedsontwikkelingen.

Wat zijn onze aandachtspunten in 2020?

Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)

- Vaststellen in eerste kwartaal 2020 Meerjarenprogramma Vestingwerken. Wegwerken achterstallig onderhoud en uitvoeren regulier onderhoud vestingmuren. Voorbereiding voor het herstel van de ondergrondse vestingwerken om deze te behouden, beleefbaar te maken en betekenis te geven. Hiertoe wordt gebruik gemaakt van 3D-inmeting en geologische onderzoeken.

Wat mag het kosten?

CULTUREEL ERFGOED (5.5)	2019	2020	2021	2022	2023
LASTEN	1.349.764	1.595.520	1.482.950	1.479.807	1.474.964
BATEN	39.051	40.418	40.418	40.418	40.418
SALDO	-1.310.713	-1.555.102	-1.442.532	-1.439.389	-1.434.546

5.6 Media

Wat willen we bereiken?

RTV Maastricht zorgt voor een 'Lokaal Toereikend Media Aanbod', journalistiek verantwoord en onafhankelijk. Daarmee worden inwoners geïnformeerd zodat zij wetenkennis kunnen nemen van wat er speelt in de stad op maatschappelijk, cultureel en politiek gebied. Dit biedt kansen voor burgers om meningen te vormen en mee te denken en de praten over ontwikkelingen in stad.

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

Subsidiëring lokale omroep RTV Maastricht

RTV Maastricht ontvangt subsidie om een breed scala aan (nieuws)programma's te maken. Via accountmanagement wordt een vinger aan de pols gehouden. Bij de afrekening wordt gecontroleerd of voldaan is aan de subsidievoorwaarden en vindt definitieve vaststelling plaats. Met de vestiging van RTVM in Centre Ceramique wordt in toenemende mate synergie betracht met het overige aanbod op de locatie.

Wat zijn onze aandachtspunten in 2020?

Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)

- De aanwijzing van RTV Maastricht als lokale omroepinstelling verloopt medio 2020. De omroep moet in 2020 een aanwijzingsaanvraag indienen voor de aansluitende periode van 5 jaar. Na ontvangst van deze aanwijzingsaanvraag zal het Commissariaat van de Media de gemeenteraad verzoeken om het Commissariaat te adviseren over de vraag of de omroep voldoet aan de eisen die de Mediawet stelt. (2^e kwartaal 2020).

Wat mag het kosten?

MEDIA (5.6)	2019	2020	2021	2022	2023
LASTEN	7.252.671	6.793.557	6.402.813	6.447.908	6.444.780
BATEN	358.913	929.924	1.093.514	1.092.044	1.090.614
SALDO	-6.893.758	-5.863.632	-5.309.299	-5.355.864	-5.354.166

5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Wat willen we bereiken?

We willen de kernkwaliteit van de groenstructuur per cultuur-historische periode behouden en waar nodig herstellen en hierbij voorwaarden scheppen van ontmoeting en verbinding in het groen. We behouden en vergroten soortenrijkdom in de stad. We creëren door de groenstructuur een klimaatbestendiger Maastricht, met de focus op hoogwaterveiligheid, hemelwaterafvoer, tegengaan hittestress en schonere lucht. We verbeteren en complementeren de stedelijke bomenstructuur.

We gaan van kwaliteitsniveau C naar B door een gedifferentieerd groenbeheer toe te passen. We willen burgers betrokken laten voelen op wijk- en buurtniveau bij het beheren, omvormen en vervangen van het groen.

Effectindicatoren	Jaar	Maastricht	Gemeenten 100.000 - 300.000
Score (0-100) voor SDG doel (15) Bescherming bos, land en bodem ¹	2017	64	49
Waardering publieke ruimte (afwijking landelijk gemiddeld) ²	2016	-2.1	-0.3

1) Bron: waarstaatjegemeente.nl, SDG-monitor. De indicator horend bij SDG-doel15 is een samengestelde indicator, opgebouwd uit indicatoren voor aandeel bos en natuurlijk terrein, kwaliteit Natura 2000 gebieden, groenbeleid, vermist stikstof en fosfaat, soortenrijkdom Rode lijst en groenbeleid.

2) Buurtmonitor

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

Onderzoeken, uitvoeren, toetsen, monitoren, uitvoeren, adviseren & vergunnen.

Wij geven uitvoering aan de vigerende opgaves en zullen op operationeel niveau het programma omvormen en vervangen vanuit de nieuwe Leidraad Groenbeheer operationaliseren. Daarnaast continueren wij de opdrachten die voortvloeien uit het Coalitieakkoord ten behoeve van beleid, bestuursadvies, maatschappelijke context en wettelijke taken, zoals toetsen & vergunnen. Hierdoor kunnen wij het groen, de natuur en het landschap in Maastricht behouden, uitbreiden, versterken en hoogwaardiger beheren.

Projecten	
<ul style="list-style-type: none">• Verbreding Mijn Groen Maastricht & vergroenen van een selectie van versteende, hittestressgevoelige wijken• Realiseren bijenlinten• Groene schoolpleinen• Inrichting(-splannen) waardevolle gebieden & vrijvallende gronden• Natuurinclusiviteit & monitoring	
Totaal	€ 500.000

Prestatie-indicatoren	Begroting	Begroting
	2020	2022
Aantal strekkende meter bijenlinten, bloeiende bermen	2.000	
Toename aantal groene schoolpleinen ten opzichte van 2019	2	
Toename van het aantal bomen ten opzichte van 2019	500	3000

Wat zijn onze aandachtspunten in 2020?

Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)

- Vaststellen eerste kwartaal 2020: Omgevingsvisie 2040.
- Vaststellen eerste kwartaal 2020: Actualisatie Kadernota 2020-2025 CNME

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Vaststellen realisatiestrategie Actieplan Groen.
- *Buitengoed Geul en Maas (BGM)*

Het samenwerkingsverband BGM tussen de gemeenten Maastricht-Meerssen-Valkenburg aan de Geul en de provincie Limburg is in 2018 voor de periode 2018-2022 gecontinueerd. Middels een RIB van april 2019 is de raad op de hoogte gesteld van een actueel plan van aanpak transitieproces en bidbook. Hierin wordt de komende jaren verder gewerkt aan: herbestemming cultureel erfgoed, verdere vergroening van het gebied en landschapsontwikkeling, publieke toegankelijkheid en het realiseren van routes (fietsen en wandelen) en promoten van het gebied als interessant stadsuitloop- en recreatief gebied. Daarnaast zetten wij in op co-productie van de ondernemers die BGM moeten gaan dragen na 2022.

Welke verbonden partij speelt een rol?

Stichting Centrum voor Natuur- en Milieueducatie (CNME)

Op basis van een jaarlijkse Dienstverleningsovereenkomst quasi inhouse ontwikkelt en beheert het CNME voor de gemeente de ecologische en duurzame kwaliteiten in verstedelijkt gebied. Daarnaast betrekken zij de burgers door middel van educatie en voorlichting bij alle aspecten van hun natuurlijke leefomgeving.

Elisabeth Strouven Fonds (ESF)

Op basis van een samenwerkingsconvenant werkt ESF en de gemeente aan de ontwikkeling van gezamenlijke plannen en projecten binnen hun werkgebied op het gebied van natuur en landschap.

Wat mag het kosten?

OPENBAAR GROEN EN (OPENLUCHT) RECREATIE (5.7)	2019	2020	2021	2022	2023
LASTEN	8.092.618	8.728.414	8.781.136	8.745.082	8.720.532
BATEN	141.125	145.628	145.628	145.628	145.628
SALDO	-7.951.492	-8.582.786	-8.635.508	-8.599.454	-8.574.904

Totaaloverzicht kosten programma

Wat mag het kosten?

Onderstaand volgt een totaaloverzicht van de lasten en baten per taakveld.

PROGRAMMA 5 SPORT, CULTUUR EN RECREATIE					
	2019	2020	2021	2022	2023
SPORTBELEID EN ACTIVERING (5.1)	2.769.258	3.015.736	2.980.922	2.980.922	2.520.814
SPORTACCOMMODATIES (5.2)	9.488.966	9.070.603	8.877.849	8.863.179	8.089.383
CULTUURPRESENTATIE, CULTUURPRODUCTIE EN CULTUURPARTICIPATIE (5.3)	15.614.326	15.975.353	15.892.548	15.880.468	15.835.421
MUSEA (5.4)	292.066	296.319	296.288	296.257	296.225
CULTUREEL ERFGOED (5.5)	1.349.764	1.595.520	1.482.950	1.479.807	1.474.964
MEDIA (5.6)	7.252.671	6.793.557	6.402.813	6.447.908	6.444.780
OPENBAAR GROEN EN (OPENLUCHT) RECREATIE (5.7)	8.092.618	8.728.414	8.781.136	8.745.082	8.720.532
TOTAAL LASTEN	44.859.669	45.475.503	44.714.507	44.693.624	43.382.119
	2019	2020	2021	2022	2023
SPORTBELEID EN ACTIVERING (5.1)	0	0	0	0	0
SPORTACCOMMODATIES (5.2)	4.062.470	4.053.422	4.143.396	4.143.396	2.892.467
CULTUURPRESENTATIE, CULTUURPRODUCTIE EN CULTUURPARTICIPATIE (5.3)	5.123.800	4.719.466	4.719.466	4.719.466	4.719.466
MUSEA (5.4)	110.622	113.387	113.387	113.387	113.387
CULTUREEL ERFGOED (5.5)	39.051	40.418	40.418	40.418	40.418
MEDIA (5.6)	358.913	929.924	1.093.514	1.092.044	1.090.614
OPENBAAR GROEN EN (OPENLUCHT) RECREATIE (5.7)	141.125	145.628	145.628	145.628	145.628
TOTAAL BATEN	9.835.982	10.002.245	10.255.809	10.254.339	9.001.980
	2019	2020	2021	2022	2023
SPORTBELEID EN ACTIVERING (5.1)	-2.769.259	-3.015.737	-2.980.923	-2.980.923	-2.520.814
SPORTACCOMMODATIES (5.2)	-5.426.496	-5.017.181	-4.734.453	-4.719.783	-5.196.916
CULTUURPRESENTATIE, CULTUURPRODUCTIE EN CULTUURPARTICIPATIE (5.3)	-10.490.526	-11.255.888	-11.173.083	-11.161.003	-11.115.956
MUSEA (5.4)	-181.444	-182.932	-182.901	-182.870	-182.838
CULTUREEL ERFGOED (5.5)	-1.310.713	-1.555.102	-1.442.532	-1.439.389	-1.434.546
MEDIA (5.6)	-6.893.758	-5.863.632	-5.309.299	-5.355.864	-5.354.166
OPENBAAR GROEN EN (OPENLUCHT) RECREATIE (5.7)	-7.951.492	-8.582.786	-8.635.508	-8.599.454	-8.574.904
TOTAAL SALDO	-35.023.688	-35.473.258	-34.458.698	-34.439.285	-34.380.139

De belangrijkste ontwikkelingen in bovenstaande cijfers zijn in de volgende tabellen toegelicht.

Toelichting belangrijke ontwikkelingen

Voor een tekstuele toelichting van deze investeringen en intensiveringen/bezuinigingen wordt verwezen naar de financiële begroting, hoofdstuk 3.

Investerings programma 5 (bedragen x € 1.000)			2019	2020	2021	2022	2023
Sportaccommodaties	MJIP	25	454	454	454		
Tweede tranche Binnensport	MJIP	25		1.000	1.000	4.000	4.000
Sporthal Geusselt	MJIP	40	157				
Upgrade sportpark Jekerdal	MJIP	25	530				
Sportvoorziening de Heeg	MJIP	25		500	4.000	500	
Vergroening openbare ruimte	MJIP	20	300	287	287	287	287
Herontwikkeling sportpark Heugem	Rendabel	25	98				
Herontwikkeling spreidingsplan restant	Rendabel	25	369				
Theater	Rendabel	div.	1.600				
Theater	MJIP	25	520				
Behoud van thuisbasis Philharmonie Zuid	MJIP	25		500	500		
Middenzaal	MJIP	40		500	500	3.000	3.000
Collecties depots	MJIP	25		100	100		
Verhuizing Kumulus naar CC	MJIP	25	1.350	500	500		
Verhuizing Kumulus naar CC	Rendabel	25	3.500	3.650			
Kumulus Herbenusstraat achterbouw	Rendabel	40	442				
KIOR (restant 2013/2014)	MJIP	5	64				
Groen, natuur en landschap	MJIP	20	1.215	213	213	213	213

Intensivering N / Bezuiniging V programma 5 (bedragen x € 1.000)	2020	2021	2022	2023
Analoog archief RHCL	0	125 N	125 N	125 N
Onderhoud vestingwerken	215 N	215 N	215 N	215 N
Stroomlijnen cultuursubsidies	0	76 V	76 V	76 V
Stroomlijnen subsidie kinderboerderij Wieringenberg	15 V	15 V	15 V	15 V
Presentaties depots	3 V	3 V	3 V	3 V
Terugdraaien besparing Jazzfestival	38 N	38 N	38 N	38 N
Theater	108 N	108 N	108 N	108 N
Kumulus verminderde inkomsten cursussen	513 N	513 N	513 N	513 N

Taakvelden

- 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie
- 6.2 Wijkteams
- 6.3 Inkomensregelingen
- 6.4 Begeleide participatie
- 6.5 Arbeidsparticipatie
- 6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)
- 6.71 Maatwerkdienstverlening 18+
- 6.72 Maatwerkdienstverlening 18-
- 6.81 Geëscaleerde zorg 18+
- 6.82 Geëscaleerde zorg 18-

BBV-indicatoren

	Jaar ¹	Maastricht	Gemeenten 100.000 - 300.000
aantal banen per 1000 inwoners van 15 t/m 64 jaar	2018	875	854
% netto arbeidsparticipatie in Maastricht ²	2018	61,2	67,8
% werkloze jongeren 16 t/m 22 jaar	2015	1,2	1,7
% kinderen tot 18 jaar dat leeft in gezin dat moet rondkomen van bijstandsuitkering	2015	9,6	7,8
Per 10.000 inwoners, aantal personen 18+ jaar met bijstandsuitkering	2018, 2 ^e helft	441	462
Per 10.000 inwoners, aantal personen 15 t/m 64 jaar met lopende re-integratievoorziening	2018, 1 ^e helft	353	252
% jongeren 12 tm 21 jaar met delict voor rechter	2015	1,3	1,6
% jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp tov alle jongeren tot 18 jaar	2018, 2 ^e helft	14,6	10,8
% jongeren tot 18 jaar met jeugdbeschermingsmaatregel tov alle jongeren tot 18 jaar	2018, 2 ^e helft	1,7	1,2
% jongeren 12 tm 22 jaar met een jeugdreclasseringsmaatregel tov alle jongeren 12 tm 22 jaar	2018, 2 ^e helft	0,3	0,4
Per 1000 inwoners, aantal Wmo-cliënten met maatwerkarrangement ³	2018, 2e helft	88	60

1) Bron 'waarstaatjegemeente.nl versie 18-8-2019. De meest recente peiljaren zijn weergegeven.

2) % netto arbeidsparticipatie = % van de werkzame beroepsbevolking tov van potentiële beroepsbevolking

3) Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen Wmo.

Beleidsmatige context

- Hoofdlijnenakkoord coalitie 2018 – 2022

Doelstellingen (beknopt)

- B1 Intensiveren transformatie sociaal domein
- B2 Alternatieven aanbesteding en subsidies
- B3 Basis op orde voor succesvolle re-integratie
- B5 50-gezinnen
- B6 Aanvalsplan armoede
- B7 Intensivering schuldhulpverlening
- B12 Welkome en tolerante stad

- B13 Kloppend hart
- E1 Transformatie sociaal domein
- E2 Sociaal domein financieel in Balans
- E3 Structurele instelling SIF
- E4 Alternatieve vormen aanbesteding
- E5 Verdere ontschotting
- E6 Positieve gezondheidsbenadering
- E7 Blauwe zorg
- E8 1 gezin-1 plan- 1 regisseur
- E9 Regie toegang jeugdzorg
- E10 Vergaande samenwerking partijen cliëntondersteuning etc
- E11 Steunpunt mantelzorg
- E12 Kennisinstellingen inzetten bij verbetering preventieve gezondheid
- E17 Toegankelijkheid gebouwen
- E18 Integreeren aandacht voor ouderen

- Armoedeplan 2006-2010 (raad, 19 september 2006)
- Invoering nieuwe Wet sociale werkvoorziening (WSW) 2008 (raad, 27 mei 2008)
- Nota samenhangende kaders 3 decentralisaties met name beleidskader Participatiewet Maastricht-Heuvelland (raad, 18 februari 2014)
- Toekomstagenda Sociaal Domein Maastricht-Heuvelland (raad, 19 januari 2016)
- Beleid Participatiewet met bijbehorende verordeningen (raad, 17 mei 2016)
- Beleidsplan schuldhulpverlening 2016-2020 (Raad 1 november 2016)
- Beleidsplan Jeugd 2019-2022 Maastricht (11 juni 2019)
- Verordening maatschappelijke ondersteuning en jeugd (raad, 11 december 2018)
- Verordening subsidies vrijwilligersactiviteiten Welzijn en Zorg 2017 (raad, 14 juni 2016)

6.1 Samenkracht en burgerparticipatie

Wat willen we bereiken?

We willen een krachtige, sociale basis voor onze inwoners. Daarbij versterken we het vermogen van mensen (met hulp vanuit hun omgeving) die moeite hebben om hun eigen problemen op te lossen. De individuele en collectieve kracht in buurten wordt zoveel mogelijk benut en er is maatschappelijke betrokkenheid zowel van inwoners, van maatschappelijke instellingen als ook bedrijven. We streven daarbij naar leefbare buurten waarin iedereen gezond en waardig oud kan worden en zich kan ontwikkelen met dezelfde kansen op een goede toekomst.

We willen bereiken dat iedereen zich veilig voelt in Maastricht en niemand wordt buitengesloten. In Maastricht kan iedereen in zijn eigen vertrouwde omgeving zo lang mogelijk zelfstandig blijven leven en wonen met een goede kwaliteit van leven.

Effectindicatoren	Realisatie	Realisatie	Begroting
	2016	2018	2020
% inwoners dat vindt dat ze te weinig contacten heeft met andere mensen buiten werk, school of huishouden ^{1a}		14	< 14
% inwoners dat zich voldoende tot zeer voldoende in balans voelt t.a.v. positieve gezondheid ^{1a,2,3}			Nulmeting
Hoe gelukkig voelen 19 jarigen en ouder zich vandaag ⁴ :			
• Score Maastricht	7,4	-	7,4
• Score Zuid Limburg	7,4	-	
% inwoners dat vrijwilligerswerk doet ^{1a}		24	< 24
% overbelaste mantelzorgers ^{1b}			
• Maastricht		14,8	14,2
• Landelijk gemiddelde		14,2	
% inwoners dat aangeeft in de huidige woning geen hinderlijke obstakels te hebben ^{1a}		71	≥ 71

1) Bron: (1a) Buurtpeiling; (1b) CBS

2) Onderdelen positieve gezondheid zijn: dagelijks functioneren, meedoen, kwaliteit van leven, zingeving,

mentaal welbevinden en lichaamsfuncties.

- 3) Deze indicator hoort bij de toezegging in het coalitieakkoord een indicator te ontwikkelen die een positieve gezondheidsscore uitdrukt.
- 4) Deze indicator hoort bij de toezegging in het coalitieakkoord een geluksindicator te ontwikkelen. Bron: Gezondheidsatlas Maastricht, Volwassenen en ouderen GGD Zuid-Limburg

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

Stimuleren van een krachtige, sociale basisinfrastructuur

Met een krachtige sociale basisinfrastructuur stimuleren we laagdrempelige mogelijkheden voor (kwetsbare) burgers. Met de sociale basisinfrastructuur willen we onze inwoners in hun eigen omgeving ondersteunen, mensen laten meedoen en gebruik laten maken van een netwerk. Daarmee bestaat de basisinfrastructuur zowel uit familie en vrienden als ook vrijwilligers, verenigingen, scholen etc. Samen dragen we bij aan een vitale gemeenschap.

We stimuleren, faciliteren en verbinden vrijwilligers- en bewonersinitiatieven en bevorderen de maatschappelijke betrokkenheid. Ook ondersteunen en faciliteren we algemene laagdrempelige voorzieningen voor informatie, advies en dagactiviteiten en ontmoetingsplekken zoals huiskamers en gemeenschapshuizen. We stimuleren de integratie van inloopvoorzieningen GGZ als onderdeel van algemeen toegankelijke structuren en voorzieningen.

Stimuleren van langer zelfstandig thuis leven en wonen

Dit willen we bereiken door passende ondersteuning en zorg in en om het huis oa door het algemeen vrij toegankelijk organiseren van verschillende maatwerkvoorzieningen zoals de groepsbegeleiding/dagbesteding en het eenvoudiger organiseren van de thuisondersteuning (taakveld 6.6 en 6.7).

We erkennen de bijdrage van mantelzorgers en (zorg)vrijwilligers binnen de maatschappelijke ondersteuning. We brengen het belang hiervan onder de aandacht van alle partijen in het maatschappelijk veld. We subsidiëren de mantelzorgondersteuning.

We bevorderen de aansluiting tussen de woonbehoefte van onze inwoners en het aanbod van diverse partijen. Door uitvoering te geven aan de prestatieafspraken "wonen en zorg" met de woningcorporaties. We maken afspraken over de realisatie van vernieuwende woonvormen met partijen in het veld.

Prestatie-indicatoren	Realisatie		Begroting
	2018	2020	2020
Aantal overbelaste mantelzorgers dat gebruik maakt van vrijwilligers van steunpunt mantelzorg ^{1a}			nulmeting
Aantal toekenningen flexibele subsidies vrijwilligersactiviteiten (die bijdragen aan gemeentelijke doelstellingen) ^{1b}	34		40

Bron: (1a) Jaarverslag Steunpunt Mantelzorg; 1b gemeente Maastricht

Stimuleren van zelfredzaamheid

We zetten in op het stimuleren en faciliteren van preventieve, curatieve activiteiten zoals financiële educatie en bewustwording jongeren, extra huiswerkbegeleiding door studenten, inzet van maatjes voor schuldhulpverlening en GGZ. Maar ook het faciliteren extra materiele verstrekkingen via Stichting Leergeld, Jeugdfonds sport en cultuur, stichting Fietsbank voor kinderen in armoede.

Prestatie-indicatoren	Realisatie		Begroting
	2018	2020	2020
Aantal leerlingen dat deelneemt aan No Credit Game Over en/of Moneyways ¹	1.575		1.600
Aantal cliënten maatjesprojecten schuldhulpverlening ²	119		135

Bron: (1) scholen ; (2) KBL

Wat zijn de aandachtspunten in 2020?

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Vaststellen voorstel ter verdere stimulering 'Kloppend hart in elke buurt'.

Welke verbonden partij speelt een rol?

Stichting Antidiscriminatievoorziening Limburg (ADV-Limburg)

Sinds 2009 voert de ADV-Limburg werkzaamheden uit zoals omschreven in het raadsbesluit beleidsvoorstel ADV-Limburg 2009. Daarvoor hebben de gemeenten in Noord- en Midden- Limburg en Zuid-Limburg ingestemd met de voorgestelde beperkte GR die de centrumgemeenten Roermond en Maastricht mandateert om namens de beide regio's de subsidiërelatie met de ADV-Limburg vorm te geven. De dienstverlening van de ADV-Limburg is volledig geïmplementeerd.

Wat mag het kosten?

SAMENKRACHT EN BURGERPARTICIPATIE (6.1)	2019	2020	2021	2022	2023
LASTEN	8.345.679	13.253.204	12.984.752	12.253.481	11.335.517
BATEN	636.195	639.185	639.185	639.185	639.185
SALDO	-7.709.484	-12.614.019	-12.345.567	-11.614.296	-10.696.332

6.2 Wijkteams

Wat willen we bereiken?

Voor onze inwoners zijn handvatten beschikbaar zodat zij zich naar vermogen kunnen aanpassen aan de fysieke, sociale en emotionele uitdagingen van het leven. En daarover eigen regie kunnen voeren.

Effectindicatoren	Realisatie	Begroting
	2018	2020
% inwoners dat de Wmo-ondersteuning als passend ervaart ¹		
• Maastricht	81	≥ 81
• Landelijk gemiddeld	81	

1) Bron: Gemeentelijke monitor sociaal domein op Waarstaatjegemeente.nl.

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

Preventie en vroegsignalering

Deels doen we dit door uitvoering te geven aan de krachtige sociale basis infrastructuur (6.1). We doen dit ook door de inzet van de juiste ondersteuning (wijkgericht, preventief en integraal) ter bevordering van de zelfredzaamheid en gezondheid. Daarbij hanteren we de methode van positieve gezondheid. Dit wil zeggen dat we inzetten op de volgende leefdomeinen, dagelijks functioneren, meedoen, kwaliteit van leven, zingeving, mentaal welbevinden en lichaamsfuncties. We dragen zorg voor collectieve bijeenkomsten in relatie tot de Wmo en Jeugdwet. Tevens is er speciale aandacht hebben voor specifieke thema's zoals polarisatie en radicalisering, eenzaamheid en diversiteit

Ondersteuning

In onze stad hebben wij de ondersteuning in de wijken en in de omgeving van de burger georganiseerd via Sociale teams, gebiedsgerichte integrale teams Sociale Zaken Maastricht-Heuvelland, de servicepunten werk en bemiddeling en de knooppunten Jeugd. De ondersteuning is gericht op de 6 leefdomeinen van positieve gezondheid en het geleiden naar de juiste vorm van dienstverlening). Zij dragen ook zorg voor voorlichting, advisering, cliëntondersteuning, preventie en vroegsignalering. Ook subsidiëren we onafhankelijke informele/formele cliëntondersteuning waar de burger gratis gebruik van kan maken ter ondersteuning binnen het proces van hulpvraag tot oplossing.

Stimuleren van gezondheid als positieve en preventieve leefstijl

Dit stimuleren we door aandacht te vragen en hebben voor positieve gezondheid in wijken via opdrachtverlening en subsidiering van Jeugdgezondheidszorg (ondermeer GGD, Mondriaan en Envida). Ook subsidiëren wij (deels) uitvoering van concrete meerjarige programma's zoals: jongeren op gezond gewicht programma (JOGG), het GIDS programma en psychosociale ondersteuning door het Algemeen Maatschappelijk Werk. Daarnaast nemen wij deel aan het gezamenlijk ontwikkelproject 'Blauwe zorg' dat

erop gericht is om de zorginfrastructuur toekomstbestendig en in de nabijheid van de burger te organiseren.

Prestatie-indicatoren	Begroting
	2020
% nieuwe meldingen dat door toegang SZMH en sociale teams wordt doorverwezen naar de sociale basisinfrastructuur ^{1a}	Nulmeting
Bron: (1a) Gemeente Maastricht	

Wat zijn de aandachtspunten in 2020?

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- De samenwerking met partners binnen de wijkpilot Blauwe Zorg verder doorzetten en waar mogelijk resultaten toepassen in de gehele stad (zie nu al voorbeeld huishoudens met meervoudige problematiek waar de 50-gezinnen-aanpak op aansluit). Met verbonden partijen is afgesproken om voor 2019 en 2020 de projectorganisatie te continueren. In 2020 volgt een evaluatie op basis waarvan wordt gekeken naar het vervolg.

Welke verbonden partij speelt een rol?

GGD Zuid Limburg

De GGD-ZL voert de regie op het programma Gezond In de Stad (Gids). Dit programma is bedoeld om de gezondheidsachterstanden in onze stad terug te dringen. De looptijd is tot en met 2021.

Wat mag het kosten?

WIJKTEAMS (6.2)	2019	2020	2021	2022	2023
LASTEN	1.227.711	1.239.306	1.239.306	1.239.306	1.239.306
BATEN	0	0	0	0	0
SALDO	-1.227.711	-1.239.306	-1.239.306	-1.239.306	-1.239.306

6.3 Inkomensregelingen

Wat willen we bereiken?

Bieden van bestaanszekerheid en het verzachten van de gevolgen van armoede. Een deel van onze inwoners heeft immers (blijvend) ondersteuning nodig, omdat er geen sprake (meer) is van het kunnen nemen van eigen regie. Onze dienstverlening is zo eenvoudig mogelijk als passend bij de vraag. We streven hierbij naar het verminderen van instroom in de bijstand, het bevorderen van uitstroom naar werk (zie ook taakveld 6.5) en het beperken van misbruik van de inkomensregelingen. We verwachten ook dat mensen zich houden aan de verplichtingen die het verkrijgen van inkomensondersteuning met zich meebrengt.

We willen bereiken dat iedereen die ondersteuning nodig heeft en aan de voorwaarden voldoet, deze kan krijgen. Specifiek willen we zo veel mogelijk kinderen die in armoede opgroeien, extra ondersteunen om mee te kunnen doen op school, bij de sportvereniging, of muziekschool. In toenemende mate willen we ook de oorzaken ervan aanpakken. De preventieve inzet maakt onderdeel uit van taakveld 6.1.

Effectindicatoren	Realisatie	Begroting
	2018	2020
Aantal huishoudens met een inkomen tot 110% wettelijk sociaal minimum ¹	7.976	7.900
Toe-/afname aantal Pw uitkeringen (incl. kleine regelingen) (%) ²	-/- 4,7	X ³
1) Deze indicator hoort bij de toezegging in het coalitieakkoord een armoede-indicator te ontwikkelen. Bron: minimascan Stimulansz 2018.		
2) Bron bij realisatie: SZMH; Bron bij begroting: ministerie SZW/CPB		
3) Cijfer ministerie SZW/CPB volgt nog in 2019.		

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

Toewijzen en periodiek onderzoeken van de inkomensvoorziening aan bijstandsgerechtigden

We verstrekken een passende inkomensvoorziening aan mensen die daar recht op hebben en we handelen aanvragen voor levensonderhoud zo snel mogelijk binnen de wettelijke termijn af. Streven hierbij is het verminderen van instroom in de bijstand en bevordering van uitstroom. Dat doen we door enerzijds bij de toegang tot een bijstandsuitkering strikt toe te zien op rechtmatigheid (poortwachtersfunctie) en anderzijds door een adequate inzet van re-integratiemiddelen (zie taakveld 6.5). Verder willen we het niet of onvoldoende meewerken aan participatie/re-integratie door inwoners die een (tijdelijke) bijstandsuitkering ontvangen verder inperken door consequent te handhaven. Ook wordt actief ingezet op het voorkomen en tegengaan van oneigenlijk gebruik en misbruik door middel van signalering, gericht fraudeonderzoek en strikte handhaving.

Verstrekken bijzondere bijstand en lokale minimaregelingen

We verstrekken tijdig, rechtmatig en doelmatig bijdragen in het kader van bijzondere bijstand en lokaal minimabeleid.

Extra aandacht voor kinderen in armoede

We subsidiëren extra materiele verstrekkingen via onder meer Stichting Leergeld, Jeugdfonds Sport en Cultuur, Stichting Fietsbank.

Prestatie-indicatoren	Realisatie	Begroting
	2018	2020
% mensen waarvan wordt voorkomen, dat zij aanspraak moeten maken op een uitkering (Preventiequote Pw-instroom) ¹	44	40
Aantal unieke cliënten met toekenning bijzondere bijstand/declaratieregelingen ²		
- Eenmalig	5.617	5.700
- periodiek	2.457	2.500
Aantal keren dat kinderen geholpen zijn met materiele verstrekkingen via Stichting Leergeld, Jeugdfonds Sport en Cultuur, Stichting Fietsbank ³	2.208	2.050
Bron: (1) SZMH; (2) SZMH, monitor Sociaal Domein;		
(3) Stichting Leergeld, Jeugdfonds Sport en Cultuur, Stichting Fietsbank.		

Wat zijn de aandachtspunten in 2020?

Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)

- Vaststellen in 3^e/4^e kwartaal actualisatie verordeningen Participatiewet o.b.v. aangekondigde wetswijzigingen en landelijke evaluaties..

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Actualisatie uitvoeringsbesluiten Participatiewet o.b.v. aangekondigde wetswijzigingen en landelijke evaluaties.
- Vaststellen prestaties 2020 uit aanvalsplan armoede.
- De raad wordt geïnformeerd over stand van zaken/voortgang Jongerenperspectiefonds, Vindplaats schulden en Aanpak 50 gezinnen.

Welke verbonden partij speelt een rol?

Sociale Zaken Maastricht-Heuvelland (SZMH)

SZMH is de gezamenlijke sociale dienst van de zes Maastricht-Heuvellandgemeenten. Namens die deelnemers voert de organisatie de Participatiewet en aanverwante regelingen uit. Dit betreft onder meer de uitvoering van het inkomens- en minimabeleid. Het gaat dan enerzijds om het bieden van een vangnet onder voorwaarden, aan mensen die (tijdelijk) niet in een eigen inkomen kunnen voorzien. Anderzijds wordt getracht via de minimaregelingen de gevolgen van armoede te verzachten.

Wat mag het kosten?

INKOMENSREGELINGEN (6.3)	2019	2020	2021	2022	2023
LASTEN	75.439.012	75.589.629	75.437.754	75.310.879	75.310.879
BATEN	67.449.142	67.579.924	67.579.924	67.579.924	67.579.924
SALDO	-7.989.870	-8.009.705	-7.857.830	-7.730.955	-7.730.955

6.4 Begeleide participatie

Wat willen we bereiken?

Onze arbeidsgehandicapte inwoners die zijn aangewezen op arbeid onder aangepaste omstandigheden, bieden wij voldoende geschikte arbeidsplaatsen. De gemeente heeft hier immers een verantwoordelijkheid in het kader van de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) alsook de Participatiewet. Economische onafhankelijkheid is ook voor deze doelgroep met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt het primaire doel. Bij voorkeur door middel van werk bij reguliere werkgevers. Maar als dat (nog) niet mogelijk is, dan biedt de gemeente een zo regulier mogelijke, beschutte werkomgeving. Waar mensen dan werken naar vermogen en in staat gesteld worden om ervaring op te doen en zich verder te ontwikkelen.

Effectindicatoren	Realisatie	Begroting
	2018	2020
Uitvoering en afbouw Wsw in arbeidsjaren ¹	798	700

1) Bron: MTB

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

Zorgdragen voor uitvoering Wsw

Voor de uitvoering van de Wsw wordt jaarlijks een uitvoeringsovereenkomst met MTB opgesteld met de bijbehorende middelen. Bij de invoering van de Participatiewet in 2015 is de Wsw evenwel afgesloten voor nieuwe instroom. Hierdoor is sprake van afbouw, die voornamelijk via natuurlijk verloop plaats vindt.

Faciliteren doorontwikkeling MTB

Teneinde de know-how van MTB met betrekking tot de doelgroep te behouden, is de organisatie binnen de uitvoeringsketen re-integratie gepositioneerd als leerwerkbedrijf voor de brede doelgroep Participatiewet. Ook wordt de samenwerking op het snijvlak van Wmo en Participatiewet steeds meer opgezocht, bijvoorbeeld met zorgpartijen. Dit komt ten goede aan een integrale dienstverlening aan de gemeentelijke doelgroep.

Wat zijn de aandachtspunten in 2020?

Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)

- Vaststellen in derde, vierde kwartaal 2020 actualisatie verordeningen Wsw i.v.m. wijzigingen Participatiewet.

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Actualisatie uitvoeringsbesluiten Wsw i.v.m. wijzigingen Participatiewet. .

Welke verbonden partij speelt een rol?

MTB

Als sociaal werkbedrijf in het kader van de Wsw biedt MTB van oudsher een werkplek aan mensen met een lichamelijke, verstandelijke of psychische beperking. Dit doet MTB voor drie gemeenten in Maastricht-Heuvelland: Maastricht, Eijsden-Margraten en Meerssen. In verband met de komst van de Participatiewet, is de opdracht aan MTB in 2015 verbreed. Op grond daarvan blijft MTB onder meer verantwoordelijk voor het behoud van werk voor de afnemende Wsw-populatie.

Wat mag het kosten?

BEGELEIDE PARTICIPATIE (6.4)	2019	2020	2021	2022	2023
LASTEN	22.492.639	21.283.008	20.468.872	19.687.407	19.668.271
BATEN	10.789	11.167	11.167	11.167	11.167
SALDO	-22.481.850	-21.271.841	-20.457.705	-19.676.240	-19.657.104

6.5 Arbeidsparticipatie

Wat willen we bereiken?

Onze inwoners zijn zo veel als mogelijk economisch zelfstandig. Mensen werken naar vermogen en dat doen zij bij voorkeur bij werkgevers in reguliere banen. Wanneer dat niet lukt en/of regulier werk nog niet tot de mogelijkheden behoort, werken mensen naar vermogen in andere vormen van werk (gesubsidieerd werk, werken met behoud van uitkering, tegenprestatie, beschut werk nieuw) of participeren zij. Dat doen ze in de wijken en kernen van de regio Maastricht-Heuvelland in het beheer van de openbare ruimte, bij maatschappelijke organisaties, bij verenigingen etc.

Effectindicatoren	Realisatie	Begroting
	2018	2020
% netto arbeidsparticipatie in Maastricht ¹	61,2	61,3

1) Deze indicator hoort bij de toezegging in het coalitieakkoord een indicator te ontwikkelen die aangeeft wat de netto arbeidsparticipatie is in Maastricht. Deze indicator is tevens een BBV-indicator.

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

Uitvoering ketensamenwerking re-integratie

Kern van de ketensamenwerking in de uitvoering re-integratie Participatiewet is de gezamenlijke verantwoordelijkheid en opdracht van de uitvoeringsorganisaties SZMH, Annex, MTB en Podium24. Op grond van de vastgestelde beleidslijn diagnose-plaatsing-ontwikkeling wordt ieders expertise ingezet ten gunste van het geheel. Zodoende kunnen betere resultaten worden bereikt: qua dienstverlening aan de inwoners, bestandsontwikkeling en beantwoording van de arbeidsmarktvrage. Die gezamenlijke opdracht is ook nadrukkelijk leidend voor de aansturing en besturing van het geheel én de afzonderlijke organisaties. Problemen en successen zijn van allen, waardoor de uitvoeringsketen afhankelijk is van al haar schakels en aldus genoodzaakt als eenheid te functioneren om de afgesproken resultaten te kunnen realiseren: gezamenlijk, gelijkwaardig en gemeenschappelijk.

Creëren van mogelijkheden op de arbeidsmarkt

Voor de burgers worden mogelijkheden op de arbeidsmarkt gecreëerd en benut door het ontwikkelen van projecten gericht op de speerpuntsectoren. We doen dit in Maastricht-Heuvelland, Zuid-Limburg en de Euregio, en vanuit de work first aanpak. We zetten de uitvoeringsorganisaties Sociale Zaken Maastricht-Heuvelland, Podium24, Annex en MTB gezamenlijk in om hieraan vorm en inhoud te geven.

Hierbij is de koppeling met andere beleidsvelden binnen het Sociaal Domein en Economie en Arbeidsmarkt van belang. Samenwerking op dit vlak, zowel op arbeidsmarktregionaal (ZLB) als (EU)regionaal niveau, leidt tot vergroting van loopbaanperspectieven. Daardoor profiteren de burgers met een bijstandsuitkering optimaal van de actuele kansen op de arbeidsmarkt. Ook blijft talent behouden, wat bijdraagt aan de economische vitaliteit van Maastricht.

Ondersteuning naar werk of participatie

Hiertoe is de ondersteuning voor burgers vanaf dag 1 gericht op werk of, waar dat nog niet kan, op participatie. Vanuit een goede diagnose aan de voorkant, plaatsen we mensen die dat kunnen meteen in werk/participatie, zodat zij zich verder ontwikkelen.

Uitgangspunt is een reëel arbeidsmarktperspectief dat is afgestemd op de mogelijkheden en individuele situatie van de burger enerzijds en de kansen op de arbeidsmarkt anderzijds. Hiertoe zetten we activiteiten en werkwijzen in als:

- sluitende aanpak en Work First
- werkgeversbenadering en toeleiding naar regulier werk
- gesubsidieerd werk (incl. noodzakelijke begeleiding): loonkostensubsidies (incl. beschut werk nieuw) en groeibanen
- werken met behoud van uitkering
- begeleiding via de Servicepunten Werk en Bemiddeling in een aantal wijken (zie ook 6.2)
- social return en maatschappelijk verantwoord ondernemen (mvo)
- aanpak jeugdwerkloosheid, ouderenwerkloosheid en re-integratie statushouders

Prestatie-indicatoren	Realisatie		Begroting	
	2018	2020	2018	2020
Aantal inwoners geplaatst in betaald werk ¹	391	400		
Aandeel (%) volledige uitstroom uit Pw-uitkering naar betaald werk van totale volledige uitstroom uit uitkering ²	33	33		
Aandeel (%) Pw-uitkeringsgerechtigden met inkomsten uit parttime werk ²	7,9	9		

Bron: (1) Podium24; (2) SZMH

Wat zijn de aandachtspunten in 2020?

Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)

- Vaststellen in derde, vierde kwartaal 2020 actualisatie verordeningen Participatiewet o.b.v. aangekondigde wetswijzigingen en landelijke evaluaties.

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Actualisatie uitvoeringsbesluiten Participatiewet o.b.v. aangekondigde wetswijzigingen en landelijke evaluaties.
- Uitvoeringsbesluit beschut werk nieuw o.b.v. landelijke evaluatie.
- Beleid social return o.b.v. afspraken in Arbeidsmarktregio Zuid-Limburg.
- Raad informeren over stand van zaken optimalisatie uitvoering re-integratie Participatiewet Maastricht-Heuvelland.

Welke verbonden partij speelt een rol?

Sociale Zaken Maastricht-Heuvelland (SZMH)

SZMH is de gezamenlijke sociale dienst van de zes Maastricht-Heuvellandgemeenten. Namens die deelnemers voert de organisatie de Participatiewet en aanverwante regelingen uit. Dit betreft onder meer de uitvoering van het re-integratiebeleid. Daartoe werkt SZMH nauw samen met de andere gemeentelijke uitvoeringpartners re-integratie: Podium24, Annex en MTB.

Podium24

Podium24 is voor de zes Maastricht-Heuvellandgemeenten hét aanspreekpunt voor werkgevers en verantwoordelijk voor de plaatsing en bemiddeling van mensen in/naar werk. Waaronder ook de

uitvoering van gesubsidieerde arbeid en projecten. Voor Zuid-Limburg is Podium24 de detacherings-faciliteit voor werkgevers en ook heeft ze een uitzendlicentie. De organisatie werkt vraaggericht én aanbodgeschikt en stelt het aanbod van werkzoekenden steeds centraler. Zo werkt Podium24 met jobcarving/jobcreation en heeft ze arbeidsanalisten in dienst. Samen met werkgevers en de ketenpartners re-integratie (SZMH, Annex en MTB) ontwikkelt Podium24 doorlopende leerlijnen voor de ontwikkeling van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Annex

Annex is het re-integratiebedrijf van en voor de zes gemeenten in Maastricht-Heuvelland. De dienstverlening bestaat uit verdiepende praktijkdiagnose, activeringsplekken (voor niet-willers) en ontwikkelactiviteiten (zoals sollicitatie- en taaltrainingen, empowerment, persoonlijke begeleiding, etc.). De inhoud en omvang van deze dienstverlening is in nauwe afstemming met de ketenpartners re-integratie (SZMH, Podium24 en MTB) ontwikkeld en wordt modulair aangeboden, afgestemd op de behoefte van de doelgroep en de kansen op de arbeidsmarkt.

MTB

Als sociaal werkbedrijf in het kader van de Wsw biedt MTB van oudsher een werkplek aan mensen met een lichamelijke, verstandelijke of psychische beperking. In verband met de komst van de Participatiewet, is de opdracht aan MTB in 2015 verbreed. Op grond daarvan biedt de organisatie nu voor meer mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt de mogelijkheid zich voor te bereiden op een reguliere baan. Dit doet MTB vanuit haar leerwerkfunctie voor de brede gemeentelijke doelgroep Participatiewet van alle zes Maastricht-Heuvellandgemeenten en als één van de partners in de uitvoeringsketen re-integratie: SZMH, Podium24, Annex en MTB.

Wat mag het kosten?

ARBEDSPARTICIPATIE (6.5)	2019	2020	2021	2022	2023
LASTEN	10.767.781	10.817.633	10.148.619	10.000.856	9.700.856
BATEN	2.597.639	2.648.929	2.648.929	2.648.929	2.648.929
SALDO	-8.170.143	-8.168.704	-7.499.690	-7.351.927	-7.051.927

6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)

Wat willen we bereiken?

In Maastricht kan iedereen zo lang mogelijk meedoen en zelfstandig blijven wonen. Indien nodig, ondersteunen wij mensen hierin met voorzieningen op maat. We zorgen voor efficiënte en doelmatige ondersteuning die bijdraagt aan de ervaren kwaliteit van leven.

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

Toewijzen en periodiek onderzoeken van de ondersteuning aan burgers

Burgers die zich met een ondersteuningsverzoek melden bij de gemeente krijgen de noodzakelijke passende ondersteuning toegewezen. Hierbij wordt het in de Verordening Maatschappelijke ondersteuning vastgesteld zorgvuldig tweezijdig proces gevolgd en de daarin vastgestelde termijnen gerespecteerd. De gemeente onderzoekt periodiek of de aan de burger geleverde ondersteuning in de individuele situatie nog steeds voldoet. Inwoners die ondersteuning nodig hebben op basis van de Wmo ontvangen in principe een toekenning voor onbepaalde tijd. Hierdoor is er tijdens het periodiek onderzoek alle aandacht voor de integrale benadering van de burger en de effectiviteit van de geboden ondersteuning. Bovendien leidt dit tot minder bureaucratie bij klant, aanbieder en gemeente doordat het herindiceren per maatwerkvoorziening niet meer plaatsvindt.

Sturen op kwaliteit voorzieningen en dienstverlening

Middels opdrachtgeverschap en contractmanagement sturen we op de kwaliteit, doelmatigheid (resultaat) en kostenefficiëntie van de voorzieningen en de bijhorende dienstverlening. Daarbij is aandacht voor de samenhang tussen verschillende vormen van voorzieningen en ondersteuning, zowel binnen het gemeentelijk domein als daarbuiten. Dit draagt bij aan een merkbaar beter ervaren kwaliteit van de maatschappelijke ondersteuning en een positief effect op de zelfredzaamheid van onze Wmo-klienten.

Voor de prestatie indicatoren mbt WMO verwijzen wij naar 6.2 wijkteams.

Wat zijn de aandachtspunten in 2020?

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Vaststellen Dienstovereenkomsten zorgaanbieders en arrangementstarieven Wmo/Beschermd Wonen 2021.

Wat mag het kosten?

MAATWERKVOORZIENINGEN (WMO) (6.6)	2019	2020	2021	2022	2023
LASTEN	28.913.273	29.756.031	29.712.847	29.672.469	29.672.469
BATEN	5.146.766	5.216.995	5.216.995	5.216.995	5.216.995
SALDO	-23.766.507	-24.539.036	-24.495.852	-24.455.474	-24.455.474

6.71 Maatwerkdienstverlening 18+

Wat willen we bereiken?

In Maastricht kan iedereen zo lang mogelijk meedoen en zelfstandig blijven wonen. Indien nodig, ondersteunen wij mensen hierin met dienstverlening op maat. Op het gebied van schuldhelpverlening willen wij zo min mogelijk mensen in de schulden, en als ze erin zitten zo kort mogelijk en dat mensen zo weinig mogelijk terugvallen.

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

Toewijzen en periodiek onderzoeken van de ondersteuning aan burgers

Burgers die zich met een ondersteuningsverzoek melden bij de gemeente krijgen de noodzakelijke passende ondersteuning toegewezen. Hierbij wordt het in de verordening Maatschappelijke ondersteuning vastgesteld zorgvuldig tweezijdig proces gevolgd en de daarin vastgestelde termijnen gerespecteerd. De gemeente onderzoekt periodiek of de aan de burger geleverde ondersteuning in de individuele situatie nog steeds voldoet. Inwoners die ondersteuning nodig hebben op basis van de Wmo ontvangen in principe een toekenning voor onbepaalde tijd. Hierdoor is er tijdens het periodiek onderzoek alle aandacht voor de integrale benadering van de burger en de effectiviteit van de geboden ondersteuning. Bovendien leidt dit tot minder bureaucratie bij klant, aanbieder en gemeente doordat het herindiceren per maatwerkvoorziening niet meer plaatsvindt.

Sturen op kwaliteit van de ondersteuning

Middels opdrachtgeverschap en contractmanagement sturen we op de kwaliteit, doelmatigheid (resultaat) en kostenefficiëntie van de ingezette ondersteuning door aanbieders. Daarbij is aandacht voor de samenhang tussen verschillende vormen van ondersteuning, zowel binnen het gemeentelijk domein en daarbuiten. Dit draagt bij aan een merkbaar beter ervaren kwaliteit van de maatschappelijke ondersteuning en een positief effect op de zelfredzaamheid van onze Wmo-klanten.

Voor de prestatie indicatoren mbt WMO verwijzen we naar 6.2 wijkteams.

Wat zijn de aandachtspunten in 2020?

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Vaststellen Dienstovereenkomsten zorgaanbieders en arrangementstarieven Wmo/Beschermd Wonen 2021.
- Vaststellen uitgangspunten aanbesteding hulpmiddelen.

Welke verbonden partij speelt een rol?

Omnibuzz

Sinds 11 mei 2016 werken 32 Limburgse gemeenten binnen de gemeenschappelijke regeling Omnibuzz samen aan toekomstbestendig doelgroepenvervoer. Omnibuzz draagt zorg voor een goede uitvoering van collectief en individueel vraagafhankelijk vervoer voor reizigers met een door de gemeente verstrekte Wmo-indicatie voor "Vervoer op Maat". Omnibuzz verzorgt het contractmanagement en –beheer en heeft een ontwikkelfunctie binnen dit doelgroepenvervoer. Daarnaast verzorgt Omnibuzz de ritaanname (callcenter) en tactische regie. Vervoerders plannen deze ritten vervolgens in en rijden deze ritten.

Kredietbank Limburg (KBL)

De Kredietbank Limburg biedt hulpverlening aan inwoners die door hun schulden in de problemen zijn of kunnen komen. Daartoe voert zij het minnelijk schuldhelpverleningstraject uit. Waar een minnelijk traject niet mogelijk blijkt, draagt ze zorg voor aanmelding voor doorverwijzing naar de rechtbank voor een WSNP traject (wet sanering natuurlijke personen). KBL biedt ook hulp aan mensen die niet in staat zijn zelf hun financiële zaken te behartigen, middels budgetbeheer of beschermingsbewind. Waar mogelijk verwijst de KBL door of werkt ze samen met (vrijwilligers)organisaties die mensen ondersteunen bij thuisadministratie.

Tenslotte voorziet de KBL op sociaal verantwoorde wijze in de behoefte aan krediet, door sociale kredietverlening. KBL is daarnaast een professionele bewindvoerder.

Wat mag het kosten?

MAATWERKDIENTVERLENING 18+ (6.71)	2019	2020	2021	2022	2023
LASTEN	19.286.964	19.915.444	19.977.085	19.933.283	20.005.283
BATEN	2.853.083	2.895.879	2.895.879	2.895.879	2.895.879
SALDO	-16.433.881	-17.019.565	-17.081.206	-17.037.404	-17.109.404

6.72 Maatwerkdienstverlening 18-

Wat willen we bereiken?

Jongeren die bij het opgroeien problemen ervaren ontvangen tijdig goede en effectieve hulp waarbij de eigen kracht van de jongere en diens gezin en sociale omgeving zoveel als mogelijk wordt ingezet en versterkt. Door eerder de juiste hulp in te zetten, stimuleren we dat jongeren zoveel mogelijk thuis kunnen opgroeien.

Effectindicatoren	Realisatie		Begroting
	2 ^e helft 2018	2018	2020
% Jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ¹	14,6		< 14,6
Aantal unieke jongeren dat gedurende het jaar niet thuis opgroeit maar gebruik maakt van verblijf sec		60	< 60
1) BBV-indicator			
2) Bron : Zorgned			

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

Organiseren en financieren maatwerkdienstverlening

Deze maatwerkdienstverlening omvat alle vormen van gespecialiseerde jeugdhulp die op indicatie en in de nabijheid van de jeugdige worden verleend. Deze ambulante vormen van jeugdhulp worden meestal als zorg in natura verstrekt, maar kan ook als persoonsgebonden budget worden verleend. Onder jeugdhulp vallen begeleiding en behandeling bij jeugd- en opvoedproblematiek, bij problematiek die samenhangt met een licht-verstandelijke beperking en bij psychische aandoeningen en stoornissen. We maken afspraken met aanbieders van jeugdhulp voor het verlenen van adequate, ambulante jeugdhulp

aan onze jeugdigen. Dat doen we door inkoopafspraken of subsidiëring. We werken daarbij samen met onze regiogemeenten in Zuid-Limburg en maken de afspraken met aanbieders voor een groot deel gezamenlijk. Door het vaststellen en monitoren van kwaliteitseisen sturen we steeds meer op doelrealisatie en cliënttevredenheid.

Investeren in verbetering van maatwerkdienstverlening

Om onze doelstelling te realiseren organiseren en financieren we niet alleen maatwerkdienstverlening en geëscaleerde zorg maar werken we sinds de decentralisatie van de Jeugdzorg naar gemeenten ook aan continue verbetering van de aanpak (inhoud, processen en bedrijfsvoering). Bijvoorbeeld de invoering van de praktijkondersteuners bij de huisartsen en de inrichting van de knooppunten jeugd in het onderwijs. Dat is een samenwerking van partijen die betrokken zijn bij leerlingen die ondersteuning behoeven.

Wat zijn de aandachtspunten in 2020?

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Vaststellen arrangementensystematiek tgv de Wet administratieve lastenverlichting. In verband met landelijke regelgeving inzake administratieve lastenverlichting is wijziging in de arrangementensystematiek noodzakelijk.
- Vaststellen DVO jeugd & tarieven 2021.

Welke verbonden partij speelt een rol?

Centrumregeling Inkoop Jeugd regio Zuid-Limburg

Gemeente Maastricht is centrumgemeente voor de verwerving van jeugdhulp op basis van een lichte gemeenschappelijke regeling.

Wat mag het kosten?

MAATWERKDIENTVERLENING 18- (6.72)	2019	2020	2021	2022	2023
LASTEN	165.001.276	173.402.766	172.404.837	170.321.731	170.333.966
BATEN	131.150.956	133.064.917	133.064.917	133.064.917	133.064.917
SALDO	-33.850.320	-40.337.849	-39.339.920	-37.256.814	-37.269.049

6.81 Geëscaleerde zorg 18+

Wat willen we bereiken?

We bieden een veilige en beschermende omgeving en begeleiding naar nieuwe perspectieven aan inwoners in zeer kwetsbare posities die niet (geheel) zelfstandig kunnen wonen en de regie over hun leven niet (voldoende) kunnen voeren. Om dit mogelijk te maken moet er een verschuiving komen naar meer ambulante hulpverlening in de eigen omgeving van de burger, meer solidariteit tussen de samenwerkende gemeenten, ontschotting tussen beschermd wonen en maatschappelijke opvang. Zoals ook beschreven bij 6.1 wordt de individuele en collectieve kracht in buurten zoveel mogelijk benut en is er maatschappelijke betrokkenheid zowel van inwoners, van maatschappelijke instellingen als ook bedrijven.

Effectindicatoren	Realisatie	Begroting
	2018	2020
Doorstroomsnelheid naar meer zelfstandig wonen en leven binnen doelgroep housing is gelijk of korter dan 1 jaar ¹	nulmeting	Nog te bepalen
Aantal Dak en Thuisloze jongeren ²	-	nulmeting

Bron: (1) Housing; (2) gemeente Maastricht

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

Zorgen voor voldoende en passende opvang en woonvormen

Hiervoor formuleren wij de randvoorwaarden en uitgangspunten voor de passende opvang en woonvormen waarbij we partijen de kans bieden daaraan invulling te geven middels verschillende financieringsbronnen. We stimuleren de markt om flexibeler en dichter bij huis, kleinschalige en woonvormen-op-maat in te zetten. Hiermee vormen we het hele palet van de maatschappelijke opvang en beschermd wonen om richting kleine kwalitatief hoogwaardige locaties over de hele stad en regio.

Zorgen voor passende ondersteuning.

Dit willen we bereiken door zorg in en om de opvang en de diverse woonvormen te organiseren, gebruik makend van de kennis en kunde binnen de doelgroep zelf. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan individuele begeleiding op diverse levensgebieden.

Ook hiervoor formuleren wij de randvoorwaarden en uitgangspunten voor passende ondersteuning.

Zorgen voor uitstroom naar zo zelfstandig wonen en leven.

Dit doen we o.a via het onderdeel housing binnen het programma Wonen en Zorg (onderdeel wonen en wijken Maastricht). De gemeente en de woningcorporaties in Maastricht maken jaarlijks prestatieafspraken over de uitvoering van het woonbeleid (zie ook programma 8). In het kader van de 'Huisvesting bijzondere doelgroepen' zijn afspraken gemaakt met betrekking tot een pilot inzake het faciliteren en bevorderen van de uitstroom uit de MO/GGZ (Housing Maastricht). De gemeente en partijen in de samenwerkingsovereenkomst subsidiëren gezamenlijk de uitvoering van de pilot.

We werken ook via het programma "kwartiermaken" (Mondriaan en Trajekt) aan de integratie binnen de eigen leefomgeving.

Pilot Actieprogramma Dak- en Thuisloze jongeren.

De gemeente Maastricht neemt deel aan de pilot 100% ambitie van het Actieprogramma Dak- en Thuisloze Jongeren 2019 – 2021. Het kabinet wil dak- en thuislozenproblematiek onder jongeren zo snel mogelijk met 100% terugdringen. Alleen meer maatwerk, of betere samenwerking tussen ketenpartners zal niet voldoende zijn om deze jongeren verder te helpen. Er moeten structurele doorbraken komen op het gebied van wonen, zorg, inkomen en schulden, om deze jongeren weer kansen te bieden. Daarom heeft het Ministerie van VWS het Instituut voor Publieke Waarden (IPW) gevraagd om een actieonderzoek vorm te geven waarin we leren wat structureel moet veranderen om de 100% ambitie mogelijk te maken. Tijdens de pilot wordt onder begeleiding van het IPW bij 14 gemeenten 70(5 per stad) jongeren dak- en thuisloze jongeren geholpen. Ook wordt door IPW leeromgeving georganiseerd waarin de steden onderzoeken hoe op basis van de casuïstiek tot structurele oplossingen per stad, en voor Nederland gekomen kan worden. De coördinatoren van de deelnemende steden zullen deelnemen aan de Topklas Jongeren. Daarnaast zal het IPW onderzoek doen op basis van de casuïstiek en de lessen in de Topklas om zo te komen tot een set basisnormen waarlangs de 100% ambitie vorm krijgt.

Veilig Thuis

We willen bereiken dat iedereen een thuis heeft en zich daar ook veilig voelt in een leefbare omgeving. Daarvoor stimuleren en faciliteren we de uitvoering van Veilig Thuis.

Maatschappelijke Opvang en Beschermd Thuis

De doelgroep van de Maatschappelijke Opvang en Beschermd Thuis is in de afgelopen jaren flink gewijzigd. De huidige opvang en woonmogelijkheden hebben zich daarin niet mee ontwikkeld. Om te komen tot meer differentiatie en daarmee beter maatwerk moeten er nieuwe passende opvang en woonmogelijkheden ontwikkeld worden.

Prestatie-indicatoren	Begroting
	2020
Mate van diversiteit in plekken maatschappelijke opvang passend bij de doelgroep ¹	nulmeting
Mate van diversiteit in plekken beschermd thuis passend bij de doelgroep ¹	nulmeting
Bron: (1) gemeente Maastricht	

Wat zijn de aandachtspunten in 2020?

Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)

- Vaststellen in eerste/tweede kwartaal 2020 Financiële vertaling visie ondersteuning en huisvesting kwesbare burgers.

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Convenant vaststellen inzake wonen en zorg voor ouderen
- Informeren raad over voortgang pilot dak- en thuisloze jongeren.

Wat mag het kosten?

GEESCALEERDE ZORG 18+ (6.81)	2019	2020	2021	2022	2023
LASTEN	42.848.922	43.025.426	42.849.527	42.849.527	42.849.527
BATEN	2.462.270	2.463.258	2.463.258	2.463.258	2.463.258
SALDO	-40.386.652	-40.562.168	-40.386.270	-40.386.270	-40.386.270

6.82 Geëscaleerde zorg 18-

Wat willen we bereiken?

We streven ernaar dat steeds minder jeugdigen in Maastricht zijn aangewezen op (gedwongen) hulpverlening, omdat de zelfredzaamheid van jeugdigen en de opvoedingskracht van gezinnen zijn versterkt. Waar tijdelijk deze hulp toch nog noodzakelijk is, duurt die niet langer dan nodig is en draagt de hulp bij aan het versterken van de zelfredzaamheid. Daartoe is de gedwongen hulpverlening een schakel in het hele stelsel van jeugdhulp en is er sprake van een doorgaande lijn zowel bij het opschalen naar de gedwongen hulpverlening als bij het afschalen na afloop van de maatregel.

Effectindicatoren ¹	Realisatie	Begroting
	2 ^e helft 2018	2020
% jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp	14,6	< 14,6
% jongeren 12 tot 22 jaar met een jeugdreclasseringsmaatregel	0,3	< 0,3
% jongeren tot 18 jaar met jeugdbeschermingsmaatregel	1,7	< 1,7

1) BBV-indicatoren

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

Organiseren en financieren geëscaleerde zorg

Geëscaleerde zorg omvat maatregelen gericht op de opvang en het verbeteren van de veiligheid van kinderen en jeugdigen. Hieronder valt gedwongen hulpverlening waarbij een voogd toezicht houdt in een gezin of de voogdij van ouder(s) tijdelijk wordt overgenomen. Ook de inzet van Veilig Thuis bij meldingen van (vermoeden van) kindermishandeling en de inzet van hulp bij crisis valt hieronder. Daarnaast alle vormen van jeugdhulp waarbij de jongere niet thuis verblijft, maar in een vorm van verblijf zoals pleegzorg, gezinshuis of een gespecialiseerde instelling.

We maken afspraken met aanbieders van jeugdhulp voor het verlenen van adequate jeugdhulp in een verblijfsvorm voor jeugdigen die (tijdelijk) niet meer thuis kunnen wonen. Daarbij streven we naar een verblijfsvorm die zoveel mogelijk op een gezin lijkt, dus pleegzorg of een gezinshuis.

Voor het verlenen van hulp in het gedwongen kader – als ouders niet meewerken – maken we subsidieafspraken met gecertificeerde instellingen voor het verlenen van jeugdbescherming en jeugdreclassering. We kopen crisis hulp in voor jeugdigen die in een acuut onveilige situatie verkeren.

We werken nauw samen met onze regiogemeenten in Zuid-Limburg en maken de afspraken met aanbieders voor een groot deel gezamenlijk. Door het vaststellen en monitoren van kwaliteitseisen sturen we steeds meer op doelrealisatie en cliënttevredenheid.

Sinds 2015 is Veilig Thuis, het advies en meldpunt voor huiselijk geweld en kindermishandeling, van start gegaan. De verwachting is dat het aantal meldingen n.a.v. de aanscherping van de meldcode en de aandacht door landelijke campagnes zal blijven stijgen. De brandbrief d.d. 29 mei 2019 namens de Zuid-Limburgse gemeenten spreekt voor zich. Door deze structurele toename van het aantal meldingen (6%) en adviezen (4%) (eerste helft 2019) worden Veilig Thuis en de gemeentelijke teams geconfronteerd met een steeds maar toenemende werkdruk.

Investeren in verbetering voorkomen van geëscaleerde zorg

Om onze doelstelling te realiseren organiseren en financieren we niet alleen maatwerkdienstverlening en geëscaleerde zorg maar werken we sinds de decentralisatie van de Jeugdzorg naar gemeenten ook aan continue verbetering van de aanpak van jeugdhulp. (inhoud, processen en bedrijfsvoering). Bijvoorbeeld door de inrichting van @ease: een inlooppunt voor jongeren van 12 tot 25 jaar die vragen hebben over mentale gezondheid, school, werk, seksualiteit of financiën.

Wat zijn de aandachtspunten in 2020?

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Vaststellen arrangementensystematiek tgv de Wet administratieve lastenverlichting. In verband met landelijke regelgeving inzake administratieve lastenverlichting is wijziging in de arrangementensystematiek noodzakelijk.
- Vaststellen DVO jeugd & tarieven 2021.
- Inkoop verblijf jeugdhulp: wijziging van de inkoopwijze van het arrangement verblijf

Welke verbonden partij speelt een rol?

Centrumregeling Inkoop Jeugd regio Zuid-Limburg

Gemeente Maastricht is centrumgemeente voor de verwerving van jeugdhulp op basis van een lichte gemeenschappelijke regeling.

Totaaloverzicht kosten programma

Wat mag het kosten?

Onderstaand volgt een totaaloverzicht van de lasten en baten per taakveld.

PROGRAMMA 6 : SOCIAAL DOMEIN					
	2019	2020	2021	2022	2023
SAMENKRACHT EN BURGERPARTICIPATIE (6.1)	8.345.679	13.253.204	12.984.752	12.253.481	11.335.517
WIJKTEAMS (6.2)	1.227.711	1.239.306	1.239.306	1.239.306	1.239.306
INKOMENSREGELINGEN (6.3)	75.439.012	75.589.629	75.437.754	75.310.879	75.310.879
BEGELEIDE PARTICIPATIE (6.4)	22.492.639	21.283.008	20.468.872	19.687.407	19.668.271
ARBEIDSPARTICIPATIE (6.5)	10.767.781	10.817.633	10.148.619	10.000.856	9.700.856
MAATWERKVOORZIENINGEN (WMO) (6.6)	28.913.273	29.756.031	29.712.847	29.672.469	29.672.469
MAATWERKDIENTSVLERENING 18+ (6.71)	19.286.964	19.915.444	19.977.085	19.933.283	20.005.283
MAATWERKDIENTSVLERENING 18- (6.72)	165.001.276	173.402.766	172.404.837	170.321.731	170.333.966
GEESCALEERDE ZORG 18+ (6.81)	42.848.922	43.025.426	42.849.527	42.849.527	42.849.527
GEESCALEERDE ZORG 18- (6.82)	0	0	0	0	0
TOTAAL LASTEN	374.323.258	388.282.446	385.223.599	381.268.939	380.116.074
	2019	2020	2021	2022	2023
SAMENKRACHT EN BURGERPARTICIPATIE (6.1)	636.195	639.185	639.185	639.185	639.185
WIJKTEAMS (6.2)	0	0	0	0	0
INKOMENSREGELINGEN (6.3)	67.449.142	67.579.924	67.579.924	67.579.924	67.579.924
BEGELEIDE PARTICIPATIE (6.4)	10.789	11.167	11.167	11.167	11.167
ARBEIDSPARTICIPATIE (6.5)	2.597.639	2.648.929	2.648.929	2.648.929	2.648.929
MAATWERKVOORZIENINGEN (WMO) (6.6)	5.146.766	5.216.995	5.216.995	5.216.995	5.216.995
MAATWERKDIENTSVLERENING 18+ (6.71)	2.853.083	2.895.879	2.895.879	2.895.879	2.895.879
MAATWERKDIENTSVLERENING 18- (6.72)	131.150.956	133.064.917	133.064.917	133.064.917	133.064.917
GEESCALEERDE ZORG 18+ (6.81)	2.462.270	2.463.258	2.463.258	2.463.258	2.463.258
GEESCALEERDE ZORG 18- (6.82)	0	0	0	0	0
TOTAAL BATEN	212.306.841	214.520.252	214.520.252	214.520.252	214.520.252
	2019	2020	2021	2022	2023
SAMENKRACHT EN BURGERPARTICIPATIE (6.1)	-7.709.484	-12.614.019	-12.345.567	-11.614.296	-10.696.332
WIJKTEAMS (6.2)	-1.227.711	-1.239.306	-1.239.306	-1.239.306	-1.239.306
INKOMENSREGELINGEN (6.3)	-7.989.870	-8.009.705	-7.857.830	-7.730.955	-7.730.955
BEGELEIDE PARTICIPATIE (6.4)	-22.481.850	-21.271.841	-20.457.705	-19.676.240	-19.657.104
ARBEIDSPARTICIPATIE (6.5)	-8.170.143	-8.168.704	-7.499.690	-7.351.927	-7.051.927
MAATWERKVOORZIENINGEN (WMO) (6.6)	-23.766.507	-24.539.036	-24.495.852	-24.455.474	-24.455.474
MAATWERKDIENTSVLERENING 18+ (6.71)	-16.433.881	-17.019.565	-17.081.206	-17.037.404	-17.109.404
MAATWERKDIENTSVLERENING 18- (6.72)	-33.850.320	-40.337.849	-39.339.920	-37.256.814	-37.269.049
GEESCALEERDE ZORG 18+ (6.81)	-40.386.652	-40.562.168	-40.386.270	-40.386.270	-40.386.270
GEESCALEERDE ZORG 18- (6.82)	0	0	0	0	0
TOTAAL SALDO	-162.016.417	-173.762.194	-170.703.346	-166.748.687	-165.595.822

De belangrijkste ontwikkelingen in bovenstaande cijfers zijn in de volgende tabellen toegelicht.

Toelichting belangrijke ontwikkelingen

Voor een tekstuele toelichting van deze investeringen en intensivering/ bezuinigingen wordt verwezen naar de financiële begroting, hoofdstuk 3.

<i>Intensivering N / Bezuiniging V programma 6 (bedragen x € 1.000)</i>	2020	2021	2022	2023
Wsw verrekening	110 N	100 N	90 N	85 N
Omnibuzz	136 N	192 N	258 N	330 N
Nieuw woonconcepten spec. doelgroepen	200 N	PM	PM	PM
Stelpost 'uitkomst onderzoek jeugdzorg'	0	0	2.000 V	2.000 V
Sociaal domein	6.600 N	6.600 N	6.600 N	6.600 N
Draaiknoppen sociaal domein	3.500 N	3.900 N	4.900 N	4.900 N
Omnibuzz	115 N	115 N	115 N	115 N
Aanpak werkloosheid	300 V	600 V	900 V	1.200 V

Taakvelden

- 7.1 Volksgezondheid
- 7.2 Riolering
- 7.3 Afval
- 7.4 Milieubeheer
- 7.5 Begraafplaatsen en crematoria

BBV-indicatoren	Jaar ¹	Maastricht	Gemeenten 100.000 - 300.000
% hernieuwbare elektriciteit uit wind, waterkracht, zon of biomassa ^{1a}	2017	1,3	7,3
Aantal kg opgehaald fijn restafval per inwoner ^{1b, 2}	2017	104	184

- 1) Bron 'waarstaatjegemeente.nl versie 18-8-2019 waarbij geldt: (1a) RWS-klimaatmonitor; (1b) CBS.
 2) Huishoudelijk restafval kan ingedeeld worden in fijn restafval (met name bestaand uit GFT, oud papier en karton, kunststof, glas, blik, textiel, KCA, luiers) en grof restafval. In Maastricht wordt alleen het fijn restafval opgehaald. Bij de milieuparken kunnen mensen terecht met alle soorten restafval.

Beleidsmatige context

- Hoofdlijnenakkoord coalitie 2018 – 2022
 - Doelstellingen (beknopt)*
 - C1 *Klimaatneutrale organisatie*
 - C2 *Brede duurzaamheidsagenda*
 - C3 *Woningen van het gas*
 - C4 *Milieuzone*
 - C5 *Emissieloze stadsdistributie*
 - C6 *Optimalisatie afvalinzameling*
 - C7 *Aanpassing parkeergarages tbv E-auto's*
 - C8 *Uitvoeringsprogramma MEA*
 - C9 *Zonneweides*
 - C10 *Zonnepanelen op gemeentelijk vastgoed*
 - C11 *Laadpalen*
 - C12 *Eigen oplaadpunten*
 - C13 *Hanteerbare woonlasten door verduurzaming*
 - C16 *Duurzaamheidsdoelstellingen aankoopbeleid*
 - C17 *Nationaal groene energie*
 - C20 *Terugdringen restafval*
 - C22 *0-emissie gemeentelijk wagenpark*
- Gemeentelijk rioleringsplan 2018-2022. (raad 12 december 2017)
- Afvalbeleidsplan 2016 – 2020 (raad, 5 april 2016)
- Afvalloos Maastricht in 2030 (raad, 29 januari 2019)
- Klimaatbegroting 2018-2022 (raad, 13 november 2018)
- Beleidsvisie Externe Veiligheid (raad, 29 mei 2012)
- Hogere grenswaardenbeleid (raad, 27 september 2011)
- Locatiebeleid lucht (raad, 16 september 2008)
- Zonebeheerplan Beatrixhaven (raad, 21 april 2015, bijlage bp Beatrixhaven)
- Zonebeheerplan Bosscherveld (raad, 18 juni 2013, bijlage bp Bosscherveld noord)
- Begraafplaats, bedrijfsplan (raad, 27 februari 2018)

7.1 Volksgezondheid

Wat willen we bereiken?

Bescherming van de gezondheid van de bevolking als geheel, van specifieke risicogroepen, van jeugd en van ouderen.

Effectindicatoren ¹	Begroting
	2020
% Maastrichtenaren dat zich gezond voelt ²	Nulmeting
% Maastrichtenaren dat zich thuis om gezondheidsredenen sterk belemmerd voelt ²	Nulmeting
% Maastrichtenaren dat zich om gezondheidsredenen sterk belemmerd voelt in de vrije tijd ²	nulmeting
1) De effectindicatoren met betrekking tot positieve gezondheid zijn opgenomen in taakveld 6.1.	
2) Bron: Stadspeiling	

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

Wet publieke gezondheid

De gemeente Maastricht heeft de uitvoering van taken volgens de Wet publieke gezondheid opgedragen aan de GGD Zuid Limburg: infectieziektebestrijding, medische milieukunde, technische hygiënezorg, epidemiologie, gezondheidsbevordering, psychosociale hulp bij ongevallen en rampen.

Preventieprogramma's

Voor de uitvoering van de preventieprogramma's JOGG en GIDS verwijzen we naar taakveld 6.2.

Wat zijn de aandachtspunten in 2020?

Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)

- Vaststellen in derde kwartaal 2020 zienswijze op jaarstukken 2019 GGD Zuid Limburg.
- Vaststellen in tweede kwartaal 2020 zienswijze op begroting 2021 GGD Zuid Limburg.

Welke verbonden partij speelt een rol?

GGD Zuid Limburg

De jeugdgezondheidszorg voert de GGD Zuid Limburg in Maastricht uit. De GGD is ook opdrachtnemer voor de Acute Zorg (ambulancetzorg: meldkamer en rijdende dienst) in opdracht van de ziektekostenverzekeraars, de GHOR (Geneeskundige Hulpverlenings-organisatie in de Regio) en Veilig Thuis Zuid-Limburg.

Wat mag het kosten?

VOLKSGEZONDHEID (7.1)	2019	2020	2021	2022	2023
LASTEN	7.557.605	7.762.262	7.762.430	7.374.883	7.374.883
BATEN	1.095.104	39.613.397	39.834.641	40.026.246	40.098.128
SALDO	-6.462.500	31.851.135	32.072.211	32.651.363	32.723.245

7.2 Riolering

Wat willen we bereiken?

We streven naar een gezonde, veilige en water & klimaat robuuste(re) stad. Bij de inrichting van de openbare ruimte hanteren we richtlijnen voor de aanleg van regenwaterberging om wateroverlast of verstoring van oppervlaktewaterkwaliteit door lozingen te beperken. Wat betreft het overstromingsgevaar van de Maas voldoen we momenteel aan de door het rijk gestelde veiligheidsnormen maar zijn we ook bewust van het veranderende klimaat en werken toe naar een stad die een bescherming geniet op basis van de nieuwe normeringen. Een optimale riolering voert al het afvalwater af naar de rioolwaterzuivering en beperkt, op een doelmatige wijze, wateroverlast en/of verstoring van de oppervlaktewaterkwaliteit door lozingen uit het rioelstelsel.

De oppervlaktewaterkwaliteit is goed en voldoet aan de Europese Kaderrichtlijn Water en past bij de (gebruiks)functie van het betreffende oppervlaktewater en de omgeving daarvan.

Effectindicatoren	Begroting
	2020
% Maastrichtenaren tevreden over de afvoer van het regenwater als het flink heeft geregend ¹	Nulmeting
1) Bron: Stadspeiling	

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

Vanuit het Gemeentelijk rioleringsplan ligt er een ambitie om wijken met weinig openbaar groen te transformeren tot gebieden met meer bomen en oppervlaktewater dit biedt tevens de kans om de stad klimaatbestendiger in te richten. Dit niet alleen ten behoeve van voorkomen van wateroverlast maar ook voor het tegengaan van hittestress. Zwaardere buien zullen namelijk leiden tot heviger en vaker voorkomende wateroverlast. Het is niet duurzaam en financieel onhaalbaar om die extra regen alleen met grotere rioolbuizen af te voeren. Aan de oppervlakte verzamelen, opvangen, afvoeren en infiltreren heeft meerdere voordelen.

Rioolbeheer

We houden de basisvoorzieningen op een doelmatige wijze in stand. Daarvoor worden rioleringen periodiek geïnspecteerd en indien nodig via de reliningsmethode (een herstelmethode van buitenaf) hersteld. Verder werken we intergemeentelijk samen op basis van het gemeentelijk rioleringsplan en het regionaal waterplan. Om lozingen uit het rioelstelsel op oppervlaktewater te voorkomen, koppelen we verharding af en leiden regenwater naar waterbergingslocaties. Bestaande waterstructuren worden continu verder verbeterd en indien nodig worden nieuwe aangelegd.

Preventie van wateroverlast

We treffen maatregelen die de kans op wateroverlast verkleinen. Bij gemeentelijke projecten wordt standaard getoetst op de water- en rioleringseffecten, waar mogelijk wordt de integraliteit opgezocht. Ook burgers en bedrijven worden via een watercampagne en stimuleringsregeling actief betrokken bij het voorkomen van wateroverlast. Ook worden in dit kader gratis regentonnen verstrekt aan de inwoners binnen Maastricht.

Hoogwaterveiligheid

Naast de regionale wateropgave heeft Maastricht ook een (inter)nationale opgave, dit heeft betrekking op de Maas. In samenspraak met de gemeente Eijsden-Margraten, Provincie Limburg en het Waterschap Limburg worden de kansrijke oplossingen onderzocht, dit om Eijsden-Margraten en Maastricht te beschermen tegen overstromingen bij mogelijk hogere afvoeren in de Maas. Voor de diverse oplossingen zijn grote investeringen benodigd om richting 2050 de noodzakelijke bescherming te hebben gerealiseerd. Grote bijdragen zijn daarbij benodigd van de medeoverheden: Rijk, Provincie en Waterschap. Binnen het MIRT overleg met het Rijk en de Provincie vindt hierover continue afstemming plaats.

Wat zijn onze aandachtspunten voor 2020?

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Evaluatie stimuleringsregeling afkoppeling verhard oppervlak/ regentonnen

Wat mag het kosten?

RIOLERING (7.2)	2019	2020	2021	2022	2023
LASTEN	9.175.815	10.444.899	10.220.876	10.346.295	10.375.258
BATEN	14.962.069	15.888.493	16.067.536	16.192.955	16.221.918
SALDO	5.786.253	5.443.595	5.846.661	5.846.661	5.846.661

7.3 Afval en Schoon

Wat willen we bereiken?

Afval zien we als een verzameling waardevolle grondstoffen die we steeds opnieuw gebruiken. Restafval dat wordt verbrand, is ongewenst. Streven is dat de hoeveelheid restafval per inwoner daalt van 114 kg in 2014 naar 57 kg in 2020 en naar 0 kg in 2030 (Maastricht afvalloos). Verder wil Maastricht een schone stad zijn. Het doel is om te komen tot een openbare ruimte die op een sobere, maar functionele en veilige manier beheerd wordt. De basistaak het schoonhouden van openbare ruimte is gericht op minimaal CROW-kwaliteitsbeeld A binnen de singels en minimaal CROW-kwaliteitsbeeld B buiten de singels.

Effectindicatoren	Realisatie	Begroting	Begroting
	2017	2020	2030
Aantal kg (fijn en grof) restafval per inwoner ¹	107	57	0
afvalscheiding, plaats Maastricht in landelijke afvalbenchmark ¹	3	3 of beter	3 of beter

1) Bron: Landelijk benchmark huishoudelijk afval gemeenten klasse B

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

Gescheiden inzamelen van afgedankte grondstoffen voor hergebruik

We hebben diverse voorzieningen voor het inzamelen van herbruikbare grondstoffen zoals de huis-aan-huis-inzameling van gft-afval, papier en textiel, de milieuperrons en de milieuparken. Huishoudelijk restafval ontmoedigen we door de 'betaalde restafvalzak'. Om onze doelstellingen te halen passen we ons inzamelsysteem in 2020 en 2021 aan. Gft-afval gaan we vaker aan huis ophalen en op de milieuperrons gaan we meer soorten herbruikbare grondstoffen inzamelen. Restafval gaan we stadsbreed 1 keer per 2 weken inzamelen. We ondersteunen huishoudens bij de afvalscheiding door inzet van onder andere de milieupark, afvalcoaches en 'hoogbouwteams'. Consequente overtreders (verkeerd aanbieden) worden beboet. Het inzamelsysteem en de communicatie over afvalscheiding, is zoveel mogelijk afgestemd met onze verbonden partijen (zie onderstaand). We onderzoeken of we de inzameling van huishoudelijk en bedrijfsafval in het centrum kunnen optimaliseren ter verbetering van de luchtkwaliteit en leefbaarheid.

Sluiten van de kringlopen

De gescheiden ingezamelde grondstoffen van huishoudens verwerken we op een zodanige manier dat hun waarde zoveel mogelijk behouden blijft. Dit betekent dat we de afgedankte grondstoffen steeds opnieuw inzetten als nieuwe grondstof met behoud van de originele waarde (circulaire economie). Wij als gemeente treden op als grondstoffenmakelaar wat betekent dat we deze grondstoffen vermarkten met maximale winst voor milieu, mens en economie. Dat doen we zoveel mogelijk in regionaal verband (zie ook verbonden partijen).

Monitoring en doorontwikkeling grondstoffenbeleid

De resultaten van het grondstoffenbeleid voor huishoudelijk afval worden continue gemonitord, getoetst aan de doelen en zoveel mogelijk regionaal afgestemd. Waar nodig sturen we tussentijds bij.

Verantwoord beheer met focus op voorkomen zwerfafval

Naast het regulier onderhoud voor de diverse aandachtsgebieden zoals graffiti en hondenuitlaatgebieden, ligt de focus op zwerfafval. We hanteren daarbij drie pijlers, zijnde educatie (o.a. CNME), preventie (gedragsbeïnvloeding en repressie) en verduurzaming (elektrificatie bladblazers en mogelijk op termijn een proef met een elektrische veegmachine). De effecten van deze activiteiten worden gemonitord en waar nodig sturen we tussentijds bij.

Wat zijn onze aandachtspunten voor 2020?

Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)

- Verbreding huidige Gemeenschappelijke Regeling (GR) Geul en Maas. Door intensivering en verbreding van de samenwerking met de gemeente Meerssen en Valkenburg aan de Geul, kunnen we beter inspelen op nieuw Rijksbeleid, gezamenlijk nieuw beleid voor huishoudelijk afval formuleren, efficiënter monitoren en communiceren, werkgelegenheid ontwikkelen en de kosten beheersbaar houden. Indien door het bestuur van deze GR wordt besloten de samenwerking te verbreden, zal medio 2020 een gezamenlijke raadsinformatiebijeenkomst met de drie gemeenteraden plaatsvinden. Daarna worden de gemeenteraden gevraagd om een toestemmingsbesluit conform de Wet Gemeenschappelijke Regelingen te nemen.
- Aanpassing Afvalstoffenverordening in vierde kwartaal 2020. De aanpassing van het inzamelsysteem vraagt om een aangepaste verordening, omdat we meer soorten afgedankte grondstoffen gescheiden gaan inzamelen.

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Gefaseerde implementatie aanpassing inzamelsysteem huishoudelijk afval, te beginnen met verhoging inzamelfrequentie GFT in 2020.
- Uitvoeringsbesluiten afvalstoffenverordening.
- Evaluatie Afvalbeleidsplan 2016-2020.

Welke verbonden partij speelt een rol?

Vereniging Afvalsamenwerking Limburg (ASL)

Adviesfunctie over afval, belangbehartiging over bovenprovinciale afval-aangelegenheden, coördinatie/ adviesrol over afvalcontracten met marktpartijen, afvalkenniscentrum.

Gemeenschappelijke Regeling Geul en Maas

Het betreft een gemeentelijke samenwerking gericht op het zorgen voor een voorziening waar burgers huishoudelijke afvalcomponenten kunnen brengen. De gemeenten Maastricht, Meerssen en Valkenburg aan de Geul nemen hieraan deel. Gezamenlijk exploiteren en beheren deze gemeenten hiervoor vier milieuparken. De milieuparken bevinden zich in Maastricht (Randwyck, Beatrixhaven en het nieuwe milieupark Het Rondeel) en Valkenburg aan de Geul (de Valkenberg).

Wat mag het kosten?

AFVAL (7.3)	2019	2020	2021	2022	2023
LASTEN	11.902.119	14.646.550	14.400.409	14.421.595	14.419.514
BATEN	20.031.693	21.845.869	21.888.070	21.954.256	21.997.175
SALDO	8.129.574	7.199.319	7.487.661	7.532.661	7.577.661

7.4 Milieubeheer

Wat willen we bereiken?

Beheerste situatie fysieke leefomgeving

De gemeente heeft wettelijke taken om te hoog belaste situaties van bodem, geluid, luchtkwaliteit, risico's (gevaarlijke stoffen, elektromagnetische straling) te saneren en bij ruimtelijke ontwikkelingen te voldoen aan de gestelde normen.

Een klimaatneutrale samenleving

Met het Maastricht Energie Akkoord (MEA) wordt gewerkt aan breed draagvlak in Maastricht, aan (gezamenlijke) successen en aan inspirerende voorbeelden. Het MEA-uitvoeringsprogramma is gebaseerd op een strategie die aansluit bij de complexiteit van het samenbrengen van technische en sociale innovatie; van een samenleving in transitie. De focus ligt op zes actielijnen: wonen, gebiedontwikkeling, industrie, MKB, (elektrische) mobiliteit, en de gemeentelijke organisatie. Het einddoel is een klimaatneutrale gemeente in 2050 en een klimaatneutrale gemeentelijke organisatie in 2030.

Effectindicatoren	Realisatie	Begroting
	2017	2020
Aantal geluidbelaste woningen door ^{1a} :		
- wegverkeer 55-64 dB	17.400	Geen meting
- wegverkeer > 65 dB	4.678	Geen meting
- treinlawaai 55-64 dB	900	Geen meting
- treinlawaai >65 dB	300	Geen meting
- Industrielawaai 55-64 dB	500	Geen meting
- industrielawaai > 65 dB	100	Geen meting
Aantal gevoelige objecten t.a.v. ^{1b} :		
- NO2 (stikstofdioxide)	0	0
- PM10 (fijnstof)	0	0
Aantal spoedeisende bodemlocaties ^{1c}	4	1

Bron: (1a) Geluidbelastingkaarten, meting elke 5 jaar. Eerst volgend meting: 2022.; (1b) Rapportage luchtkwaliteit; (1c) Jaarlijkse voortgangsrapportage speedlocaties Midterm Review.

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

Vergunnen en handhaven

Op het gebied van bodem, geluid, lucht en externe veiligheid bewaken wij de kwaliteit en zorgen ervoor dat wordt voldaan aan de wettelijke Maastrichtse vereisten.

Voorkomen nieuwe gevallen ongewenste geluidskwaliteit

Via toetsing en advies wordt met behulp van akoestisch onderzoek, gezorgd dat ingediende plannen en initiatieven voldoen aan de kwaliteitsnormen en doelen die in het Maastrichtse hogere grenswaardenbeleid zijn vastgesteld.

Uitvoeren geluidsisolatieprojecten

Voor diverse projecten wordt subsidie aangevraagd voor geluidsisolatie. Voor woningen aan de Wilhelminasingel en Tongerseweg wordt de geluidsisolatie voorbereid.

Voorkomen nieuwe gevallen ongewenste luchtkwaliteit

Via toetsing en advies wordt gezorgd dat plannen en initiatieven voldoen aan de kwaliteitsnormen die in de wet en in het Maastrichtse beleid zijn vastgesteld. Dit doen we door ervoor te zorgen dat 100 % van de plannen en initiatieven voldoen aan de wettelijke grenswaarden.

Milieuzone Statensingel

De handhaving van de Milieuzone Statensingel wordt gecontinueerd.

Update landelijk monitoringstool luchtkwaliteit

Jaarlijks vindt een update plaats van de monitoringstool. Op het gemeentelijke wegennet is momenteel geen sprake van wettelijke overschrijdingen.

Plan van aanpak (PvA) Bewustwording Luchtkwaliteit

- Het project privé meetbuisjes waarbij stikstofoxide wordt gemeten, wordt (indien haalkbaar) conform de wens van de deelnemers uitgebreid met het meten van fijn stof.
- Het educatieproject bij scholen i.s.m. het CNME wordt voortgezet.
- Bekeken wordt of i.s.m. Maastricht Bereikbaar goed gedrag van huidige fietsers en OV-gebruikers beloond kan worden.
- Informatievoorziening over de luchtkwaliteit in Maastricht wordt verder uitgebreid bijvoorbeeld door informatieborden bij de luchtmeetstations of PRIS gekoppeld aan luchtkwaliteitsapp van het RIVM
- Groene luchtzuiverende plantjes campagne, groene gevels/heester in de stad, meer groen in de tuinen. Groen zorgt voor vermindering van hittestress ook voor verbetering van de luchtkwaliteit. Bekeken zal worden hoe de verstening van Maastricht kan worden verminderd.
- Onderzocht zal worden wat de mogelijkheden zijn om hinder van houtstook te beperken.

Voorkomen nieuwe knelpunten externe veiligheid

Via toetsing en advies wordt gezorgd dat plannen en initiatieven voldoen aan de wettelijke eisen en de eisen die in het Maastrichtse beleid zijn vastgesteld. Dit doen we door ervoor te zorgen dat 100 % van de plannen en initiatieven voldoen aan de wettelijke grenswaarden.

Duurzaam beheren en gebruiken van bodem en ondergrond.

Continu wordt het proces begeleid dat de ondergrond in relatie tot de bovengrond bij bovengrondse toedeling van functies op een duurzame en efficiënte manier wordt uitgevoerd. Aandachtspunt hierbij is ervoor te zorgen dat bij herontwikkeling en of nieuwe ruimtelijke plannen de ondergrond vroegtijdig wordt betrokken en de boven en ondergrond als één geheel wordt beschouwd (integrale aanpak).

Aanpak spoedlocaties.

Voor 2020 resteert enkel nog de Seringenstraat als spoedlocatie. De verwachting is dat in 2020 aanvullend onderzoeken naar humaan- en verspreidingsrisico's kunnen worden afgerond en (vooralsnog) de aanpak spoedlocaties als afgerond kan worden beschouwd.

Gebiedsgericht grondwater beheer Maastricht Oost en grondwater Meetnet Maastricht.

Het grondwater voor geheel Maastricht wordt periodiek kwalitatief en kwantitatief gemonitord.

Informatiebeheer bodem

Het huidige bodeminformatiesysteem heeft niet optimaal gefunctioneerd, hierdoor is een achterstand aan invoer bodeminformatie ontstaan. In het eerste kwartaal van 2020 wordt een nieuw bodeminformatiesysteem geïmplementeerd. Hiermee zal gevraagde bodeminformatie naar verwachting snel en actueel gegenereerd kunnen worden.

Aanpakken nieuwe bodemverontreinigingen

In samenwerking met de RUD zien wij continu erop toe dat alle nieuwe gevallen van bodemverontreiniging volledig worden opgeruimd.

Nieuwe bedreigingen.

Aanpak van nieuwe stoffen (nu nog niet genormeerde stoffen) zoals drugsafval en PFAS verbindingen.

Aanpak Loodproblematiek

Inventarisatie van het gemeentelijk loodprobleem voor kwetsbare groepen.

Aanpak energietransitie

Het doel is een grootschalige energietransitie waarbij we van fossiele brandstoffen overstappen naar volledig duurzame energiebronnen. In de overgangssituatie waarin we nu zitten, wordt het aandeel conventionele energiebronnen steeds verder verkleind. Tegelijkertijd wordt gewerkt om zo veel mogelijk energie te besparen en worden duurzame energiebronnen geïntroduceerd. Deze drie lijnen als onderdeel van de klimaatbegroting 2018-2022 in 2018 door de raad vastgesteld. Daarin staat ook dat een monitoringssysteem wordt ontwikkeld, zodat gemeenteraad en samenleving de voortgang van de energietransitie kunnen volgen. Daarvoor wordt aangehaakt bij de landelijke klimaatmonitor. De separaat bijgevoegde klimaatbegroting 2020 geeft een beeld van de geactualiseerde stand van zaken inclusief de Maastrichtse scores op de (landelijk afgestemde) indicatoren. Ook zijn hierin opgenomen indicatoren die aansluiten bij onze toezegging in het coalitieakkoord een indicator te ontwikkelen voor 'CO2-voetafdruk van de stad' en 'verhouding duurzame energie in relatie tot het totale energieverbruik'.

Wat zijn de aandachtspunten voor 2020?

Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)

- *Externe veiligheid*
Ter vaststelling in eerste kwartaal 2020 aanbieden actualisatie Beleidsvisie Externe veiligheid. Bij deze actualisatie wordt eveneens aangegeven welke factoren van belang zijn voor de omgevingswet en omgevingsvisie. Ook wordt een eerste aanzet gegeven van de aandachtspunten voor externe veiligheid, zoals deze in de omgevingsvisie moeten landen.
- *Geluid*
Ter vaststelling in tweede kwartaal 2020 aanbieden Actualisatie Geluidbeleid. Bij deze actualisatie wordt eveneens aangegeven welke factoren van belang zijn voor de omgevingswet en omgevingsvisie. Ook wordt een eerste aanzet gegeven van de aandachtspunten voor geluid en de akoestische kwaliteit in Maastricht zoals deze in de omgevingsvisie moeten landen.
- *Milieuzone*
Zodra er meer duidelijkheid is over de internationale afspraken over handhaving van voertuigen tussen Nederland, België en Duitsland, kan een raadsvoorstel tot invoering van een milieuzone met handhaving m.b.v. camera's worden voorbereid. Dat kan mogelijk in 2020 aan de orde zijn.
- *Brommers/scooters en E-bikes*
Ter verdere uitwerking van de milieuzone voor personen en vrachtvervoer (dat mogelijk in 2020 aan de orde kan zijn) kan een voorstel worden voorbereid om de milieuzone voor brommers/scooters te concretiseren en E-bikes te stimuleren.
- *Bodem*
Afhankelijk van het Aanvullingsbesluit Bodem dat eind 2019 aan de Raad van State wordt voorgelegd ter vaststelling in derde kwartaal 2020 aanbieden nota Actualisatie gemeentelijk bodembeleid.

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- *Uitvoering schermenproject spoor Meerssenerweg*
Door ProRail is de uitvoering van het geluidsscherm gepland voor 2020. Het geluidsscherm zal voor ca. 25 woningen een behoorlijke verlaging van de geluidsbelasting a.g.v. spoorlawaai betekenen.
- *Onderzoek locaties schadelijke stoffen*
Met nieuwe stoffen die een bedreiging vormen worden nu conform landelijke trend PFAS (Poly / Per Fluor Alkyl Stoffen) bedoeld. Op basis van het inventariserend onderzoek uitgevoerd in 2019 zal in 2020 met onderzoek van de verdachte bronlocaties worden gestart. Afhankelijk van deze gegevens kan worden vastgesteld of aanvullend nog meer locaties onderzocht moeten worden. Omdat ook buiten de potentieel verdachte bronlocaties de bodem via depositie vanuit de lucht diffuus met PFAS is verontreinigd is in het kader van hergebruik van grond, gemeentebreed onderzoek nodig. Met de gegevens van dit onderzoek kan de lokale achtergrond waarde worden vastgesteld en zal de gemeentelijk Bodemkwaliteitskaart in 2020/ 2021 worden aangepast.
- *Aanpak loodproblematiek*
In 2019 zijn op basis van bureaustudie de aandachtgebieden/ locaties vastgesteld waar op basis van de te verwachten loodgehalten risico's bij het huidige bodemgebruik niet kunnen worden uitgesloten. In het vierde kwartaal van 2020 zal fysiek onderzoek op verdachte aandachtgebieden/ locaties worden afgerond en zijn hiermee de werkelijke loodgehalten in beeld gebracht. Afhankelijk van eventuele risico's zullen aansluitend gepaste maatregelen (in 2021) worden uitgevoerd.
- *Regionale Energie Strategie en transitievisie warmte*
Er wordt een Regionale Energie Strategie (RES) opgesteld, gericht op het regionaal samenwerken aan opwekken van duurzame energie. Daarnaast zal ook een Transitievisie Warmte worden opgesteld. De conceptversies van zowel de RES als de Transitievisie Warmte worden in 2020 opgesteld en in procedure gebracht.
- *Haalbaarheidsstudie uitbreiding warmtenet*
In het kader van de energietransitie is landelijk besloten dat de gebouwde omgeving in Nederland per 2050 aardgasvrij verwarmd moet worden. Ontwikkeling van een robuust warmtenet voor onze stad is één van de mogelijkheden om hier invulling aan te geven. Voor veel huishoudens en andere afnemers in Maastricht is dit de goedkoopste optie. Om voldoende warmtecapaciteit te kunnen bieden is uitbreiding van de bestaande Maastrichtse Warmtenetwerken en/of aansluiten op Het Groene Net (restwarmte van het Chemelot-terrein) wenselijk. We zijn momenteel in overleg met alle betrokken partijen om te onderzoeken of een haalbare businesscase gemaakt kan worden. Streven is om in

2020 te komen tot een haalbare businesscase en intentieovereenkomst met betrokken partijen. In de Kaderbrief 2019 zijn hiervoor middelen (€ 2,5 miljoen) gereserveerd.

Welke verbonden partij speelt een rol?

Stichting Centrum voor Natuur- en Milieueducatie (CNME)

Het CNME geeft in opdracht van de gemeente jaarlijks via een jaarprogramma uitvoering aan het gemeentelijk Natuur en Duurzaamheid Educatie (NDE) beleid. Zie verder verplichte paragraaf Verbonden partijen.

Bodemzorg Limburg

Nazorg over veertien stortplaatsen, waaronder Belvédère en Sandersweg. Zie verder verplichte paragraaf Verbonden partijen.

Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) Zuid-Limburg

De RUD heeft als taak de uitvoering van de wettelijke milieuvergunning- en toezichttaken van een deel van de Maastrichtse bedrijven (+ 120). In de RUD Zuid-Limburg zijn alle 18 Zuid-Limburgse gemeenten en de provincie vertegenwoordigd.

Wat mag het kosten?

MILIEUBEHEER (7.4)	2019	2020	2021	2022	2023
LASTEN	3.821.717	4.274.808	4.272.883	4.270.958	4.267.536
BATEN	152.757	162.477	162.477	162.477	162.477
SALDO	-3.668.960	-4.112.331	-4.110.406	-4.108.481	-4.105.059

7.5 Begraafplaatsen en crematoria

Wat willen we bereiken?

Alle burgers kunnen, ongeacht hun geloofsovertuiging, begraven worden op de gemeentelijke begraafplaats aan de Tongerseweg. Of er kan voor hen een asbestemming (verstrooiing of urnenblijplaatsing) plaatsvinden (= uitvoering Wet op de lijkbezorging).

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

Toekomstbestendig exploiteren algemene begraafplaats

Als gemeente bieden wij met de algemene begraafplaats de gelegenheid voor nabestaanden om te rouwen en gedenken in een cultuur- en natuurhistorisch waardevolle, monumentale omgeving. De begraafplaats wordt opgeknapt en uitgebreid met een extra strooiweide en herdenkingsbos. De begraafplaats wordt de komende jaren geleidelijk omgevormd tot een multifunctioneel rouw- en gedenkpark met ruimte voor gepaste culturele activiteiten en kunst. De begraafplaats sluit daarmee beter aan op de behoeften van deze tijd en op de komst van een nieuw crematorium in Maastricht. Daarmee zijn afspraken gemaakt over de asbestemming op de begraafplaats.

Om de toekomstbestendigheid te vergroten zijn ter uitvoering van het bedrijfsplan de volgende activiteiten gepland:

- Uitvoeringsgereed maken van het nieuwe inrichtingsplan.
- Start procedure bestemmingsplanwijziging.
- Omvormen van groenvoorzieningen, vervangen van bomen en hagen.
- Verharderen van wegen en paden;
- Verbeteren van de (digitale) informatievoorziening.
- Uitbreiding van Moslimgraven, herinrichting tbv. nieuwe Armeense grafvakken.
- Aanleg van een extra strooiweide en herdenkingsbos;
- renovatie van de kindergraven.
- Sanering van overbodige graven (tussen nu en de komende 20 jaar) en omvormen van dat gedeelte in meer natuurlijke graven.

Wat zijn onze aandachtspunten voor 2020?

Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)

- Ontwerp bestemmingswijziging tbv de uitbreiding bij besluit van het college. Na de zienswijze periode legt het college dit in vierde kwartaal 2020 voor aan raad om vast te stellen.

Wat mag het kosten?

BEGRAAFPLAATSEN EN CREMATORIA (7.5)	2019	2020	2021	2022	2023
LASTEN	584.566	604.804	603.997	603.592	603.187
BATEN	583.125	583.125	583.125	583.125	583.125
SALDO	-1.441	-21.679	-20.872	-20.467	-20.062

Totaaloverzicht kosten programma

Wat mag het kosten?

Onderstaand volgt een totaaloverzicht van de lasten en baten per taakveld.

PROGRAMMA 7 : VOLKSGEZONDHEID EN MILIEU	2019	2020	2021	2022	2023
VOLKSGEZONDHEID (7.1)	7.557.605	7.762.262	7.762.430	7.374.883	7.374.883
RIOLERING (7.2)	9.175.815	10.444.899	10.220.876	10.346.295	10.375.258
AFVAL (7.3)	11.902.119	14.646.550	14.400.409	14.421.595	14.419.514
MILIEUBEHEER (7.4)	3.821.717	4.274.808	4.272.883	4.270.958	4.267.536
BEGRAAFPLAATSEN EN CREMATORIA (7.5)	584.566	604.804	603.997	603.592	603.187
TOTAAL LASTEN	33.041.821	37.733.322	37.260.594	37.017.322	37.040.377
	2019	2020	2021	2022	2023
VOLKSGEZONDHEID (7.1)	1.095.104	1.133.433	1.133.433	1.133.433	1.133.433
RIOLERING (7.2)	14.962.069	15.888.493	16.067.536	16.192.955	16.221.918
AFVAL (7.3)	20.031.693	21.845.869	21.888.070	21.954.256	21.997.175
MILIEUBEHEER (7.4)	152.757	162.477	162.477	162.477	162.477
BEGRAAFPLAATSEN EN CREMATORIA (7.5)	583.125	583.125	583.125	583.125	583.125
TOTAAL BATEN	36.824.748	39.613.397	39.834.641	40.026.246	40.098.128
	2019	2020	2021	2022	2023
VOLKSGEZONDHEID (7.1)	-6.462.500	-6.628.829	-6.628.997	-6.241.450	-6.241.450
RIOLERING (7.2)	5.786.253	5.443.595	5.846.661	5.846.661	5.846.661
AFVAL (7.3)	8.129.574	7.199.319	7.487.661	7.532.661	7.577.661
MILIEUBEHEER (7.4)	-3.668.960	-4.112.331	-4.110.406	-4.108.481	-4.105.059
BEGRAAFPLAATSEN EN CREMATORIA (7.5)	-1.441	-21.679	-20.872	-20.467	-20.062
TOTAAL SALDO	3.782.926	1.880.074	2.574.046	3.008.924	3.057.751

De belangrijkste ontwikkelingen in bovenstaande cijfers zijn in de volgende tabellen toegelicht.

Toelichting belangrijke ontwikkelingen

Voor een tekstuele toelichting van deze investeringen en intensivering/ bezuinigingen wordt verwezen naar de financiële begroting, hoofdstuk 3.

Investerings programma 7 (bedragen x € 1.000)				2019	2020	2021	2022	2023
Begraafplaats	MJIP	25		620				
Begraafplaats	Rendabel	25		335				
Verhardingen levensduurverlengend	MJIP	25		2.500	4.600	3.350	3.250	2.100
Riolering	Rendabel	30		15.400	4.879	3.606	1.000	
Lucht en Geluid	MJIP	5/10		176				
Duurzaamheid	MJIP	10		189				
Milieuzones	MJIP	20		5.000				
Uitvoeren Energietransitieplan	MJIP	20		600	125	125	125	125
Milieustations/perrons	Rendabel	div.		1.632	1.505	221		

Intensivering N / Bezuiniging V programma 7 (bedragen x € 1.000)	2020	2021	2022	2023
GGD beschermende taken (infectie)	123 N	123 N	123 N	123 N
Preventieve gezondheid inbedden in reguliere zorg	50 V	50 V	50 V	50 V

Taakvelden

- 8.1 Ruimtelijke ordening
- 8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijven terreinen)
- 8.3 Wonen en bouwen

BBV-indicatoren

	Jaar ¹	Maastricht	Gemeenten 100.000-300.000
Aantal nieuwbouw woningen per 1000 woningen ²	2016 ^{1a}	0,3	7,3
Gemiddelde WOZ waarde woningen (x € 1000)	2018 ^{1b}	196	218
Demografische druk (%) ³	2019 ^{1b}	61,8	63,3
Gemiddelde gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden (€)	2019 ^{1c}	741	675
Gemiddeld gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden (€)	2019 ^{1c}	759	742

- 1) Bron waarstaatjegemeente.nl versie 18-08-2019 waarbij geldt:
(1a) ABF Systeem Woningvoorraad; (1b) CBS; (1c) COELO.
- 2) Deze indicator heeft voor Maastricht beperkte waarde. Er is weinig nieuwbouw in Maastricht, omdat onze bevolking weinig tot niet groeit.
- 3) Demografische druk = som van aantal personen jonger dan 20 jaar en aantal personen ouder dan 65 jaar in verhouding tot aantal personen van 20 tot en met 65 jaar.

Beleidsmatige context

- Hoofdlijnenakkoord coalitie 2018 – 2022
 - Doelstellingen (beknopt)*
 - A7 Verbeteren integraal werken en dienstverlening*
 - B8 Flexibele schil studentenhuisvesting*
 - B9 Innovatieve woonvormen*
 - B10 Woningsplitsing*
 - B11 Gemengde buurten*
 - B14 Voldoende en betaalbare woningen*
 - G8 Herbestemming ENCI*
- Beleidsplan Handhaving Fysieke Ruimte/ Nota prioriteiten WABO Handhaving 2015 (college, 28/10/2014)
- Woonprogrammering Maastricht 2016-2020 (raad, 27/9/2016)
- Regionale structuurvisie Wonen Zuid-Limburg (raad, 27/9/2016)
- Actieplan Vraaggericht Bouwen (raad, 01/11/2016)
- Herijking herstructurering (raad, 13/12/2016)
- Woonvisie Maastricht 2018 (raad, 30/01/2018)
- Woonprogrammering Studentenhuisvesting Maastricht 2019-2024 (raad, 25/06/2019)
- Facet bestemmingsplan en facet beheersverordening woningsplitsing en woningomzetting (raad, 28/05/2019)
- Tijdelijke versoepeling compensatie woningbouwplannen (raad, 25/06/2019)

8.1 Ruimtelijke ordening

Wat willen we bereiken?

We willen de juiste condities creëren in Maastricht om goed te leven, werken, wonen, recreëren, studeren en meer. Hiervoor bewaken en versterken we de fysieke leefomgeving om zo sociale, economische en culturele dynamiek te faciliteren.

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

Kaderstelling en advisering

Met de omgevingsvisie en omgevingsprogramma's stellen we de kaders voor bestemmingsplannen (dit worden omgevingsplannen). Op basis van onder andere deze kaders adviseren wij initiatiefnemers bij de planuitwerking. De verantwoordelijkheid voor het creëren van een zo groot mogelijk draagvlak (communicatie en participatie) voor de ontwikkeling leggen we vooral neer bij de initiatiefnemer. Dit voorkomt aan de achterkant veel juridische procesgang naar de Raad van State. NB: in voorkomende gevallen acteert de gemeente zelf als initiatiefnemer.

Toetsing, vaststelling en ontsluiting van bestemmingsplannen

We toetsen integraal de ingediende bestemmingsplannen aan het gemeentelijk beleid. Na de vaststelling publiceren we de bestemmingsplannen digitaal.

Wat zijn onze aandachtspunten in 2020?

Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)

- Vaststellen in eerste kwartaal 2020 Omgevingsvisie.
- Onder voorbehoud van de gevolgen van de vernietiging van de 'Programmatische Aanpak Stikstof (PAS)' vaststellen:
 - in tweede kwartaal 2020 bestemmingsplan Lanakerveld (na herziening regionale woningbouwprogrammering).
 - In derde kwartaal 2020 bestemmingsplan Buitengebied Oost
 - In vierde kwartaal 2020 bestemmingsplan Enci-gebied
 - In derde kwartaal 2020 aanpassing bestemmingsplan A2-traverse o.a. Lourdesplein, vml. KPN-terrein, Europaplein.
- Onder voorbehoud van de gevolgen van de vernietiging van de PAS faciliteren we naar schatting een 15-tal particuliere gebieds- en locatieontwikkelingen, die zich in de loop van 2020 aandienen met een postzegelbestemmingsplan of een projectafwijkingbesluit (omgevingsvergunning met afwijking van het bestemmingsplan).

Wat mag het kosten?

RUIMTELIJKE ORDENING (8.1)	2019	2020	2021	2022	2023
LASTEN	6.365.265	7.636.824	6.914.332	6.898.488	6.892.465
BATEN	841.378	872.644	872.644	872.644	872.644
SALDO	-5.523.886	-6.764.181	-6.041.689	-6.025.845	-6.019.822

8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)

Wat willen we bereiken?

Grondeigendom benutten als instrument om doelstellingen van andere beleidsprogramma's te realiseren.

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

Grondexploitaties zijn een middel ter realisatie van gemeentelijke doelen/projecten. Zie voor meer details begrotingsparagraaf 4.7.3 'Grond- en vastgoedbeleid in relatie tot de programma's' en bijlage X (grootstedelijke projecten).

Samen met het instrument 'vastgoed' wordt het gemeentelijk grondbeleid gemonitord via de rapportage "Meerjaren Prognose Grond- en Vastgoedexploitaties" (MPGV). Deze rapportage wordt jaarlijks aan de raad aangeboden als onderdeel van de jaarrekening.

Wat zijn onze aandachtspunten in 2020?

Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)

- *Kadernota Grond- en Vastgoedbeleid (4^e kwartaal 2020)*
Met de nota geeft de gemeente aan op welke wijze en met welke instrumenten zij aan de stedelijke ontwikkelingsopgaven en huisvestingsvraagstukken uitvoering wenst te geven. De kadernota is een van de bouwstenen en instrumenten om uitvoering te kunnen geven aan het ruimtelijk ordeningsbeleid van de gemeente. Met als uitgangspunt de richting die is opgenomen in de nieuwe Omgevingswet en de uitwerking daarvan in de omgevingsvisie is vastgesteld, zal ook de huidige Kadernota grond- en vastgoedbeleid uit 2012 worden geëvalueerd en geactualiseerd in 2020.
- *Nota Grondprijzen 2019 (1e kwartaal 2020)*
Middels een zogenaamde Grondprijzenbrief worden de grondprijzen jaarlijks door het college vastgesteld. De kaders voor de grondprijzen liggen vast in de Nota Grondprijzen.
- *Stand van zaken planontwikkeling Belvédère inclusief actualisatie grex 2020*
Jaarlijkse rapportage over de voortgang van de totale gebiedsontwikkeling Belvédère uitgesplitst naar deelprojecten en activiteiten met daarbij een financiële onderbouwing en toelichting. Er wordt teruggekeken en worden prognoses gegeven voor de komende jaren van de looptijd van de grondexploitatie.
- *Meerjaren Prognose Grond- en Vastgoedexploitaties (MPGV)*
Het doel van de MPGV is om op basis van een periodieke risico-inventarisatie een actueel overzicht te verschaffen van alle grond- en vastgoedexploitaties. De MPGV geeft een financiële vertaling van het huidige gemeentelijke beleid en werkwijze (programmatisch, parameters, weerstandsvermogen) binnen het economische klimaat en informeert de gemeenteraad, kort gezegd, over:
 - De stand van zaken in de grond- en vastgoedexploitaties qua programma, planning en financiën;
 - Ontwikkelingen in het afgelopen jaar;
 - Prognoses in meerjarenperspectief per exploitatie en voor de totale portefeuille van de kasstromen en daarmee samenhangende financieringsbehoefte;
 - Overzicht van de risico's van de grond- en vastgoedexploitaties en mutaties daarin.

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- MPGV 2019
- Zie bijlage 3 Groot stedelijke projecten.

Welke verbonden partij speelt een rol?

WOM Belvedere

Verantwoordelijk voor de gebiedsontwikkeling Belvédère. Voor de concrete inzet voor 2020 verwijzen wij naar bijlage 3.

Wat mag het kosten?

GRONDEXPLOITATIE (NIET-BEDRIJVEN TERREIN) (8.2)	2019	2020	2021	2022	2023
LASTEN	7.176.328	4.097.282	962.090	1.212.393	1.126.072
BATEN	12.234.806	9.983.486	6.224.399	4.343.863	3.465.806
SALDO	5.058.478	5.886.204	5.262.309	3.131.470	2.339.734

8.3 Wonen en bouwen

Wat willen we bereiken?

Iedereen kan op een prettige manier in Maastricht wonen in een hoogwaardige en veilige (bebouwde) leefomgeving. Dit vereist beschikbaarheid van voldoende woningen, die tenminste voldoen aan bepaalde kwaliteitseisen én die betaalbaar zijn voor de woningzoekenden waarvoor de woningen zijn bedoeld. Het verhogen van de woontevredenheid draagt bij aan waardebehoud van het woningaanbod en het binden van (nieuwe) inwoners aan de stad. Daarmee dragen we conform het Coalitieakkoord bij aan een sociale en saamhorige stad met gemengde buurten, voldoende betaalbare woningen en met een goede balans tussen wonen, werken en leven.

Effectindicatoren	Realisatie	Begroting
	2018	2020
Oordeel inwoners over eigen woonomgeving ^{1a}	7,4	≥ 7,0
Saldo ontwikkeling woningvoorraad. Aantal eenheden per jaar ^{1b}	-71	300

Bron: (1a) Stadspeiling; (1b) Woonprogrammering Maastricht 2016-2020

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

Woonbeleid

In het woonbeleid is de rol van de gemeente primair die van regisseur, omdat de uitvoering van het woonbeleid hoofdzakelijk bij andere partijen ligt. Wij brengen partijen op basis van vrijwilligheid bij elkaar om in onderlinge samenwerking te komen tot de oplossing van gemeenschappelijke vraagstukken.

De woonvisie, de stedelijke woonprogrammering, de regionale structuurvisie wonen Zuid-Limburg, de programmering voor studentenhuisvesting, de beleidsregels voor omzetten en splitsen en de richtlijn tijdelijke woningen zijn de kaders waarbinnen wij adviezen over woningbouwplannen geven. Daarbij gaat het zowel om plannen voor permanente als tijdelijke huisvesting. Met de provincie en regiogemeenten stemmen wij het woonbeleid op strategisch en uitvoerend niveau op elkaar af.

Tijdelijkheid en flexibiliteit winnen aan belang, omdat de verwachte ontwikkeling van vraag en aanbod in de toekomst minder voorspelbaar is dan vroeger. Wij zetten in op het creëren van een flexibele schil voor studentenhuisvesting en spoedzoekers met diverse achtergronden. Daarbij worden innovatieve woonvormen ingezet.

Op basis van de stedelijke meerjarenovereenkomst Wonen en Wijken maken wij elk jaar prestatieafspraken met de corporaties op een aantal prioritaire thema's. Onder meer betaalbaarheid en een goede verhouding tussen omvang van de doelgroep en de omvang van de sociale woningvoorraad, huisvesting van specifieke doelgroepen en duurzaamheid zijn hierbij van groot belang. Deze afspraken evalueren we elk jaar mbv monitoring en de uitkomsten hiervan worden met de raad gedeeld.

Over de woonruimteverdeling van sociale huurwoningen maken wij elk jaar met de corporaties afzonderlijke afspraken (jaarplan woonruimteverdeling). Daarbij gaat veel aandacht uit naar een evenwichtige verdeling tussen reguliere woningzoekenden en specifieke doelgroepen, zoals vergunninghouders en woningzoekenden afkomstig uit GGZ-instellingen en maatschappelijke opvang.

Bij studentenhuisvesting zetten wij in op het zo goed mogelijk accomoderen van de verdere groei van de aantallen studenten, met name door de realisatie van een aantal grootschalige complexen, met een bijzondere positie voor campushuisvesting op de Health Campus Maastricht. Wij faciliteren corporaties en andere marktpartijen bij de realisatie van deze complexen. Aanvragen voor het omzetten en splitsen van woningen toetsen wij het beleidsregels die hiervoor zijn opgesteld.

Voor ouderenhuisvesting geven wij samen met onze externe partners (zorginstanties, corporaties) uitvoering aan het gezamenlijk opgestelde Plan van Aanpak Wonen en Zorg voor ouderen. De basis voor

dit beleid ligt in programma 6 Sociaal Domein. Onderdeel daarvan is het opzetten van een hulpstructuur ter verbetering van de begeleiding van WMO-geïndiceerden naar een sociale huurwoning.

Vergunnen, toezicht en handhaving (VTH) bouw- en woningtoezicht

Via een kwalitatieve vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) draagt de gemeente zorg voor een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en toetst aan de regels van het lokaal en regionaal woonbeleid. In het gemeentelijke bouw- en woningtoezicht ligt de nadruk op het beoordelen van omgevingsvergunningen en de controle op de naleving van de bouwregels bij de uitvoering. Gezien het historisch karakter van de stad Maastricht worden hierbij hoge eisen gesteld aan welstandstechnische en hoog monumentale waarden evenals normeringen brandveiligheid, constructieve veiligheid en duurzaamheid.

Handhaving vindt o.a plaats door:

- te reageren op meldingen over illegaal slopen en bouwen en strijdig gebruik van gebouwen en/of percelen (WRO),
- periodieke inspecties op de brandveiligheid in grotere verblijfsgebouwen.

Wat zijn de aandachtspunten in 2020?

Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)

- Vaststellen in derde kwartaal 2020 Woonprogrammering Maastricht 2021-2026 met daarin geïntegreerd de actualisatie van de programmering studentenhuisvesting 2019-2024 en aandacht voor de huisvesting van recent afgestudeerden.
- In derde kwartaal 2020 besluitvorming over inzet stimuleringsgelden vraaggericht bouwen (collectief particulier opdrachtgeverschap en kluswoningen). Indien mogelijk wordt dit geïntegreerd in raadsvoorstel woonprogrammering.
- Evaluatie structuurvisie Wonen Zuid-Limburg. Planning: Proces gestart in derde kwartaal 2019. De evaluatie wordt vastgesteld door de gemeenteraden van de 16 Zuid-Limburgse gemeenten, waaronder de gemeenteraad van Maastricht (planning: derde kwartaal 2020).

Uitvoering (collegebevoegdheden)

Wonen

- Beleidsregels splitsen en omzetten via collegebesluit: vaststellen van nieuwe lijst met straten die op slot staan voor verdere uitbreiding van kamerverhuur o.b.v. nulmeting 2019. Uiterlijk december 2020.
- Evaluatie prestatieafspraken 2019, voorbereiding prestatieafspraken 2021, sluiten prestatieafspraken 2021.
- Opnemen van tijdelijk wonen in woonprogrammering.
- Evalueren van stimuleringsbeleid en -gelden vraaggericht bouwen (collectief particulier opdrachtgeverschap en kluswoningen). Voorstellen voor vervolg worden indien van toepassing opgenomen in de nieuwe wooprogrammering.
- Besluitvorming jaarplan woonruimteverdeling (verdeelafspraken sociale huurwoningen) 2021.
- Actualisatie afwegingskader woningbouwplannen Maastricht-Heuvelland t.b.v. de regionale programmering
- Als uit onderzoek buy to let wordt geconcludeerd dat extra maatregelen nodig zijn om verkoop particuliere panden te regelen: raad informeren over de mogelijkheden voor invoering van een zelfbewoningsplicht, al dan niet in combinatie met een antispeculatiebeding.
- Voor de doorstart van Housing als werkmethode voor de huisvesting van cliënten die uitstromen uit de maatschappelijke opvang, geestelijke gezondheidszorg en de zorg voor verstandelijk gehandicapten naar een zelfstandige woning met een vorm van ambulante begeleiding en de ombouw van Singel 9 naar meer kleinschalige opvangplekken in de stad verwijzen wij naar programma 6.

Vergunnen, Toezicht en Handhaven

- Ingezet wordt op een versterking van het integraal werken. Vooruitlopend op de introductie van de Omgevingswet is het college in 2019 gestart met de aanpak van een innovatieve en efficiëntere dienstverlening bij de vergunningen. Dit wordt in 2020 voortgezet. De onderzoeks- en werkmethodes om verbeteringen te bewerkstelligen betreffen o.a.: pilots met integrale behandeling van soorten vergunningaanvragen, deregulering kleine vergunningen, werkwijze nieuwe (bouw-)initiatieven en verbetering afstemming met welstands- en monumentencommissie. Daarnaast is een verdere investering in een cultuuromslag bij de betrokken teams nodig. Onderzoeks- en werkmethodes

worden geheel ingebed in de projectstructuur van de invoering Omgevingswet. Financieel en organisatorisch kunnen pas conclusies getrokken worden over de structureel noodzakelijke organisatorische en personele aanpassingen nadat de pilots en werkmethoden zijn geëvalueerd.

- Per 1 januari 2021 valt de nieuwe Wet kwaliteitsborging voor het bouwen samen met de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Met deze 2 wetten wordt bovenal een efficiëntere dienstverlening beoogd en verschuift de verantwoordelijkheid voor kwaliteitsborging bij bouwwerken van gemeenten naar private keuringsinstanties. De ontwikkelingen worden in 2020 op de voet gevolgd en waar nodig worden voorbereidingen getroffen door het organisatieonderdeel Veiligheid en Leefbaarheid.
- Uiterlijk 2e kwartaal 2020 draagt het college zorg voor het VTH evaluatieverslag 2019 en jaarprogramma 2020 alsmede het jaarverslag 2019 van de Welstands-/Monumentencommissie.

Welke verbonden partij speelt een rol?

RUD Zuid Limburg

De RUD Zuid-Limburg is de gemeentelijke uitvoeringsorganisatie van de basistaken en enkele specialistische taken milieu, vastgelegd in het jaarlijks werkprogramma.

Merk op dat de verbonden partij "Wonen boven winkels Maastricht NV" sinds medio 2016 een beheersorganisatie is. De NV heeft op het gebied van woningontwikkeling geen betekenis meer. Daarom wordt deze hier niet genoemd.

Wat mag het kosten?

WONEN EN BOUWEN (8.3)	2019	2020	2021	2022	2023
LASTEN	8.485.091	12.469.465	5.694.068	5.488.245	5.484.230
BATEN	5.416.916	5.164.256	5.164.256	5.027.256	5.027.256
SALDO	-3.068.175	-7.305.209	-529.812	-460.990	-456.975

Totaaloverzicht kosten programma

Wat mag het kosten?

Onderstaand volgt een totaaloverzicht van de lasten en baten per taakveld.

PROGRAMMA 8 VOLKSHUISVESTING, RUIMT.ORDENING EN STED.VERNIEUWING					
	2019	2020	2021	2022	2023
RUIMTELIJKE ORDENING (8.1)	6.365.265	7.636.824	6.914.332	6.898.488	6.892.465
GRONDEXPLOITATIE (NIET-BEDRIJVEN TERREIN) (8.2)	7.176.328	4.097.282	962.090	1.212.393	1.126.072
WONEN EN BOUWEN (8.3)	8.485.091	12.469.465	5.694.068	5.488.245	5.484.230
TOTAAL LASTEN	22.026.684	24.203.571	13.570.490	13.599.127	13.502.768
	2019	2020	2021	2022	2023
RUIMTELIJKE ORDENING (8.1)	841.378	872.644	872.644	872.644	872.644
GRONDEXPLOITATIE (NIET-BEDRIJVEN TERREIN) (8.2)	12.234.806	9.983.486	6.224.399	4.343.863	3.465.806
WONEN EN BOUWEN (8.3)	5.416.916	5.164.256	5.164.256	5.027.256	5.027.256
TOTAAL BATEN	18.493.100	16.020.385	12.261.298	10.243.762	9.365.705
	2019	2020	2021	2022	2023
RUIMTELIJKE ORDENING (8.1)	-5.523.886	-6.764.181	-6.041.689	-6.025.845	-6.019.822
GRONDEXPLOITATIE (NIET-BEDRIJVEN TERREIN) (8.2)	5.058.478	5.886.204	5.262.309	3.131.470	2.339.734
WONEN EN BOUWEN (8.3)	-3.068.175	-7.305.209	-529.812	-460.990	-456.975
TOTAAL SALDO	-3.533.584	-8.183.186	-1.309.192	-3.355.364	-4.137.062

De belangrijkste ontwikkelingen in bovenstaande cijfers zijn in de volgende tabellen toegelicht.

Toelichting belangrijke ontwikkelingen

Voor een tekstuele toelichting van deze investeringen en intensivering/ bezuinigingen wordt verwezen naar de financiële begroting, hoofdstuk 3.

<i>Investerings programma 8 (bedragen x € 1.000)</i>			2019	2020	2021	2022	2023
Achtervang Belvedere	MJIP	40		2.300	2.300	2.300	2.300
A2 bijdrage	MJIP	40	1.891				
Brightlands MHC	MJIP	40	1.919	675			
Masterplan Randwijck	MJIP	40	324				
Ontwikkeling de Heeg	MJIP	25	300	500	1.500	500	
Herijking herstructurering	MJIP	40	1.648				
Herbestemming ENCI gebied	MJIP	40	300				
Tapijn	MJIP	40	1.000				
Noorderbrug	MJIP	40	9.200				
Noorderbrug	Rendabel	40	15.768				
Gem. aandeel stedelijke Ontwikkeling	MJIP	20/40	1.404	640	640	640	640
Vestingwerken (excl. Calamiteitenfonds 5 köp)	MJIP	40			750	750	750
Fietsbrug stuw Borgharen	MJIP	40	640				

<i>Intensivering N / Bezuiniging V programma 8 (bedragen x € 1.000)</i>	2020	2021	2022	2023
Omgevingswet	400 N	PM	PM	PM
RUD	60 N	60 N	60 N	60 N
Bouwaanvragen Brandweer	63 V	63 V	63 V	63 V
Werkbudget duurzaamheid	38 V	38 V	38 V	38 V

Programma 0 Bestuur en ondersteuning

Taakvelden

- 0.1 Bestuur
- 0.2 Burgerzaken
- 0.3 Beheer overige gebouwen en gronden
- 0.4 Overhead
- 0.5 Treasury
- 0.61 OZB woningen
- 0.62 OZB niet-woningen
- 0.63 Parkeerbelasting
- 0.64 Belastingen overig
- 0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds
- 0.8 Overige baten en lasten
- 0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)
- 0.10 Mutaties reserves
- 0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten

BBV-indicatoren ¹	Jaar	Maastricht
Aantal fte formatie per 1 januari per 1000 inwoners ²	2019	12,8
Aantal fte bezetting per 1 januari per 1000 inwoners ³	2019	11,8
Apparaatskosten per inwoner ⁴	2018	1.039
Externe inhuur. Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen ⁵	2018	11,6
Overhead (% van totale lasten) ⁶	2018	8,7

- 1) Het BBV schrijft voor dat benchmarken plaatsvindt via de cijfers gepubliceerd op waarstaatjegemeente.nl. Op deze site ontbreken voor alle BBV indicatoren horend bij programma 0 de cijfers voor 'gemeenten 100.000-300.000 inwoners'. Reden waarom deze kolom daarom ontbreekt in deze tabel. De bron van alle indicatoren in deze tabel is gemeente Maastricht.
- 2) *BBV-definitie Formatie.*
Het gaat hier om toegestane formatie in fte ambtelijke organisatie. Uitgangspunt is het vastgestelde formatieplan, dus niet de werkelijke bezetting. Het gaat om formatieplaatsen ongeacht of die worden ingevuld door iemand met een vaste instelling, een tijdelijke instelling of nog openstaan in de vorm van een vacature. Fte is equivalent van 36-uur werkweek. Heeft een gemeente formatieplaatsen opgenomen, die de gemeente uitvoert voor een andere overheidsorganisatie (verhuurde fte's aan bijvoorbeeld een andere overheidsorganisatie of een shared service organisatie) dan dienen deze in mindering te worden gebracht op de totale formatieve omvang.
- 3) *BBV-definitie Bezetting.*
Het gaat hier om het werkelijk aantal fte (dus niet om de toegestane formatieve omvang uit het formatieplan) dat werkzaam is. Ook boventallige medewerkers worden meegeteld.
- 4) *BBV-definitie Apparaatskosten.*
Apparaatskosten (ofwel organisatiekosten) zijn de noodzakelijke financiële middelen voor het inzetten van personeel (salarissen), organisatie-, huisvestings-, materieel-, automatiseringskosten e.d. voor de uitvoering van de organisatorische taken. Korter gezegd: Apparaatskosten zijn alle personele - en materiële kosten die verbonden zijn aan het functioneren van de organisatie (excl. griffie en bestuur).
- 5) *BBV-definitie Externe inhuur*
Inhuur betreft het uitvoeren van werkzaamheden in opdracht van een bij de organisatie in dienst zijnde opdrachtgever, door een private organisatie met winstoogmerk, door middel van het tegen betaling inzetten van personele capaciteit en deskundigheid, zonder dat daar een arbeidsovereenkomst of aanstelling tussen de organisatie en de daarbij ingezette personen aan ten grondslag ligt. Het kan onder andere gaan om de inzet van uitzendkrachten, zzp'ers of detacheringsovereenkomsten. Het kan zowel gaan om inhuur voor tijdelijke vervanging of voor inhuur van specialisten met specialistische vakkennis die ontbreekt in uw organisatie. Niet: uitbesteding. Kenmerk van inhuur is dat ingehuurde functionaris een plaats krijgt in de hiërarchie van de organisatie. Definitie is conform HR monitor A+O fonds.
- 6) *BBV-definitie Overheadkosten.*
Alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces.

Beleidsmatige context

- Hoofdlijnenakkoord coalitie 2018 – 2022
Doelstellingen (beknopt)
 - A1 *Burger- en overheidsparticipatie*
 - A2 *Burgerbegroting*
 - A3 *Euregio agenda*
 - A4 *Working on Europe*
 - A5 *Opgavegericht werken*
 - A6 *SSC*
 - A8 *Stadsvisie*
 - A9 *Actief uitdragen kernwaarden*
 - B4 *Afstand tot de arbeidsmarkt*
 - D3 *Versterking profiel als internationale universiteitsstad*
 - D4 *Lobby UM*
 - D6 *Verbreding science profiel UM*
 - D9 *Onbegrensde euregionale kennisregio*
 - D10 *Einsteintelecoop*
 - D11 *Detachering personeel*
 - F4 *Leerwerktrajecten*
 - F5 *Uitdragen aantrekkelijk vestigingsklimaat nieuwe bewoners*
 - F12 *Smart cities*
 - G16 *PvA meertaligheid gemeentelijke communicatie*
 - G17 *Mensen optimaal bereiken*
 - G18 *Uitbreiden digitale berichtenservice*
 - G19 *Positioneren en profileren Maastricht*
- Nota Reserves, voorzieningen, weerstandsvermogen en risicomangement (raad, 16-12-2015)
- Kadernota Governance 2018 (raad, september 2018)
- Financiële verordening (raad, laatste wijziging 29-05-2018)

0.1 Bestuur

Wat willen we bereiken?

Maastricht is een sociale en saamhorige stad, waarin alle inwoners zich thuis voelen. Een stad die vanuit een rijke historie zich steeds nadrukkelijker ontwikkelt en profileert als een internationale universiteitsstad in een krachtige kennisregio. Een veilige, duurzame en vitale stad met een aantrekkelijk leef-, werk-, en verblijfsklimaat voor bewoners, bedrijven en bezoekers. Dat is onze ambitie voor Maastricht. Dat is onze stad, die zich kenmerkt en onderscheidt als onbegrensd en ontspannen.

Effectindicatoren	Realisatie	Begroting	Begroting
	2017	2020	2021
% Maastrichtenaren dat vindt dat de gemeente onvoldoende luistert naar de mening van haar inwoners ¹	16	16	16
% Maastrichtenaren dat vindt dat de gemeente inwoners onvoldoende betreft bij plannen, activiteiten en voorzieningen ¹	22	22	22
% Maastrichtenaren dat vindt dat de gemeente onvoldoende ruimte biedt voor realiseren van ideeën en initiatieven ¹	19	19	19
Herkenbaarheid bij inwoners van (de resultaten van) een (Eu)regionale samenwerkingsagenda ²	-	-	Definitiebepaling
Beeld (naamsbekendheid en imago) van Maastricht bij bezoekers en (potentiële) bewoners ²	-	-	Definitiebepaling

1) Deze indicator sluit aan bij onze toezegging in het hoofdlijnenakkoord coalitie 2018-2022 te monitoren wat de mate van betrokkenheid is bij inwoners bij het functioneren van en meedoen aan het lokaal openbaar bestuur. Bron: Stadspanning.

2) In het Hoofdlijnenakkoord coalitie 2018-2022 is aangegeven, dat deze indicatoren in de periode 2018-2022 worden ontwikkeld. We voeren dit uit bij Begroting 2021.

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

We werken samen in wisselende coalities en op wisselende schaalniveaus. Maastricht is een stad waarin bewoners, bedrijven, instellingen en bestuur met wederzijds respect voor elkaars belang gezamenlijk vorm en inhoud geven aan de stad.

Wat zijn onze aandachtspunten in 2020?

Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)

- Vaststellen Stadsvisie 2040. Eén van de belangrijkste bouwstenen hierin is de in eerste kwartaal 2020 door de raad vast te stellen Omgevingsvisie.

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- *Overheids- en burgerparticipatie inclusief burgerbegroting*
In 2020 wordt invulling gegeven aan de actielijnen uit het nog in 2019 door de raad vast te stellen plan van aanpak burgerparticipatie. Onderdelen hiervan zijn onder meer de introductie van de burgerbegroting en het uitwerken van de raadsmotie inzake E-democratie.
- *Opgavegericht werken*
Opgavegericht werken vraagt om een andere manier van integraal samenwerken bij complexe vraagstukken (opgaven). Hoe we in 2020 aan dit begrip invulling geven en wat hiervoor nodig is wordt in 2019 verder verkend en uitgewerkt.
- *Shared Service Center Zuid-Limburg (SSC ZL)*
De realisatie van de samenwerking zoals bedoeld in het SSC ZL wordt ook in 2020 doorgezet.
- *Afstand tot de arbeidsmarkt*
Als organisatie willen we een voorbeeldfunctie innemen ten aanzien van het bieden van een zinvolle plek voor mensen met een soms onoverbrugbare afstand tot de arbeidsmarkt (inclusief arbeidsorganisatie). In 2020 wordt uitvoering gegeven aan het plan/draaiboek dat daartoe in de tweede helft van 2019 wordt opgesteld.
- *Leerwerktrajecten*
Ons doel is dat de gemeente, vanuit voorbeeldgedrag, koploper is op het gebied van leerwerktrajecten binnen de eigen organisatie. Het organisatieonderdeel Stadsbeheer kan – in samenwerking met de ketenpartners o.a. Annex en MTB - als leerwerkbedrijf dienen, waarbij wordt gekeken naar de mogelijkheden van de doelgroep met afstand tot de arbeidsmarkt en daarbij passende leerwerktrajecten (zoals het lopende project Sjiek en Groen in samenwerking met Podium 24 en Citaverde college). Ook worden in het kader van de samenwerking van het onderwijsveld (Voordeel & Vervolg) mogelijkheden onderzocht (praktijkschool, BOL/BBL). Daarnaast wordt onderzocht in hoeverre hier vorm aan gegeven kan worden, hetgeen in een handleiding/draaiboek/contract geconcretiseerd wordt. Motivatie op korte en middellange termijn: het tekort aan lager geschoold technisch personeel op de arbeidsmarkt in combinatie met verhoogde uitstroom binnen de organisatie, maakt noodzakelijk dat de werving van nieuwe medewerkers ook in 2020 hoge prioriteit heeft.
- *Detachering medewerkers*
Vergroten van wederzijdse kennis en begrip door detachering van medewerkers tussen de verschillende instellingen, de gemeente en medeoverheden.
- *Smart city*
Smart city is een concept, gericht op het slimmer inzetten van data om met name de leefkwaliteit van bewoners en de gastvrijheid aan bezoekers te verhogen. Het is een methode om bestaande of toekomstige vraagstukken op te pakken. Samen met partners loopt een inventarisatie 'Wat doen we al?'. Vervolgens kijken we naar de mogelijkheden en keuzes die Smart City kent in samenwerking met burgers, bedrijven en de partners in de stad en daarbuiten. Op basis van deze output wordt in 2019 een visie geformuleerd, die nog dit jaar ter besluitvorming aan de raad wordt voorgelegd. 2020 staat in het teken van het uitvoeren van de visie (uitvoeringsplan 2020).

- *(Eu)regionale samenwerking*
In 2020 vindt verdere concretisering en uitwerking plaats van de eerste thema's voor de gezamenlijke Euregionale samenwerkingsagenda, zoals besproken op de eerste Euregionale werkconferentie op 19 juni 2019 in Maastricht. De thema's hebben betrekking op grensoverschrijdende arbeidsmarkt, cultuur, duurzaamheid en mobiliteit en sluiten aan op de in het coalitieakkoord genoemde thema's. Medio 2020 vindt een vervolgonderzoek plaats, in Aken.
Op Tripoolniveau wordt verder inhoud gegeven aan de Agenda Zuid-Limburg, zoals opgesteld in de aanloop naar de Provinciale Statenverkiezingen.
Binnen Maastricht-Heuvelland staat vervolg van het traject van ambtelijke samenwerking met Meerssen in 2020 centraal, mochten de beide raden hiertoe eind 2019 daadwerkelijk besluiten.
- *Lobby*
De inhoud van het coalitieakkoord is mede bepalend voor de Maastrichtse lobbyagenda. Samen met de provincie benadrukken wij in de Haagse lobby de belangen van de ontwikkeling van Maastricht, de regio en euregio voor heel Nederland: Limburg maakt Nederland groter. Ook richting euregio en Europa lobbyen wij intensief.
Lobby-prioriteiten vanuit het coalitieakkoord in het lobbyplan zijn:
 - Verminderen van grenseffecten en slechten van fysieke en bureaucratische grenzen binnen de euregio op het gebied van economie en arbeidsmarkt
 - Verbeteren van internationale verbindingen Sittard/Heerlen-Maastricht-Luik-Brussel en Maastricht/Sittard-Heerlen-Aken-Keulen, gezamenlijk met Euregionale partners (idem)
 - Het onderscheidende internationale karakter van onze universiteit als een Europese Universiteit bepleiten richting Den Haag
 - Het ondersteunen van de Universiteit Maastricht in de verdere verbreding van haar science-profiel.
 - Einsteintelecoop, samen met onder meer provincie Limburg, na een diepgaande impactanalyse.
- *Positionering Maastricht (onderdeel Working on Europe)*
Kerndoel is het vasthouden en aantrekken van hoger en praktisch opgeleiden. Per saldo verliezen we jaarlijks 1000 inwoners aan met name de Randstad. Deze demografische ontwikkeling is een bedreiging voor ons vestigingsklimaat. In 2025 komt Limburg 70.000 mensen tekort om de economie draaiende te houden. Het werken aan een sterk imago (positionering) is een belangrijk instrument. De stad is te weinig bekend om zijn carrièrekansen, innovatiekracht en cultureel aanbod. We willen de stad positioneren als een internationale universiteitstad (studentenstad) met een perfecte balans in wonen, werken en leven (onbegrensd en ontspannen).
Werken aan dat imago doen we op basis van onderzoek naar vestigings- en vertrekmotieven en samen met beeldbepalende partners in de stad, regio en eigen organisatie (Maastricht Brand Partners). Met de partners heeft het college een strategie 'Positionering Maastricht' opgesteld. Het overkoepelende thema 'Working on Europe' is een belangrijke aanjager van onze internationale positionering.
- *Communicatiebereik*
Zoveel mogelijk Maastrichtenaars bereiken met gemeentelijke communicatie en dienstverlening. In een diverse internationale stad is dat een complexe opgave. De stad kent vele zeer uiteenlopende doelgroepen, met ieder zijn eigen mediaconsumptie en 'bubbles' (het fenomeen dat bevolkingsgroepen steeds meer van elkaar vervreemden omdat ze door social-media-algoritmen gefocust worden op hun eigen leefwereld). Het moderniseren van onze mediamix, met aandacht voor meertaligheid, (non-)digitalisering en moeilijk te bereiken doelgroepen, vergt een grondig plan van aanpak op basis van het meest recent (jaarlijks) mediaonderzoek. We zijn hiermee in Q2 2019 gestart, gericht op uitvoering in 2020.

Welke verbonden partij speelt een rol?

Gemeenschappelijke regeling Shared Service Center Zuid-Limburg

Deze GR heeft tot doel de uitvoering van de gezamenlijke ondersteunende bedrijfsvoeringsprocessen van de deelnemende gemeenten Sittard-Geleen, Heerlen en Maastricht. Meer details zie paragraaf Verbonden Partijen.

Wat mag het kosten?

BESTUUR (0.1)					
	2019	2020	2021	2022	2023
LASTEN	7.626.997	6.352.406	5.797.906	5.647.806	5.647.706
BATEN	168.791	3.291	3.291	3.291	3.291
SALDO	-7.458.206	-6.349.115	-5.794.615	-5.644.515	-5.644.415

0.2 Burgerzaken

Wat willen we bereiken?

- Tevredenheid over dienstverlening. Inwoners die contact opnemen ervaren een prettige, kwalitatief goede en betaalbare dienstverlening, waarbij de klant centraal staat.
- Een goed functionerende BRP (basisregistratie personen). De BRP beoogt een accuraat beeld te geven van de personen die in Maastricht wonen en vormt daarmee een afspiegeling van de werkelijkheid. Een goed functionerende BRP is een randvoorwaarde voor een kwalitatief goede dienstverlening aan de burger en voor naleving en handhaving van regelgeving.
- Alle Maastrichtenaren die willen en mogen stemmen, kunnen dit ook rechtmatig en zelfstandig. Hierbij wordt de Kieswet toegepast en nageleefd om efficiënte, toegankelijke en rechtmatige verkiezingen te faciliteren.

Effectindicator ¹	Realisatie	Begroting
	2018	2020
Score tevredenheid klanten GemeenteLoket	8,8	8,8
Score tevredenheid klanten Callcenter	9,0	9,0
Score tevredenheid klanten Online dienstverlening	7,9	7,9

1) Bron: NVVB Dashboard Dienstverlening

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

Online dienstverlening

Gemeentelijke informatie is nu al 24 uur per dag beschikbaar via www.gemeentemaastricht.nl. Daarnaast zijn er steeds meer producten en diensten online verkrijgbaar. Dat aantal bouwen we de komende jaren waar mogelijk uit. Voor een aantal producten en diensten zal online afgifte niet mogelijk worden. Bijvoorbeeld in verband met identiteitsvaststelling, geringe aantallen of complexe dienstverlening. Er blijft dus altijd een fysieke balie.

Kanaalsturing

De gemeentelijke diensten en producten kunnen via verschillende kanalen aan burgers, bedrijven en instellingen worden geleverd. Online, telefonisch, aan de balie, per post of e-mail en via social media. Burgers en bedrijven kiezen zelf hun contactkanaal. Middels actieve campagnes brengen we de verschillende mogelijkheden om producten aan te vragen onder de aandacht.

Engelstalig

Maastricht is een internationale stad. Daardoor wonen, werken, verblijven en studeren er steeds meer mensen die geen Nederlands spreken. Als gemeente passen wij de dienstverlening daar steeds meer op aan door relevante thema's en producten ook in het Engels aan te bieden.

Servicenormen

Als gemeente willen wij burgers en bedrijven goed en snel van dienst zijn. Daarbij is het belangrijk dat bekend is wat men van ons kan verwachten. Daarom zijn er servicenormen o.a. voor telefonie, balie-dienstverlening GemeenteLoket en afhandeling restpost.

Beelden bijstellen

De beeldvorming over de gemeentelijke dienstverlening is nog te vaak negatief, terwijl er in de praktijk veel goed gaat. Incidenten krijgen veel aandacht. Via de social media gaat dit steeds sneller. Goede resultaten en mooie ontwikkelingen worden niet actief genoeg gecommuniceerd c.q. krijgen te weinig aandacht. We zetten in op actieve communicatie via bestaande kanalen, maar vooral ook via social media.

BRP

We werken continu aan een correcte BRP door middel van goede registratie, kwaliteitscontroles, fraudeonderzoeken en adresonderzoeken.

Verkiezingen

We organiseren - op het moment dat dit aan de orde is – verkiezingen voor Europa, de Tweede Kamer, Provinciale Staten, het Waterschap en de gemeenteraad.

Prestatie-indicator	Realisatie 2018	Begroting 2020
<i>Servicenormen Publieke Dienstverlening¹</i>		
Als u 14043 belt heeft u binnen 20 seconden een medewerker aan de lijn	83%	80%
Als u ons een e-mail stuurt heeft u binnen 2 weken antwoord	94%	100%
Als u ons een brief stuurt heeft u binnen 4 weken antwoord	96%	100%
Als u een afspraak heeft bij het GemeenteLoket helpen wij u binnen 5 minuten	94%	100%
1) Bron: Gemeente Maastricht		

Wat zijn onze aandachtspunten in 2020?

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- De pilot 'meer werken op afspraak' is op 1 januari 2019 van start gegaan bij het GemeenteLoket voor de producten Burgerlijke stand, Burgerzaken, Bouwen, Wonen en Parkeren. Het college besluit in 2020 op basis van een evaluatie van de pilot of meer werken op afspraak wel/niet een structurele werkwijze wordt bij het GemeenteLoket.

Wat mag het kosten?

BURGERZAKEN (0.2)	2019	2020	2021	2022	2023
LASTEN	4.365.270	3.786.799	4.011.799	3.951.799	3.951.799
BATEN	2.012.533	1.912.847	1.912.847	1.912.847	1.912.847
SALDO	-2.352.737	-1.873.952	-2.098.952	-2.038.952	-2.038.952

0.3 Beheer overige gebouwen en gronden

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

Het gaat hier om beheer, verhuur, instandhouding van gebouwen, gronden en landerijen die de gemeente (al of niet tijdelijk) in bezit heeft en niet in exploitatie neemt. Deze gebouwen / gronden passen in verwachte gemeentelijke bebouwingsuitbreiding, maar waarvoor nog geen grondexploitatiebegroting gestart is. Zie ook paragraaf 4.7 Grondbeleid.

Welke verbonden partij speelt een rol?

Dataland BV

Sinds 1 juli 2003 participeert de gemeente in Dataland BV met als doel het breed toegankelijk en beschikbaar maken van vastgoed en hieraan gerelateerde gegevens uit het informatiedomein van gemeenten voor de overheid, de burgers en het bedrijfsleven.

Wat mag het kosten?

BEHEER OVERIGE GEBOUWEN EN GRONDEN (0.3)					
	2019	2020	2021	2022	2023
LASTEN	5.819.516	13.162.546	8.386.376	10.733.972	6.744.524
BATEN	5.347.703	5.556.010	5.596.816	5.596.073	5.596.073
SALDO	-471.812	-7.606.537	-2.789.561	-5.137.900	-1.148.452

0.4 Overhead

Wat willen we bereiken en wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

Maastricht realiseert haar doelen met aanvaardbare overhead. In het BBV is bepaald welke kosten onder overhead vallen. Het gevolg is dat in programma 1 tot en met 8 alleen baten en lasten worden opgenomen die betrekking hebben op het primaire proces. Dit wil zeggen dat in die programma's alleen de kosten van de bedrijfsvoering worden verantwoord die direct voor de uitvoering van de desbetreffende taken en activiteiten worden ingezet.

Globaal bestaat de overhead volgens de definitie van de BBV uit de onderwerpen: Bestuurs-ondersteuning en beleidsadviering; Financiën; Personeelszaken en organisatie; Juridische zaken (exclusief bezwaar en beroep); Informatievoorziening, automatisering van systemen ten behoeve van de gemeentebrede bedrijfsvoering, documentmanagement en informatievoorziening; Facilitaire zaken en huisvesting; Interne en externe communicatie met uitzondering van klantcommunicatie; Verzekeringen; Hiërarchisch leidinggevendend, controllers en managementondersteuning werkzaam in de primaire processen.

Wat mag het kosten?

OVERHEAD (0.4)					
	2019	2020	2021	2022	2023
LASTEN	54.192.568	56.120.648	56.443.446	55.845.341	56.212.146
BATEN	182.700	182.600	182.501	182.402	162.463
SALDO	-54.009.868	-55.938.048	-56.260.945	-55.662.939	-56.049.683

0.5 Treasury

Wat willen we bereiken en wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

Tot dit taakveld behoren de activiteiten van de gemeente met betrekking tot de treasuryfunctie. Zie hiervoor paragraaf 4.4.2 Treasurybeleid.

Welke verbonden partij speelt een rol?

Bank Nederlandse Gemeenten N.V.

BNG Bank is de bank van en voor overheden en instellingen van maatschappelijk belang.

Enexis Holding N.V.

Enexis beheert het energienetwerk in Noord-, Oost- en Zuid-Nederland voor de aansluiting van ongeveer 2,7 mln. huishoudens, bedrijven en overheden. De netbeheerderstaak is een publiek belang, wettelijk geregeld met o.a. toezicht vanuit de Autoriteit Consument en Markt. Zie verder paragraaf [X](#) Verbonden Partijen.

NV Waterleidingsmaatschappij Limburg (WML)

WML is de drinkwaterproducent en -leverancier voor de hele provincie Limburg. Provincie Limburg bezit bijna een kwart van de aandelen, de rest is verdeeld onder de Limburgse gemeenten naar rato van het aantal inwoners.

Wat mag het kosten?

TREASURY (0.5)					
	2019	2020	2021	2022	2023
LASTEN	11.378.130	9.040.794	9.368.492	8.884.244	8.190.304
BATEN	9.525.760	9.841.022	9.416.652	9.186.936	8.618.950
SALDO	-1.852.371	800.228	48.159	302.691	428.645

0.61 OZB woningen

Wat willen we bereiken en wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

Dit betreft de kosten voor de waardebepaling woningen in het kader van de wet Waardering Onroerende Zaken en de baten vanuit de heffing en inning van gemeentelijke onroerende-zaakbelastingen woningen. Vanaf 1 januari 2022 is er landelijk een wettelijke verplichting om woningen te waarderen op basis van de gebruiksoppervlakte. Op dit moment hanteert BsGW nog de bruto inhoud als maatstaf. Op basis van de voor gebruiksoppervlakte vastgestelde normen moet van alle woningen de gebruiksoppervlakte bepaald worden. BsGW voert dit project uit in nauwe samenwerking met de deelnemers en zal de kosten verrekenen met de individuele gemeenten, op basis van een per gemeente opgesteld plan van aanpak inclusief kostenraming.

Welke verbonden partij speelt een rol?

Belastingssamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW)

BsGW heft en int lokale belastingen namens haar deelnemers, beheert de authentieke basisregistraties en verzorgt de uitvoering van de wet WOZ voor de gemeentelijke deelnemers. BsGW voert deze taken uit voor haar deelnemers, 30 gemeenten en het waterschap.

Wat mag het kosten?

OZB - WONINGEN (0.61)					
	2019	2020	2021	2022	2023
LASTEN	0	0	0	0	0
BATEN	15.460.223	16.046.729	16.096.729	16.251.729	16.251.729
SALDO	15.460.223	16.046.729	16.096.729	16.251.729	16.251.729

0.62 OZB niet-woningen

Wat willen we bereiken en wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

Dit betreft de waardebepaling van niet-woningen in het kader van de wet Waardering Onroerende Zaken en de heffing en inning van gemeentelijke onroerende-zaakbelastingen niet-woningen.

Wat mag het kosten?

OZB - NIET WONINGEN (0.62)					
	2019	2020	2021	2022	2023
LASTEN	0	0	0	0	0
BATEN	16.710.076	17.430.328	17.430.328	17.430.328	17.430.328
SALDO	16.710.076	17.430.328	17.430.328	17.430.328	17.430.328

0.63 Parkeerbelasting

Wat willen we bereiken en wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

In dit taakveld komen tot uitdrukking de inkomsten voor betaald parkeren, naheffing en invordering en opbrengsten van parkeerfaciliteiten en – boetes.

Wat mag het kosten?

PARKEERBELASTING (0.63)					
	2019	2020	2021	2022	2023
LASTEN	155.000	157.325	157.325	157.325	157.325
BATEN	2.090.639	2.142.905	2.142.905	2.142.905	2.142.905
SALDO	1.935.639	1.985.580	1.985.580	1.985.580	1.985.580

0.64 Belastingen overig

Wat willen we bereiken en wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

In dit taakveld komen tot uitdrukking de heffing en inningen van de overige gemeentelijke belastingen waaronder de hondenbelasting en toeristenbelasting.

Wat mag het kosten?

BELASTINGEN OVERIG (0.64)					
	2019	2020	2021	2022	2023
LASTEN	575.570	730.628	730.628	730.628	730.628
BATEN	7.249.446	7.980.682	7.847.432	7.967.432	7.967.432
SALDO	6.673.875	7.250.054	7.116.804	7.236.804	7.236.804

0.7 Algemene en overige uitkering gemeentefonds

Wat willen we bereiken en wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

Tot dit taakveld behoren de Algemene Uitkering, Integratie-uitkeringen – zoals de integratie-uitkering WMO en de Integratie-uitkering Sociaal Domein – en decentralisatie-uitkeringen. De gemeentefonds-middelen zijn vrij besteedbaar, dit is een algemeen dekkingsmiddel. Inzet wordt integraal afgewogen in de kadernota en de begroting. In de mei-, september- en decembercirculaire geeft het Rijk informatie over de hoogte en verdeling.

Wat mag het kosten?

ALG. UITKERING EN OV. UITKERING GEMEENTEFONDS (0.7)					
	2019	2020	2021	2022	2023
LASTEN	946.620	513.405	-18.020	-84.193	-82.647
BATEN	261.485.713	265.825.205	264.910.754	262.865.966	264.021.652
SALDO	260.539.093	265.311.800	264.928.774	262.950.159	264.104.299

0.8 Overige baten en lasten

Wat willen we bereiken en wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

In dit taakveld zijn de overige baten en lasten ondergebracht die niet tot een specifiek taakveld behoren, zoals het budget voor onvoorzien uitgaven, de verrekening tussen sectoren in het kader van de afdracht van BCF en de exploitatie van deelnemingen.

Wat mag het kosten?

OVERIGE BATEN EN LASTEN (0.8)					
	2019	2020	2021	2022	2023
LASTEN	18.396.727	-9.073.237	-3.925.238	-3.171.489	-2.910.297
BATEN	14.660.765	9.245.196	3.842.117	3.395.391	3.311.199
SALDO	-3.735.962	18.318.433	7.767.355	6.566.880	6.221.496

0.9 Vennootschapsbelasting

Wat willen we bereiken en wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

Alle informatie over grondbeleid inclusief vennootschapsbelasting is gebundeld in de paragraaf 4.7.

0.10 Mutaties reserves

Wat willen we bereiken en wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

In dit taakveld zijn alle mutaties (vermeerderingen en vermeerderingen) in de reserves opgenomen. In bijlage 4 is een verloopoverzicht opgenomen van alle reserves.

Wat mag het kosten?

MUTATIES RESERVES (0.10)					
	2019	2020	2021	2022	2023
LASTEN	28.097.040	24.936.335	23.961.290	23.220.674	22.901.754
BATEN	41.124.242	39.650.098	26.178.621	26.735.553	22.502.561
SALDO	13.027.202	14.713.763	2.217.331	3.514.879	-399.193

Totaaloverzicht kosten programma

Wat mag het kosten?

Onderstaand volgt een totaaloverzicht van de lasten en baten per taakveld.

PROGRAMMA 0 : BESTUUR EN ONDERSTEUNING					
	2019	2020	2021	2022	2023
BESTUUR (0.1)	7.626.997	6.352.406	5.797.906	5.647.806	5.647.706
BURGERZAKEN (0.2)	4.365.270	3.786.799	4.011.799	3.951.799	3.951.799
BEHEER OVERIGE GEBOUWEN EN GRONDEN (0.3)	5.819.516	13.162.546	8.386.376	10.733.972	6.744.524
OVERHEAD (0.4)	54.192.568	56.120.648	56.443.446	55.845.341	56.212.146
TREASURY (0.5)	11.378.130	9.040.794	9.368.492	8.884.244	8.190.304
OZB - WONINGEN (0.61)	0	0	0	0	0
OZB - NIET WONINGEN (0.62)	0	0	0	0	0
PARKEERBELASTING (0.63)	155.000	157.325	157.325	157.325	157.325
BELASTINGEN OVERIG (0.64)	575.570	730.628	730.628	730.628	730.628
ALG. UITKERING EN OV. UITKERING GEMEENTEFONDS (0.7)	946.620	513.405	-18.020	-84.193	-82.647
OVERIGE BATEN EN LASTEN (0.8)	18.396.727	-9.073.237	-3.925.238	-3.171.489	-2.910.297
VENNOOTSCHAPSBELASTING (0.9)	0	0	0	0	0
MUTATIES RESERVES (0.10) STORTINGEN	28.097.040	24.936.335	23.961.290	23.220.674	22.901.754
TOTAAL LASTEN	131.553.437	105.727.648	104.914.003	105.916.107	101.543.242
	2019	2020	2021	2022	2023
BESTUUR (0.1)	168.791	3.291	3.291	3.291	3.291
BURGERZAKEN (0.2)	2.012.533	1.912.847	1.912.847	1.912.847	1.912.847
BEHEER OVERIGE GEBOUWEN EN GRONDEN (0.3)	5.347.703	5.556.010	5.596.816	5.596.073	5.596.073
OVERHEAD (0.4)	182.700	182.600	182.501	182.402	182.463
TREASURY (0.5)	9.525.760	9.841.022	9.416.652	9.186.936	8.618.950
OZB - WONINGEN (0.61)	15.460.223	16.046.729	16.096.729	16.251.729	16.251.729
OZB - NIET WONINGEN (0.62)	16.710.076	17.430.328	17.430.328	17.430.328	17.430.328
PARKEERBELASTING (0.63)	2.090.639	2.142.905	2.142.905	2.142.905	2.142.905
BELASTINGEN OVERIG (0.64)	7.249.446	7.980.682	7.847.432	7.967.432	7.967.432
ALG. UITKERING EN OV. UITKERING GEMEENTEFONDS (0.7)	261.485.713	265.825.205	264.910.754	262.865.966	264.021.652
OVERIGE BATEN EN LASTEN (0.8)	14.660.765	9.245.196	3.842.117	3.395.391	3.311.199
VENNOOTSCHAPSBELASTING (0.9)	0	0	0	0	0
MUTATIES RESERVES (0.10) ONTTREKKINGEN	41.124.242	39.650.098	26.178.621	26.735.553	22.502.561
TOTAAL BATEN	376.018.590	375.816.912	355.560.991	353.670.851	349.921.428
	2019	2020	2021	2022	2023
BESTUUR (0.1)	-7.458.206	-6.349.115	-5.794.615	-5.644.515	-5.644.415
BURGERZAKEN (0.2)	-2.352.737	-1.873.952	-2.098.952	-2.038.952	-2.038.952
BEHEER OVERIGE GEBOUWEN EN GRONDEN (0.3)	-471.812	-7.606.537	-2.789.561	-5.137.900	-1.148.452
OVERHEAD (0.4)	-54.009.868	-55.938.048	-56.260.945	-55.662.939	-56.049.683
TREASURY (0.5)	-1.852.371	800.228	48.159	302.691	428.645
OZB - WONINGEN (0.61)	15.460.223	16.046.729	16.096.729	16.251.729	16.251.729
OZB - NIET WONINGEN (0.62)	16.710.076	17.430.328	17.430.328	17.430.328	17.430.328
PARKEERBELASTING (0.63)	1.935.639	1.985.580	1.985.580	1.985.580	1.985.580
BELASTINGEN OVERIG (0.64)	6.673.875	7.250.054	7.116.804	7.236.804	7.236.804
ALG. UITKERING EN OV. UITKERING GEMEENTEFONDS (0.7)	260.539.093	265.311.800	264.928.774	262.950.159	264.104.299
OVERIGE BATEN EN LASTEN (0.8)	-3.735.962	18.318.433	7.767.355	6.566.880	6.221.496
VENNOOTSCHAPSBELASTING (0.9)	0	0	0	0	0
MUTATIES RESERVES (0.10)	13.027.202	14.713.763	2.217.331	3.514.879	-399.193
TOTAAL SALDO	244.465.153	270.089.264	250.646.988	247.754.745	248.378.186

De belangrijkste ontwikkelingen in bovenstaande cijfers zijn in de volgende tabellen toegelicht.

Toelichting belangrijke ontwikkelingen

Voor een tekstuele toelichting van deze investeringen en intensivering/ bezuinigingen wordt verwezen naar de financiële begroting, hoofdstuk 3.

<i>Investerings programma 0 (bedragen x € 1.000)</i>			2019	2020	2021	2022	2023
Dienstauto Burgemeester	Rendabel	5		100			
MECC	Rendabel	20	6.493	7.039	6.500		
Bankastraat	MJIP	25	170				
Voorterrein Lumiere	MJIP	25	150				
Optimale toegankelijkheid van gebouwen	MJIP	40	200	400	400	400	400
Boschstraat 5-7 (Timmerfabriek)	Rendabel	25	3.590				
Productiemiddelen	Rendabel	div.	11.677	9.177	6.098	9.479	7.774

<i>Intensivering N / Bezuiniging V programma 0 (bedragen x € 1.000)</i>	2020	2021	2022	2023
Algemene Uitkering mei circulaire	465 N	1.031 N	3.028 N	655 N
Algemene Uitkering septembercirculaire	700 N	700 V	1.000 V	600 V
Appa	1.300 V	1.300 V	1.300 V	1.300 V
Voormalig personeel	100 V	100 V	100 V	100 V
Toeristenbelasting	550 V	550 V	670 V	670 V
Structurele OZB	200 V	200 V	200 V	200 V
Garantiebanen	280 N	320 N	360 N	400 N
Trainees	300 N	300 N	300 N	300 N
> dekking	300 V	300 V	300 V	300 V
Vitrines reclame	50 N	50 N	50 N	50 N
Subsidieadviseur/lobby	83 N	83 N	83 N	83 N
BsGW	152 N	152 N	152 N	152 N
Welkomstgeschenk	93 V	93 V	153 V	153 V
Burgerparticipatie	0	150 V	150 V	150 V
Organisatieontwikkeling	0	500 N	0	0
Nieuwe btw compensatiefonds raming	300 V	300 V	300 V	300 V
Efficiency	1.323 V	1.900 V	1.910 V	1.910 V
Lage rente	400 V	400 V	400 V	400 V
Vrijval kapitaallasten (planningsoptimisme investeringen)	1.000 V	1.000 V	0	0
Nieuwe restwaarde afschrijven	1.000 V	1.000 V	1.000 V	1.000 V
CAO	1.000 V	0	0	0
Hogere accountantskosten	25 N	25 N	25 N	25 N
Minder leges loket niet ingezetenen	150 N	150 N	150 N	150 N
Rechtspositie raads- en commissieleden	94 N	94 N	94 N	
Verlagen formatiebudget	0	0	1.500 V	1.500 V
Lagere indexering materiële budgetten/rente productiemiddelen	480 V	480 V	480 V	480 V
Koningsdag	PM			
Burgerbegroting	150 N			
Incidentele dekking	2.150 V			
Algemene taakstelling	10.500 V	10.500 V	10.500 V	10.500 V

HOOFDSTUK 3 FINANCIËLE BEGROTING

3.1 Toelichting op de financiële begroting

In dit hoofdstuk wordt, naast de financiële uitgangspunten voor de begroting, voornamelijk ingegaan op het budgettaire kader 2020-2023 en worden de budgettaire ontwikkelingen ten opzichte van de vorige meerjarenbegroting en de kaderbrief toegelicht.

Hieronder in paragraaf 3.2 volgt een toelichting op de financiële uitgangspunten die ten grondslag hebben gelegen aan deze begroting. In paragraaf 3.3 wordt het budgettaire kader toegelicht. In paragraaf 3.4 tenslotte volgt een uiteenzetting van de financiële positie van onze gemeente en worden de geplande investeringen beschreven.

3.2 Uitgangspunten van de ramingen

De begroting voor 2019 is opgesteld op basis van het wijzigingsbesluit Besluit Begroting en Verantwoording d.d. 5 maart 2016. Bij het samenstellen van de begroting zijn verder de volgende uitgangspunten voor de ramingen gehanteerd.

3.2.1 Indexering

Voor de indexering hebben we in 2013 een systeemwijziging doorgevoerd. De prijsindex wordt alleen toegepast op het eerste begrotingsjaar. De volgende jaren worden standaard niet geïndexeerd.

De ramingen voor 2020 zijn geïndexeerd met het indexcijfer IMOC (prijs overheidsconsumptie netto materieel) uit het Centraal economisch plan (CEP) van maart 2019 van het Centraal Planbureau voor wat betreft de materiële kosten. Deze bedraagt 1,5%. Voor de loonkosten hanteren we het percentage zoals opgenomen in de CEP ramingen voor "Loonvoet sector overheid" te weten 3,5%. Dit percentage is naar verwachting voldoende voor het opvangen van de loonsomstijging van de recent afgesloten CAO en de verwachte stijging van de premies (o.a. pensioenpremie). Zoals uit het budgettaire kader blijkt, resteert zelfs een voordeel in 2020 doordat de loonstijging gefaseerd gedurende het jaar plaatsvindt.

De opbrengsten worden geïndexeerd met een gemiddelde van de materiële- en loonkostenstijging, zijnde 2,5%.

Echter in verband met het zoeken naar dekking voor alle ambities en doelstellingen voor 2020 is hierop bespaard. Budgetten, die geen harde toezeggingen/verplichtingen aan externen kennen/hebben inzake de indexering, worden niet geïndexeerd. Dit levert een structurele besparing van ongeveer € 0,4 mln. (zie post 22 van par. 3.3).

3.2.2 Onvoorzien en risicobuffer

In programma 0 van de begroting is een post onvoorzien opgenomen van € 0,242 mln. structureel. Deze post is bedoeld om incidentele uitgaven die bij de begroting niet werden voorzien op te kunnen vangen. Daarnaast is er op hetzelfde programma een risicobuffer opgenomen van jaarlijks ongeveer € 2,6 mln.

In paragraaf 4.3 Weerstandsvermogen en risicobeheersing wordt deze risicobuffer afgezet tegen de risico's waarmee de gemeente wordt geconfronteerd.

Tabel: Verloop risicobuffer 2020-2023

(bedragen x € 1.000)

	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Onvoorzien/risicobuffer	2.864	2.867	2.899	2.899
Post onvoorzien	242	242	242	242
Risicobuffer	2.622	2.625	2.657	2.657

3.2.3 Rente

Bij de wijzigingen van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) was de toerekening van rente een belangrijk aandachtspunt (vanaf begrotingsjaar 2018).

De Commissie BBV adviseert om geen rente meer te berekenen over het eigen vermogen. Dit advies heeft de gemeente Maastricht overgenomen.

Daarnaast schrijft het BBV voor dat we geen resultaat meer mogen hebben op het taakveld Treasury. De doorgerekende rente (omslagrente) aan de producten/taakvelden moet gelijk zijn aan de begrote rentekosten, welke zijn gebaseerd op de rentepercentages zoals die thans door banken in rekening wordt gebracht.

Voor de gemeente Maastricht betekent dit het volgende:

1. Dat er geen rente meer wordt toegevoegd aan het Vruchtboomfonds.
2. De omslagrente blijft 0,5% (gelijk aan 2019).

In paragraaf 4.4 financiering vindt een verdere toelichting plaats op het taakveld treasury.

3.3 Van kaderbrief 2019 naar begroting 2020

De onderstaande bedragen zijn in duizendtallen. Negatieve bedragen zijn uitgavenbudgetten en positieve bedragen zijn inkomsten, besparingen of dekkingsvoorstellen.

BEGROTING 2020	(x € 1.000)	2020	2021	2022	2023
Saldo Kaderbrief 2019 (MvA)		-1.564	-2.085	-4.090	-1.724
Taakstellingen Kaderbrief 2019					
Efficiency		-1.800	-2.200	-2.500	-2.600
Nader in te vullen (begroting 2020)		-2.000	-2.000	-2.000	-2.000
Nader in te vullen incidentele dekking		-1.000	-2.000		
Saldo taakstellingen Kaderbrief 2019		-4.800	-6.200	-4.500	-4.600
Invulling taakstellingen Kaderbrief 2019					
1 stelpost 'uitkomst onderzoek jeugdzorg'				2.000	2.000
2 nieuwe btw compensatiefonds raming		300	300	300	300
3 ozb		200	200	200	200
4 efficiency		1.323	1.900	1.910	1.910
5 lage rente		400	400	400	400
6 vrijval kapitaallasten		1.000	1.000		
7 nieuwe restwaarde afschrijven		1.000	1.000	1.000	1.000
Totale invulling taakstellingen Kaderbrief 2019		4.223	4.800	5.810	5.810
Saldo start begroting 2020		-2.141	-3.485	-2.780	-514
Nieuwe ontwikkelingen (na Kaderbrief 2019)					
8 CAO		1.000	0	0	0
9 AU/ septembercirculaire		-700	700	1.000	600
10 sociaal domein		-6.600	-6.600	-6.600	-6.600
11 draaiknoppen sociaal domein		-3.500	-3.900	-4.900	-4.900
12 veilig thuis		-258	-390	-390	-390
13 terugdraaien besparing Jazzfestival		-38	-38	-38	-38
14 hogere accountantskosten		-25	-25	-25	-25
15 minder leges loket niet ingezetenen		-150	-150	-150	-150
16 omnibuzz		-115	-115	-115	-115
17 rechtspositie raads- en commissieleden		-94	-94	-94	-94
18 theater		-108	-108	-108	-108
19 Kumulus verminderde inkomsten cursussen		-513	-513	-513	-513
20 Koningsdag		pm			
21 Projectgelden burgerbegroting		-150			
Totaal nieuwe ontwikkelingen (na Kaderbrief)		-11.251	-11.233	-11.933	-12.333
Totale saldo voor dekking		-13.392	-14.718	-14.713	-12.847
Dekking					
22 verlagen formatiebudget				1.500	1.500
lagere indexering materiële budgetten/rente					
23 productiemiddelen		480	480	480	480
24 aanpak werkloosheid		300	600	900	1.200
25 algemene taakstelling/vangnet dekkingsreserve		10.500	10.500	10.500	10.500
26 overig incidenteel		2.150			
Totale dekking		13.430	11.580	13.380	13.680
Saldo begroting 2020		38	-3.138	-1.333	833

Toelichting op budgettaire kader

Invulling taakstellingen Kaderbrief 2019

1. Stelpost uitkomst onderzoek jeugdzorg

Er loopt thans een onderzoek naar de tekorten op de jeugdzorg. Belangrijkste onderzoeksvraag is in hoeverre deze tekorten structureel zijn en of er een autonome stijging van cliënten is. In afwachting van de uitkomsten van dit onderzoek en gebaseerd op de incidentele bijstelling van de budgetten door de minister voor de jaren 2019, 2020 en 2021 mogen gemeenten vooralsnog dit verhoogde budget als structureel beschouwen.

2. Nieuwe post btw compensatiefonds (BCF)

Gebaseerd op de onderuitputting van het laatste jaar mogen gemeenten deze onderuitputting in hun begroting structureel inboeken van de provinciaal toezichhouder. Dit is wel echter nog steeds een risico, aangezien de werkelijke onderuitputting (niet besteding) afhankelijk is van de in te dienen btw claims van alle gemeenten. In tijden dat er veel wordt geïnvesteerd kan er zelfs uitputting ontstaan, waardoor er geen uitkering van het BCF plaatsvindt.

3. Areaaluitbreiding OZB

De nieuwe areaaluitbreiding leidt tot structurele OZB opbrengsten. De andere extra opbrengsten OZB (niet zijnde areaaluitbreiding) worden naar de toekomst toe verrekend met de inflatiestijging voor de OZB tarieven. Vaak is deze laatste een gevolg van het feit dat de verwachte WOZ waarden lager zijn dan de werkelijk WOZ waardestelling.

4. Efficiency

Ten behoeve van de invulling van de taakstelling efficiency zijn/worden enkele maatregelen getroffen. Zo gaan we minder communicatie mensen inhuren maar in vaste dienst nemen, gaan we een scanauto aanschaffen om fout parkeren te handhaven, is er een aanbestedingsvoordeel op mobiele telefonie gerealiseerd en worden ipads/iphones in 3 jaren afgeschreven i.p.v. 2 jaren.

5. Lage rente

Voor de rentekosten werd bij de opmaak van de begroting 2019 op basis van de destijds bestaande opgenomen geldleningportefeuille (en de hierbij behorende bekende rentelasten voor jaar 2019) berekend dat er in 2019 € 42,5 mln. kort gefinancierd diende te worden tegen 0,00% en dat er € 110 mln. lang gefinancierd diende te worden tegen 1,75%. Tot nu toe hebben we echter in 2019 nog geen langlopende geldlening hoeven aan te trekken. De korte financieringsbehoefte kunnen we nog steeds tegen negatieve rentes financieren (= op dit moment een renteopbrengst). Hierdoor zijn de rentelasten lager dan begroot. Gelet op de laatste ontwikkelingen gaan we ervan uit dat deze lage rente voorlopig zal aanhouden.

6. Vrijval kapitaallasten

In de planning van de investeringen zijn we vaak optimistisch en blijkt in de praktijk dat vanwege praktisch, juridische of (onderhandelings) technische zaken investeringen vaak later plaatsvinden. In deze begroting anticiperen we deels hierop door reeds vrijval van kapitaallasten op te nemen. We kunnen uiteraard niet aangeven voor welke investeringen dat is. Het betekent wel dat de afschrijvingstermijnen van de daadwerkelijke uitgestelde investeringen ook later beginnen. We gaan niet versneld afschrijven.

7. Nieuwe methodiek van afschrijven vastgoed

Het op een andere wijze afschrijven op vastgoed wordt nog onderzocht. Hierover zijn we met de accountant in gesprek. Wij prefereren om te gaan afschrijven met een restwaarde, aangezien panden die wij zelf nodig hebben voor eigen huisvesting, of monumenten of commerciële panden altijd waarde behouden. Om tegemoet te komen aan specifieke kenmerken stellen we voor om een percentage van de WOZ waarde aan te houden. Mocht dit niet acceptabel zijn voor de accountant zullen de overwegen om termijnen te verlengen. Een ruwe inschatting op dit moment is dat dit voor onze eigen kantoorpanden € 1 mln. gaat opleveren.

Nieuwe ontwikkelingen na Kaderbrief 2019

8. CAO

In de begroting was al rekening gehouden met een stijging van de lonen (3,5%). Door de gefaseerde ingroei van de loonstijgingen is er een incidentele meevaller in 2020. Het loon stijgt niet volledig per 1 januari, maar een deel op 1/1, weer een deel per 1/7 en het laatste deel per 1/10. Het totale effect is daardoor lager dan 3,5%. In de begroting is ook rekening gehouden met een stijging van de sociale lasten/premies. De doorwerking van de definitieve cijfers hebben we nog niet in beeld. Dat vormt wel nog een risico.

9. Algemene Uitkering Gemeentefonds

In deze begroting is de septembercirculaire 2019 verwerkt. Door onderuitputting (niet besteding) van de budgetten op de Rijksbegroting ontvangen gemeenten fors minder geld in 2019. De 'trap op/af' systematiek leidt opnieuw tot discussie. Zeker nu in betere tijden gemeenten minder algemene uitkering uit het Gemeentefonds ontvangen. Vanwege een foutieve berekening van de inflatiecorrectie op het sociaal domein over 2019 is het accres voor alle jaren lager dan verwacht mocht worden op basis van de bruto accessen. Het accres is enkel voor 2020 licht negatief.

10. Sociaal domein

Naar aanleiding van de tekorten in 2017, veroorzaakt door dalende rijksinkomsten en stijgende lasten, heeft een bijstelling van de begroting plaatsgevonden met ingang van 2018 om deze tekorten te compenseren.

Het totale budget voor de kosten van individuele voorzieningen sociaal domein (Jeugd, Wmo, Participatie en Onderwijs) bedraagt voor 2019 € 181,2 mln. Ten opzichte van dit budget wordt naar verwachting een tegenvaller gerealiseerd van € 6,6 mln. Dit resultaat bestaat uit een negatief resultaat van € 4,0 mln. op jeugd en € 1,1 mln. op WMO. Daarnaast wordt op de begrote draaiknoppen een negatief resultaat gerealiseerd van € 1,5 mln. ten gevolge van stijgende kosten op de verschillende wetten.

De beschrijvende en verklarende analyse leert dat dit bij Wmo wordt veroorzaakt in hulp bij het huishouden (landelijk opgelegde tarieven) en begeleiding individueel (volumestijging). Deze volumestijging is in de gehele regio te zien. Voor jeugd is de stijging vooral te merken in verblijf. Weliswaar is er een beeld maar geeft dit weinig aanknopingspunten om hierop kosten omlaag te brengen.

In de monitor individuele voorzieningen volgt een uitgebreidere toelichting op het geprognosticeerde resultaat 2019. Thans stellen we voor de budgetten voor de tekorten 2019 structureel bij te stellen. De realistische verwachting is namelijk, net zoals in veel gemeenten, dat zonder grote, pijnlijke ingrepen (gedacht moet worden aan het instellen van subsidieplafonds en wachtlijsten toestaan), het Maastricht nooit zal lukken om binnen de beperkte Rijksbudgetten uit te komen. De G40 zijn dan ook wederom aan het lobbyen.

11. Draaiknoppen sociaal domein

Het is ook vanwege bovenstaande redenering aannemelijk dat naar analogie van de beperkte Rijksbudgetten ook de draaiknoppen oplopend naar bijna € 5 mln. in 2022 niet gehaald zullen worden. Ook hier wordt voorgesteld deze af te boeken.

12. Veilig thuis

Bij de Kaderbrief 2019 zijn de gevolgen van de toename van de instroom in veilig thuis bij de GGD als gevolg van de aanscherping van de meldcode en de wijzigingen in het handelingsprotocol verankerd. Inmiddels blijkt de impact op het gehele lokale veld inclusief de eigen gemeentelijke organisatie zodanig te zijn dat ook hier substantieel meerwerk aan de orde is waarvoor er vanuit het Rijk geen extra middelen beschikbaar gesteld zijn.

13. Terugdraaien besparing Jazzfestival

Het terugdraaien van de besparing op het Jazzfestival is op verzoek van de raad gedaan.

14. Hogere accountantskosten

De recente aanbesteding van de accountantscontrole op de jaarrekening heeft geleid tot een hogere inschrijving. Overeenkomstig het raadsbesluit worden de hogere kosten ten laste van de algemene middelen gebracht.

15. Minder leges niet ingezetenen

Bij de invoering van de gevolgen van de verlenging van de looptijd van de paspoorten (de zgn. 'paspoortdip') zijn abusievelijk de legesinkomsten van de niet ingezetenen te hoog opgenomen in de begroting. Deze inkomsten worden nu gecorrigeerd op basis van de werkelijke opbrengsten.

16. Omnibuzz

Een nieuwe aanbesteding heeft geleid tot een inschrijving met 8% hogere tarieven. Deze stijging zal bij gelijkblijvend gebruik tot gevolg hebben dat de bijdrage van Maastricht zal toenemen met € 115.000.

17. Rechtspositie raads- en commissieleden

Op basis van de gewijzigde Verordening rechtspositie raads- en commissieleden Maastricht 2019 moet de gemeenteraad nog enkele keuzes maken. Deze hebben financiële gevolgen. De keuzes hebben betrekking op de vorm van vergoedingen, namelijk vaste of variabele kostenvergoedingen. Vooruitlopend op deze besluitvorming is reeds een bedrag opgenomen.

18. Herstel management Theater

Vier jaar geleden werden bij het doorvoeren van efficiencymaatregelen de teammanagers wegbezuinigd. Daarnaast werden bepaalde programmeurswerkzaamheden door de toenmalige directeur uitgevoerd. Thans blijkt dat te diep in de Theaterorganisatie is gesneden. Beide aspecten zullen worden gecorrigeerd.

19. Verlaagde cursusinkomsten Kumulus

De cursusgelden zijn de afgelopen jaren afgenomen. We zijn nu in de veronderstelling, mede door de ingezette transitie, dat deze inkomsten op een niveau zijn gekomen dat deze niet meer verder zullen dalen. Het is dan ook nu het moment om deze correctie in onze begroting te verwerken.

20. Koningsdag

Inmiddels is bekend geworden dat de koning en zijn gezin Koningsdag in Maastricht wil doorbrengen. We gaan aan de slag om een mooi programma samen te stellen. We zullen dit tijdig inclusief kostenplaatje aan u voorleggen. Vooralsnog nemen we een PM post op.

21. Projectgelden burgerbegroting

We stellen de raad voor om € 0,15 mln. in 2020 in de begroting op te nemen voor projectgelden burgerbegroting. Vanaf 2021 is het de bedoeling om de projecten te bekostigen uit de reguliere budgetten. In de begroting is reeds een budget van € 0,05 mln. beschikbaar. Dit is bedoeld als werkbudget om de burgerbegroting participatief goed en degelijk uit te werken (o.a. huur van zalen, communicatiecampagne en budget voor werkmethodes voor speciale bijeenkomsten).

Dekking

22. Verlagen formatiebudget

De komende vier jaren zullen op basis van AOW gerechtigde leeftijd 140 medewerkers uitstromen. We gaan analyseren of de soorten functies die vacant komen naar de toekomst nog ingevuld moeten worden, gelet op technische of organisatorische wijzigingen/verwachtingen. Dit vergt tijd. Het is om die reden dat we ook over enkele jaren eerst mogelijke opbrengsten inboeken.

23. Lagere indexering

Dit is een kaasschaafachtige methode om dekking voor de tekorten te vinden. Een lagere indexering is niet op alle budgetten toegepast. Dit bedrag is gecorrigeerd voor subsidies en bijdragen aan verbonden partijen en voor het sociale domein, zodat deze besparing ook gerealiseerd kan worden zonder juridische gevolgen.

24. Aanpak werkloosheid

Mede dankzij een effectief gebleken re-integratiebeleid kent Maastricht reeds geruime tijd een overschot op de zogeheten BUIG-middelen die we van het Rijk ontvangen. Gezien de extra (financieel verankerde) inzet die wij blijven plegen op re-integratie achten wij het verantwoord om het overschot op de BUIG-middelen in meerjarig perspectief mee te nemen.

25. Algemene taakstelling/vangnet dekkingsreserve

In overleg met de provinciale toezichthouder wordt er een gemeentebrede taakstelling opgenomen. Conform de spelregels Gemeenschappelijk Financieel Toezichtskader zal onze algemene reserve en vruchtboomfonds worden bestempeld als vangnet voor de bezuinigingsoperatie. Dat is ruimschoots voldoende om eventuele frictie in de realisatie van de taakstelling van € 10,5 mln. op te kunnen vangen. Weldra zal een plan van aanpak worden opgesteld om tot bezuinigingsvoorstellen te komen. Daarbij is nadrukkelijk ook een rol van de raad voorgelegd. In eerste instantie door het college hiertoe opdracht te geven. Later eventueel in de rol van meedenker en uiteindelijk als besluitvormer. Evident is dat Maastricht, in vergelijking met andere gemeenten, de dans van bezuinigingen door middel van pijnlijke keuzes heeft kunnen ontspringen, mede dankzij de overschotten op de BUIG middelen maar ook enkele technische en efficiencymaatregelen. Hoewel we ook fors blijven lobbyen richting Rijk en Provincie voor extra geld voor het sociaal domein en minder schommelingen in de algemene uitkering, is de verwachting dat dit niet op korte termijn soelaas biedt.

26. Overig incidenteel

Aangezien er een structurele bezuiniging van € 10,5 mln. nodig is, resteert een bedrag van bijna € 2 mln. om 2020 sluitend te maken. We zullen dan ook sturen op een overschot voor het jaar 2020 dan wel het benodigde geld aan overige reserves te onttrekken.

3.4 Uiteenzetting van de financiële situatie

3.4.1 Reserves en voorzieningen

Naast het totaal aan baten en lasten zijn ook de reserves en voorzieningen van belang voor de beoordeling van de financiële positie van de gemeente. De reserves geven een indicatie van het weerstandsvermogen van de gemeente, dat wil zeggen de mate waarin de gemeente in staat is om financiële risico's op te vangen. De voorzieningen zijn gekoppeld aan kwantificeerbare risico's en in die zin minder vrij besteedbaar. De gemeente heeft weinig keus als het gaat om de vraag welke voorzieningen aanwezig moeten zijn en welke omvang deze moeten hebben. De voorschriften uit het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) zijn hiervoor bepalend.

Aan het begin van het begrotingsjaar 2020 heeft de gemeente naar verwachting € 156,4 mln. aan reserves en € 39,7 mln. aan voorzieningen. Het totaaloverzicht van de reserves en voorzieningen is opgenomen in bijlage 3. Hierna volgt een nadere toelichting op de reserves.

Algemene reserves

Aan het begin van het begrotingsjaar heeft de gemeente naar verwachting € 4,7 mln. aan algemene reserves. Een algemene reserve is een reserve waaraan gemeentebreed door de raad geen bestemming is gegeven; deze reserve dient om risico's in algemene zin op te vangen (bufferfunctie).

Financieringsreserves

Aan het begin van het begrotingsjaar heeft de gemeente naar verwachting € 26,4 mln. aan financieringsreserves. De financieringsreserves zijn bedoeld om (toekomstige) kapitaallasten van investeringen in verkeersregelininstallaties, riolen, buitensportaccommodaties en overige productiemiddelen te bekostigen.

Vruchtboomfonds (beklemd bestemmingsreserve)

De raad heeft in 2000 besloten tot verkoop van de aandelen Nutsbedrijven voor een bedrag van € 229 mln. In de begroting van 2001 is van deze middelen € 147 mln. renderend weggezet in het vruchtboomfonds. Renderend wil zeggen dat over het saldo van de reserve 5,8% rente wordt bijgeschreven. In 2009 is ook de opbrengst van de verkoop aandelen Essent (€ 16,4 mln.) in het vruchtboomfonds gestort. Tegenover de renteopbrengst staat een aantal door de raad geaccordeerde structurele onttrekkingen. Dit zijn: compensatie dividend Nutsbedrijven (€ 7,2 mln.), onttrekking t.b.v. exploitatie (€ 1,3 mln.), kwijtschelding Diftar (€ 1,0 mln.), huisvesting SEZ (€ 1,1 mln.), rente erfpacht (€ 700.000), bezwaarschriften OZB (€ 600.000) en huisvesting Mosae Forum (€ 600.000) en overige posten.

Vanaf 2018 wordt er geen rente meer bijgeschreven op het Vruchtboomfonds, hier tegenover staat dat er ook geen onttrekking meer hoeft plaats te vinden voor de compensatie dividend Nutsbedrijven en onttrekking t.b.v. exploitatie (zie par. 3.2.3 Rente).

Het begrote saldo van de reserve Vruchtboomfonds aan het begin van het begrotingsjaar bedraagt circa € 106 mln. Op basis van de huidige berekening zijn op de lange termijn de uitgaven en inkomsten in evenwicht. Dit betekent dat er niet wordt ingeteerd op het vruchtboomfonds en dat het fonds eeuwigdurend is.

Bestemmings/egalisereserves

Aan het begin van het begrotingsjaar heeft de gemeente naar verwachting € 17,1 mln. aan bestemmings-egalisereserves. Een aantal grote bestemmingsreserves wordt hieronder nader toegelicht.

Innovatieopdracht Samenleven

Bij de kaderbrief 2011 en de innovatieopdracht Welzijn en Zorg van mei 2011 is besloten om financiële voordelen, die in aanloop naar het realiseren van de taakstelling geboekt worden, te gebruiken voor de frictiekosten en voor de kosten van ontwikkeling van alternatieve werkwijzen.

Investeringsfonds duurzame sociale infrastructuur

Betreft de bij de marap/jaarrekening 2014 ingestelde reserve "Investeringsfonds duurzame sociale infrastructuur".

Stadsvernieuwing/ Stedelijke vernieuwing ISV

Deze reserve was eerst een voorziening en is bij jaarrekening 2016 op verzoek van de accountant als reserve gerubriceerd.

Gebiedsontwikkeling Maastricht Noord Oost

De bestemmingsreserve Gebiedsontwikkeling Maastricht Noord Oost betreft vooruitontvangen middelen die aangewend worden bij de uitvoering van de wijkontwikkelingsplannen Noord Oost.

Mecc

Het congrescentrum en de expofoyer zijn eigendom van de gemeente Maastricht. De exploitatie MECC is een gesloten budgetsysteem. Over- en onderschrijdingen en grote onderhoudslasten komen ten laste van deze reserve.

Mobiliteitsfonds

Het mobiliteitsfonds is ingesteld op basis van het raadsbesluit PPS Mobiliteit; initiële fase (raadstuk 23-2002) en de in 2003 opgestelde kadernotitie is het "Mobiliteitsfonds" ingesteld. Doelstelling van het Mobiliteitsfonds is het faciliteren van het mobiliteitsbeleid. Naast het leveren van cofinanciering bij investeringsprojecten wordt de reserve aangewend voor incidentele afdekking onrendabele exploitaties. Het mobiliteitsfonds werd gevoed door de inkomsten uit het straatparkeren en de inkomsten uit de erfpacht voor de parkeergarages (PPS-parkeren).

Spreidingsplan Buitensportaccommodaties

Deze reserve is ingesteld voor de transformatie/nieuwe investeringen in het kader van spreidingsbeleid buitensport. Door veranderende wetgeving (BBV) is dit een financieringsreserve geworden. Er vinden geen stortingen meer plaats. De onttrekkingen zijn kapitaallasten (afschrijvingskosten) van sportinvesteringen in het kader van spreidingsplan buitensportaccommodaties. Per 1 januari 2020 is € 5,4 mln. beschikbaar vanuit de financieringsreserve.

3.4.2 Investeringsperspectief

In deze paragraaf wordt zoals in de begroting van 2019, de totale investeringsruimte uit meerjareninvesteringsplan, rendabele investeringen en investeringen in productiemiddelen gepresenteerd. Voorbeelden van investeringen kunnen heel divers zijn. Bijvoorbeeld vrachtauto's maar ook ICT middelen of meubilair. Onder het totaaloverzicht wordt een toelichting gegeven op de nieuwe MJIP investeringen (zie genummerde verwijzingen).

Hieronder volgt een overzicht van alle investeringen. Het betreft zowel zogenaamde rendabele alsook de onrendabele kredieten. Rendabele kredieten zijn kredieten waarvoor we specifiek hebben gespaard in financieringsreserves (bijv. productiemiddelen stadsbeheer zoals vrachtauto's) of waar inkomsten tegenover staan (bijvoorbeeld onderhoud gebouwen of riolen).

In de Kaderbrief 2019 zijn alle investeringen opgenomen. In deze begroting zijn geen nieuwe investeringen toegevoegd. Wel is bij de bestuursrapportage 2019 inmiddels een voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld voor ontwikkeling De Heeg en Optimalisatie toegankelijkheid gemeentelijke gebouwen.

Conform artikel 5 van onze Financiële Verordening geeft uw raad bij de begrotingsbehandeling aan voor welke nieuwe investeringen u op een later tijdstip een apart voorstel ter autorisatie van het investeringskrediet wilt ontvangen. In de onderstaande tabel is in een aparte kolom weergegeven welke investeringen dit betreft (zie vinkjes). De overige investeringen worden bij de begrotingsbehandeling met het vaststellen van de financiële positie geautoriseerd.

Tenslotte geeft uw raad bij de begrotingsbehandeling aan, conform uitwerking van het "Amendement betrokkenheid raad bij majeure projecten", welke nieuwe investeringen aangemerkt worden als "majeure projecten". Uw raad kan besluiten tot aanwijzing van een majeure project indien u van mening bent dat er aanmerkelijke (financiële) risico's voor de gemeente aan een dossier zijn verbonden en de reguliere P&C cyclus ontoereikend is. Overwegingen die bij de aanmerking als majeure project een rol kunnen spelen zijn :

- Er is sprake van een niet routinematige, grootschalige en in de tijd begrensde activiteit met een langere doorlooptijd;
- Er zijn belangrijke gevolgen voor de Maastrichtse samenleving;
- De (financiële) risico's van het project worden (voor het merendeel) gedragen door de gemeente Maastricht;
- Er is sprake van complexe financieringsconstructies of toepassing van nieuwe technologieën;

- Er is sprake van een in organisatorisch opzicht complex besturings- en uitvoeringsproces.

Tussentijdse rapportage en eindafrekening inzake deze “majeure projecten” wordt structureel geborgd door opname van deze projecten in de MPG V die jaarlijks onderdeel uitmaakt van de jaarrekening. Uiteraard zal de raad bij aanzienlijke tussentijdse afwijkingen van de MPG V direct door het college hierover worden geïnformeerd (actieve informatieplicht). Bijvoorbeeld via een Raadsinformatiebrief of een vertrouwelijke raadsessie.

Reeds benoemd als majeur project zijn:

- Belvédère (incl. Tram Maastricht-Hasselt)
- Gebiedsontwikkeling Randwyck
- Gebiedsontwikkeling A2
- Herbestemmen ENCI
- Stad en Spoor
- Ontwikkeling De Heeg incl. sportvoorziening
- Milieuzone
- Vestingwerken
- Integraal HuisvestingsPlan (IHP)
- Warmtenet (Restwarmte)
- Verbouwing Centre Céramique

Naast bovenstaande projecten wordt in deze begroting voorgesteld om de projecten “Tweede tranche binnensport “ en “Middenzaal” toe te voegen aan de lijst van de majeure projecten.

Nr.	Programma	Meerjareninvesteringsplan x €1.000		Afschr.		2019	2020	2021	2022	2023
				termijn	Aparte votering					
	0	Dienstauto Burgemeester	Rendabel	5			100			
	0	MECC	Rendabel	20		6.493	7.039	6.500		
	0	Bankastraat	MJIP	25		170				
	0	Voorterrein Lumiere	MJIP	25		150				
1.	0	Optimale toegankelijkheid van gebouwen	MJIP	40	v	200	400	400	400	400
	0	Boschstraat 5-7 (Timmerfabriek)	Rendabel	25		3.590				
	0	Productiemiddelen	Rendabel	div.		11.677	9.177	6.098	9.479	7.774
	1	Camératoezicht	Rendabel	10		20				
	2	Mobiliteit (reguliere mob. programma)	MJIP	20		1.472	590	590	590	590
2.	2	Verminderen overlast door vrachtverkeer Maastricht-West	MJIP	25	v	2.500				
	2	Tram	Rendabel	30		1.000				
	2	VR's	Rendabel	15		3.235	246	1.636	246	348
	2	Parkeren	Rendabel	div.		4.436	200	180		
3.	2	Kwalitatieve impuls Stationsstraat/autoluwer Wyck	MJIP	40	v	1.000	1.000	3.000	1.000	
4.	2	Continueren Maastricht Bereikbaar	MJIP	25	v	2.000	1.000	1.000	1.000	
	2	Lange afstand bussen	MJIP	40		300				
5.	2	Fietsenstallingen & P&R	MJIP	40	v			500	3.000	1.500
	2	Openbare Verlichting	Rendabel	div.		4.378				2.979
	3	International Students Club	MJIP	25		400				
6.	4	Onderwijshuisvesting	MJIP	40	v	9.532	5.050	4.000	12.000	30.000
	4	Onderwijshuisvesting	Rendabel	40		1.529				
	5	Sportaccommodaties	MJIP	25		454	454	454		
7.	5	Tweede tranche Binnensport	MJIP	25	v		1.000	1.000	4.000	4.000
	5	Sporthal Geusselt	MJIP	40		157				
	5	Upgrade sportpark Jekerdal	MJIP	25		530				
8.	5	Sportvoorziening de Heeg	MJIP	25	v		500	4.000	500	
9.	5	Vergroening openbare ruimte	MJIP	20		300	287	287	287	287
	5	Herontwikkeling sportpark Heugem	Rendabel	25		98				
	5	Herontwikkeling spreidingsplan restant	Rendabel	25		369				
	5	Theater	Rendabel	div.		1.600				
	5	Theater	MJIP	25		520				
10.	5	Behoud van thuisbasis Philharmonie Zuid	MJIP	25	v		500	500		
11.	5	Middenzaal	MJIP	40	v		500	500	3.000	3.000
12.	5	Collecties depots	MJIP	25	v		100	100		
13.	5	Verhuizing Kumulus naar CC	MJIP	25		1.350	500	500		
	5	Verhuizing Kumulus naar CC	Rendabel	25		3.500	3.650			
	5	Kumulus Herbenusstraat achterbouw	Rendabel	40		442				
	5	KIOR (restant 2013/2014)	MJIP	5		64				
	5	Groen, natuur en landschap	MJIP	20		1.215	213	213	213	213
	7	Begraafplaats	MJIP	25		620				
	7	Begraafplaats	Rendabel	25		335				
14.	7	Verhardingen levensduurverlengend	MJIP	25		2.500	4.600	3.350	3.250	2.100
	7	Riolering	Rendabel	30		15.400	4.879	3.606	1.000	
	7	Lucht en Geluid	MJIP	5/10		176				
	7	Duurzaamheid	MJIP	10		189				
	7	Milieuzones	MJIP	20	v	5.000				
15.	7	Uitvoeren Energietransitieplan	MJIP	20	v	600	125	125	125	125
	7	Milieustations/perrons	Rendabel	div.		1.632	1.505	221		
	8	Achtervang Belvedere	MJIP	40			2.300	2.300	2.300	2.300
	8	A2 bijdrage	MJIP	40		1.891				
	8	Brightlands MHC	MJIP	40	v	1.919	675			
	8	Masterplan Randwijck	MJIP	40		324				
16.	8	Ontwikkeling de Heeg	MJIP	25	v	300	500	1.500	500	
	8	Herijking herstructurering	MJIP	40		1.648				
17.	8	Herbestemming ENCI gebied	MJIP	40	v	300				
	8	Tapijn	MJIP	40		1.000				
	8	Noorderbrug	MJIP	40		9.200				
	8	Noorderbrug	Rendabel	40		15.768				
	8	Gem. aandeel stedelijke Ontwikkeling	MJIP	20/40		1.404	640	640	640	640
18.	8	Vestingwerken (excl. Calamiteitenfonds 5 kóp)	MJIP	40	v			750	750	750
	8	Fietsbrug stuw Borgharen	MJIP	40		640				
			MJIP			50.025	20.934	25.709	33.555	45.905
			Rendabel			75.502	26.796	18.241	10.725	11.101
			Totaal			125.527	47.730	43.950	44.280	57.006

1. Optimale toegankelijkheid van publiek toegankelijke gebouwen

Voor de opgave vanuit sociale inclusie (Maastricht voor iedereen) wordt in 2019 een plan van aanpak opgesteld. Dit betreft uitsluitend publiektoegankelijke delen van de gemeentelijke gebouwen. Als onderdeel van die aanpak wordt de toegankelijkheid van gemeentelijke gebouwen gescreend en wordt gekeken welke investeringen noodzakelijk zijn. Voor de quickwins op dit vlak wordt in 2019 na de screening een realisatieplan opgesteld. Dit plan wordt vanaf het najaar 2019 (Q3) gefaseerd uitgevoerd. Ter bepaling van de benodigde / wenselijke maatregelen is een screeningsinstrument ontwikkeld samen met de Stichting Samen Onbeperkt / Werkgroep Toegankelijkheid Maastricht. Uitvoering zal altijd in overleg met huurder / gebruiker van de betreffende gebouwen gebeuren.

2. Verminderen overlast door vrachtverkeer Maastricht-West

Met name op de Tongerseweg wordt veel overlast van (vracht)verkeer ondervonden. Een eerdere uitwerking voor een grondige renovatie in 2017 kreeg geen meerderheid in de gemeenteraad. De in de begroting 2018 voor deze renovatie gereserveerde middelen blijven wij reserveren voor dit doel. Begin 2019 is gestart met het monitoren van de verkeersbewegingen in Maastricht-West en is het overleg gestart met de Belgische buurgemeenten over de verkeersstromen en mogelijke maatregelen in het totale verkeerssysteem op basis van deze gegevens. Dit zal eind 2019 leiden tot een concreet voorstel over maatregelen op de Tongerseweg en in Maastricht-West.

3. Kwalitatieve impuls Stationsstraat/autoluwer Wyck

Besluitvorming over de in begroting 2019 gereserveerde middelen ten behoeve van de quick-wins in de stationsomgeving (inclusief internationaal busstation) heeft inmiddels plaatsgevonden door de gemeenteraad. Een voorstel voor de volledige en definitieve herinrichting van de stationsomgeving en verkeerscirculatie is in voorbereiding. De laatste jaren breidt het kernwinkelgebied van Maastricht zich immers uit naar de oostelijke Maasoever in Wyck. De Stationsstraat en omgeving dient daarbij aangepast te worden aan deze nieuwe dynamiek. Op basis van onder meer het ambitiedocument 'Stad en spoor' bepalen we de scope voor een verdere kwalitatieve impuls in de Stationsstraat en het autoluwer maken van Wyck. Pas na 2019 zal een concreet voorstel voor de volledige en definitieve herinrichting van de stationsomgeving en verkeerscirculatie aan de raad voorgelegd worden.

4. Continueren Maastricht Bereikbaar

Besluitvorming over de in begroting 2019 gereserveerde middelen ten behoeve van de continuering in 2019 door de gemeenteraad heeft inmiddels plaatsgevonden. Voor de jaren na 2019 volgt eind 2019 een meerjarenprogramma dat aan de raad en partners ter besluitvorming zal worden voorgelegd. Wij nemen hiertoe een bedrag van € 3 mln. op (€ 1 mln. per jaar voor de periode van 2020 t/m 2022).

5. P&R voorzieningen en fietsenstallingen

Voor de verbetering van de bereikbaarheid, wordt nadrukkelijker gestuurd op het zogeheten STOP-principe: Stappen, Trappen, Openbaar Vervoer, Personenwagens. Om invulling aan deze prioritering te geven is een uitbreiding van het aantal parkeerplaatsen op P&R-voorzieningen aan de randen van de stad benodigd. Tevens willen we het aantal fietsenstallingen in het centrum uitbreiden als onderdeel van de ambitie om het gebruik van de fiets te stimuleren. In 2019 worden de benodigde onderzoeken hiervoor opgestart met besluitvorming hierover begin 2020. Voor dit alles reserveren wij € 5 mln.

6. Onderwijs

De gemeente heeft een wettelijke taak in het voorzien in huisvesting voor Primair, Voortgezet en Speciaal Onderwijs (PO-VO-SO). De verordening voorziening onderwijshuisvesting bepaalt hierbij hoe de verantwoordelijkheidsverdeling tussen school en gemeente is. De ouderdom van onze schoollocaties (gemiddeld 40 jaar) en de reeds jaren teruglopende leerlingenaantallen zorgen er voor dat de gemeente aanzienlijk zal moeten investeren de komende jaren in renovatie en (vervangende) nieuwbouw bij (fuserende) scholen zowel in het primair als het voortgezet als het speciaal onderwijs. Voor zowel het primair als het voortgezet onderwijs is een integraal huisvestingsplan (IHP) in voorbereiding. In het primair onderwijs is dit een actualisatie van het IHP uit 2015. Bij het voortgezet onderwijs is in 2018 het

Masterplan vastgesteld. Hierin is het streven vastgelegd om te komen tot 3 brede schoolinstellingen. Het Masterplan wordt momenteel verder uitgewerkt tot een Integraal Huisvestingsplan. Ook wordt met het Middelbaar beroepsonderwijs onderzocht om te komen tot samenwerking in de bovenbouw en de inrichting van beroepscolleges. Voor het (voortgezet) speciaal onderwijs is er regionaal een bestuurlijk platform ingericht dat een voorstel voor regionale spreiding (concentratie) van speciale onderwijsvoorzieningen en voor meer inclusief onderwijs in de reguliere setting zal uitwerken. Hoewel de concrete investeringsvraagstukken nog nader uitgewerkt zullen worden, is wel al duidelijk vanuit de eerste berekeningen dat ze een substantiële investering vergen. Hiertoe reserveren wij € 98 mln. voor de periode tot en met 2030. Met de vaststelling van de individuele IHP's wordt de allocatie van middelen nader geconcretiseerd. Concrete besluitvorming over de votering van de middelen zal op locatieniveau plaatsvinden.

7. Tweede tranche Binnensport

Begin 2020 ligt naar verwachting de tweede tranche binnensportaccommodaties ter besluitvorming voor aan de gemeenteraad. Hierin streven we naar een optimalisatie van de bezetting van de binnensportaccommodaties zowel overdag als s 'avonds. Vanwege de wettelijke plicht ten gevolge van het faciliteren van beweegonderwijs zijn ook de kosten van de binnensportaccommodaties voor een groot deel (onderwijs gerelateerd) verplicht.

8. Sportvoorziening de Heeg

Op basis van de gebiedsontwikkelingen in De Heeg, de onderwijsontwikkelingen (PO en VO) en de tweede tranche binnensport zal in 2019, zoals vooralsnog in de planning ligt, een keuze worden gemaakt over de toekomst van sporthal De Heeg. Bij begroting 2018 zijn hiervoor door de gemeenteraad middelen opgenomen in een reserve ter hoogte van € 2,2 mln. Dit zal niet voldoende zijn voor de bouw van een nieuwe sporthal indien deze keuze wordt gemaakt. Vandaar dat we € 5 mln. aanvullend reserveren.

9. Vergroening openbare ruimte

De besluitvorming rond het Groenplan zal begin 2020 - na afronding van de omgevingsvisie-plaatsvinden. Dit zal samen met de Leidraad Groen, het kader vormen voor het projectgewijs diverse scenario's uitwerken voor méér groen in de fysieke leefomgeving. Dit zorgt voor een kwaliteitsimpuls voor de cultuur-historische identiteit van Maastricht en meer ontmoeting in de openbare ruimte, waaronder ook de gemeentelijke ambitie voor het stimuleren van sporten, bewegen en recreëren valt. Verder zorgt het behoud en uitbreiden van groen ook voor een gevarieerde soortenrijkdom, betere bescherming tegen effecten van de klimaatverandering, zoals hittestress, schone lucht en de waterproblematiek, en een robuuste bomenstructuur. De structureel in het MJIP beschikbare middelen voor vergroening zijn ontoereikend hiervoor en worden derhalve structureel opgehoogd met € 287.000. De concrete invulling van de jaarschijven zal in de reguliere P&C cyclus in het programmaplan van de begroting opgenomen worden.

10. Behoud van thuisbasis Philharmonie Zuid

De Philharmonie Zuid (PZN) oefent in Maastricht in het Theater aan het Vrijthof. Zij hebben de wens uitgesproken voor een eigen zelfstandige repetitieruimte met aanverwante voorzieningen zoals kantoren, kleedkamers en opslag. Op dit moment wordt een aantal leegkomende gebouwen verkend, met name de Don Boscokerk in het Heugemerveld, die qua volume en akoestiek voldoen aan de eisen van PZN en waarin mogelijk een combinatie kan worden gemaakt met een buurt ontmoetingsfunctie. Door de verplaatsing van de repetities van PZN worden bovendien de ondernemingsmogelijkheden en het publieksbereik van het theater vergroot, doordat de grote zaal volledig beschikbaar komt voor publieksgerichte en ook meer commerciële activiteiten. Wij verwachten eind 2019 een verdere concretisering gereed te hebben waarmee een bedrag van circa € 1 mln. gemoeid zal zijn. Dit bedrag reserveren wij in het MJIP.

11. Middenzaal

We hebben de ambitie voor het realiseren van een Vlakke Vloer zaal in Theater aan het Vrijthof met een stoelcapaciteit van 300 a 400 en een passend speeloppervlakte voor zowel amateurgezelschappen als kleinschalig toneel. Teneinde de Grote Zaal vrij te maken voor producties met een breed

publieksbereik en commerciële activiteiten en afscheid te kunnen nemen van de (voor de bedrijfsvoering) dure en (qua stoelcapaciteit en technische mogelijkheden) te beperkte kleine zaal in de Ainsl. Een nadere verkenning van de mogelijkheden en (financiële) gevolgen is nog nodig.

12. Collecties depots

Naar het voorbeeld van de Sphinx-galerij willen we meer werk maken van het tonen van de collecties uit de depots in bestaande gebouwen. Op die manier kan Maastricht het rijke verleden, tradities en volkscultuur tonen die eigen zijn in de stad aan een breed publiek. Hiervoor reserveren we € 200.000.

13. Verhuizing Kumulus naar CC

Conform raadsbesluit d.d. 28 mei 2019 is de reservering in het MJIP voor de verbouwing van Centre Ceramique met € 1 mln. opgehoogd en met hetzelfde besluit gevoteerd.

14. Verhardingen levensduurverlengend

Zoals opgenomen in de Kaderbrief 2019 worden vanaf 2019 de investeringen Verhardingen welke levensduur verlengend zijn, opgenomen in het MJIP en geactiveerd.

15. Uitvoeren Energietransitieplan (duurzaamheidsagenda)

Vanuit de klimaatbegroting is bij begroting voor 2019 vanuit de actielijn gebiedsontwikkeling reeds een bedrag beschikbaar gesteld voor alle voorbereidende werkzaamheden en onderzoeken voor de uitbreiding van het binnenstedelijk warmtenet en voor gefaseerde vervanging van het gemeentelijk wagenpark. Voor de overige investeringen stellen wij vanaf 2020 € 500.000 beschikbaar conform klimaatbegroting.

16. Ontwikkeling De Heeg

Het centrum van De Heeg bevindt zich al enkele jaren in een neerwaartse spiraal. Vrijwel alle winkels zijn gesloten, alleen de Jumbo supermarkt en enkele kleinere voorzieningen zijn overgebleven. Een integrale aanpak is dringend noodzakelijk. De totale ontwikkeling van het centrum bestaat uit verschillende onderdelen die elk hun eigen dynamiek en planning kennen, zoals bijvoorbeeld de realisatie van het IKC De Heeg, aanpassing van het winkelcentrum door de eigenaar en de toekomst van de sporthal. Een kwaliteitsimpuls in de inrichting van het gebied (groen, verharding, verkeerscirculatie, en parkeren) zal tezamen met investeringen van de eigenaar van het winkelcentrum en investeringen in sport en onderwijs benodigd zijn om dit centrum leefbaar te houden. Najaar 2019 verwachten wij een nadere inhoudelijke concretisering van de plannen. Wij reserveren € 2,5 mln. voor deze ontwikkeling boven de bij begroting 2019 reeds gereserveerde € 0,3 mln.

17. Herbestemming ENCI gebied

Voor het ENCI gebied wordt gewerkt aan een ambitieuze herbestemming die toerisme, cultuur, natuur en industrie verenigt. Op die manier wordt een uniek en verrassend stukje Maastricht gecreëerd. In 2018 is gebleken dat het Plan van Transformatie (opgave SOME) de nodige dilemma's kent. Momenteel worden enkele scenario's uitgewerkt, waarvan de verwachting is dat deze geen sluitende businesscase zullen hebben. Om de groeve blijvend te kunnen openstellen en onderhouden (door Natuurmonumenten) als een uniek stukje hoogwaardige natuurgebied, is een bijdrage benodigd. Daarom zal voor de realisatie van het te kiezen voorkeursscenario een bijdrage verwacht worden van de Founding Fathers (ENCI, Provincie en Gemeente). Bij begroting 2019 is voor de eerste onderzoeken en aanloopkosten hiertoe reeds € 300.000 opgenomen. De gemeentelijke bijdrage zal afhankelijk van het te kiezen scenario hoger zijn. Derhalve handhaven we voor 2020 de PM post uit de begroting 2019 en zal nadere duiding van de verwachte kosten, onderdeel worden van de besluitvorming over het te kiezen scenario.

18. Vestingwerken

In de begroting 2019 zijn middelen beschikbaar gesteld voor een dekkend onderzoek uitgevoerd middels 3D inmeting van het gehele 11 km tellende ondergrondse gangenstelsel. Dit wordt inmiddels uitgevoerd en levert samen met een verdieping op de bovengrondse onderhoudstoestand de onderbouwing van een

herstel- en investeringsplan. Dit zal in najaar 2019 aan de Raad worden voorgelegd. Dit plan zal de vanuit veiligheidsoverweging benodigde herstelstelwerkzaamheden omvatten. Tevens zullen de mogelijkheden voor cofinanciering in beeld gebracht worden. De verwachte omvang van de werkzaamheden bedraagt € 7,5 mln. Dit bedrag reserveren we in het MJIP.

Voor een totaal overzicht van onrendabele investeringen voor de komende jaren tot en met 2030 wordt verwezen naar bijlage 3 van de kaderbrief 2019.

3.4.3 Taakstellingen

Dit is een nieuwe paragraaf die op verzoek van de provincie is toegevoegd aan onze begroting. In de gemeentelijke begroting zijn enkele taakstellingen opgenomen. Hieronder volgen ten behoeve van een totaalbeeld een aantal taakstellingen die nog gerealiseerd moeten worden.

Taakstellingen (x € 1.000)	2020	2021	2022	2023
Dekking Tarievennota sport	40	152	152	152
Spreidingsbeleid sport (park Zuid)	75	75	75	75
Meer opbrengst toeristenbelasting	705	705	705	705
OZB areaaluitbreiding/meeropbrengsten	650	750	800	950
Meeropbrengsten fysieke leges	400	400	400	400
Niet verlengen 5% diensttijdtoelage	260	390	520	520
Incidentele dekking (restant 1,7 mln. en nieuw 2,15 mln.)	3.850			
Lagere indexering materiële budgetten/rente productiemiddelen	480	480	480	480
Verlagen formatiebudget			1.500	1.500
Lage rente	400	400	400	400
Vrijval kapitaallasten	1.000	1.000		
Nieuwe restwaarde afschrijven	1.000	1.000	1.000	1.000
Aanpak werkloosheid	300	600	900	1.200
Algemene taakstelling/vangnet dekkingsreserve	10.500	10.500	10.500	10.500

HOOFDSTUK 4 VERPLICHTE PARAGRAFEN

4.1 Lokale lastenparagraaf

4.1.1 Inleiding

De lokale heffingen zijn een integraal onderdeel van het gemeentelijke beleid. Ze raken de burgers, bedrijven en instellingen heel direct in hun portemonnee. Politiek gezien is daarom van belang de transparantie van de berekeningswijze voor de kostendekkende tarieven. Dit betreft afval, riolen en leges. De overige belastingen en parkeerbelastingen betreffen een algemene inkomstenbron.

Wettelijke grondslag

Welke heffingen gemeenten mogen opleggen, is vastgelegd in de Gemeentewet (Gw).

De heffingen zijn te verdelen in 2 soorten:

- heffingen waarbij een product of dienst wordt geleverd en waarvoor de burger betaalt (afvalinzameling, riolering, paspoort, rijbewijs, huwelijk, omgevingsvergunningen, parkeeronthefing, enzovoort). Bij deze heffingen mogen de begrote opbrengsten niet hoger zijn dan de begrote lasten (artikelen 228a en 229 Gw);
- heffingen die als algemene inkomstenbron dienen en geen directe relatie hebben met een geleverd product of dienst (artikelen 220, 224, 226, 227, 228 Gw). Deze heffingen worden gebruikt om algemene voorzieningen te realiseren zoals aanleggen en onderhouden van wegen en groenvoorzieningen, stimuleren van economie, bouwen en exploiteren van sportparken en zwembad, ondersteunen van vrijwilligers en mantelzorgers, enzovoort.

De heffingen waarbij er een relatie is met een product of dienst zijn vervolgens in te delen in 2 soorten:

- de dienst wordt voortdurend en gedurende langere tijd geleverd en wordt opgelegd middels een aanslag gemeentelijke belastingen (afvalinzameling en riolering);
- je betaalt per geleverde dienst in de vorm van leges (voorbeelden zijn: paspoort, rijbewijs, huwelijk, omgevingsvergunningen en parkeeronthefing).

4.1.2 Beleid ten aanzien van lokale heffingen

Coalitieakkoord 2018-2022

Uitgangspunt is een sluitend meerjarenperspectief, zonder lastenverhoging voor de Maastrichtse inwoners en bedrijven (behoudens inflatie). Het streven naar 100% kostendekkende tarieven wordt daarbij niet losgelaten.

Indexering

Voor de prijsindex van de materiële kosten voor 2020 wordt uitgegaan van het indexcijfer IMOC (prijs overheidsconsumptie netto materieel) uit de meicirculaire 2019. Deze bedraagt 1,5%. Voor de loonkosten hanteren we het percentage zoals opgenomen in de meicirculaire voor 'Loonvoet sector overheid', te weten 3,5%.

Voor de belastingen en heffingen en alle overige opbrengsten hanteren wij een gemiddeld percentage van 2,5% (middeling van materiële en loonkosten).

Daarbij geldt dat de begraafrechten, parkeertarieven en de leges voor parkeren voor vergunninghouders niet worden geïndexeerd als gevolg van afspraken in het coalitieakkoord. De tarieven 2020 voor betaald parkeren op parkeerterreinen en parkeergarages worden nog met Q-park besproken. Verder geldt dat indexering van de tarieven bij de milieuparken wordt vastgesteld in g.r.-verband.

De belastingen met de tarieven en leges voor de gemeente Maastricht inclusief de bijbehorende verordeningen landen in het boekje 'Belastingverordeningen en tarieven 2020 gemeente Maastricht'. Deze worden tegelijk met de programmabegroting 2020 in een raadsvergadering in november aan uw raad ter vaststelling voorgelegd inclusief de OZB tarieven.

4.1.3 Geraamde inkomsten van de lokale heffingen

Tabel: opbrengsten belastingen 2018-2020

(bedragen x € 1.000)

Taak- veld	Heffende instantie	Belastingsoort	Werkelijke opbrengst 2018	Gewijzigde geraamde opbrengst 2019	Geraamde opbrengst 2020	Toelichting in paragraaf
<i>Maximaal kostendekkende belastingen (per belasting)</i>						4.1.4
7.2	BsGW	Rioolheffing	13.389	13.647	13.989	
7.3	BsGW Gemeente	Afvalstoffenheffing/reinigingsrecht (incl. verkoop restzakken)	16.788	17.232	18.662	
<i>Kostendekkende leges (in totaliteit)</i>						4.1.5
7.5	Gemeente	Begraafrechten	427	583	583	
8.3	Gemeente	Leges fysieke diensten	7.263	5.752	5.434	
0.2	Gemeente	Leges burgergerichte diensten	1.815	1.197	1.493	
<i>Algemene belastingen en parkeerbelasting</i>						4.1.6
0.61	BsGW	OZB eigenaar woningen	14.900	15.460	15.847	
0.62	BsGW	OZB eigenaar niet woningen	9.678	9.548	10.089	
0.62	BsGW	OZB gebruiker niet-woningen	6.978	7.162	7.341	
0.64	BsGW	Hondenbelasting	790	775	794	
0.64	BsGW	Toeristenbelasting	5.010	4.616	5.281	
0.64	BsGW	Precariobelasting	855	719	737	
0.64	BsGW	Reclamebelasting	707	747	765	
2.2	Gemeente	Parkeren	10.406	10.806	10.782	
		Totaal	89.006	88.244	91.797	

4.1.4 Maximaal kostendekkende belastingen (per belasting)

Rioolheffing

In 2017 is een nieuw verbreed gemeentelijk rioleringsplan voor de periode 2018-2022 door de raad vastgesteld. Uitgaande van de daarin geraamde inkomsten en uitgaven is het kostendekkende basistarief voor 2013 berekend op € 170,53 per heffingseenheid per jaar. In de periode 2014 tot en met 2019 kon worden volstaan met een stijging van de heffing met het gemeentelijk inflatiecijfer. Voor 2019 bedroeg het kostendekkende basistarief € 190,06.

Ook voor 2020 kan worden volstaan met een stijging met het gemeentelijke prijsindexcijfer, zijnde 2,5%. Dat resulteert in een heffing van € 194,81.

In het GRP 2018-2022 is vanuit het coalitieakkoord opgenomen dat we onderzoeken of tariefsdifferentiatie bij rioolheffing in Maastricht een geschikt instrument zou kunnen zijn om bij te dragen aan vergroening van de stad. Helaas is dat, gezien de specifieke situatie van onze stad, niet het geval. Die specifieke situatie bestaat uit de aspecten dat 'slechts' ongeveer 40% van de woningen particulier bezit is en in sommige delen van Maastricht afkoppelen niet of slechts tegen hoge kosten mogelijk is. Hierdoor kan een grote groep mensen niet afkoppelen, ook al zouden ze dat willen. Daarnaast zal tariefsdifferentiatie leiden tot hogere tarieven, omdat de perceptiekosten (sterk) toenemen, maar er geen lagere uitgaven voor het rioleringsstelsel ontstaan. Indien er grootschalig afgekoppeld zou worden, dan zijn er mogelijke besparingen in de investeringen die tot doel hebben de wateroverlast te verminderen, dit is echter niet direct te kwantificeren. Het gegeven dat voordeel voor de één zal moeten worden opgebracht door de ander, die vaak zelf niet kan afkoppelen, zal het verkrijgen van draagvlak daardoor niet eenvoudig maken. Stimuleren van afkoppelen kan effectiever via het subsidiespoor worden bereikt. Maastricht heeft op 14 mei 2019 een "Waterklaar"subsidie ingesteld waarmee bewoners en bedrijven worden gestimuleerd om watermaatregelen op eigen terrein te treffen. Daarbij wordt ook aandacht gevraagd voor de problematiek en wordt het bewustzijn van de burger ten aanzien van de klimaatopgave vergroot. De subsidieregeling zal in de loop van 2020 worden geëvalueerd.

(bedragen in €)

<i>Berekening van kostendekkendheid van de heffing riolen 2020</i>	
Directe kosten taakveld	7.498.749
Inkomsten taakveld	116.923
Netto kosten taakveld	7.381.826
Perceptiekosten	794.027
Rentekosten (reserves/voorzieningen)	272.753
Toe te rekenen kosten van andere taakvelden	3.425.261
Toe te rekenen kosten taakveld Overhead	366.295
Toe te rekenen kosten taakveld inkomensregelingen (Kwijtscheldingen)	321.086
Compensabele BTW	1.427.252
Totale kosten	13.988.500
Opbrengst heffingen	13.988.500
Dekking	100%

Onderstaande tabel geeft inzicht in de tariefopbouw voor 2020:

Tabel: Tarieven rioolheffing (bedragen in €)

	2019	2020
Rioolheffing eigenaar	141,02	144,55
Rioolheffing gebruiker tot 250 m ³	49,04	50,27
251 m ³ - 50.000 m ³ per 250 m ³	389,17	398,90
Van 50.001 – 500.000 m ³ per 250 m ³	258,53	264,99
Van 500.001 – 3 mln. m ³ per 250 m ³	129,08	132,31

Afvalstoffenheffing

Tarieven 2020

Voor 2020 hebben we te maken met een aantal substantiële kostenstijgingen. Hierover heeft de raad op 12 september een RIB ontvangen. Hierdoor moet het vastrecht verhoogd worden met 9,41%, bovenop de reguliere indexverhoging van 2,5%. Het gaat hierbij om onderstaande belangrijkste kostenstijgingen.

- Aanpassing afvalinzameling (€ 1.081.000). Op 29 januari 2019 is door de raad besloten het inzamelsysteem aan te passen zodat we meer afval scheiden voor hergebruik en recycling. Op 12 september 2019 is via een raadsinformatiebrief de raad geïnformeerd over de gefaseerde invoering van de besloten wijzigingen. Eerst wordt gestart met het wekelijks inzamelen van groente-, fruit- en tuinafval (gft-afval) in de hele gemeente vanaf 1 januari 2020. Alle hoogbouwaansluitingen ontvangen hiervoor een gft-emmer (was voorheen op verzoek) en ondersteunen we bij de afvalscheiding met een persoonlijke benadering door zogenaamde hoogbouwteams. Huishoudens met een tuin mogen – naast hun groene container - ook iedere week gebundeld snoeiafval aanbieden dat we aan huis ophalen. De extra kosten voor deze extra service is een resultante van kosten voor aanschaf en uitzetten van gft-emmers voor de hoogbouw, hogere inzamelkosten gft-afval, extra communicatiekosten, inzet van hoogbouwteams, hogere werkingskosten voor gft-afval, lagere verwerkingskosten voor restafval en lagere inzamelkosten voor restafval.
- Hogere kosten milieuparken (€ 196.000). Door (significant) hogere verwerkingskosten voor grof huishoudelijk afval en C-hout, een hogere verbrandingsbelasting, extra kosten voor de afzet van grond als gevolg van het tijdelijk handelingskader PFAS, verrekening van de aangeleverde 'gratis' restzakken en verwachte wijzigingen in het aanbod op basis van recente cijfers, hebben

- we in 2020 te maken met een verhoogde inwonerbijdrage en bijdrage in de aangeleverde restzakken. Zie ook onderstaand bij kopje milieuparken.
- Nieuw onderhoudscontract ondergrondse containers (€ 130.000). Bij de aanbesteding van de ondergrondse containers (reguliere vervanging) bleken de exploitatiekosten (veel) hoger uit te vallen.
 - Hogere perceptiekosten (€ 125.000). De jaarlijkse bijdrage aan BsGW stijgt structureel meer dan alleen met de prijsindex. Bovendien is er sprake van incidentele kosten waarvan het project 'waarderen op gebruiksoppervlakte' de belangrijkste is.
 - Opstellen/optimaliseren uitvoering (regionaal) afvalbeleid (€ 110.000). Het huidige afvalbeleidsplan van de gemeente Maastricht loopt tot en met 2020. Daarbij zijn wij in gesprek met de gemeenten Meerssen en Valkenburg aan de Geul om de samenwerking te intensiveren en loopt er een traject vanuit Afvalsamenwerking Limburg (ASL) voor een circulaire economie in Limburg. Voor de actualisering van het (regionaal) afvalbeleid, de uitvoering van circulaire projecten, als ook de gewenste verbreding van de Gemeenschappelijke Regeling Geul en Maas, is voor 2020 budget geraamd.
 - Ophalen van grof vuil aan huis (€ 30.000). Sinds 2019 haalt Stadsbeheer zelf het grof huishoudelijk afval aan huis op. Voorheen werd dit uitgevoerd door de MTB. Stadsbeheer hanteert hiervoor dezelfde tarieven als de MTB. Deze tarieven waren al verlieslatend toen de MTB deze activiteit uitvoerde. Ook voor Stadsbeheer blijken deze tarieven verre van kostendekkend te zijn.
 - Invoering containermanagement (€ 82.000). Eind 2019 wil Stadsbeheer starten met de invoering van een containermanagementsysteem waarbij de gft- containers en –emmers worden voorzien van een chip. Door containermanagement kunnen we:
 - personeel en materieel voor de inzameling efficiënter inzetten;
 - gericht afvalbeleid ontwikkelen doordat aanbiedgedrag op wijk/buurt/individueel bekend is;
 - maatwerk leveren in communicatie per buurt of zelfs individu voor gedragsverandering;
 - beter toezien en handhaven op naleving van de aanbiedregels;
 - mogelijk – op termijn- een beloningssystematiek voor betere afvalscheiding invoeren;
 - de voorraad containers en emmers beter beheren;
 - contracten beter beheren.

Anders dan deze tariefstijging voor het vastrecht, worden de tarieven van de 2 typen restzakken geïndexeerd met de index van 2,5%.

Milieuparken

Het vaststellen van de tarieven op de milieuparken is een verantwoordelijkheid van de Gemeenschappelijke Regeling Geul en Maas (GR). Deze zijn benoemd in de begroting van de GR 2020. De ontwerpbegroting, waarin de tariefstelling is opgenomen, is door onze raad afgelopen voorjaar voorzien van een positieve zienswijze en vervolgens door het bestuur van de GR vastgesteld. De gemeentelijke bijdrage aan de GR is voor 2020 bepaald op € 16,40 per inwoner (in 2018: € 15,40 per inwoner). De bijdrage per ingeleverde restzak wordt € 0,89 per zak (2019: € 0,73 per zak). De poorttarieven voor de burger blijven grotendeels hetzelfde. Voor enkele specifieke stromen worden vanaf 2020 hogere poorttarieven gehanteerd omdat de verwerkingskosten voor deze stromen (sterk) zijn gestegen. Het betreft het aanbieden van, (grof) huishoudelijk afval en C-hout (verontreinigd hout). Echter, na vaststelling van de begroting 2020, hebben zich omstandigheden voorgedaan (nieuwe aanbesteding grof huishoudelijk afval en invoering tijdelijk handelingskader PFAS voor grond) die noodzakelijk tot een bijgestelde begroting 2020 (vastgesteld door het GR-bestuur op 2 oktober 2019). Deze bijgestelde begroting vraagt om het nog verder ophogen van het poorttarief voor grof huishoudelijk afval en het verhogen van het poorttarief voor grond.

Op basis van de bijgestelde begroting 2020, wijzigen de volgende tarieven per 1-1-2020:

- Grof huishoudelijk afval : € 36,80 per m3 (2019: € 25,- per m3)
- C-hout: € 32,40 per m3 (2019: 2x gratis, daarna € 15,- per m3)
- Grond: € 24,00 per m3 (2019: € 10,- per m3)

(bedragen in €)

Berekening van kostendekkendheid van de heffing afval 2020	
Directe kosten taakveld	13.469.960
Inkomsten taakveld	4.476.717
Netto kosten taakveld	8.993.243
Perceptiekosten	517.164
Rentekosten (reserves/voorzieningen)	24.350
Toe te rekenen kosten van taakveld Verkeer en vervoer - product Schoon	1.213.024
Toe te rekenen kosten taakveld overhead	2.720.233
Toe te rekenen kosten taakveld inkomensregelingen (Kwijtscheldingen)	1.947.014
Compensabele BTW	1.764.765
Totale kosten	17.179.792
Opbrengst heffingen	17.179.792
Dekking	100%

Tabel Tarieven afvalstoffenheffing/Diftar

(bedragen in €)

	2019	2020
Vastrecht	273,31	299,03
Vastrecht bij gebruikmaking stortkoker of ondergrondse restafvalcontainer	331,57	362,77
Restzak 50 liter/ inworp ondergrondse restafval- container (per keer max. 50l)	0,96	0,98
Restzak 25 liter	0,56	0,57

4.1.5 Kostendekkende leges (in totaliteit)

Algemeen

De Gemeentewet bepaalt dat de kostendekkendheid van heffingen wordt bepaald op het niveau van de gehele legesverordening. Het compenseren van relatief lagere kostendekkendheid voor de ene dienst met een relatief hogere kostendekkendheid voor een andere dienst is toegestaan. Dit wordt kruissubsidiëring genoemd. Vanaf 28 december 2009 werd de mogelijkheid tot kruissubsidiëring echter beperkt door invoering van nieuwe regelgeving in de vorm van de Europese dienstenrichtlijn. Dit had tot gevolg dat kruissubsidiëring alleen nog werd toegestaan binnen clusters van sterk samenhangende vergunningsstelsels. Bij onze eigen gemeentelijke toets van kostendekkendheid van vergunningen wordt rekening gehouden met de beperkingen tot kruissubsidiëring ten gevolge van de invoering van de Europese Diensten Richtlijn en de Wabo. Vandaar de splitsing van de verordening in een verordening fysieke diensten en burgergerichte diensten.

Alle leges worden geheven op basis van de legesverordening burgergerichte diensten en de legesverordening fysieke diensten.

Begraafrechten

De gemeente Maastricht gaat de algemene begraafplaats aan de Tongerseweg opknappen en uitbreiden. Begin 2018 heeft de gemeenteraad uitgebreid gesproken met omwonenden over de toekomstplannen.

Daarbij zijn alle wensen en belangen meegewogen en werden extra maatregelen toegezegd op het gebied van de verkeersveiligheid. Voor de nieuwe uitbreiding en de extra verkeersmaatregelen wordt nu een inrichtingsplan gemaakt, dat met omwonenden wordt besproken.

De komende vijf jaar wordt de begraafplaats omgevormd tot een multifunctioneel rouw- en gedenkpark met ruimte voor gepaste culturele activiteiten en kunst. De begraafplaats sluit daarmee beter aan op de behoeften van deze tijd en op de komst van een nieuw crematorium in Maastricht. Op de nieuwe uitbreiding komt een extra strooiweide, een gedeelte voor meer natuurlijk begraven en een herdenkingsbos. De Islamitische begraafplaats wordt uitgebreid en er komt een speciaal gedeelte voor de Armeense geloofsgemeenschap in Zuid-Limburg. Maar eerst werkt de gemeente het achterstallig onderhoud weg en wordt het meubilair vernieuwd en extra watertappunten aangelegd. Ook wordt de (digitale) informatievoorziening en bewegwijzering verbeterd. Het monumentale gedeelte van de begraafplaats blijft geheel intact.

(bedragen in €)

Berekening kostendekkendheid Begraafrechten 2020	
Directe kosten taakveld	613.722
Inkomsten taakveld	0
Netto kosten taakveld	613.722
Toe te rekenen kosten:	
Rentekosten (reserves)	0
Toe te rekenen kosten van andere taakvelden	0
Toe te rekenen kosten taakveld overhead	132.650
Compensabele BTW	0
Totale kosten	746.373
Opbrengst heffingen	583.125
Dekking	78%

Fysieke diensten

De leges voor 'fysieke' diensten worden verhoogd met de index van 2,5%. Daarnaast zijn in de tarieventabel 2020 enkele tekstuele aanpassingen doorgevoerd.

Kostendekkendheid

In de inleiding (coalitie akkoord 2014-2018) staat dat het streven naar 100% kostendekkende tarieven wordt nagestreefd. Het uitgangspunt is dat leges voor vergunningen, met uitzondering van horeca en detailhandel, maximaal kostendekkend zijn. Voor de leges voor de horeca en detailhandel geldt dat ze in deze coalitieperiode met niet meer dan de inflatie worden verhoogd. In de Legesverordening fysieke diensten zijn de Horecatarieven (en gerelateerd) doorgerekend en op elkaar afgestemd (hoofdstuk 3). Deze tarieven zullen met de index van 2,5% stijgen. Onderstaand overzicht geeft een beeld van de kostendekkendheid van de verschillende titels.

(bedragen in €)

Kostendekkendheid Legesverordening Fysieke diensten	titel 1	titel 2	titel 3	totaal
Kosten taakvelden, inclusief omslagrente	1.139.983	4.722.903	1.357.554	
Inkomsten taakvelden, exclusief heffingen				
Netto kosten taakveld	1.139.983	4.722.903	1.357.554	
Toe te rekenen kosten	601.872	3.966.213	373.031	4.941.115
Overhead inclusief omslagrente	334.655	2.154.044	101.724	2.590.423
BTW	10.073	74.722	30.317	115.112
Totale kosten	946.600	6.194.978	505.071	7.646.650
Opbrengst heffingen	254.595	5.106.001	73.168	5.433.764
Dekkingspercentage	26,90%	82,42%	14,49%	71,06%

Titel 1 betreft de vergunningen in het kader van o.a. kansspelen, verkeer en vervoer en APV
 Titel 2 betreft de vergunningen in het kader van de WABO (bouwactiviteiten)
 Titel 3 betreft de vergunningen in het kader van o.a. horeca en evenementen.

Het kostendekkendheidspercentage van met name titel 1 en 3 is verre van 100%. Dit is verklaarbaar omdat landelijk gezien de meeste gemeenten ervoor kiezen om hier maatschappelijke verantwoorde tarieven te hanteren (zelden > 30%) en de gemeente Maastricht bovendien de nodige privaatrechtelijke inkomsten verwerft uit evenementen als bijvoorbeeld pachtsommen bij carnaval.

Belangrijk is dat wij bij juridische procedures, welke veelvuldig voorkomen bij titel 2 kunnen aantonen dat de gemeente Maastricht voldoet aan het vereiste dat er geen winst mag worden gemaakt.

De tarieven van de leges fysieke diensten worden verhoogd met de index van 2,5%. Daarnaast zijn in de tarieventabel 2020 enkele tekstuele aanpassingen doorgevoerd.

Burgergerichte diensten

Kostendekkendheid

Het rijk maximeert enkele tarieven, waaronder de verklaring omtrent gedrag (VOG), naturalisatie en optie, paspoorten, identiteitskaarten en rijbewijzen. Deze tarieven worden gebruikelijk in november of december bekendgemaakt, dat is nadat de belastingverordeningen en -tarieven Maastricht 2020 door uw raad zijn vastgesteld. Daarom is u in de verordening opgenomen dat de bevoegdheid om die tarieven vast te stellen is overgedragen aan het college. De tarieven worden waar nodig afgerond op veelvoud van € 0,05 vanwege lagere kosten van geldtransport en efficiënt beheer van de geldautomaat, waarvan de mensen gebruik kunnen maken die niet willen of kunnen pinnen en daarom met contact geld betalen. Alleen de tarieven voor huwelijken worden afgerond op veelvoud van € 1,-, omdat dat beter past bij het type dienst.

(bedragen in €)

Berekening kostendekkendheid Burgergerichte Diensten	
	2020
Directe kosten taakveld	3.882.395
Inkomsten taakveld	2.062.847
Netto kosten taakveld	1.819.548
Toe te rekenen kosten:	1.129.722
Overhead	468.639
BTW	0
Totale kosten	1.598.361
Opbrengst heffingen	1.493.035
Dekking	93,4%

De leges voor 'burgergerichte' diensten worden verhoogd met de index van 2,5%. Daarnaast zijn in de tarieventabel 2020 enkele tekstuele aanpassingen doorgevoerd.

4.1.6 Algemene belastingen en parkeerbelasting

Onroerende zaakbelastingen (OZB)

Jaarlijks vindt een herwaardering plaats in het kader van de Wet waardering onroerende zaken (Wet WOZ). Dit betekent dat de WOZ-waarden voor het jaar 2020 worden gebaseerd op een nieuwe waardepeildatum, namelijk 1 januari 2019. Alle belastingplichtige WOZ-belanghebbenden zullen in 2020 een nieuwe WOZ-beschikking ontvangen met de nieuwe WOZ-waarde, gebaseerd op taxaties die op het moment van de samenstelling van deze begroting nog worden bepaald. In oktober 2019 is bekend hoe de waardeontwikkeling uitpakt en welke gevolgen dit heeft voor de tarieven. Deze zullen worden verwerkt

in de OZB-verordening 2020 en tegelijk met de overige belastingverordeningen in een raadsvergadering in november 2019 aan u worden voorgelegd. Ons beleid betreffende de stijging van de OZB wordt hierdoor echter niet gewijzigd. In deze begroting is rekening gehouden met de geïndexeerde opbrengstenstijging van 2,5%. In oktober is overigens ook bekend welke invloed de landelijke waardeontwikkeling heeft op de korting op het Gemeentefonds, die wordt gehanteerd bij heffingen OZB.

Onder regie van BsGW worden in 2020 en 2021 werkzaamheden uitgevoerd in het kader van het project "Waarderen op gebruikersoppervlakte". Dit project houdt in dat van alle woningen de netto woonoppervlakte wordt bepaald, als grondslag om de WOZ-waarde te berekenen. Deze gebruikersoppervlakte moet de berekening van de WOZ-waarde op basis van inhoud per 1 januari 2022 gaan vervangen, omdat landelijke regelgeving daartoe verplicht. Niet-woningen (zoals winkel, bedrijven, scholen, enzovoort) vallen hierbuiten, omdat deze al berekend worden op basis van oppervlakte.

Hondenbelasting

Ten opzichte van 2019 wordt voor 2020 een prijsindex van 2,5% toegepast. Hoewel de hondenbelasting een algemene belasting is, en er dus geen dienst tegenover staat (in tegenstelling tot bijvoorbeeld de afvalstoffenheffing), wordt door de belastingbetalers toch vaak een relatie gelegd met de voorzieningen die er voor honden in stand worden gehouden zoals losloopgebieden, hondentoiletten, afvalbakken en zakjes voor hondenpoep en dergelijke. De kwaliteit van die voorzieningen is mede bepalend voor de acceptatie van de belasting.

Tabel Tarieven hondenbelasting

(bedragen in €)

	2019	2020
1 ^e hond	88,02	90,22
2 ^e hond	126,84	130,01
3 ^e en meer	153,31	157,14
Kennel	352,84	361,66

Toeristenbelasting

In de loop der jaren is het aanbod voor toeristisch verblijf in Maastricht veranderd. Omdat de ontwikkelingen geleidelijk over een langere periode hebben plaatsgevonden, is het niet eerder opgevallen dat onze verordening toeristenbelasting niet meer helemaal aansluit bij de huidige situatie. In onze gemeente

- Is er geen camping meer met allerlei voorzieningen, maar wel een camperplaats met heel beperkte voorzieningen;
- Waren er enkele recreatiewoningen in verbouwde schuren of houten gebouwtjes, maar is er nu een resort met vakantiewoningen van hoogstaand niveau, gelegen in een park met veel eigen voorzieningen;
- Is de markt voor verhuur door natuurlijke personen enorm toegenomen met Bed&Breakfast, Airbnb en soortgelijke vormen van tijdelijke verhuur.

Deze en andere ontwikkelingen hebben ertoe geleid dat voorgesteld wordt om de verordening en tarieven van de toeristenbelasting aan te passen. Voorgesteld wordt om in 2020:

- Alleen kampeeronderkomens en jeugdherbergen in de laagste categorie te laten vallen;
- Voor recreatiewoningen een aparte (nieuwe) categorie op te nemen. Overigens vallen op dit moment alleen de in Dormio gelegen woningen in deze categorie, vanwege de specifieke aard en ligging en aanwezigheid van extra eigen voorzieningen in het resort. Voorgesteld wordt om deze qua tarief te positioneren tussen het tarief van hotels met één en twee sterren. De tariefstelling komt overeen met het specifieke karakter van een resort en het type verblijf, dat anders is dan in een hotel
- De omschrijving 'niet beroepsmatig verhuurde ruimte' te laten vervallen, omdat deze niet eenduidig is en tot discussie kan leiden;
- Eén categorie te hanteren voor alle overige vormen van logies (de "zonder stercategorie"), waarbij geen onderscheid wordt gemaakt tussen beroepsmatig of niet beroepsmatig verhuurde

ruimten (die ook tot discussie zou kunnen leiden). Hieronder valt de (tijdelijke) verhuur van woonruimten of gedeelten daarvan, waaronder Bed&Breakfast, Airbnb, enzovoort, als ook de pensions, hotels en andere accommodaties die niet vallen in een sterccategorie.

- De categorieën hotel in de één-sterccategorie tot en met hotel in de vijf-sterrencategorie te handhaven.

De toeristenbelasting in Maastricht blijft hiermee gedifferentieerd naar de aard van de accommodaties waarvan gebruik wordt gemaakt. Naarmate de accommodatie luxer is, is het tarief hoger. De tarieven worden geïndexeerd met 2,5%.

Het tarief bedraagt per persoon per overnachting in/bij een:			2019 Bedrag in €	2020 Bedrag in €
	a.	kampeeronderkomen of jeugdherberg	1,37	1,40
	b.	accommodaties voor logies of hotel niet vallend in een sterccategorie;	2,02	2,07
	c.	recreatiewoning	-	3,00
	d.	hotel in de één-sterccategorie;	2,73	2,80
	e.	hotel in de twee-sterrencategorie;	3,39	3,47
	f.	hotel in de drie-sterrencategorie;	4,11	4,21
	g.	hotel in de vier-sterrencategorie;	4,89	5,01
	h.	hotel in de vijf-sterrencategorie.	5,59	5,73

Precariobelasting

Precariobelasting is op basis van de Gemeentewet te kwalificeren als een algemene inkomstenverwervende belasting. Vanwege de aard en het karakter, ook gezien de historie, bestaat er een zekere relatie met het begrip dienstverlening. De gemeente verstrekt namelijk de gunst om voorwerpen op de gemeentegrond toe te staan. Tevens kan deze belasting gezien worden als een regulerende belasting als instrument om vervuiling of vernieling van de openbare ruimte tegen te gaan.

Voor 2020 zijn enkele tekstuele aanpassingen doorgevoerd en worden de precariotarieven geïndexeerd met 2,5%.

Reclamebelasting

Bij raadsbesluit van 19 december 2008 is de verordening reclamebelasting vastgesteld. In 2009 zijn de aanslagen voor het eerst opgelegd aan de ondernemers die voldoen aan de in deze verordening gestelde criteria. Voor 2020 wordt een prijsindex van 2,5% toegepast ten opzichte van 2019.

Parkeerbelasting

Tarieven

De tarieven voor garageparkeren, P&R en de P&W parkeerterreinen, worden conform de PPS afspraken binnen de ringenstructuur niet geïndexeerd in 2020. De tarieven voor straatparkeren (parkeertickets en vergunningen) werden in 2019 in overeenstemming met het coalitieakkoord verhoogd met ongeveer 10% ineens voor 4 jaren, waardoor er in 2020 geen sprake is van indexering. De Verordening parkeerregulering en parkeerbelastingen maakt overigens geen deel uit van de 'Belastingverordeningen en tarieven Maastricht 2020', maar wordt afzonderlijk aangeboden aan de raad.

Beleid / reguleren parkeerdruk

Het ontwikkelen van een sturend parkeerbeleid is een van de drie sporen bij de ontwikkeling van een duurzaam bereikbare stad. Een stad die leefbaar dient te zijn voor haar inwoners. Daarom worden bezoekers van de stad steeds meer verleid om aan de rand van de stad en/of in de goed bereikbare, parkeergarages te parkeren. Om gewenst gedrag te stimuleren is een ringenmodel ingevoerd voor garageparkeren. Parkeren aan de rand van de stad is mogelijk op drie Park & Walk locaties en de Park & Ride locatie in de Beatrixhaven.

P&R Maastricht Noord / Beatrixhaven

De Park & Ride Maastricht Noord kent een combinatietarief voor parkeren en reizen per shuttle bus of met de trein (OV). In 2018 was dit tarief € 2,00 per persoon of € 5,00 voor een groep van 3-5 personen. Voor het tarief van 2020 maken Maastricht Bereikbaar en Arriva opnieuw tariefafspraken.

P&R Maastricht Zuid / MECC

P+R Zuid, gelegen in de parkeergarage P5 van MECC Maastricht, startte op 22 juli in 2017 als proef voor automobilisten uit het zuiden en oosten van Maastricht om het centrum tijdens de afsluiting van de Noorderbrug en op drukke dagen bereikbaar te houden. Bezoekers en forenzen konden bij P+R Maastricht Zuid gratis parkeren als ze verder reizen naar het centrum met buslijn 1, 5 (tegen regulier tarief) of 10 (voor €2,- p.p. voor een dagretour). P+R Maastricht Zuid bleef in 2018 steken op 5.500 parkeerders. De samenwerkende partners, waaronder gemeente Maastricht, hebben daarom besloten P+R Maastricht Zuid met ingang van 29 maart 2019 te sluiten en op zoek te gaan naar andere kansrijke locaties.

4.1.7 Lastendruk burgers en bedrijven

Ter illustratie volgt hier een rekenvoorbeeld voor de lokale lasten in 2020 voor een gemiddeld huishouden in Maastricht, dat woont in een eigen woning (met een gemiddelde WOZ-waarde van € 220.000). Het verschil in lastendruk bedraagt 4,9%, de verhoging in geld bedraagt € 37,53.

Tabel Rekenvoorbeeld lastendruk burger (bedragen in €)

voor gezinnen	2019	2020
Gemiddelde WOZ- Lasten waarde woning *)	210.000	220.000
OZB-eigenaar *)	258,20	264,66
Rioolheffing eigenaar	141,02	144,55
Rioolheffing gebruiker	49,04	50,27
Vastrecht afvalstoffenheffing **)	273,31	299,03
Restzakken	28,80	29,40
1 bezoek milieupark	10,00	10,00
Totaal	760,37	797,91

*) Voor 2020 betreft het voorlopige bedragen; de definitieve (gemiddelde) WOZ-waarde en OZB-tarieven worden in december vastgesteld na afronding van de waardebepalingen.

***) Deze bedragen zijn gebaseerd op een gemiddeld verbruik van 30 restzakken van 50l. per jaar.

Tabel Positie op de lokale lastenladder (bedragen in €)

	2018	2019
gemiddelde lasten Nederland	721	740
gemiddelde lasten Nederlandse 100.000+ gemeenten	677	700
gemiddelde lasten meerpersoonshuishouden Maastricht*	738	750
ranglijst 100.000+ gemeenten (1 = laagste lasten) In 2018 betreft het 38 gemeenten, in 2019 betreft het 37 gemeenten	19	21

*In de atlas “Kerngegevens belastingen grote gemeenten 2019” van Coelo staat voor Maastricht een gemiddeld lastenniveau van € 759. Coelo gaat bij de berekening van afvalstoffenheffing uit van een gemiddelde van 39,5 restzakken voor een meerpersoonshuishouden, terwijl het gemiddeld gebruik in Maastricht lager ligt, namelijk op 30 restzakken. Om een goede vergelijking te maken met de andere gemeenten is het totaalbedrag woonlasten in bovenstaande tabel dan ook naar beneden aangepast met $(9,5 \times € 0,96 =) € 9,12$ per meerpersoonshuishouden en bedraagt € 750.

Ter illustratie volgt hier een rekenvoorbeeld voor de lokale lasten in 2020 voor niet-woningen, uitgerekend voor een gemiddelde winkel in Maastricht. Het verschil in lastendruk bedraagt 3,1%, de verhoging in geld bedraagt € 100,94.

Tabel Rekenvoorbeeld lastendruk bedrijven (winkel) (bedragen in €)

Lasten voor bedrijven	2019	2020
WOZ-waarde niet-woning	571.000	585.000
OZB-eigenaar *)	1.538,33	1.576,79
OZB-gebruiker *)	1.256,01	1.287,41
Rioolheffing eigenaar	141,02	144,55
Rioolheffing gebruiker	49,04	50,27
Vastrecht reinigingsrecht	273,31	299,03
Restzakken **)	28,80	29,40
Totaal	3.286,51	3.387,45

*) Dit zijn voorlopige bedragen; de definitieve (gemiddelde) WOZ-waarde en OZB-tarieven worden in oktober vastgesteld na afronding van de waardebepalingen.

***) Deze bedragen zijn gebaseerd op een gemiddeld verbruik van 30 restzakken van 50l. per jaar.

4.1.8 Kwijtscheldingsbeleid

Ons bestaande kwijtscheldingsbeleid wordt gehandhaafd. Dit betekent dat als men niet in staat is de aanslag gemeentelijke belastingen te betalen, men een verzoek om kwijtschelding kan indienen. Kwijtschelding kan alleen worden aangevraagd voor rioolheffing gebruikersdeel, afvalstoffenheffing en hondenbelasting (1^e hond).

Bij de beoordeling van een kwijtscheldingsverzoek wordt aan de hand van de gegevens van een aanvraagformulier iemands persoonlijke financiële situatie onderzocht. Criteria die hierbij gehanteerd worden zijn vastgelegd in de leidraad Invordering van de BsGW. Samenvattend vindt er in hoofdzaak een onderzoek plaats naar het hebben van vermogen en schuldaflissing per maand aan derden die onevenredig is met de inkomsten en uitgaven. Daarnaast wordt er een berekening gemaakt van de betalingscapaciteit. Tevens wordt sinds een geruim aantal jaren ten behoeve van het verlenen van automatische kwijtschelding informatie opgevraagd bij het Inlichtingenbureau (dit is een organisatie voor gemeenten en andere overheidsorganisaties die gemeenten helpt te bepalen op welke ondersteuning burgers recht hebben, waaronder een geautomatiseerde kwijtscheldingstoets).

Bij volledige of gedeeltelijke kwijtschelding van gemeentelijke belastingen komt men tevens in aanmerking voor vergoeding van de kosten van restzakken.

Omschrijving	2018*	2019*
	Aantal	Aantal
Toegekend	4.662	4.907
Afgewezen	1.681	1.861
Subtotaal	6.343	6.768
Nog te behandelen	890	744
Totaal	7.233	7.512

* stand per 1 juli

<i>kwijtschelding</i>	<i>realisatie per 01-09-2017</i>	<i>realisatie per 01-09-2017</i>	<i>realisatie per 01-07-2019</i>	<i>prognose na afhandeling alle verzoeken</i>
2017	€ 1.752.489	€ 2.042.751	€ 2.081.501	€ 2.255.000
2018		€ 1.674.935	€ 2.005.728	€ 2.334.000
2019			€ 1.828.507	€ 2.403.000

4.2 Bedrijfsvoering

In onze bedrijfsvoering staan drie organisatiedoelen centraal:

1. Optimale dienstverlening;
2. Hoogwaardige beleidsadvisering;
3. Efficiënte bedrijfsvoering.

4.2.1 Bedrijfsvoeringsprogramma/projecten

Personeel en Organisatie

Om mee te kunnen bewegen met onze veranderende omgeving, wordt stevig geïnvesteerd in het ontwikkelen van (nieuwe) vaardigheden, houding en gedrag bij onze medewerkers. Daarnaast wordt beweeglijkheid in het werk gestimuleerd net als het duurzaam inzetbaar houden van onze medewerkers. Dit alles moet nieuwe werkwijzen, zoals opgavegericht werken, ondersteunen.

Enkele zaken die daarbij horen, zijn bijvoorbeeld:

- Aandacht voor het terugdringen van het gemeentebrede ziekteverzuim;
- Het verder stimuleren van (horizontale) personele mobiliteit in de organisatie door middel van de doorontwikkeling van Move@Maastricht;
- Het doorontwikkelen van beleid op opleiden en ontwikkelen binnen de organisatie en opstellen van een bijpassend opleidingsaanbod van Learn@Maastricht;
- Optimaal toerusten van management en medewerkers om per 1 januari 2021 conform de gestelde eisen van de Omgevingswet te kunnen werken;
- Intensivering employer branding om ons als aantrekkelijk werkgever op de arbeidsmarkt te profileren;
- Implementatie afspraken CAO akkoord 2019 – 2020;
- Doorontwikkeling E-Hrm modules en voortgaande digitalisering personeelsprocessen.

Regionale samenwerking

Regionale samenwerking op bedrijfsvoeringsvlak tussen de Zuid-Limburgse gemeenten heeft verder vorm gekregen door het Shared Service Center Zuid-Limburg. Deze bijzondere vorm van een gemeenschappelijke regeling, namelijk de bedrijfsvoerings GR, is een uitvoeringsorganisatie ten behoeve van bedrijfsvoeringstaken. De deelnemende gemeenten Sittard-Geleen, Heerlen en Maastricht beogen samenwerking op het gebied van gezamenlijk inkopen, Personeels- en salarisadministratie (PSA) en onderhoud en beheer van ICT/informatiediensten (ID). Voor meer informatie over de GR SSC-ZL wordt verwezen naar de paragraaf verbonden partijen in deze begroting.

Informatiemanagement en automatisering

Maatschappelijke vraagstukken in combinatie met de technologische ontwikkelingen leiden voor de gemeente Maastricht tot nieuwe opgaven op het terrein van informatiemanagement en automatisering. De vraagstukken volgen elkaar in hoog tempo op en zijn steeds complexer van aard. De betekenis van informatievoorziening wordt steeds crucialer. Het vormt de ruggengraat van bestuurlijke, primaire en bedrijfsvoeringsprocessen. De vorige visie dateert van 2012. Het is noodzakelijk een nieuwe visie te ontwikkelen (2020-2024) en de strategie met betrekking tot realisatie en uitvoering te herijken en waar nodig te verbeteren. Ook het bijbehorende instrumentarium zoals portfoliomanagement en de noodzakelijke middelen (bijvoorbeeld de I&A-organisatie en de financiering) zullen tegen het licht worden gehouden.

Andere belangrijke thema's in 2020:

- De daadwerkelijke implementatie van informatiemanagement- en automatiseringsvoorzieningen ten behoeve van de uitvoering van de Omgevingswet.
- De verdere implementatie van digitaal werken en archiveren binnen de gemeentelijke organisatie.
- Verdere initiatieven en uitvoering op het gebied van Smartcity.
- Voortzetten uitvoering Digitale Agenda 2020 om tot één efficiënte overheid te komen die open en transparant is en massaal inzet op digitalisering en collectivisering waar dat kan. Ook zullen thema's als blockchain, common ground, robot proces automation verder worden uitgediept en er zal worden bepaald wat de kansen voor de gemeente Maastricht zijn.

- Diverse organisatieonderdelen zullen ook in 2020 nog bezig zijn met het verbeteren van hun bedrijfsprocessen met behulp van het lean-gedachtegoed: betere klantorientatie en slimmere en slanke processen.
- Samenwerkingen in de regio op informatiemanagement- en ICT-gebied worden verder uitgediept en waar mogelijk geïntensiveerd.
- Uitvoering van het in 2019, conform de Baseline Informatiebeveiliging Overheid, vastgestelde nieuwe informatiebeveiligingsbeleid (periode 2020-2023).

Financiën

De financiële functie is gericht op een duurzame en solide financiële positie van de gemeente Maastricht en zorgt voor een tijdige en volledige financiële informatievoorziening. In 2020 is er vooral aandacht voor de volgende projecten en activiteiten:

- Uitvoering geven aan de structureel sluitende meerjarenbegroting 2020-2023 en zorgen voor een structureel sluitende meerjarenbegroting 2021-2024 als opmaat naar de begroting 2021 (dit doen we immers in 2020).
- Opleveren van de jaarlijkse P&C producten, waaronder programmabegroting, jaarrekening (inclusief coördineren accountantscontrole), tussentijdse financiële rapportages en de kaderbrief.
- Ontwikkeling financiële functie. De gemeente Maastricht onderkent de toenemende eisen aan de financiële functie. Hiertoe wordt een overkoepelende en integrale inventarisatie van de financiële functie in brede zin uitgevoerd en zullen diverse keuzes worden gemaakt voor zowel de korte (quick wins) als langere termijn.
- Digitalisering P&C cyclus. Gekoppeld aan voorgaand punt zal ook onderzocht worden of voor het planning en control proces (begroting en jaarrekening) een verdere digitaliseringsslag kan worden gemaakt.
- BBV notities. De verwachting is dat in 2020 een aantal nieuwe notities van de commissie BBV zal worden gepubliceerd. De impact van deze notities zal worden geanalyseerd en worden toegepast op Maastrichtse beleidsstukken, inclusief uiteraard de begroting en de jaarrekening.
- Verdere implementatie van de vennootschapsbelasting.
- Fiscale advisering bij grote projecten en fiscale control.

Communicatie

Dit college van B&W heeft als ambitie: “Mensen optimaal bereiken met de gemeentelijke boodschappen op alle moderne (digitale) manieren, met maatwerk voor mensen zonder toegang tot digitale media”. In een diverse, internationale stad is dat een serieuze opgave. De stad kent vele zeer uiteenlopende doelgroepen. Om hen te bereiken met gemeentelijke communicatie is maatwerk vereist.

In de loop van 2020 wordt de mediamix van de gemeente Maastricht gemoderniseerd, gericht op maximaal bereik van alle Maastrichtenaren, met specifiek aandacht voor meertaligheid, digitalisering en moeilijk te bereiken doelgroepen. We zetten in op de juiste balans in beschikbare middelen (papier, digitaal) om een zo optimaal mogelijk bereik van alle Maastrichtenaren te realiseren. Het organisatieonderdeel communicatie helpt de organisatie hierbij. Zodat zij een oprechte dialoog met de bewoners, bedrijven, organisaties en bezoekers van de stad kan ontwikkelen, gebaseerd op vertrouwen, gelijkwaardigheid, interactie, participatie en samenwerking. Transparante en eerlijke informatie is daarvoor de basis, die vervolgens bij de verschillende doelgroepen optimaal beschikbaar komt.

Ook staat het organisatieonderdeel communicatie voor de verbinding van de vele verschillende citymarketingactiviteiten in de stad tot een coherent beeld van Maastricht (branding) als internationale universiteitsstad. Want een krachtige, eenduidige positionering leidt tot het makkelijker vasthouden en aantrekken van de doelgroepen die de vitaliteit van de stad bouwen: bewoners, bezoekers, bedrijven en instellingen.

Op de werkterreinen samenwerking, internationalisering en netwerkvorming werkt Communicatie nauw samen met Bestuurszaken en Externe Betrekkingen.

Controlling

Het duidelijk herkenbaar zijn als open stad in 2030, zoals beschreven in het hoofdlijnenakkoord coalitie 2018-2022, is niet mogelijk zonder anders te denken, te sturen en te werken als gemeentelijke organisatie. Om dit te bereiken wordt binnen onze organisatie fors geïnvesteerd in competentieontwikkeling, cultuurverandering, ontschotting en introductie nieuwe werkvormen.

De ontwikkelingen van de organisatie werpen de vraag op hoe de gemeentelijke organisatie ook in de nieuwe fase in control te houden, zodat zij haar afspraken kan blijven nakomen. Een herijking van de in 2011 door het college vastgestelde controlvisie 'Gemeentelijke control op weg naar het nieuwe decennium' in combinatie met het in 2011 vastgestelde Concerncontrollerstatuut gemeente Maastricht vindt daarom momenteel plaats.

Het ministerie van Binnenlandse Zaken treft momenteel in samenwerking met onder andere de VNG en de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants, voorbereidingen voor de invoering van een 'rechtmatigheidsverantwoording' voor gemeenten. De gemeentewet vraagt hiertoe een aanpassing die in 2020 wordt verwacht. Door deze wijziging zal het college vanaf 2021 zelf een rechtmatigheidsverantwoording / in control statement afgeven in de jaarstukken. Het in control statement wordt meegenomen in bovengenoemde herijking van de controlvisie en het concerncontrollerstatuut.

Voor de controllingwerkzaamheden in 2020 vormt het controllingplan de basis. De resultaten, bevindingen en adviezen uit eerdere werkzaamheden zijn daarbij medebepalend. Daarnaast blijven we de adviezen vanuit de accountant opvolgen aangaande de inrichting van de verbijzonderde (centrale) controlefunctie.

4.2.2 Cijfers over bedrijfsvoeringsthema's

De gemeentelijke bedrijfsvoering heeft een onmisbare en ondersteunende functie bij het uitvoeren van onze taken. Op basis van een aantal indicatoren willen we onze bedrijfsvoering ook objectief de maat nemen om op basis daarvan mogelijke verbetergebieden te verkennen. Deze indicatoren zijn:

- formatieontwikkeling;
- ziekteverzuim;
- realisatie externe inhuur.

Tabel Formatieontwikkeling (in fte)

Aantal fte	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Formatie (begroot)	1.481	1.440	1.425	1.400	1.398	1.346	1.415	1.491	1.506*	1.510*	1.550**
Bezetting (werkelijk)	1.400	1.369	1.372	1.352	1.307	1.281	1.284	1.327	1.374*	1.397*	1.447***

* conform jaarrekening 2018

** stand per 1 januari 2019 conform jaarplannen

*** bezetting per 1 september 2019

Tabel Ziekteverzuim

Ziekteverzuim	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019*
Totaal	5,9 %	6,7 %	7,1 %	6,3 %	6,0 %	5,4 %	6,1%	6,0%	6,1%	7,4%	7,0%

* stand ultimo augustus 2019

Tabel Externe inhuur (x € 1.000)

Externe inhuur	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018*	2019**
Inhuur	16.781	12.597	8.549	6.410	7.747	8.327	10.815	13.474	11.007	11.339	
Inhuur 3D's						1.200	3.284	3.554	2.515	1.980	
Totaal	16.781	12.597	8.549	6.410	7.747	9.527	14.099	17.028	13.522	13.319	14.500

* Conform jaarrekening 2018

** Prognose 2019 op peildatum 1 september 2019

Banenafpraak Sociaal Akkoord 2013

De banenafpraak is een landelijke afspraak opgenomen in het Sociaal Akkoord 2013. Afgesproken is ondermeer dat de gehele Nederlandse overheid voor 1 januari 2024 25.000 banen heeft ingevuld voor mensen met een arbeidsbeperking. De banenafpraak is opgenomen in de Wet banenafpraak en quotum arbeidsbeperkten uit 2015. Inmiddels heeft het kabinet besloten om over te gaan tot het activeren van de quotumregeling voor de gehele overheidssector. Gebleken is dat de overheid er in 2016 niet in is geslaagd om voldoende extra banen te creëren voor mens met een achterstand op de arbeidsmarkt. Daarom geldt vanaf 2018 een quotum voor overheidswerkgevers. Zij moeten in dit jaar 1,93% van hun

verloonde uren besteden aan de doelgroep. Dit percentage heeft het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) berekend.

De gemeente Maastricht heeft op dit moment 5,60 garantiebanen (de norm voor een garantiebaan is gesteld op 28 uren per week) ingevuld. Daarnaast zijn er uit de doelgroep 172 MTB medewerkers langdurig gedetacheerd bij het beheer van de openbare ruimte en de afvalinzameling. Verder zal onze organisatie, waar mogelijk, mensen met een arbeidsbeperking een kans bieden. Deze cijfers geven aan dat de gemeente Maastricht voldoet aan de gestelde norm in de quotumregeling.

4.3 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In de door u vastgestelde kadernota Weerstandsvermogen is, conform wet- en regelgeving, het beleid opgenomen dat het college moet uitvoeren om de geïdentificeerde risico's zo goed mogelijk te beheersen. De betrokken paragraaf bij de begroting geeft aan hoe robuust de begroting is en gaat in op de vraag hoe financiële risico's kunnen worden opgevangen. Voor het beoordelen van deze robuustheid is inzicht nodig in de omvang en de achtergronden van de risico's, waarmee de gemeente geconfronteerd kan worden en de aanwezige weerstandscapaciteit ter dekking van deze risico's. Conform de hiervoor genoemde kadernota wordt deze robuustheid als volgt berekend:

Ratio weerstandsvermogen =	$\frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}}$
----------------------------	---

Uw raad heeft bij het vaststellen van de hiervoor genoemde kadernota aangegeven te streven naar een ratio weerstandsvermogen van minimaal 1. Hieronder besteden we eerst aandacht aan de beschikbare weerstandscapaciteit en vervolgens aan de risico-inventarisatie (benodigde weerstandscapaciteit) en ten slotte aan de berekening van de ratio weerstandsvermogen.

4.3.1 Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit de financiële middelen en de mogelijkheden waarover de gemeente beschikt om risico's van financiële aard (niet-begrote kosten), die zich onverwacht kunnen voordoen en die van substantiële aard zijn, te kunnen dekken. Dit kunnen zowel incidentele als structurele middelen zijn. Op grond van de vereisten van het BBV kan de weerstandscapaciteit uit diverse elementen bestaan: de algemene reserve, de bestemmingsreserves, de stille reserves en de onbenutte belastingcapaciteit. In de gemeente Maastricht worden ook de risicobuffer, de post onvoorzien en de egaliseringsreserves tot het weerstandsvermogen gerekend.

De weerstandscapaciteit is als volgt opgebouwd:

Tabel Weerstandscapaciteit in meerjarenperspectief

bedragen x € 1.000

	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Onvoorzien/risicobuffer	2.864	2.867	2.899	2.899
Post onvoorzien	242	242	242	242
Risicobuffer	2.622	2.625	2.657	2.657
Eigen vermogen	114.787	117.410	116.576	115.892
Algemene reserve	4.724	4.724	4.724	4.724
Vruchtboomfonds	110.063	112.686	111.852	111.168
Onbenutte belastingcapaciteit	0	0	0	0
Weerstandscapaciteit	117.651	120.277	119.475	118.791
Totale lasten	644.208	630.595	625.813	618.158
Als percentage van de totale lasten	18,3%	19,1%	19,1%	19,2%

Aangezien onze tarieven voor rioolrecht, rioolheffing en reinigingsrecht volledig kostendekkend zijn, gaan we bij de onbenutte belastingcapaciteit uit van geen extra ruimte. Niet gekeken is naar onze OZB-tarieven vergeleken met de art. 12 tarieven volgens de meicirculaire.

4.3.2 Risico-inventarisatie

Het begrip 'risico' wordt niet altijd juist toegepast. Zo moeten beleidswensen of de daaruit voortkomende budgettaire claims waarvoor aan organisatieonderdelen geen middelen ter beschikking zijn of worden gesteld, niet als risico worden vermeld. Hier is namelijk geen sprake van een risico omdat een financiële verplichting pas zou ontstaan door een beleidsbeslissing waarop de gemeente zelf (overwegende) invloed heeft. In de door u in 2015 vastgestelde kadernota Weerstandsvermogen Reserves, Voorzieningen en Weerstandsvermogen is voor het risicobegrip uitgegaan van de volgende, in het kader van strategisch integraal risicomangement algemeen gebruikte, omschrijving: "een onzekere gebeurtenis die negatieve effecten (schade) kan hebben op de realisatie van de beleidsdoelstellingen c.q. de totstandkoming van de vastgestelde producten en diensten van een organisatie". Dit risicobegrip omvat dus ook de niet-materiële risico's en ook de risico's waarvan verondersteld wordt dat hier adequate beheersmaatregelen voor zijn getroffen. Een breed risicobegrip stelt ons beter in staat te beoordelen of er sprake is van beheerste bedrijfsprocessen in brede zin en maakt het mogelijk gericht verbeteringen door te voeren.

In deze paragraaf worden risico's opgenomen waarvan de financiële consequenties nog niet (volledig) in de begroting zijn verwerkt. De vorderingen op dubieuze debiteuren worden niet als risico opgenomen in deze paragraaf, omdat hiervoor voorzieningen moeten worden getroffen. Voor het overgrote deel betreft het de risico's uit de programmabegroting 2019 en jaarrekening 2018 bekende risico's. Waar nodig zijn deze geactualiseerd. In deze paragraaf worden alleen die risico's opgenomen die een dusdanige omvang hebben dat ze materieel zijn in verhouding tot ons totale begrotingssaldo.

1. Risico's in het gemeentefonds
2. Decentralisatie rijkstaken
3. Decentralisatie-uitkering Bodemsanering
4. Verbonden partijen
5. Risico's cofinanciering
6. Open einde-regelingen
7. Tram Maastricht-Hasselt
8. Fiscale risico's
9. Eigen risico claims
10. Garantstellingen investeringen sportverenigingen
11. SOME en realisatie Plan van Transformatie
12. Stelpost 'uitkomst onderzoek Jeugdzorg'
13. Programma Aanpak Stikstof
14. PFAS

Ad 1. Risico's in het gemeentefonds

Voor het gemeentefonds, de belangrijkste inkomstenbron voor de gemeente, geldt het principe van 'gelijk trap op, gelijk trap af' (normeringssystematiek). Dit betekent dat het fonds groeit of krimpt met de rijksuitgaven. Geeft het Rijk meer uit, dan groeit het gemeentefonds met hetzelfde percentage. De uiteindelijke uitkering is daardoor niet op voorhand vast te stellen, maar afhankelijk van de gerealiseerde rijksuitgaven. Bovendien leidt de ontwikkeling van de maatstaven (bijvoorbeeld het aantal uitkeringsgerechtigden), waarop de verdeling van het gemeentefonds over alle gemeenten is gebaseerd, tot verdeeffecten die niet altijd kunnen worden voorzien. De herijking van de landelijke systematiek is op z'n vroegst in 2022 aan de orde.

Ad 2. Decentralisatie rijkstaken

Per 1 januari 2015 zijn extra verantwoordelijkheden naar de gemeenten gedecentraliseerd: de Jeugdwet, de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 en de Participatiewet (de 3 D's). In grote lijnen kunnen we zeggen dat wij in de afgelopen jaren erin geslaagd zijn om de zorg te continueren en tegelijkertijd grote veranderingen door te voeren binnen het sociaal domein. Dat zal ook in de komende jaren nog volop onze aandacht vragen. Allereerst wordt verder doorgezet op de ingezette transformatie in het sociaal domein met als uitgangspunt de continuïteit van het basisniveau en dus ook de kwaliteit van de zorg. Belangrijke voorwaarde is dat we een integrale aanpak realiseren.

Zeker de financiële kant van de decentralisaties blijft een opgave. Niet voor niets is er samen met de andere gemeenten een beroep gedaan op de rijksoverheid om financieel bij te springen. Met name het tempo van de rijksbezuinigingen loopt niet in de pas met de invoering van de nieuwe taken door de gemeenten. Bijkomend resultaat van de transformatie moet zijn dat het sociaal domein financieel in balans komt. Als de afzonderlijke taakstellingen (draaiknoppen) binnen het sociaal domein worden gerealiseerd, moet dit ook leiden tot minder kosten. Uiteraard afhankelijk van de landelijke ontwikkelingen. Hoewel de hoogte van de draaiknoppen sociaal domein naar beneden zijn bijgesteld, blijft het een grote opgave om deze te realiseren. Zie ook de aanpassingen in het budgettaire kader van deze begroting. Met betrekking tot de jeugdzorg wordt er een nieuw onderzoek gestart (zie ook punt 12 van deze risicoparagraaf). Daarnaast lopen er onderzoeken naar betere verdeelmodellen van Wmo, Beschermd wonen en jeugdzorg.

Ad 3. Decentralisatie-uitkering Bodemsanering (Convenant Bodemsanering 2015-2019)

Er is nog 1 locatie met verspreidingsrisico's én humane risico's. Vanwege de verspreidingsrisico's wordt deze locatie verder onderzocht. De humane risico's worden op dit moment beheerst d.m.v. een beveiligingssysteem. De werking van dit systeem wordt jaarlijks gemonitord. Echter, ook als dit traject is afgerond blijft er een risico. Bij nieuwe ontwikkelingen (bijvoorbeeld nieuwe initiatieven of een wijziging van de bestemming van de locatie) bestaat het risico dat de betreffende locatie alsnog spoedlocatie wordt. In de begroting 2013 is een groot deel van het budget en apparaatskosten ingezet als structurele bezuiniging onder de randvoorwaarde dat, als er nieuwe spoedlocaties moeten worden aangepakt, de kosten ten laste van de algemene middelen (post onvoorzien) komen.

Ad 4. Verbonden partijen

De verbonden partijen worden ingedeeld in: deelnemingen, publieke private samenwerkingen en gemeenschappelijke regelingen. Hierna worden de risico's van gemeenschappelijke regelingen in het algemeen en een aantal verbonden partijen in het bijzonder nader toegelicht.

Gemeenschappelijke regelingen

Van een gemeenschappelijke regeling is sprake als de besturen van twee of meerdere gemeenten of andere publiekrechtelijke overheidslichamen samen een gemeenschappelijke regeling treffen ter behartiging van een of meer belangen van die gemeenten. Het algemene risico is dat een meerderheid van de gemeenten een besluit kan nemen dat afwijkt van een standpunt van de afzonderlijke gemeente.

Daarnaast loopt een individuele gemeente ook specifieke risico's. Te denken valt aan de kosten bij uittreding van een van de deelnemers en het collectief verantwoordelijkheid dragen bij verlies. In de paragraaf Verbonden partijen zijn, conform het Besluit begroting en verantwoording, alle gemeenschappelijke regelingen waaraan de gemeente Maastricht deelneemt, opgenomen.

WOM Belvédère BV (Maastricht Noord – herijking Belvédère)

In de raad van juni 2013 is de herijking grondexploitatie Belvédère vastgesteld. Deze grex liet over een looptijd van 10 jaren een geprognosticeerde onrendabele top zien in een bandbreedte van ongeveer € 70 tot 80 mln. Een onrendabele top in orde van grootte waarvan ook reeds sprake was bij de start van het project in 2004. De geprognosticeerde onrendabele top is verklaarbaar in relatie tot de diepgang van de opgave waar we voor staan en is fors, afgezet tegen de andere opgaven waar Maastricht voor staat. Er is een aantal oplossingsrichtingen in beeld gebracht om deze grex beheersbaar te krijgen en te houden. Het MJIP fungeert als ultiem vangnet. De omvang van deze achtervang is afhankelijk van het grexverloop en de resultaten van de oplossingsrichtingen. Met de raad is afgesproken dat jaarlijks de stand van zaken wordt geschetst met een actualisatie van de grex zodat de planontwikkeling kan worden gemonitord en waar nodig tijdig kan worden bijgestuurd. Dat gebeurt jaarlijks in juni/juli.

De hiervoor genoemde onrendabele top heeft zich in de afgelopen jaren via een aantal maatregelen in neerwaartse richting ontwikkeld en bedroeg in 2016 ongeveer € 50 tot 55 mln. inclusief de rentevoordelen. In het kader van actualisatie grex 2017 is wederom goed gekeken naar de risico's van de grex en naar nieuwe mogelijkheden voor een verdere realistische neerwaartse bijstelling van de onrendabele top. Dit heeft geleid tot een daling van de onrendabele top hetgeen leidt tot een negatief saldo van € 14 tot 19 mln. incl. rentevoordeel. De actualisatie grex 2018 leidde tot een hogere onrendabele top van € 18 tot € 23 mln. incl. rentevoordeel, als gevolg van saldo van mee- en tegenvallers

bij lopende activiteiten en projecten, evenals een aantal nieuwe activiteiten. De grex 2019 geeft als beeld dat bij de uitvoering van het gros van de projecten en activiteiten de grex in evenwicht blijft; met name de situatie rondom het project Landbouwbelang heeft geleid tot een stijging van de geprognosticeerde onrendabele top naar € 20 tot € 25 mln.

Bovendien zijn we er nog allerminst: de grex bevat nog een aantal positieve aannames die de komende jaren waargemaakt moeten worden en door de raad vastgestelde nieuwe ambities zullen hun weerslag hebben op het grexverloop. Een strakke aansturing en de noodzaak van de financiële achtervang blijft onverkort overeind.

MTB NV

De gemeente heeft diverse rollen in relatie tot MTB: als aandeelhouder en financier, als afnemer van dienstverlening, als opdrachtgever vanuit de gemeentelijke zorgplicht om het werk te behouden voor de ruim 900 inwoners die bij MTB werken op grond van de Wsw alsook voor de doelgroep Participatiewet waarvoor MTB als leerwerkbedrijf fungeert.

De Wsw-taken worden primair bekostigd vanuit het Participatiebudget (Wsw-deel) van de Participatiewet (onderdeel van de 3D's). Echter, in de periode 2014-2020 wordt hierop door het Rijk bezuinigd. Ten einde de tekorten te beperken is de opdracht van MTB in 2015 verbreed en is daarnaast een herstructurering gestart. Hiervan is uw raad in kennis gesteld. Verwacht wordt dat MTB bijgevolg het tekort de komende jaren stabiel kan houden (ongeveer € 3 mln.). Dekking hiervan is meerjarig voorzien via het BUIG-budget (Inkomensdeel), dat echter ook onderhevig is aan landelijke bijstelling. Een ander mogelijk risico is dat de organisatie, in relatie tot de verbrede opdracht voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, qua reguliere personele capaciteit door een ondergrens zakt. Dit heeft uiteraard nadrukkelijk de aandacht.

Project A2 / De Groene Loper

Het integrale project A2 / De Groene loper is een langjarig project met een horizon in de gebiedsontwikkeling tot 2026. De openstelling van de tunnel is conform planning gerealiseerd. Gezien de grote complexiteit en de ervaring in andere recente tunnelprojecten een prestatie. Daarnaast zijn ook de eerste gebiedsontwikkelingstrajecten opgestart. Gezien de grote opgave van 1.043 woningen en maximaal 30.000 m² overige functies, is ook hier een doorlopende ontwikkeling, gezien de lange looptijd, niet vanzelfsprekend. Het risicobeheer op het project vindt plaats door het Projectbureau A2. Als onderdeel van de opdracht, is een beperkt budget beschikbaar voor het opvangen van risico's.

Ad 5. Risico's van cofinanciering

Daar waar de projecten gedekt worden door middel van cofinanciering loopt de gemeente het risico dat zij, als gevolg van subsidievoorschriften, pas achteraf geconfronteerd wordt met lagere subsidiebijdragen dan oorspronkelijk was voorzien. Van een dergelijke cofinanciering is bijvoorbeeld sprake bij alle EU-projecten, maar ook bij provinciale projecten.

Ad 6. Open einde-regelingen

De gemeente Maastricht kent een aantal regelingen (onder andere Leerlingenvervoer, Wmo, bijzondere bijstand, armoedebeleid, Jeugdzorg, Veilig Thuis) met een zogenaamd open-eindkarakter. Op een open-einderegeling kan altijd een beroep worden gedaan als de aanvrager aan de regels voldoet. De hoogte van geraamde budgetten kan dan geen reden zijn tot weigering van de aanvraag.

Ad 7. Tram Maastricht-Hasselt

Op 15 mei 2019 heeft de Raad van State uitspraak gedaan over het bestemmingsplan Tram Maastricht-Hasselt. Het besluit van de gemeenteraad is in stand gelaten, hetgeen betekent dat er geen planologische bezwaren meer zijn om de tramlijn op Nederlands grondgebied aan te leggen. Op 24 mei 2019 heeft de Vlaamse regering het geactualiseerde tramdossier inclusief selectieleidraad goedgekeurd. Vervolgens is in juni 2019 de gezamenlijke aanbesteding opgestart voor de gehele traminfrastructuur. Parallel is door Vervoersmaatschappij De Lijn de aanbesteding van het rollend materieel opgestart. Naar verwachting wordt de aanbesteding afgerond medio 2021, waarna in de periode 2021-2024 de realisatie zal plaatsvinden, resulterend in werkend tramvervoersysteem Maastricht-Hasselt.

In 2019 is het ontwerp in overleg met de betreffende afdelingen van de gemeente en in goede samenwerking met de projectpartners, zowel technisch als op gebied van beeldkwaliteit nader uitgewerkt tot het niveau dat nodig is voor de aanbesteding. De processen rondom de statuswijziging van de

goederenspoorlijn Lanaken-Maastricht zijn lopende. Ook de processen in het kader van de Wet Lokaal Spoor, waarin aantoonbaar geborgd wordt dat het toekomstige tramvervoersysteem veilig is, verlopen conform planning. Tevens is in 2019 de kostenraming en het risicodossier geactualiseerd, met als conclusie dat het project binnen budget gerealiseerd kan worden. Voor de realisatie- en exploitatiefase maken de projectpartners op basis van de Kaderovereenkomst nadere afspraken, die worden vastgelegd in de Realisatie- & Exploitatieovereenkomst.

Ad 8. Fiscale risico's

De gemeente Maastricht wordt - mede door veranderingen in wet- en regelgeving - geconfronteerd met een aantal risico's/onzekerheden op fiscaal gebied, waaronder:

Vennootschapsbelasting

Met ingang van 2016 is de Vennootschapsbelastingplicht voor overheidsondernemingen in werking getreden. De gemeente Maastricht heeft de gevolgen hiervan in kaart gebracht en verwerkt in de jaarrekening c.q. aangifte Vennootschapsbelasting. Zowel door de gemeente zelf als ook op landelijk niveau vindt er nog nadere afstemming plaats met de Belastingdienst over een aantal vraagstukken en ingenomen standpunten en over de uitleg van de nieuwe wetgeving. Op een aantal onderdelen lijkt de Belastingdienst vooralsnog andere standpunten in te nemen dan dat gemeenten dit doen. Het is vooralsnog niet duidelijk wanneer deze nadere afstemming definitief wordt afgerond.

Btw sport

De bestaande btw-sportvrijstelling is per 2019 uitgebreid als gevolg van Europese jurisprudentie. De dienstverlening van gemeenten die bestaat uit het geven van gelegenheid tot sportbeoefening wordt daarmee vrijgesteld van de heffing van btw. Middels een Specifieke Uitkering is voorzien in een compensatie voor het wegvallen van het recht op btw aftrek. Desondanks blijven er vooralsnog risico's bestaan. Zo is nog niet duidelijk of alle extra btw lasten voor de compensatie in aanmerking komen. Tevens is de Specifieke Uitkering gemaximeerd. Landelijk gezien overstijgt het aantal aanvragen het bedoelde maximum, met als risico een (voor iedereen) lagere uitkering. Hierover zal pas bij de verantwoording - in de loop van 2020 - meer duidelijkheid ontstaan.

Btw straatparkeren

Er zijn een aantal rechtszaken aanhangig (geweest) over de vraag of het aanbieden van straatparkeren door gemeenten moet worden onderworpen aan de heffing van btw. De gevolgen hiervan voor gemeenten zijn omvangrijk, zowel voor de omzetbelasting als de vennootschapsbelasting. Begin 2018 zijn twee van die zaken door de Hoge Raad afgehandeld op formele gronden, doch zonder beantwoording van het fiscale vraagstuk. De Advocaat-Generaal van de Hoge Raad was in die zaken overigens eerder tot de conclusie gekomen dat gemeenten voor deze activiteit inderdaad als btw-ondernemer moeten worden aangemerkt. Er loopt momenteel nog een andere procedure waarin de Hoge Raad naar verwachting wel een inhoudelijk oordeel zal moeten geven.

Ad 9. Eigen risico claims

De gemeente is vanaf 2015 eigenrisicodragers voor aansprakelijkheidsclaims. De oorspronkelijk betaalde premie wordt vanaf 2015 gereserveerd. Schadebedragen groter dan € 75.000 worden uit deze reserve betaald of indien deze leeg is uit de post onvoorzien. Tot op heden zijn er geen claims ingediend en bekostigd uit de reserve. Incidenteel wordt geld onttrokken om invulling te geven aan de stelpost 'incidentele dekking' om de begroting sluitend te maken. Per 31-12-2018 zit er ca. € 0,3 mln. in de reserve.

Ad 10. Garantstellingen investeringen sportverenigingen

In 2019 zijn beleidsregels vastgesteld voor de verstrekking van garantstellingen aan amateursportverenigingen. Het is voor verenigingen mogelijk om in 2020 een aanvraag hiervoor in te dienen. Momenteel zijn er geen verenigingen die een dergelijke aanvraag hebben aangekondigd. Er is momenteel een garantstelling afgegeven aan Kimbria Tennis ter hoogte van € 40.000. Deze borgtocht geldt tot en met 31 januari 2034.

Ad 11. SOME en realisatie Plan van Transformatie

De situatie rondom de Stichting Ontwikkelingsmaatschappij ENCI-gebied (SOME) is kwetsbaar. Inhoudelijk zijn er vele dilemma's rondom de realisatie van het Plan van Transformatie (PvT), die bijstelling op onderdelen noodzakelijk maken. Omdat de betrokken partijen hierin gezamenlijk keuzes moeten maken, zijn er in 2019 verschillende scenario's uitgewerkt. In al deze scenario's moeten partijen naar verwachting financieel bijdragen om tot realisatie te komen.

Kwetsbaar is ook de financiële situatie van SOME. Bij de oprichting hebben de Founding Fathers (gemeente, provincie en ENCI) elk € 0,25 mln. in de vorm van een lening beschikbaar gesteld. SOME is geconfronteerd met uitblijvende inkomsten omdat het fysiek noodzakelijk is gebleken oplevering van de overgangszone op te knippen. Op grond van art. 3.8 van de Overeenkomst ter uitvoering van het Plan van Transformatie ENCI-gebied zijn de Founding Fathers overeengekomen bij de oprichting van SOME om de Stichting in gelijke mate te financieren en gefinancierd te houden (dit laatste tenzij zij gedrieën anders beslissen). Op basis hiervan heeft elk van de financierende partijen een bijdrage van €60.000 gedaan in de plan- en bureaustkosten van SOME voor 2019.

Daarnaast heeft de complexiteit en lange doorlooptijd van het bestemmingsplan geleid tot hogere kosten dan aanvankelijk ingeschat. Inzake dat laatste punt hebben de Founding Fathers in 2017 en 2018 in totaal € 0,6 mln. beschikbaar gesteld. De mogelijkheid om een integraal bestemmingsplan succesvol in procedure te brengen is echter door de uitspraak van de Raad van State inzake het PAS onzeker geworden. Door deze uitspraak is de ontwikkelingsruimte voor stikstof, die was toegewezen voor realisatie van het PvT, komen te vervallen. SOME heeft de werkzaamheden aan het bestemmingsplan daarom tot nader order stopgezet.

Het wegvallen van de ontwikkelingsruimte voor stikstof heeft bovendien tot gevolg dat realisatie van het PvT in de volle breedte niet mogelijk zal zijn, onder meer vanwege de verkeersaantrekkende werking van nieuwe functies. Alle nieuwe ontwikkelingen moeten individueel getoetst worden, hetgeen kritisch is vanwege de ligging nabij een overbelast Natura2000-gebied. Als er meer duidelijkheid is over de maatregelen en prioritering vanuit het rijk ten aanzien van stikstof, zal onderzocht worden welke onderdelen wel te realiseren zijn en wat daarvoor de randvoorwaarden zijn. De eerder genoemde dilemma's en scenario's moeten in deze afweging ook betrokken worden. Afhankelijk van de resultaten van dit proces moet ook de rol en inzet van de SOME, en de daarmee samenhangende financieringsbehoefte, bepaald worden.

Ad 12. Stelpost 'uitkomst onderzoek Jeugdzorg'

Het kabinet heeft besloten extra middelen toe te voegen aan het jeugdhulpbudget. In 2019 gaat het om € 420 mln. (waarvan € 20 mln. tijdelijk aan de jeugdautoriteit beschikbaar wordt gesteld) en in 2020 en 2021 om jaarlijks € 300 mln. De extra middelen jeugdzorg voor de jaren 2019 tot en met 2021, die onderdeel uitmaken van de algemene uitkering, worden als structureel dekkingsmiddel aangemerkt. Voor de jaren 2022 en 2023 kan door de gemeente een stelpost 'Uitkomst onderzoek jeugdzorg' geraamd worden: per gemeente naar rato van de € 300 mln. (in 2021). Deze stelpost 'Uitkomst onderzoek jeugdzorg' kan als structureel opgenomen worden. Voorwaarde is dat de gemeente tevens zelf maatregelen neemt in het kader van de transformatie rondom jeugdzorg en ggz mede gericht op beheersing van de kosten. Gemeenten spelen immers zelf ook een actieve rol in de transformatie en daarmee ook in het kunnen beperken van de uitgaven. De feitelijke situatie 2022 en 2023 zal afhangen van de resultaten van het gemeentelijke beleid en het besluit van het volgende kabinet naar aanleiding van uitkomsten van het onderzoek jeugdzorg. Het Rijk heeft met de VNG afgesproken dat dit onderzoek in het najaar van 2020 is afgerond. Indien het besluit van het nieuwe kabinet niet tijdig verwerkt kan worden in de gemeentebegrotingen 2021 dan geldt deze richtlijn ook voor de begroting 2021 en meerjarenraming 2022 - 2024. Indien er aanleiding toe is kan er voor de begroting 2021 een nieuwe richtlijn geformuleerd worden.

Ad 13. Programma Aanpak Stikstof

Het PAS (Programma Aanpak Stikstof) vormt de basis voor het verlenen van natuurvergunningen voor activiteiten die stikstof uitstoten en daarmee schadelijk kunnen zijn voor natuurgebieden. Het PAS biedt ruimte om de extra stikstofuitstoot vooraf te compenseren met reducerende maatregelen. Middels recente uitspraak van de Raad van State mag het PAS niet langer worden gebruikt als basis voor het verlenen van vergunningen voor activiteiten die belastend kunnen zijn voor natuurgebieden.

Binnen de gemeente is een taskforce aan het werk om impact en gevolgen voor de gemeentelijke projecten in beeld te brengen. Ook de impact en gevolgen voor projecten in uitvoering binnen de

openbare ruimte (wegen, riolering, parken, bruggen etc.) wordt hierin nadrukkelijk betrokken. Dit omdat ook de stikstof uitstoot tijdens de uitvoering van deze projecten in beeld moet worden gebracht op mogelijke gevolgen voor omliggende natuurgebieden. Momenteel worden voor verschillende projecten deze stikstof uitstoot berekeningen uitgevoerd of ingepland. Voor meerdere projecten in uitvoering alsmede projecten in voorbereiding heeft dit invloed op tijd, capaciteit en op onderzoekskosten. De gevolgen in tijd (uitloop projecten), maar ook capacitaire inzet om e.e.a. uit te zoeken en geld zijn nu nog niet aan te geven.

Ad 14. PFAS (Poly- en perfluoralkylstoffen)

De term PFAS staat voor Poly- en perfluoralkylstoffen. Deze stofgroep bestaat uit ruim 6.000 stoffen welke al decennia gebruikt worden in industriële en andere processen en in vele producten. PFAS hebben als negatieve milieueigenschap dat ze persistent, mobiel en nauwelijks biologisch afbreekbaar zijn. Van sommige is al aangetoond dat ze toxisch zijn. PFAS zijn in veel producten toegepast. Daardoor, en door emissies en incidenten, zijn deze stoffen in het milieu terechtgekomen en zitten nu onder andere in de bodem, in bagger en in het oppervlaktewater.

Op 8 juli 2019 heeft de staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat (I&W) het 'Tijdelijk handelingskader voor hergebruik van PFAS-houdende grond en baggerspecie' aangeboden aan de voorzitter van de Tweede Kamer. Vanaf dat moment is er een formeel toetsingskader voor het omgaan met PFAS-houdende grond en baggerspecie. Het definitieve handelingskader wordt op zijn vroegst verwacht medio 2020. In essentie behelst het handelingskader dat afhankelijk van specifieke datums en afkomst/gebruik van de grond- en/of baggerstromen er een aanvullend onderzoek op PFAS vereist is. Het aantal laboratoria welke een dergelijke analyse kunnen doen zijn momenteel zeer beperkt hetgeen zorgt voor lange wachttijden en doorlooptijden. Voorts is het nog onduidelijk wat te doen indien de te verwerken grond/bagger de norm overschrijdt. Op dit moment zijn er namelijk geen verwerkers in Nederland die deze grond kunnen/mogen verwerken. De afvoerkosten hiervan zijn derhalve ook nog niet bekend. Voor meerdere projecten in uitvoering alsmede projecten in voorbereiding heeft dit invloed op tijd, capaciteit en op onderzoekskosten. De gevolgen in tijd (uitloop projecten), maar ook capacitaire inzet om e.e.a. uit te zoeken en geld zijn nu nog niet aan te geven.

4.3.3 Ratio weerstandsvermogen

In deze paragraaf wordt aangegeven of er sprake is van een toereikend weerstandsvermogen. Dit wordt gedaan door een relatie te leggen tussen de financieel gekwantificeerde risico's en de daarbij benodigde weerstandscapaciteit en de beschikbare weerstandscapaciteit. De benodigde weerstandscapaciteit die uit de risico-inventarisatie voortvloeit kan worden afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit. De uitkomst van deze berekening vormt het weerstandsvermogen. Uw raad heeft bij het vaststellen van de hiervoor genoemde kadernota aangegeven te streven naar een ratio weerstandsvermogen van minimaal 1 (= voldoende). Op basis van de huidige inschattingen kan worden aangegeven dat de ratio weerstandsvermogen in 2020 voldoende is.

In de kadernota weerstandsvermogen is ook aangegeven dat indien de kwalificatie boven "voldoende" stijgt, er financiële ruimte ontstaat. Gelet op de huidige economische omstandigheden wordt het weerstandsvermogen in stand gehouden.

4.3.4 Kengetallen

Als gevolg van artikel 11 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) moeten de volgende kengetallen worden opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. Deze kengetallen maken het de raad gemakkelijker om inzicht te krijgen in de financiële positie van de gemeente.

Verloop van de kengetallen	Verlag 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
netto schuldquote	60%	79%	86%	85%	83%	75%
netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	47%	66%	74%	74%	71%	68%
solvabiliteitsratio	27%	20%	21%	21%	21%	23%
structurele exploitatieruimte	1%	-1%	-2%	-1%	0%	0%
grondexploitatie	2%	2%	2%	2%	2%	2%
belastingcapaciteit	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Deze kengetallen zijn o.a. gebaseerd op onderstaande geprognosticeerde balans:

BALANS <i>bedragen x € 1.000</i>	31-12-2019 <i>begroting 2019</i>	31-12-2020 <i>begroting 2020</i>	31-12-2021 <i>begroting 2021</i>	31-12-2022 <i>begroting 2022</i>	31-12-2023 <i>begroting 2023</i>
Immateriele vaste activa	€ 25.098	€ 24.106	€ 23.113	€ 22.122	€ 21.131
Materiele vaste activa	€ 650.794	€ 650.254	€ 640.764	€ 622.272	€ 606.639
Financiële vaste activa	€ 82.704	€ 80.351	€ 78.778	€ 77.241	€ 45.620
Voorraden	€ 10.095	€ 10.095	€ 10.095	€ 10.095	€ 10.095
Vorderingen	€ 80.000	€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000
Totaal activa	€848.691	€779.806	€767.750	€746.730	€698.485
Eigen vermogen	€ 178.219	€ 163.507	€ 161.291	€ 157.778	€ 158.179
Resultaat boekjaar	€ 0	€ 38	-€ 3.138	-€ 1.333	€ 833
Voorzieningen	€ 50.721	€ 50.954	€ 53.774	€ 55.284	€ 58.599
Langlopende schulden	€ 420.678	€ 371.966	€ 396.375	€ 372.469	€ 359.443
Kortlopende schulden	€ 199.073	€ 193.341	€ 159.448	€ 162.532	€ 121.431
Totaal passiva	€848.691	€779.806	€767.750	€746.730	€698.485

Onderverdeling voor de beoordeling

Om een beeld te geven hoe de financiële positie van Maastricht zich ontwikkelt, is gebruik gemaakt van een onderverdeling naar drie categorieën. Dit zijn: groen (goed/weinig risico), oranje (voldoende/voorzichtigheid geboden) en rood (onvoldoende/veel risico). In onderstaande tabel de standaard percentages die daarvoor gebruikt worden. Deze percentages zijn gebaseerd op algemene normwaarden (die bijvoorbeeld ook door de Provincie wordt gebruikt bij de publicatie van ranglijsten).

Tabel: Onderverdeling in categorieën met bijbehorende percentages per kengetal

Kengetallen:	Groen (goed/weinig risico)	Oranje (voldoende/ voorzichtigheid geboden)	Rood (onvoldoende/ veel risico)
Netto schuldquote	< 90%	90% t/m 130%	> 130%
Netto schuldquote met correctie	< 90%	90% t/m 130%	> 130%
Solvabiliteitsratio	> 50%	20% t/m 50%	< 20%
Structurele exploitatieruimte	> 0%	0%	< 0%
Grondexploitatie	< 20%	20% t/m 35%	> 35%
Belastingcapaciteit	< 95%	95% t/m 105%	> 105%

Hierna volgt een analyse per kengetal.

Netto schuldquote (schulden minus vorderingen) / baten

De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Het kengetal bestaat uit 2 ratio's: zowel inclusief als exclusief doorgeleende gelden. Een hoge schuld kan immers veroorzaakt worden doordat afgesloten leningen worden doorgeleend. Ten opzichte van het jaarstukken 2018 zijn de netto schuldquotes gestegen. Dit komt omdat de gemeente meer is gaan investeren vanaf 2019 en daarnaast zal het eigen vermogen dalen. De netto schuldquote ligt echter in het groene spectrum.

Solvabiliteitsratio (eigen vermogen / totaal vermogen)

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen en het bezit van de gemeente is afbetaald. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid van de gemeente. Uit de tabel blijkt dat het verwachte solvabiliteitsratio vanaf 2020 is verslechterd t.o.v. verslag 2018. Deze verslechtering wordt vooral veroorzaakt door een daling van het eigen vermogen (reserves) in samenloop met een geraamde stijging van de langlopende schulden. De ratio van 20% is niet zorgwekkend, wel blijft aandacht voor de financiële situatie geboden zodat de gemeente niet onder de grenswaarde van 20% zal komen.

Structurele exploitatieruimte (structurele baten minus structurele lasten) / totale baten

Dit kengetal is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte er is om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Een positief % betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken (een negatief % niet). Een begroting waarvan de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten is meer flexibel dan een begroting waarbij de baten en lasten in evenwicht zijn. Op basis van het negatieve kengetal blijkt dat er geen structurele ruimte is om tekorten of extra lasten binnen de huidige begroting op

te vangen. Het rode spectrum in de jaren 2019 t/m 2021 wordt met name veroorzaakt door het inzetten van incidentele dekking voor het begroting saldo. In 2022 is het spectrum weer oranje.

Grondexploitatie

Grondexploitatie kan risicovol zijn als de gemeente veel grond heeft. Het kengetal geeft weer hoe de waarde van de grond zich verhoudt tot de totale baten. De boekwaarde van grond is van belang, omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop. De boekwaarden van verliesgevende plannen zijn gebaseerd op de actuele marktwaarde en voor verwachte verliezen zijn voorzieningen getroffen. De invloed van de huidige plannen op de exploitatie is daarom zeer gering te weten: 2%.

Belastingcapaciteit

De ruimte die de gemeente heeft om belastingen te verhogen wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten. Onder woonlasten wordt verstaan OZB, de rioolheffing en de reinigingsrechten voor een woning met gemiddelde waarde in de gemeente. Deze cijfers worden voortaan bekend gemaakt in de jaarlijkse meicirculaire. Het kengetal wordt berekend door de totale woonlasten meerpersoonshuishouden te vergelijken met het landelijk gemiddelde in het jaar daarvoor. Het verloop van de belastingcapaciteit is stabiel en we zitten met € 788 boven het landelijk gemiddelde van € 759 (incl. index).

In overeenstemming met het coalitieakkoord stegen de lokale lasten tot en met het jaar 2019 enkel met de jaarlijkse reguliere indexverhoging (en als gevolg van eventuele dwingende rijksmaatregelen). Het gemeentelijk beleid ten aanzien van de lokale lasten blijft in beginsel ook na 2019 gehandhaafd, zij het dat de tarieven voor afvalstoffenheffing meer stijgen dan gebruikelijk als gevolg van een aantal substantiële kostenstijgingen. Doordat de woonlasten in Maastricht met iets meer stijgen dan de prijsindex en de landelijke lasten gemiddeld stijgen met de prijsindex, zal het kengetal belastingcapaciteit in 2020 en volgende jaren boven de 100% uitkomen.

Algemene conclusie financiële positie

De financiële positie van de gemeente Maastricht kan als “voldoende” worden beoordeeld. Het totaalbeeld van de financiële weerbaar- en wendbaarheid is enigszins veranderd ten opzichte van het jaarstukken 2018. Dit komt vooral door een aantal investeringen die de gemeente Maastricht heeft gepland waardoor de vaste schulden stijgen en het eigen vermogen daalt. Door o.a. het inzetten van incidentele dekking in de begroting wordt de structurele exploitatieruimte negatief. Uit de ratio weerstandsvermogen dat we “voldoende” in staat zijn om financiële tegenvallers op te vangen.

4.4 Financiering

4.4.1 Inleiding

In deze financieringsparagraaf wordt er aandacht geschonken aan het treasurybeleid, de ontwikkeling van de (korte en lange) rente en de rentevisie, de kasgeldlimiet, de renterisiconorm en de verwachte financieringsbehoefte, de ontwikkeling van de leningenportefeuille inclusief de hieraan verbonden risico's, de financiering van de activa en de omslagrente cf. notitie rente binnen het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) en tenslotte wordt er aandacht geschonken aan het schatkistbankieren.

4.4.2 Treasurybeleid

Het beleid van de gemeente Maastricht ten aanzien van de treasuryfunctie is vastgelegd in het op 10 april 2018 door het college vastgestelde ‘Treasurystatuut 2018 gemeente Maastricht’. Het statuut behelst het kader voor de uitvoering van de treasuryfunctie. De belangrijkste hoofdlijnen van het statuut, ingegeven door de voorschriften uit hoofde van de wet Financiering Decentrale overheden (FiDO) en aanverwante regelgeving, zijn:

- wettelijk kader;
- beleidsuitgangspunten van de treasury;
- doelstellingen van de treasury;
- taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden;
- risicobeheer;
- beleid ten aanzien van financiering, verstrekken van leningen, uitzetten van middelen, garanties en het gebruik van derivaten.

In het treasurystatuut is opgenomen dat het treasurybeleid 1 keer per 4 jaar wordt geëvalueerd en waar nodig geactualiseerd. In voorkomende gevallen (bijvoorbeeld bij wetwijzigingen) vindt deze evaluatie eerder plaats. Het huidige treasurystatuut 2018 heeft de versie uit 2014 vervangen. Sinds april 2018 is er geen aanleiding geweest om het treasurystatuut tussentijds te actualiseren.

4.4.3 Ontwikkeling van de korte en lange rente / rentevisie

Sinds maart 2016 staat de referentierente van de Europese Centrale Bank (ECB) op 0,00%. De referentierente wordt ook wel herfinancieringsrente genoemd. Dit is de rente die banken moeten betalen wanneer ze geld opnemen bij de ECB. Banken kunnen echter ook geld lenen bij andere banken of financiële instellingen. De rente wordt dan bepaald door de marktwerking van vraag versus aanbod. Het tarief dat banken moeten betalen aan de ECB voor het overnachten van geld, is recentelijk verlaagd naar -0,50% (was -0,40%).

De gemeente Maastricht leent op haar beurt geld bij deze banken, bij andere financiële instellingen of bij andere decentrale overheden. Het beleid is om in een normale rentemarkt (korte rente is goedkoper dan lange rente) maximaal kort te lenen binnen de bepalingen van de kasgeldlimiet (zie paragraaf 4.4.4).

Aangezien Maastricht voor het korte segment vooral financieringen op daggeldbasis aantrekt, wordt er voor het begrotingsjaar 2020 rekening gehouden met een tarief van 0,00% voor op te nemen 'kort geld'. Voor (tijdelijk) in de schatkist van het Rijk te plaatsen overtollige middelen (zie paragraaf 4.4.7) gaan we uit van geen rentevergoeding (0,00%). De lange rente blijft historisch gezien laag. Voor begrotingsjaar 2020 gaan we vanwege diverse onzekerheden (o.a. handelsoorlog VS-China en de Brexit) voorzichtigheidshalve vooralsnog uit van een kapitaalmarktrente van 1,75% voor lineaire leningen met een looptijd tussen de 30 en 50 jaar.

4.4.4 Kasgeldlimiet, financieringsbehoefte en renterisiconorm

De kasgeldlimiet wordt berekend door een vastgesteld percentage (8,5%) te nemen over het begrotingstotaal. De limiet voor Maastricht voor 2020 komt daarmee op circa € 55,2 mln. Dit is het maximum bedrag waarvoor kortlopende middelen (looptijd < 1 jaar) mogen worden aangetrokken.

Voor 2020 is de verwachting dat er naast kort geld, ook weer langlopende leningen voor de eigen financiering aangetrokken dienen te worden ter grootte van in totaal circa € 65 mln. (m.n. door de finale overdracht van de Noorderbrug van WOM Belvédère naar de gemeente Maastricht, investeringen in het MECC-gebouw en herfinanciering van aflopende langlopende geldleningen). In 2021 worden investeringen verwacht van circa € 20 mln., in 2022 en in 2023 worden investeringen van ca. € 13 mln. per jaar verwacht.

Daar waar voorheen nog per kwartaal aan de provincie moest worden gerapporteerd in het kader van de kasgeldlimiet, is dit vanaf 2009 een regulier onderdeel van de begrotingscyclus geworden. Conform richtlijnen wordt in onderstaande tabel derhalve gerapporteerd over de liquiditeitspositie en de kasgeldlimiet in het 3^e en 4^e kwartaal van 2018 en in het 1^e en 2^e kwartaal van 2019.

Liquiditeitspositie t.o.v. kasgeldlimiet t.b.v. begroting 2020

(bedragen x € 1000,-)	3 ^e kw 2018	4 ^e kw 2018	1 ^e kw 2019	2 ^e kw 2019
Liquiditeitspositie	-36.473	-20.755	-21.648	-24.267
Kasgeldlimiet	-41.851	-41.851	-52.893	-53.893
Ruimte	5.378	21.096	31.245	29.626

De kasgeldlimiet mag – conform bepalingen in de wet FiDO – twee achtereenvolgende kwartalen worden overschreden. In de hierboven vermelde verslagperiode heeft de gemeente Maastricht de kasgeldlimiet niet overschreden.

De renterisiconorm is vooral bedoeld ervoor te zorgen dat decentrale overheden hun (her)financieringen gespreid in de tijd aantrekken. Hierdoor beperkt men het risico dat in enig jaar veel ge(her)financierd dient te worden, terwijl dan net een hoge rente heerst en daardoor de rentelasten te hoog zouden kunnen worden. Vanaf 2009 wordt de norm berekend door 20% te nemen van het begrotingstotaal. Voor 2020 is

de geprognosticeerde norm circa € 130 mln. Dit betekent dat het totaal aan renteherzieningen plus aflossingen in het begrotingsjaar maximaal € 130 mln. mag zijn. De gemeente Maastricht blijft de komende jaren ruim binnen deze norm. Onderstaande tabel – welke een verplicht onderdeel vormt van deze financieringsparagraaf – verduidelijkt dit:

Modelstaat B: Renterisico vaste schuld over de jaren 2020-2023 (bedragen x €1.000)

Stap	Variabelen Renterisico(norm)	2020	2021	2022	2023
(1)	Renteherzieningen	0	0	0	0
(2)	Aflossingen	24.342	17.574	17.665	47.757
(3)	Renterisico (1+2)	24.342	17.574	17.665	47.757
(4)	Renterisiconorm	129.997	126.119	125.163	123.632
(5a) = (4) > (3)	Ruimte onder renterisiconorm	105.655	108.545	107.498	75.875
(5b) = (3) > (4)	Overschrijding renterisiconorm	0	0	0	0
Berekening	Renterisiconorm				
(4a)	Begrotingstotaal	649.984	630.595	625.813	618.158
(4b)	Percentage regeling	20	20	20	20
(4) = (4a)x(4b)/100	Renterisiconorm	129.997	126.119	125.163	123.632

4.4.5 Ontwikkeling leningportefeuille

De geprognosticeerde omvang van de opgenomen langlopende geldleningenportefeuille per 1 januari 2020 bedraagt circa € 305,3 mln. Deze portefeuille dekt enerzijds de financieringsbehoefte van de eigen organisatie (financiering activa en bedrijfsvoering), anderzijds zijn leningen voor de uitoefening van de gemeentelijke publieke taak ter funding van Maastrichtse woningbouwcorporaties, gelieerde instellingen en gemeentelijke deelnemingen aangetrokken. De geprognosticeerde omvang van de verstrekte langlopende geldleningenportefeuille bedraagt per 1 januari 2020 circa € 108,1 mln.

Ten aanzien van de opgenomen leningenportefeuille zijn geen risico's te benoemen. De aflossingsmomenten zijn goed gespreid in de tijd, zodat er geen vergroot renterisico ontstaat in enig jaar (zie ook paragraaf 4.4.4., onderdeel renterisiconorm).

44,3% (circa € 47,9 mln.) van de verstrekte leningenportefeuille is gedekt door een zekerheid, met name het recht van 1e hypotheek. 55,7% (circa € 60,2 mln.) is niet gedekt door een (vorm van) zekerheid. De grootste leningen die niet zijn gedekt door zekerheden zijn leningen die verstrekt zijn aan de WOM Belvédère (€ 47,7 mln.) en aan de MTB (€ 12,1 mln.). Als enig overgebleven aandeelhouder van de WOM Belvédère was het uit praktische overwegingen gewenst het bestaande recht van 1e hypotheek op de bezittingen van de WOM Belvédère te royeren. Bij verkoop van bezit hoeft de gemeente Maastricht nu niet meer telkens gedeeltelijk royement te verlenen. Zodra er echter een nieuwe partij in de WOM Belvédère instapt, zal er per ommekeer weer hypotheek t.g.v. de gemeente Maastricht gevestigd worden, dit ter meerdere zekerheid op de door de gemeente Maastricht aan de WOM Belvédère verstrekte leningen.

De MTB heeft via een raadsbesluit een achtergestelde lening ontvangen van in totaal € 12,1 mln. Het risicoaandeel voor Maastricht op deze lening bedraagt 79% ofwel circa. € 9,6 mln. Meerssen en Eijdsden-Margraten zijn de overige aandeelhouders en dus risicodragers voor in totaal 21%, zijnde € 2,5 mln.

4.4.6 Financiering activa en renteomslag

De bepalingen en richtlijnen van de notitie Rente 2017 van de commissie BBV zijn met ingang van de begroting 2018 in werking getreden. Dit betreft vooral de bepalingen i.r.t. de hoogte van de omslagrente, zoals:

- er mag geen (groot) resultaat meer zijn op het taakveld treasury;
- er moet rente worden toegerekend aan de taakvelden, waarbij de hoogte van de rente wordt bepaald aan de hand van de werkelijke externe rentelasten;
- er wordt door de commissie BBV aanbevolen om geen rente meer te vergoeden over het eigen vermogen, welke aanbeveling door de gemeente Maastricht is overgenomen;
- er dient een correctie op de omslagrente plaats te vinden indien de afwijking tussen de werkelijke rentelasten en de omslagrente > 25% bedraagt.

De activa van de gemeente Maastricht worden gefinancierd met zowel eigen als vreemd vermogen. Over de diverse activa wordt voor begrotingsjaar 2020 (net als in begrotingsjaar 2019) een rentevergoeding van 0,5% (= de omslagrente) berekend en toegerekend aan de betreffende taakvelden. Hierdoor is er geen groot begroot renteresultaat meer op het taakveld treasury.

De commissie BBV adviseert om vanaf begrotingsjaar 2018 een renteschema in de paragraaf financiering op te nemen. Hiermee wordt inzicht gegeven in de rentelasten van externe financiering, het renteresultaat en de wijze van toerekening. Zie hiervoor onderstaand schema:

Renteschema t.b.v begroting 2020:				
a.	De externe rentelasten over de korte en lange financiering			€ 5.939.119
b.	De externe rentebaten (idem)		-/-	€ -1.920.764
	Saldo rentelasten en rentebaten			€ 4.018.355
c1.	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	-/-	€ -	
c2.	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	-/-	€ -	
c3.	De rentebaar van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (=projectfinanciering), die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	+/+	€ -	
				-/- € -
	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente			€ 4.018.355
d1.	Rente over eigen vermogen		+/+	€ -
d2.	Rente over voorzieningen		+/+	€ -
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente			€ 4.018.355
e.	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)		-/-	€ 4.815.758
f.	Renteresultaat op het taakveld Treasury			€ 797.403

4.4.7 Schatkistbankieren

Eind 2013 is de regeling schatkistbankieren decentrale overheden (als onderdeel van de wet Financiering decentrale overheden) van kracht geworden. Dit betekent dat (m.u.v. een drempelbedrag) alle overtollige middelen in de schatkist van het Rijk gestald moeten worden. Het drempelbedrag voor Maastricht bedraagt voor 2020 ruim € 4 mln. Dit drempelbedrag wordt berekend aan de hand van een formule gerelateerd aan het begrotingstotaal 2020. Gemiddeld genomen per kwartaal mag deze drempel niet worden overschreden. Om dit te bewaken worden de saldi van de diverse bankcircuits dagelijks bekeken en waar nodig afgeroomd naar het Rijk. Voor Maastricht zal afroaming naar de schatkist niet of slechts sporadisch plaats vinden, aangezien Maastricht geen (tijdelijke of structurele) overtollige middelen heeft.

4.4.8 Wet Houdbare Overheidsfinanciën

Met de wet Hof zijn de Europese begrotingsregels voor de landen die deelnemen aan de euro in de nationale wetgeving verankerd. De wet Hof bepaalt dat rijk en decentrale overheden een gelijkwaardige inspanning gaan leveren om het tekort weer volgens Europese afspraken terug te dringen (maximaal 3% van het bruto binnenlands product (bbp) is toegestaan).

De tekortnorm voor de decentrale overheden gezamenlijk is voor 2019 bepaald op 0,3% van het bbp. Gelijk aan de besluiten voor de EMU-norm 2017 en 2018 is het collectieve aandeel van de decentrale overheden in het EMU-saldo niet uitgesplitst naar de aparte bestuurslagen van gemeenten, provincies en waterschappen en worden er geen sancties opgelegd bij het overschrijden van de norm. Dat wil zeggen dat voor 2019 geen referentiewaarden op het niveau van individuele provincies, gemeenten en waterschappen beschikbaar komen.

Er is nog geen Rijksbesluit genomen over de EMU-tekortnorm in 2020.

4.5 Verbonden partijen

Voor het uitvoeren van een groot deel van haar taken werkt de gemeente samen met andere organisaties. Aan deze samenwerking kan op verschillende manieren invulling worden gegeven afhankelijk van de wijze waarop de gemeente invloed wil uitoefenen op de uitvoering van de publieke taak. De rol die de gemeente vervult in zo'n samenwerking varieert van 'meer op afstand' - bijv. door het verstrekken van subsidies - tot meer directe sturing. Als er redenen zijn om in een samenwerking directer te sturen wordt dit meestal ingevuld door een bestuurlijk én een financieel belang te nemen in een organisatie. Er is dan sprake van een met de gemeente verbonden partij.

Verbonden partijen zijn volgens artikel 1 van het Besluit begroting en verantwoording (BBV) privaot- of publiekrechtelijke organisaties waarin de gemeente een bestuurlijk én een financieel belang heeft. Een financieel belang is een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat of het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt. Een bestuurlijk belang wordt vertaald als zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur, hetzij uit hoofde van stemrecht. Binnen de gemeente kan een driedeling worden gemaakt in soorten van verbonden partijen, namelijk deelnemingen, publiek-private samenwerkingsverbanden (pps-constructies) en gemeenschappelijke regelingen.

In deze paragraaf komt eerst de gemeentelijke visie op verbonden partijen aan de orde zoals die is vastgelegd in de Kadernota governance. Vervolgens geven we in een risicoanalyse aan welke verbonden partijen in 2020 extra aandacht verdienen. Daarna wordt van alle verbonden partijen kort aangegeven wat de stand van zaken is en welke beleidsontwikkelingen er spelen. Hierbij is ook een aantal samenwerkingsverbanden opgenomen dat strikt genomen niet onder bovengenoemde definitie van verbonden partij valt, maar dat wel van groot belang is voor het behalen van onze doelstellingen in 2020. Hierbij is een onderverdeling gemaakt in:

- deelnemingen (privaatrechtelijk) (4.5.3);
- publiek private samenwerking (4.5.4);
- gemeenschappelijke regelingen (publiekrechtelijk) (4.5.5);
- stichtingen personeelsbeheer (4.5.6).

De begrotingen van deze laatste categorie, de gemeenschappelijke regelingen, zijn digitaal beschikbaar via de website www.gemeentemaastricht.nl, via de knop Bestuur en organisatie/jaarlijks terugkerende documenten.

4.5.1 Kadernota Governance

Eind 2018 heeft uw raad de kadernota Governance gemeente Maastricht vastgesteld. Hiermee liggen de kaders vast voor de sturing en het toezicht op bestaande en eventueel toekomstige participaties in verbonden partijen. Ook als taken worden uitgevoerd door externe partijen, blijft de gemeente te allen tijde verantwoordelijk voor realisatie van de door uw raad vastgestelde beleidsdoelen. Deze verantwoordelijkheid wordt ingevuld door het governancemodel te gebruiken voor de aansturing van externe partijen.

Voor de vertegenwoordiging in verbonden partijen zijn de uitgangspunten:

- De wethouder financieën vertegenwoordigt de gemeente als aandeelhouder bij de vennootschappen waarin de gemeente deelneemt en bewaakt de financiële continuïteit en rentabiliteit van de onderneming;
- De rol van de gemeente als opdrachtgever wordt vervuld door de portefeuillehouder. Deze vakwethouder maakt afspraken (contracten, concessies en/of subsidievoorwaarden) met de verbonden partij. Is bij de verbonden partij een overheidscommissaris of externe bestuurder of een andere wethouder of burgemeester als bestuurder of commissaris aangesteld, dan vindt aansturing van het gemeentelijk belang plaats in onderling overleg;
- Voor wat betreft de vertegenwoordiging van de gemeente in het bestuur van vennootschappen, stichtingen, verenigingen, coöperaties etc. geldt als uitgangspunt dat collegeleden of ambtenaren bij voorkeur geen zitting nemen in de raad van commissarissen, raad van bestuur, directie of dagelijks bestuur. Dit vanwege de mogelijke rolconflicten en discussie over functievermenging. Op basis van een risicoanalyse vooraf kan van dit uitgangspunt worden afgeweken. In een dergelijke analyse wordt bepaald of het voordeel van (beter) behartigen van het publiek belang, wat met een gemeentelijke vertegenwoordiging wordt beoogd, opweegt tegen de risico's die geïnventariseerd zijn.

De afwijkingen ten aanzien van de gemeentelijke vertegenwoordiging in vennootschappen en stichtingen zijn bij de kadernota apart benoemd. Middels een jaarlijkse risicoanalyse, gekoppeld aan de P&C-cyclus, wordt een risico-inschatting van de verbonden partijen gemaakt. Deze is terug te vinden in de paragraaf Verbonden Partijen.

4.5.2 Risicoanalyse

Tussen verbonden partijen bestaan verschillen in de mate van financiële en beleidsmatige belangen. Door het inzichtelijk maken van deze risico's kunnen we prioriteiten stellen voor het monitoren van bepaalde verbonden partijen. Ons beleid is erop gericht extra aandacht te besteden aan verbonden partijen met een hoog financieel en beleidsmatig belang. Jaarlijks wordt bij de begroting een inschatting gemaakt van het financieel en beleidsmatig belang, waarbij onder financieel belang het financieel risico wordt verstaan. Hierbij wordt een indeling gemaakt naar 4 categorieën: hoog financieel/hoog bestuurlijk belang, hoog financieel/laag beleidsmatig belang, laag financieel/hoog beleidsmatig belang en laag financieel/laag beleidsmatig belang:

	Laag financieel belang	Hoog financieel belang
Hoog beleidsmatig belang	<ul style="list-style-type: none"> • EMM • ESZL • GGD • WML • Omnibuzz • Leerlingenvervoer 	<ul style="list-style-type: none"> • WOM Belvédère • MTB • Projectbureau A2 • Veiligheidsregio Zuid-Limburg • KBL • MECC Maastricht
Laag beleidsmatig belang	<ul style="list-style-type: none"> • Regionaal Historisch Centrum Limburg • Wonen boven Winkels Maastricht • Exploitatiemaatschappij 't Bassin • Bodemzorg Limburg • CNME • Stichting Ontwikkelingsmaatschappij Enci-gebied • Dataland • Regionale Samenwerking Leerplicht en Regionale Meld- en Coördinatiefunctie • Antidiscriminatievoorziening Limburg 	<ul style="list-style-type: none"> • Milieuparken Geul en Maas • Enexis • BNG • Afvalsamenwerking Limburg • RUD • BsGW • SSC-ZL • Sociale dienst Maastricht-Heuvelland • Stichting Personeelsbeheer Sport • Stichting Culturele en Civiele Dienstverlening Kunsten

Voor 2020 leidt dit ertoe dat wij extra aandacht zullen besteden aan: WOM Belvédère BV, MTB, Projectbureau A2, Veiligheidsregio, Kredietbank Limburg en MECC.

Voor deze partijen zullen we indien van toepassing gebruik maken van de onderstaande sturingsinstrumenten:

- (meerjaren)plannen;
- (meerjaren)begroting;
- outputafspraken;
- voorwaarden en richtlijnen.

Verder zullen we per verbonden partij afspraken maken over de volgende zaken:

- rapportages;
- kwalitatieve en kwantitatieve informatievoorziening;
- jaarverslag en jaarrekening;
- evaluatie van de relatie.

In de nota Governance bij Verbonden Partijen, die in de raadsvergadering van eind 2018 aan u is voorgelegd ter vaststelling, is een vernieuwde risicoanalyse opgenomen. Hierbij worden de verbonden partijen, door middel van een aantal vastgestelde vragen, ingedeeld in drie risicoprofielen (laag, gemiddeld of hoog). Door vervolgens de verschillende risicoprofielen te koppelen aan de gewenste mate van sturing (passief, maatwerk of actief) ontstaat het sturingsarrangement voor een verbonden partij. Per sturingsarrangement worden een aantal afspraken gemaakt intern en met de verbonden partij over aan te leveren informatie, prestatieafspraken; evaluatiemomenten etc.

4.5.3 Deelnemingen

Naam	BNG Bank N.V.
Vestigingsplaats	Den Haag
Openbaar belang	Verkrijgen van toegang tot de kapitaalmarkt
Zeggenschap	Als aandeelhouder
Aandelen/financieel belang	347.334 van de 55.690.720 aandelen
Eigen vermogen begin/eind	€ 4.953 mln. / € 4.990 mln.
Vreemd vermogen begin/eind	€ 135.072 mln. / € 132.519 mln.
Resultaat	€ 337 mln.
	N.B. Betreft cijfers 2018

BNG Bank is de bank van en voor overheden en instellingen met een maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. Het door de BNG Bank uitgegeven schuld papier heeft de hoogst mogelijke creditrating van Zowel Standard & Poor's (AAA), Moody's (Aaa) en Fitch (AAA). BNG Bank behoort daarmee tot de meest kredietwaardige banken ter wereld.

De aandelen BNG Bank zijn voor 50% eigendom van gemeenten, provincies en een waterschap. De andere helft is in handen van het Rijk. Het dividendbeleid van de bank gaat uit van een regulier pay-out percentage van 50% van de winst na belastingen. Om echter te kunnen voldoen aan de Basel III norm (door de kredietcrisis zijn banken verplicht grotere reserves aan te houden) heeft BNG Bank t/m 2016 het pay-out percentage verlaagd naar 25%. Voor 2017 is het pay-out percentage verhoogd naar 37,5% en voor 2018 is het pay-out percentage verder verhoogd naar het reguliere pay-out percentage van 50%. De gemeente Maastricht heeft 347.334 aandelen à € 2,50 per aandeel.

BNG Bank is beursgenoteerd en om die reden gehouden aan regels van de Autoriteit Financiële Markten (AFM). Het verstrekken van koersgevoelige informatie (waaronder verwachtingen over vermogen en resultaat) is gebonden aan regels. Gegevens over het jaar 2019 komen pas in maart/april 2020 beschikbaar. De nettowinst over 2018 bedroeg € 337 mln. Na aftrek van de uitkering van dividend aan verschaffers van hybride kapitaal was een bedrag van € 318 mln. beschikbaar voor aandeelhouders. Gezien het pay-out percentage van 50% bedroeg het uit te keren dividend ca. € 159 mln. Gegeven het aantal aandelen en een dividend van € 2,53 per aandeel, betekende dit voor de gemeente Maastricht een dividenduitkering van ca. € 0,99 mln.

BNG Bank streeft niet naar winstmaximalisatie, maar naar maatschappelijke impact en een redelijk rendement voor de aandeelhouders. De nettowinst over het eerste halfjaar van 2019 bedraagt € 128 mln. (-/- € 79 mln. t.o.v. het eerste halfjaar van 2018). De belangrijkste factoren voor deze daling zijn een lager resultaat financiële transacties en een lager renteresultaat – beide als gevolg van de gedaalde rentetarieven – alsmede hogere voorzieningen.

Ondanks deze daling, zegt BNG Bank terug te blikken op een goed eerste halfjaar waarin er tegen scherpe tarieven aan de groeiende kredietvraag is kunnen voldoen.

BNG Bank verwacht de jaardoelstelling voor nieuwe verstrekte langlopende geldleningen te overtreffen door de grote(re) vraag van decentrale overheden. Een betrouwbare uitspraak over de ongerealiseerde resultaten binnen het resultaat financiële transacties is echter niet te geven als gevolg van de volatiliteit op de financiële markten. Daarom acht de bank het niet verantwoord een uitspraak te doen over de verwachte nettowinst 2019.

In de meerjarenbegroting van de gemeente Maastricht is vanaf begrotingsjaar 2020 een dividenduitkering BNG Bank opgenomen van ca. € 0,9 mln.

BNG Bank is sinds 2005 huisbankier van de gemeente Maastricht. De afspraken tussen BNG Bank en de gemeente Maastricht zijn vastgelegd in een financieringsovereenkomst.

Naam	Wijk ontwikkelingsmaatschappij Belvédère BV
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Via uitgifte van bouwrijpe grond, voorwaarden scheppen voor een kwalitatief hoogwaardig stedelijke ontwikkeling van het plangebied
Zeggenschap	100% gemeente (1% via de Exploitiemaatschappij Maastricht waar de gemeente voor 99,9% aandeelhouder is)
Aandelen/financieel belang	Aandelenkapitaal € 15 mln. (150.000 aandelen elk nominaal € 100, waarvan 1 aandeel is ondergebracht bij EMM). Achtergestelde leningen € 53 mln., rente onder condities.
Programma	8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing
Eigen vermogen begin/eind	€ 11,090 mln. / € 12,713 mln.
Vreemd vermogen begin/eind	€ 125,796 mln. / € 135,950 mln.
Resultaat	€ 0,467 mln. negatief
	Cijfers jaarrekening 2018

Met aan de basis de vaststelling van het masterplan Belvédère door de raad in 2004 en de ondertekening van de samenwerkingsovereenkomst Belvédère door de drie samenwerkende partners Bouwinvest Projecten BV, ING Real Estate Development Holding BV en gemeente Maastricht in 2004, is in 2005 de Wijkontwikkelingsmaatschappij Belvédère BV opgericht. In financieel opzicht participeerden de drie samenwerkende partners elk met € 22,68 mln. waarvan € 5 mln. in de vorm van gestort aandelenkapitaal en € 17,68 mln. in de vorm van een achtergestelde lening.

ING en Bouwinvest zijn in 2010 respectievelijk 2011 uitgetreden. De gemeente heeft het aandelenkapitaal, de achtergestelde leningen, de rentevorderingen daarop en de ontwikkelingsrechten overgenomen. Voorafgaande hieraan is een aandeel van de gemeente overgedragen aan de Exploitiemaatschappij Maastricht waarvan de gemeente met 99,9% grootaandeelhouder is. Daarmee is voorkomen dat de WOM uitsluitend een overheidsgerelateerde BV werd.

In januari 2013 heeft de raad een nieuw startmoment gecreëerd en de ruimtelijke en programmatische kaders (ambitiedocument 'Het antwoord van de Sphinx') voor het Belvédère-gebied binnen de singels, voor het Frontenpark en voor het gebied buiten de singels (in combinatie met bedrijventerrein Bosscherveld met daarin de Noorderbrug) vastgesteld. Indachtig het raadsbesluit van januari 2013 is het investeringsscenario als basis genomen voor de herijking van de grondexploitatie (grex) Belvédère (vaststelling door de raad: juni 2013). Bij deze herijking is ook gekeken naar het governance-vraagstuk van WOM Belvédère BV. De raad heeft besloten dat de organisatie van het programma Maastricht-Noord strak gaat aansluiten bij de reguliere gemeentelijke lijnorganisatie en dat de Belvédère WOM BV als operationeel vehikel blijft bestaan vanwege de voordelen die dit biedt. Conform de door uw de raad vastgestelde nota Governance gemeente Maastricht vindt besluitvorming in WOM-verband plaats na besluitvorming binnen de gemeente. Met de raad is afgesproken dat jaarlijks de stand van zaken wordt geschetst met een actualisatie van de grex zodat de planontwikkeling kan worden gemonitord en waar nodig tijdig kan worden bijgestuurd. Dat is gebeurd, voor het eerst in juni 2013 en dit gebeurt jaarlijks in juni/juli. De afgelopen jaren is de gebiedsontwikkeling na jaren van relatieve rustin een stroomversnelling gekomen. Het nieuwe Noorderbrugtracé is medio 2019 opgeleverd en is een katalystor voor de totale

gebiedsontwikkeling. Zo is het Retailpark Belvédère in ontwikkeling, is het Frontenpark inclusief Stadsweide opengesteld voor publiek en is de herbestemming van een groot deel van de industriële monumenten in en rond het Sphinxkwartier gerealiseerd of in voorbereiding (Eiffelgebouw, The Student Hotel, Loods 5, UNU-Merit, Timmerfabriek Maison Blanche Dael, Kunstfront, Cokesfabriek). Ook met de woningbouw op het zuidelijk deel van het Sphinxterrein is gestart. De eerste woningen worden voorjaar 2020 opgeleverd. De concrete activiteiten die in 2020 zullen plaatsvinden zijn opgenomen in Programma 8.

Naam	Wonen boven winkels Maastricht N.V.
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Renovatie van etages boven winkels en andere bedrijfsruimten in het centrum van de stad, voor wonen voor vooral jongeren en studenten, die gericht is op de instandhouding van de panden in de binnenstad en ter bevordering en verlevendiging van die binnenstad
Zeggenschap	Als aandeelhouder c.q. voorzitter AvA
Aandelen/financieel belang	1/3 aandeelhouder, verstrekte subsidies en leningen
Programma	0 Bestuur en Ondersteuning en 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing
Eigen vermogen begin/eind	negatief € 458.000 / negatief € 347.000
Vreemd vermogen begin/eind	€ 34,0 mln. / € 33,0 mln.
Resultaat na belastingen	€ 137.000 positief (jaarcijfers 2018)

De NV Wonen boven Winkels Maastricht (WbWM) heeft in haar 25 jarig bestaan haar bestaansrecht bewezen. In de Maastrichtse binnenstad zijn dankzij haar succesformule (samenwerking gemeente Maastricht – Universiteit Maastricht – Woningstichting Woonpunt) 454 nieuwe woningen in de Maastrichtse binnenstad gerealiseerd. Het project heeft in brede maatschappelijke zin bijgedragen tot een leefbare en aantrekkelijke binnenstad. Een bijkomstig effect is dat veel monumenten gerenoveerd zijn. De versterkte woonfunctie heeft ook bijgedragen aan de lokale economie in de binnenstad.

Door ontwikkelingen op de markt en de hoge onrendabele toppen heeft de Raad van Commissarissen WbWM in 2015 besloten om de portefeuille niet verder uit te breiden en de lopende projecten stop te zetten. Het restant van de investeringsbijdrage is teruggevloeid naar de aandeelhouders. Door verder geen ontwikkelactiviteiten meer op te zetten is het karakter van de vennootschap veranderd van een ontwikkelorganisatie naar een beheerorganisatie. De aandacht komt te liggen op waardebehoud van het gerealiseerde vastgoed en verbetering van de financiële positie van de NV.

Om redenen van governance is de (operationele)directievoering, de bedrijfsvoering en het dagelijks beheer per 1 januari 2019 overgegaan van Woonpunt naar een derde (externe) partij, te weten VB&T te Maastricht. Tevens is de RvC van WbWM opgeheven en zijn de taken van de RvC overgenomen door de AvA.

De Jaarrekening 2018 WbWM laat zien dat de ontwikkeling van het eigen vermogen en de resultaten conform de door bestuur en de AvA besproken meerjarenbegroting verlopen. Het verloop van het eigen vermogen laat de normale curve zien die hoort bij een maatschappelijk vastgoedbedrijf. Het exploitatieresultaat over 2018 bedroeg € 137.000 positief.

Naam	Enexis Holding N.V./Attero en andere uit verkoop Essent voortvloeiende rechtspersonen
Vestigingsplaats	Arnhem
Openbaar belang	Beschikbaarheid energie
Zeggenschap	Via VEGAL (Vereniging van Gemeenten Aandeelhouders in Limburg)
Aandelen/financieel	0,1957 procent van de aandelen en dividenduitkering
Programma	0 Bestuur en ondersteuning
Eigen vermogen begin/eind	€ 3.808 mln. / € 4.024 mln.
Vreemd vermogen begin/eind	€ 3.860 mln. / € 3.691 mln.
Resultaat	€ 319 mln. Cijfers 2018

In 2009 heeft de raad ingestemd met de verkoop van de aandelen in het productie- en leveringsbedrijf van Essent aan energiebedrijf RWE. In 2011 zijn ook de EPZ-aandelen (Electriciteits-

Productiemaatschappij Zuid-Nederland waaronder kerncentrale Borssele) overgedragen. En in 2014 heeft de raad ingestemd met de verkoop van de aandelen in het afvalverwerkingsbedrijf van Attero aan private equity organisatie Waterland. Uit de verkoop aan RWE en Waterland vloeien de deelnemingen zoals genoemd onder a t/m f voort. Gemeente Maastricht is aandeelhouder in deze deelnemingen.

a. Enexis Holding N.V.

Enexis beheert het energienetwerk in Noord-, Oost- en Zuid-Nederland voor de aansluiting van ongeveer 2,7 mln. huishoudens, bedrijven en overheden. De netbeheerderstaak is een publiek belang, wettelijk geregeld met o.a. toezicht vanuit de Autoriteit Consument en Markt.

De winst over 2018 bedroeg € 319 mln. (2017: € 207 mln.). Het dividendbeleid van Enexis holding is gericht op een pay-out ratio van 50 procent, mits de wettelijke verplichte investeringen zeker gesteld zijn.

b. CBL Vennootschap B.V.

Hierin is namens de verkopende aandeelhouders het CBL-fonds (cross border lease) ondergebracht. Dit fonds dient ter dekking van het risico van vervroegde beëindiging van de CBL's.

c. Vordering Enexis B.V.

Enexis beschikte ten tijde van de aankoop van de gas- en elektriciteitsnetten niet over voldoende liquide middelen om de koopprijs te betalen. Derhalve is deze omgezet in een lening van Essent. Omdat het op dat moment niet mogelijk was om de lening extern te financieren is besloten de lening over te dragen aan de verkopende aandeelhouders van Essent. De eerste drie tranches van de lening zijn afgelost. Thans loopt nog de vierde tranche.

d. Verkoop vennootschap B.V.

In het kader van de verkoop van Essent aan RWE hebben de verkopende aandeelhouders een aantal garanties en vrijwaringen gegeven aan RWE. Het merendeel van deze garanties en vrijwaringen is door de verkopende aandeelhouders overgedragen aan Verkoop Vennootschap.

Eind juni 2016 zijn RWE en Verkoop Vennootschap BV tot een compromis gekomen voor de afwikkeling van alle (fiscale) claims, te weten € 29,8 mln. Het restantbedrag afgerond € 83 mln. is door JP Morgan uitbetaald aan de vennootschap. Op het moment vindt doorbetaling plaats aan de aandeelhouders naar rato van hun belang in Verkoop Vennootschap B.V.

Eind juni 2016 is tevens het General Escow Fonds geliquideerd.

e. CSV Amsterdam B.V.

Op 9 mei 2014 is de naam van Claim Staat Vennootschap B.V. gewijzigd in CSV Amsterdam B.V.. De statuten zijn gewijzigd zodat de nieuwe organisatie nu drie doelstellingen vervult:

1. namens de verkopende aandeelhouders van Essent een eventuele schadeclaimprocedure voeren tegen de Staat als gevolg van de WON;
2. namens de verkopende aandeelhouders eventuele garantieclaim procedures voeren tegen RECYCLECO B.V. ("Waterland");
3. het geven van instructies aan de escrow-agent wat betreft het beheer van het bedrag dat op de escrow-rekening n.a.v. verkoop Attero is gestort.

De looptijd van deze vennootschap is afhankelijk van de periode dat claims (die door Waterland tot 5 jaar na completion (mei 2019) kunnen worden ingediend) worden afgewikkeld.

f. Publiek Belang Elektriciteitsproductie B.V.

PBE zal de zaken afwikkelen die uit de verkoop voortkomen (van de EPZ-aandelen / kerncentrale Borssele). Daarnaast is PBE verplichtingen aangegaan in het kader van het Convenant borging publiek belang kerncentrale Borssele uit 2009 die nopen tot voortbestaan van PBE in afgeslankte vorm. Hiermee is een termijn van 8 jaar na verkoop gemoeid. Na een statutenwijziging in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders op 14 december 2011 is de inrichting van PBE aangepast naar de status van een SPV, vergelijkbaar met o.a. Verkoop Vennootschap.

Naam	NV Waterleidingsmaatschappij Limburg (WML)
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Burgers toegang verschaffen tot (drink)water tegen acceptabele kosten
Zeggenschap	Als aandeelhouder met 8% van de aandelen
Aandelen/financieel	€ 186.058 (41 aandelen à € 4.538 nominaal)
Risico	Beperkt tot financiële inleg
Programma	Programma 0 Bestuur en ondersteuning
Resultaat	Positief € 6,2 mln.
Eigen vermogen begin/eind	€ 203,2 mln. / € 209,4 mln.
Vreemd vermogen begin/eind	€ 377,2 mln. / € 385,0 mln.
	Betreft cijfers 2018

WML is de drinkwaterproducent en -leverancier voor de hele provincie Limburg. Provincie Limburg bezit bijna een kwart van de aandelen, de rest is verdeeld onder de Limburgse gemeenten naar rato van het aantal inwoners. De aandeelhouders hebben in 2006 ingestemd met een verlaging van de drinkwaterprijs. Met deze prijsverlaging laat WML haar klanten mee profiteren van behaalde bedrijfsresultaten. Als gevolg hiervan is er geen sprake van dividenduitkering.

De gemeente Maastricht heeft 41 van de 500 aandelen, zijnde 8,2% van de stemmen. WML heeft ook in 2018 gewerkt aan een gezonde financiële huishouding met beheersbare kapitaallasten. Het drinkwaterbedrijf boekte een positief resultaat van € 6,2 mln. (2017: € 8,4 mln.). De daling van € 2,2 mln. wordt vooral veroorzaakt door een afname van de opbrengsten als gevolg van de doorgevoerde tariefsverlaging en door een stijging van de operationele kosten.

Door lagere rentelasten heeft WML in 2018 wederom een volledige inflatiekorting op de autonome tarieven voor de gebonden klant kunnen doorvoeren.

Naam	Bodemzorg Limburg
Vestigingsplaats	Maastricht Airport
Openbaar belang	Nazorg over veertien stortplaatsen, waaronder Belvédère en Sandersweg
Zeggenschap	Als aandeelhouder
Aandelen/financieel	50 procent van de aandelen is verdeeld over de Limburgse gemeenten; de andere 50 procent is door de provincie overgedragen aan Nazorg Limburg BV
Risico	Beperkt tot eigen inbreng
Programma	7 Volksgezondheid en milieu
Eigen vermogen begin/eind	€ 3,8 mln. / € 1,9 mln.
Vreemd vermogen begin/eind	€ 1,8 mln. / € 1,9 mln.
Resultaat	negatief € 1.961.930
	Cijfers 2018

Bodemzorg Limburg (voorheen bekend onder de naam Nazorg Limburg BV) functioneert vanaf 1998 als zelfstandige vennootschap met als aandeelhouders de provincie Limburg (50 procent) en de Limburgse gemeenten (50 procent). Vanaf 2003 is er een organisatorische scheiding aangebracht tussen Bodemzorg Limburg en Essent Milieu. Dit betekent dat Bodemzorg Limburg als een geheel zelfstandige onderneming functioneert. In 2009 is de provincie uit de BV gestapt. Bodemzorg Limburg blijft haar activiteiten uitvoeren:

- Administratieve vastlegging van alle gegevens en verplichtingen die van toepassing zijn op de desbetreffende locatie;
- Het meten en registreren van de invloed van de stortlocaties op de omgeving (monitoring) en rapportage aan het bevoegd gezag;
- Het beheren en in stand houden van alle voorzieningen die zijn aangebracht en het voldoen aan alle verplichtingen die te maken hebben met het eigendom;
- Het vervangen van bestaande voorzieningen of het aanbrengen van nieuwe voorzieningen mocht dat noodzakelijk zijn.

Daarnaast wordt gestreefd naar een nuttige toepassing van deze locaties, zoals de ontwikkeling van zonneparken op een aantal locaties of natuurontwikkeling.

Voortvloeiend uit de afspraken tussen de Limburgse colleges met Bodemzorg Limburg wordt voor het beheer van voormalige stortplaatsen een inwonerbijdrage van € 0,25 in de afvalbegroting opgenomen. Besloten is het negatieve resultaat over 2018 resultaat ten laste van het eigen vermogen te worden gebracht waardoor dit ultimo 2018 € 1.890.307 bedraagt.

Naam	MECC Maastricht BV
Rechtsvorm	Besloten Vennootschap
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Het exploiteren van een expositie- en congrescentrum
Zeggenschap	99,9999 procent (90 procent gemeente rechtstreeks en 10 procent via Exploitatiemaatschappij Maastricht (EMM))
Aandelen/financieel belang	Aandelen (10 aandelen à € 0,10)
Programma	0 Bestuur en ondersteuning en 3 Economie
Eigen vermogen begin/eind	€ 690.702 / € 827.198
Vreemd vermogen begin/eind	€ 5,17 mln. / € 5,72 mln.
Resultaat	€ 136.796 positief Cijfers Jaarrekening 2018

Doel van het MECC Maastricht BV is het exploiteren van een expositie- en congrescentrum als motor in de regionale economie. Hierbij ruimte en invulling geven aan het zakelijk toerisme en een podium bieden voor het brede ondernemersveld om zich te presenteren en kennis te delen. Specifieke aandacht gaat hierbij uit naar samenwerking met en versterking van de Health Campus Maastricht.

In 2013 is besloten tot het beëindigen van de samenwerking met RAI (75% aandeelhouder) en is de besloten vennootschap MECC Maastricht BV opgericht. Hierin zijn de activiteiten van MECC BV ingebracht (geen vastgoed), ter exploitatie van het beurs- en congrescentrum, waarbij de gemeente direct (90 %) en indirect via EMM (10 %) de enige aandeelhouder is. MECC Maastricht biedt organisatoren, deelnemers en bezoekers van beurzen, congressen en evenementen het maximale succes door een flexibele opstelling, optimale service en ondernemende instelling. Als modern beurs- en congrescentrum draagt MECC Maastricht daarmee nadrukkelijk bij aan de aantrekkelijkheid van Maastricht.

In 2015 werd de strategische visie vastgesteld. Belangrijke peilers zijn het versterken van het congresstoerisme, het verlengen van het contract met TEFAP en het uitbouwen van de samenwerking met (de partners in) de Health Campus Maastricht. Daarnaast is onderzocht hoe de beurzen versterkt kunnen worden met het introduceren van nieuwe (eigen) titels.

Tefaf

De organisatie Tefaf is nadrukkelijk bezig haar toekomst te verkennen en te verbreden, waarbij niet alleen exclusief naar Maastricht wordt gekeken. De economische betekenis van Tefaf voor de stad en regio is evident. Om die reden zijn het MECC, de stad en ook de Provincie in 2017 verkenningen gestart naar mogelijkheden om de binding met de stad voor langere tijd op het huidige niveau vast te leggen. Dit heeft eind 2017 geleid tot beëindiging van het huidige contract tussen MECC en Tefaf dat een looptijd had tot 2020. In plaats daarvan is een nieuwe overeenkomst met een looptijd tot 2028 tot stand gekomen. Daarmee wordt Tefaf voor 10 jaar aan de stad en het MECC gebonden.

Vastgoed en Investeringsplan

In 2015 heeft de gemeente het deel van het vastgoed dat in eigendom was bij Annexum, overgenomen (Hallen, Entree, passages, Eurocentre, catering en gedeeltelijk parkeren). Hierdoor is het volledige vastgoed MECC (m.u.v. parkeergarage P5) in eigendom van de gemeente.

Daarop volgend heeft in 2016 en voorjaar 2017 een verkenning door het MECC en de gemeente plaatsgevonden naar een investeringsimpuls in de upgradering en uitbreiding van het MECC en de congresfaciliteiten. Dit heeft geleid tot een plan voor een investeringsplan waarbij het congresdeel met een huidige capaciteit van 3.000 bezoekers, wordt uitgebreid naar maximaal 5.000 bezoekers, inclusief uitbreiding van de daartoe benodigde voorzieningen, waaronder horeca. Voor het overige wordt het MeCC voorzien van een eigentijdse look en feel en worden voorzieningen waar nodig up tot date gebracht. Vooruitlopend op de grote verbouwing is in 2018 wel al de parkeerplaats P3/4 heringericht en

is een nieuwe parkeerplaats (P9) gerealiseerd voor het opvangen van piekmomenten bij grote publieksaantrekkende evenementen.

Aanvang 2019 is de aanbesteding voor het investeringsplan afgerond moeten worden. Gezien de krapte in de bouw, werd een substantieel hogere bouwprijs gevraagd. Onder de afweging van de noodzaak tot upgrading, de reeds vrij gemaakt bouwperiode en met hulp van een aanvullende bijdrage van de Provincie Limburg, is toch besloten tot gunning van het werk. De verbouwing is in het voorjaar 2019 gstart en zal in het voorjaar 2021 (voor de Tefaf) worden opgeleverd. Tussentijds zullen wel een aantal grote evenementen (zoals Interclassics en Tefaf) en congressen toch hun doorgang kunnen vinden. De totale investering (incl. bijkomende kosten) bedraagt ca. € 49 mln.

Na gereedkoming van de investering, zal de omzet van het MECC met ca. € 2,0 mln. structureel gaan groeien. Gedurende de verbouwing zal er wel druk op de omzet en het bedrijfsresultaat ontstaan omdat tijdens de verbouwing niet het volledige gebouw beschikbaar is. Met name het boekjaar 2020 zal hier de nodige impact van ondervinden. MECC zal wel proberen de impact zo klein mogelijk te houden voor de klanten. Er wordt verbouwd met de winkel open.

Niet uit de balans blijvende verplichting

De niet uit de balans blijvende verplichtingen van de vennootschap zijn een pensioenverplichting en huurovereenkomsten voor de gebouwen van de gemeente Maastricht en de Exploitatie Maatschappij Maastricht.

Naam	Exploitatie Maatschappij Maastricht (EMM) BV
Rechtsvorm	Besloten vennootschap
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Het beheren en verwerven van registergoederen voor beurzen, sport, tentoonstellingen
Zeggenschap	Als aandeelhouder, als commissaris en directeur
Aandelen/financieel belang	49.999 van de 50.000 aandelen; rekening-courantfaciliteit bij de gemeente en een lening verstrekt
Programma	0 Bestuur en ondersteuning en 3 Economie en werkgelegenheid
Eigen vermogen begin/eind	€ 1,35 mln. / € 1,45 mln.
Vreemd vermogen begin/eind	€ 0,11 mln. / € 0,04 mln.
Resultaat	€ 97.572
	Cijfers jaarrekening 2017

De gemeente houdt 99,99 procent van het aandelenkapitaal van EMM. Eén aandeel is in bezit van de stichting VVV. De primaire doelstelling van EMM is de bevordering van bedrijvigheid in Maastricht in het algemeen en van toerisme in het bijzonder. EMM heeft:

- 10 procent van de aandelen in MECC Maastricht BV (gemeente Maastricht bezit de overige 90 procent rechtstreeks);
- Eén aandeel in Wijkontwikkelingsmaatschappij Belvédère BV;
- Eén aandeel in de Exploitiemaatschappij 't Bassin Maastricht BV;
- Een beperkte vastgoedportefeuille.

Door de holdingstructuur van EMM zijn er nauwelijks opbrengstgenererende activiteiten. De vastgoedportefeuille is daarmee bepalend voor het resultaat van EMM.

Ad a: MECC Maastricht BV

In 2013 is besloten tot het beëindigen van de huidige samenwerking met RAI en oprichting van de besloten vennootschap MECC Maastricht BV, waarin de huidige activiteiten van MECC BV zijn ingebracht (geen vastgoed), ter exploitatie van het beurs- en congrescentrum, waarbij de gemeente direct (90 procent) en indirect via EMM (10 procent) de enige aandeelhouder is. Met de participatie van EMM in MECC Maastricht BV wordt voorkomen dat een 100 procent overheidsdeelneming ontstaat. MECC Maastricht BV draait na een aantal moeilijke jaren, sinds 2013 weer positieve resultaten. De verwachting is dat de komende jaren de positieve trend in omzet en resultaat verder wordt doorgezet. In de periode 2019 – 2021 wordt ca. € 49 mln. geïnvesteerd in de upgrading en uitbreiding van het MECC. Gedurende de verbouwingsfase wordt er wel een tijdelijke dip in omzet en resultaat verwacht.

Ad d: Vastgoedportefeuille

De vastgoedportefeuille van EMM bestaat uit een tweetal winkelpanden aan de Avenue Céramique (95 en 175) welke verworven zijn ter stimulering van het winkelklimaat in Céramique. Het winkelaanbod in Céramique is nog steeds kwetsbaar. Vanwege het faillissement van de huurder, is medio 2019 één van beide panden leeg komen te staan. Getracht wordt hiervoor een nieuwe gebruiker te vinden (huur danwel verkoop).

Daarnaast huurt EMM de parkeergarage P5 in het MECC-complex van de SNS Reaal Groep. Deze parkeergarage wordt langlopend doorverhuurd tegen een variabele huur aan MECC Maastricht BV. Het aantal bezoekers dat gebruik maakt van de parkeervoorzieningen van het MECC bepaalt daarmee in grote mate het resultaat van EMM via de opbrengsten van het parkeren. De parkeeropbrengsten zijn sinds 2014 weer stijgend en dragen inmiddels weer positief bij aan het resultaat. Vanwege de aflopende huurovereenkomst en de optie die de gemeente heeft tot koop van de parkeergarage, wordt in samenspraak met de gemeente gekeken of verwerving van P5 tot de mogelijkheden behoort. Naar verwachting zal hierover in 2019 een besluit worden genomen.

Niet uit de balans blijvende verplichting

De vennootschap heeft een niet uit de balans blijvende verplichting in de huurovereenkomst met SNS inzake P5 tot 2020.

Naam	Exploitatiemaatschappij 't Bassin Maastricht BV
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Gebiedsmanagement, het beheren, onderhouden en exploiteren zodat voorwaarden worden geschapen voor een dynamische haven voor plezierjachten met hoogwaardige voorzieningen
Zeggenschap	100 procent gemeente (1 procent via de Exploitatiemaatschappij Maastricht waar de gemeente voor 99,9 procent aandeelhouder is)
Aandelen/financieel belang	Aandelen (€ 540.336)
Programma	0 Bestuur en ondersteuning en 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing
Eigen vermogen begin/eind	€ 0,053 mln / € 0,059 mln.
Vreemd vermogen begin/eind	€ 0,620 mln. / € 0,635 mln.
Resultaat	positief € 0,006 mln. Cijfers jaarrekening 2018

In december 2000 is besloten tot deelname van de gemeente Maastricht in Exploitatiemaatschappij 't Bassin Maastricht BV, samen met de andere twee partijen die actief waren in Belvédère, te weten Bouwinvest en ING RED. Per partner was de participatie nominaal € 343.557 waarvan € 163.445 in de vorm van een achtergestelde lening en € 180.112 in de vorm van gestort aandelenkapitaal. ING en Bouwinvest zijn in 2010 respectievelijk 2011 uitgetreden. De gemeente heeft het aandelenkapitaal, de achtergestelde leningen, de rentevorderingen en de ontwikkelingsrechten overgenomen. Voorafgaande hieraan is een aandeel van de gemeente overgedragen aan de Exploitatie-maatschappij Maastricht waarvan de gemeente met 99,9 procent grootaandeelhouder is. Daarmee is voorkomen dat de Exploitatiemaatschappij 't Bassin BV uitsluitend een overheidsgerelateerde BV werd.

In 2013 heeft herfinanciering van de BV Bassin plaatsgevonden middels leningverstrekking door WOM Belvédère BV ter waarde van het bedrag dat afgelost moest worden aan de gemeente Maastricht (inclusief de overgenomen leningen van ING en Bouwinvest).

De verbetering van het bestaansrecht van de ondernemers in 't Bassin is in twee categorieën te verdelen: enerzijds de upgradering en herontwikkeling van de totale omgeving Bassin (Sphinxkwartier) en anderzijds maatregelen en acties rechtstreeks gericht op 't Bassin. In relatie tot de algehele upgradering van de omgeving zijn de afgelopen jaren Pathé, UNU Merit (samenwerkingverband UM Maastricht en UN), Lumière, het Eiffelgebouw met als grote speler The Student Hotel, Loods 5, het Frontenpark en zeer recentelijk de nieuwe Muziekgieterij geopend. De toename van het aantal spelers en functies in het gebied heeft ook geleid tot meer evenementen die een positieve afstraling op het Bassin hebben. Zo vinden jaarlijks verschillende evenementen plaats in het Sphinxkwartier/Bassin. Met de komst van Maison Blanche Dael, de bouw van 400 woningen in het Sphinxkwartier en de verdere upgradering van de openbare ruimte in het Sphinxkwartier krijgt de omgeving van het Bassin ook het komende jaar een verdere impuls.

In het Bassin zelf sluis 20 inmiddels deels geautomatiseerd. is er een dekkend WiFi-netwerk aangelegd en zijn aanlegsteigers vernieuwd. Ook zijn er directe wandelverbindingen met het Frontenpark aangebracht, wordt de rolstoelstoegankelijkheid via een speciale voorziening aan de zijde van Lumière Cinema verbeterd en wordt geïnvesteerd in nieuwe verlichting in het Bassin.

Naam	MTB regio Maastricht NV
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	In stand houden en beheren van een organisatie die gespecialiseerd is in het op bedrijfsmatige basis aanbieden van zo veel mogelijk passend werk en relevante werkervaring aan arbeidsgehandicapten en aan personen met een afstand tot de arbeidsmarkt
Zeggenschap	Als aandeelhouder
Aandelen/financieel belang	711 van 900 (79%) aandelen en jaarlijkse gemeentelijke bijdrage boven op de rijksbijdrage rentevrije achtergestelde lening zonder hypothecaire zekerheid rentedragende rekening-courantfaciliteit.
Risico	Gemeente is verantwoordelijk voor de uitvoering Wsw. Financiële risico's door teruglopen rijkssubsidie per arbeidsplaats
Programma	Programma 0 Bestuur en ondersteuning en 6 Sociaal domein
Eigen vermogen begin/eind	€ 3,2 mln. / € 3,2 mln. Hierin is begrepen een achtergestelde lening van de deelnemende gemeenten van € 12,1 mln.
Vreemd vermogen begin/eind	€ 8,5 mln. / € 11,8 mln.
Resultaat	Over 2018 heeft MTB een verlies geleden van € 2,7 mln. (Begroot was -/- € 3,5 mln.) Dit verlies wordt gedekt door de drie aandeelhoudende gemeenten en is in de winst- en verliesrekening in programma 6 verantwoord

Als sociaal werkbedrijf in het kader van de Wsw biedt MTB Regio Maastricht NV van oudsher een werkplek aan mensen met een lichamelijke, verstandelijke of psychische beperking. Dit doet MTB voor drie gemeenten in Maastricht-Heuvelland: Maastricht, Eijsden-Margraten en Meerssen. In verband met de komst van de Participatiewet, is de opdracht aan MTB in 2015 verbreed. Op grond daarvan blijft MTB verantwoordelijk voor het behoud van werk voor de afnemende Wsw-populatie. Daarnaast biedt de organisatie mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt de mogelijkheid zich voor te bereiden op een reguliere baan. Dit doet MTB vanuit haar leerwerkfunctie voor de brede gemeentelijke doelgroep Participatiewet van alle zes Maastricht-Heuvellandgemeenten en als één van de partners in de uitvoeringsketen re-integratie: SZMH, Podium24, Annex en MTB.

De aandeelhouders van MTB NV zijn de gemeenten Maastricht (79%), Eijsden-Margraten (11%) en Meerssen (10%). Maastricht vervult namens deze gemeenten de opdrachtgeversrol (centrumgemeente). De dagelijkse leiding van de organisatie is in handen van een eenhoofdige Raad van Bestuur. Deze wordt ondersteund door een breed managementteam en rapporteert aan de Raad van Commissarissen.

De balans tussen de sociale en commerciële opdracht van MTB vergt continue aandacht. Aan mensen met een ondersteuningsvraag wordt een zo regulier mogelijke omgeving geboden waarin ze hun talenten kunnen verkennen en ontwikkelen. Om die omgeving te kunnen bieden en voldoende geschikt werk voor de doelgroep te genereren, is een bedrijfsmatige basishouding evenwel randvoorwaardelijk.

Naam	Stichting Ontwikkelingsmaatschappij ENCI-gebied (SOME)
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	De stichting draagt de verantwoordelijkheid voor de ontwikkeling van de overgangszone tussen het huidige fabriekscomplex van ENCI en de geplande natuurontwikkeling in de groeve
Zeggenschap	Eén bestuurder op voordracht van de gemeente (Overige partners: Natuurmonumenten, ENCI Holding N.V., Stichting Sint-Pietersberg Adembenemend en Provincie Limburg)
Programma	0 Bestuur en ondersteuning en 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Het Plan van Transformatie (PvT) voor het ENCI-gebied vormt het inhoudelijke deel van de afspraken die HeidelbergCement-ENCI Maastricht (HC-ENCI), gemeente Maastricht en Provincie Limburg eind 2009 hebben gemaakt over de beëindiging van de kalksteenwinning in de ENCI-groeve en te toekomstige

ontwikkeling van het gebied. Onderdeel van die afspraken is de oprichting door deze drie "Founding Fathers" in 2010 van de Stichting Ontwikkelingsmaatschappij ENCI-gebied (SOME) met als (statutair) doel:

- het ontwikkelen, inrichten, exploiteren, uitgeven en beheren van de gronden gelegen in de overgangszone in het ENCI-gebied, ten behoeve van het genereren van extra financiële middelen voor de inrichting, de exploitatie en het beheer van de groeve, met het oogmerk de ecologische, culturele, educatieve en recreatief toeristische waarde van de overgangszone en de groeve te versterken;
- het bewaken van de voortgang van de transformatie en de kwaliteitsbeheersing van de uitvoering.

De drie Founding Fathers hebben elk één bestuurder van de stichting benoemd. Daarnaast zijn Natuur Monumenten (als toekomstig eigenaar en beheerder van de groeve) en de buurt via een benoeming door de Stichting Sint Pietersberg Adembenemend in het bestuur van SOME vertegenwoordigd. De gemeente heeft zowel een publiekrechtelijke (vergunningen, bestemmingen, milieucontrole) als een privaatrechtelijke positie in het ENCI-dossier. De eerste jaren was de gemeente rechtstreeks vertegenwoordigd in het bestuur van SOME door een wethouder. Per 2015 is de persoonlijke invulling van de bestuurlijke vertegenwoordiging door de gemeente in de stichting gewijzigd in lijn met het governance beleid. Het college heeft een extern persoon voorgedragen om die rol te vervullen.

De drie Founding Fathers hebben in art. 3.8 van de Overeenkomst ter uitvoering van het Plan van Transformatie ENCI-gebied afgesproken

- SOME in gelijke mate adequaat te financieren en gefinancierd te houden (dit laatste tenzij zij gedrieën anders beslissen) voor de aan SOME toebedeelde taken;
- Bij de oprichting van SOME elk een renteloze lening van € 250.000 te verstrekken.

In het PvT is onder andere bepaald dat er een overgangszone komt tussen de natuurontwikkeling van de groeve (na 2018) en de overblijvende cementproductie op het huidige fabriekscomplex van ENCI. Die overgangszone moet gevuld worden met zowel bedrijvigheid als leisure. ENCI draagt het terrein dat aangewezen is als overgangszone, over aan SOME. De opbrengsten van die overgangszone worden gebruikt ter financiering van de verdere natuurontwikkeling van de groeve (wordt eigendom van Natuurmonumenten).

Realisatie

De stichting is in september 2015 gestart met een verdere uitwerking van de ontwikkelingsstrategie voor de overgangszone. Er heeft verdieping plaatsgevonden over de verhouding van bebouwd en onbebouwd oppervlak binnen de zone, de ontsluiting, de infrastructuur en de aard van de te accommoderen (bedrijfs)activiteiten. Tevens is gewerkt aan de voorbereiding van het nieuwe bestemmingsplan, waarvoor de status is verkregen van bestemmingsplan met verbrede reikwijdte in het kader van de Crisis- en Herstelwet.

In 2016 zijn de trap en het uitkijkplatform aan de noordelijke toegang tot de groeve opgeleverd. Er is een begin gemaakt met het bouwrijp maken van de 38+ NAP zone van de overgangszone. SOME heeft een schetsontwerp laten maken voor een servicegebouw, om daarmee toekomstige ontwikkelingen in dit gebied te faciliteren. Ten behoeve van het nieuwe bestemmingsplan is een plan MER opgesteld.

In het voorjaar van 2017 zijn de trap en de zwemplas opengesteld voor het publiek. Mede door het mooie weer kwam er massaal publiek naar de groeve. Met name rondom het zwemwater heeft dit geleid tot onveilige, vervuilende en verstorende situaties die niet te handhaven waren. Daarom heeft het bestuur van SOME na enkele maanden besloten om de groeve te sluiten voor publiek en op zoek te gaan naar een meer verantwoorde vorm van openstelling, in lijn met de afspraken in het Plan van Transformatie. Na het ontoegankelijk maken van het zwemwater is de toegang tot de overgangszone in het najaar van 2017 weer opengesteld voor wandelende bezoekers.

In 2018 zijn de mogelijkheden van waterrecreatie nader uitgewerkt in het kader van een gezamenlijke recreatievisie. Op basis daarvan is geconcludeerd dat een waterspeelplek de beste oplossing lijkt te zijn. Natuurmonumenten heeft dit verder uitgewerkt en de eerste (omkeerbare) maatregelen aan de waterplas getroffen. Per 1 juli 2018 is ENCI gestopt met de commerciële mergelwinning en per 1 juli 2019 is de oven buiten werking gesteld. Ten behoeve van de overdracht van de groeve en het resterende deel van de overgangszone (zowel 38+ NAP als 50+ NAP) heeft ENCI verder gewerkt aan de herinrichting conform het opleveringsplan. Definitieve oplevering en overdracht moet uiterlijk per 1 januari 2020 plaatsvinden.

Dilemma's en scenario's

Afronding van het ontwerp bestemmingsplan bleek complexer en meer tijd te vragen dan verwacht. Ondanks de toekenning van ontwikkelingsruimte in het kader van het Programma Aanpak Stikstof (PAS) was de stikstofproblematiek in relatie tot het nabij gelegen natuurgebied een lastige opgave. Daarnaast blijkt het PvT een aantal uitgangspunten te omvatten die in de praktische vertaling de nodige uitdaging kent en dilemma's opwerpt. Daarom zijn er (alternatieve) scenario's voor de ontwikkeling van de overgangszone opgesteld om een acceptabele businesscase te kunnen bereiken. Het streven was dat partijen in de eerste helft van 2019 tot een keuze zouden komen over de scenario's en onderliggende uitgangspunten. Op basis daarvan zou het bestemmingsplan afgerond en in procedure gebracht kunnen worden.

Dit proces is echter doorkruist door de uitspraak van de Raad van State inzake het PAS in mei 2019. Door het wegvallen van de beschikbare ontwikkelingsruimte voor stikstof, staat uitvoering van het gehele PvT zwaar onder druk. Het is de vraag welke functies gerealiseerd kunnen worden, gekoppeld aan de opgave om de toekomstige bezoekersstromen op een goede en verantwoorde manier naar het ENCI-gebied te leiden. Dit is niet eenvoudig te realiseren zonder (noemenswaardige) stikstof uitstoot, ondanks het feit dat de geplande functies op de overgangszone zelf in principe geen uitstoot veroorzaken. Mede afhankelijk van de landelijke aanpak van de stikstofproblematiek kan dit mogelijk leiden tot aanpassing van (onderdelen van) het PvT.

Financiële situatie

Kwetsbaar is ook de financiële situatie van SOME. Bij de oprichting hebben de Founding Fathers (gemeente, provincie en ENCI) elk € 0,25 mln. in de vorm van een renteloze lening beschikbaar gesteld. SOME is geconfronteerd met uitblijvende inkomsten omdat het fysiek noodzakelijk is gebleken oplevering van de overgangszone op te knippen. Daarnaast heeft de complexiteit en lange doorlooptijd van het bestemmingsplan geleid tot hogere kosten dan aanvankelijk ingeschat. Inzake dat laatste punt hebben de founding fathers in 2017 en 2018 in totaal € 0,6 mln. beschikbaar gesteld.

Ook op langere termijn is er een financieringsbehoefte. Dit betreft jaarlijks een structurele ondersteuning van de bureau-/organisatiekosten van SOME. Daarnaast zullen er investeringen noodzakelijk zijn voor onder meer de inrichting van de overgangszone. De omvang daarvan is afhankelijk van de gekozen ontwikkelingsrichting. Die keuze is ook bepalend of en in welke mate er aanvullende investeringen noodzakelijk zijn voor (mobiliteits-)maatregelen buiten het ENCI gebied. Besluitvorming over al deze financieringsvragen is aan de orde als er meer duidelijkheid is over de stikstofproblematiek en de daarmee samenhangende mogelijkheden en keuzes voor de toekomst van het ENCI gebied.

Naam	Dataland BV
Vestigingsplaats	Gouda
Openbaar belang	Actueel houden van geometrische gegevens gekoppeld aan administratieve gegevens en deze gegevens verstrekken aan derden
Zeggenschap	Als aandeelhouder
Programma	8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing
Eigen vermogen begin/eind	€ 0,7 mln. / € 0,1 mln.
Vreemd vermogen begin/eind	€ 0,5 mln. / € 0,4 mln.
Resultaat	Negatief € 0,6 mln.
	Cijfers jaarrekening 2018

Sinds 1 juli 2003 participeert de gemeente in Dataland BV. De gemeente is de verbinding aangegaan met het volgende doel. Het breed toegankelijk en beschikbaar maken van vastgoed en hieraan gerelateerde gegevens uit het informatiedomein van gemeenten voor de overheid, de burgers en het bedrijfsleven. Daartoe wordt een actieve bijdrage verleend aan de realisatie en het gebruik van het Stelsel van Basisregistraties. DataLand ondersteunt gemeenten bij de ontwikkeling en het gebruik van de informatie-infrastructuur die zowel gemeenschappelijke voorzieningen voor de binnengemeentelijke gegevenshuishouding omvatten alsook de vele informatierelaties met afnemers. Op basis van de certificaten (60.000 à € 0,1) deelt de gemeente mee in de winst die de stichting van de BV ontvangt.

Het financieel risico is laag en beperkt zich tot het in certificaten geïnvesteerde bedrag. Het betreft een eenmalige storting. Er zijn geen jaarlijkse kosten aan deelname verbonden. Verstrekking van gegevens aan afnemers vindt plaats tegen verstrekingskosten. Deze inkomsten worden door DataLand gebruikt om de driedelige taken van de organisatie – een stichting zonder winstoogmerk – uit te voeren. Jaarlijks wordt een vergoeding aan deelnemende gemeenten uitgekeerd voor het leveren van de gemeentelijke gegevens. Het eventuele overschot aan inkomsten wordt daarnaast aan certificaathoudende gemeenten uitgekeerd. Financiële jaarverslagen kunnen worden opgevraagd via info@DataLand.nl.

DataLand verzorgt de toegankelijkheid van gemeentelijke vastgoed, geo- en WOZ-informatie voor publieke en private afnemers in Nederland. Daarmee ontzorgt DataLand de gemeente.

DataLand ondersteunt de gemeentelijke informatiehuishouding op het gebied van de gemeentelijke geo-, WOZ- en vastgoedinformatie door:

actieve kwaliteitsbewaking;
 vertegenwoordiging van het gemeentelijk belang;
 organisatie en coördinatie van het Gemeentelijk Geoberaad (i.s.m. VNG); een landelijk ambtelijk en bestuurlijk podium voor gemeentelijke standpunten op het terrein van de ruimtelijke informatie.

Verder is deelname niet anders te zien dan een vorm van samenwerking tussen gemeenten ter behartiging van het openbaar belang en met als resultaat efficiëntie en kennisvoordelen op het gebied van toegankelijkheid van overheidsinformatie, overheidsloket, e-government, dienstverlening, een transparante en betrouwbare overheid evenals de stroomlijning van basisgegevens.

Dankzij de samenwerking met deelnemende gemeenten, vele afnemers en andere betrokkenen bij de overheidsinformatievoorziening is DataLand uitgegroeid tot het landelijke kennis- en dataknooppunt voor vastgoed, geo- en WOZ gerelateerde gemeentelijke gegevens.

Het bestuur van de vennootschap heeft in 2019 besloten tot overname en afbouw van haar activiteiten. Het bestuur heeft uitgesproken de activiteiten uiterlijk eind 2021 of zoveel mogelijk eerder te hebben overgedragen of hebben afgebouwd. Hierna zal de vennootschap worden geliquideerd. De verwachting is dat de onderneming met de toekomstige kasstromen deze beëindiging uit eigen middelen kan financieren.

4.5.4 Publiek-private samenwerking (PPS)

Naam	Projectbureau A2
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Het realiseren van een integrale gebiedsontwikkeling, inclusief een ondertunneling van de A2-traverse
Zeggenschap	Lid stuurgroep
Programma	8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

De projectorganisatie A2 Maastricht is een formeel samenwerkingsverband van het Rijk (ministerie van infrastructuur en milieu), de provincie Limburg en de gemeenten Meerssen en Maastricht om 'een plan voor stad en snelweg' te realiseren voor een integrale gebiedsontwikkeling, inclusief een ondertunneling van de A2-traverse. De grondslag daarvoor vormt de Bestuursovereenkomst (2003) en de Samenwerkingsovereenkomst (juni 2006) waarin de projectdoelen, de inhoudelijke en financiële kaders en de masterplanning is vastgelegd. Er is door de bevoegde gezagen een stuurgroep ingesteld die als opdrachtgever fungeert voor de projectdirecteur en zijn projectorganisatie.

De A2-projectdoelen zoals vastgelegd in de samenwerkingsovereenkomst omvatten de doorstroming van het verkeer, de bereikbaarheid van de stad, de leefbaarheid en de opheffing van de barrièrewerking. Deze doelen zijn verder uitgewerkt in twaalf maatschappelijke toepisen als basis voor een onderliggend programma van eisen en wensen (vraagspecificatie inclusief ambitiesdocument). De aanbesteding is medio juli 2009 afgerond met de vaststelling van De Groene Loper als het beste plan. Het integrale plan De Groene Loper voorziet tijdens en vooral na ondertunneling in de realisering van in beginsel 1.100 woningen en maximaal 30.000 meter commercieel vastgoed. Dit plan is in oktober 2009 contractueel vertaald in een Overeenkomst integrale gebiedsontwikkeling project A2 Maastricht. In 2010 is het plan planologisch vertaald in een Tracébesluit en in twee bestemmingsplannen. Vanaf 2011 is op basis van

deze besluiten (allen onherroepelijk) begonnen met de realisering infrastructuur (2011 – 2017) en vastgoed (tot 2026).

Op de contractueel vastgelegde uitgangspunten van samenwerking en het principe 'best for project' tussen opdrachtgever (projectorganisatie namens Maastricht en RWS) en opdrachtnemer (Avenue2 namens Ballast Nedam en Strukton) vindt bestuurlijk overleg plaats om in deze tot optimale afstemming te komen (met name de planning en afwegingen in het kader van de stedelijke programmering van de gemeente Maastricht in totaliteit).

Eind 2016 is de tunnel in gebruik genomen en in 2017 is gewerkt aan de aansluiting op het lokale wegennet, de aanleg van de parklaan en Groene Loper en de inrichting van het openbaar gebied. Eind november 2017 is de Infrastructuur opgeleverd en overgedragen. In juni 2018 is de parklaan en de Groene loper opgeleverd en overgedragen.

In 2014 zijn de eerste concrete stappen gezet in de gebiedsontwikkeling en zijn reële kansen aanwezig. De volle aandacht is benodigd om de kansrijke doch kwetsbare gebiedsontwikkeling gestalte te geven, zodat aan dit belangrijke deel van het project succesvol ingevuld wordt. In 2017 is door Avenue2 de stedenbouwkundige doorontwikkeling vastgelegd in vormgevingsvisie C welke met de welstand en de gemeenteraad is besproken. Hiermee kan Avenue2 de feitelijke gebiedsontwikkeling starten met als resultaat dat in de zomer van 2018 de eerste woningen in de verkoop zijn gegaan.

Samen met partners is in 2017 centrumontwikkeling Oost vormgegeven en uitgevoerd, zijnde de renovatie van de gemeenteflat, de verbouwing van de AH en de vernieuwing van het Koningspark. Deze is inmiddels afgerond en hiermee is een mooie impuls gegeven aan het gebied.

Het project mag zich verheugen in warme belangstelling en interesse (ook buitenlandse) voor de integrale aanpak. Deze is inmiddels vastgelegd in een boek (Het A2 Maastricht model) en een website: <https://a2maastrichtmodel.nl/>

Ook toont het CPB aan – notitie CPB-notitie van 22 mei 2018 – dat het project naast het realiseren van de doelstellingen ook daadwerkelijk leidt tot waarde creatie.

Naam	Stichting Centrum voor Natuur- en Milieueducatie (CNME)
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Ontwikkelen en beheren van ecologische en duurzame kwaliteiten in verstedelijkt gebied; door middel van educatie en voorlichting de stadsbewoners betrekken bij alle aspecten van hun natuurlijke leefomgeving.
Zeggenschap	Op basis van een "quasi in house constructie"
Aandelen/financieel belang	Gemeentelijke opdracht van € 0,519 mln. (vanaf 2013)
Risico	Beperkt tot eigen inbreng
Programma	4 Onderwijs
Eigen vermogen begin/eind	€ 0,221 mln. / € 0,178 mln.
Vreemd vermogen begin/eind	€ 0,234 mln. / € 0,373 mln.
Resultaat	Negatief resultaat 2018 € 30.811 Cijfers over 2018 op basis van goedgekeurde jaarrekening

De kadernota Natuur- en Duurzaamheidseducatie 2013-2016 wordt in Q4 2019 geactualiseerd. Uitgaande van het coalitieakkoord, de omgevingsvisie en het groenplan, naast behoefte-onderzoek door het CNME bij de burger betekent dit een aanpassing in het programma. Voor 2020 worden onderliggende programma's geëvalueerd en indien nodig bijgestuurd. De Natuur- en Duurzaamheid Educatie (NDE) projecten volgen een programmering vallende onder:

- Leefbare Stad: buurtinitiatieven en –ondersteuning, alsmede de projecten 'Mijn Groen Maastricht' (zelfbeheer groenonderhoud) en "Tegel eruit, plant erin" (verharding stad verminderen) leveren positieve resultaten op: participatie vanuit meerdere buurten en bewustwording gebruik groen in de stad.

- **Advies & Verbinding:** de professionalisering van de organisatie van vrijwilligers is verder uitgewerkt en zal men ook jongeren en (internationale) studenten als vrijwilliger trachten te betrekken. Voor 2020 zal gekozen worden voor een proactieve publiekscommunicatie waar de nadruk wordt gelegd op het bereiken van nieuwe doelgroepen en het creëren van ambassadeurs. Samenwerkingen wordt gezocht met andere groene organisaties en advies wordt (on-)gevraagd gegeven aan gemeente, burgers en organisaties
- **Duurzaamheid:** de Maastrichtse burgemeester is ambassadeur van de duurzame ontwikkelingsdoelen van de Verenigde Naties. Bij dit thema zoekt het CNME aansluiting. “Groene Voetstappen” zorgt elk jaar weer voor een bewustwording van de impact van vervoersbewegingen op ons milieu. Kinderen en ouders worden gedurende een week aangezet om te kiezen voor milieu vriendelijk vervoer. Meer “Energiecoaches” zijn opgeleid en bijgeschoold om energieadviezen aan huiseigenaren, Vereniging van Eigenaren en MKB af te geven. Projecten “Schone Maas” en “Luchtkwaliteit” zijn qua deelname (vrijwilligers, organisaties en schoolkinderen) en bewustwording bij de deelnemers een succes. De programma’s “Eco-schools”, “Verduurzaming onderwijs” en “Klimaatadaptatie” zijn bij individuele scholen begeleid.
- **Educatie:** de bewustwording van groene speelomgevingen voor kinderen heeft prioriteit. Dit heeft ertoe geleid dat KDV’s/BSO’s/IKC’s hun schoolpleinen willen vergroenen. Publiekslocatie ‘Natuurtuinen Jekerdal’ en “Stadsnatuurcentrum Tapijn” hebben een grote voorbeeldfunctie. De “Educatieve Media” zal een digitaliseringsslag gaan maken, waarop “Schoolgerichte Campagnes, Lessen & Projecten” inhaken.
- **Stadsnatuur:** Het geven van cursussen en workshops over soortenrijkdom zoals “Stadslandbouw”, “Bijen en Biodiversiteit” en “Ecologisch Tuinieren” wordt vast onderdeel van dit thema. “Dierenwelzijn” en bewustwording creëren wordt middels cameravallen verder ontwikkeld.

Naam	Stichting Economische Samenwerking Zuid Limburg (ESZL)
Vestigingsplaats	Sittard-Geleen
Openbaar belang	Het doen realiseren programma’s op de economische speerpunten in Zuid-Limburg
Zeggenschap	Bestuurslid
Financieel belang	Jaarlijkse bijdrage € 6 per inwoner
Programma	3 Economie
Eigen vermogen eind	€ 574.112
Vreemd vermogen eind	€ 3.396.074
Resultaat	Voorlopig resultaat: € 0

Stichting LED is omgevormd naar ESZL, hiertoe zijn de statuten aangepast. ESZL richt zich op de realisatie van programma’s in aansluiting op de economische opgaven in Zuid Limburg. Te weten: Onderwijs & Arbeidsmarkt, Groei en innovatiekracht van het MKB en (grensoverschrijdende) Economie & Vestigingsklimaat. Het bestuur van ESZL wordt gevormd door de wethouders economie van de drie steden, één wethouder economie per subregio, 2 vertegenwoordigers uit het bedrijfsleven en 2 vertegenwoordigers uit de onderwijs- en kennisinstellingen.

4.5.5 Gemeenschappelijke regelingen

Naam	Vereniging Afvalsamenwerking Limburg (ASL)
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Adviesfunctie over afval, belangbehartiging over bovenprovinciale afval-aangelegenheden, coördinatie/adviesrol over afvalcontracten met marktpartijen, afvalkenniscentrum
Zeggenschap	Wethouder Aarts is bestuurslid
Aandelen/financieel belang	Jaarlijkse bijdrage naar rato van aantal inwoners ter bekostiging van ASL-werkapparaat
Programma	Programma 7 Volksgezondheid en milieu

Hoewel er geen sprake is van een formele gemeenschappelijke regeling (GR), lijkt dit samenwerkingsverband tussen de gemeenten in de vorm van een vereniging qua doelstelling en structuur wel op een GR. Vandaar dat is gekozen om deze vereniging bij de 'gemeenschappelijke regelingen' onder te brengen.

De vereniging Afvalsamenwerking Limburg (ASL) is op 24 november 2004 opgericht als opvolger van de vereniging van contractanten Afvalverwijdering Limburg (AVL), waarvan de bestuurlijke ondersteuning bij Essent Milieu was ondergebracht. Deze situatie en het feit dat de provincie sinds 2003 niet langer beleidsmaker op afvalgebied is, bracht de Limburgse gemeenten tot de conclusie dat krachtenbundeling onontbeerlijk is. De afvalmarkt wordt grootschaliger en ingewikkelder, terwijl de afvalkennis in de afgelopen periode bij de Limburgse gemeenten verloren is gegaan. De vereniging ASL organiseert en bundelt Limburgse afvalkennis in een vereniging die het publieke belang dient door middel van de volgende vier programmalijnen: kennis, advisering en ondersteuning, belangenbehartiging en coördinatie marktbenadering. Activiteiten van de ASL worden gedekt door een bijdrage per inwoner (2019: € 0,20 per inwoner per jaar) om meer weerstandsvermogen (vrij besteedbaar vermogen) op te bouwen voor het slagvaardig aanbesteden van de Limburg-brede contracten.

In 2020 zal op - basis van de resultaten van een onderzoek in 2019 naar ontwikkelingen in de afvalmarkt - de samenwerking onderling als ook met marktpartijen verder worden uitgewerkt en vorm gegeven. Op de juiste schaal en manier samenwerken is een belangrijk onderdeel om (zoveel mogelijk) huishoudelijk afval in Limburg te verwerken tot grondstoffen en het gebruik ervan te bevorderen. Dit in het kader van het landelijke VANG-beleid (Van Afval Naar Grondstof) en Europees en landelijk beleid op het gebied van Circulaire Economie.

Naam	Milieuparken Geul en Maas
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Aanbieden brengplaats voor afval
Zeggenschap	Voorzitter dagelijks bestuur/algemeen bestuur
Aandelen/financieel	Bijdrage op basis van inwoners
Risico	Verliesbijdrage naar rato van inwoners
Programma	Programma 7 Volksgezondheid en milieu
Eigen vermogen begin/eind	€ 147.708 / € 59.865
Vreemd vermogen begin/eind	€ 2.544.874/ € 339.613
Resultaat	€ 2.016 (negatief)
	Cijfers betreffen de jaarrekening 2018

Met ingang van 2003 is de gemeenschappelijke regeling Milieuparken Geul en Maas in werking getreden. Het betreft een gemeentelijke samenwerking gericht op het zorgen voor een voorziening waar burgers huishoudelijke afvalcomponenten kunnen brengen. De gemeenten Maastricht, Meerssen en Valkenburg aan de Geul nemen hieraan deel. Gezamenlijk exploiteren en beheren deze gemeenten hiervoor vier milieuparken.

De milieuparken bevinden zich in Maastricht (Randwyck, Beatrixhaven en Het Rondeel) en Valkenburg aan de Geul (de Valkenberg).

De begroting van de GR Geul en Maas bestaat aan de batenkant uit

- een inwonerbijdrage;
- opbrengst verwerkingskosten recyclebare afvalstromen;

- bijdrage gemeenten verwerkingskosten gemeentelijke restzak;
- poorttarieven.

De begroting wordt elk jaar door het bestuur van de GR vastgesteld, nadat zij de gemeenteraden daarover hebben geraadpleegd.

In 2018 is de GR voor twee jaar verlengd, voor de jaren 2019 tot en met 2020. In die twee jaar oriënteren de gemeenten zich op verdergaande samenwerking op het gebied van afval. Dit om in te kunnen spelen op nieuw Rijksbeleid (VANG, Van Afval Naar Grondstof) en om invulling te kunnen geven aan het beleid voor Circulaire Economie. De mogelijkheden voor verdere samenwerking worden op rij gezet door het externe organisatie-adviesbureau IPR-Normag. Bij dat onderzoek is een gemeenschappelijke raads werkgroep van de drie deelnemende gemeenten betrokken. In 2020 worden de raden van de drie gemeenten op de hoogte gebracht van de uitgewerkte plannen tot verbrede samenwerking door een – bij voorkeur – gezamenlijke raadsbijeenkomst. De raden zullen uiteindelijk worden gevraagd om een toestemmingsbesluit conform de Wet Gemeenschappelijke regelingen te nemen.

Naam	GGD Zuid Limburg
Vestigingsplaats	Heerlen
Openbaar belang	Bevordering collectieve volksgezondheid
Zeggenschap	Wethouder gezondheidzorg en burgemeester (algemeen bestuur/dagelijks bestuur)
Aandelen/financieel belang	Subsidie/inkooprelatie/verliesbijdrage naar rato van inwonertal
Risico	Verliesbijdrage naar rato van inwoneraantal
Programma	Programma 4 Onderwijs, 6 Sociaal Domein en 7 Volksgezondheid en Milieu
Eigen vermogen begin/eind	€ 3.561.463 / € 2.806.069
Vreemd vermogen begin/eind	€ 22.790.898 / € 26.651.854
Resultaat	€ - 558.894
	Cijfers 2018

De GGD Zuid-Limburg (GGD-ZL) is een gemeenschappelijke regeling van achttien Zuid-Limburgse gemeenten en als zodanig uitvoerder van het gemeentelijk/regionaal gezondheidsbeleid (368 fte). De Geneeskundige Hulp bij Ongevallen en Rampen (GHOR) is een organisatieonderdeel van de GGD. De GHOR wordt aangestuurd door het Algemeen Veiligheidsbestuur Zuid-Limburg en maakt onderdeel uit van de GR Veiligheidsregio Zuid-Limburg. Vanaf 2015 is ook Veilig Thuis Zuid-Limburg (vroeger: het Algemeen Meldpunt Huiselijk Geweld en Kindermishandeling) onderdeel van de GR GGD-ZL, als volwaardig programma, met een eigen programmabegroting. Vanaf 2020 wordt de JGZ 0-18 jaar (tot 2020 was 0-4 jaar ondergebracht bij Envida en 4-18 jaar bij GGD) als een volwaardig programma met een eigen begroting, ondergebracht bij de GR GGD Zuid-Limburg.

Voor de periode 2016-2019 zijn de GGD en de gemeenten een ontwikkelpartnerschap aangegaan. Na afsluiting van de vorige beleidsperiode, waarin de financiële taakstellingen zijn behaald en de gemaakte inhoudelijke afspraken zijn gerealiseerd, werd gekozen voor een scenario dat in beginsel uitgaat van een gelijkblijvend budget, met een jaarlijkse indexatie conform de nu geldende regels. De GGD Zuid Limburg en de gemeenten zoeken samen naar antwoorden op de inhoudelijke ambities. Hierbij wordt gezocht naar slimme verbindingen, zowel op inhoudelijk, organisatorisch en financieel vlak. In deze zoektocht bood het regionale gezondheidsbeleid 'Gezondheid in Zuid-Limburg: van signaalrood naar bronsgroen', een gezamenlijke houvast op weg naar een gezonder Zuid-Limburg. De uitgangspunten van het regionale gezondheidsbeleid 2016-2019 worden gehandhaafd in het nieuwe regionale beleidsplan 2019-2020 'Zuid Springt Eruit; Zuid-Limburg zet nieuwe trend in gezondheid'. Ook hier blijven de gemeenten in samenwerking actief zoeken naar oplossingen die de aanpak van de gezondheidsachterstand in Zuid-Limburg vraagt. We proberen daarmee een trendbreuk te realiseren in de reeds jarenlange hardnekkige gezondheidsachterstanden in deze regio. Daartoe worden in het regionale gezondheidsbeleid een aantal speerpunten benoemd waar we voorrang aan geven.

GGD

De financiering van de GGD geschiedt op basis van het inwonertal per gemeente. De bevolkingsontwikkeling is de afgelopen jaren dusdanig dat het aandeel van de gemeente Maastricht relatief stijgt. Maastricht is immers de enige Zuid-Limburgse gemeente met een groeiende bevolking.

Voor 2018 staan binnen het programma GGD de decentralisatie van het Rijksvaccinatieprogramma (RVP) en de ontwikkeling van 1 Jeugdgezondheidszorg (JGZ) op de agenda.

JGZ: de JGZ staat voor stevige ambities. Een belangrijke basis voor de huidige knelpunten (waardoor reeds drie jaren op rij de begroting moest worden bijgesteld) bij de JGZ ligt in het feit dat de parameters voor financiering verouderd zijn, onvoldoende aansluiten bij de werkelijkheid en geen flexibele component kennen. Inmiddels is in nauw overleg met de ambtelijke vertegenwoordigers van de gemeenten gestart om in beeld te brengen hoe de sturing en verantwoording van de JGZ in de toekomst moet uitzien. Een eerste stap in de bestuurlijke en financiële sturing te versterken is het inrichten van één JGZ-organisatie voor 0-18 jarigen als zelfstandig programma binnen de GR GGD Zuid-Limburg. Daarmee gaan we regionaal van 4 JGZ organisaties naar één brede JGZ organisatie. De inhoudelijke opgaven zijn bij de instelling van de nieuwe JGZ organisatie duidelijk gedefinieerd en zullen de komende jaren worden opgepakt.

Veilig Thuis

Veilig Thuis wordt als programma gefinancierd op basis van de verdeling van de Jeugd en Wmo budgetten over de gemeenten. Vanaf 2018 is gewerkt aan het inrichten van een betrouwbare en deskundige organisatie. Per 2019 is de nieuwe, aangescherpte meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling ingevoerd. Dat heeft geleid tot een groter aantal meldingen, maar los daarvan neemt het aantal meldingen ook toe doordat VT beter bekend wordt bij m.n. professionals in de zorg, veiligheid en het onderwijs. Ook in 2019 zijn het aantal meldingen toegenomen en het ziet er naar uit dat deze trend zich ook voor 2020 zal voortzetten. Dat is overigens een verschijnsel dat zich in nagenoeg alle VT regio's voordoet. Voor Zuid-Limburg spelen ook hier de regionale gezondheidsachterstanden en de zwakkere sociaal economische positie, een rol. De tekorten bij VT zullen mogelijk in 2020 leiden tot een hogere afrekening c.q. begrotingswijzigingen. Vanuit Zuid-Limburg is daarom een apel gedaan op het ministerie van VWS en de VNG (Noodklok-brief Zuid-Limburgse gemeenten). Een hoger aantal meldingen bij VT heeft ook cinsequenties voor de gemeentelijke teams waar deze meldingen op enig moment terecht zullen komen voor verdere zorg en begeleiding.

Naam	Kredietbank Limburg (KBL)
Vestigingsplaats	Heerlen
Openbaar belang	Kredietverlening en schuldhulpverlening
Zeggenschap	Drie stemmen in algemeen bestuur, voorzitter dagelijks bestuur
Aandelen/financieel belang	Achtergestelde lening/inkooprelatie /verliesbijdrage naar rato van inwonertal (50 procent) en verstrekte leningen (50 procent)
Risico	Aandeel in eventueel verlies naar rato van inwonertal en verstrekte leningen
Programma	Programma 0 Bestuur en ondersteuning en 6 Sociaal Domein
Eigen vermogen begin/eind	€ 0 / € 0
Vreemd vermogen begin/eind	€ 11.641.999 / € 11.983.406
Resultaat	€ 755.129 negatief (t.o.v. primaire begroting 2018) Cijfers 2018

De deelnemende gemeenten hebben een inkooprelatie met KBL, maar eventuele tekorten komen ook voor rekening van de gemeenten. De jaarrekening 2018 sluit uiteindelijk af met een begrotingsresultaat van + € 21.000 na een 1e begrotingswijziging 2018 die voorzag van in een tekort van afgerond € 776.000. Het uiteindelijke exploitatieresultaat t.o.v. de primaire begroting bedraagt € 755.129. Voor Maastricht betekent dit een bijdrage in de tekortfinanciering van € 261.199. Daarnaast zijn er nog kosten als gevolg van oninbare kredieten. (€ 79.375).

Uw raad heeft twee amendementen en drie moties aangenomen met betrekking tot de KBL (27 juni 2017, 11 juli 2017 en 30 januari 2018, 29 mei 2018) om tot een meer outcomegerichte begroting te komen, het rentepercentage te verlagen en om een nader onderzoek te doen naar de begroting 2018 en een overzicht van te nemen maatregelen die enerzijds bijdragen aan de doelen van de kredietbank en anderzijds bijdragen aan een solide bedrijfsvoering. Tijdens de bestuursvergadering van 6 april 2018 heeft het bestuur besloten dat met Maastricht aparte afspraken gemaakt kunnen worden over een lager rentepercentage, mits dit budgettair neutraal zou verlopen voor de overige gemeenten van de GR KBL. Met ingang van 1 juli 2018 hanteert KBL een lager rentepercentage voor burgers uit Maastricht. De kosten hiervoor bedragen naar verwachting € 67.000 per jaar.

De totale bijdrage van Maastricht aan het resultaat van KBL in 2018 is € 344.569.

Naam	Regionaal Historisch Centrum Limburg (RHCL)
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Het (wettelijk) bewaren, beheren en benutten van de archiefbescheiden en collecties van gemeente en Rijk die berusten in de openbare archiefbewaarplaats RHCL en toezicht houden op de niet-overgedragen (digitale) archiefbescheiden binnen de informatiehuishouding van de gemeente Maastricht
Zeggenschap	Drie leden in algemeen bestuur
Aandelen/financieel belang	Bekostigingsrelatie (GR RHCL)
Programma	Programma 5 Sport, cultuur en recreatie
Eigen vermogen begin/eind	€ 821.589 / € 957.468
Vreemd vermogen begin/eind	€ 7.185.279 / € 1.396.628
Resultaat	€ 116.270 positief Cijfers 2018

De Gemeenschappelijke Regeling RHC Limburg (RHCL) bestaat uit de partijen Gemeente Maastricht en Rijk (Ministerie OCW) en is ontstaan uit een fusie tussen het Rijksarchief in Limburg en Gemeentearchief Maastricht in 2004. De GR RHCL is ingesteld met het doel de belangen van de minister en de gemeente bij alle (wettelijke) aangelegenheden betreffende de archiefbescheiden van de overheid in gezamenlijkheid te behartigen: het verwerven, bewaren, beheren en ter beschikking stellen van de archieven en collecties (bijvoorbeeld beeldmateriaal). Het RHCL is een openbare archiefbewaarplaats in de zin van de Archiefwet. Door middel van digitale dienstverlening en een studiezaal zijn de archieven en collecties raadpleegbaar voor een breed publiek. Tevens wordt de duurzame toegankelijkheid op lange termijn van (digitale) overheidsinformatie gewaarborgd. Inmiddels vormt ook samenwerking bij de ontwikkeling van duurzame opslag (e-Depot) van digitaal gevormde overheidsarchieven een speerpunt van regionaal beleid bij de aangesloten overheden.

Beoogd is dat per 1 januari 2020 de gemeente Heerlen toetreedt tot de GR. Het RHCL heeft dienstverleningsovereenkomsten afgesloten met de gemeenten Eijsden-Margraten, Valkenburg aan de Geul en Vaals.

In 2020 krijgt de inzet van het RHCL op de doorontwikkeling van het beheer en de opslag van digitale archiefbescheiden een vervolg. Dit ten bate van duurzaam informatiebeheer en de realisatie van het e-depot (doorloop tot 2021). Hiermee ondersteunt het RHCL de uitdaging voor de overheid naar volledige implementatie van digitaal archiveren. In de dienstverlening ten behoeve van de gemeente Maastricht continueert het RHCL in 2020 haar werkzaamheden ten behoeve van taken en bevoegdheden die door de gemeente zijn overgedragen op het terrein van archiefbeheer. Deze inzet draagt bij aan duurzaam informatiebeheer en de realisatie van het e-depot.

Behalve op optimaal archiefbeheer focust het RHCL zich ook in 2020 weer op het beschikbaar stellen van de archieven voor (her)gebruik door een breed en divers publiek, zowel digitaal als analoog. In dit kader worden werkzaamheden uitgevoerd als bijv. de acquisitie van particuliere archieven, het bewaken van de fysieke toestand van de papieren archieven, deelname aan restauratieprojecten, depotbeheer, doorontwikkeling e-archief, permanente aandacht voor de kwaliteit van de digitale en analoge dienstverlening, bestending van samenwerkingsverbanden.

De grote afname van het vreemd vermogen heeft te maken met de overdracht van de voorziening groot onderhoud gebouwen aan de eigenaar van de panden, zijnde Rijksvastgoed (voorheen Rijksgebouwendienst).

Naam	Veiligheidsregio Zuid-Limburg
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Realiseren van een efficiënte en kwalitatief hoogwaardige organisatie van brandweezorg, geneeskundige hulpverlening bij ongevallen, gemeentelijke bevolkingszorg, rampenbestrijding en crisisbeheersing
Zeggenschap	4 van de 25 stemmen in het algemeen bestuur; burgemeester is voorzitter dagelijks bestuur/algemeen bestuur en voorzitter van de Veiligheidsregio Zuid Limburg
Financieel belang	Bijdrage volgens vastgestelde verdeelsleutel (deels naar rato inwoneraantal, deels op basis van historische kosten)
Programma	Programma 1 Veiligheid
Eigen vermogen	31-12-2018 € 9,426 mln.
Algemene reserve	31-12-2018 € 1,723 mln.
Vreemd vermogen	31-12-2018 € 43,590 mln.
Resultaat	2018 € 1,053 mln.

Met ingang van 1 januari 2012 zijn de (inmiddels) zestien Zuid-Limburgse gemeenten deze GR aangegaan op grond van de Wet Veiligheidsregio's. Hiermee worden brandweezorg, geneeskundige hulpverlening, gemeentelijke bevolkingszorg, rampenbestrijding en crisisbeheersing op regionaal niveau geïntegreerd om een doelmatige en slagvaardige hulpverlening te verzekeren. In bestuurlijk opzicht kent het bestuur drie bestuursorganen: het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en de voorzitter. Voor de beleidsvoorbereiding van de GR is de veiligheidsdirectie verantwoordelijk die bij deze taak wordt ondersteund door het programmabureau. Dit programmabureau staat ook ten dienste van de drie bestuursorganen. De commandant van de brandweer, de directeur publieke gezondheid, de chef van de politie-eenheid Limburg en de coördinerende gemeentesecretaris vormen samen de veiligheidsdirectie. De veiligheidsdirectie staat aan de basis van het samenhangend beleid voor alle hulpverleningsdiensten (brandweer, GHOR en politie) en de gemeenten. Hierbij moet worden opgemerkt dat het bestuur van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg verantwoordelijk is voor de brandweer, zowel op beleidsvlak als op operationeel gebied.

Nieuwe programma-/productbegroting VRZL 2020

De begroting 2020 van de Veiligheidsregio is opgesteld conform de (gewijzigde) richtlijnen van het Besluit Begroting en Verantwoording (hierna: BBV), de op 7 december 2018 door het algemeen bestuur vastgestelde "Uitgangspunten begroting 2020 en jaarstukken 2018".

Het jaar 2020 zal in het teken staan van verdere versterking van de taken, waarbij samenwerking met Limburg-Noord actief wordt opgezocht. Binnen het domein van de brandweezorg loopt het traject om te komen tot een bestuurlijk gedragen beeld over de toekomst. Het beleidsplan 2012-2018, inclusief een bezuinigingstaakstelling van 10% van het budget (€ 3,5 mln.) is beëindigd. Om te komen tot een toekomstbestendige brandweezorg binnen de komende beleidsplanperiode (2020-2023) zijn twee zaken van belang: de inhoudelijke samenhang tussen onderwerpen met de onderlinge afhankelijkheden en de financiële kaders.

Er wordt ingezet op de volgende speerpunten:

1. Kaderstelling
2. De repressieve organisatie (paraatheid) organiseren
3. Het inzicht in risico's actualiseren en operationaliseren
4. De Omgevingswet implementeren
5. Vakbekwaamheid organiseren

Op 7 december 2018 heeft het algemeen bestuur besloten een nieuwe verdeelsleutel te gaan hanteren. Vanaf 2020 zal de oude, voornamelijk historisch bepaalde, verdeelsleutel in een periode van 4 jaar geleidelijk worden losgelaten en worden ingeruild voor een sleutel die gelijke tred houdt met het gemeentefonds.

Versterking crisisbeheersing en rampenbestrijding

Rampenbestrijding en crisisbeheersing heeft betrekking op het voorkomen, beperken en managen van incidenten voor de openbare orde en openbare veiligheid. Het gaat om de risicobeheersing en de gezamenlijke voorbereiding op dergelijke incidenten en de coördinatie ervan als ze zich voordoen. Voorbereiding en coördinatie van rampenbestrijding en crisisbeheersing bevat onder andere de coördinatie, afstemming, facilitering, regievoering en het stimuleren van multidisciplinaire samenwerking. Met een goede invulling van de voorbereiding en coördinatie zal de Veiligheidsregio haar regie- en netwerkfunctie kunnen waarmaken. Daarbij wordt ook ingezet op participatie van burgers, ondernemers en instellingen en worden zij opgeroepen de veiligheid in de eigen woon- en werkomgeving te bevorderen. Een adequate uitvoering van de risicobeheersing, communicatie, informatiemanagement en een goed kwaliteitszorgsysteem zijn daarvoor noodzakelijk.

Naam	Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) Zuid-Limburg
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Uitvoeren van de wettelijke milieutaken
Zeggenschap	Een stem in zowel algemeen bestuur en dagelijks bestuur (10 % weging)
Programma	Programma 7 Volksgezondheid en milieu
Eigen vermogen	31-12-2018 € 1,634 mln. (inclusief rekeningresultaat 2018)
Algemene reserve	31-12-2018 € 0,562 mln.
Vreemd vermogen	31-12-2018 € 4,168 mln.
Resultaat	2018 € 0,491 mln. (voor resultaatbestemming en verdeling)

De Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) Zuid-Limburg is per 1 januari 2013 opgericht en is gevestigd in een vleugel van het provinciehuis. De RUD heeft als taak de uitvoering van de wettelijke milieuvergun- en toezichttaken van een deel van de Maastrichtse bedrijven (+ 120). In de RUD Zuid-Limburg zijn alle 15 Zuid-Limburgse gemeenten en de provincie vertegenwoordigd.

De nieuwe toekomstvisie “Samen op weg naar 2020” is vastgesteld december 2016. Gericht op 2020 is de ambitie voor de RUD ZL: “In 2020 is de RUD ZL de gezaghebbende milieuthoriteit, waarbij de focus vooral ligt bij de complexe milieutaken, het bevorderen van veiligheid in de regio, incidentpreventie en het bieden van meerwaarde voor de opdrachtgevers vanuit bundeling van specialistische kennis.”

De missie en visie van de organisatie zijn op basis van deze ambitie als volgt aangescherpt.

Missie: “Wij als RUD Zuid-Limburg werken samen met onze partners aan de totstandkoming van een veilige leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit.”

Visie: “Wij zijn voor onze opdrachtgevers de gezaghebbende milieuthoriteit en wij bieden meerwaarde door bundeling van specialistische kennis, door een goede kennis van de lokale situatie, een efficiënte bedrijfsvoering en continuïteit van dienstverlening.”

Er is een geactualiseerde dienstverleningsovereenkomst vastgesteld met ingangsdatum 1 januari 2017. Het takenpakket bestaat voor alle deelnemers uit het basistakenpakket (packagedeal tussen VNG, IPO en ministerie). Maastricht, Heerlen en Sittard-Geleen en de Intergemeentelijke Milieudienst voegen daar ook hun specialistische milieutaken aan toe. De RUD Zuid-Limburg is door de staatssecretaris aangewezen om taken op het gebied van Besluit risico zware ongevallen (BRZO) voor de hele provincie Limburg uit te voeren. De gemeente Maastricht heeft 7,7 fte ingebracht, die per 1 januari 2018 definitief zijn overgegaan naar de RUD. De RUD is uitsluitend een uitvoeringsorganisatie. De individuele gemeenten blijven volledig verantwoordelijk voor het milieubeleid. De front-Office (onder andere loketfunctie) blijft bij de gemeente.

Ieder jaar wordt een werkprogramma opgesteld waarin de opdrachten van inrichtinggebonden taken (het zogenaamde pakketdeel) en de taken die niet inrichtinggebonden zijn (het zogenaamde programmadeel) zijn vastgelegd. Per kwartaal krijgt de gemeente een voortgangsrapportage betreffende de uitvoering van dit werkprogramma. Voor 2020 wordt de gemeentelijke bijdrage aan de RUD geraamd op ca € 1,006 mln. (een en ander nog afhankelijk van het werkprogramma 2020)

Het beleid van de RUD Zuid-Limburg is erop gericht om te beschikken over een weerstandsvermogen dat voorziet in dekking van de gepercipieerde en gekwantificeerde risico's. Dit bepaalt de ondergrens van het weerstandsvermogen. Er wordt gestreefd naar een weerstandsvermogen van 1,0 wat wil zeggen dat de middelen die beschikbaar zijn om tegenvallers op te vangen (de weerstandscapaciteit) precies voldoende

van omvang zijn, om de geïnventariseerde risico's op te vangen. De bovengrens wordt gevormd door de in de Gemeenschappelijke Regeling opgenomen begrenzing van 10% van de exploitatiebegroting van het volgende jaar.

De RUD Zuid-Limburg gaat per 1 juli 2020 een nieuwe huurovereenkomst aan voor kantoorruimte, parkeerplaatsen en ICT-voorzieningen met de provincie Limburg.

Naam	Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW)
Vestigingsplaats	Roermond
Openbaar belang	BsGW beoogt een zo groot mogelijk maatschappelijk rendement te halen uit samenwerking tussen lokale overheden op het gebied van belastingheffing en –inning
Zeggenschap	Lid algemeen bestuur met stemrecht op basis van aandeel in de kosten (8,7%)
Aandelen/financieel	Bijdrage op basis van verdeelsleutel (aantallen aanslagregels, WOZ-objecten, aanslagbiljetten en klantcontacten)
Risico	Risico voor kosten bedrijfsvoering komen voor rekening van de regeling
Programma	0 Bestuur en ondersteuning en 7 Volksgezondheid en milieu
Eigen vermogen begin/eind	€ 160.000 / € 268.000
Vreemd vermogen begin/eind	€ 5.869.000 / € 5.859.000
Resultaat	€ 325.000 negatief
	Cijfers Jaarrekening 2018

BsGW heft en int lokale belastingen namens haar deelnemers, beheert de authentieke basisregistraties en verzorgt de uitvoering van de Wet WOZ voor de gemeentelijke deelnemers. Dit doet BsGW op rechtmatige wijze en voorts zo doeltreffend, doelmatig en klantvriendelijk mogelijk.

BsGW is een uitvoerende en dienstverlenende organisatie die op basis van maatschappelijk algemeen aanvaarde bedrijfseconomische principes wordt geleid.

BsGW werkt tegen de laagst mogelijke kosten, uitgaande van de beste prijs/prestatie verhouding gekoppeld aan handhaving en waar mogelijk verhoging van het niveau van dienstverlening. Hierbij hoort ook het zoveel mogelijk zoeken en daadwerkelijk aangaan van samenwerkingsverbanden met andere overheden wanneer deze schaalvergroting en efficiëntievoordelen opleveren. BsGW investeert als kwaliteitsorganisatie continu in de ontwikkeling van kennis en resultaatbewustzijn van haar medewerkers. Grote waarde wordt toegekend aan welzijn, veiligheid en gezondheid van de medewerkers in het functioneren.

BsGW is als zelfstandige belastingsamenwerking opgericht per 1 april 2011. Gemeente Maastricht is per 1 januari 2014 toegetreten tot deze GR. Per 1 januari 2020 zijn het Waterschap Limburg en de gemeenten Beek, Beekdaelen, Beesel, Bergen, Brunssum, Echt-Susteren, Eijsden-Margraten, Gennep, Gulpen-Wittem, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Leudal, Maasgouw, Maastricht, Meerssen, Nederweert, Peel & Maas, Roerdalen, Roermond, Simpelveld, Sittard-Geleen, Stein, Vaals, Valkenburg aan de Geul, Venlo, Voerendaal en Weert deelnemers in BsGW.

Begroting 2020: Voor de jaren 2020 tot en met 2023 wordt rekening gehouden met hogere opbrengsten toeristenbelasting ad € 550.000 in 2020 en 2021 en € 670.000 in 2022 en 2023 en OZB ad € 200.000 jaarlijks. Daarnaast wordt rekening gehouden met een structureel hogere bijdrage aan BsGW van € 152.000 jaarlijks.

Naam	Gemeenschappelijke regeling Shared Service Center Zuid-Limburg
Vestigingsplaats	Bedrijfsvoeringsorganisatie met (hoofd) standplaats Heerlen
Openbaar belang	Uitvoering van ondersteunende bedrijfsvoeringsprocessen van de deelnemende gemeenten
Zeggenschap	Iedere gemeente heeft een lid in het bestuur, het huidige bestuur bestaat uit wethouders Middelen van de gemeenten Heerlen, Sittard-Geleen en Maastricht
Financieel belang	Vanaf 2019 dekking kosten SSC via doorbelasting van geleverde dienstverlening aan gemeenten en bijdragen
Programma	Programma 0 Bestuur en ondersteuning

Met ingang van 23 oktober 2015 is de gemeenschappelijke regeling Shared Service Center Zuid-Limburg opgericht als bedrijfsvoeringsorganisatie. Deze GR heeft tot doel de uitvoering van de gezamenlijke ondersteunende bedrijfsvoeringsprocessen van de deelnemende gemeenten Sittard-Geleen, Heerlen en Maastricht. Deze bedrijfsvoeringsprocessen hebben in 2019 betrekking op tenminste de taken: gezamenlijke inkooptrajecten, informatie diensten (beheer en onderhoud ICT en beheer gezamenlijke generieke applicaties) en personeels- en salarisadministratie.

De door het bestuur opgestelde en aan de raden toegezonden begroting van deze GR 2020 is nog een proforma begroting en bedraagt € 2,952 mln. excl. BTW. De begroting is sluitend. Lasten en baten zijn in evenwicht. De baten bestaan uit gemeentelijke bijdragen voor geleverde dienstverlening aan de 3 deelnemende gemeenten plus een algemene bijdrage per gemeente ter dekking van overheadkosten. Deze zijn verwerkt in deze programmabegroting. De algemene bijdrage wordt gedekt uit de inkoopvoordelen die gerealiseerd worden door de door het SSC-ZL uitgevoerde gezamenlijke inkoop en aanbesteding.

Naam	Omnibuzz
Vestigingsplaats	Sittard-Geleen
Openbaar belang	Bevordering zelfredzaamheid & participatie
Zeggenschap	Wethouder Wmo (algemeen bestuur/dagelijks bestuur)
Aandelen/financieel belang	Verliesbijdrage naar rato van inwoneraantal (50%) + pashouders (50%) / afrekening daadwerkelijke vervoerskosten
Risico	Verliesbijdrage naar rato van inwoneraantal (50%) + pashouders (50%) / afrekening daadwerkelijke vervoerskosten
Programma	Programma 6 Sociaal Domein

Sinds 11 mei 2016 werken 32 Limburgse gemeenten binnen de gemeenschappelijke regeling Omnibuzz samen aan toekomstbestendig doelgroepenvervoer. Omnibuzz draagt zorg voor een goede uitvoering van collectief en individueel vraagafhankelijk vervoer voor reizigers met een door de gemeente verstrekte Wmo-indicatie voor "Vervoer op Maat", zodat zij optimaal kunnen blijven deelnemen in de maatschappij. Omnibuzz verzorgt het contractmanagement en –beheer en heeft een ontwikkelingsfunctie binnen dit doelgroepenvervoer. Daarnaast verzorgt Omnibuzz de ritaanname (callcenter) en tactische regie. Vervoerders plannen deze ritten vervolgens in en rijden deze ritten.

In 2019 zijn beheersmaatregelen (in- en extern) doorgevoerd op de onderdelen (1) terugdringen overhead en indirecte kosten Omnibuzz, (2) verhogen klanttarief in de richting van het OV-tarief, (3) maximeren aantal zones naar 750 zones per jaar per klant waarmee tegen gesubsidieerd tarief gereisd kan worden (behoudens uitzondering) en (4) teruggaan oneigenlijk gebruik van Omnibuzz bij ritten naar gecontracteerde aanbieders Wmo-Begeleiding Groep.

De formatie van Omnibuzz in 2020 is 0,054 Fte per 1000 inwoners. De apparaatskosten bedragen €3,04 per inwoner. De overhead is 10,4% van de totale lasten (bron: Begroting Omnibuzz 2020)

Totale bijdrage van de gemeente Maastricht in 2018 (kosten bedrijfsvoering Omnibuzz, regie en planning + vervoerskosten minus eigen bijdrage reizigers) bedroeg € 3.130.442. Voor 2019 is een bedrag van € 3.281.230 begroot. Voor 2020 is een bedrag van € 3.299.397 begroot (let op: dit bedrag zal in de gewijzigde Begroting 2020-1 worden verhoogd als gevolg van de hogere tarieven per 1 januari 2020 naar aanleiding van de in 2019 doorlopen aanbesteding van het vervoer).

Gemeenschappelijke regelingen zonder rechtspersoonlijkheid

De gemeenschappelijke regelingen zijn te verdelen in de openbare lichamen, de gemeenschappelijke organen en de centrumregelingen. De laatste twee worden gekenmerkt door het ontbreken van rechtspersoonlijkheid.

Naam	Regionale Samenwerking Leerplicht (RSL) en regionale meld- en coördinatiefunctie (RMC)
Vestigingsplaats	Centrumgemeente Maastricht
Openbaar belang	Uitoefenen van bevoegdheden inzake het toezicht op de naleving van de Leerplichtwet, de Wet Regionale Meld- en Coördinatiefunctie, de Wet op het voortgezet onderwijs, Wet basiseducatie en beroepsonderwijs en de Wet op de expertisecentra
Zeggenschap	Het bestuur wordt gevormd door het Portefeuillehoudersoverleg Sociaal Domein Maastricht-Heuvelland. Het Jaarverslag Leerplicht-RMC wordt jaarlijks door het College van B&W Maastricht vastgesteld, waarna de raad wordt geïnformeerd en het wordt aangeboden aan de colleges van de deelnemende gemeenten die hun respectieve gemeenteraden informeren.
Financieel belang	Financiering vindt plaats door het gemeentefonds. Door deze samenwerking wordt de leerplichtfunctie efficiënter uitgevoerd. Bijdrage op basis van twee verdeelsleutels: aantal zorgleerlingen en aantal leerplichtigen. Aanvullende financiering vanuit Convenant Voortijdig Schoolverlaten met OCW en ESF.
Programma	4 Onderwijs

Het regionaal uitoefenen van de bevoegdheden in zake het toezicht op de naleving van de (herziene) Leerplichtwet, Wet Regionale Meld- en Coördinatiefunctie, Wet op het voortgezet onderwijs, Wet Educatie en beroepsonderwijs en de Wet op de expertisecentra. De leerplichtambtenaar (Ipa) is belast met het toezicht op de naleving van de Leerplichtwet (Lpw) door jongeren en/of ouders/verzorgers. Hij bewaakt het recht op onderwijs voor de jongere en verleent hulp aan jongeren, ouders/verzorgers en scholen als de jongere door (dreigend) schoolverzuim in zijn vorming en ontplooiing wordt belemmerd en als er sprake is van problematisch gedrag. Het toezicht heeft het karakter van maatschappelijke zorg. Deze maatschappelijke zorg heeft een multidisciplinair karakter waarbij de nadruk ligt op een goede samenwerking in zogenaamde knooppunten met andere hulpverlenende instanties en scholen, zodat de jongere en/of ouders/ verzorgers als nodig snel en adequaat verwezen kunnen worden.

De regionale meld- en coördinatiefunctie wordt in het zelfde werkgebied uitgevoerd. Het gaat vooral om het melden van voortijdige (niet-leerplichtige) schoolverlaters en het bestrijden van voortijdig schoolverlaten. De RMC-functie behelst het registreren, het in beeld brengen en houden van jongeren van 12 tot 23 jaar die nog geen startkwalificatie (diploma havo/vwo of mbo-2) hebben gehaald en hun trajectbegeleiding terug naar school, een andere opleiding of naar werk. Gekozen is voor een 'centrumgemeente' constructie door het hoge uitvoeringsgehalte van de regeling. Wijziging van beleid komt niet snel voor.

Naam	Gemeenschappelijke regeling subsidiëring Stichting Antidiscriminatievoorziening Limburg (ADV-Limburg)
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Uitoefenen van wettelijke taken op het gebied van antidiscriminatie
Zeggenschap	Gemeente Maastricht (namens de gemeenten in Zuid-Limburg) en gemeente Roermond (namens de gemeenten in Noord- en Midden-Limburg) treden op als centrumgemeenten naar de ADV-Limburg
Aandelen/financieel belang	Bijdrage op basis van inwoners/verliesbijdrage naar rato van inwoners
Programma	6 Sociaal Domein

Sinds 2009 voert de ADV-Limburg werkzaamheden uit zoals omschreven in het raadsbesluit beleidsvoorstel ADV-Limburg 2009. Daarvoor hebben de gemeenten in Noord- en Midden- Limburg en Zuid-Limburg ingestemd met de voorgestelde beperkte GR die de centrumgemeenten Roermond en Maastricht mandateert om namens de beide regio's de subsidiërelatie met de ADV-Limburg vorm te geven. De dienstverlening van de ADV-Limburg is volledig geïmplementeerd en uitgebouwd tot een netwerkorganisatie. Het ADV Limburg voert de Wga uit voor 29 van de 33 Limburgse gemeentes.

Naam	Leerlingenvervoer
Vestigingsplaats	Centrumgemeente Maastricht
Openbaar belang	Waarborgen bereikbaarheid en toegankelijkheid van onderwijs
Zeggenschap	Deelnemende gemeenten hebben de uitvoering van het leerlingenvervoer overgedragen aan Maastricht als centrumgemeente. De deelnemende gemeenten blijven wel zelf verantwoordelijk voor de beleidsmatige kant van het leerlingenvervoer
Financieel belang	Het organiseren van leerlingenvervoer is een wettelijke taak en een open einderegeling. Financiering vindt plaats via het gemeentefonds. Door deze samenwerking wordt het leerlingenvervoer efficiënter uitgevoerd
Programma	4 Onderwijs

De gemeenten Maastricht, Meerssen, Valkenburg, Eijsden-Margraten, Gulpen-Witten en Vaals participeren in een gemeenschappelijke regeling Leerlingenvervoer om:

- De efficiëntie en effectiviteit van de uitvoering van de aan de gemeente opgedragen wetten en regelingen op het terrein van leerlingenvervoer te vergroten en de dienstverlening te verbeteren;
- De kwetsbaarheid in de uitvoering van onder andere specialistische werkzaamheden te verkleinen en beter te kunnen inspelen op snel wijzigende omstandigheden op het terrein van het leerlingenvervoer;
- De continuïteit en de kwaliteit van de dienstverlening te waarborgen;
- De kwaliteit van het vervoer optimaal te houden en/of te optimaliseren;
- De kosten zo veel mogelijk in de hand te houden.

Naam	Gezamenlijke uitvoeringsorganisatie sociale dienst Maastricht-Heuvelland (Sociale Zaken Maastricht Heuvelland)
Vestigingsplaats	Centrumgemeente Maastricht
Openbaar belang	Uitvoering van de werkzaamheden op gebied van sociale zaken van de zes deelnemende gemeenten
Zeggenschap	Elke gemeente heeft een lid in het Portefeuillehoudersoverleg Sociale Zaken. Maastricht heeft zelf zeggenschap op de bedrijfsvoering
Financieel belang	Bijdrage in apparaatskosten volgens vastgestelde verdeelsleutel, daarnaast programmabudgetten op grond van inhoudelijke afspraken.
Programma	6 Sociaal Domein

SZMH is de gezamenlijke sociale dienst van de zes Maastricht-Heuvellandgemeenten. Namens die deelnemers voert de organisatie de Participatiewet en aanverwante regelingen uit. Dit betreft de uitvoering van het inkomens-, minima- en re-integratiebeleid.

De regionale samenwerking binnen SZMH is vormgegeven via een lichte gemeenschappelijke regeling; een zogeheten centrumregeling. Het bestuur wordt gevormd door de verantwoordelijk portefeuillehouders van de zes gemeenten, die allen gelijkwaardig opdrachtgever zijn. Maastricht treedt daarbij op als centrumgemeente en heeft zeggenschap over de bedrijfsvoering. De verantwoordelijkheid t.a.v. beleid en financiën blijft nadrukkelijk bij de individuele gemeenten, die dit wel zoveel als mogelijk in gezamenlijkheid vormgeven.

4.5.6 Stichtingen personeelsbeheer

Naam	Stichting Personeelsbeheer Sport
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Het in dienstbetrekking hebben en houden van medewerkers. Desbetreffende medewerkers te detacheren aan de sportorganisatie van de gemeente Maastricht met al daartoe behoort of daartoe gediensig is. Alles in de ruimste zin van het woord.
Zeggenschap	De stichting heeft een bestuur waarvan minimaal twee bestuursleden gemeente ambtenaar moeten zijn met de functie directeur.
Aandelen/financieel belang	Alle kosten van de stichting worden doorbelast aan Maastricht Sport
Programma	7 Sport, cultuur en recreatie

In de Stichting Personeelsbeheer Sport zitten medewerkers die een dienstbetrekking hebben binnen de CAO Zwembaden en waarvan de loonkosten direct worden doorbelast naar het Geusseltbad. Jaarlijks wordt de jaarrekening besproken met het bestuur van de Stichting Personeelsbeheer Sport. Alle kosten bijvoorbeeld opleidingskosten, salaris, verzekeringen worden doorbelast aan Maastricht Sport.

Naam	Stichting Culturele en Civiele Dienstverlening Kunsten (SCCDK)
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Het uitvoeren van civiele diensten (horeca) voor het Theater aan het Vrijthof. Het in opdracht en voor rekening en risico van het Theater aan het Vrijthof organiseren van culturele evenementen in Maastricht.
Zeggenschap	Directeur Theater aan het Vrijthof is tevens directeur van SCCDK, toezicht door bestuur SCCDK
Aandelen/financieel belang	Voor- en nadelig resultaat wordt verrekend met het Theater
Programma	7 Sport, cultuur en recreatie

De SCCDK verricht, onder leiding van de directeur van het Theater en een onafhankelijk bestuur, civiele diensten voor het Theater, voornamelijk inzet van horecapersoneel. Voor deze werknemers is de horeca CAO van toepassing. Onderzocht wordt of de horeca-activiteiten (hele exploitatie) ondergebracht kunnen worden in het SCCDK.

4.6 Duurzame kapitaalgoederen

De gemeente Maastricht heeft een omvang van 6006 ha. Binnen dit gebied heeft de gemeente de infrastructuur (wegen/verhardingen, kunstwerken, water, riolering), voorzieningen (groen, verlichting, sportfaciliteiten) en gebouwen in beheer. Een goede eigentijdse kwaliteit van deze kapitaalgoederen is een randvoorwaarde voor een goede leefbaarheid en bevordert de ontwikkeling van de stad in alle opzichten. In deze paragraaf wordt ingegaan op het onderhoud van de aanwezige kapitaalgoederen.

1. Infrastructuur en voorzieningen in de openbare ruimte

Algemeen beleidskader

Vanuit de zorg voor een structureel goed, veilig en efficiënt leef- werk- en woonmilieu voor de burger geeft de gemeente jaarlijks aanzienlijke bedragen uit aan het verkrijgen/vervaardigen en onderhouden van kapitaalgoederen. De provincie vindt het als toezichthouder van belang dat uit de paragraaf kapitaalgoederen blijkt dat de beschikbaar gestelde budgetten toereikend zijn om het door de raad vastgestelde beleid te kunnen uitvoeren. Daartoe verwacht de provincie de belangrijkste informatie over ten minste de kapitaalgoederen wegen, riolering, groen en gebouwen. In het bijzonder dient inzicht te worden verschaft in actuele beheerplannen, de van toepassing zijnde kwaliteitsniveaus en de mate van achterstallig onderhoud.

Deze verantwoordingsinformatie is samenvattend verwoord in de nota "Integraal Beheer Openbare Ruimte" die door het college bij raadsinformatiebrief van 7 maart 2017 is aangeboden aan de gemeenteraad (IBOR-nota 2017). Actualisering van deze info vindt -waar nodig- plaats via deze paragraaf kapitaalgoederen. Aanleiding voor het opstellen van de IBOR-nota waren de door de rekenkamer van Maastricht in mei 2014 gedane aanbevelingen voor het beheer van de openbare ruimte in de gemeente.

Deze overkoepelende nota bevat op zichzelf geen nieuw beleid en beschrijft achtereenvolgens:

1. de stand van zaken: welk beleid geldt voor de zes onderdelen van de openbare ruimte (verhardingen, civiele kunstwerken, water en rioleringen, openbaar groen, schoon en Ov);
2. nieuwe ontwikkelingen: welke (externe en interne) ontwikkelingen beïnvloeden het huidige en toekomstige beheer van de openbare ruimte in Maastricht?
3. de integraliteit van beleid: waar en hoe komen de zes onderdelen met elkaar samen? Hoe krijgt de integrale aanpak die al in 2003 is vastgelegd in het eerste beleidsplan IBOR, concreet vorm?

Ad 1: Met betrekking tot het eerste punt beschrijft deze nota in vogelvlucht het beleid vanaf het in 2003 vastgestelde beleidsplan IBOR (integraal beheer openbare ruimte). Deze eerste IBOR-nota beoogde een instrumentarium aan te reiken om te komen tot een meer integrale ontwikkeling van de openbare ruimte. In 2003 koos de gemeenteraad voor de kwaliteitsniveaus basis, schoon, heel en veilig. In het kernwinkelgebied en de parken koos de raad voor het kwaliteitsniveau "aandacht".

Gaandeweg de rit bleek dat de gestelde doelstellingen uit 2003 niet allemaal haalbaar bleken. In het raadsbesluit "Herijking beleid integraal Beheer Openbare Ruimte 2010-2013" (2009) is toen gekozen voor bijstelling waarbij het streven werd gericht op het realiseren in 2013 van het toen nieuw geformuleerde ambitieniveau. Dit is ook opgenomen in de programma's 2, 5 en 7.

Vanaf ongeveer 2009 is ook steeds meer invulling gegeven aan de wens om de met de raad afgesproken ambitieniveaus te verankeren in zogenaamde "leidraden". Deze kunnen worden beschouwd als plannings- en sturingsinstrumenten voor de ambtelijke opdrachtgever (Beleid en Ontwikkeling) richting de diverse opdrachtnemers (o.a. Stadsbeheer). In feite vormen de leidraden een beleidsmatige vertaling van raadsambities in termen van onderhoudsinspanningen, keuzemogelijkheden en geld.

De overkoepelende IBOR-nota 2017 verwijst ook naar het raadsbesluit "Kwaliteitsbeelden Openbare Ruimte" (2011) waarbij is besloten om aan te sluiten op de landelijke CROW-normering.

Ad 2: Met betrekking tot het tweede punt is in de IBOR-nota 2017 ondermeer ingegaan op assetmanagement, diverse vormen van burgerparticipatie en de nieuwe Omgevingswet. Wat assetmanagement betreft is er bewust voor gekozen hiervoor extra formatieruimte vrij te maken waardoor er vanaf 1 november 2018 een nieuwe assetmanager van start zal gaan. Eerste belangrijke opdracht van deze medewerker is ervoor te zorgen dat er een betrouwbaar en eigentijds beheersysteem is voor de Openbare ruimte waarbij het mutatiebeheer ook adequaat is ingeregeld. Dit vormt een noodzakelijke voorwaarde voor een betrouwbare beheer- en onderhoudsplanning van de diverse IBOR-producten.

Ad 3: Tot slot beschrijft de nota een aantal aspecten van integraal werken waarbij is ingegaan op diverse zaken die hier aan bijdragen, te weten het Integraal Overleg Openbare Ruimte (IOOR), het klachtenmeldpunt, het beheersysteem, zelfbeheer en het toekomstige beleid. Wat het toekomstige beleid betreft worden de belangrijkste sturingsdocumenten op rij gezet en wordt, wat de leidraden betreft, aangegeven wanneer deze geactualiseerd zullen worden.

Met betrekking tot de toekomst heeft de rekenkamer gevraagd zorg te dragen voor meer informatie voor het management en de raad over IBOR in de vorm van integrale rapportages. Deze aanbeveling is in de IBOR-nota 2017 opgepakt door aan te geven dat dit ten minste jaarlijks zou gaan gebeuren door integraal in te gaan op de stand van zaken m.b.t. het beheer van de openbare ruimte als bijlage bij de begroting. Dit is voor het eerst gebeurd bij de begroting 2015 en ook nu weer in deze bijlage kapitaalgoederen. Deze bijlage is derhalve niet alleen een verantwoordingsdocument wat betreft het beheer van de kapitaalgoederen maar beoogt ook een integraal overzicht te geven van de belangrijkste actuele IBOR-ontwikkelingen.

Tegen de achtergrond van het beschreven beleidskader zullen wij hierna ingaan op de ontwikkelingen wat betreft de afzonderlijke kapitaalgoederen in de openbare ruimte, te weten wegen/verhardingen, civiele kunstwerken, water en riolering, groen, openbare verlichting en verkeersregelininstallaties.

Wegen/Verhardingen

Algemeen/ontwikkelingen

Uit de database van de gemeente Maastricht blijkt dat het totale oppervlak van de verhardingen ca 5.812.700 m² bedraagt. Daarvan bestaat de helft uit asfalt (49,3%) en de andere helft bestaat uit elementenverhardingen (46,3%); het restant bestaat voornamelijk uit natuurstenen verhardingen. De wegen worden in principe tweejaarlijks geïnspecteerd en monitoringsgegevens worden verwerkt in een beheerssysteem. Dit systeem wordt vervolgens gebruikt om de onderhoudskosten van het totale wegenareaal te berekenen op netwerkniveau.

In de leidraad verhardingen 2014 – 2018 is geconstateerd dat er sprake was van achterstallig onderhoud; wat het areaal asfaltverhardingen betreft verkeerde 16 % hiervan in de zogenaamde CROW-categorie D, d.w.z. onvoldoende. Wat elementenverhardingen betreft bedroeg dit percentage 6%. Deze gegevens zijn voor de raad aanleiding geweest een eenmalig impulsbudget van ruim 8 miljoen euro beschikbaar te stellen om hiermee een inhaalslag uit te voeren. Verder is het structureel beschikbare budget voor groot onderhoud verhardingen vanaf 2015 verhoogd met ongeveer 4 ton per jaar. Hierover zijn raadsinformatiebrieven gestuurd naar de raad op 13 januari 2015 en op 18 juni 2015.

Bij RIB d.d. 25 augustus 2017 is de raad geïnformeerd over de belangrijkste resultaten van de inhaalslag, dit op basis van inspecties najaar 2016. Daaruit blijkt dat de kwaliteit van de asfaltverhardingen in beheer bij de gemeente Maastricht tussen 2013 en 2016 duidelijk is verbeterd. Wat de elementenverhardingen betreft is sprake van een genuanceerder beeld. De kwaliteit van het areaal elementenverhardingen is sterk verbeterd als wordt gekeken naar de prioriteitenlijst (de aangepakte 700 slechtste wegen, van de ca 1800 wegen). Areaalbreed beschouwd is er evenwel sprake van een lichte stijging van de arealen elementenverhardingen in de D-categorie (van 6% naar 8%). Nog in 2018 zal het gehele wegenareaal van de gemeente opnieuw geïnspecteerd worden welke gegevens mede ten grondslag zullen worden gelegd aan een de nieuw op te stellen leidraad verhardingen voor de periode 2019 - 2023.

Wel is reeds besloten dat er in 2018 en 2019 fors geïnvesteerd wordt in het verbeteren van het areaal elementenverhardingen in de gemeente (zie programma grootonderhoud wegen 2018 - 2020).

Beleidskader

Leidraad verhardingen 2014 – 2018.

Onderhoudsniveau

De raad heeft met CROW-C gekozen voor gekozen voor een functioneel basis onderhoudsniveau met een wettelijk verantwoord veiligheidsniveau; het kwaliteitsbeeld qua onderhoud is sober. Alleen voor het voetgangersgebied en de hoofdwegen is gekozen voor een hoger kwaliteitsniveau (CROW-B).

Programma groot onderhoud wegen 2018 - 2020

Met inachtneming de resultaten van de inhaalslag zijn de jaarprogramma's groot onderhoud wegen tegen het licht gehouden en hierop –waar mogelijk- afgestemd. Algemeen uitgangspunt bij deze projecten is verbetering van het onderhoudsniveau waarbij is afgestemd met o.a. de (grote) projecten, mobiliteit en eventuele wensen vanuit andere disciplines. Dit leidt tot het beeld zoals aangegeven in de tabellen. De

gemeente zal daarbij in de komende 2 jaren ook fors zal investeren in de aanpak van de elementenverhardingen (gepland ca. € 1,4 mln.). De programma's voor 2018 en 2019 liggen (nagenoeg) vast, het programma 2020 heeft de status "indicatief" om daarmee maximale flexibiliteit te behouden. Nadrukkelijk wordt opgemerkt dat de genoemde groot-onderhoudsprojecten in een jaar zijn benoemd vanuit de gedachte dat de financiering van die projecten wordt gevoed vanuit de jaarschijf van dat jaar die in de voorziening wordt gestort. Dat betekent bijvoorbeeld dat een project in het programma 2018 al uitgevoerd kan zijn (bijv. De Griend) of pas in 2019 daadwerkelijk tot uitvoering komt (bijv. de Mergelweg). De genoemde bedragen zijn puur onderhoudsgelden, bedoeld voor wegen, dus excl. bijdragen vanuit andere disciplines.

Vervangingsprogramma 2018

	Onderhoud 2018
Randvoorzieningen Keersluis	
Lage Kanaaldijk	
Park Via Regia asfaltpaden	
Aldenhofpark	
Bodemverontreiniging A. v. Ehlenstraat	
Orleansstraat	
Hoge Weerd	
Meerssenerweg	
Mergelweg	
OMOP elementenverhardingen	
De Griend	
Fietspad Alfons Arienstraat	
Veulenerbank	
Stadspark	
Chambertinlaan	
Emelionlaan	
Hoverenstraat Amby	
Raamplan wortelopdruklokaties	
Oranjeplein	
Risicoreservering 15%	
Totaalbudget onderhoud 2018:	€ 3.607.100

Vervangingsprogramma 2019

	Onderhoud 2019
Forcadentstraat	
Olympiaweg	
Lage Kanaaldijk	
Belfort	
OMOP elementenverhardingen	
Meidoorn/Haagdoorn	
Ankerkade	
Stuwweg	
Risicoreservering 15%	
Totaalbudget onderhoud 2019:	€2.701.250

Vervangingsprogramma 2020 (indicatief)

	2020 Onderhoud
Belfort	
Via Regia	
Bergweg	

Gentelaan/Nobellaan A. Battalaan Terblijerweg/Vijverdalseweg Stadionweg Risicoreservering 15%
Totaal budget onderhoud 2020: €2.961.500

Relatie tot taakvelden

Taakveld 2 Verkeer en vervoer

Financiële consequenties/begroting

	Deelproduct	Totaal begrote kosten NCFB				
		2019	2020	2021	2022	2023
PROGRAMMA 2: VERKEER, VERVOER EN WATERSTAAT	VERHARDINGEN	4.236.199	4.237.019	4.227.646	4.202.143	4.182.409

Civiele Kunstwerken

Algemeen/ontwikkelingen

Bij raadsinformatiebrief van 4 maart 2016 is de door het college vastgestelde leidraad civiele kunstwerken voor de planperiode 2015 – 2019 aan de gemeenteraad aangeboden. Uit de leidraad blijkt dat het areaal aan civiele kunstwerken in Maastricht in een redelijke tot goede toestand verkeert, dat de risico's als acceptabel worden ingeschat en dat de veiligheid niet in het geding is. Voorts is op basis van diagnoses en berekeningen vastgesteld dat de onderhoudswerkzaamheden kunnen plaatsvinden binnen de huidige budgetten. Binnen Maastricht zijn in totaliteit 493 kunstwerken gelegen waarvan er 376 eigendom zijn van de gemeente en de overige zijn van andere beheerders (Rijkswaterstaat, Waterschap, prorail e.d.). Meer dan de helft van de kunstwerken bestaat uit trappen, de overige kunstwerken bevatten vooral keermuren (69 stuks) en bruggen (63 stuks) waarvan 5 over de Maas.

In het kader van de werkzaamheden t.b.v. de leidraad zijn alle objecten geschouwd en zijn er rapportages opgesteld. Voordeel hiervan is dat de belangrijkste basisgegevens nu goed toegankelijk zijn ondergebracht in ons beheersysteem voor de openbare ruimte. Verder bevat de leidraad een beheerstrategie die er -vrij vertaald- op neerkomt dat we sturen op risico's en dat we niet alleen maar schades opnemen en herstellen. Waar risico's te groot waren is direct tot reparatie overgegaan, denk bijvoorbeeld aan de constructieve reparatie van de brug 5 koppen in de binnenstad; ook zijn diverse kleine reparaties verricht, denk bijvoorbeeld aan het vervangen van spijlen in een leuningwerk of het vervangen van rotte planken in een voetgangersbrug.

Alle geschouwde objecten zijn ondergebracht in zogenaamde werkpakketten. Deze werkpakketten beschrijven en bundelen werkzaamheden van dezelfde aard en/of omvang, denk bijvoorbeeld aan betonreparaties en metselwerkherstel, conserveringswerkzaamheden of reiniging. De diverse werkpakketten zijn vervolgens als totaliteit op de markt gezet in een Europese aanbesteding; de opdracht is in 2017 verleend en heeft een looptijd van ca 2 jaar.

Reeds in de leidraad is aangegeven dat het huidige budget civiele kunstwerken niet toereikend is om daarmee ook de kademuren in de stedelijke Jeker te kunnen onderhouden. Er is weliswaar budget voor gereserveerd maar een aanpak van de kademuren van de stedelijke Jeker vereist een integrale aanpak die ingewikkelder is dan elders gebruikelijk. Denk o.a. aan milieueisen en aan eisen m.b.t. flora en fauna. Bovendien heeft de stedelijke Jeker een historische waarde, is deze beeldbepalend voor een deel van het historisch centrum en vormt daarmee één geheel vanuit cultuurhistorisch oogpunt. Dit vereist een totaalaanpak waarbij de herstelopgave nog groter is door de combinatie van particulier en gemeentelijk eigendom. Volgens de huidige planning zal er najaar 2018 een extern in te huren projectleider gaan starten met dit project.

De leidraad geeft aan dat er nog relatief weinig bekend is over de veiligheid ten aanzien van draagvermogen en kerend vermogen van kunstwerken. Daarom is op basis van leeftijd en gebruik aanvullend onderzoek uitgevoerd naar ca 71 objecten waarvan we aanvankelijk te weinig wisten. Dit heeft geleid tot het oordeel dat deze objecten een laag risico hebben en derhalve veilig zijn maar op onderdelen is aanvullend onderzoek aan de orde. Dit onderzoek is deels vertaald in de zogenaamde WOW-batch (Wegbeheerders Ontmoeten Wegbeheerders) waarbij een aantal onderzoeken van grote objecten is uitgevoerd samen met Rijkswaterstaat.

De afgelopen periode is ook groot onderhoud uitgevoerd aan de Noorderbrug waarbij o.a. scheurherstel heeft plaatsgevonden en alle voegovergangen zijn vervangen. Tot slot kan vermeld worden dat wij nadrukkelijk aandacht hebben besteed aan de Maasboulevardtunnel: met name de tunneltechnische

installaties zijn bekeken en waar nodig aangepakt, dit mede met het oog op de noodzakelijke certificeringen.

Beleidskader

Leidraad civieltechnische kunstwerken 2015-2019.

Uit de leidraad civieltechnische kunstwerken 2015-2019 blijkt dat met het bestaande budget de civieltechnische kunstwerken op een adequaat niveau onderhouden kunnen worden.

Onderhoudsniveau

Het onderhoudsniveau is in de leidraad technisch bepaald en via de zogenaamde RAMS-systematiek vertaald in termen van te hanteren niveau's van veiligheid, functioneren en duurzaamheid. Gekozen is voor het versoberd scenario waarbij alleen schades worden aangepakt die een veiligheidsrisico vormen of een verhoogde kans op kapitaalvernietiging hebben. De uitvoering wordt programmatisch en gebundeld georganiseerd. Uitgangspunt is sober maar doelmatig onderhoud.

Relatie tot taakvelden

Taakvelden 2 Verkeer en vervoer

Financiële consequenties/begroting

	Deelproduct	Totaal begrote kosten NCFB				
		2019	2020	2021	2022	2023
PROGRAMMA 2: VERKEER, VERVOER EN WATERSTAAT	CIVIELE KUNSTWERKEN	1.843.386	1.875.706	1.876.217	1.876.729	1.877.241

Riolerings/water

Algemeen/ontwikkelingen

De totale lengte rioleringen bedraagt ca. 570 km. Nadat de laatste herstelwerkzaamheden in 2015 zijn afgerond is het rioolstelsel technisch weer op orde. Op basis van een volgende inspectieronde die binnen 5 jaar in Maastricht oost weer dient aan te vangen zal wederom worden beoordeeld of reparatie aan de orde is, dit om het stelsel te laten voldoen aan de vereiste kwaliteitscriteria.

In 2017 is het nieuwe Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) vastgesteld, in het GRP wordt niet alleen teruggekeken naar datgene wat er is gerealiseerd maar het plan geeft ook richting aan de opgaven voor de periode 2018-2022. Daarbij wordt aangegeven welke maatregelen noodzakelijk zijn, welke investeringen daarbij horen en welke consequenties dit heeft voor de hoogte van het rioolrecht.

De afgelopen planperiode heeft met name in het teken gestaan van de verdere verbetering van de waterkwaliteit, daarvoor zijn een aantal bergingsvoorzieningen gerealiseerd die er voor moeten zorgen dat er minder ongezuiverd rioolwater op oppervlaktewater zoals de Jeker of de Geusseltvijvers wordt geloosd. In het nieuwe GRP (2018-2022) ligt een nadrukkelijke focus op het aspect waterkwantiteit, dit heeft niet alleen betrekking op de Maas maar ook op het regionaal systeem. In dit kader is er in de periode 2016-2017 in gezamenlijkheid met een aantal buurgemeenten en het Waterschap Limburg een uniek onderzoek uitgevoerd. Daarbij zijn de werking van rioleringsstelsel, het oppervlaktewatersysteem en de oppervlakkige afstroming integraal onderzocht en vevat in een totaal-rapportage. Door bepaalde neerslaggebeurtenissen te simuleren is er een goed beeld ontstaan van de mogelijk kwetsbare panden en straten binnen Maastricht die gevoelig zijn voor wateroverlast. Op basis van de uitkomsten van dit onderzoek zal de komende planperiode worden gewerkt aan mogelijke oplossingsrichtingen, dit betekent dat aanvullend onderzoek zal worden verricht en dat er een uitvoeringsstrategie moet worden bepaald. Het is van belang om daarbij aansluiting te zoeken bij het Groenstructuurplan en de leidraad groen die in 2018 ter besluitvorming worden aangeboden, het zoeken van synergie is van belang om op verantwoorde wijze de stad klimaatproof te maken. Daarmee wordt invulling gegeven aan het terugdringen van wateroverlast als gevolg van extreme neerslag maar zal ook een bijdrage worden geleverd aan de voorkoming van hittestress, uiteindelijk doel is om te werken aan een klimaatadaptieve stad.

Naast de regionale wateropgave is er in 2017 ook gewerkt aan de (inter)nationale opgave, dit heeft betrekking op de Maas. In 2016 heeft Maastricht vanuit het Deltaprogramma de opdracht gekregen om op basis van het eerder opgestelde "plan van aanpak hoogwaterveiligheid Maastricht", verder onderzoek uit te voeren naar kansrijke oplossingen. Op basis hiervan is in 2017 gewerkt aan een verdere verdieping. Daarin worden in samenspraak met de gemeente Eijsden-Margraten, Provincie Limburg en het Waterschap Limburg de kansrijke oplossingen verder onderzocht, dit om Eijsden-Margraten en

Maastricht te beschermen tegen overstromingen bij mogelijk hogere afvoeren in de Maas. De resultaten daarvan worden verwerkt in het rapport "Ontwikkelingsvisie Zuidelijk Maasdal".

Na afronding van de onderzoeksfase wordt de ontwikkelingsvisie Zuidelijk Maasdal aangeboden aan de Raad en vervolgens aan het Ministerie van Infrastructuur en Milieu, daar wordt op basis van een aantal criteria beslist of het project door mag naar de zogenaamde verkenningsfase.

In de verkenningsfase worden mogelijke alternatieven bekeken en kansrijke oplossingsrichtingen geselecteerd, dit op basis van een maatschappelijke kosten-baten analyse. Dit moet uiteindelijk leiden tot een voorkeursalternatief. Dit voorkeursalternatief wordt in de planuitwerkingsfase verder uitgewerkt in varianten en deze fase resulteert in een projectplan voor de definitieve variant. Het Ministerie beslist in 2018 of het project ontwikkelingsvisie zuidelijk Maasdal door kan naar de verkenningsfase. Een en ander is onder afhankelijk van de financiering en de mogelijke financieringsbronnen.

Buiten deze wateropgaven staat het GRP ook in het teken van de verdere samenwerking in de regio, Maastricht participeert al langere tijd in het samenwerkingsverband "Maas en Mergelland", hierin wordt samengewerkt op het gebied van (afval)waterbeheer. Maastricht is zowel bestuurlijk als ambtelijk trekker van dit samenwerkingsverband en de deelnemende partijen hebben de intentie uitgesproken om vanaf 2018 nog intensiever samen te werken op een aantal onderdelen.

Beleidskader

Gemeentelijk rioleringsplan 2018-2022.

Onderhoudsniveau

In het kader van de zorgplicht dient het rioolstelsel te functioneren binnen vastgestelde kaders. Door het ingezette traject van reiniging, inspectie en reparatie is het rioolstelsel technisch gezien weer op orde.

Relatie tot taakvelden

Taakveld 7 riolering

Financiële consequenties/begroting

	Deelproduct	Totaal begrote kosten NCFB				
		2019	2020	2021	2022	2023
PROGRAMMA 7 : VOLKSGEZONDHEID EN MILIEU	RIOLERING	1.839.959	1.879.362	1.879.362	1.879.362	1.879.362
	BINNENHAVENS & WATERLOSSINGEN	63.422	64.464	64.464	64.464	64.464

Groenbeheer

Algemeen/ontwikkelingen

De oppervlakte openbaar groen binnen de gemeente Maastricht bedraagt 524 hectaren, inclusief de begraafplaats aan de Tongerseweg en natuurterreinen; daarnaast heeft Maastricht een bomenbestand bestaande uit ca. 43.400 laan- en parkbomen. Binnen dit beleidsveld spelen een aantal ontwikkelingen.

1. Onder de naam *Mijn Groen Maastricht* zijn sinds eind 2014 drie verschillende maatregelen in één proces georganiseerd, te weten omvormen, vervangen en zelfbeheer Groen:
 - Omvormen van onderhoud-intensieve beplanting in -extensieve beplanting.
 - Vervangen van beplantingen en reconstructie van "uitgeleefd" groen.
 - Zelfbeheer groen: een vorm van burgerparticipatie dat aansluit bij het coalitieakkoord *Wij, Maastricht!* en inmiddels is uitgegroeid tot een organisatie eenheid binnen Stadsbeheer. De stand van zaken is als volgt: uitgevoerd in 2016 zijn de wijken Pottenberg, Amby, Heugemerveld, Belfort, Daalhof en Wykerpoort. In 2017 zijn de ontwerpen gemaakt en de informatieavonden gehouden voor de wijkgerichte aanpak Mijn Groen Maastricht voor de uitvoering van Caberg, Oud Caberg, Brusselse poort en Malpertuis. Voor de wijk de Heeg is er een zelfs in deze aanpak een combinatie gezocht met een uitgebreide bomenaanpak. De daadwerkelijke maatregelen zijn uitgevoerd in het najaar 2017/voorjaar 2018. In het najaar 2018 en begin 2019 wordt er gewerkt aan een nieuw verbreed bestek en aanbesteding in het kader van de intergemeentelijke samenwerking.
2. *Project Snippergroen*. Dit project is eind 2018 afgerond. De evaluatie omvat 1100 dossiers en een positief financieel resultaat van bijna 300.000 Euro dat ten goede komt aan het IBOR groen/Zelfbeheer.

3. Leidraad Groen/Groenstructuurplan

Momenteel wordt gewerkt aan de opstelling van het gemeentelijk groenstructuurplan (strategisch/kaderstellend document t.a.v. lange termijn ambitie groen, natuur en landschap); dit plan is kaderstellend voor de tegelijkertijd op te stellen leidraad groenbeheer (tactisch/ operationeel uitvoeringsdocument t.b.v. beheer openbaar groen). Voor de totstandkoming van beide nota's is een procesdocument opgesteld. De planning daarvan richt zich op begin 2019. Door Onderzoek en Statistiek is een enquête verricht naar de beleving van het openbaar groen onder de bevolking van Maastricht. De Leidraad Groen stuurt aan op een opwaardering van het groenonderhoud en een meer gedifferentieerd groenbeheer, conform het nieuwe coalitieakkoord.

4. Begraafplaats

Begin dit jaar heeft de raad beslist over de beschikbaarstelling van een krediet van 615.000 Euro voor het nieuwe bedrijfsplan. Er zal gestart worden met de omvorming en vervanging van de groenstructuur en verder zal een bestemmingswijziging worden voorbereid ten behoeve van de uitbreiding van de begraafplaats met nieuwe functies, te weten:

- Behoud monumentaal gedeelte;
- Gefaseerd verkleinen areaal reguliere graven;
- Versterken natuurlijk karakter door het toevoegen van nieuwe functie "herdenkingsbos";
- Versterken openbaar karakter c.q. functie van wijkpark;
- Accommoderen passende culturele activiteiten en evenementen;
- Wegwerken achterstallig onderhoud van paden en groenstructuur;

Beleidskader

IBOR nota 2017

Leidraad groen 2014 - 2019

Structuurvisie 2030

Onderhoudsniveau

Het onderhoudsniveau voor het onderhoud van groen is vastgesteld op kwaliteitsniveau C; het niveau voor bomen op kwaliteitsniveau B. Via objectieve schouwen in de openbare ruimte wordt de kwaliteit van groen gemeten.

De vitaliteit en veiligheid van bomen wordt beoordeeld op basis van een zogenaamde VTA (**Visual Tree Assessment**). Volgens deze methode kunnen (zichtbare) gebreken ontdekt worden aan de hand van een visuele controle van de boom. Voor het dagelijkse onderhoud worden de bomen beoordeeld conform de geldende CROW systematiek. Hierbij scoort het onderhoud van de bomen een gemiddelde B-kwaliteit.

Het onderhoud van het openbaar groen in Maastricht werd in 2017 aanbesteed op niveau C. Naar aanleiding van de resultaten van de groen enquête werd evenwel door het college een bedrag van € 0,24 mln. beschikbaar gesteld voor extra maaibeurten van de gazons en onkruidbestrijding in de plantsoenen.

Relatie tot taakvelden

Taakveld 5 openbaar groen en (openlucht)recreatie

Financiële consequenties/begroting

	Deelproduct	Totaal begrote kosten NCFB				
		2019	2020	2021	2022	2023
PROGRAMMA 5 SPORT, CULTUUR EN RECREATIE	GROENVOORZIENINGEN	4.573.530	4.711.942	4.711.942	4.711.942	4.711.942
	BOMEN	1.043.329	1.066.282	1.066.282	1.066.282	1.066.282
	NATUURBEHEER	10.317.712	10.847.038	10.847.039	10.847.040	10.847.041

Schoonhouden openbare ruimte

Doelstellingen

Zorgdragen voor het schoonhouden van de openbare ruimte, met als doel een sobere, functionele en veilige openbare ruimte i.r.t. het aspect schoon.

Kwaliteitsbeelden

De basistaak van het schoonhouden van openbare ruimte is gericht op jaarbasis gemiddeld minimaal CROW-kwaliteitsbeeld A binnen de singels en minimaal CROW-kwaliteitsbeeld B buiten de singels.

Ontwikkelingen

Sinds 2016 is er speciale aandacht voor een preventieve aanpak van zwerfafval. Deze aanpak is gericht op educatie, bewustwording en samenwerking met betrokken partners. Eén van de acties hierbinnen is bijvoorbeeld het #Pick it Up project. #Pick it Up stimuleert scholen, maatschappelijke organisaties en buurtbewoners om gezamenlijk de wijk in te trekken om de strijd aan te gaan met zwerfafval, en combineert dit met educatie op maat.

Vanaf 2018 worden als proef afvalcoaches ingezet om burgers te informeren omtrent de juiste toepassing van de regels omtrent het aanbieden van afval. Door op een coachende wijze te informeren wordt o.a. gestreefd naar minder zwerfafval; bijvoorbeeld door het aantal bijplaatsingen bij de milieuperrons terug te dringen.

Eveneens is vanaf 2018 ingezet op onbewuste gedragsverandering bij de zogenaamde hotspots zwerfafval. D.m.v. subtiele gedragsverandering wordt ook bij deze aanpak gestreefd naar minder zwerfafval in de openbare ruimte.

Een blijvend aandachtspunt is onkruidbestrijding op verhardingen. Uit milieuoverwegingen is Gemeente Maastricht in 2010 gestopt met chemische bestrijding van onkruid op verhardingen en in beplantingen. Hierdoor kan pas als het onkruid opgekomen is, met de niet-chemische bestrijding begonnen worden. Bovendien blijven bij deze bestrijdingsmethode de wortels van het onkruid onder de grond intact. Het gevolg hiervan is dat onkruid daardoor meer zichtbaar is en de openbare ruimte ontsiert. Daarnaast zijn de werkzaamheden qua uitvoering arbeidsintensiever. Verhoogde inzet is nodig om met niet-chemische onkruidbestrijding hetzelfde resultaat te behalen.

Relatie tot taakvelden

Taakveld 2 Verkeer en vervoer

Financiële consequenties/begroting

	Deelproduct	Totaal begrote kosten NCFB				
		2019	2020	2021	2022	2023
PROGRAMMA 2 VERKEER, VERVOER EN WATERSTAAT	SCHOON	4.974.696	5.236.612	5.236.612	5.236.612	5.236.612

Openbare Verlichting

Algemeen/ontwikkelingen

In Maastricht staan er bijna 21.000 stuks masten, waaraan in totaal bijna 23.000 stuks armaturen zijn bevestigd.

Eind 2015 is de leidraad openbare verlichting vastgesteld, hieruit is gebleken dat binnen het toegewezen budget niet alle armaturen die het einde van de technische levensduur hebben bereikt kunnen worden vervangen. Deze verschuiven derhalve door naar de volgende beleidsperiode (2020-2024). Door op een andere manier om te gaan met het beheer en onderhoud en daaraan verbonden uitvoering worden de risico's echter in voldoende mate beheerst.

Voor de openbare verlichting zijn we begin dit jaar gestart met de toepassing van een LED armatuur dat voldoet aan de huidige flora en fauna wetgeving (o.a. vleermuisvriendelijk), waarbij ook nadrukkelijk gekeken wordt naar de sociale veiligheid. Dit betekent dus een combinatie van amber (vleermuisvriendelijk) licht en wit (sociale veiligheid) licht, welke dagelijks een bepaald scenario doorloopt en ook nog seizoensafhankelijk functioneert. Het eerste project dat op deze wijze is gerealiseerd is de "Keersluis Limmel"; we gaan wij dit de komende tijd evalueren en waar nodig bijsturen.

Een andere ontwikkeling binnen de openbare verlichting, die al geruime tijd gaande is, betreft de toepassing van de zogenaamde slimme LED armaturen. Deze LED armaturen zijn op afstand te beheren en aan te sturen. Hierbij wordt ook gekeken naar de mogelijkheden van integratie van sensoren, waarop de openbare verlichting gestuurd kan worden. Dit willen we de komende jaren steeds meer invulling aan gaan geven. Hierbij wordt dan ook steeds meer gekeken naar de koppeling met andere vakdisciplines. Openbare verlichting wordt dan de basis voor "Internet of Things".

Aangezien veiligheid voor ons zeer belangrijk is zijn we dit jaar ook gestart met de controle c.q. metingen van alle overspanningen van de openbare verlichting. De resultaten zijn inmiddels bekend: hetgeen betekent dat alle overspanningen moeten worden vervangen. Hiervan wordt een uitvoeringsplan gemaakt, welke wij dan eind 2018/ begin 2019 willen gaan aanbesteden.

Momenteel zijn we ook druk bezig om de areaalgegevens van de openbare verlichting op te schonen in een nieuw tijdelijk beheerssysteem OVL, waarbij ook gekeken wordt hoe wij de nieuwste ontwikkelingen (binnen de openbare verlichting) het beste in het beheerssysteem kunnen registreren. Begin 2019 willen we dit 100 % afgerond hebben.

Na een succesvolle innovatieve gezamenlijke aanbesteding (samen met Provincie Limburg (penvoerder), Gemeente Schinnen, Gemeente Sittard-Geleen en Gemeente Meerssen) van het onderhoud is voor Gemeente Maastricht per 1 januari 2018 een nieuw onderhoudscontract ingegaan, waarbij we contractmanagement gaan toepassen. Samen met de andere partijen willen we ook op regelmatige basis onze ervaringen delen en kijken op welke vlakken we nog meer kunnen samenwerken. Een belangrijk aandachtspunt voor de komende tijd waar wij invulling (samen met andere vakdisciplines) aan willen geven is de installatieverantwoordelijkheid voor de eigen installaties.

Beleidskader

Leidraad openbare verlichting 2015-2019
Meerjarenprogramma Veiligheid Maastricht 2015-2018
Structuurvisie 2030
Energienota 2009

Onderhoudsniveau

De openbare verlichting wordt onderhouden op basiskwaliteit B, dit conform de IBOR afspraken. De beeldkwaliteit wordt in de jaarlijkse schouw meegenomen en scoort een gemiddelde B-kwaliteit. In het voor- en najaar van elk jaar wordt ook een nachtschouw op de hoofdontsluitingswegen uitgevoerd (uitval lampen).

Het verlichtingsniveau zal in 2019 opnieuw worden gemeten.

Relatie tot taakvelden

Taakveld 2 Verkeer en vervoer

Financiële consequenties/begroting

	Deelproduct	Totaal begrote kosten NCFB				
		2019	2020	2021	2022	2023
PROGRAMMA 2: VERKEER, VERVOER EN WATERSTAAT	OPENBARE VERLICHTING	536.360	546.942	546.942	546.942	546.942

Verkeersregelinstallaties

De gemeente Maastricht heeft ongeveer 60 verkeersregelinstallaties (inclusief zeven afsluitingen) in beheer en onderhoud. In de nota verkeerslichten Maastricht zijn de concrete tactische kaders vastgelegd voor het al dan niet plaatsen, regelen, ontwerpen en beheren van de verkeersregelinstallaties in de gemeente Maastricht. De nota geldt voor de periode van 2010 tot 2018.

Vanaf 2016 wijzigt de verkeerssituatie in de gemeente Maastricht structureel als gevolg van de ondertunneling van de A2, de aanleg van de tram en de verlegging van de Noorderbrug. Na 2016 zal opnieuw worden bekeken of en hoe de gewijzigde verkeerssituatie om nieuw beleid vraagt ten aanzien van verkeerslichten.

Beleidskader

Nota verkeerslichten Maastricht, opgesteld in 2010, nog niet vastgesteld (in afwachting van het afronden van de toekomstvisie Dynamisch VerkeersManagement).
Beleidsbrief 'Op weg naar een duurzame bereikbaarheid',
Bestuursakkoord: 'bevorderen fiets en openbaar vervoer'
Fietsplan

Onderhoudsniveau

Verkeersregelinstallaties zijn onderdeel van de te beheren openbare ruimte en dus geldt de zogenaamde basiskwaliteit schoon, heel en veilig uit het Beleidsplan IBOR. Om te concretiseren wat dit kwaliteitsniveau inhoudt voor het beheer en onderhoud van verkeersregelinstallaties is de publicatie 145 van het C.R.O.W. van toepassing.

Zowel de frequentie als de basis uitrusting is vergeleken met wat in Maastricht de laatste jaren gangbaar is. Hieruit blijkt dat de frequenties vrijwel overeen komen met de frequenties, die de gemeente Maastricht hanteert bij het beheer en onderhoud van verkeersregelinstallaties. De basis uitrusting van een "CROW" verkeersregelinstallatie is echter in vergelijking met een Maastrichtse verkeersregelinstallatie soberder.

Naast dat de verkeersregelinstallaties schoon, heel en veilig moeten functioneren, moeten verkeersregelinstallaties blijvend een bijdrage leveren aan de bereikbaarheid en leefbaarheid van de stad. Een verkeersregelinstallatie met de basis voorzieningen, die het CROW hanteert, volstaat dan niet in Maastricht. In de praktijk betekent dat bij de vervanging van verkeersregelinstallaties extra voorzieningen worden ingebouwd om de bereikbaarheid van Maastricht te optimaliseren.

Relatie tot taakvelden

Taakveld 2 Verkeer en vervoer

Financiële consequenties/begroting

	Deelproduct	Totaal begrote kosten NCFB				
		2019	2020	2021	2022	2023
PROGRAMMA 2: VERKEER, VERVOER EN WATERSTAAT	VERKEERSREGELINSTALLATIES (VRI)	356.845	356.845	356.845	356.845	356.845
	ANWB-BEWEGWIJZERING	99.539	101.032	101.032	101.032	101.032
	PARKEER ROUTE INFORMATIE SYSTEEM (PRIS)	19.222	19.511	19.511	19.511	19.511

2. Vastgoed

Het gemeentelijk vastgoed in de gemeente Maastricht omvat zes categorieën vastgoed, waarbij het maatschappelijk vastgoed drie subcategorieën kent:

1. Huisvesting voor de eigen bestuurlijke en ambtelijke organisatie;
2. Onderwijs (primair, speciaal en voortgezet);
3. Maatschappelijk vastgoed;
 - a. Culturele voorzieningen;
 - b. Welzijnsvoorzieningen;
 - c. Sportgebouwen en terreinen;
4. Overig vastgoed, onder andere commercieel vastgoed (woningen, winkels, kantoren);
5. Tijdelijk beheer van verworven gebouwen en gronden, objecten ten behoeve van de bouwgrondexploitatie (BGE);
6. Onbebouwde terreinen en parkeergarages (OOG).

Bebouwd	Gemeentelijke huisvesting	10 vastgoedobjecten
	Onderwijs (incl. gymnastiekzalen)	83
	Culturele voorzieningen	37
	Welzijnsvoorzieningen	Zie culturele voorzieningen
	Sportgebouwen en terreinen	36
	Overig vastgoed o.a. commercieel en MECC	100
	Gebouwen en gronden tijdelijk beheer	*
Onbebouwd/ parkeergarages	Onbebouwde terreinen incl. overig (vml. NIEGG's)	923

*Zijn opgenomen in overige vastgoedcategorieën.

Het exploitatieresultaat is de afgelopen decennia structureel verliesgevend geweest, o.a. vanwege het overwegend sociaal- maatschappelijke karakter van de vastgoedportefeuille en langdurige leegstand bij vooral incurant vastgoed dan wel als gevolg van vertraagde locatieontwikkelingen. Het resultaat over de jaren 2008 tot en met 2015 was gemiddeld € 0,380 mln. negatief per jaar variërend van € 0,8 mln. tot €

0,2 mln. Via het treffen van allerlei maatregelen in het beheer en exploitatie en het afstoten van (verliesgevende) objecten is er in 2016 uiteindelijk een positief bedrijfsresultaat bewerkstelligd, welke lijn zich in de jaren daarna heeft voortgezet. De rol van de vastgoedportefeuille is faciliterend en ondersteunend aan beleid dat geformuleerd wordt door de beleidssector die daarmee voorziet in een beleidsmatig bepaalde huisvestingsbehoefte. Daarnaast behelst de vastgoedportefeuille ook strategische objecten die in het verleden aangekocht zijn ten behoeve van het realiseren van toekomstige strategische doeleinden (planontwikkeling).

Algemeen beleidskader

In 2012 is de Structuurvisie vastgesteld. Dit is een beleidsdocument waarin de gewenste ruimtelijke inrichting van de stad voor de lange termijn, tot 2030, is vastgelegd. In deze visie zijn de beoogde ruimtelijke ontwikkelingen vastgelegd. In 2012 is parallel aan de structuurvisie de kadernota Grond- en vastgoedbeleid Maastricht 2012 vastgesteld.

Via de structuurvisie en de *kadernota Grond- en Vastgoedbeleid* wordt aangegeven hoe en met welke instrumenten aan de stedelijke ontwikkelingsopgaven en huisvestingsvraagstukken uitvoering wordt gegeven. Beide genoemde nota's zullen in het kader van de aanstaande Omgevingswet een herziening/actualisatie gaan krijgen. De voorbereidingen daartoe zijn al begonnen.

Ten aanzien van het vastgoedbeleid geldt als uitgangspunt een minimaal kostendekkende exploitatie. Voor nieuwe vastgoedprojecten of nieuwe vastgoedaankopen, ongeacht onder welke van de bovenstaande vastgoedsoorten zij vallen, geldt als uitgangspunt een sluitende business case wat betreft de exploitatie. Indien bij dergelijke nieuwe investeringen geen sprake is van een sluitende business case voor zowel de investering als voor de daarop volgende exploitatie, kan het project niet worden gerealiseerd. Actualisatie van de meerjaren onderhoudsplanning in verband met bedoelde nieuwe investering maakt standaard onderdeel uit van de betreffende business case. Voor structureel verliesgevende, niet meer in de vastgoedportefeuille passende vastgoedobjecten, wordt een afweging gemaakt tussen behouden of afstoten.

Strategische portefeuillesturing zal meer en meer zijn intrede doen. Daartoe is in het najaar van 2016 een vastgoedtool geïmplementeerd waarmee, middels een integrale afweging, een vastgoedkeuze per object gemaakt kan worden. Deze afweging bestaat uit het in kaart brengen en wegen van verschillende perspectieven die betrokken zijn bij het maken van een vastgoedkeuze. De huidige vastgoedportefeuille is hiermee volledig in kaart gebracht en de vastgoedkeuzes per object zijn in 2019 gebundeld in een portefeuilleplan voor de vastgoedportefeuille.

Het *planmatig onderhoud* van het vastgoed gebeurt binnen de gemeente op basis van meerjaren onderhoudsplanningen die zijn vastgelegd in een geautomatiseerd systeem. De planningen in dit systeem worden ieder 4-5 jaar geactualiseerd op basis van nieuwe inspecties, de laatste actualisatie heeft plaatsgevonden in 2015/16. Van het vastgoed is hierin vastgelegd wat de huidige staat van onderhoud is en wat er jaarlijks aan werken dient te worden uitgevoerd om de onderhoudsstatus per vastgoedobject op *minimaal conditiescore 3 te behouden, e.e.a. volgens de wettelijke NEN-norm 2767*. Zodoende wordt voorkomen dat er op enig moment sprake is van achterstallig onderhoud. Conditiescore 3 betreft een redelijke kwaliteit waarbij incidenteel storingen kunnen optreden. Bij het reguliere (eigenaars)onderhoud wordt tevens rekening gehouden met het feit dat de gemeente duurzaamheid hoog in het vaandel heeft staan. De aan te houden norm conditiescore 3 wordt door de gemeenteraad jaarlijks impliciet met de bekrachtiging van de Programmabegroting vastgesteld.

Ook in het jaar 2019 en daarop volgend wordt met deze meerjaren onderhoudsplanningen gewerkt waarbij het de planning is dat in het jaar 2020 een nieuwe inspectieronde wordt uitgevoerd. Hierdoor blijft onderhoud van deze kapitaalgoederen "in control". Daarbij wordt bij het onderhoud ook uitvoering gegeven aan het gemeentelijk *duurzaamheidsbeleid*.

Naast het uitvoeren van reguliere programma's is er doorlopend aandacht voor het verduurzamen van het vastgoed. Hierbij gaat het niet alleen om energiebesparing (en dus CO2 uitstoot beperking) maar ook om het gebruik van duurzame materialen, producten en onderhoud. Voor wat betreft energiebesparing wordt er continu ingezet op geïsoleerde dakbedekkingen, LED verlichting etc. Met het zicht op gasloze aansluitingen per 2050 worden diverse ontwikkelingen nauwgezet in de gaten gehouden. Zo wordt bij nieuwbouw van overheidsgebouwen vanaf dit jaar gasloos gewerkt en zullen CV ketels die aan

vervanging toe zijn vervangen worden door hybride ketels die voorbereid zijn op warmtepomp aansluitingen of zonne collectoren. De markt is nog te zeer in beweging om nu vast in te zetten op één specifieke oplossing.

Naast deze reguliere zaken is in 2018 het zonnepanelenproject (bijna 4000 panelen op vijf gemeentelijke objecten) afgerond. In kwartaal 4 van 2018 is gestart met het plaatsen van de panelen op laatste pand, Mosae Forum 10. Bij de NEN2767 herinspecties die plaatsvinden vanaf 2020 zal duurzaamheid een vaste plek krijgen in de onderhoudsplannen. Hierdoor is er dan sprake van zogenaamde DMJOP's (Duurzame Meerjarige Onderhoudsplannen).

De gemeente Maastricht heeft in het Coalitieakkoord 'Onbegrensd en Ontspannen, 2018-2022' aangegeven dat Maastricht een inclusieve stad wil zijn: "Een ontspannen stad is ook een welkome, inclusieve stad, waarin nadrukkelijk iedere inwoner door ons als Maastrichtenaar wordt gezien: jong en oud, tijdelijk en permanent, *international* en Nederlander, praktisch- en theoretisch geschoold, arm en rijk, vluchteling en voorbijganger, zelfstandig en ondersteund".

In het 'Hoofdlijnenakkoord coalitie 2018-2022, Maastricht onbegrensd en ontspannen' is de optimale toegankelijkheid van gebouwen waar de gemeente voor verantwoordelijk is als doelstelling opgenomen. Stapsgewijs zal er gewerkt worden aan het verbeteren van de toegankelijkheid van gemeentelijke gebouwen. In 2018 is begonnen met het opstellen van een Integraal Screeningsinstrument Toegankelijkheid, om de benodigde maatregelen in kaart te brengen. Vanaf 2019 zullen de maatregelen in kaart worden gebracht waarna aan de hand van de rapportages een plan van aanpak wordt opgesteld tot het vergroten van de toegankelijkheid van gemeentelijke gebouwen.

Door verduurzaming samen te nemen met aanpassingen voor toegankelijkheid wordt een efficiency slag gemaakt en zullen aanpassingen voor minder overlast zorgen voor onze huurders.

Vastgoed in tijdelijk beheer, zijnde vastgoed dat is/wordt aangekocht voor planontwikkelingen wordt in beginsel niet meegenomen in de reguliere onderhoudsplanningen. Hiervoor geldt doorgaans een apart onderhoudsregime dat uitgaat van zeer sober en hooguit noodzakelijk (calamiteiten)onderhoud waardoor de conditiescore vergelijkbaar is met niveau 4, matige conditie.

Tegen de achtergrond van het hierboven beschreven beleidskader zullen wij hierna afzonderlijk ingaan op de hier onderscheiden vastgoedsegmenten. De segmenten zijn onderverdeeld in bebouwd onroerend algemeen en meer specifiek onderwijs, gemeenschapshuizen, sport en cultuur.

Bebouwd Onroerend Goed (algemeen) Tot deze portefeuille wordt hier alle niet nader gespecificeerd bebouwd onroerend goed gerekend. Te denken valt hier onder meer aan: gebouwen voor eigen gemeentelijke huisvesting, andere kantoorgebouwen, winkels, kinderboerderijen maar ook bijvoorbeeld congres- en beurzencomplex het MECC. Het beheer geschiedt binnen de bovenstaande algemene beleidskaders zoals die voor alle vastgoed onderdelen gelden. Voor het vastgoedobject MECC zij hier in het bijzonder vermeld dat er in de komende jaren significante investeringen plaatsvinden. Nadat in 2016 de architectenselectie voor de aanpak van de investeringen heeft plaatsgevonden is in 2017 gestart met de eerste aanpassingen, te weten de parkeeromgeving P3/P4. Hierop volgend is het definitief ontwerp van de verbouwing opgesteld waarna de Europese aanbesteding en gunning hiervoor in maart 2019 plaatsgevonden. In juni 2019 is gestart met de daadwerkelijke uitvoering en er wordt gestreefd om alle werkzaamheden gereed te hebben voor Tefaf 2021. De buitenterreinen zijn ingericht als (tijdelijke) parkeerplaatsen. De terreinen P0 en P6 zijn potentiële uit te geven bouwlocaties. Parkeerterrein P9-gelegen aan de Demerstraat (deel van vml. Voetbalvelden VV Heer)-, circa 346 parkeerplaatsen, is met name gerealiseerd als extra capaciteit voor grote evenementen, zoals Tefaf, Interclassics en Jumping Indoor Maastricht (JIM).

Ten aanzien van de gemeentelijke huisvesting staan er in 2020 een aantal verbouwingswerkzaamheden op stapel. Zo zal in het Theater aan het Vrijhof nog aanpassingen worden gedaan ten aanzien van de Brandveiligheid. Het in 2019 uitgevoerde haalbaarheidsonderzoek heeft aangetoond dat het mogelijk is om functies van Kumulus Oost (de muziekschool) in te passen in Centre Ceramique. De verbouwing kan derhalve nu van start en wordt naar verwachting opgeleverd in 2020.

Onderwijs

Per 1 januari 2015 is het onderhoud van de scholen in het primair onderwijs overgeheveld naar de schoolbesturen. De gemeente zal geen aanvragen meer ontvangen voor een financiële bijdrage in de kosten van onderhoud.

Een situatie die al sinds 2005 geldt voor het voortgezet onderwijs. De gemeente kan wel nog worden aangesproken op zgn. constructiefouten (w.o. asbestsaneringen). In het kader van de verwachte vrijkomende schoolgebouwen zullen een aantal schoolgebouwen de komende jaren aan de gemeente worden terug geleverd. De gebouwen die afgelopen jaren aan de onderwijsbestemming zijn onttrokken en daarmee weer juridisch eigendom van de gemeente zijn, worden aan een NEN 2767 inspectie onderworpen en opgenomen in het reguliere onderhoudsregime van de gemeente Maastricht. Voor deze panden zullen herbestemmingen (verkoop, verhuur, sloop) worden gezocht.

Basisonderwijs/primair onderwijs

Investeringen in onderwijshuisvesting gebeuren langs de lijn van de bestaande spreidingsplannen basisonderwijs en speciaal- en voortgezet speciaal onderwijs. De Raad heeft op 19 januari 2016 het Integraal Huisvestingsplan Kindcentra Maastricht 2015-2024 vastgesteld. De 35 huidige basisschoollocaties, diverse peuterspeelzalen en kinderopvangcentra, worden geleidelijk samengevoegd en teruggebracht tot ca. 18 integrale kindcentra. Enerzijds ingegeven door noodzaak (door ontgroening staat ruim een kwart van de scholen leeg), maar anderzijds uitmondend in meer kwaliteit in kinderopvang en basisonderwijs en een gezondere financiële positie voor alle betrokken partijen.

De investeringen uit de 1ste fase van het IHP 2015-2024 ten behoeve van IKC Montessori, IKC El Habib, en IKC St.Pieter zijn behoudens de afrekening van IKC El Habib afgerond. De gemeente investeert ruim € 16 miljoen in de periode 2016-2021.

In 2017 is in overleg met de betrokken schoolbesturen gestart met de planvorming voor uitbreiding IKC JF Kennedy en realisering nieuwbouw IKC De Heeg. Het schoolbestuur van IKC J.F.Kennedy heeft tijdens het overleg aangegeven de voorgenomen uitbreiding/renovatie van het schoolgebouw on hold te willen zetten en te willen heroverwegen bij de actualisatie van het IHP.

De gemeenteraad heeft in haar vergadering van 26 februari 2019 besloten om investeringen bij de realisering van Bijna Energie Neutrale Gebouwen en bij de renovatie van schoolgebouwen alsmede de investeringen voor realisatie van voorzieningen in het kader van Programma van Eisen Frisse Scholen voor rekening van de gemeente te nemen. Daarmee afwijkend van de Verordening Voorzieningen OHV Maastricht 2017 en onder de voorwaarde dat schoolbesturen een bijdrage leveren in deze investering vanuit hun besparingen in de exploitatie als gevolg van deze gemeentelijke investeringen in het verduurzamen van schoolgebouwen.

Voor deze investeringen heeft de gemeenteraad tevens besloten het beschikbare krediet voor realisering van het IKC De Heeg met € 871.500 te verhogen. Inmiddels heeft er ook aanbesteding van deze nieuwbouw plaatsgevonden. De aanbesteding heeft na het doorvoeren van enkele bezuinigingen geleid tot een negatief resultaat ten opzichte van het beschikbaar budget van € 1,0 mln. Het college heeft ingestemd met het ter beschikking stellen van deze additionele middelen via onder-uitputting gelden IHP 1ste fase.

Oplevering van de nieuwbouw wordt bij start schooljaar 2020-2021 verwacht.

De voorbereiding voor de noodzakelijke uitbreiding van het United World College is in 2018 opgepakt en heeft in 2019 geresulteerd in een advies over de omvang van de uitbreiding en de beste locatie.

De recente prognose laat een groei zien naar 1.365 leerlingen (primary en secondary) in het schooljaar 2031-2032. De beschikbare capaciteit van het huidige schoolgebouw dient aanzienlijk te worden uitgebreid om dit aantal leerlingen te kunnen huisvesten.

In de 2^e helft 2019 worden er enkele tijdelijke klaslokalen geplaatst. Daarnaast worden de mogelijkheden onderzocht voor de permanente uitbreiding, de Board van het UWC wil niet uitbreiden buiten het huidige schoolterrein. Nu wordt onderzocht of op het huidige terrein mogelijkheden zijn voor uitbreidingen. Met de tijdelijke klaslokalen en de permanente uitbreiding wordt zoveel als mogelijk rekening gehouden met de werkelijke groei van het aantal leerlingen. Geen leegstand realiseren.

In de afgelopen twee jaar hebben schoolbesturen, kinderopvang en gemeente gewerkt aan de realisatie van Integrale Kindcentra (IKC's) en de spreiding daarvan over de stad, als zijnde brede ontmoetingsplekken voor onderwijs, opvang, welzijn en zorgfuncties in de buurt, waar één team, onder één leiding, met één pedagogisch plan werkt aan dagarrangementen voor kinderen van 0-13 jaar. Daarmee wordt vorm gegeven aan de uitwerking van de eerste fase van het Integraal Huisvestingsplan Kindcentra Maastricht (IHP) 2015-2019.

Dit IHP is toe aan een herijking.

Er is voortschrijdend inzicht bij schoolbesturen en kinderopvang over de spreiding, kwaliteits- en inrichtingseisen van hun accommodaties.

De gemeente heeft nieuwe inzichten over de ruimtelijk-fysieke inpassing van de pedagogische basisinfrastructuur in de stad in relatie tot stedenbouwkundige ontwikkelingen (omgevingswet) en tot ontwikkelingen binnen sociaal bij Jeugd en Sport (voorzieningen gymnastiekonderwijs).

Doel is meer duidelijkheid te verkrijgen over de ambitie (inhoudelijk en financieel) ten aanzien van toekomstige spreiding en kwaliteit van de nog te realiseren IKC's over Maastricht, in de vorm van een richtinggevend document voor de periode 2019- 2024 waarmee gericht gepland en gebudgetteerd kan worden, zodat gewenste ontwikkelingen ook gefaciliteerd kunnen worden.

De herschikking van het speciaal (basis)onderwijs in relatie tot inclusiever en thuisnabij onderwijs, wordt meegenomen in dit herijkte IHP.

Dit herijkte IHP is geen blauwdruk maar een bijgesteld dynamisch meerjarenperspectief.

Vanwege omvang (inhoudelijk en financieel) zal de bijgestelde realisatie weer in fases worden uitgevoerd.

De gemeente bepaalt met dit IHP haar vastgoedpositie ten opzichte van schoolbesturen (en kinderopvang) vanuit haar zorgplicht voor onderwijshuisvesting.

In 2018 is gestart met het actualiseren van het op 19 jan.2016 door de Raad vastgestelde Integraal Huisvestingsplan Kindcentra Maastricht 2015-2024.

In het herijkte IHP wordt rekening gehouden met de demografische ontwikkelingen en prognoses van het aantal kinderen van 0-13 jaar. Een beschrijving van de bouwkundige staat van de gebouwen en locaties kinderopvang (NEN2767 kwalificatie) maakt onderdeel uit van het herijkte IHP.

In nauw overleg met de betrokken schoolbesturen en kindpartners is een concept Integraal Huisvestingsplan Primair Onderwijs/Kindcentra opgesteld. De planning is dat het IHP op 17 december 2019 ter vaststelling aan de gemeenteraad zal worden voorgelegd.

Gedurende de periode van actualisatie van het IHP 2019-2024 hebben de sectorraden van het Primair en Voortgezet Onderwijs en de Vereniging Nederlandse Gemeenten een voorstel tot wetswijziging opgesteld om gemeenten en schoolbesturen meer in staat te stellen om hun gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de (kwaliteit van) onderwijshuisvesting waar te maken.

Het voorstel beschrijft een aantal maatregelen die de beoogde gezamenlijke verantwoordelijkheid moet borgen en die meer evenwicht brengt in de relatie tussen gemeenten en schoolbesturen. Binnen het huidige stelsel zijn de beschikbare middelen –mede door de uitname in 2015 uit het gemeentefondsruim onvoldoende, en biedt de bestaande regelgeving onvoldoende houvast om efficiënt met de middelen om te gaan.

Samengevat geeft het huisvestingsvoorstel het volgende weer:

- Gemeenten en schoolbesturen stellen gezamenlijk een meerjarig Integraal Huisvestingsplan op, waarover Op Overeenstemming Gericht Overleg (OGOO) gevoerd wordt en dat in de plaats treedt van de bestaande jaarcyclus. Het IHP dient een reikwijdte van ten minste 16 jaar te hebben, waarvan de 1ste vier jaar 'hard' zijn en de volgende 12 jaar het karakter van een beleidsvoornemen. Voor de 1ste vier jaar maken gemeenten en schoolbesturen bindende afspraken over de participatie in de financiering en reserveert de gemeente de benodigde financiële middelen in de gemeentebegroting, na goedkeuring daartoe van de Raad.
- De manier waarop het begrip 'renovatie' een plek in het stelsel kan krijgen, ook weer met een wettelijke basis.
- Schoolbesturen stellen verplicht een meer jaren onderhoudsplan (MJOP) op waarin onderhoudswerkzaamheden en te besteden middelen zijn aangegeven.
- Het investeringsverbod als beschreven in de Wet op het Primair Onderwijs wordt aangepast en versoepeld.

In het concept geactualiseerd Integraal Huisvestingsplan Primair Onderwijs/Kindcentra is zoveel als mogelijk rekening gehouden met het huisvestingsvoorstel van de sectorraden.

Voortgezet onderwijs

Wat betreft het (*voortgezet*) *speciaal onderwijs* is er een pas op de plaats gemaakt in afwachting van de ontwikkelingen rondom "passend onderwijs". De spreiding van het speciaal onderwijs maakt onderdeel uit van de actualisatie van het spreidingsplan primair onderwijs.

Vanwege de 'onderbezette' bovenbouwgroepen, als gevolg van de ontgroening en de terugloop van leerlingen, in de drie scholengemeenschappen heeft het schoolbestuur (LVO) in samenspraak met de gemeente en andere onderwijspartners in de stad een educatieve visie (Masterplan (her)inrichting voortgezet onderwijs en huisvesting Maastricht) voor de lange termijn uitgewerkt. De medezeggenschapsraden van alle scholen hebben ingestemd met het Masterplan.

Het beoogde eindscenario streeft er naar om vanaf schooljaar 2022-2023 in Maastricht een breed onderwijsaanbod aan te bieden aan beide zijden van de Maas in de vorm van een drietal brede schoolgemeenschappen.

- Bonnefantencollege in Maastricht-West met de opleidingen VMBO (basis, kader, gemengde leerweg), MAVO, HAVO en atheneum;
- Porta Mosana College in Maastricht-Oost met de opleidingen HAVO TTO, atheneum TTO en gymnasium TTO; mogelijk op termijn gefuseerd met;
- St. Maartenscollege eveneens in Maastricht-Oost met de opleidingen MAVO, HAVO, Atheneum en gymnasium;
- VMBO Maastricht in Maastricht-Oost met de opleidingen VMBO (basis, kader en gemengde leerweg):
- Bernard Lievegoed School met de opleidingen VMBO, MAVO en VWO.

Om te komen tot een drietal brede scholen is het noodzakelijk om een integraal huisvestingsplan op te stellen voor de komende jaren. Onderdeel hiervan is het uitvoeren van huisvestingsverzoeken.

Gemeenschapshuizen

In de periode 2015 en 2016 zijn diverse interactieve bijeenkomsten georganiseerd met burgers en andere stakeholders (o.a. zorginstellingen, raadsleden, buurtplatforms, besturen gemeenschapshuizen en ambtenaren). Daarnaast zijn twee pilots uitgevoerd waarin de behoefte van bewoners aan ontmoetingsplekken en accommodaties is onderzocht. De uitkomst van dit proces is verwoord in de notitie 'Ruimte voor initiatief, het vervolg op het integraal accommodatiebeleid'.

Met betrekking tot kostendekkendheid, tarieven en subsidies zijn voor het maatschappelijk vastgoed de volgende uitgangspunten richtinggevend:

- verhuur vindt plaats tegen tenminste kostendekkende tarieven;

- commerciële partijen betalen een marktconform, commercieel tarief;
- gebruikers/huurders die een kostendekkend tarief niet kunnen betalen kunnen een 'huursubsidie' vragen.

Nu de rol van de gemeentelijke overheid steeds meer verandert van een sterk sturende overheid naar een overheid die mee mogelijk maakt, wordt het faciliteren/ondersteunen van initiatiefnemers steeds belangrijker om de gemeentelijke beleidsdoelen te realiseren, De transformatie van het sociale domein is volop in gang. In 2018 is een ondersteuningsregeling vastgesteld ten aanzien van de gemeenschapshuizen. Deze ondersteuningsregeling zal in 2019 geëvalueerd worden.

In het coalitieakkoord 2018-2022 is opgenomen dat elke buurt een kloppend hart dient te hebben. De gemeenschapshuizen leveren hier een belangrijke bijdrage aan en zullen hier een rol in spelen. Ook maken de gemeenschapshuizen deel uit van het project betreffende de energiescans. Niet alleen is het mogelijk om hiermee de verduurzaming in te zetten maar wellicht ook de exploitatie te verbeteren door een beter inzicht in daadwerkelijk elektra- en gasverbruik. In 2019 zal een plan van aanpak worden opgesteld om deze verbeterpunten projectmatig op te pakken.

Sport

In 2013 is de sportnota 2020 vastgesteld. Ten aanzien van *buitensportaccommodaties* blijft de ambitie van het spreidingsbeleid ten aanzien van de pijler 'accommodaties' overeind, maar de uitvoering wordt afhankelijk gesteld van de mogelijkheden en initiatieven die zich aandienen. Het vastgoed volgt hierin het beleid.

In april 2019 is sportpark Zuid (De Heeg) aan het gebruik onttrokken. De sportactiviteiten (i.c. voetbal) zijn verplaatst naar Heugem waar een upgrade/uitbreiding heeft plaatsgevonden. Om te komen tot een breed gedragen nieuwe aanwending van de accommodatie De Heeg maakt deze deel uit van het experiment De Veranderende Overheid. Tegelijkertijd loopt er ook een onderzoek naar de mogelijkheden van een particulier sportinitiatief dat hier zou kunnen leiden tot een zogenoemde mono locatie

Het beheer en onderhoudsniveau van onze sportaccommodaties is, naast de al vermelde conditiescore 3, gericht op het niveau: schoon, heel en veilig.

Ten aanzien van de *binnensportaccommodaties* is vastgelegd dat ze goed bereikbaar, toegankelijk, schoon, heel, veilig en betaalbaar dienen te zijn. Waar nodig worden accommodaties herbestemd of gesloten. De gemeenteraad heeft in 2015 daartoe de uitvoeringsnota 'toekomstbestendige binnensportaccommodaties' vastgesteld. In 2019/2020 wordt een plan van aanpak 2e tranche binnensportaccommodaties opgesteld. Dit moet leiden tot een raadsvoorstel 2e tranche toekomstige binnensport accommodaties 2019-2030 in 2020, waarbij tevens mogelijk te nemen maatregelen met betrekking tot duurzaamheid en toegankelijkheid worden opgenomen. Besluitvorming hierover kan pas plaats vinden nadat besluitvorming heeft plaats gevonden over de Integrale Huisvestingsplannen Onderwijs.

Vanwege de beschikbaarheid van schoolgebouwen zullen er ook minder gymnastiekzalen nodig zijn. In de in 2015 vastgestelde "Uitvoeringsnota sport: Toekomstbestendige binnensportaccommodaties" werden voor 2015 en 2016 een 7-tal sportzalen en gymzalen genoemd die voor onderwijs en sport niet langer noodzakelijk zijn. Deze binnensportaccommodaties zijn inmiddels verkocht of gesloopt.

Met betrekking tot het in mei 2013 in gebruik genomen nieuwe zwembad Geusselt en de in het gebouw geïntegreerde kleed-/clubaccommodaties voor hockey en voetbal zijn op basis van het definitief opgeleverde gebouw eveneens meerjaren onderhoudsplanningen gemaakt. De verwachting is dat met de huidige reservering groot onderhoud op een adequate wijze het onderhoud kan worden uitgevoerd. Hierbij dient aangetekend te worden dat het Geusseltbad in de afgelopen jaren een aantal onvoorziene uitgaven heeft gekend. Toekomstige onvoorziene zaken van bouwkundige aard kunnen dan ook niet uitgesloten worden.

De nieuwe sporthal Geusselt is inmiddels opgeleverd en opgenomen in beheer en onderhoud. Er is gestart met een reservering groot onderhoud. Voor het Boulodrome is in 2019 eveneens gestart worden met het aanleggen van een reservering groot onderhoud.

Ten aanzien van *stadion De Geusselt* bestaat eveneens een meerjaren onderhoudsplan. Met de reservering daarvoor kan het onderhoud adequaat worden uitgevoerd. De kosten van de niet eerder voorziene aanpassing van de draagconstructie van de daken in verband met belasting bij extreme sneeuwval zijn niet voorzien in het reguliere meerjaren onderhoudsplan. Desondanks worden deze kosten hieruit gedekt. Wellicht leidt dit in de toekomst tot een tekort in de onderhoudsvoorziening. De aanpassing van de draagconstructie biedt het voordeel dat er zonnepanelen op kunnen worden aangebracht; hiervoor wordt ten behoeve van een exploitant een opstalrecht gevestigd.

Onderhoudsniveau buiten- en binnensport.

In het kader van het spreidingsplan is een kwaliteitsbeoordeling uitgevoerd bij alle bestaande *buitensportaccommodaties* in eigendom zijnde van de gemeente. Conclusie uit dit onderzoek is dat het onderhoudsniveau op basisniveau is (=veilig en functioneel). Dit staat gelijk aan de conditiescore 3 (volgens de NEN2767).

Ook voor de gemeentelijke *binnensportaccommodaties* (sporthallen, sport- en gymzalen) is er een meerjaren onderhoudsplan. Er wordt zoveel mogelijk volgens dit plan gewerkt, hoewel het onderhoudsbudget de afgelopen jaren wel extra onder druk heeft gestaan waardoor meerdere malen reguliere onderhoudswerkzaamheden (niet zijnde calamiteiten) zijn doorgeschoven. Ook de ongewisheid omtrent de toekomstige keuzes en besluitvorming omtrent diverse accommodaties zijn er mede debet aan geweest dat onderhoudsprogramma's zijn vertraagd of in tijd naar achteren zijn gezet. Op grond van de bestandsanalyse blijkt dat de onderhoudsstaat overwegend voldoende is maar er blijven onvolkomenheden die nadere aandacht vragen. Het eigenarenonderhoud wordt in nauwe afstemming met de gebruiker, Maastricht Sport, uitgevoerd.

Cultuur

Het streven is een stad met duurzame structurele voorzieningen voor culturele carrières voor iedereen; professional, amateur, burgers en voor de stad als geheel. De raad heeft in 2012 definitief ingestemd met de 1e fase van de Timmerfabriek. In deze 1e fase zou de Timmerfabriek in afgeslankte vorm verbouwd worden en onderdak bieden aan filmhuis Lumière, Bureau Europa, Toneelgroep Maastricht en een expositieruimte. In oktober 2014 besloot de gemeenteraad het plan Timmerfabriek zodanig te wijzigen dat er in structurele huisvesting voor poppodium Muziekgieterij werd voorzien met vergroting capaciteit alsook werd bij de bouwplannen rekening gehouden met de huisvesting van een International Student Club. Toneelgroep Maastricht maakte daarbij niet langer deel uit van het plan Timmerfabriek.

Het pand is medio 2014, op basis van een sluitende businesscase en op basis van aannames en benchmark gegevens, overgedragen van de WOM Belvédère naar de gemeentelijke vastgoedportefeuille. Beheer en exploitatie van het pand vindt momenteel nog plaats onder het financieel kader van het verbouwproject Timmerfabriek en is daardoor dus nog afgezonderd van de exploitatie van de vastgoed portefeuille.

Het nieuwe filmhuis Lumière is in het derde kwartaal 2016 opgeleverd. In september 2017 is gestart met de bouwwerkzaamheden van de capaciteitsvergroting van Muziekgieterij en de verbouwing van de toonzalen en aanpalende ruimten. Daadwerkelijke programmering in de nieuwe Muziekgieterij is gestart per 20 september 2019. Hierdoor resteert enkel nog het gebouwdeel Timmerfabriek- Zuid, gelegen tussen Bureau Europa en Muziekgieterij, dat gedurende de verbouwingen tijdelijk wordt gebruikt door de Muziekgieterij tot einde 2019. Afhankelijk van de nieuwe invulling zullen er nog investeringen in dit gebouwdeel moeten worden gedaan. Op dit moment is er nog geen zicht op een nieuwe invulling.

Financiële consequenties/begroting onderhoudsvoorzieningen.

Voor het correctief en planmatig onderhoud van de hierboven uiteengezette gemeentelijke vastgoedportefeuille zijn de volgende voorzieningen/reserves beschikbaar.

- Jaarlijks is gemiddeld een bedrag van € 2,4 mln. nodig om de gemeentelijke Vastgoedportefeuille in de huidige bouwkundige staat van onderhoud (conditiescore 3, NEN 2767) te houden.
Dit bedrag is gebaseerd op een aantal vaste factoren;
 - 10-jaren meerjarenonderhoudsplan (MJOP);
 - Reservering voor kleine calamiteiten;
 - Reservering voor beperkte wettelijke verplichtingen;
 - Reservering voor onderhoudscontracten;

- Reservering voor project uitvoeringskosten.

Vanuit de vastgoedexploitatie wordt jaarlijks dit bedrag van € 2.4 mln. gestort in het onderhoudsfonds. In dit bedrag is geen rekening gehouden met eventuele buitensporige calamiteiten (of ingrijpende nieuwe wettelijke (toekomstige) verplichtingen die aangekondigd worden) of renovaties van objecten die een significant financieel budget vereisen.

De komende 10 jaren vinden er diverse malen tussentijdse evaluaties plaats om vooral de mutaties in de portefeuille goed op te kunnen vangen.

Het afstoten van diverse vastgoedobjecten in de afgelopen jaren is niet of nauwelijks van invloed geweest op de benodigde hoogte van het jaarlijks benodigde bedrag, dit als gevolg van het feit dat er ook weer diverse grootschalige, vaak veel complexer vastgoedobjecten met bijbehorend zwaarder onderhoudsprofiel aan het gemeentelijk vastgoedareaal is toegevoegd. Te denken valt hier bijvoorbeeld aan het Geusseltbad, de nieuwe Geusseltsportthal, Timmerfabriek (w.o. Lumière en Muziekieterij) en het MECC-gebouwencomplex, maar ook terugname voormalige schoolgebouwen van primair en voortgezet (speciaal) onderwijs en diverse gymzalen. In 2018 heeft opnieuw een herijking plaatsgevonden om de storting beter te laten aansluiten bij de daadwerkelijke praktijk. In de praktijk levert dit niet direct een andere benodigde storting op maar meer een betere verdeling van de benodigde budgetten over de portefeuille.

- Verder worden voor de sportaccommodaties de volgende middelen uit het Programma 5 Sport, Cultuur en Recreatie jaarlijks beschikbaar gesteld:
 - voor de buitensportaccommodaties jaarlijkse storting in het onderhoudsfonds ad. € 170.540;
 - voor de binnensport op basis van de huidige accommodaties incl. nieuwe sporthal Geusselt € 322.644;
 - voor het Geusseltstadion vindt in 2018 een storting plaats van € 152.426 voor groot onderhoud vanuit de vastgoedexploitatie en verhuring aan MVV.
 - Storting voorziening onderhoud zwembad Geusselt: € 294.000.

Voor het Geusseltbad en Stadion Geusselt worden gescheiden onderhoudsvoorzieningen aangehouden.

Voor het onderhoud van de gemeentelijke vastgoedobjecten zijn de volgende voorzieningen/reserves beschikbaar:

Voorziening	Saldo 1-1-2019	Saldo 31-12-2019	Saldo 31-12-2020
Vangnet MJOP-BOG	€ 46.892	€ -	€ -
Preventief onderhoud Bebouwd onroerend goed	€ 2.386.502	€ 397.061	€ 2.769.176
Preventief onderhoud stadion Geusselt	€ 197.820	€ 292.738	€ 445.164
Preventief onderhoud Binnensport	€ 508.823	€ 627.942	€ 950.586
Preventief onderhoud Buitensport	€ 397.444	€ 357.569	€ 528.109
Preventief onderhoud Zwembad Geusselt	€ 1.199.989	€ 1.387.892	€ 1.684.892
Preventief onderhoud jachthaven St. Pieter	€ 244.693	€ 286.688	€ 328.683
Frictiekosten af te stoten gymzalen	€ 108.768	€ -	€ -
Egalisatie- en onderhoudsreserve MECC	€ 7.673.538	€ 9.286.972	€ 10.701.893
Totaal	€ 12.764.469	€ 12.636.861	€ 17.408.502

Voor een verdere doorkijk naar de stortingen en onttrekking wordt korthedshalve verwezen naar de Staat D als onderdeel van de programma begroting 2020.

4.7 Grondbeleid

4.7.1 Grond- en vastgoedbeleid algemeen

Grond- en vastgoedbeleid zijn beide ondersteunende disciplines voor de realisatie van gemeentelijke (beleids)doelstellingen en maken onderdeel uit van een breder scala instrumenten (net als bijvoorbeeld bestemmingsplannen). Beleidskeuzes gaan vooraf aan de inzet van instrumenten zoals grond- en vastgoedbeleid. Bij grondbeleid gaat het vaak om ruimtelijke doelstellingen, samenhangend met stedelijke ontwikkeling van wonen, werken en voorzieningen en grote projecten. Bij vastgoedbeleid gaat het over de manier waarop de gemeente haar vastgoed op een zodanige manier in kan zetten dat de gemeentelijke (huisvesting)doelen zo doeltreffend en doelmatig mogelijk gerealiseerd worden. Om Maastricht toekomstbestendig te maken en te houden is een duurzaam gemeentelijk grond- en vastgoedbeleid van groot belang. De economische en demografische ontwikkelingen, alsmede de gevolgen van de economische crisis met bijgevolg grootscheepse Rijksbezuinigingen, hebben ook in Maastricht hun impact gehad. Het ingezette herstel heeft zich echter steeds verder doorgezet.

4.7.2 Vigerende beleidskaders

Structuurvisie

De structuurvisie is in 2012 door de gemeenteraad vastgesteld en dit is hét beleidsdocument waarin de gewenste ruimtelijke inrichting van de stad voor de lange termijn (tot 2030) is vastgelegd. In deze visie zijn de beoogde ruimtelijke ontwikkelingen voor de komende jaren vastgelegd. Met de implementatie van de nieuwe Omgevingswet, zal deze structuurvisie vervangen worden door een nieuwe Omgevingsvisie (zie onder andere de paragraaf Ontwikkelingen).

Kadernota grond- en vastgoedbeleid

De gemeenteraad heeft in april 2012 de kadernota Grond- en Vastgoedbeleid vastgesteld. Met de nota geeft de gemeente aan op welke wijze en met welke instrumenten zij aan de stedelijke ontwikkelingsopgaven en huisvestingsvraagstukken uitvoering wenst te geven. De kadernota is een van de bouwstenen en instrumenten om uitvoering te kunnen geven aan het ruimtelijk ordeningsbeleid van de gemeente, zoals vastgelegd in de structuurvisie.

De gemeente Maastricht heeft in de kadernota aangegeven een actieve rol met een proactief aankoopbeleid op de grond- en vastgoedmarkt te willen continueren voor zover het de acht aangewezen brandpunten betreft, zij het met maatwerk. Buiten de aangewezen brandpunten zal de gemeente vooral regulerend en kaderstellend optreden door middel van het publiekrechtelijke instrumentarium. Van dit laatste kan overigens bij raadsbesluit worden afgeweken.

In de kadernota wordt ook nog op andere onderwerpen nader ingegaan, waarnaar korthedshalve zij verwezen,

met betrekking tot grondbeleid:

- publiek private samenwerking (PPS);
- verwervingsbeleid;
- gronduitgifte en grondprijzenbeleid;
- faciliteren private initiatieven;
- financiële uitgangspunten risico-reserve;
- besluitvormingsprocedure, kaderstelling en controle;

met betrekking tot vastgoedbeleid:

- beleid op gebouw- of projectniveau: sluitende business case;
- besluitvorming investeringsprogramma en –projecten;
- beleid op vastgoedportefeuilleniveau (geïntegreerd meerjarenprogramma, dekking portefeuillebeleid, segmenten in het portefeuillebeleid, zijnde maatschappelijk vastgoed, onderwijshuisvesting, monumenten, tijdelijk beheer en verduurzaming); en
- kadernota IAB (Integraal AccommodatieBeleid).

Voor de kadernota Grond- en Vastgoedbeleid geldt dat deze in 2020 geëvalueerd en geactualiseerd zal worden (zie onder andere de paragraaf Ontwikkelingen).

4.7.3 Grond- en vastgoedbeleid in relatie tot de programma's

Middels grondexploitatie (bouwterreinen in projecten) en faciliteren in gemeentelijke vastgoedaccommodaties wordt bijgedragen aan de maatschappelijke effecten zoals deze zijn opgenomen in de diverse programmaplannen van deze begroting.

Naast het specifieke Programma 10 Stadsontwikkeling, wordt tevens bijgedragen aan het realiseren van effecten op het gebied van:

- Programma 3 "Economie" doordat mede via de grondexploitatie bedrijventerreinen worden aangelegd (Revitalisering Beatrixhaven, Bedrijventerrein Maastricht-Zuid) en (verbouwings)investeringen worden gedaan in locaties voor bijzondere doeleinden (bijvoorbeeld Mecc, Health Campus) waardoor werkgelegenheid voor de stad en regio kan worden gerealiseerd. Voorts wordt voorzien in mogelijkheden tot vestiging van de mode- en creativiteitsindustrie zoals onder andere Fashion house in het LAB-gebouw;
- Programma 6 "Sociaal domein", doordat mede via grondexploitatie bouwterreinen worden vervaardigd waarmee gefaciliteerd wordt dat welzijnsaccommodaties (zoals gemeenschapshuizen) gerealiseerd kunnen worden en door middel van gemeentelijk vastgoedbeheer accommodaties (maatschappelijk vastgoed) ter beschikking kunnen worden gesteld ten behoeve van bijvoorbeeld welzijnsorganisaties, zoals opvang dak- en thuislozen, kinderopvang etc.;
- Programma 5 "Sport, cultuur en recreatie", sport doordat mede via grondexploitatie terreinen worden vervaardigd waarmee gefaciliteerd wordt dat sportaccommodaties worden aangelegd en dat voorzien wordt in de realisatie van binnen- en buitensportaccommodaties (bijvoorbeeld Multifunctionele kwaliteitssportparken, Zwembad Geusselt, nieuwe Sporthal, Boulodrome alsook ster- en speelvoorzieningen). Cultuur doordat mede via grondexploitatie terreinen worden gefaciliteerd ten behoeve van het versterken van de aanwezigheid van (kunst)instellingen en kunstproducenten en via nieuwbouw en beheer van vastgoedaccommodaties voor kunst- en cultuurvoorzieningen. Te denken valt hier aan Timmerfabriek (Muziekgieterij, Kunstateliers (Theresiaplein), LAB-gebouw (Toneelgroep Maastricht);
- Programma 4 "Onderwijs", doordat mede via grondexploitatie terreinen en via inzet/verkoop van gemeentelijke vastgoedaccommodaties worden gefaciliteerd ten behoeve van onderwijsvoorzieningen. Te denken valt aan realisatie van diverse Integrale Kindcentra, zoals: IKC de Geluksvogel in Limmel, IKC De Groene Loper en IKC De Heeg. Een en ander met het oog op het tot stand komen van een goed onderwijsklimaat in Maastricht;
- Programma 8 "Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing", doordat mede middels grondexploitatie (realisatie bouwterreinen) en de in bijlage 3 vermelde projecten onder meer uitvoering wordt gegeven aan de volkshuisvestingsbehoefte van Maastricht en regio alsmede aan het versterken van de kwaliteit en variatie in woonmilieus in de herstructureringsbuurten en uitleglocaties;
- Programma 2 "Verkeer, vervoer en waterstaat", doordat mede middels het gemeentelijk Grond- en Vastgoedbeleid kan worden voorzien in de beschikbaarstelling van gronden en vastgoedobjecten, welke bijdragen aan de totstandkoming van de robuuste structuren ten behoeve van een duurzame bereikbare stad. Te denken valt hierbij aan het A2-project, het Maaskruisend verkeer in Programma Noord, Tramverbinding Vlaanderen-Maastricht en de realisatie van een ondergrondse fietsenstalling bij Centraal Station in Wyck; en
- Programma 7 "Volksgezondheid en milieu" doordat mede middels grondexploitatie en gronduitgifte ten aanzien van nieuwbouwprojecten duurzaamheids- en milieuvriendelijke maatregelen worden bedongen en dat in het kader van nieuwbouw en bouwkundig onderhoud van gemeentelijk vastgoed maatregelen worden getroffen op het gebied van duurzaamheid, zoals bijvoorbeeld bij Geusseltbad, A-labeling bij nieuwbouw, vervanging door energiezuinige installaties in gebouwen, het (laten) aanleggen van zonnepanelen op gemeentelijk vastgoed en het realiseren van zonneweides in Lanakerveld en op de Belvédèreberg, teneinde de doelstellingen van klimaatneutraal Maastricht te kunnen behalen.

4.7.4 Ontwikkelingen

Algemeen

Na jaren van aanhoudende conjuncturele teruggang en de hiermee gepaard gaande vraaguitval en saneringen in programma's/stedelijke projecten, zijn de signalen na een voorzichtig herstel in de afgelopen jaren inmiddels positief te noemen. Het ingezette herstel heeft zich doorgezet, de vraag naar

(nieuwe) woningen, bedrijfsterreinen en kantoorgebouwen is weer op gang gekomen en er wordt weer gebouwd. Zo worden er woningen gerealiseerd op verschillende plekken in de stad, met bijzondere aandacht voor het Sphinxkwartier en de Groene Loper, en is de leegstand in de binnenstad gedaald tot een gezonde 'frictieleegstand'. Daarnaast zijn er groeiambities bij onder meer de Universiteit Maastricht, de Maastricht Health Campus en ondernemers in de stad. Niettemin is in de regio nog altijd een lichte krimp aan de orde en is de financiële positie van de corporaties nog kwetsbaar. De eerste voorzichtige tekenen van investeringsbereidheid van de corporaties dienen zich echter aan.

Op het gebied van maatschappelijk vastgoed vinden nog steeds flinke verschuivingen plaats. Te denken valt hierbij aan de toename in vrijkomende onderwijsaccommodaties als gevolg van terugloop in leerlingenaantallen. Weliswaar lijken we in meerdere voorkomende gevallen ten aanzien van het vrijkomend 'onderwijsvastgoed' erin te slagen herbestemmingen en herinvullingen te realiseren, een en ander betekent evenwel nog steeds dat hier een behoorlijke opgave ligt. In dat opzicht drukt de leegstand en het niet altijd direct voorhanden zijn van een nieuw perspectief op korte termijn de exploitatieresultaten van dergelijke complexen.

Ook ten aanzien van de veranderingen in de sector zorg en welzijn, onder andere als gevolg van zware bezuinigingsoperaties in het kader van de 3 decentralisaties in de Jeugdzorg, Participatiewet en WMO (landelijk ad ruim € 4 miljard), blijven op dit moment de aangekondigde grote gevolgen van afstoting van zorgvastgoed nog uit. Van harde saneringsgolven door afstoting van Vastgoed lijkt vooralsnog geen sprake.

In de Meerjarenprognose Grond- en Vastgoedexploitaties (MPGV, zie hierna) wordt jaarlijks middels een doorkijk in meerjarenperspectief geschetst wat een en ander voor Maastricht zou kunnen betekenen.

Stedelijke programmering woningbouw

Vanaf 2010 heeft de gemeente de plancapaciteit voor de nieuwbouw van woningen binnen de stad teruggebracht van 12.000 naar 3.500 woningen. De huidige plancapaciteit is nog zo'n 3.400 woningen (exclusief studentenhuisvesting). Tot en met het jaar 2020 is er nog behoefte aan de bouw van 500 tot 1000 woningen; deze moeten gezien de behoefte in hoofdzaak gebouwd worden op rustige plekken in of in de directe nabijheid van de binnenstad. Na 2020 is de behoefte aan het toevoegen van woningen onzeker, maar het is belangrijk dat er plancapaciteit beschikbaar blijft die snel kan worden ingezet als de markt daarom vraagt. Ondanks de beperkte bouwopgave wil Maastricht zich blijven vernieuwen om haar vitaliteit te behouden. Zo kan de stad ook voor de toekomstige generaties een aantrekkelijke woonstad zijn en mensen voor kortere of langere tijd aan zich binden. Om dit te bereiken zijn met de in 2016 vastgestelde Nota Stedelijke Programmering Woningbouw 2016-2020 keuzes gemaakt en maatregelen genomen.

Voorziening Stedelijke Herprogrammering

Op 26 januari 2010 is de "Stedelijke programmering: programma wonen 2010-2019" vastgesteld. Tengevolge van dit besluit dienden voorgenomen (NIEGG) en lopende exploitaties waar mogelijk aangepast te worden met programmatische en financiële consequenties als gevolg. Het onvermijdbare verlies van de stedelijke programmering (inclusief afwikkelen tekort Karosseer) bedroeg hierbij € 55,2 mln.

De stedelijke programmering woningbouw is een continu en dynamisch proces. Programmeringen worden periodiek gemonitord en geanalyseerd en indien nodig tussendoor bijgesteld (periodieke herijking / risicomangement). Tengevolge hiervan is in 2014 geconstateerd dat er met betrekking tot het bedrijventerrein Lanakerveld de komende jaren geen ontwikkeling zal plaatsvinden. Dientengevolge is er in 2014 een additionele voorziening getroffen ad € 9,9 mln.

Conform afspraak zou na vijf jaar de stedelijke programmering worden herzien. Dit proces is in 2014 opgestart met als resultaat de Nota Stedelijk Programmering 2016-2020. De belangrijkste conclusies hierbij zijn dat er naast een te hoge plancapaciteit ook onwenselijk geachte programmeringen zijn voor wat betreft soort/type woning dan wel locatie. Om ook voor de toekomst de stad Maastricht te behouden als aantrekkelijke woonstad bevat de nota dan ook een palet aan maatregelen. De financiële vertaling van de consequenties voor de gemeentelijke grondexploitaties heeft in de jaarrekening 2015 plaatsgevonden. Voorgaande heeft geresulteerd in een additionele storting in de voorziening stedelijke programmering ad € 17,7 mln.

Over alle jaren heen is hiermee in totaliteit € 82,8 mln aan voorzieningen getroffen. Inmiddels is vast komen te staan dat voor een bedrag ad € 34,33 mln. het verlies onherroepelijk is en heeft aanwending

van de verliesvoorziening plaatsgevonden. Het resterend saldo verliesvoorziening stedelijke herprogrammering bedraagt derhalve nog € 48,47 mln.

Over alle jaren heen is hiermee in totaliteit € 82,8 mln. aan voorzieningen getroffen. Inmiddels is vast komen te staan dat voor een bedrag ad € 34,33 mln. het verlies onherroepelijk is en heeft aanwending van de verliesvoorziening plaatsgevonden. Het resterend saldo verliesvoorziening stedelijke herprogrammering bedraagt derhalve nog € 48,47 mln.

Grondprijzenbeleid en uitgiftevoorwaarden

In 2013 zijn door de raad de algemene verkoop- en erfpachtvoorwaarden vastgesteld. Voorts is in 2013 de nieuwe Nota grondprijzen 2013 vastgesteld. De grondprijzenbrief 2019 is begin 2019 door het college vastgesteld. Evenals bij de actualisatie van het Grond- en Vastgoedbeleid (in het licht van de nieuwe Omgevingswet), zal in 2020, mede als gevolg van de introductie van nieuwe regelgeving rondom kostenverhaal bij locatieontwikkelingen, ook het grondprijzenbeleid een actualisatie ondergaan.

PPS

Voor de ontwikkelingen en risico's aangaande PPS-constructies verwijzen wij naar de paragraaf verbonden partijen en de risicoparagraaf.

MPGV

In de kadernota Grond- en Vastgoedbeleid Maastricht 2012 zijn met het oog op een intensievere risicobeheersing een aantal nadere uitwerkingsnota's aangekondigd (MPGV, nota algemene risico(bedrijfs)reserve en nota waarden en afschrijven), onder meer ter uitvoering van de gedane aanbevelingen van de Rekenkamer in het kader van het onderzoek naar het gemeentelijk Grondbeleid in 2011.

Op basis van voornoemde kadernota is in 2013 een aanvang gemaakt met de eerste Meerjarenprognose Grond- en Vastgoedexploitaties (MPGV). Deze meerjarenprognose plaatst daarmee niet alleen de gemeentelijke grondexploitaties maar ook de gemeentelijk vastgoed-exploitaties in meerjarenperspectief. Het doel van de MPGV is om op basis van een periodieke risico-inventarisatie een actueel overzicht te verschaffen van alle grond- en vastgoedexploitaties. De MPGV is daarmee meteen een jaarlijks te actualiseren onderbouwing van de benodigde hoogte van de aan te houden algemene bedrijfsreserve Beleid & Ontwikkeling dan wel het gemeentebrede weerstandsvermogen.

De MPGV geeft een financiële vertaling van het huidige gemeentelijke beleid en werkwijze (programmatisch, parameters, weerstandsvermogen) binnen het economische klimaat en informeert de gemeenteraad, kort gezegd, over:

- De stand van zaken in de grond- en vastgoedexploitaties qua programma, planning en financiën;
- Ontwikkelingen in het afgelopen jaar;
- Prognoses in meerjarenperspectief per exploitatie en voor de totale portefeuille van de kasstromen en daarmee samenhangende financieringsbehoefte;
- Overzicht van de risico's van de grond- en vastgoedexploitaties en mutaties daarin.

Grondexploitatie

Belangrijke uitgangspunten bij het beoordelen van de resultaten van de grondexploitatie zijn het voorzichtigheidsprincipe (verliezen nemen wanneer ze zich voordoen) en realisatieprincipe (winsten nemen bij voldoende zekerheid van behalen). Deze uitgangspunten hanterende bij het beoordelen van de effecten van de economische crisis en de hieruit voortvloeiende stedelijke herprogrammering zorgden er voor dat de afgelopen jaren een substantiële afwaardering en verliesvoorziening (zie ook voorgaande paragraaf inzake de Voorziening Stedelijke Herprogrammering) met betrekking tot de grondexploitatie heeft plaatsgevonden. Voorts kenmerkt de toekomstige grondexploitatie van de gemeente Maastricht zich door inbreidings- en herstructureringsopgaven welke een beperkter/geen winstpotentieel kennen dan het exploiteren van (grootschalige) uitlegebieden.

De economie is echter weer aangetrokken hetgeen voor 2018 heeft geresulteerd in een winstneming van € 0,6 mln. Voorts laten de hercalculaties (jaarrekening 2018) een geprognoseerd resultaat zien van € 1,46 mln. positief (€ 1,3 mln. contante waarde). Hoewel de economie weer is aangetrokken, vragen de nog altijd aanwezige te hoge plancapaciteit en ongewenste programmeringen qua soort/type woning dan wel locatie om aandacht voor afbouw en omzetting. Dit om ook voor de toekomst de stad Maastricht te behouden als aantrekkelijke woonstad.

Voor een verdere detaillering en toelichting op de grondexploitaties verwijzen wij naar de hercalculaties jaarrekening 2018 alsmede de MPG 2018.

De commissie BBV heeft onlangs een nieuwe notitie “grondbeleid in begroting en jaarstukken (2019)” gepubliceerd. De notitie betreft een samenvoeging en actualisatie van alle eerdere notities/vraag en antwoord rubrieken en bevat nadere uitleg en verduidelijking over de verwerking van grondexploitatie. Hiermee komen de eerder gepubliceerde notities en Vragen & Antwoorden te vervallen. Toepassing zal voor eerst bij de jaarrekening 2019 plaatsvinden.

Beheer en exploitatie

De afgelopen periode zijn forse stappen gezet om het aantal vastgoedobjecten dat in financiële zin fors negatief drukt op de gemeentelijke vastgoedportefeuille verder terug te dringen (bijvoorbeeld verkoop voormalig Bonnefantencollege aan de Tongerseweg 135, verkoop van de Francois de Veyestraat 4-6 voormalig Rijkskantoorgebouw aan COA en verkoop Capucijnenstraat 43-45). Er zijn wel nog enkele panden die bijzondere aandacht vragen en extra inspanningen. Bedoeld zijn hier in het bijzonder de leegstand in de gemeentelijke panden Randwycksingel 22 en Francois de Veyestraat 9. Daarnaast is er (ook) onderzoek gaande of de eigen gemeentelijke huisvesting nog passend is in relatie tot de huidige bezetting en toekomstige ontwikkelingen daaromtrent.

De afname in leerlingenaantallen en afstoting van schoolgebouwen - mede in het kader van de vorming van nieuwe Integrale Kind Centra (IKC's) - hebben hun uitwerking in toenemende herhuisvestingsbewegingen en daardoor toenemende leegstand van vrijkomende onderwijsgebouwen.

Met betrekking tot het uitvoering geven aan de op 21 april 2015 door de gemeenteraad vastgestelde uitvoeringsnota 'toekomstbestendige binnensportaccommodaties' vastgesteld, waarbij werd besloten dat in 2015 en 2016 vijf binnensportaccommodaties niet langer noodzakelijk zijn voor onderwijs- en sportgebruik en worden afgestoten, kan worden opgemerkt dat er in de markt toch redelijke interesse bestaat tot afname van dit vastgoed. Weliswaar leidt dit in sommige gevallen tot boekverlies doordat de marktprijs lager uitvalt, maar krijgen deze objecten toch een nieuwe (andere) invulling. Met betrekking tot buitensportaccommodaties doet zich thans een soortgelijke situatie voor.

Weerstandsvermogen/Algemene reserve

De uitwerking van de hoogte van het benodigde weerstandsvermogen (= de financiële achtervang voor de potentiële risico's in de gemeentelijke grond- en vastgoedexploitaties) vindt plaats in de MPG. Samenvattend kan het volgende gesteld worden.

De benodigde weerstandscapaciteit van de grond- en vastgoedexploitaties wordt jaarlijks in de MeerjarenPrognose Grond- en Vastgoedexploitaties (MPG) bepaald aan de hand van de optelsom van:

- a. het niet afgedekte resultaat van het reële scenario van de vastgoedportefeuille voor de toekomstige jaren;
- b. de generieke risico's voortvloeiende uit de worst case doorrekening van de plannen in exploitatie, bouwprojecten en vastgoedportefeuille, waarbij per risico een parameter is aangehouden die jaarlijks wordt gewogen met een percentage; en
- c. de projectrisico's voortvloeiende uit de risicoanalyse van de overige plannen Ontwikkeling.

Actuele ontwikkelingen

Met de komst van de nieuwe Omgevingswet (waarvan de nieuwe invoeringsdatum thans 1 januari 2021 is) en de aanpalende wetgeving, waaronder met name de Aanvullingswet grondeigendom Omgevingswet, zal het wettelijk instrumentarium voor toekomstige inrichting van de fysieke woon- en leefomgeving forse veranderingen ondergaan en geheel op een nieuwe leest worden geschoeid. Zo komt er gewijzigde regelgeving ten aanzien van nieuwe instrumenten voor de ruimtelijke planvorming (onder andere het omgevingsplan, een omgevingsvisie¹ en programma), het kostenverhaal en het voorkeursrecht gemeenten. Daarnaast zal ook de onteigeningsregelgeving geheel worden gewijzigd.

Voor genoemde nieuwe regelgeving zal gevolgen hebben voor de huidige gemeentelijke structuurvisie, die volgend jaar in de nieuw te vervaardigen omgevingsvisie zal opgaan, alsmede voor het Grond- en Vastgoedbeleid. De omgevingsvisie van de gemeente Maastricht zal naar verwachting in het vierde

¹ Een omgevingsvisie is een strategisch instrument, vast te stellen op nationaal, provinciaal en gemeentelijk niveau, terwijl het omgevingsplan een tactisch instrument is ter concretisering van het beleid.

kwartaal van 2019 vastgesteld worden. Het Grond- en Vastgoedbeleid zal ook een herijking c.q. herziening ondergaan. Het Grond- en Vastgoedbeleid vormt een beleidskader voor de uitvoering van onder meer de omgevingsvisie² zodat de ambities van de gemeente uit de omgevingsvisie zo goed mogelijk gerealiseerd kunnen worden. Zo geeft de gemeente in het Grond- en Vastgoedbeleid de wijze en mate van inzet aan van het beschikbare grondbeleidsinstrumentarium zoals onteigening, kostenverhaal en het vestigen van een voorkeursrecht ingevolge de Wet voorkeursrecht gemeenten.

Het geactualiseerde Grond- en Vastgoedbeleid zal naar verwachting eind 2020 aan de gemeenteraad ter vaststelling worden aangeboden. In de geactualiseerde kadernota zullen (in het verleden aangekondigde) uitwerkingsnota's, zoals het beleidskader voor waarden en afschrijven, van de vastgoedportefeuille, indien mogelijk, integraal worden meegenomen. Het door het college in 2009 vastgestelde verwervings- en taxatieprotocol zal daarbij ook geëvalueerd en geactualiseerd worden.

Vennootschapsbelasting

Met ingang van 2016 zijn gemeenten belastingplichtig voor de Vennootschapsbelasting. Deze invoering kan leiden tot een belastingplicht voor de vastgoed- en bouwgrondexploitatie. De gemeente Maastricht heeft een stuurgroep aangesteld om de gevolgen en eventuele beheersmaatregelen voor de gemeente in kaart te brengen. Vooralsnog is het standpunt van de stuurgroep dat zowel vastgoedexploitaties (fiscaal gezien normaal vermogensbeheer alsmede verliesgevend) alsook de bouwgrondexploitatie (fiscaal gezien verliesgevend) niet leiden tot een vennootschapsbelastingplicht. Overleg met de belastingdienst vindt momenteel nog plaats.

² Een omgevingsvisie is een strategisch instrument, vast te stellen op nationaal, provinciaal en gemeentelijk niveau, terwijl het omgevingsplan een tactisch instrument is ter concretisering van het beleid.

BIJLAGEN

Bijlage 1

Samenstelling van het college van B&W

De samenstelling van het college per 2019:

**Mw. Annemarie Penn –
te Strake**

Burgemeester, Algemene en bestuurlijke zaken, waaronder bestuurskracht, integriteit, kabinetszaken en lobby, Europese zaken, (Grensoverschrijdende) samenwerking, Internationalisering, Stedenband Chengdu, Integrale veiligheid en openbare orde, veiligheidshuis, Toezicht en handhaving, Communicatie, Positionering Maastricht, Vergunningen voorbehouden aan de burgemeester, Coördinatie vluchtelingen(opvang)

Mw. Vivianne Heijnen

Economie en Arbeidsmarkt, (Eu)regionalisering, Wonen, Welstand, Vergunningverlening, Sociale innovatie (burgerparticipatie, activering buurten), Smart City, 1^e locoburgemeester

Dhr. Jim Janssen

Personeel en organisatie, Informatiebeleid en informatiesamenleving, waaronder ICT, data-sturing en privacy, Publieke dienstverlening, Beleid inkoop en aanbesteding, Participatie (sociale zaken, participatie- en armoedebeleid, Podium24), Ouderenbeleid, Cultuur, Cultureel erfgoed (behalve monumenten), 2^e locoburgemeester

**Dhr. Gert-Jan
Krabbendam**

Duurzaamheid, waaronder milieu, klimaat en energie, Ruimtelijke ontwikkeling (stadsontwikkeling, landschap, natuur, water, monumenten, archeologie), Mobiliteit, Dierenwelzijn, 3^e locoburgemeester

Dhr. Bert Jongen

Onderwijs, Programma
Studentenstad, Jeugdzorg,
Sport en recreatie, 4^e
locoburgemeester

Dhr. John Aarts

Financiën, Vastgoed,
Hospitality (waaronder
horeca, VVV,
centrummanagement,
Sahot, evenementen),
Kermissen en markten,
Stadsbeheer (incl.
afvalbeleid), 5^e
locoburgemeester

**Mw. Mara de Graaf-van
Haasen**

Wmo, Welzijn,
Gezondheid, Inburgering,
Integratie en zorg voor
vluchtelingen, Diversiteit,
Stedenband El Rama, 6^e
locoburgemeester

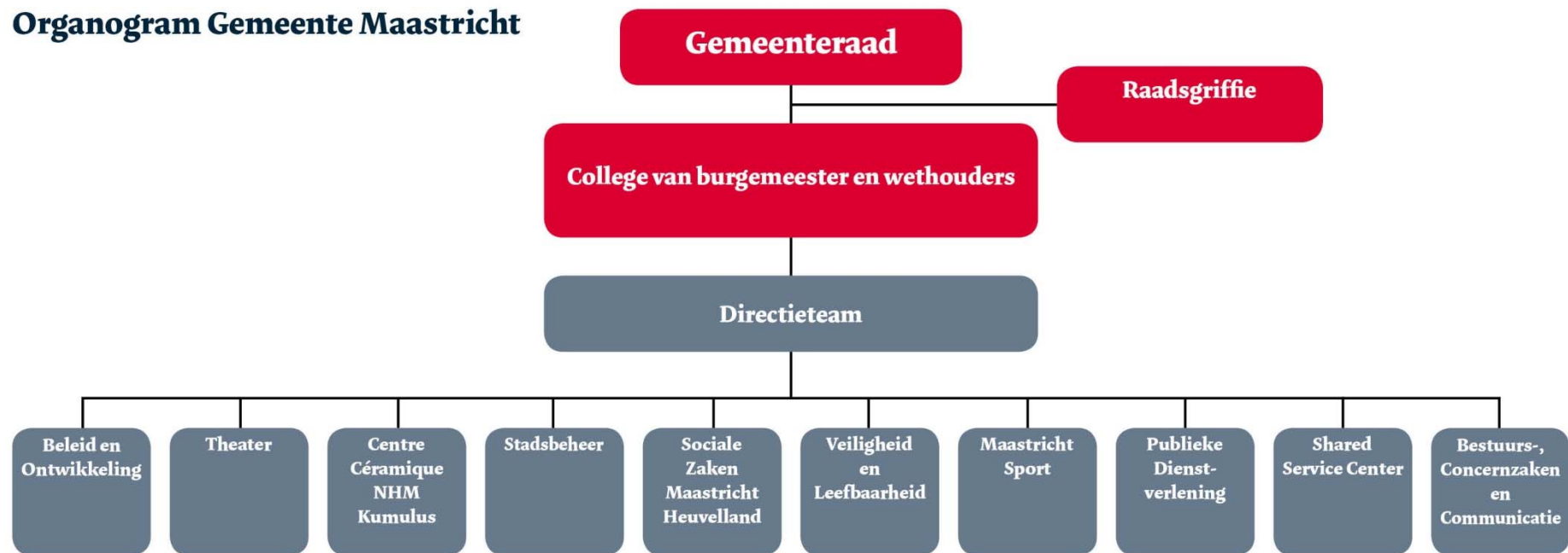

Dhr. Ruud Kleijnen

Gemeentesecretaris

Bijlage 2 Organisatieschema in 2020

Organogram Gemeente Maastricht

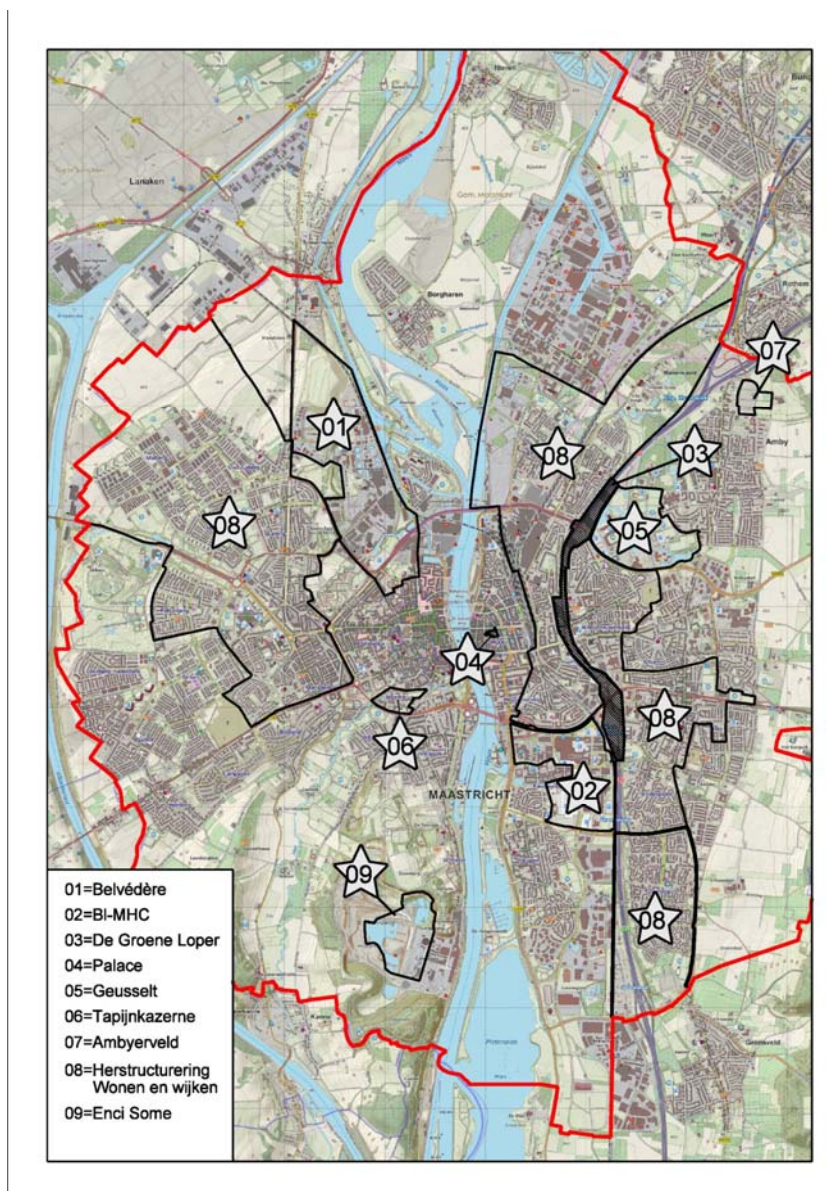
Bijlage 3 Grootstedelijke projecten

Insteek van stadsontwikkeling is het ruimtelijk raamwerk van de stad te versterken. Hier gaat het om de verbetering van de verkeersinfrastructuur, van de groene en andere openbare ruimtes en van de publieke voorzieningen. Ook willen we de stedelijkheid van de stad verder ontwikkelen. Onder stedelijkheid verstaan we een klimaat waarin mensen elkaar spontaan persoonlijk kunnen ontmoeten. Dit betekent dat permanent delen van de stad verbouwd worden om ze gereed te maken voor nieuwe wensen en uitdagingen. Trefwoorden hierbij zijn herstructurering en herbestemming.

De rol van de gemeente in stadsontwikkeling is aan verandering onderhevig. De complexiteit is toegenomen en de realisatie/ontwikkeling wordt meer en meer door de markt overgenomen. Dit vraagt een continue samenhangende sturing, regie en actieve rol door de gemeente op programma's en gebiedsontwikkeling.

In deze bijlage wordt een overzicht gegeven van de grootstedelijke projecten in onze gemeente en welke prestaties we in dit kader willen realiseren in 2020.

Fig. Grootstedelijke projecten in Maastricht
(aan deze figuur kunnen geen rechten worden ontleend)

1 Belvédère Maastricht (uitvoering door verbonden partijen Wijk Ontwikkelingsmaatschappij Belvédère BV en Exploitatiemaatschappij 't Bassin BV)

Het door de raad vastgestelde ambitiesdocument "Het Antwoord van de Sphinx" is sinds 2013 de leidraad bij de ontwikkeling van het Belvédèregebied. Tal van functies (wonen, werken, onderzoeken, leren, ontspannen, experimenteren) worden hier op nieuwe manieren met elkaar verbonden. Het totaalprogramma Belvédère in het noordwesten van Maastricht kent (van 'zuid naar noord') drie deelgebieden: het Sphinxkwartier, het Frontenpark en het Noorderbrugtracé (inclusief Retailpark Belvédère en het Bedrijventerrein Bosscherveld). Naast deze projecten wordt ook het mobiliteitsproject Tram Maastricht Hasselt door de Wijkontwikkelingsmaatschappij Belvédère uitgevoerd. Deze indeling hanteren we ook voor de begroting 2020.

Beoogde prestaties 2020	Realisatie 2020
<p><u>Planvorming, studies en uitwerkingen</u></p> <p>Deelgebied/grex Belvédère 1 Sphinxkwartier</p> <ul style="list-style-type: none"> • Planontwikkeling woningbouw in Sphinx-Noord • Planontwikkeling mobiliteits- en parkeeropgave Sphinxkwartier • Planontwikkeling woningbouw Loods 5 • Doorontwikkeling cluster Timmerfabriek tot culturele hotspot. • Opstarten tender locatie Landbouwbelang. • Vervolg op haalbaarheidsstudie Sappi-Zuid. <p>Deelgebied/grex Belvédère 2 Frontenpark/Het Radium</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verdere planontwikkeling van Frontenpark, met daarbinnen • de verdere planontwikkeling van de locatie Het Radium. Met aandacht voor de openbare ruimte, locatie Kunstfront, locatie Gashouder, locatie Cokesfabriek en Kazemat A bij de Lage Fronten. <p>Deelgebied/grex Belvédère 3 Noorderbrugtracé inclusief Bedrijventerrein Bosscherveld</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verdere (plan)ontwikkeling van het Retailpark Belvédère • Vervolg op haalbaarheidsstudie rond Mondi Maastricht. • Verkennen haalbaarheidsstudie gashouder • Verder revitaliseren van het bestaande industrieterrein Bosscherveld. <p>Project Tram Maastricht Hasselt</p> <ul style="list-style-type: none"> • Planvoorbereiding inpassing tramtracé. • Aanbesteding en vaststellen beeldkwaliteitsplan en finaal ontwerp tramtracé door Maastricht. 	
<p><u>Uitvoering</u></p> <p>Deelgebied/grex Belvédère 1 Sphinxkwartier</p> <ul style="list-style-type: none"> • Invulling laatste verdiepingen Eiffelgebouw met creatieve en innovatieve ondernemers. • Verdere realisatie van de 400 woningen op Sphinx-Zuid. • Verbouwing en ingebruikname Olround Bowling (Festivillage). • Verbouwing en ingebruikname Maison Blanche Dael in Brikkegebouw. • Ingebruikname binnentuin Timmerfabriek. • Start tenderprocedure locatie Landbouwbelang. • Verder uitbouwen gebiedsmanagement/promotie in het Sphinxkwartier. 	

<p>Deelgebied/grex Belvédère 2 Frontenpark/Het Radium</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bij positief resultaat haalbaarheidsstudie Cokesfabriek starten met realisatie. • Voorbereiden en start renovatie Kunstfront. • Programmeren op en rond stadsweide en Gashouder op basis van eerste ervaringen. • Sluiten tankstation aan Cabergerweg. Vrijgekomen ruimte betrekken bij Frontenpark. • Realiseren diverse parkvoorzieningen (o.a. definitieve trap Hoge Fronten, meubilair, speelvoorziening etc..) <p>Deelgebied/grex Belvédère 3 Noorderbrugtracé inclusief Retailpark Belvédère en Bedrijventerrein Bosscherveld</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ingebruikname laatste kavel van fase1 van Retailpark Belvédère met vijf woonwinkels. • Verder uitwerken en voorbereiden van vervolgonwikkeling Retailpark. Uitvoeren restpunten Noorderbrugtracé, waaronder Sandersweg 	
---	--

2 Brightlands – Maastricht Health Campus (BL-MHC)	
<p>Met onze gebiedspartners UM, MUMC+ en Provincie zijn afspraken gemaakt die moeten leiden tot een transformatie van Randwyck-Noord. Deze transformatie is nodig om onze gezamenlijke ambitie / doelstelling voor de Brightlands Maastricht Health Campus (BL-MHC) waar te kunnen maken, namelijk het door laten groeien van de campus tot een economische motor, een campus van internationale allure. Onderdeel van de afspraken is de Structuurvisie Brightlands Maastricht Health Campus 2014, welke de programmatische en ruimtelijke kaders voor het gebied aangeven. De uitwerking en realisatie daarvan vindt in fasen plaats. De investeringen in de opwaardering van het MECC versterken de uitstraling en positionering van het beurzen- en congressentrum en vormen zo een belangrijke bijdrage aan de economische vitaliteit van zowel het campusgebied als van de stad in algemene zin.</p>	
Beoogde prestaties 2020	Realisatie 2020
<p><u>Planvorming, studies en uitwerkingen</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Aanbesteden/gunnen van de realisatie van de herinrichting openbare ruimte in het Hart van het gebied. • Het – samen met de gebiedspartners - definiëren van een acquisitie-strategie ten aanzien van de andere delen van de campus, waarbij de Provincie het voortouw neemt. • Het opstellen/vaststellen van een Beeldkwaliteitplan voor het gehele gebied. • De begeleiding van planinitiatieven voor nieuwbouw MUMC+ en UM. • Uitwerking van de programma-onderdelen Signing en verbeteren Look & Feel hallen, voor zover in 2019 nog niet gerealiseerd. • Planvorming met het oog op de realisatie van studentenwoningen binnen de health campus. 	
<p><u>Uitvoering</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Realisatie verbouwplan MECC (vanaf juni 2019 t/m 1^e kwartaal 2021). • Gefaseerde realisatie herinrichting openbare ruimte in relatie tot verbouwplan MECC en nieuwbouw Mosae Vita. 	

3 De Groene Loper	
<p>In 2019 lag de focus op het architectonisch uitwerken van fase 1 (professor Cobbenhagenstraat – Quickstraat) en fase 2 (noordzijde Groene Loper) van de vastgoedontwikkeling, start bouw fase 1 en start verkoop fase 2.</p> <p>In samenwerking met Servatius, Ballast Nedam Development en gemeente Maastricht is vormgegeven aan een grondruil tussen Servatius en Ballast Nedam Development waarmee sociale woningbouw aan de noordwestzijde van de Groene Loper mogelijk gemaakt wordt.</p> <p>Middels een werksessie is een start gemaakt met de gemeente Maastricht om de Groene Loper als experimentele zone voor de biodiversiteit aan te wijzen.</p> <p>Middels een tweetal ontwerp oefeningen loopt onderzoek naar de ruimtelijke invulling van het KPN/Virixterrein en het inpassen van een IKC Groene Loper.</p>	
Beoogde prestaties 2020	Realisatie 2020
<p><u>Planvorming, studies en uitwerkingen</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Invulling geven aan een op de A2 gebiedsontwikkeling, Masterplan Avenue2 plus kansbenutting Actieprogramma Mijn gezonde Groene Loper 2030, afgestemde projectorganisatie; • Ondersteuning/toetsing bij het realiseren van de diverse bouwlocaties Avenue2; • Indien er mogelijkheid bestaat tot co-financiering vanuit het Rijk en de Provincie Limburg uitwerking en realisering plan Energieleverende Groene Loper (Avenue2 risicodragende initiatiefnemer); • Nader uitwerken van: <ul style="list-style-type: none"> – centrumontwikkeling Oost (onderwijsconcentratie; toekomst maatschappelijke functies; – herontwikkeling centrumlocaties (sportveld/KPN en Essentterrein); – oost/west verbindingen concept de Groene Uitlopers i.r.t. planstudie Stad en Spoor; – vervlechting wijkontwikkeling en plan Groene Loper; – experiment biodiversiteit Groene Loper. 	
<p><u>Uitvoering</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • In 2020 ligt de nadruk op de realisatie van bouwlocaties Groene Loper door Avenue2, te beginnen bij Fase 1 – Noord. 	

4 Palace	
<p>De naam "Palace" refereert aan de voormalige cinema in Wyck. Na beëindiging van de bioscoop-activiteiten is een kans ontstaan voor nieuwe functie(s) op deze centrumlocatie. Na lang onderhandelen heeft de gemeente overeenstemming bereikt met een initiatiefnemer over de herontwikkeling van deze locatie, met een hotel, hotelappartementen, stadsvilla's, ondergrondse parkeergarage en nieuwe openbare ruimte. Met de initiatiefnemer is overeenstemming bereikt over het bouwprogramma en een te doorlopen 'stappenplan'. In 2018 het haalbaarheidsonderzoek voor het hotel positief beoordeeld en is er ook overeenstemming bereikt met de ontwikkelaar over de koopsom van de af te nemen bouwrijpe grond. Dat is de basis om tot vervolg en realisatie te komen.</p>	
Beoogde prestaties 2020	Realisatie 2020
<p><u>Planvorming, studies en uitwerkingen</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Volgen onteigeningsprocedure direct aansluitend op vaststellen bestemmingsplan (1 perceel niet in eigendom bij gemeente/ontwikkelaar). • Voorbereiden bouwrijp maken. 	

Geusselpark	
5 Geusselpark	
<p>In het Masterplan Geusselpark+ 2011, dat het resultaat was van de herijking van het oorspronkelijke plan uit 2006, wordt is inkleuring gegeven aan de ambities en opgaven die de gemeenteraad al bij de start van dat decennium voor het Geusseltgebied bepaalde: het transformeren van een gemengde bedrijfs- en kantorenlocatie naar een multifunctionele, stedelijke omgeving met wonen, sport en recreatie als belangrijke thema's. Een groot deel van het gedefinieerde programma is inmiddels gerealiseerd en met name de parkinrichting nadert haar voltooiing, maar met name de realisatie van de geplande woningbouvvolumes en kantoren is de laatste jaren sterk achtergebleven ten gevolge van de vastgoedcrisis in die sectoren.</p>	
Beoogde prestaties 2020	Realisatie 2020
<p><u>Planvorming, studies en uitwerkingen</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • De planontwikkeling woonschegge 2 (en mogelijk 1), inclusief ontwerp openbare infrastructuur zal worden opgepakt, zodra initiatieven door Bouwinvest daartoe worden genomen. Wij zijn nog in afwachting daarvan. • Verkennende studie naar de mogelijkheden voor de herinrichting van het Stadionplein, ter optimalisatie parkeercapaciteit en algehele kwaliteitsverbetering. Het betreft slechts een verkenning aangezien voor de uitvoering vooralsnog geen middelen zijn gereserveerd in het MJIP. • Studie naar fysieke uitbreidingsmogelijkheden UWC Maastricht op eigen terrein en optimalisaties binnen bestaand gebouw. 	
<p><u>Uitvoering</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Realisatie ecologische verbindingzone langs de Heukelstraat (inclusief voormalig parkeerterrein van voetbalclub RKASV). • Plaatsen tijdelijke onderwijsunits op complex UWC Maastricht, vooruitlopend op permanente uitbreiding en optimalisaties binnen bestaand gebouw. 	

Overige projecten

6 Tapijnkazerne	
<p>In 2017 is het definitieve parkontwerp en gebouwontwerp gepresenteerd aan de stad en is gestart met de uitvoering van de eerste fase van de herinrichting van het park. Najaar 2018: komt fase 1 gereed, het gedeelte ten noorden van het centrale fiets-/voetpad dat over het terrein loopt.</p>	
Beoogde prestaties 2020	Realisatie 2020
<p><u>Uitvoering</u></p> <p>In 2019 is door de Universiteit Maastricht het Carrégebouw (betreft gebouwen D tot en met J) verbouwd tot onderwijsruimtes. Aansluitend zal de infra fase 2 (appelplaats) in het 2e kwartaal van 2020 worden afgerond. Daarnaast zal medio 2020 de dierenweide in gebruik worden genomen.</p>	

7 Ambyerveld	
<p>De uitbreidingslocatie Ambyerveld, aan uiterste noordoostzijde van de stad, wordt ontwikkeld door de gemeente in samenwerking met BPD. Het gebied biedt ruimte aan 35 vrije sector kavels, 22 consumentgerichte vrije sector woningen (ontwikkeling door Bouwfonds) en twee superkavels wooncomplexen, allen in het topsegment.</p>	
Beoogde prestaties 2020	Realisatie 2020
<p><u>Uitvoering</u></p> <p>In 2020 zijn we uitvoerend bezig met de uitgifte van de 1^e en 2^e fase vrije sector kavels, in totaal 35 kavels. De uitgifte van specifiek de 2 superkavels (bedoeld voor 2 kapitale woningen of nader te bepalen aantal grondgebonden woningen) staat gepland voor de jaren 2021 t/m 2023.</p> <p>Van de 1^e fase vrije sector woningen, zijnde 10 stuks, zijn er in najaar 2019 zeven opgeleverd. Medio 2020 worden de overige 3 woningen opgeleverd. De 2^e fase vrije sectorwoningen, 12 stuks, worden medio 2020 in de verkoop gezet.</p>	

8 Herstructurering: projecten Wonen en Wijken	
<p>Een aantal ontwikkelingen gaf aanleiding tot een andere organisatie van het werken aan Maastrichtse wijken. In plaats van de "oude" wijkaanpak is de nieuwe samenwerking onder de vlag van Wonen en Wijken georganiseerd rond actuele thema's in nauwe samenwerking met de corporaties. De status van "brandpunt" van het oude programma Wijkanaanpak is daarmee komen te vervallen. De verdere herstructurering in Maastricht levert een belangrijke bijdrage aan de verbetering van groene en stedelijke woonmilieus. De hiermee samenhangende projecten worden daarom toegelicht onder "overige projecten". De herijking van de herstructurering is eind 2016 vastgesteld, vervolgens worden de onderdelen vanaf 2017 verder ten uitvoer gebracht.</p>	
Beoogde prestaties 2020	Realisatie 2020
<ul style="list-style-type: none"> • Wittevrouweveld: <ul style="list-style-type: none"> ○ Realisatie laatste plusvarianten in het nieuwe Vrijheidspark (Koningsplein en Oranjeplein). In het tweede kwartaal is het paviljoen gerealiseerd, werken de bedriegertjes (een speels waterornament) en worden de plannen definitief afgesloten met een groot buurtfeest in het park. ○ Naar aanleiding van het integraal huisvestingsplan BO, zal de IKC de groene loper in de planfase terecht komen. ○ Realisatie herinrichting openbare ruimte Tillystraat/Stadhoudersstraat, te weten de woonrijpfase is afgerond medio 2020; ○ Planontwikkeling Bauduinstraat door Maasvallei is op dit moment afhankelijk van definitieve planvorming o.b.v. haalbaarheid en financiën. Bij doorgang wordt herinrichting van de openbare ruimte in 2020 afgerond. 	
<ul style="list-style-type: none"> • Limmel Nazareth: <ul style="list-style-type: none"> ○ Voor het Hoolhoesprogramma fase twee (winkels, appartementen en woningen) is in 2019 gewerkt aan het bestemmingsplan, naar verwachting start de realisatie begin 2020 en de ontwikkelende partij heeft de ambitie het totale programma in 2021 af te ronden; ○ Gebiedsontwikkeling Kanjelzone. Herontwikkeling Hoeve Rome. Eind 2018 is een aangevuld plan van The Masters ontvangen. Door samenwerking met een investeerder is het plan nu ook financieel sluitend. Er wordt ingestoken op een uitwerking van het plan in samenwerking met de Kinderboerderij Limmel. De Kinderboerderij Limmel heeft in het voorjaar van 2019 een nieuw bestuur geformeerd. Met dit bestuur wordt ook een maatwerkeraanpak voor de Kinderboerderij Limmel opgesteld. In 2020 is de verwachting dat duidelijk is of het plan zo doorgang kan vinden. En onder welke voorwaarden samenwerking met de kinderboerderij kan plaatsvinden. Streven is om in 2020 te komen tot een passende uitwerking en uiteindelijk verkoop van de locatie om deze herbestemming te realiseren; ○ Start nieuwbouw studentenhuisvesting Hotelschool (door Zuyd Hogeschool) heeft in 2019 plaatsgevonden en de ontwikkelende partij heeft de ambitie het gehele plan in 2021 af te ronden; ○ Voor het bouwplan van Servatius (ca. 38 woningen) aan de Askalonstraat zal in 2020 het bestemmingsplan worden vastgesteld en naar verwachting start de realisatie medio 2020 en de ambitie is om het bouwplan en de herinrichting van de openbare ruimte in 2021 af te ronden; ○ Verdere vernieuwing Nazareth i.s.m. Woonpunt renovatie, sloop/nieuwbouw, openbare ruimte en herinrichting Kasteel Petersheimstraat en Kasteel Cartielstraat en procedure voor bouwplan aan de Kasteel Rivierenstraat doorlopen in 2020. 	
<ul style="list-style-type: none"> • Wyckerpoort <ul style="list-style-type: none"> ○ Integrale planontwikkeling Kolonel Millerstraat door Woonpunt, Servatius, Avenue 2 en gemeente. Het college heeft onlangs ingestemd met sociale woningbouw. Gestart wordt met integrale planontwikkeling 2019/2020. 	

<ul style="list-style-type: none"> • Heer-Scharn: <ul style="list-style-type: none"> ○ Het park aan Sint Petrusbandenplein is opnieuw ingericht; ○ Het herinrichtingsplan van de voetbalvelden aan de Akersteenweg is in voorbereiding met de omwonenden en scouting Heer. 	
<ul style="list-style-type: none"> • Malberg: <ul style="list-style-type: none"> ○ Afronding en eindoplevering nieuwbouwplan Zouwdalveste II aan de Zouwdalrand in Malberg door AM Wonen; ○ Locatie Ponjaardruwe/Markusschool: afhankelijk van verkoop (start in tweede helft 2019) gaat in 2020 de nieuwbouw van start; ○ Gebiedsontwikkeling Albertknoop i.s.m. Belgische overheden en bedrijven. Na realisatie grensoverschrijdend fietspad i.c.m. afschermdende grondwerken en groenzones (2019), staat voor 2020 het organiseren van beheer voor deze nieuwe werken op de agenda. Vanaf 2021 is de samenwerking vooral gericht op ambtelijk en bestuurlijk contact met de buurgemeente Lanaken. 	
<ul style="list-style-type: none"> • Caberg-Malpertuis: <ul style="list-style-type: none"> ○ Start bouw 1^e fase deelplan Widelanken; ○ Uitvoering bouw 15 woningen Tamboerijnstraat; ○ Voorbereiden herontwikkeling deelplan centrum Malpertuis; ○ Voorbereiden voorziening t.b.v. maatschappelijke organisaties/functies zoals bijv. de Buurtbrök (deze voorziening verdwijnt binnen het deelplan centrum Malpertuis); ○ Komen tot DO en vaststellen bestemmingsplan deelplan Caberg ZO; ○ Diverse renovatieprojecten (groot onderhoud huurwoningen) in uitvoering. 	
<ul style="list-style-type: none"> • Mariaberg: <ul style="list-style-type: none"> ○ Uitvoering vernieuwing Trichterveld door Maasvallei loopt door met toepassing van het afgesproken maatwerk voor bewoners. Vanaf najaar 2019 start de laatste fase van deze vernieuwing; ○ De aanpak van Blauwdorp en realisatie van de Blauwe Loper krijgt verder vorm: <ul style="list-style-type: none"> • Eerste renovatieproject rondom G. Van Wermweg (circa 100 woningen) is afgerond; • De uithuizing bij de te slopen woningen rond de Proosdijweg/Ruttensingel is in 2019/begin 2020 afgerond. Zodra alle woningen leeg zijn, kan de sloop worden uitgevoerd; • Verwerving particuliere woningen is naar verwachting afgerond; • Ontwerp nieuwe buurtpark bij de Blauwe Loper is gereed en uitgewerkt voor een mogelijk gefaseerde uitvoering passend bij de uitvoering van de nieuwbouw; • Ontwerp Blauwe Loper en aangrenzende infrastructuur rondom plein is gereed. Dit is uitgewerkt tot een uitvoeringsgereed bestek; • 1^e nieuwbouwproject is in voorbereiding. 	
<ul style="list-style-type: none"> • Brusselse Poort: <ul style="list-style-type: none"> ○ De eigenaar HB Capital heeft aan de Artsenijstraat reeds een deel van het centrum vernieuwd en is bezig met de verdere uitbreiding/renovatie van het winkelcentrum. Planproces voor de uitbreiding van het winkelcentrum in fase 2 aan de Eenhoornsingel loopt en naar verwachting is de uitbreiding gereed in 2022/2023. 	
<ul style="list-style-type: none"> • Zonneweide Lanakerveld: <ul style="list-style-type: none"> ○ Uitvraag markt afgerond, start WRO-procedures en realisatie zonneweide in 2020. 	

<ul style="list-style-type: none"> • Centrum De Heeg: <ul style="list-style-type: none"> ○ De door het college vastgestelde ontwikkelrichting voor de Heeg is de basis voor de verdere (deel)uitwerkingen die vanaf juni 2019 worden opgepakt; ○ Besluitvorming over sporthal De Heeg vindt naar verwachting plaats begin 2020 (inclusief transitieplan voor versneld vrijspelen sporthal De Heeg). Mede op basis hiervan wordt de ontwikkelrichting verder uitgewerkt. Agendering in de gemeenteraad voor besluitvorming kan naar verwachting plaatsvinden omstreeks medio 2020. 	
---	--

9. Stichting Ontwikkelingsmaatschappij Enci-gebied	
<p>De opgaven die vervat zijn in het ook door de gemeente ondertekende Plan van Transformatie voor het Enci-gebied worden geregistreerd door een stichting, Stichting Ontwikkelingsmaatschappij Enci-gebied (SOME), die opgericht is door de Provincie Limburg, het bedrijf Enci, Natuurmonumenten, de Stichting Sint Pieter Adembenemend (de omwonenden) en de gemeente Maastricht. De gemeente is momenteel bestuurlijk vertegenwoordigd in de stichting door een extern persoon.</p>	
Beoogde prestaties 2020	Realisatie 2020
<p><u>Planvorming, studies en uitwerkingen</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • De planvorming is afhankelijk van keuzes die in het najaar van 2019 gemaakt moeten worden voor de invulling van het Plan van Transformatie, rekening houdend met de uitspraak van de Raad van State over het Programma Aanpak Stikstof, en de standpunten en financiële mogelijkheden van de betrokken partijen. In verband met (mogelijke) inhoudelijke en financiële consequenties voor de gemeente zal besluitvorming worden voorgelegd aan de gemeenteraad. • De gemaakte keuzes moeten in 2020 vertaald worden in concrete plannen. Afhankelijk van de oplossingsrichting is hiervoor in 2020 aanvullende financiering van stichting SOME noodzakelijk. • Op basis van de gemaakte keuzes vindt afronding van het ontwerp bestemmingsplan plaats. Passend binnen de kaders van de Crisis- en Herstelwet moet dit ultimo 2020 ter visie worden gelegd. 	
<p><u>Uitvoering</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Voortzetting van sloop oven 8 complex door ENCI. • Per januari 2020 wordt de groeve van ENCI (via de provincie) volledig overgedragen aan Natuurmonumenten. Openstelling van de groeve is op dat moment nog niet mogelijk omdat Natuurmonumenten wacht met investeringen in hun voorzieningen (schaapskooi, ontvangst, horeca, waterspeelplek) tot er duidelijkheid is over de oplossingsrichting en de daarbij horende business case. • Afhankelijk van de gemaakte keuzes en planvorming kan, na de noodzakelijke plan juridische afwikkeling, op onderdelen de uitvoering starten en indien mogelijk afgerond worden in 2020. 	

Bijlage 4 Reserves en voorzieningen

Op de volgende pagina's zijn de begin- en eindstanden van en de begrote mutaties in de reserves en voorzieningen gepresenteerd over de jaren 2019 tot en met 2023. De (mutaties in de) reserves zijn opgenomen onder programma 0, taakveld Mutaties reserves. De voorzieningen worden per taakveld gepresenteerd. Dit is conform voorschriften BBV. De kolom OO geeft aan welk intern organisatieonderdeel budgethouder is van de reserve/voorziening. Bij Soort res/vz wordt voor de reserves aangegeven welke soort reserve het betreft. De f staat voor financieringsreserve, er voor egalisatiereserve en br voor bestemmingsreserve. Tot slot hebben we ook één ar en dat is de algemene reserve.

Begroting 2020 : Staat van reserves en				Begroting 2019		
OO	Soort res/vz	Stand per 1-1-2019	Correctie resultaat 2018	Storting	Ont-trekking	Stand per 31-12-2019
RESERVES						
Taakveld 0.10 Mutaties reserves						
Productiemiddelen BCC (College)	BCC	f	71.873	15.264		87.137
Verkiezingen	PD	er	375.767	164.538	539.912	393
Project veilige kamers	VL	br	50.000		50.000	
Veiligheidsbeleving	VL	br	125.000			125.000
Reserve AirBenB	VL	br		50.000		50.000
Aanpak radicalisering / Jihadisme	VL	br	306.096		86.985	219.111
Wervingsfonds acquisitie	BO	br	294.244	76.012	101.000	269.256
Evenementenfonds	BO	br	188.915	566.539	179.000	576.454
Beleidsinitiatieven aanloopstraten	BO	br	363.835	137.771	228.000	273.606
Intensivering re-integratie	BO	br	113.302			113.302
Herstructurering MTB	BO	br	359.307		139.863	219.444
Innovatieopdracht Samenleven	BO	br	1.275.969		764.002	511.967
Investeringsfonds Duurzame Sociale Infrastructuur	BO	br	2.621.055	200.000	1.892.338	928.717
Uitvoeringsopgave opvang vluchtelingen	BO	br	388.879		389.000	-121
Decentralisaties sociaal domein	BO	br	1.188.359		474.400	713.959
Combinatie functie	SP	br	510.509	497.171	427.970	579.710
Speelvoorzieningen	SP	br	713.626	150.000		863.626
Spreadingsplan Sport	SP	f	5.667.539		1.611.960	4.055.579
Sociaal/economische/culturele impulsprojecten	BO	br	95.280		100.279	-4.999
Heiligdomsvaart	BO	er	69	8.796		8.865
Reuzenfestival	BO	er	23.002	5.430	28.357	75
Reserve groot onderhoud KUM/CC	C3	br	1.178.012		639.000	539.012
Productiemiddelen Theater	TH	f	3.767	115.433	119.200	
Jeugd cultuurfonds	BO	br		181.000	36.000	145.000
Theater: Groot onderhoud	TH	br	269.342	83.958		353.300
Gebiedsontwikkeling Maastricht Noord Oost	BO	br	697.555		397.515	300.040
Egalisatie- en onderhoudsreserve Mecc	BO	er	7.673.538	1.613.434		9.286.972
Stadsvernieuwing / Stedelijke vernieuwing ISV	BO	br	6.252.468		1.478.266	4.774.202
Krimpgebieden	BO	br	1.956.001	844.762	1.622.836	1.177.927
Mobiliteitsfonds	BO	br	2.181.479	1.157.425	716.482	2.622.422
Productiemiddelen Parkeren	VL	f	223.384	1.238.653	1.125.644	336.393
Productiemiddelen Verkeersregelinstallaties	BO	f	4.474.397	718.020	324.360	4.868.057
Achterstallig groot onderhoud Verhardingen	BO	br	104.486		104.486	
IBOR walmuren/vestingwerken	BO	br	112.474			112.474
Egalisatiereserve riolen	BO	er	462.970		59.904	403.066
Vestingvisie	BO	br	9.000		9.000	
Productiemiddelen Openbare verlichting	BO	f	791.746	694.592	319.307	1.167.031
Egalisatiereserve afval	BO	er	619.862			619.862
Algemene reserve	AD	ar	4.723.682			4.723.682
Vruchtboomfonds	AD	br	106.787.131	11.302.812	8.027.102	110.062.841
Egalisatiereserve I&A	BCC	er	1.013.002		908.060	104.942
Bedrijfs/egalisatie reserve PD	PD	er	526.486			526.486
Bedrijfs/egalisatie reserve SZ	SZ	er	612.871		250.000	362.871
Productiemiddelen SZ	SZ	f	530.211	76.625	6.247	600.589
Bedrijfs/egalisatie reserve SSC	SSC	er	1.705.076		400.000	1.305.076
Bedrijfs/egalisatie reserve VL	VL	er	396.567		396.567	
Productiemiddelen SSC - Werkomgeving	SSC	f	1.453.955	2.225.201	1.536.393	2.142.763
Productiemiddelen SSC - Algemeen	SSC	f	147.922	96.632	54.931	189.623
Productiemiddelen SSC - Huisvesting	SSC	f	2.572.304	2.016.063	1.814.745	2.773.622
Productiemiddelen BCC (I&A)	BCC	f	1.507.274	982.576	1.004.772	1.485.078
Bedrijfs/egalisatie reserve BCC	BCC	er				
Organisatieontwikkeling/frictie/trainees	BCC	er	484.490	276.582		761.072
Productiemiddelen ICT BO	BO	f	164.309	162.622	163.882	163.049
Bedrijfs/egalisatiereserve BenO	BO	er	662.245			662.245
Productiemiddelen VL	VL	f	509.458	166.036	179.416	496.078
Productiemiddelen SB	SB	f	3.755.368	1.077.127	1.155.949	3.676.546
Bedrijfs/egalisatie reserve SB	SB	er	549.222		364.148	185.074
Productiemiddelen PD	PD	f	1.586.419	143.160	73.136	1.656.443
Kumululus: automatisering	C3	f				
Productiemiddelen Kumulus / Cultuur Centrale	C3	f	1.084.247	198.051	181.975	1.100.323
Bedrijfs/egalisatie reserve Sport	SP	er	117.790		117.000	790
Productiemiddelen Sport	SP	f	689			689
Bedrijfs/egalisatie reserve Theater	TH	er	197			197
Bedrijfs/egalisatie reserve Cultuur Centrale	C3	er	74.051		74.051	
Spaarvariant MTB	AD	br	282.364	282.364		564.728
Werkhervatting Gedeeltelijk Arbeidsgeschikten	SSC	br	17.025	465.000	465.000	17.025
WW reparatie	SSC	br		61.000	125.000	61.000
Incidentele dekking	AD	br		8.666.000	8.666.000	
WA eigen risico	SSC	br	155.292	163.359		318.651
Overloop	BO	br	8.379.393		525.000	7.854.393
Personele frictiekosten Valkenburg a/d Geul	SZ	br	265.963		140.000	125.963
Overloop	BCC	br	82.500		82.500	
Overloop	SZ	br	320.673		320.673	
Overloop	VL	br	126.629		126.629	
Totaal reserves			182.337.913	8.908.000	28.097.008	178.218.679

Begroting 2020 : Staat van reserves en
Begroting 2020

	OO	Soort res/vz	Stand per 1-1-2020	Storting	Ont-trekking	Stand per 31-12-2020
RESERVES						
Taakveld 0.10 Mutaties reserves						
Productiemiddelen BCC (College)	BCC	f	87.137	15.492		102.629
Verkiezingen	PD	er	393	167.006		167.399
Project veilige kamers	VL	br				
Veiligheidsbeleving	VL	br	125.000		125.000	
Reserve AirBenB	VL	br	50.000			50.000
Aanpak radicalisering / Jihadisme	VL	br	219.111			219.111
Wervingsfonds acquisitie	BO	br	269.256	77.152	193.000	153.408
Evenementenfonds	BO	br	576.454	42.162	600.000	18.616
Beleidsinitiatieven aanloopstraten	BO	br	273.606	139.838	390.000	23.444
Intensivering re-integratie	BO	br	113.302			113.302
Herstructurering MTB	BO	br	219.444		59.214	160.230
Innovatieopdracht Samenleven	BO	br	511.967		241.560	270.407
Investeringsfonds Duurzame Sociale Infrastructuur	BO	br	928.717	200.000	414.435	714.282
Uitvoeringsopgave opvang vluchtelingen	BO	br	-121			-121
Decentralisaties sociaal domein	BO	br	713.959		272.400	441.559
Combinatie functie	SP	br	579.710	301.629	418.464	462.875
Speelvoorzieningen	SP	br	863.626			863.626
Spreadingsplan Sport	SP	f	4.055.579		226.702	3.828.877
Sociaal/economische/culturele impulsprojecten	BO	br	-4.999			-4.999
Heiligdomsvaart	BO	er	8.865	8.928		17.793
Reuzenfestival	BO	er	75	5.511		5.586
Reserve groot onderhoud KUM/CC	C3	br	539.012	183.863	361.514	361.361
Productiemiddelen Theater	TH	f		136.749	136.749	
Jeugdcultuurfonds	BO	br	145.000		36.000	109.000
Theater: Groot onderhoud	TH	br	353.300	65.633		418.933
Gebiedsontwikkeling Maastricht Noord Oost	BO	br	300.040		300.000	40
Egalisatie- en onderhoudsreserve Mecc	BO	er	9.286.972	1.414.921	7.138.679	3.563.214
Stadsvernieuwing / Stedelijke vernieuwing ISV	BO	br	4.774.202		4.732.197	42.004
Krimpgebieden	BO	br	1.177.927	844.762	2.022.690	0
Mobiliteitsfonds	BO	br	2.622.422		2.622.422	0
Productiemiddelen Parkeren	VL	f	336.393	1.257.233	1.559.829	33.797
Productiemiddelen Verkeersregelinstallaties	BO	f	4.868.057	728.790	554.670	5.042.178
Achterstallig groot onderhoud Verhardingen	BO	br				
IBOR walmuren/vestingwerken	BO	br	112.474		112.474	
Egalisatiereserve riolen	BO	er	403.066		403.066	
Vestingvisie	BO	br				
Productiemiddelen Openbare verlichting	BO	f	1.167.031	705.010	412.656	1.459.385
Egalisatiereserve afval	BO	er	619.862		441.986	177.876
Algemene reserve	AD	ar	4.723.682			4.723.682
Vruchtboomfonds	AD	br	110.062.841	10.495.203	7.871.950	112.686.094
Egalisatiereserve I&A	BCC	er	104.942		44.877	60.065
Bedrijfs/egalisatie reserve PD	PD	er	526.486			526.486
Bedrijfs/egalisatie reserve SZ	SZ	er	362.871		150.000	212.871
Productiemiddelen SZ	SZ	f	600.589	77.775	16.120	662.244
Bedrijfs/egalisatie reserve SSC	SSC	er	1.305.076			1.305.076
Bedrijfs/egalisatie reserve VL	VL	er				
Productiemiddelen SSC - Werkomgeving	SSC	f	2.142.763	2.257.004	1.956.606	2.443.161
Productiemiddelen SSC - Algemeen	SSC	f	189.623	98.412	45.474	242.561
Productiemiddelen SSC - Huisvesting	SSC	f	2.773.622	2.046.304	1.827.435	2.992.491
Productiemiddelen BCC (I&A)	BCC	f	1.485.078	997.315	937.414	1.544.979
Bedrijfs/egalisatie reserve BCC	BCC	er				
Organisatieontwikkeling/frictie/trainees	BCC	er	761.072	351.781	351.781	761.072
Productiemiddelen ICT BO	BO	f	163.049	165.062	147.242	180.869
Bedrijfs/egalisatiereserve BenO	BO	er	662.245			662.245
Productiemiddelen VL	VL	f	496.078	168.451	108.400	556.129
Productiemiddelen SB	SB	f	3.676.546	601.954	1.294.216	2.984.284
Bedrijfs/egalisatie reserve SB	SB	er	185.074		100.000	85.074
Productiemiddelen PD	PD	f	1.656.443	144.904	114.679	1.686.668
Kumulius: automatisering	C3	f				
Productiemiddelen Kumulus / Cultuur Centrale	C3	f	1.100.323	201.022	228.197	1.073.148
Bedrijfs/egalisatie reserve Sport	SP	er	790			790
Productiemiddelen Sport	SP	f	689			689
Bedrijfs/egalisatie reserve Theater	TH	er	197			197
Bedrijfs/egalisatie reserve Cultuur Centrale	C3	er				
Spaarvariant MTB	AD	br	564.728	282.364		847.092
Werkhervatting Gedeeltelijk Arbeidsgeschikten	SSC	br	17.025	465.000	465.000	17.025
WW reparatie	SSC	br	61.000	125.000	125.000	61.000
Incidentele dekking	AD	br				
WA eigen risico	SSC	br	318.651	165.810		484.461
Overloop	BO	br	7.854.393			7.854.393
Personele frictiekosten Valkenburg a/d Geul	SZ	br	125.963		90.000	35.963
Overloop	BCC	br				
Overloop	SZ	br				
Overloop	VL	br				
Totaal reserves			178.218.679	24.938.041	39.650.097	163.506.622

Begroting 2020 : Staat van reserves en
Begroting 2021

OO	Soort res/vz	Stand per 1-1-2021	Storting	Ont-trekking	Stand per 31-12-2021	
RESERVES						
Taakveld 0.10 Mutaties reserves						
Productiemiddelen BCC (College)	BCC	f	102.629	15.492	20.500	97.621
Verkiezingen	PD	er	167.399	167.006	225.000	109.405
Project veilige kamers	VL	br				
Veiligheidsbeleving	VL	br				
Reserve AirBenB	VL	br	50.000			50.000
Aanpak radicalisering / Jihadisme	VL	br	219.111			219.111
Wervingsfonds acquisitie	BO	br	153.408	77.152	100.000	130.560
Evenementenfonds	BO	br	18.616	42.162	40.000	20.778
Beleidsinitiatieven aanloopstraten	BO	br	23.444	139.838	140.000	23.281
Intensivering re-integratie	BO	br	113.302			113.302
Herstructurering MTB	BO	br	160.230		48.312	111.918
Innovatieopdracht Samenleven	BO	br	270.407		182.560	87.847
Investeringsfonds Duurzame Sociale Infrastructuur	BO	br	714.282	200.000	254.435	659.847
Uitvoeringsopgave opvang vluchtelingen	BO	br	-121			-121
Decentralisaties sociaal domein	BO	br	441.559		272.400	169.159
Combinatie functie	SP	br	462.875	301.629	345.184	419.320
Speelvoorzieningen	SP	br	863.626			863.626
Spreidingsplan Sport	SP	f	3.828.877		226.702	3.602.175
Sociaal/economische/culturele impulsprojecten	BO	br	-4.999			-4.999
Heiligdomsvaart	BO	er	17.793	8.928		26.721
Reuzenfestival	BO	er	5.586	5.511		11.098
Reserve groot onderhoud KUM/CC	C3	br	361.361	183.863	77.782	467.442
Productiemiddelen Theater	TH	f		132.852	132.852	
Jeugdcultuurfonds	BO	br	109.000		36.000	73.000
Theater: Groot onderhoud	TH	br	418.933	69.530		488.463
Gebiedsontwikkeling Maastricht Noord Oost	BO	br	40			40
Egalisatie- en onderhoudsreserve Mecc	BO	er	3.563.214	1.775.215	2.376.790	2.961.639
Stadsvernieuwing / Stedelijke vernieuwing ISV	BO	br	42.004		42.004	0
Krimpgebieden	BO	br	0			0
Mobiliteitsfonds	BO	br	0			0
Productiemiddelen Parkeren	VL	f	33.797	1.257.233	1.179.535	111.495
Productiemiddelen Verkeersregelinstallaties	BO	f	5.042.178	728.790	569.707	5.201.261
Achterstallig groot onderhoud Verhardingen	BO	br				
IBOR walmuren/vestingwerken	BO	br				
Egalisatiereserve riolen	BO	er				
Vestingvisie	BO	br				
Productiemiddelen Openbare verlichting	BO	f	1.459.385	705.010	324.259	1.840.137
Egalisatiereserve afval	BO	er	177.876		154.000	23.876
Algemene reserve	AD	ar	4.723.682			4.723.682
Vruchtboomfonds	AD	br	112.686.094	9.929.801	10.764.154	111.851.741
Egalisatiereserve I&A	BCC	er	60.065		44.877	15.188
Bedrijfs/egalisatie reserve PD	PD	er	526.486			526.486
Bedrijfs/egalisatie reserve SZ	SZ	er	212.871		109.382	103.489
Productiemiddelen SZ	SZ	f	662.244	77.775	37.051	702.968
Bedrijfs/egalisatie reserve SSC	SSC	er	1.305.076			1.305.076
Bedrijfs/egalisatie reserve VL	VL	er				
Productiemiddelen SSC - Werkomgeving	SSC	f	2.443.161	2.257.004	2.121.120	2.579.045
Productiemiddelen SSC - Algemeen	SSC	f	242.561	98.412	157.661	183.312
Productiemiddelen SSC - Huisvesting	SSC	f	2.992.491	2.046.304	1.876.932	3.161.863
Productiemiddelen BCC (I&A)	BCC	f	1.544.979	997.315	851.159	1.691.135
Bedrijfs/egalisatie reserve BCC	BCC	er				
Organisatieontwikkeling/frictie/trainees	BCC	er	761.072	426.781	426.781	761.072
Productiemiddelen ICT BO	BO	f	180.869	165.062	76.047	269.884
Bedrijfs/egalisatiereserve BenO	BO	er	662.245			662.245
Productiemiddelen VL	VL	f	556.129	168.527	265.792	458.864
Productiemiddelen SB	SB	f	2.984.284	601.954	1.552.715	2.033.523
Bedrijfs/egalisatie reserve SB	SB	er	85.074		85.074	
Productiemiddelen PD	PD	f	1.686.668	144.904	147.212	1.684.360
Kumulus: automatisering	C3	f				
Productiemiddelen Kumulus / Cultuur Centrale	C3	f	1.073.148	201.022	288.680	985.490
Bedrijfs/egalisatie reserve Sport	SP	er	790			790
Productiemiddelen Sport	SP	f	689			689
Bedrijfs/egalisatie reserve Theater	TH	er	197			197
Bedrijfs/egalisatie reserve Cultuur Centrale	C3	er				
Spaarvariant MTB	AD	br	847.092	282.364		1.129.456
Werkhervatting Gedeeltelijk Arbeidsgeschikten	SSC	br	17.025	465.000	465.000	17.025
WW reparatie	SSC	br	61.000	125.000	125.000	61.000
Incidentele dekking	AD	br				
WA eigen risico	SSC	br	484.461	165.810		650.271
Overloop	BO	br	7.854.393			7.854.393
Personele frictiekosten Valkenburg a/d Geul	SZ	br	35.963		35.963	
Overloop	BCC	br				
Overloop	SZ	br				
Overloop	VL	br				
Totaal reserves			163.506.622	23.963.247	26.178.622	161.291.248

Begroting 2020 : Staat van reserves en
Begroting 2022

	OO	Soort res/vz	Stand per 1-1-2022	Storting	Ont-trekking	Stand per 31-12-2022
RESERVES						
Taakveld 0.10 Mutaties reserves						
Productiemiddelen BCC (College)	BCC	f	97.621	15.492	20.400	92.713
Verkiezingen	PD	er	109.405	167.006	225.000	51.411
Project veilige kamers	VL	br				
Veiligheidsbeleving	VL	br				
Reserve AirBenB	VL	br	50.000			50.000
Aanpak radicalisering / Jihadisme	VL	br	219.111			219.111
Wervingsfonds acquisitie	BO	br	130.560	77.152	100.000	107.713
Evenementenfonds	BO	br	20.778	42.162	40.000	22.940
Beleidsinitiatieven aanloopstraten	BO	br	23.281	139.838	140.000	23.119
Intensivering re-integratie	BO	br	113.302			113.302
Herstructurering MTB	BO	br	111.918		48.312	63.606
Innovatieopdracht Samenleven	BO	br	87.847		76.000	11.847
Investeringsfonds Duurzame Sociale Infrastructuur	BO	br	659.847	200.000		859.847
Uitvoeringsopgave opvang vluchtelingen	BO	br	-121			-121
Decentralisaties sociaal domein	BO	br	169.159		169.000	159
Combinatie functie	SP	br	419.320	301.629	345.184	375.765
Speelvoorzieningen	SP	br	863.626			863.626
Spreadingsplan Sport	SP	f	3.602.175		226.702	3.375.473
Sociaal/economische/culturele impulsprojecten	BO	br	-4.999			-4.999
Heiligdomsvaart	BO	er	26.721	8.928		35.649
Reuzenfestival	BO	er	11.098	5.511		16.609
Reserve groot onderhoud KUM/CC	C3	br	467.442	183.863	126.006	525.299
Productiemiddelen Theater	TH	f		124.904	124.904	
Jeugdcultuurfonds	BO	br	73.000		36.000	37.000
Theater: Groot onderhoud	TH	br	488.463	77.478		565.941
Gebiedsontwikkeling Maastricht Noord Oost	BO	br	40			40
Egalisatie- en onderhoudsreserve Mecc	BO	er	2.961.639	1.018.341	3.979.980	
Stadsvernieuwing / Stedelijke vernieuwing ISV	BO	br	0			0
Krimpgebieden	BO	br	0			0
Mobiliteitsfonds	BO	br	0			0
Productiemiddelen Parkeren	VL	f	111.495	1.257.233	874.616	494.112
Productiemiddelen Verkeersregelinstanties	BO	f	5.201.261	728.790	684.296	5.245.756
Achterstallig groot onderhoud Verhardingen	BO	br				
IBOR walmuren/vestingwerken	BO	br				
Egalisatiereserve riolen	BO	er				
Vestingvisie	BO	br				
Productiemiddelen Openbare verlichting	BO	f	1.840.137	705.010	322.793	2.222.354
Egalisatiereserve afval	BO	er	23.876		109.000	-85.124
Algemene reserve	AD	ar	4.723.682			4.723.682
Vruchtboomfonds	AD	br	111.851.741	9.946.082	10.630.068	111.167.755
Egalisatiereserve I&A	BCC	er	15.188		15.188	0
Bedrijfs/egalisatie reserve PD	PD	er	526.486			526.486
Bedrijfs/egalisatie reserve SZ	SZ	er	103.489			103.489
Productiemiddelen SZ	SZ	f	702.968	77.775	76.496	704.247
Bedrijfs/egalisatie reserve SSC	SSC	er	1.305.076			1.305.076
Bedrijfs/egalisatie reserve VL	VL	er				
Productiemiddelen SSC - Werkomgeving	SSC	f	2.579.045	2.257.004	2.137.489	2.698.560
Productiemiddelen SSC - Algemeen	SSC	f	183.312	98.412	157.550	124.174
Productiemiddelen SSC - Huisvesting	SSC	f	3.161.863	2.046.304	1.889.681	3.318.486
Productiemiddelen BCC (I&A)	BCC	f	1.691.135	997.315	930.112	1.758.338
Bedrijfs/egalisatie reserve BCC	BCC	er				
Organisatieontwikkeling/frictie/trainees	BCC	er	761.072	426.781	426.781	761.072
Productiemiddelen ICT BO	BO	f	269.884	165.062	43.867	391.079
Bedrijfs/egalisatiereserve BenO	BO	er	662.245			662.245
Productiemiddelen VL	VL	f	458.864	168.451	262.100	365.215
Productiemiddelen SB	SB	f	2.033.523	601.954	1.505.995	1.129.482
Bedrijfs/egalisatie reserve SB	SB	er				
Productiemiddelen PD	PD	f	1.684.360	144.904	141.169	1.688.095
Kumulus: automatisering	C3	f				
Productiemiddelen Kumulus / Cultuur Centrale	C3	f	985.490	201.022	280.863	905.649
Bedrijfs/egalisatie reserve Sport	SP	er	790			790
Productiemiddelen Sport	SP	f	689			689
Bedrijfs/egalisatie reserve Theater	TH	er	197			197
Bedrijfs/egalisatie reserve Cultuur Centrale	C3	er				
Spaarvariant MTB	AD	br	1.129.456	282.364		1.411.820
Werkhervatting Gedeeltelijk Arbeidsgeschikten	SSC	br	17.025	465.000	465.000	17.025
WW reparatie	SSC	br	61.000	125.000	125.000	61.000
Incidentele dekking	AD	br				
WA eigen risico	SSC	br	650.271	165.810		816.081
Overloop	BO	br	7.854.393			7.854.393
Personele frictiekosten Valkenburg a/d Geul	SZ	br				
Overloop	BCC	br				
Overloop	SZ	br				
Overloop	VL	br				
Totaal reserves			161.291.248	23.222.578	26.735.552	157.778.274

Begroting 2020 : Staat van reserves en
Begroting 2023

	OO	Soort res/vz	Stand per 1-1-2023	Storting	Ont-trekking	Stand per 31-12-2023
RESERVES						
Taakveld 0.10 Mutaties reserves						
Productiemiddelen BCC (College)	BCC	f	92.713	15.492	20.300	87.905
Verkiezingen	PD	er	51.411	167.006	225.000	-6.583
Project veilige kamers	VL	br				
Veiligheidsbeleving	VL	br				
Reserve AirBenB	VL	br	50.000			50.000
Aanpak radicalisering / Jihadisme	VL	br	219.111			219.111
Wervingsfonds acquisitie	BO	br	107.713	77.152	100.000	84.865
Evenementenfonds	BO	br	22.940	42.162	40.000	25.102
Beleidsinitiatieven aanloopstraten	BO	br	23.119	139.838	140.000	22.956
Intensivering re-integratie	BO	br	113.302			113.302
Herstructurering MTB	BO	br	63.606		34.185	29.421
Innovatieopdracht Samenleven	BO	br	11.847			11.847
Investeringsfonds Duurzame Sociale Infrastructuur	BO	br	859.847	200.000		1.059.847
Uitvoeringsopgave opvang vluchtelingen	BO	br	-121			-121
Decentralisaties sociaal domein	BO	br	159			159
Combinatie functie	SP	br	375.765	249.677	294.000	331.442
Speelvoorzieningen	SP	br	863.626			863.626
Spreidingsplan Sport	SP	f	3.375.473		226.702	3.148.771
Sociaal/economische/culturele impulsprojecten	BO	br	-4.999			-4.999
Heiligdomsvaart	BO	er	35.649	8.928		44.577
Reuzenfestival	BO	er	16.609	5.511		22.121
Reserve groot onderhoud KUM/CC	C3	br	525.299	183.863	126.006	583.156
Productiemiddelen Theater	TH	f		115.236	115.236	
Jeugdcultuurfonds	BO	br	37.000		37.000	
Theater: Groot onderhoud	TH	br	565.941	87.146		653.087
Gebiedsontwikkeling Maastricht Noord Oost	BO	br	40			40
Egalisatie- en onderhoudsreserve Mecc	BO	er		1.018.341		1.018.341
Stadsvernieuwing / Stedelijke vernieuwing ISV	BO	br	0			0
Krimpgelden	BO	br	0			0
Mobiliteitsfonds	BO	br	0			0
Productiemiddelen Parkeren	VL	f	494.112	1.257.233	750.028	1.001.317
Productiemiddelen Verkeersregelinstallaties	BO	f	5.245.756	728.790	698.705	5.275.841
Achterstallig groot onderhoud Verhardingen	BO	br				
IBOR walmuren/vestingwerken	BO	br				
Egalisatiereserve riolen	BO	er				
Vestingvisie	BO	br				
Productiemiddelen Openbare verlichting	BO	f	2.222.354	705.010	321.328	2.606.036
Egalisatiereserve afval	BO	er	-85.124		64.000	-149.124
Algemene reserve	AD	ar	4.723.682			4.723.682
Vruchtboomfonds	AD	br	111.167.755	9.699.129	10.495.294	110.371.590
Egalisatiereserve I&A	BCC	er	0			0
Bedrijfs/egalisatie reserve PD	PD	er	526.486			526.486
Bedrijfs/egalisatie reserve SZ	SZ	er	103.489			103.489
Productiemiddelen SZ	SZ	f	704.247	77.775	144.809	637.213
Bedrijfs/egalisatie reserve SSC	SSC	er	1.305.076			1.305.076
Bedrijfs/egalisatie reserve VL	VL	er				
Productiemiddelen SSC - Werkomgeving	SSC	f	2.698.560	2.257.004	1.987.406	2.968.158
Productiemiddelen SSC - Algemeen	SSC	f	124.174	98.412	199.228	23.358
Productiemiddelen SSC - Huisvesting	SSC	f	3.318.486	2.046.304	2.153.901	3.210.889
Productiemiddelen BCC (I&A)	BCC	f	1.758.338	977.315	1.098.841	1.636.812
Bedrijfs/egalisatie reserve BCC	BCC	er				
Organisatieontwikkeling/frictie/trainees	BCC	er	761.072	426.781	426.781	761.072
Productiemiddelen ICT BO	BO	f	391.079	165.062	8.075	548.066
Bedrijfs/egalisatiereserve BenO	BO	er	662.245			662.245
Productiemiddelen VL	VL	f	365.215	168.527	263.945	269.797
Productiemiddelen SB	SB	f	1.129.482	601.954	1.451.649	279.787
Bedrijfs/egalisatie reserve SB	SB	er				
Productiemiddelen PD	PD	f	1.688.095	144.904	201.387	1.631.612
Kumulus: automatisering	C3	f				
Productiemiddelen Kumulus / Cultuur Centrale	C3	f	905.649	201.022	288.754	817.917
Bedrijfs/egalisatie reserve Sport	SP	er	790			790
Productiemiddelen Sport	SP	f	689			689
Bedrijfs/egalisatie reserve Theater	TH	er	197			197
Bedrijfs/egalisatie reserve Cultuur Centrale	C3	er				
Spaarvariant MTB	AD	br	1.411.820	282.364		1.694.184
Werkhervatting Gedeeltelijk Arbeidsgeschikten	SSC	br	17.025	465.000	465.000	17.025
WW reparatie	SSC	br	61.000	125.000	125.000	61.000
Incidentele dekking	AD	br				
WA eigen risico	SSC	br	816.081	165.810		981.891
Overloop	BO	br	7.854.393			7.854.393
Personele frictiekosten Valkenburg a/d Geul	SZ	br				
Overloop	BCC	br				
Overloop	SZ	br				
Overloop	VL	br				
Totaal reserves			157.778.274	22.903.749	22.502.561	158.179.462

Begroting 2020 : Staat van reserves en			Begroting 2019			
OO	Soort res/vz	Stand per 1-1-2019	Correctie resultaat 2018	Storting	Ont-trekking	Stand per 31-12-2019
VOORZIENINGEN						
Programma 0: Bestuur en Ondersteuning						
APPA	BCC	v	2.068.857			2.068.857
Vangnet MJOP-BOG	BO	v	46.892		46.892	
Preventief onderhoud gemeentelijk BOG	BO	v	2.386.502	2.372.115	4.361.556	397.061
Voorziening Wom Belvédère	AD	v	4.300.000			4.300.000
MTB	AD	v	3.551.730			3.551.730
Voorziening letselschade	SB	v	136.857		58.468	78.389
Voorziening frictiekosten	VL	v	22.033		22.033	
			12.512.871	2.372.115	4.488.949	10.396.037
Programma 2: Verkeer en Vervoer						
Afkoop onderhoud VRI's	BO	v	306.670		21.905	284.765
Onderhoud fietsenstalling station	BO	v	46.000	46.644	18.339	74.305
IBOR verhardingen	BO	v	3.176.135	2.760.881	4.027.260	1.909.756
IBOR kunstwerken	BO	v	1.769.476	754.106	2.018.595	504.987
IBOR infrastructurele werken	BO	v	511.616	113.316	464.352	160.580
			5.809.897	3.674.947	6.550.451	2.934.393
Programma 5: Sport, cultuur en recreatie						
Onderhoud buitensportaccommodaties/kleed-clubgebouwen (eigenaar)	BO	v	397.714	170.540	210.415	357.839
Onderhoud binnensportaccommodaties (eigenaar)	BO	v	508.823	322.644	203.525	627.942
Onderhoud buitensportaccommodaties (velden/infra)	SP	v	1.142.142	963.318	1.094.922	1.010.538
Onderhoud buitensportaccommodaties / kleed-clubgebouwen (gebruiker)	SP	v	117.291	156.309	152.506	121.094
Sportinventaris binnensportaccommodaties	SP	v	62.640	68.562	66.835	64.367
Onderhoud Geusseltbad (eigenaar)	BO	v	1.199.989	294.000	106.097	1.387.892
Jachthaven St.Pieter	BO	v	244.693	41.995		286.688
Frictiekosten afstoten gymzalen	BO	v	108.768		108.768	
Onderhoud stadion Geusselt	BO	v	197.820	152.426	57.508	292.738
Voormalig personeel	C3	v	1.776.087		379.306	1.396.781
IBOR groen/bomen	BO	v	903.733	717.338	1.621.071	
			6.659.700	2.887.132	4.000.953	5.545.879
Programma 7: Volksgezondheid en milieu						
Productiemiddelen Riolen	BO	v	21.137.145	4.254.762	1.200.680	24.191.227
Achterstallig onderhoud riolen t/m 2012	BO	v	220.138		220.138	0
Productiemiddelen afvalbeleid	BO	v	1.328.116	191.962	482.199	1.037.879
			22.685.399	4.446.724	1.903.016	25.229.107
Programma 8: Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke vernieuwing						
Bouwgrondexploitatie Geusselt	BO	v	2.906.000	2.500.000		5.406.000
Leefbaarheidsfonds corporaties/gemeente	BO	v	1.549.674		340.000	1.209.674
			4.455.674	2.500.000	340.000	6.615.674
Totaal voorzieningen			52.123.541	15.880.918	17.283.370	50.721.089

Begroting 2020 : Staat van reserves en			Begroting 2020			
OO	Soort res/vz	Stand per 1-1-2020	Storting	Ont-trekking	Stand per 31-12-2020	
VOORZIENINGEN						
Programma 0: Bestuur en Ondersteuning						
APPA	BCC	v	2.068.857		2.068.857	
Vangnet MJOP-BOG	BO	v				
Preventief onderhoud gemeentelijk BOG	BO	v	397.061	2.407.697	2.582.638	222.119
Voorziening Wom Belvédère	AD	v	4.300.000			4.300.000
MTB	AD	v	3.551.730			3.551.730
Voorziening letselschade	SB	v	78.389		12.355	66.034
Voorziening frictiekosten	VL	v				
			10.396.037	2.407.697	2.594.993	10.208.740
Programma 2: Verkeer en Vervoer						
Afkoop onderhoud VRI's	BO	v	284.765		21.905	262.860
Onderhoud fietsenstalling station	BO	v	74.305	47.344	17.835	103.814
IBOR verhardingen	BO	v	1.909.756	263.604	1.909.756	263.604
IBOR kunstwerken	BO	v	504.987	767.626	1.272.613	0
IBOR infrastructurele werken	BO	v	160.580	115.016	110.393	165.203
			2.934.393	1.193.589	3.332.502	795.480
Programma 5: Sport, cultuur en recreatie						
Onderhoud buitensportaccommodaties/kleed-clubgebouwen (eigenaar)	BO	v	357.839	173.098	180.148	350.788
Onderhoud binnensportaccommodaties (eigenaar)	BO	v	627.942	327.484	345.809	609.617
Onderhoud buitensportaccommodaties (velden/infra)	SP	v	1.010.538	977.767	1.101.756	886.549
Onderhoud buitensportaccommodaties / kleed-clubgebouwen (gebruiker)	SP	v	121.094	158.654	152.506	127.242
Sportinventaris binnensportaccommodaties	SP	v	64.367	69.590	66.835	67.122
Onderhoud Geusseltbad (eigenaar)	BO	v	1.387.892	298.410	80.264	1.606.039
Jachthaven St.Pieter	BO	v	286.688	42.584		329.272
Frictiekosten afstoten gymzalen	BO	v				
Onderhoud stadion Geusselt	BO	v	292.738	154.712	120.100	327.350
Voormalig personeel	C3	v	1.396.781		243.569	1.153.212
IBOR groen/bomen	BO	v		728.099	728.099	
			5.545.879	2.930.398	3.019.086	5.457.192
Programma 7: Volksgezondheid en milieu						
Productiemiddelen Riolen	BO	v	24.191.227	4.318.584	1.821.217	26.688.594
Achterstallig onderhoud riolen t/m 2012	BO	v	0			0
Productiemiddelen afvalbeleid	BO	v	1.037.879	339.841	189.593	1.188.127
			25.229.107	4.658.425	2.010.810	27.876.722
Programma 8: Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke vernieuwing						
Bouwgrondexploitatie Geusselt	BO	v	5.406.000			5.406.000
Leefbaarheidsfonds corporaties/gemeente	BO	v	1.209.674			1.209.674
			6.615.674			6.615.674
Totaal voorzieningen			50.721.089	11.190.109	10.957.391	50.953.808

Begroting 2020 : Staat van reserves en			Begroting 2021			
OO	Soort res/vz	Stand per 1-1-2021	Storting	Ont-trekking	Stand per 31-12-2021	
VOORZIENINGEN						
Programma 0: Bestuur en Ondersteuning						
APPA	BCC	v	2.068.857		2.068.857	
Vangnet MJOP-BOG	BO	v				
Preventief onderhoud gemeentelijk BOG	BO	v	222.119	2.407.697	1.934.454	695.362
Voorziening Wom Belvédère	AD	v	4.300.000			4.300.000
MTB	AD	v	3.551.730			3.551.730
Voorziening letselschade	SB	v	66.034		12.726	53.308
Voorziening frictiekosten	VL	v				
			10.208.740	2.407.697	1.947.180	10.669.257
Programma 2: Verkeer en Vervoer						
Afkoop onderhoud VRI's	BO	v	262.860		21.905	240.955
Onderhoud fietsenstalling station	BO	v	103.814	47.344	23.439	127.718
IBOR verhardingen	BO	v	263.604	263.604	527.208	0
IBOR kunstwerken	BO	v	0	768.137	768.137	0
IBOR infrastructurele werken	BO	v	165.203	115.016	103.493	176.725
			795.480	1.194.100	1.444.182	545.399
Programma 5: Sport, cultuur en recreatie						
Onderhoud buitensportaccommodaties/kleedclubgebouwen (eigenaar)	BO	v	350.788	173.098	172.161	351.725
Onderhoud binnensportaccommodaties (eigenaar)	BO	v	609.617	327.484	288.896	648.205
Onderhoud buitensportaccommodaties (velden/infra)	SP	v	886.549	977.767	908.008	956.308
Onderhoud buitensportaccommodaties / kleedclubgebouwen (gebruiker)	SP	v	127.242	158.654	152.506	133.390
Sportinventaris binnensportaccommodaties	SP	v	67.122	69.590	66.835	69.877
Onderhoud Geusseltbad (eigenaar)	BO	v	1.606.039	298.410	114.265	1.790.184
Jachthaven St.Pieter	BO	v	329.272	42.584		371.857
Frictiekosten afstoten gymzalen	BO	v				
Onderhoud stadion Geusselt	BO	v	327.350	154.712	86.162	395.901
Voormalig personeel	C3	v	1.153.212		227.462	925.750
IBOR groen/bomen	BO	v		728.099	728.099	
			5.457.192	2.930.399	2.744.394	5.643.196
Programma 7: Volksgezondheid en milieu						
Productiemiddelen Riolen	BO	v	26.688.594	4.318.584	2.048.364	28.958.814
Achterstallig onderhoud riolen t/m 2012	BO	v	0			0
Productiemiddelen afvalbeleid	BO	v	1.188.127	339.841	186.002	1.341.966
			27.876.722	4.658.425	2.234.366	30.300.781
Programma 8: Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke vernieuwing						
Bouwgrondexploitatie Geusselt	BO	v	5.406.000			5.406.000
Leefbaarheidsfonds corporaties/gemeente	BO	v	1.209.674			1.209.674
			6.615.674			6.615.674
Totaal voorzieningen			50.953.808	11.190.621	8.370.122	53.774.306

Begroting 2020 : Staat van reserves en			Begroting 2022			
OO	Soort res/vz	Stand per 1-1-2022	Storting	Ont-trekking	Stand per 31-12-2022	
VOORZIENINGEN						
Programma 0: Bestuur en Ondersteuning						
APPA	BCC	v	2.068.857		2.068.857	
Vangnet MJOP-BOG	BO	v				
Preventief onderhoud gemeentelijk BOG	BO	v	695.362	2.407.697	2.616.766	486.293
Voorziening Wom Belvédère	AD	v	4.300.000			4.300.000
MTB	AD	v	3.551.730			3.551.730
Voorziening letselschade	SB	v	53.308		13.108	40.200
Voorziening frictiekosten	VL	v				
			10.669.257	2.407.697	2.629.874	10.447.080
Programma 2: Verkeer en Vervoer						
Afkoop onderhoud VRI's	BO	v	240.955		21.905	219.050
Onderhoud fietsenstalling station	BO	v	127.718	47.344	18.405	156.657
IBOR verhardingen	BO	v	0	263.604	263.604	0
IBOR kunstwerken	BO	v	0	768.649	768.649	0
IBOR infrastructurele werken	BO	v	176.725	115.016	103.493	188.248
			545.399	1.194.612	1.176.056	563.955
Programma 5: Sport, cultuur en recreatie						
Onderhoud buitensportaccommodaties/kleedclubgebouwen (eigenaar)	BO	v	351.725	173.098	60.659	464.164
Onderhoud binnensportaccommodaties (eigenaar)	BO	v	648.205	327.484	237.337	738.352
Onderhoud buitensportaccommodaties (velden/infra)	SP	v	956.308	977.767	908.008	1.026.067
Onderhoud buitensportaccommodaties / kleedclubgebouwen (gebruiker)	SP	v	133.390	158.654	152.506	139.538
Sportinventaris binnensportaccommodaties	SP	v	69.877	69.590	66.835	72.632
Onderhoud Geusseltbad (eigenaar)	BO	v	1.790.184	298.410	615.180	1.473.414
Jachthaven St.Pieter	BO	v	371.857	42.584	412.513	1.928
Frictiekosten afstoten gymzalen	BO	v				
Onderhoud stadion Geusselt	BO	v	395.901	154.712	69.926	480.687
Voormalig personeel	C3	v	925.750		224.140	701.610
IBOR groen/bomen	BO	v		728.099	728.099	
			5.643.196	2.930.399	3.475.204	5.098.391
Programma 7: Volksgezondheid en milieu						
Productiemiddelen Riolen	BO	v	28.958.814	4.318.584	2.192.464	31.084.934
Achterstallig onderhoud riolen t/m 2012	BO	v	0			0
Productiemiddelen afvalbeleid	BO	v	1.341.966	339.841	208.264	1.473.543
			30.300.781	4.658.425	2.400.728	32.558.478
Programma 8: Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke vernieuwing						
Bouwgrondexploitatie Geusselt	BO	v	5.406.000			5.406.000
Leefbaarheidsfonds corporaties/gemeente	BO	v	1.209.674			1.209.674
			6.615.674			6.615.674
Totaal voorzieningen			53.774.306	11.191.133	9.681.861	55.283.578

Begroting 2020 : Staat van reserves en			Begroting 2023			
OO	Soort res/vz	Stand per 1-1-2023	Storting	Ont-trekking	Stand per 31-12-2023	
VOORZIENINGEN						
Programma 0: Bestuur en Ondersteuning						
APPA	BCC	v	2.068.857		2.068.857	
Vangnet MJOP-BOG	BO	v				
Preventief onderhoud gemeentelijk BOG	BO	v	486.293	2.407.697	1.692.049	1.201.940
Voorziening Wom Belvédère	AD	v	4.300.000			4.300.000
MTB	AD	v	3.551.730			3.551.730
Voorziening letselschade	SB	v	40.200		13.108	27.092
Voorziening frictiekosten	VL	v			22.033	-22.033
			10.447.080	2.407.697	1.727.190	11.127.586
Programma 2: Verkeer en Vervoer						
Afkoop onderhoud VRI's	BO	v	219.050		21.905	197.145
Onderhoud fietsenstalling station	BO	v	156.657	47.344	55.469	148.532
IBOR verhardingen	BO	v	0	263.604	263.604	0
IBOR kunstwerken	BO	v	0	768.649	768.649	0
IBOR infrastructurele werken	BO	v	188.248	115.016	103.493	199.771
			563.955	1.194.612	1.213.120	545.448
Programma 5: Sport, cultuur en recreatie						
Onderhoud buitensportaccommodaties/kleedclubgebouwen (eigenaar)	BO	v	464.164	173.098	53.703	583.560
Onderhoud binnensportaccommodaties (eigenaar)	BO	v	738.352	327.484	134.099	931.737
Onderhoud buitensportaccommodaties (velden/infra)	SP	v	1.026.067	783.563	749.336	1.060.294
Onderhoud buitensportaccommodaties / kleedclubgebouwen (gebruiker)	SP	v	139.538	131.604	125.856	145.286
Sportinventaris binnensportaccommodaties	SP	v	72.632	59.764	57.153	75.243
Onderhoud Geusseltbad (eigenaar)	BO	v	1.473.414	298.410	164.177	1.607.647
Jachthaven St.Pieter	BO	v	1.928	42.584		44.512
Frictiekosten afstoten gymzalen	BO	v				
Onderhoud stadion Geusselt	BO	v	480.687	154.712	58.573	576.826
Voormalig personeel	C3	v	701.610		183.995	517.615
IBOR groen/bomen	BO	v		728.099	728.099	
			5.098.391	2.699.319	2.254.990	5.542.720
Programma 7: Volksgezondheid en milieu						
Productiemiddelen Riolen	BO	v	31.084.934	4.318.584	2.241.900	33.161.618
Achterstallig onderhoud riolen t/m 2012	BO	v	0			0
Productiemiddelen afvalbeleid	BO	v	1.473.543	339.841	207.258	1.606.126
			32.558.478	4.658.425	2.449.158	34.767.745
Programma 8: Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke vernieuwing						
Bouwgrondexploitatie Geusselt	BO	v	5.406.000			5.406.000
Leefbaarheidsfonds corporaties/gemeente	BO	v	1.209.674			1.209.674
			6.615.674			6.615.674
Totaal voorzieningen			55.283.578	10.960.053	7.644.458	58.599.173

Bijlage 5

Overzicht incidentele baten en lasten

Overzicht incidentele baten en lasten bedragen x € 1.000	Taakveld	Lasten 2020			Baten 2020		
		Totaal	I	S	Totaal	I	S
PROGRAMMA 1: BESTUUR & DIENSTVERLENING		10.228	0	10.228	2.066	0	2.066
Overige kosten verkiezingen	0.2						
Onttrekking reserve verkiezingen	0.10						
PROGRAMMA 2: INTEGRALE VEILIGHEID		15.203	0	15.203	448	0	448
Opstellen van maatregelen voor veilig uitgaan en tolerant gedrag (budgettair kader PGB 2019)	1.2						
Verhogen (wijk) veiligheidsbeleving (Kaderbrief 2017)	1.2						
PROGRAMMA 3: ECONOMIE & WERKGELEGENHEID		9.292	115	9.177	1.198	0	1.198
Bijdrage aan evenement Jumping Indoor Maastricht (Kaderbrief 2017)	3.4		50				
Bijdrage aan evenemenet Amstel Gold Race (Kaderbrief 2017)	3.4		25				
Bijdrage aan evenement Iron Man (Kaderbrief 2017)	3.4		40				
PROGRAMMA 4: SOCIALE ZEKERHEID EN RE-INTEGRATIE		107.990	400	107.590	70.299	0	70.299
Arbeidsmarkt re-integratie (budgettair kader PGB 2019)	6.5		400				
PROGRAMMA 5 & 6: SAMENLEVEN EN BUURTGERICHT WERKEN		281.475	1.075	280.400	149.098	687	148.411
Gezond in de stad (JOGG)	7.1		388				
Uitgaven tlv reserve decentralisaties sociaal	6.1		272				
Ontr. Reserve decentralisaties Sociaal	0.10				272		
Uitgaven tlv investeringsfonds Duurzame Sociale Infrastructuur	6.1		414				
Ontr. res Invest.fonds Duurz. Soc. Infrastructuur	0.10				414		
PROGRAMMA 7: SPORT & RECREATIE		12.819	418	12.400	4.699	418	4.280
Bijzondere lasten tlv reserve combinatiefunctionarissen	5.7		380				
Onttrekking reserve combinatiefunctionarissen	0.10				380		
Friciekosten personeel MS	5.2		38				
Onttrekking reserve combinatiefunctie	0.10				38		
PROGRAMMA 8: KUNST & CULTUUR		23.322	0	23.322	7.060	0	7.060
Reuzenfestival	5.6						
Onttrekking reserve Reuzenfestival	0.10						
PROGRAMMA 9: ONDERWIJS		9.170	0	9.170	3.421	0	3.421
PROGRAMMA 10: STADSONTWIKKELING		37.979	7.561	30.419	29.160	7.439	21.721
Bijzondere lasten t.l.v. reserve wijkaanpak Maastricht Noordoost	8.1		300				
Onttrekking reserve wijkaanpak Maastricht Noordoost	0.10				300		
Bijzondere lasten tlv egalisatie/onderhoudsreserve MECC	0.3		7.139				
Onttrekking egalisatie/onderhoudsreserve MECC	0.10				7.139		
Maastricht LAB (Next)	8.1		122				
PROGRAMMA 11: WONEN		9.215	7.600	1.616	6.799	6.755	44
Bijzondere lasten tlv reserve ISV	8.3		4.732				
Onttrekking reserve stedelijke vernieuwing (ISV)	0.10				4.732		
Bijzondere lasten tlv reserve Krimpgelden	8.3		2.023				
Onttrekking reserve Krimpgelden	0.10				2.023		
Actieplan bevolkingsdaling regio Maastricht en Heuvelland (krimpgelden) (septembercirculaire)	0.10		845				
PROGRAMMA 12: VERKEER & MOBILITEIT		16.585	2.622	13.963	17.088	2.622	14.466
Incidentele uitgaven t.l.v. mobiliteitsfonds	2.1		2.622				
Onttrekking mobiliteitsfonds m.b.t. incidentele uitgaven	0.10				2.622		
PROGRAMMA 13: BEHEER OPENBARE RUIMTE		36.165	0	36.165	19.900	0	19.900
PROGRAMMA 14: NATUUR, MILIEU & AFVAL		20.562	0	20.562	22.469	0	22.469
PROGRAMMA 15: ALGEMENE INKOMSTEN & UITGAVEN		92.180	1.297	90.884	348.518	8.378	340.140
Friciekosten (bab, boventalligen, hogere P-kosten, voormalig personeel)	0.8		177				
Bijzondere lasten tlv bedrijfsreserve	0.10		250				
Onttrekking bedrijfsreserve	0.10				250		
Bijzondere lasten tlv reserve pers.fricties gem Valkenburg	0.10		90				
Onttrekking reserve pers.fricties gem. Valkenburg	0.10				90		
Incidentele dekking (coalitieakkoord)	0.8				6.000		
Overhead - organisatie-ontwikkeling (budgettair kader PGB 2019)	0.4		500				
Schuld en armoede (mei.circulaire 2018)	0.7		204				
Vrijval kapitaallasten	0.8				1.000		
CAO	0.8				1.000		
Overhead - Spankracht	0.4		76				
Saldo begroting	0.11				38		
TOTALEN		682.185	21.088	661.098	682.223	26.299	655.924

Overzicht incidentele baten en lasten bedragen x€ 1.000	Taakveld	Lasten 2021			Baten 2021		
		Totaal	I	S	Totaal	I	S
PROGRAMMA 1: BESTUUR & DIENSTVERLENING		9.898	225	9.673	2.312	225	2.087
Overige kosten verkiezingen	0.2		225				
Onttrekking reserve verkiezingen	0.10					225	
PROGRAMMA 2: INTEGRALE VEILIGHEID		15.126	0	15.126	448	0	448
Opstellen van maatregelen voor veilig uitgaan en tolerant gedrag (budgettair kader PGB 2019)	1.2						
Verhogen (wijk) veiligheidsbeleving (Kaderbrief 2017)	1.2						
PROGRAMMA 3: ECONOMIE & WERKGELEGENHEID		8.161	25	8.136	545	0	545
Bijdrage aan evenement Jumping Indoor Maastricht (Kaderbrief 2017)	3.4						
Bijdrage aan evenement Amstel Gold Race (Kaderbrief 2017)	3.4		25				
Bijdrage aan evenement Iron Man (Kaderbrief 2017)	3.4						
PROGRAMMA 4: SOCIALE ZEKERHEID EN RE-INTEGRATIE		106.655	0	106.655	70.288	0	70.288
Arbeidsmarkt re-integratie (budgettair kader PGB 2019)	6.5						
PROGRAMMA 5 & 6: SAMENLEVEN EN BUURTGERICHT WERKEN		279.652	660	278.992	148.879	272	148.606
Gezond in de stad (JOGG)	7.1		388				
Uitgaven tlv reserve decentralisaties sociaal	6.1		272				
Ontr. Reserve decentralisaties Sociaal	0.10					272	
Uitgaven tlv investeringsfonds Duurzame Sociale Infrastructuur	6.1						
Ontr. res Invest.fonds Duurz. Soc. Infrastructuur	0.10						
PROGRAMMA 7: SPORT & RECREATIE		12.591	345	12.246	4.715	345	4.370
Bijzondere lasten tlv reserve combinatiefunctionarissen	5.7		345				
Onttrekking reserve combinatiefunctionarissen	0.10					345	
Friciekosten personeel MS	5.2						
Onttrekking reserve combinatiefunctie	0.10						
PROGRAMMA 8: KUNST & CULTUUR		22.848	0	22.848	6.686	0	6.686
Reuzenfestival	5.6						
Onttrekking reserve Reuzenfestival	0.10						
PROGRAMMA 9: ONDERWIJS		9.142	0	9.142	3.421	0	3.421
PROGRAMMA 10: STADSONTWIKKELING		29.092	0	29.092	20.379	0	20.379
Bijzondere lasten t.l.v. reserve wijkaanpak Maastricht Noordoost	8.1		0				
Onttrekking reserve wijkaanpak Maastricht Noordoost	0.10					0	
Bijzondere lasten tlv egalisatie/onderhoudsreserve MECC	0.3						
Onttrekking egalisatie/onderhoudsreserve MECC	0.10						
Maastricht LAB (Next)	8.1						
PROGRAMMA 11: WONEN		1.585	42	1.543	86	42	44
Bijzondere lasten tlv reserve ISV	8.3		42				
Onttrekking reserve stedelijke vernieuwing (ISV)	0.10					42	
Bijzondere lasten tlv reserve Krimpgelden	8.3						
Onttrekking reserve Krimpgelden	0.10						
Actieplan bevolkingsdaling regio Maastricht en Heuvelland (krimpgelden) (septembercirculaire)	0.10						
PROGRAMMA 12: VERKEER & MOBILITEIT		13.788	0	13.788	14.100	0	14.100
Incidentele uitgaven t.l.v. mobiliteitsfonds	2.1		0				
Onttrekking mobiliteitsfonds m.b.t. incidentele uitgaven	0.10						
PROGRAMMA 13: BEHEER OPENBARE RUIMTE		35.782	0	35.782	19.475	0	19.475
PROGRAMMA 14: NATUUR, MILIEU & AFVAL		20.312	0	20.312	22.224	0	22.224
PROGRAMMA 15: ALGEMENE INKOMSTEN & UITGAVEN		94.534	194	94.340	342.469	-1.944	344.413
Friciekosten (bab, boventalligen, hogere P-kosten, voormalig personeel)	0.8						
Bijzondere lasten tlv bedrijfsreserve	0.10		194				
Onttrekking bedrijfsreserve	0.10					194	
Bijzondere lasten tlv reserve pers.fricties gem Valkenburg	0.10						
Onttrekking reserve pers.fricties gem. Valkenburg	0.10						
Incidentele dekking (coalitieakkoord)	0.8						
Overhead - organisatie-ontwikkeling (budgettair kader PGB 2019)	0.4						
Schuld en armoede (mei.circulaire 2018)	0.7						
Vrijval kapitaallasten	0.8					1.000	
CAO	0.8						
Overhead - Spankracht	0.4						
Saldo begroting	0.11					-3.138	
TOTALEN		659.166	1.492	657.674	656.028	-1.059	657.087

Overzicht incidentele baten en lasten bedragen x € 1.000	Taakveld	Lasten 2022			Baten 2022		
		Totaal	I	S	Totaal	I	S
PROGRAMMA 1: BESTUUR & DIENSTVERLENING		9.688	225	9.463	2.312	225	2.087
Overige kosten verkiezingen	0.2		225				
Onttrekking reserve verkiezingen	0.10					225	
PROGRAMMA 2: INTEGRALE VEILIGHEID		15.269	0	15.269	448	0	448
Opstellen van maatregelen voor veilig uitgaan en tolerant gedrag (budgettair kader PGB 2019)	1.2						
Verhogen (wijk) veiligheidsbeleving (Kaderbrief 2017)	1.2						
PROGRAMMA 3: ECONOMIE & WERKGELEGENHEID		8.157	25	8.132	545	0	545
Bijdrage aan evenement Jumping Indoor Maastricht (Kaderbrief 2017)	3.4						
Bijdrage aan evenement Amstel Gold Race (Kaderbrief 2017)	3.4		25				
Bijdrage aan evenement Iron Man (Kaderbrief 2017)	3.4						
PROGRAMMA 4: SOCIALE ZEKERHEID EN RE-INTEGRATIE		105.899	0	105.899	70.288	0	70.288
Arbeidsmarkt re-integratie (budgettair kader PGB 2019)	6.5						
PROGRAMMA 5 & 6: SAMENLEVEN EN BUURTGERICHT WERKEN		277.366	169	277.197	148.414	169	148.245
Gezond in de stad (JOGG)	7.1		0				
Uitgaven tlv reserve decentralisaties sociaal	6.1		169				
Ontr. Reserve decentralisaties Sociaal	0.10					169	
Uitgaven tlv investeringsfonds Duurzame Sociale Infrastructuur	6.1						
Ontr. res Invest.fonds Duurz. Soc. Infrastructuur	0.10						
PROGRAMMA 7: SPORT & RECREATIE		12.577	345	12.231	4.715	345	4.370
Bijzondere lasten tlv reserve combinatiefunctionarissen	5.7		345				
Onttrekking reserve combinatiefunctionarissen	0.10					345	
Friciekosten personeel MS	5.2						
Onttrekking reserve combinatiefunctie	0.10						
PROGRAMMA 8: KUNST & CULTUUR		22.881	0	22.881	6.725	0	6.725
Reuzenfestival	5.6						
Onttrekking reserve Reuzenfestival	0.10						
PROGRAMMA 9: ONDERWIJS		9.109	0	9.109	3.421	0	3.421
PROGRAMMA 10: STADSONTWIKKELING		28.649	0	28.649	19.964	0	19.964
Bijzondere lasten t.l.v. reserve wijkaanpak Maastricht Noordoost	8.1		0				
Onttrekking reserve wijkaanpak Maastricht Noordoost	0.10					0	
Bijzondere lasten tlv egalisatie/onderhoudsreserve MECC	0.3						
Onttrekking egalisatie/onderhoudsreserve MECC	0.10						
Maastricht LAB (Next)	8.1						
PROGRAMMA 11: WONEN		1.517	0	1.517	44	0	44
Bijzondere lasten tlv reserve ISV	8.3						
Onttrekking reserve stedelijke vernieuwing (ISV)	0.10						
Bijzondere lasten tlv reserve Krimpgelden	8.3						
Onttrekking reserve Krimpgelden	0.10						
Actieplan bevolkingsdaling regio Maastricht en Heuvelland (krimpgelden) (septembercirculaire)	0.10						
PROGRAMMA 12: VERKEER & MOBILITEIT		13.508	0	13.508	13.910	0	13.910
Incidentele uitgaven t.l.v. mobiliteitsfonds	2.1						
Onttrekking mobiliteitsfonds m.b.t. incidentele uitgaven	0.10						
PROGRAMMA 13: BEHEER OPENBARE RUIMTE		35.840	0	35.840	19.599	0	19.599
PROGRAMMA 14: NATUUR, MILIEU & AFVAL		20.329	0	20.329	22.245	0	22.245
PROGRAMMA 15: ALGEMENE INKOMSTEN & UITGAVEN		94.665	0	94.665	341.490	-1.333	342.823
Friciekosten (bab, boventalligen, hogere P-kosten, voormalig personeel)	0.8						
Bijzondere lasten tlv bedrijfsreserve	0.10						
Onttrekking bedrijfsreserve	0.10						
Bijzondere lasten tlv reserve pers.fricties gem Valkenburg	0.10						
Onttrekking reserve pers.fricties gem. Valkenburg	0.10						
Incidentele dekking (coalitieakkoord)	0.8						
Overhead - organisatie-ontwikkeling (budgettair kader PGB 2019)	0.4						
Schuld en armoede (mei.circulaire 2018)	0.7						
Vrijval kapitaallasten	0.8						
CAO	0.8						
Overhead - Spankracht	0.4						
Saldo begroting	0.11					-1.333	
TOTALEN		655.454	764	654.689	654.121	-594	654.714

Overzicht incidentele baten en lasten bedragen x € 1.000	Taakveld	Lasten 2023			Baten 2023		
		Totaal	I	S	Totaal	I	S
PROGRAMMA 1: BESTUUR & DIENSTVERLENING		9.688	225	9.463	2.311	225	2.086
Overige kosten verkiezingen	0.2		225				
Onttrekking reserve verkiezingen	0.10					225	
PROGRAMMA 2: INTEGRALE VEILIGHEID		15.267	0	15.267	447	0	447
Opstellen van maatregelen voor veilig uitgaan en tolerant gedrag (budgettair kader PGB 2019)	1.2						
Verhogen (wijk) veiligheidsbeleving (Kaderbrief 2017)	1.2						
PROGRAMMA 3: ECONOMIE & WERKGELEGENHEID		8.154	25	8.129	545	0	545
Bijdrage aan evenement Jumping Indoor Maastricht (Kaderbrief 2017)	3.4						
Bijdrage aan evenement Amstel Gold Race (Kaderbrief 2017)	3.4		25				
Bijdrage aan evenement Iron Man (Kaderbrief 2017)	3.4						
PROGRAMMA 4: SOCIALE ZEKERHEID EN RE-INTEGRATIE		105.880	0	105.880	70.274	0	70.274
Arbeidsmarkt re-integratie (budgettair kader PGB 2019)	6.5						
PROGRAMMA 5 & 6: SAMENLEVEN EN BUURTGERICHT WERKEN		276.532	0	276.532	148.169	0	148.169
Gezond in de stad (JOGG)	7.1		0				
Uitgaven tlv reserve decentralisaties sociaal	6.1		0				
Ontr. Reserve decentralisaties Sociaal	0.10					0	
Uitgaven tlv investeringsfonds Duurzame Sociale Infrastructuur	6.1						
Ontr. res Invest.fonds Duurz. Soc. Infrastructuur	0.10						
PROGRAMMA 7: SPORT & RECREATIE		11.291	294	10.997	3.413	294	3.119
Bijzondere lasten tlv reserve combinatiefunctionarissen	5.7		294				
Onttrekking reserve combinatiefunctionarissen	0.10					294	
Friciekosten personeel MS	5.2						
Onttrekking reserve combinatiefunctie	0.10						
PROGRAMMA 8: KUNST & CULTUUR		22.833	0	22.833	6.715	0	6.715
Reuzenfestival	5.6						
Onttrekking reserve Reuzenfestival	0.10						
PROGRAMMA 9: ONDERWIJS		9.084	0	9.084	3.421	0	3.421
PROGRAMMA 10: STADSONTWIKKELING		23.775	0	23.775	15.106	0	15.106
Bijzondere lasten t.l.v. reserve wijkaanpak Maastricht Noordoost	8.1		0				
Onttrekking reserve wijkaanpak Maastricht Noordoost	0.10					0	
Bijzondere lasten tlv egalisatie/onderhoudsreserve MECC	0.3						
Onttrekking egalisatie/onderhoudsreserve MECC	0.10						
Maastricht LAB (Next)	8.1						
PROGRAMMA 11: WONEN		1.513	0	1.513	44	0	44
Bijzondere lasten tlv reserve ISV	8.3						
Onttrekking reserve stedelijke vernieuwing (ISV)	0.10						
Bijzondere lasten tlv reserve Krimpgelden	8.3						
Onttrekking reserve Krimpgelden	0.10						
Actieplan bevolkingsdaling regio Maastricht en Heuvelland (krimpgelden) (septembercirculaire)	0.10						
PROGRAMMA 12: VERKEER & MOBILITEIT		13.291	0	13.291	13.800	0	13.800
Incidentele uitgaven t.l.v. mobiliteitsfonds	2.1						
Onttrekking mobiliteitsfonds m.b.t. incidentele uitgaven	0.10						
PROGRAMMA 13: BEHEER OPENBARE RUIMTE		35.815	0	35.815	19.627	0	19.627
PROGRAMMA 14: NATUUR, MILIEU & AFVAL		20.322	0	20.322	22.243	0	22.243
PROGRAMMA 15: ALGEMENE INKOMSTEN & UITGAVEN		94.334	0	94.334	342.497	833	341.664
Friciekosten (bab, boventalligen, hogere P-kosten, voormalig personeel)	0.8						
Bijzondere lasten tlv bedrijfsreserve	0.10						
Onttrekking bedrijfsreserve	0.10						
Bijzondere lasten tlv reserve pers.fricties gem Valkenburg	0.10						
Onttrekking reserve pers.fricties gem Valkenburg	0.10						
Incidentele dekking (coalitieakkoord)	0.8						
Overhead - organisatie-ontwikkeling (budgettair kader PGB 2019)	0.4						
Schuld en armoede (mei.circulaire 2018)	0.7						
Vrijval kapitaallasten	0.8						
CAO	0.8						
Overhead - Spankracht	0.4						
Saldo begroting	0.11					833	
TOTALEN		647.780	544	647.236	648.613	1.352	647.261

Bijlage 6 Overzicht subsidies

De staat van subsidies is geen verplicht onderdeel van de begroting maar wordt sedert enkele jaren opgenomen om toch een indruk te geven van de te verstrekken subsidies. De begroting 2020 bevat immers subsidiebudgetten maar geen subsidies. Deze zijn immers nog niet vastgesteld. Naar aanleiding van signalen vanuit de raad zal ingaande Programmabegroting 2018 de subsidieparagraaf geen overzichtlijstje bevatten van betaalde subsidies van twee jaren voorafgaande aan het nieuwe begrotingsjaar. Dit doet immers geen recht aan de door de raad gewenste transparantie en meer beleidsgestuurde informatie bij begroting en verantwoording bij rekening. In dit overzicht zijn weergegeven de vanuit beleid voorgenomen maximale subsidies van structurele aard en de bovenliggende regelingen en doelen voor flexibele subsidies in het aankomende jaar. Bij de jaarrekening zal een gedetailleerd overzicht worden verstrekt van alle beschikte subsidies compleet met de onderliggende regelingen.

De gemeente Maastricht heeft een structurele subsidierelatie met circa 50 instellingen en verleent daarnaast ongeveer 500 incidentele subsidies per jaar. Het wettelijk kader is vastgelegd in de Algemene Subsidieverordening Gemeente Maastricht 2015 en de diverse nadere regelingen/verordeningen.

Overzicht structurele 'instandhoudingsubsidies'

Subsidies worden verstrekt op basis van de in de begroting opgenomen programma's. Onderstaand een overzicht van de **voorgenomen** maximale structurele/instandhouding subsidies voor 2020. Bedragen zijn afgerond op duizendtallen.

<i>Naam instelling</i>	<i>Maximaal</i>
<i>Programma 1 Veiligheid</i>	
Stichting Halt	€ 63.000
<i>Programma 3 Economie</i>	
Stichting VVV	€ 910.000
Centrum Management Maastricht	€ 488.412
Jumping Indoor Maastricht	€ 50.000
Amstel Gold Race	€ 25.000
Iron Man	€ 80.000
<i>Programma 5 Sport, Cultuur en Recreatie</i>	
Stichting Sint Nicolaas Maastricht	€ 2.000
Stichting Hogeschool Zuyd	€ 3.000
Stichting Oranje Comite Maastricht	€ 5.000
Stichting Studium Chorale Maastricht	€ 7.000
Bestuur Nederlands Bachvereniging	€ 8.000
Stichting Viewmaster	€ 11.000
Popfestival	€ 64.000
Stichting Grafische Ateliers Maastricht	€ 16.000
Stichting Fashion Clash	€ 22.000
Beeldende Kunst (BKV) - Evenement L' Art pour elkaar	€ 32.000
Stichting Project Sally Maastricht	€ 27.000
Theatergroep Hoge Fronten	€ 27.000
Stichting Jazz Maastricht	€ 38.000
Stichting Uit- Het Parcours	€ 43.000
Jan van Eijck Academie	€ 54.000
Stichting Intro	€ 46.000
Stichting Via Zuid Maastricht	€ 54.000
Stichting Opera Zuid	€ 82.000
Stichting Nederlandse Dansdagen	€ 87.000
Stichting Ateliers Maastricht (beeldende kunst)	€ 103.000
Stichting Musica Sacra	€ 108.000
Nederlandse Architectuurinstituut / Bureau Europa	€ 168.000
Toneelgroep Maastricht	€ 163.000
Marres – Maastricht	€ 168.000

Princes Christina Concours	€ 9.000
Stichting Lumiere Maastricht	€ 149.000
Philharmonie Orkest Zuid Nederland	€ 219.000
Stichting Muziekgieterij	€ 385.000
Stichting Kabelomroep Zuid Limburg (RTV Maastricht)	€ 418.000
Regionaal Historisch Centrum Limburg	€ 932.000
CineSud	€ 27.000
Docfest	€ 27.000

Programma 6 Sociaal Domein

Stichting Radar	€ 27.000
Stichting RIBW	€ 154.000
Stichting Impuls	€ 160.000
Stichting Anti Discriminatie Voorziening (ADV) Limburg	€ 246.000
Stichting Relim	€ 632.000
Steunpunt Mantelzorg	€ 758.000
Stichting Koraalgroep	€ 1.000.000
Mondriaan	€ 1.203.000
Leger des Heils	€ 1.394.000
GGD (Gemeenschappelijke regeling)	€ 4.281.000
Kindgebonden financiering	€ 1.799.000
Xonar Vrouwenopvang	€ 2.216.000
Stichting Envida	€ 2.788.000
Stichting Trajekt	€ 7.727.000
Stichting MEE Zuid-Limburg	€ 1.206.000
Stichting Vluchtelingenwerk	€ 109.000

Programma 7 Volksgezondheid en Milieu

Kinderboerderij Wieringerberg	€ 15.000
Subsidie St. Daalhoeve t.b.v. dieren in stadspark	€ 42.000
Stichting Dierenambulance	€ 17.000
Dierenasiel	€ 85.000
Stichting Centrum Natuur en Milieu Educatie	€ 526.000

Overzicht activiteiten subsidies en subsidieplafonds

Naam regeling	Doel	Doelgroep/subsidieplafond
Subsidieregeling "Bewegen chronisch zieken"	Meer chronisch zieken in staat stellen om aan bewegingsactiviteiten deel te nemen.	Verenigingen en stichtingen Subsidieplafond : € 15.000
Subsidieregeling "Lokaal Educatieve Agenda"	Gericht op het verbeteren van de onderwijsinfrastructuur in relatie tot en in afstemming met relevante gemeentelijke beleidsthema's.	Schoolbesturen primair onderwijs. Subsidieplafond : € 203.000
Subsidieregeling "vrijwilligersactiviteiten welzijn en zorg" Basissubsidies	Basissubsidie gericht op het realiseren/behouden van een basis van vrijwilligersorganisaties als fundament van de sociale infrastructuur. Aanvullend op de basissubsidie kunnen vrijwilligersorganisaties via tenders activiteitensubsidies aanvragen	Vrijwilligersorganisaties Maastricht Subsidieplafond € 986.000
Subsidieregeling "vrijwilligersactiviteiten welzijn en zorg" Buurtnetwerken	Subsidie met als doel gezamenlijk met de bewoners van een buurt of samenstelling van buurten, een lokale visie te ontwikkelen en bewoners te stimuleren deze visie zelf, indien nodig gefaciliteerd door en / of samenwerkend met	Buurtnetwerken in Maastricht Subsidieplafond € 189.000

	professionals en gemeente en vrijwilligersorganisaties, te realiseren	
<i>Flexibele subsidies</i>	Vrijwilligersorganisaties kunnen subsidie aanvragen voor activiteiten gericht op het verkrijgen van ruimte en het stimuleren van nieuwe initiatieven in de samenwerking tussen organisaties gericht op de doelstellingen van programma 4-5-6.	Vrijwilligersorganisaties Maastricht Subsidieplafond € 300.000
Regeling "subsidie Amateurkunsten" Structurele subsidies cultuurparticipatie	Betreft structurele (boekjaar)subsidies aan harmonieën, fanfares, koren en toneelverenigingen die voldoen aan de eisen in de regeling t.a.v. gekwalificeerde leiding, lidmaatschap erkende bond, jaarlijks openbaar optreden. Subsidiebedrag mede afhankelijk van ledenaantal. Verenigingen die onder deze regeling vallen, kunnen hiernaast geen projectsubsidies aanvragen (zie hieronder)	Verenigingen Subsidieplafond € 329.000
Regeling "subsidie Amateurkunsten" Projectsubsidies	Projectsubsidies ten behoeve van amateurkunstactiviteiten, NIET zijnde activiteiten van verenigingen die onder de structurele (boekjaar) subsidieregeling vallen. Wordt getoetst op: kwaliteit, Innovatie en participatie.	Verenigingen en stichtingen die geen structurele subsidie (zie hierboven) ontvangen. Subsidieplafond € 29.000
Diverse Evenementensubsidie jongerenparticipatie	Gericht op het stimuleren en versterken van samenkracht in de maatschappij met name onder jongeren. Inhoudelijke Onderlegger is de nota DDDjongerenpodium.	Subsidieplafond € 139.000
Creatieve Maakindustrie	Het financieel ondersteunen van projecten die minimaal een bijdrage leveren aan minimaal een van de drie actielijnen van het plan van aanpak Creatieve Maakindustrie.	Subsidieplafond € 228.000
Ondersteuningsregeling gemeenschapshuizen	Met deze regeling wordt beoogd gemeenschapshuizen/buurthuizen te ondersteunen om een bijdrage te leveren aan de maatschappelijke opgaven in de buurt, alsmede de continuïteit als gemeenschapshuis-/buurthuisfunctie te helpen waarborgen. Daarbij is het de bedoeling de gemeenschapshuizen/buurthuizen te ondersteunen in hun ontwikkeling naar zo veel mogelijk zelfstandigheid	Subsidieplafond € 35.000

Bijlage 7 EU subsidies

Overzicht Maastrichtse projecten die medegefinancierd worden met Europese middelen per 30 augustus 2019

Interreg-programma Noordwest Europa, Interreg IVB 2007-2013

Projectnaam	Projectkosten totaal	% Europese bijdrage	Europese bijdrage per project
RoCK, lightrail Vlaanderen-Maastricht (met De Lijn)	€ 2.700.000	50%	€ 1.350.000

Trans Europese Netwerken programma (TEN-T) 2007-2013

Projectnaam	Projectkosten totaal	% Europese bijdrage	Europese bijdrage per project
Ondertunneling A2-traverse, deelproject van de totale investeringsopgave (2012)	€ 50.000.000	10%	€ 5.000.000

Europees Sociaal Fonds 2014-2020

Projectnaam	Projectkosten totaal	% Europese bijdrage	Europese bijdrage per project
Onderzoek duurzame inzetbaarheid Stadsbeheer en Maastricht Sport (beschikking 5 januari 2015) (ESF Duurzame inzetbaarheid)	€ 20.000	50%	€ 10.000

URBACT III 2014-2020

Projectnaam	Projectkosten totaal	% Europese bijdrage	Europese bijdrage per project
Freight TAILS, 1e fase (internationaal consortium o.l.v. Westminster, partnerbudget Maastricht)	€ 8.850	70%	€ 6.195

Europees EFRO-programma OP Zuid-Nederland 2014-2020

Projectnaam	Projectkosten totaal	% Europese bijdrage	Europese bijdrage per project
Slimmer en beter naar nul op de meter	€ 164.844	35%	€ 57.695

Interreg-programma Vlaanderen-Nederland, Interreg VA 2014-2020

Projectnaam	Projectkosten totaal	% Europese bijdrage	Europese bijdrage per project
2B Connect (thema: biodiversiteit)	€ 590.400	50%	€ 295.200
See2Do! (thema: duurzaamheid)	€ 252.181	46%	€ 116.695
Grensinformatiepunt	€ 187.875	50%	€ 93.937

Interreg-programma Euregio Maas-Rijn , Interreg VA 2014-2020

Terra Mosana (cultureel erfgoed)	€260.018	50%	€130.009
----------------------------------	----------	-----	----------

Interreg-programma North-West Europe 2014-2020

Projectnaam	Projectkosten totaal	% Europese bijdrage	Europese bijdrage per project
Ace Retrofitting (thema: duurzaamheid)	€ 408.517	60%	€ 245.110

Bijlage 8

Hercalculaties grondexploitaties

Omschrijving	(Bedrag * € 1.000,-)	2018	2017
Boekwaarde per 1 januari		9.967	9.451
Correctie BBV grexwet initiatieven		0	11
		9.967	9.462
Lasten plannen in exploitatie		7.028	2.355
Baten plannen in exploitatie		-5.934	-1.850
<i>Boekwaarde per 31 december</i>		<i>11.061</i>	<i>9.967</i>
<i>Nog te maken kosten:</i>			
Grondverwerving		2.672	2.731
Bouwrijp maken		14.293	15.746
Overige kosten c.q. bijdragen		21.955	21.083
Niet terugvorderbare omzetbelasting			
Rentekosten		1.566	1.980
Omslagkosten			
Fonds bovenwijkse voorzieningen		-	-
Toevoeging reserves		-160	192
<i>Totaal nog te maken kosten</i>		<i>40.326</i>	<i>41.732</i>
<i>Totaal boekwaarde en nog te maken kosten</i>		<i>51.387</i>	<i>51.699</i>
<i>Nog te realiseren opbrengsten</i>			
Voorraad bouwgrond		46.381	44.426
Te ontvangen subsidies			
Bijdrage SVF/ISV en de algemene dienst			
Overige opbrengsten		3.561	7.735
Beschikking reserves		2.907	-
<i>Totaal nog te realiseren opbrengsten</i>		<i>52.849</i>	<i>52.161</i>
<i>Geraamd nader te concretiseren exploitatieresultaat</i>		<i>1.462</i>	<i>462</i>

Bijlage 9

Berekening EMU saldo

	Omschrijving	2019	2020	2021
1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves	-13.027	-14.714	-2.217
2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	42.743	32.680	32.076
3	Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	15.881	11.190	11.191
-4	Investerings in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	125.527	47.730	43.950
5	Bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen die niet op exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht onder 4	0	0	0
6	Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa tegen verkoopprijs voor zover niet op de exploitatie verantwoord	0	0	0
-7	Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw- en woonrijp maken e.d. voor zover niet op de exploitatie verantwoord	0	0	0
8	Verkoopopbrengsten van grond (tegen verkoopprijs) voor zover niet op de exploitatie verantwoord	0	0	0
-9	Betalingen ten laste van voorzieningen	17.283	10.957	8.370
-10	Betalingen die niet onder de bij 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van de bovenstaande vragen	0	0	0
11	Verloop van deelnemingen en aandelen (ja/nee) Zo ja, wat is bij verkoop de te verwachten boekwinst?	nee --	nee --	nee --
Berekend EMU-saldo		-97.213	-29.531	-11.270

De berekening van het EMU saldo per gemeente is van belang voor de berekening van het nationaal begrotingstekort. Voor het begrotingstekort op nationaal niveau geldt dat dit maximaal 3% van het bruto binnenlands product (BBP) mag bedragen. Omdat het EMU saldo op een andere wijze wordt berekend dan de wijze waarop de gemeentebegroting is samengesteld, kan het zo zijn dat het EMU saldo negatief is terwijl er toch sprake is van een sluitende begroting.

Bijlage 10

Overzicht structurele baten en lasten

Samenvatting programmabegroting 2020 - 2023												
(bedragen in euro's)	2020			2021			2022			2023		
Lasten	totaal	incidenteel	structureel	totaal	incidenteel	structureel	totaal	incidenteel	structureel	totaal	incidenteel	structureel
Programma 0 Bestuur en ondersteuning	16.874.079	8.095.322	8.778.757	16.929.459	225.000	16.704.459	17.071.894	225.000	16.846.894	17.070.285	225.000	16.845.285
Programma 1 Veiligheid	28.389.673	0	28.389.673	25.492.585	0	25.492.585	25.183.353	0	25.183.353	24.943.753	0	24.943.753
Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat	15.402.344	2.622.422	12.779.922	13.646.828	0	13.646.828	11.511.868	0	11.511.868	10.714.667	0	10.714.667
Programma 3 Economie	12.831.796	115.000	12.716.796	12.804.119	25.000	12.779.119	12.771.409	25.000	12.746.409	12.746.401	25.000	12.721.401
Programma 4 Onderwijs	45.475.503	0	45.475.503	44.714.507	0	44.714.507	44.693.624	0	44.693.624	43.382.119	0	43.382.119
Programma 5 Sport, cultuur en recreatie	388.282.446	418.464	387.863.982	385.223.599	345.184	384.878.415	381.268.939	345.184	380.923.755	380.116.074	294.000	379.822.074
Programma 6 Sociaal Domein	37.733.322	1.086.835	36.646.487	37.260.594	272.400	36.988.194	37.017.322	169.000	36.848.322	37.040.377	0	37.040.377
Programma 7 Volksgezondheid en milieu	24.203.573	387.862	23.815.711	13.570.490	387.862	13.182.628	13.599.127	0	13.599.127	13.502.768	0	13.502.768
Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	80.791.313	7.176.887	73.614.426	80.952.714	42.004	80.910.710	82.695.435	0	82.695.435	78.641.490	0	78.641.490
Totaal Lasten excl. toevoeging reserves	649.984.049	19.902.792	630.081.257	630.594.895	1.297.450	629.297.445	625.812.970	764.184	625.048.786	618.157.933	544.000	617.613.934
Baten												
Programma 0 Bestuur en ondersteuning	406.996	8.000.000	-7.593.004	406.996	1.000.000	-593.004	406.996	0	406.996	406.996	0	406.996
Programma 1 Veiligheid	10.238.484	0	10.238.484	10.238.484	0	10.238.484	10.238.484	0	10.238.484	10.238.484	0	10.238.484
Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat	2.163.111	0	2.163.111	2.163.111	0	2.163.111	2.163.111	0	2.163.111	2.163.111	0	2.163.111
Programma 3 Economie	6.176.602	0	6.176.602	6.176.602	0	6.176.602	6.176.602	0	6.176.602	6.176.602	0	6.176.602
Programma 4 Onderwijs	10.002.245	0	10.002.245	10.255.809	0	10.255.809	10.254.339	0	10.254.339	9.001.980	0	9.001.980
Programma 5 Sport, cultuur en recreatie	214.520.252	0	214.520.252	214.520.252	0	214.520.252	214.520.252	0	214.520.252	214.520.252	0	214.520.252
Programma 6 Sociaal Domein	39.613.397	0	39.613.397	39.834.641	0	39.834.641	40.026.246	0	40.026.246	40.098.128	0	40.098.128
Programma 7 Volksgezondheid en milieu	16.020.385	0	16.020.385	12.261.298	0	12.261.298	10.243.762	0	10.243.762	9.365.705	0	9.365.705
Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	336.166.813	0	336.166.813	329.382.370	0	329.382.370	326.935.298	0	326.935.298	327.418.867	0	327.418.867
Totaal Baten excl. onttrekking reserves	635.308.287	8.000.000	627.308.287	625.239.564	1.000.000	624.239.564	620.965.091	0	620.965.091	619.390.126	0	619.390.126
Totaal saldo van baten en lasten	-14.675.763	-11.902.792	-2.772.971	-5.355.331	-297.450	-5.057.881	-4.847.879	-764.184	-4.083.695	1.232.193	-544.000	1.776.192
Toevoeging reserves	24.936.335	1.184.762	23.751.573	23.961.290	194.456	23.766.834	23.220.674	0	23.220.674	22.901.754	0	22.901.754
Onttrekking van reserves	39.650.098	18.261.287	21.388.811	26.178.621	1.079.044	25.099.577	26.735.553	739.184	25.996.369	22.502.561	519.000	21.983.561
Geraamd resultaat	38.000	5.173.733	-5.135.733	-3.138.000	1.079.044	-3.725.138	-1.333.000	-25.000	-1.308.000	833.000	-25.000	858.000

Bijlage 11 Stand van zaken burgerinitiatieven

Sinds 2004 is het mogelijk om in Maastricht een burgerinitiatief in te dienen. Een burgerinitiatief is een verzoek van een groep inwoners om een plan of ontwikkeling op de agenda van de raad te zetten. Voorbeelden zijn: de bouw van een jeugdthuis, het plaatsen van een bank waar ouderen kunnen samenkomen, het opzetten van een nieuw museum of een mooi pand de monumentenstatus geven. Voor een gemeentebreed voorstel geldt dat minstens 300 mensen het burgerinitiatiefvoorstel moeten ondersteunen. Deze mensen zijn kiesgerechtigd. Gaat het om een buurtgericht voorstel, dan moeten 100 mensen het ondersteunen. Zij moeten wel wonen in de buurt waar het voorstel over gaat. Afspraak tussen college en raad is dat het college de raad via de Planning & Control documenten informeert hoe raadsbesluiten gekoppeld aan een burgerinitiatief zijn opgepakt. In deze bijlage is de stand van zaken per 1 juli 2019 weergegeven.

Burgerinitiatief Tapijnkazerne van legergroen naar parkgroen

Op 14 juni 2011 is het burgerinitiatief "Tapijnkazerne van legergroen naar parkgroen" namens de werkgroep Tapijnkazerne overhandigd aan de burgemeester vanuit zijn rol als voorzitter van de raad. De volgende beslispunten staan hierin vermeld:

- a. Het kazerneterrein gaat volledig deel uitmaken van het park
- b. Enkel de waardevolle (monumentale) gebouwen worden behouden
- c. Hierin wordt een variëteit aan (binnenstad)-functies gehuisvest waaronder de universiteit
- d. De wandel- en fietsverbinding met het Jekerdal, onderlangs de Jeker wordt hersteld.

De raad heeft bij amendement besloten beslispunt c. te schrappen en beslispunt d. te vernummeren tot c. met als overweging "dat het niet mogelijk is om beslispunt c. te honoreren omdat de voorwaarden en omstandigheden waaronder de Tapijnkazerne kan worden aangekocht niet bekend zijn" en "de gemeente naar de burgers toe eerlijk willen zijn over hetgeen wel en niet tot de mogelijkheden behoort".

Stand van zaken per 1-7-2019

Zie project Tapijnkazerne in bijlage 3 Stedelijke projecten.

Buurt-Burgerinitiatief Trichterveld

Op 8 juli 2014 heeft de raad het ontvangen buurt-burgerinitiatief Trichterveld inhoudelijk behandeld. Verzoek aan de raad is het college opdracht te geven met Maasvallei in overleg te treden over:

- Respectering en instandhouding van de met de bewoners afgesloten convenant en de uitvoering daarvan.
- Het leveren van maatwerk aan en in overleg met de bewoners van de huidige huurwoningen.
- Het resultaat van het overleg tussen college en Maasvallei terug te koppelen met de indieners van dit burgerinitiatief en met de gemeenteraad.

De raad is akkoord gegaan met alle beslispunten van dit voorstel.

Verder is er een amendement ingediend op 8 juli 2014 door PvdA, D66, SBM, SP, SPM, CDA en GroenLinks. Hierin is gevraagd om de beslispunten van het raadsvoorstel (zoals hierboven omschreven) te wijzigen in:

Het college van burgemeester en wethouders vanuit een toezichthoudende rol zullen toezien dat naast de verplichtingen uit het sociaal plan maatwerk zal leveren aan de 17 huishoudens die gedwongen moeten verhuizen door het aangepaste plan voor Trichterveld.

Dat wat de gemeenteraad betreft het maatwerk de volgende zaken zijn:

- Een zo vloeiend mogelijke overgang naar de nieuwe woning zonder tussenverhuizing. Bewoners die in Trichterveld willen blijven kunnen zonder tussenverhuizing in hun nieuwe woning trekken.
- Indien burens in de toekomstige situatie naast elkaar willen wonen dan zal Maasvallei zich daarvoor inspannen binnen de mogelijkheden van het plan en de huurders.
- Er zal financieel maatwerk geleverd worden, zodat de woonlasten passen bij de financiële mogelijkheden en het inkomen van de huurder.
- Bewoners met een WMO-indicatie krijgen, als zij dat willen, een gelijkvloerse woning aangeboden in Trichterveld. Hierbij zal het financiële maatwerk zoals genoemd in beslispunt 2c ook geleverd worden.
- Het aanvragen en begeleiden van WMO-trajecten voor bewoners.

- Het aanvragen van huurtoeslag voor bewoners.
- Het regelen van de verhuizing in organisatorische zin.
- Het begeleiden van bewoners bij werkzaamheden in of aan de nieuwe of huidige woning.
- Het adviseren en ondersteunen van bewoners om de energielasten en daarmee de woonlasten te beperken.
- Het ondersteunen van bewoners met een bruikleenovereenkomst of tijdelijk huurcontract bij het vinden van een nieuwe woning.
- Tijdige communicatie naar bewoners met een bruikleenovereenkomst dan wel tijdelijk huurcontract over wanneer de overeenkomst opgezegd zal worden.
- Waar mogelijk worden bruikleenovereenkomsten omgezet in tijdelijke huurcontracten indien de bewoners dat zelf wensen.
- Binnen de kaders van het gewijzigde plan voor Trichterveld en het maatwerk zal Maasvallei regelmatig overleg voeren met de bewonersbelangen vereniging van Trichterveld.

De raad heeft het ingediende amendement tijdens de vergadering op 8 juli 2014 aangenomen.

Stand van zaken per 1-7-2019

De nieuwbouw van 8 woningen (Celebesstraat) en 16 woningen (rond Madoerastraat) is afgerond en opgeleverd. De volgende fase betreft de realisatie van 24 koopwoningen (rond Bataviaplantsoen /Molukkenstraat). De bouw van deze woningen is in juni 2019 gestart. De verwachte oplevering is voorjaar 2020. Hierbij is er nog 1 huishouden waarbij zorg is gedragen voor noodzakelijke herhuisvesting conform de maatwerkafspraken (amendement). Er is inmiddels overeenstemming over een nieuwe woning. Betreffend huishouden is in afwachting van verhuizing naar de nieuwe woning die naar verwachting gereed is voorjaar 2020. Hiermee is de laatste herhuisvestingsopgave in het plan afgerond.

Naar verwachting eind september 2019 start Maasvallei met de sloop van de laatste 26 woningen in Trichterveld (rond Borneostraat). In deze laatste fase is nieuwbouw voorzien voor 12 koopwoningen en 14 niet DAEB huurwoningen. Start van deze nieuwbouw is voorzien voorjaar 2020 met een doorlooptijd tot maart 2021. Hierbij zijn er geen noodzakelijke verhuizingen meer aan de orde.

Maasvallei blijft haar bewoners informeren met nieuwsbrieven. Bij vragen kunnen bewoners terecht bij de klantenservice van Maasvallei.

Bijlage 12

Raming uitkering gemeentefonds

Onderdeel A - Inkomstenmaatstaven												
Maatstaf	2020			2021			2022			2023		
	Berekend Aantal	Gewicht / %	Uitkering	Berekend Aantal	Gewicht / %	Uitkering	Berekend Aantal	Gewicht / %	Uitkering	Berekend Aantal	Gewicht / %	Uitkering
1c Waarde niet-woningen eigenaren	25.236.981,00	-0,1576	-3.977.348,21	25.236.981,00	-0,1576	-3.977.348,21	25.236.981,00	-0,1576	-3.977.348,21	25.236.981,00	-0,1576	-3.977.348,21
1f Waarde niet-woningen gebruikers (onder aftrek amendement De Pater)	24.981.495,00	-0,127	-3.172.649,87	24.981.495,00	-0,127	-3.172.649,87	24.981.495,00	-0,127	-3.172.649,87	24.981.495,00	-0,127	-3.172.649,87
1a Waarde woningen eigenaren	107.883.648,00	-0,0939	-10.130.274,55	107.883.648,00	-0,0939	-10.130.274,55	107.883.648,00	-0,0939	-10.130.274,55	107.883.648,00	-0,0939	-10.130.274,55
Subtotaal			-17.280.272,62			-17.280.272,62			-17.280.272,62			-17.280.272,62
Onderdeel B - Uitgavenmaatstaven waarop de uitkeringsfactor van toepassing is												
Maatstaf	2020			2021			2022			2023		
	Berekend Aantal	Gewicht	Bedrag in basis	Berekend Aantal	Gewicht	Bedrag in basis	Berekend Aantal	Gewicht	Bedrag in basis	Berekend Aantal	Gewicht	Bedrag in basis
1e OZB waarde niet-woningen	2.292,45	380,02	871.178,03	2.247,30	380,02	854.020,39	2.203,06	380,02	837.205,91	2.159,70	380,02	820.727,94
8a Bijstandsontvangers (vanaf UUR 2016)	3.731,00	2.133,92	7.961.655,52	3.753,67	2.133,92	8.010.024,37	3.810,33	2.133,92	8.130.946,51	3.868,00	2.133,92	8.254.002,56
3a Eén-ouder-huishoudens	3.933,00	821,75	3.231.942,75	3.929,00	826,01	3.245.393,29	3.925,00	773,32	3.035.281,00	3.919,00	773,62	3.031.816,78
2 Inwoners	122.891,00	160,04	19.667.475,64	122.786,00	160,1	19.658.038,60	122.654,00	160,25	19.655.303,50	122.476,00	160,24	19.625.554,24
5 Inwoners: ouderen > 64 jaar	26.299,00	100,8	2.650.939,20	26.774,00	100,91	2.701.764,34	27.250,00	100,88	2.748.980,00	27.711,00	100,84	2.794.377,24
5a Inwoners: ouderen > 74 en < 85 jaar	8.526,00	26,44	225.427,44	8.878,00	26,45	234.823,10	9.348,00	26,45	247.254,60	9.710,00	26,45	256.829,50
7 Lage inkomens	21.181,00	30,47	645.385,07	21.333,00	30,5	650.656,50	21.472,00	30,5	654.896,00	21.609,00	30,5	659.074,50
7c-2 Lage inkomens (drempel) (vanaf UUR 2016, miv septembercirc. 2016)	13.698,80	689,58	9.446.418,50	13.820,80	690,89	9.548.652,51	13.929,80	690,58	9.619.641,28	14.036,80	690,13	9.687.216,78
12 Minderheden	5.635,00	321,6	1.812.216,00	5.635,00	321,62	1.812.328,70	5.635,00	321,62	1.812.328,70	5.635,00	321,62	1.812.328,70
11a Uitkeringsontvangers (vanaf UUR 2016)	12.328,00	85,82	1.057.988,96	12.300,67	85,82	1.055.643,21	12.307,33	85,82	1.056.215,35	12.315,00	85,82	1.056.873,30
3b Huishoudens	71.616,00	90,53	6.483.396,48	71.616,00	90,53	6.483.396,48	71.616,00	90,53	6.483.396,48	71.616,00	90,53	6.483.396,48
3c Eenpersoonshuishoudens	37.774,00	51,6	1.949.138,40	37.774,00	51,77	1.955.559,98	37.774,00	51,73	1.954.049,02	37.774,00	51,67	1.951.782,58
8b Loonkostensubsidie	84	1.942,45	163.165,80	84	1.942,45	163.165,80	84	1.942,45	163.165,80	84	1.942,45	163.165,80
4a Inwoners: jongeren < 18 jaar (vanaf uitkeringsjaar 2019)	15.975,00	721,92	11.532.672,00	15.962,00	725,18	11.575.323,16	15.945,00	687,13	10.956.287,85	15.921,00	687,34	10.943.140,14
7g-2 Jeugdigen in gezinnen met armoederisico	3.163,05	240,42	760.460,48	3.160,48	242,21	765.498,89	3.157,11	221,53	699.394,58	3.152,36	221,65	698.720,15
7h-2 Gemiddeld gestandaardiseerd inkomen (huishoudens)	35.281,80	-122,56	-4.324.137,41	35.281,80	-123,45	-4.355.538,21	35.281,80	-112,91	-3.983.668,04	35.281,80	-112,97	-3.985.784,95
7i-2 Gemiddeld gestandaardiseerd inkomen (huishoudens met kinderen)	5.934,69	-479,64	-2.846.514,71	5.934,69	-483,09	-2.866.989,39	5.934,69	-441,84	-2.622.183,43	5.934,69	-442,07	-2.623.548,41
3h Ouders met langdurig psychisch medicijngebruik	685,14	3.538,83	2.424.607,15	684,59	3.564,28	2.440.056,80	683,86	3.259,94	2.229.333,00	682,83	3.261,68	2.227.165,59
3g Eenouderhuishoudens met 2 of meer kinderen	1.271,00	1.252,33	1.591.711,43	1.271,00	1.261,34	1.603.163,14	1.271,00	1.153,65	1.466.289,15	1.271,00	1.154,26	1.467.064,46
8c-2 Bijstandshuishoudens met minderjarige kinderen	932	645,53	601.633,96	932	649,94	605.744,08	932	594,41	553.990,12	932	594,72	554.279,04
8d Bijstandsontvangers eenouderhuishoudens	893	1.709,82	1.526.869,26	893	1.721,18	1.537.013,74	893	1.574,06	1.405.635,58	893	1.574,88	1.406.367,84
11b-2 Uitkeringsontvangers minus bijstandsontvangers	8.597,00	1.060,19	9.114.453,43	8.547,00	1.068,90	9.135.888,30	8.497,00	994,29	8.448.482,13	8.447,00	994,36	8.399.358,92
11c-2 Wajong	2.300,00	869,06	1.998.838,00	2.300,00	874,13	2.010.499,00	2.300,00	872,93	2.007.739,00	2.300,00	871,16	2.003.668,00
3i-2 Medicijngebruik met drempel	19.586,10	373,95	7.324.221,07	19.569,36	379,94	7.435.183,62	19.548,32	379,59	7.420.348,58	19.519,96	378,98	7.397.672,72
8e Re-integratie klassiek	9,97	334.300,10	3.333.212,98	9,97	334.140,02	3.331.616,87	9,97	333.992,74	3.330.148,38	9,97	333.853,25	3.328.757,57
4b Inwoners < 65 jaar	96.592,00	4,06	392.163,52	96.013,00	4,21	404.214,73	95.404,00	4,21	401.650,84	94.765,00	4,21	398.960,65
5b Inwoners: ouderen 65 t/m 74 jaar	14.478,00	0,18	2.606,04	14.551,00	0,19	2.764,69	14.516,00	0,19	2.758,04	14.483,00	0,19	2.751,77
5c Inwoners: ouderen 85 jaar en ouder	3.294,00	0,18	592,92	3.345,00	0,19	635,55	3.386,00	0,19	643,34	3.517,00	0,19	668,23
3d Eenpersoonshuishoudens 65 t/m 74 jaar	3.796,00	16,8	59.976,80	3.796,00	16,36	62.102,56	3.796,00	16,36	62.102,56	3.796,00	16,35	62.064,60
3e Eenpersoonshuishoudens 75 t/m 84 jaar	3.106,00	63,21	196.330,26	3.106,00	65,34	202.946,04	3.106,00	65,34	202.946,04	3.106,00	65,3	202.821,80
3f Eenpersoonshuishoudens 85 jaar en ouder	1.596,00	110,61	176.533,56	1.596,00	114,42	182.614,32	1.596,00	114,42	182.614,32	1.596,00	114,35	182.502,60
7d-2 Huishoudens met laag inkomen 65 t/m 74 jaar	1.693,35	123,78	209.603,47	1.701,61	128,32	218.350,99	1.708,21	128,32	219.197,69	1.714,51	128,23	219.852,02
7e-2 Huishoudens met laag inkomen 75 t/m 84 jaar	1.079,65	494,75	534.158,50	1.084,92	512,88	556.433,07	1.089,13	512,89	558.601,63	1.093,14	512,54	560.279,75
7f-2 Huishoudens met laag inkomen 85 jaar en ouder	400,22	864,63	346.045,87	402,18	896,3	360.470,39	403,74	896,31	361.872,21	405,22	895,7	362.960,00
7j-2 Gemiddeld gestandaardiseerd inkomen (65 t/m 74 jaar)	4.901,97	112,93	553.579,47	4.901,97	117,2	574.510,88	4.901,97	117,2	574.510,88	4.901,97	117,12	574.118,73
7k-2 Gemiddeld gestandaardiseerd inkomen (75 t/m 84 jaar)	3.125,41	451,77	1.411.966,48	3.125,41	468,85	1.465.348,48	3.125,41	468,86	1.465.379,73	3.125,41	468,53	1.464.348,35
7l-2 Gemiddeld gestandaardiseerd inkomen (85 jaar en ouder)	1.158,58	790,59	915.961,76	1.158,58	820,47	950.580,13	1.158,58	820,48	950.591,72	1.158,58	819,9	949.919,74
3j Bedden	215.033,00	0,82	176.327,06	215.033,00	0,85	182.778,05	215.033,00	0,85	182.778,05	215.033,00	0,85	182.778,05
13 Klantenpotentieel lokaal	137.090,00	46,05	6.312.994,50	137.090,00	46,09	6.318.478,10	137.090,00	46,08	6.317.107,20	137.090,00	46,07	6.315.736,30
14 Klantenpotentieel regionaal	192.910,00	23,56	4.544.959,60	192.910,00	23,6	4.552.676,00	192.910,00	23,6	4.552.676,00	192.910,00	23,6	4.552.676,00

15e Leerlingen VO	4.536,00	370,5	1.680.588,00	4.424,00	370,5	1.639.092,00	4.355,20	370,5	1.613.601,60	4.314,40	370,5	1.598.485,20
15d Leerlingen (V)SO	2.653,42	230,78	612.356,27	2.645,50	230,78	610.528,49	2.637,58	230,78	608.700,71	2.639,56	230,78	609.157,66
15j Basisonderwijsleerlingen met leerlingengewicht 0,3	255	-1.598,73	-407.676,15	255	-1.611,22	-410.861,10	255	-1.473,82	-375.824,10	255	-1.474,61	-376.025,55
15k Basisonderwijsleerlingen met leerlingengewicht 1,2	414	-2.509,48	-1.038.924,72	414	-2.528,57	-1.046.827,98	414	-2.312,85	-957.519,90	414	-2.314,09	-958.033,26
38 Bedrijfsvestigingen	11.749,00	74,76	878.355,24	11.749,00	74,76	878.355,24	11.749,00	74,76	878.355,24	11.749,00	74,76	878.355,24
30 Historische woningen in bewoonde kernen	10.137,00	85,74	869.146,38	10.137,00	85,74	869.146,38	10.137,00	85,74	869.146,38	10.137,00	85,74	869.146,38
29 Historische woningen in bewoonde oorden 1930	12.746,00	31,39	400.096,94	12.746,00	31,39	400.096,94	12.746,00	31,39	400.096,94	12.746,00	31,39	400.096,94
27c Oppervlak historische kernen, opslag kernen > 65 ha	101	15.081,04	1.523.185,04	101	15.081,04	1.523.185,04	101	15.081,04	1.523.185,04	101	15.081,04	1.523.185,04
28 Historische waterweg	2.600,00	15,58	40.508,00	2.600,00	15,58	40.508,00	2.600,00	15,58	40.508,00	2.600,00	15,58	40.508,00
31a ISV (a) stadsvernieuwing	0,00872105	6.085.445,69	53.071,48	0,00872105	6.085.445,69	53.071,48	0,00872105	6.085.445,69	53.071,48	0,00872105	6.085.445,69	53.071,48
31b ISV (b) herstructurering	0,01049401	3.734.876,98	39.193,84	0,01049401	3.734.876,98	39.193,84	0,01049401	3.734.876,98	39.193,84	0,01049401	3.734.876,98	39.193,84
36 Meerkernigheid	2	9.070,21	18.140,42	2	9.070,21	18.140,42	2	9.070,21	18.140,42	2	9.070,21	18.140,42
37 Meerkernigheid * bodemfactor buitengebied	2	14.878,30	29.756,60	2	14.878,30	29.756,60	2	14.878,30	29.756,60	2	14.878,30	29.756,60
36a Kernen met 500 of meer adressen	1	60.290,09	60.290,09	1	60.317,89	60.317,89	1	60.311,31	60.311,31	1	60.301,58	60.301,58
34 Oeverlengte * bodemfactor gemeente	1.163,00	11,72	13.630,36	1.163,00	11,72	13.630,36	1.163,00	11,72	13.630,36	1.163,00	11,72	13.630,36
35a Oeverlengte * bodemfactor gemeente * dichtheidsfactor	23.772,83	5,82	138.357,85	23.752,51	5,82	138.239,64	23.726,98	5,82	138.091,02	23.692,55	5,82	137.890,62
32b-2 Omgevingsadressendichtheid (vanaf UJR 2016, miv septembercirc. 2016)	183.164,26	58,39	10.694.960,91	183.898,66	58,31	10.723.130,63	184.633,06	58,33	10.769.646,16	185.367,46	58,35	10.816.191,06
23 Oppervlakte bebouwing buitengebied * bodemfactor buitengebied	56	1.525,03	85.401,68	56	1.525,03	85.401,68	56	1.525,03	85.401,68	56	1.525,03	85.401,68
22 Oppervlakte bebouwing woonkernen * bodemfactor woonkernen	558	3.089,49	1.723.935,42	558	3.089,49	1.723.935,42	558	3.089,49	1.723.935,42	558	3.089,49	1.723.935,42
21 Oppervlakte bebouwing	614	588,02	361.044,28	614	588,02	361.044,28	614	588,02	361.044,28	614	588,02	361.044,28
23a Oppervlakte bebouwing buitengebied	56	1.921,28	107.591,68	56	1.921,28	107.591,68	56	1.921,28	107.591,68	56	1.921,28	107.591,68
22a Oppervlakte bebouwing woonkern	558	2.284,26	1.274.617,08	558	2.284,26	1.274.617,08	558	2.284,26	1.274.617,08	558	2.284,26	1.274.617,08
19 Oppervlakte binnenwater	450	38	17.100,00	450	38	17.100,00	450	38	17.100,00	450	38	17.100,00
16 Oppervlakte land	5.562,00	41,06	228.375,72	5.562,00	41,06	228.375,72	5.562,00	41,06	228.375,72	5.562,00	41,06	228.375,72
18 Oppervlakte land * bodemfactor gemeente	5.562,00	26,89	149.562,18	5.562,00	26,89	149.562,18	5.562,00	26,89	149.562,18	5.562,00	26,89	149.562,18
24b-2 Woonruimten (vanaf UJR 2016, miv septembercirc. 2016)	74.822,00	57,02	4.266.350,44	75.122,00	57,02	4.283.456,44	75.422,00	57,02	4.300.562,44	75.722,00	57,02	4.317.668,44
25b-2 Woonruimten (vanaf UJR 2016, miv septembercirc. 2016) * bodemfactor woonkernen	74.822,00	50,79	3.800.209,38	75.122,00	50,79	3.815.446,38	75.422,00	50,79	3.830.683,38	75.722,00	50,79	3.845.920,38
39 Vast bedrag	1	249.615,15	249.615,15	1	250.070,50	250.070,50	1	250.070,71	250.070,71	1	250.061,84	250.061,84
Subtotaal			132.906.994,80			133.501.136,48			132.396.926,97			132.560.776,36

Onderdeel C - Uitkeringsfactor (uf)

Jaren	2020	2021	2022	2023
Uitkeringsfactor	1,606	1,607	1,612	1,628
Subtotaal (B x C (=uf))	213.448.633,64	214.536.326,32	213.423.846,27	215.808.943,92

Onderdeel D - Uitgavenmaatstaven waarop de uitkeringsfactor niet van toepassing is

Maatstaf	2020		2021		2022		2023	
	Berekend Aantal	Uitkering	Berekend Aantal	Uitkering	Berekend Aantal	Uitkering	Berekend Aantal	Uitkering
56d Suppletie-uitkering integratie sociaal domein	735.456,00	735.456,00	735.456,00	735.456,00	735.456,00	735.456,00	735.456,00	735.456,00
61 Suppletierегeling OZB		n.v.t.		n.v.t.		n.v.t.		n.v.t.
135 Suppletie-uitkering Bommenregeling		n.v.t.		n.v.t.		n.v.t.		n.v.t.
Subtotaal	735.456,00	735.456,00	735.456,00	735.456,00	735.456,00	735.456,00	735.456,00	735.456,00

Onderdeel E - Integratie- en decentralisatieuitkeringen waarop de uitkeringsfactor niet van toepassing is									
Maatstaf	2020		2021		2022		2023		
	Berekend Aantal	Uitkering	Berekend Aantal	Uitkering	Berekend Aantal	Uitkering	Berekend Aantal	Uitkering	
71 Brede impuls combinatiefuncties/buurtspoorcoaches (DU)	480.628,00	480.628,00	480.628,00	480.628,00	480.628,00	480.628,00	480.628,00	480.628,00	
170 Decentralisatie provinciale taken vergunningverlening, toezicht en handhaving (DU)	368.226,00	368.226,00	368.226,00	368.226,00	368.226,00	368.226,00	368.226,00	368.226,00	
72 Beeldende kunst en vormgeving (DU)	324.169,00	324.169,00	324.169,00	324.169,00	324.169,00	324.169,00	324.169,00	324.169,00	
102 Maatschappelijke opvang en OGGz (DU)	6.284.277,67	6.284.277,67	6.284.277,67	6.284.277,67	6.284.277,67	6.284.277,67	6.284.277,67	6.284.277,67	
103 Gezond in de stad (DU)	475.437,00	475.437,00	475.437,00	475.437,00	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	
106 Vrouwenopvang (DU)	2.761.879,00	2.761.879,00	2.761.879,00	2.761.879,00	2.761.879,00	2.761.879,00	2.761.879,00	2.761.879,00	
115 Jeugd (DU)	230.543,00	230.543,00	230.543,00	230.543,00	230.543,00	230.543,00	230.543,00	230.543,00	
117 Bodemsanering (DU)	712.741,00	712.741,00	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	
136 Bevolkingsdaling (DU)	844.762,00	844.762,00	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	
162 Veiligheidshuizen (DU)	259.490,00	259.490,00	259.490,00	259.490,00	259.490,00	259.490,00	259.490,00	259.490,00	
205 Voorschoolse voorziening peuters (DU)	181.552,00	181.552,00	181.552,00	181.552,00	181.552,00	181.552,00	181.552,00	181.552,00	
215 Bonus beschut Werken (DU)	--	0	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	
223 Armoedebestrijding kinderen (DU)	624.846,00	624.846,00	624.846,00	624.846,00	624.846,00	624.846,00	624.846,00	624.846,00	
262 Schulden en armoede (DU)	203.627,00	203.627,00	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	
266 Maatschappelijke begeleiding (DU)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	
271 Transformatiefonds sociaal domein Jeugd (DU)	1.056.086,00	1.056.086,00	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	
274 Jeugdhulp kinderen in een AZC (DU)	53.349,00	53.349,00	53.349,00	53.349,00	53.349,00	53.349,00	53.349,00	53.349,00	
275 Koplopergemeenten cliëntondersteuning (DU)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	
299 Programma Geweld hoort nergens thuis (DU)	75.000,00	75.000,00	75.000,00	75.000,00	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	
320 Verhoging taalniveau statushouders (DU)	142.858,00	142.858,00	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	
321 Landelijke vreemdelingenvoorzieningen (DU)	120.697,00	120.697,00	66.592,00	66.592,00	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	
324 Sportakkoorden (DU)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	
Subtotaal	15.113.903,67	15.113.903,67	12.185.988,67	12.185.988,67	11.568.959,67	11.568.959,67	11.568.959,67	11.568.959,67	

Onderdeel F - 3 D's in het sociaal domein									
Maatstaf	2020		2021		2022		2023		
	Berekend Aantal	Uitkering	Berekend Aantal	Uitkering	Berekend Aantal	Uitkering	Berekend Aantal	Uitkering	
259 Beschermd Wonen (IU)	30.612.270,00	30.612.270,00	30.686.161,00	30.686.161,00	30.685.601,00	30.685.601,00	30.686.371,00	30.686.371,00	
260 Participatie (IU)	20.252.550,00	20.252.550,00	19.704.431,00	19.704.431,00	19.089.712,00	19.089.712,00	18.259.530,00	18.259.530,00	
261 Voogdij/18+ (IU)	3.342.664,00	3.342.664,00	3.342.664,00	3.342.664,00	3.342.664,00	3.342.664,00	3.342.664,00	3.342.664,00	
Subtotaal	54.207.484,00	54.207.484,00	53.733.256,00	53.733.256,00	53.117.977,00	53.117.977,00	52.288.565,00	52.288.565,00	

Onderdeel G - Aanvullingen van de gebruiker									
Aanvullingen v/d gebruiker	Opgave	2020		2021		2022		2023	
		Uitkering	Opgave	Uitkering	Opgave	Uitkering	Opgave	Uitkering	Opgave
Gemeenteposten:									
Tijdelijke voorziening Bed bad en brood		0		0		0		0	
Subtotaal		0		0		0		0	

Totaal	266.225.204,69	266.225.204,69	263.910.754,37	263.910.754,37	261.565.966,32	261.565.966,32	263.121.651,97	263.121.651,97
---------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------

Functie 921	212.017.720,69	212.017.720,69	210.177.498,37	210.177.498,37	208.447.989,32	208.447.989,32	210.833.086,97	210.833.086,97
Functie 923	54.207.484,00	54.207.484,00	53.733.256,00	53.733.256,00	53.117.977,00	53.117.977,00	52.288.565,00	52.288.565,00

Bijlage 13 Lijst met gebruikte afkortingen

AMW	Algemeen maatschappelijk werk
AU	Algemene Uitkering
AVL	Afvalverwijdering Limburg N.V.
AWBZ	Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten
B=K	Bezuinigen is kiezen
B en O	Beleid en Ontwikkeling
B&W	Burgemeester en wethouders
BAG	Basisregistraties voor Adressen en Gebouwen
BBZ	Bijstandsbesluit Zelfstandigen
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording
BCF	BTW Compensatie Fonds
BCC	Bestuurszaken, Concernzaken en Communicatie
BDU	Brede doeluitkering
BIBOB	Wet Bevordering Integriteitsbeoordelingen door het Openbaar Bestuur
BIE	Bouwgrond in exploitatie
BIS	Bestuursinformatiesysteem
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
BOA	Buitengewoon opsporingsambtenaar
BOG	Bebouwd Onroerend Goed
BOP	Buurtontwikkelingsplan
BTW	Belasting Toegevoegde Waarde
BWS	Besluit woninggebonden subsidies
BZK	(Ministerie van) Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
CAO	Collectieve Arbeidsovereenkomst
CC	Centre Céramique
CJG	Centrum voor jeugd en gezin
CNME	Centrum voor Natuur en Milieu Educatie
COA	Centraal Orgaan Opvang voor Asielzoekers
CROW	Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water- en Wegenbouw en de Verkeerstechiek
CWI	Centrum voor Werk en Inkomen
DD	Doelmatigheid en doeltreffendheid
DECL	Duurzame Energiecentrale Limburg
DOH	Decentralisatie Onderwijshuisvesting
DMS	Document Management Systeem
DUO	Dienst Uitvoering Onderwijs
DVO	Dienstverleningsovereenkomst
ECB	Europese Centrale Bank
EFRO	Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling
EMM	Exploitatie Maatschappij Maastricht B.V.
ENCI	Eerste Nederlandse Cement Industrie
ESF	Europees Sociaal Fonds
EU	Europese Unie
ESZ	Economische en Sociale Zaken (raadscommissie)
FiDO	Wet Financiering Decentrale Overheden
FPU	Flexibel pensioen en uittreden
FWI	Fonds Werk en Inkomen
GAM	Gemeentelijke Archiefdienst Maastricht
GBA	Gemeentelijke Basis Administratie
GBRD	Gemeenschappelijke Belasting- en Registratie Dienst
GE	Grote evenementen
GEM	Gemeentelijke exploitatiemaatschappij
GEO	Geografische (informatie)
GFT	Groente-, fruit- en tuinafval
GGD	Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst
GHOR	Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen
GIA	Geweld in Afhankelijkheidsrelaties

GIOS	Grootschalig groen in en om de stad
GOB	Gemeenschappelijke Ontsluiting Basisregistraties
GOMV	Gebiedsontwikkeling Maastricht Meersen Valkenburg
GR	Gemeenschappelijke Regeling
GREX wet	Grondexploitatie wet
GRP	Gemeentelijk Rioleringsplan
GSB	Grote Stedenbeleid
GWW	Grond-, weg- en waterbouw
HST	Hoge Snelheidstrein
HBO	Hoger Beroeps Onderwijs
IAB	Intergaal Accommodatie Beleid
IAS	Informatie en Automatisering Services
I&A	Informatisering en Automatisering
IBOI	Index Bruto Overheid Investerings
IBOR	Integraal Beheer Openbare Ruimte
ICES	Interdepartementale Commissie Economische Structuurversterking
ICT	Informatie en Communicatie Technologie
I/D	Instroom/Doorstroom
I-NUP	Implementatie-Nationaal Uitvoeringsprogramma
IOAW	Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers
IOAZ	Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen
IPC	Innovatie prestatie contract
ISV	Investeringsfonds Stedelijke Vernieuwing
IV 3	Informatie voor Derden
KBL	Kredietbank Limburg
KIM	Kinderopvang Maastricht
KO	Kinderopvang
KVO	Keurmerk veilig ondernemen
LED	Limburg Economic Development
LFA	Limburgse Federatie Amateurtoneel
MAA	Maastricht Aachen Airport
MARAP	Managementrapportage
MCB	Maastricht Congres Bureau
MCH	Maastricht Culturele Hoofdstad
MECC	Maastrichts Expositie en Congres Centrum
MAHHL	Maastricht-Aken-Heerlen-Hasselt- Luik
ME	Maatschappelijke effecten
MHC	Maastricht Health Campus
MJIP	Meerjaren investeringsplan
MJOP	Meerjaren onderhoudsplanung
M&O	Misbruik en Oneigenlijk Gebruik
MOP	Meerjarig Ontwikkelingsprogramma
MPE	Maastrichts Planologisch Erfgoed
MPGV	Meerjarenprognose Grond- en Vastgoedexploitaties
MTB	Maastrichtse Toeleveringsbedrijven
MTO	Medewerkers Tevredenheids Onderzoek
MUMC+	Maastricht Universitair Medisch Centrum
MVV	Maastrichtse Voetbal Vereniging
NHMM	Natuurhistorisch Museum Maastricht
NIEGG	Niet in exploitatie genomen gronden
NMP	Nationaal Milieubeleidsplan
NOx	Stikstofoxiden
NSL	Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit
NUGGER	Niet-uitkeringsgerechtigde
NWA	Netwerkanalyse
OALT	Onderwijs Allochtone Levende Talen
OBM	Ontwikkelingsbedrijf Maastricht
OCB	OntwikkelingsCombinatie Belvédère BV
OGGZ	Openbare Geestelijke Gezondheidszorg
OM	Openbaar Ministerie

OR	Ondernemingsraad
OV	Openbaar vervoer
OZB	Onroerende zaakbelasting
PDV	Perifere Detailhandels Vestiging
PGA	Persoonsgerichte aanpak
PISA	Project Integrale Saneringen
PO	Primair Onderwijs
POL	Provinciaal Omgevingsplan Limburg
PPS	Publiek Private Samenwerking
P&C	Planning en Control
P&R	Park en Ride
P&W	Park en Walk
PRIS	Parkeer Route Informatie Systeem
PSA	Personeel- en salarisadministratie
PSZ	Peuterspeelzalen
PTA	Projectteam Archeologie
PVB	Project Versterking Brandweer
PW	Participatiewet
RAL	Rijksarchief Limburg
RAIL	Regionaal arbeidsmarkt Informatiesysteem Limburg
REA	Reïntegratie arbeidsongeschikten
RIF	Regionaal Interdisciplinair Fraudeteam
RIO	Regionaal Indicatie Orgaan
RIS	Raadsinformatiesysteem
RKMC	Rekenkamer Commissie Maastricht
RMC	Regionaal Meld- en Coördinatiecentrum
RMP	Ruimtelijk mobiliteitspakket
ROA	Regeling Opvang Asielzoekers
ROC	Regionaal Opleidingen Centrum
ROR	Raamplan Openbare Ruimte Binnenstad
RTC	Regionaal Trainingscentrum
RUD	Regionale uitvoeringsdienst
RUDDO	Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden
SAHOT	Stichting Samenwerkende Hotels Maastricht
SAM	Samenwerkende Ateliers Maastricht
SHCL	Sociaal Historisch Centrum Limburg
SIB	Sociale Infrastructuur en Buurten
SISA	Single Information Single Audit
SKM	Stadskantoor Maastricht
SLOK	Stimulering Lokale Klimaatinitiatieven
SMART	Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch, Tijdgebonden
SMI	Sociaal medische indicatie
SOV	Strafrechtelijke Opvang Verslaafden
SPIN	Systeem Personeels Informatie
SSC	Shared service center
STEPS	Stedelijke Peuterspeelzaal Stichting
STIREA	Stimulering ruimte voor economische activiteiten
SUWI	Structuur Uitvoering Werk en Inkomen
SVO	Stuurgroep Vermindering Overlast
TGV	Train à Grande Vitesse
TIS	Team Integrale Schuldhulpverlening
TraXs	Traject Extreem en Sport
UM	Universiteit Maastricht
UP	Uitvoeringsplan 2000
UVI	Uitvoeringsinstelling Sociale Zekerheid
UWCM	United World College Maastricht
UWV	Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen
V&L	Veiligheid en Leefbaarheid
VINEX	Vierde Nota Ruimtelijke Ordening Extra
VIS	Vroegtijdig Interventie Systeem

VLG	Vereniging Limburgse gemeenten
VMBO	Vorbereidend Middelbaar Beroeps Onderwijs
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
VO	Voortgezet Onderwijs
VOL	Voortgezet Onderwijs Limburg (stichting)
VOM	Vervoer Op Maat
VPB	Vennootschapsbelasting
VPT	Veilige Publieke Taak
VRI	Verkeersregelinstallatie
VROM	Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer
VSO	Voortgezet Speciaal Onderwijs
VSV	Vroegtijdig schoolverlaters
VTV	Voorwaardelijke vergunning tot verblijf
VVV	Vereniging voor Vreemdelingen Verkeer
WABO	Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht
WBP	Wet bescherming persoonsgegevens
WbWM	Wonen boven Winkels Maastricht
WCPV	Wet Collectieve Preventie Volksgezondheid
WGS	Wet gemeentelijke schuldhulpverlening
WIJ	Wet investeren in jongeren
WIK	Wet Inkomensvoorziening Kunstenaars
WIW	Wet Inschakeling Werkzoekenden
WIZ	Werk, Inkomen en Zorg
WKC	Warmte kracht centrale
WMO	Wet Maatschappelijke Ondersteuning
WNT	Wet Normering Topinkomens
WO	Wetenschappelijk Onderwijs
WOM	Werk Ontwikkelingsmaatschappij
WOR	Wet op de Ondernemingsraad
WOZ	Waardering onroerende zaken
WPG	Wet publieke gezondheid
WPV	Wet Personen Vervoer
WRO	Wet Ruimtelijke Ordening
WSW	Wet Sociale Werkvoorziening
WVG	Wet Voorkeursrecht Gemeenten
WVG	Wet Voorzieningen Gehandicapten
WWB	Wet Werk en Bijstand
WWnV	Wet werken naar vermogen
(X)AMA	Ex alleenstaande minderjarige allochtonen
ZVW	Zorgverzekeringswet
ZZP	Zelfstandigen zonder personeel

